

Nacionalna evalvacijska študija s trajanjem 12 mesecev z naslovom

Evalvacija poteka in učinkov izobraževanja na daljavo v času epidemije COVID-19 na ravneh osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja z vidika doseganja učnih ciljev in standardov znanja ter z vidika socialno-čustvenega odzivanja

UL Pedagoška fakulteta

UM Pedagoška fakulteta

UP Pedagoška fakulteta

POVZETEK GLAVNIH UGOTOVITEV

Nacionalna evalvacijska študija temelji na mnenju anketiranih učencev in dijakov ter pedagoških delavcev osnovnih in srednjih šol (kvantitativni del) ter na fokusnih intervjujih na področju izvedbe pedagoškega procesa (kvalitativni del).

Za izvajanje izobraževanja na daljavo ugotavljamo, da so učitelji razrednega in predmetnega pouka, gimnazijski učitelji ter učitelji strokovnih in poklicnih šol v času pouka na daljavo najpogosteje uporabljali videokonferenčne sisteme (npr. ZOOM, Microsoft Teams, Skype, spletno učilnico itd.). Podobne ugotovitve je pokazala tudi analiza fokusnih intervjujev, in sicer, da je na področju izvedbe pedagoškega procesa v obdobju zaprtja šol prišlo do pomembnih sprememb – če so na začetku zaprtja šol učitelji z učenci komunicirali predvsem prek elektronske pošte, e-asistenta ali spletne strani šole, so v nadaljevanju zaprtja šol učne vsebine obravnavali na daljavo prek videokonferenčnih sistemov (npr. Microsoft Teams, ZOOM) preko katerih so diseminirali tudi gradiva in navodila za naloge ter učencem dajali povratne informacije. Prav tako so opazne razlike v pogostosti neposrednih srečanj učiteljev z učenci – če so bila na začetku zaprtja šol taka srečanja zelo redka (dejansko so se izvajala le pri učiteljih, ki so že pred zaprtjem šol uporabljali informacijsko komunikacijsko tehnologijo), so v nadaljevanju zaprtja šol postala pogostejša. Ugotavljamo tudi, da so vse podskupine učiteljev v večini zelo dobro ocenile zadovoljstvo s kakovostjo podpore in pomoči, ki so jo prejeli na šoli na področju organizacije pouka na daljavo, a zaznavamo nezadovoljstvo oziroma precej možnosti za izboljšave pri podpori ali pomoči, ki so jo učitelji prejeli na šoli glede lastnega počutja med poukom na daljavo. Raziskava je pokazala tudi, da je med poukom na daljavo znanje učencev ocenjevala približno tretjina učiteljev razrednega pouka, dve tretjini učiteljev predmetnega pouka in skoraj vsi gimnazijski učitelji ter učitelji strokovnih in poklicnih šol. Večina ravnateljev, ki so za poučevanje učencev oz. dijakov uporabljali tudi videokonferenčni sistem, je odgovorila, da so imeli na šoli sprejet dogovor, kako pogosto naj imajo učitelji z učenci oz. dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema. Ugotavljamo tudi, da je bila po presoji večine, šola na splošno zelo dobro oz. dobro pripravljena na šolsko leto 2020/21, glede na znanje in praktične izkušnje s prilagojenim načinom izobraževanja iz prvega vala epidemije. Ravnatelji osnovnih šol, gimnazij ter srednjih strokovnih in poklicnih šol so najvišje ocenili pripravljenost šol z organizacijskega vidika, najnižje pa so ocenili pripravljenost šol z vsebinskega vidika, torej z vidika poučevanja. Skoraj vsi ravnatelji osnovnih šol, gimnazij ter srednjih strokovnih in poklicnih šol so odgovorili, da so imeli na ravni šole oblikovana skupna navodila oz. smernice, kako naj poteka pouk na daljavo. Na več

osnovnih šolah, gimnazijah ter srednjih strokovnih in poklicnih šolah so za učence oz. dijake organizirali še individualno učno pomoč za učence / dijake z odločbo o DSP, razredno uro, pogovore s starši, športni dan. Kar zadeva izvajanje različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, so jih najbolj pogosto izvajali tisti učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu. Nadalje ugotavljamo, da so si učitelji prizadevali, da bi tudi v času pouka na daljavo predelali čim več vsebin v zaporedju, kot bi to delali v šoli, so pa delo prilagodili poučevanju na daljavo in uporabljali vse, kar jim je omogočalo domače okolje (zlasti pri izvedbi športa, eksperimentalnega dela, oddaji tehniških izdelkov itd.). Po začetnih tehničnih težavah z računalniki in internetno povezavo, so se tehnične težave učencev precej zmanjšale. Ni pa zanemarljivo dejstvo, da so mnogi učitelji brez računalniške opreme, ki bi bila kupljena iz šolskih sredstev. V času pouka na daljavo je bila velika težava tudi motiviranost učencev za šolsko delo. Mnogi učenci so imeli namreč že na začetku občutek, da pouk na daljavo ni resno delo in so ga pogosto obravnavali kot počitnice. Na drugi strani pa so učenci, ki so na začetku bili motivirani za šolsko delo, zaradi dolgega zaprtja šol, motiviranost izgubili. Tisti učenci, ki so imeli razvite delovne navade in so bili učno zmožnejši, so tudi lažje sledili pouku na daljavo in opravljali šolske obveznosti. Uspešnost učencev v času pouka na daljavo je bila odvisna tudi od podpore staršev. To je bilo še zlasti pomembno pri mlajših učencih. Učitelji so tudi zaznali posamične učence, ki jim je pouk na daljavo bolj ustrezal kot pouk v šoli – izpostavljeni so bili predvsem učenci, ki imajo težave na socialnem področju (ki težko vzpostavijo sodelovanje s sošolci), in učenci, ki so izredno nadarjeni na nekem področju. Slednji so si lahko prilagodili šolske obveznosti svojemu tempu, saj so imeli večino gradiva, dostopnega v spletni učilnici.

Pri znanju, ki bi ga učitelji potrebovali za poučevanje v prihodnje učitelji izpostavljajo predvsem dodatno znanje iz naslednjih področij: prepoznavanje psihosocialnih težav učencev oz. dijakov; pomoč učencem oz. dijakom pri njihovih psihosocialnih težavah; socialno čustveni odnosi in vedenje učencev oz. dijakov; vključevanje IKT v preverjanje in ocenjevanje znanje; pomoč učencem oz. dijakom pri usvajanju učnih strategij za samostojno in samouravnano učenje: kako se učiti, kako spremljati svoje učenje; specialno didaktično znanje za poučevanje na daljavo. Posebej velja izpostaviti področje "motivacija za učenje", saj so ga učitelji izpostavili kot področje, kjer potrebujejo največ znanja za uspešno poučevanje v prihodnje. Znanje o obvladovanju lastnega stresa pa si želi nekoliko več osnovnošolskih kot srednješolskih učiteljev. Odgovori učiteljev se dopolnjujejo z odgovori ravnateljev, ki so izpostavili, da učitelji potrebujejo predvsem dodatna znanja s področja prepoznavanja psihosocialnih težav učencev,

obvladovanja stresa pri učiteljih, socialno čustvenih odnosov in vedenja učencev, pomoči učencem pri usvajanju učnih strategij za samostojno in samouravnavano učenje (kako se učiti, kako spremljati svoje učenje). Skoraj vsi srednješolski ravnatelji so izpostavili še potrebo po dodatnem znanju učiteljev s področja motivacije za učenje. Ugotovitve namreč kažejo, da je po mnenju učiteljev, pouk na daljavo na splošno učencem oz. dijakom ustrezal manj oz. veliko manj v primerjavi z običajnim poukom na daljavo. Ugotavljamo tudi, da večina učiteljev ocenjuje, da so učenci oz. dijaki, ki so imeli pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov iz preteklih generacij, dosegli bistveno slabše oz. slabše znanje. Večina učiteljev namreč opozarja, da so učenci v času pouka na daljavo dosegli manj kakovostno znanje in da so bile učne vsebine, ki so se obravnavale v času pouka na daljavo manj utrjene. To še posebej velja za tiste učence, ki so tudi sicer učno šibkejši. Še večji manko so učitelji opazili na področju praktičnih spretnosti učencev, na gibalnem področju in na socialno-čustvenem področju. Učitelji so poskušali ob povratku v šolo manjkajoče znanje sicer utrditi, vendar so manki v znanju ostali. Po vrnitvi učencev v šolo so učitelji opazili, da so imeli učenci veliko težav s ponovnim prilagajanjem na redno šolsko delo – pozabili so na šolska pravila, močno pa so nazadovali tudi na področju delovnih navad. Učenci in dijaki so se med izobraževanjem na daljavo v času pandemije covida-19 v povprečju počutili dobro, poročali so o več pozitivnih izkušnjah, vendar pa tudi o težavah, predvsem z brezvoljnostjo, kar je izstopalo pri dijakih. Tudi večina ravnateljev je ocenila podobno, in sicer da je učencem oz. dijakom pouk na daljavo na splošno veliko manj oz. manj ustrezal v primerjavi z običajnim poukom v šoli. Skoraj vsi ravnatelji so bili namreč mnenja, da so učenci oz. dijaki, ki so imeli pouk na daljavo, dosegli bistveno slabše oz. slabše znanje v primerjavi z znanjem dijakov oz. učencev iz preteklih generacij. Prav tako izobraževanje na daljavo v času pandemije v povprečju ni imelo pomembnega vpliva na izbiro nadaljnjega šolanja učencev 3. triletja OŠ in dijakov. Nadalje so analize pokazale, da so bili učenci in dijaki med izobraževanjem na daljavo v času pandemije covida-19 zaskrbljeni. Najbolj so bili zaskrbljeni glede zdravja, predvsem družinskih članov, pa tudi glede prihodnosti in življenja na splošno ter počitnic. Srednješolci so izkazali rahlo višjo stopnjo zaskrbljenosti na merjenih področjih kot osnovnošolci.

Največ učencev in dijakov je poročalo o tem, da so imeli doma podobne pogoje za učenje, kot jih imajo v šoli, pri čemer pa je bilo tudi nezanemarljivo število učencev in dijakov, ki so poročali o slabših ali boljših pogojih doma. Če primerjamo učence 2. in 3. triletja OŠ ter dijake, lahko izpostavimo, da so mlajši učenci pogoje za šolanje doma ocenili slabše v primerjavi z drugima dvema skupinama sodelujočih.

Glede prisotnosti učnih vedenj (priprava urnika za učenje, pravočasnost oz. rednost, zbranost, vztrajnost, sodelovanje s sošolci, iskanje pomoči, prizadevanje) so se pojavile razlike med skupinami učencev. Učenci 2. triletja OŠ so poročali o pogostejši prisotnosti različnih učnih vedenj pri pouku na daljavo kot pri pouku v šoli, v primerjavi s starejšimi učenci. Učenci 3. triletja OŠ in dijaki so ocenili, da so določena učna vedenja pri sebi opazili manj pogosto med učenjem na daljavo (npr. zbrano sledenje razlagi učitelja, sodelovanje s sošolci, vztrajanje pri učenju).

V času izobraževanja na daljavo med pandemijo covida-19 večina učencev in dijakov ocenjuje, da so prejeli dovolj pomoči od učiteljev in staršev. Podobno so ocenili tudi pomoč od učiteljev in staršev v šolskem letu 2021/22, ko je pouk potekal večinoma v šoli, pri čemer so mlajši učenci (2. triletje OŠ) poročali, da so od učiteljev, odkar pouk poteka v šoli, prejeli več pomoči kot takrat, ko je pouk potekal samo na daljavo.

V času, ko je pouk ponovno potekal v šoli, so učenci in dijaki poročali o večjem občutju zadovoljstva na različnih področjih svojega življenja in dela (šolsko delo, ocene, življenje, prosti čas, medosebni odnosi, zdravje, telesna aktivnost, zadovoljstvo s samim seboj), v primerjavi s časom izobraževanja na daljavo.

Starejši učenci in dijaki so ocenili, da se zaradi pandemije in šolanja samo na daljavo počutijo prikrajšane za nekatere pomembne življenjske dogodke.

Zaključimo lahko, da si večina, približno dve tretjini učencev in dijakov, v prihodnje želi šolanja v šoli. Kljub temu so tudi šolanje na daljavo in v kombinirani obliki ocenili kot dobro, vendar pa so bile ocene izvedbe pouka v živo višje.

Splošno prepričanje pedagoških delavcev o učinkih pouka na daljavo se odraža dejansko v vseh odgovorih. Tako je analiza pokazala tudi kakšno na prvi pogled nelogično povezavo. Na primer, pričakovali bi, da bodo najmanj negativnih vplivov pouka na daljavo na vedenje in delo učencev presodili tisti učitelji, ki so pogosteje izvajali neposredna srečanja z učenci prek videokonferenčnega sistema, saj se je ta način še najbolj približal običajnemu pouku. Statistična analiza je temu pritrdila za učitelje predmetnega pouka, za učitelje srednjih strokovnih in poklicnih šol ter za učitelje gimnazijskega programa, med tem ko je za učitelje razrednega pouka pokazala ravno nasprotno. Učitelji razrednega pouka, ki so vse ure izvedli neposredno prek videokonferenčnega sistema skladno z urnikom, so ocenili, da je imel pouk na daljavo največ negativnih vplivov na vedenje in delo učencev, tisti učitelji, ki pa so se z učenci dobili enkrat tedensko, pa so ocenili, da je imel pouk na daljavo najmanj negativnih vplivov na vedenje in delo učencev. Očitno obstaja skupina učiteljev razrednega pouka, ki ocenjuje pouk

na daljavo oz. učinke pouka na daljavo izredno negativno in to ne glede na ves trud, ki so ga vložili v to, da bi čim bolj ublažili negativne učinke pouka na daljavo na vedenje in delo učencev. Zavedajo se, da pouk na daljavo ne more nadomestiti običajnega pouka v učilnicah in da tudi kakovost njihovega poučevanja ne more biti enakovredna kakovosti poučevanja v šoli. Zato so bili do vseh vidikov pouka na daljavo kritični. Hkrati pa je pomembno zavedanje, da so ti učitelji, ki so imeli pogostejše neposredne stike z učenci, imeli tudi več možnosti, da zaznajo vse negativne učinke pouka na daljavo, kot tisti učitelji, ki so se z učenci dobili redkeje, s čimer lahko pojasnimo ugotovitev, da so tisti učitelji, ki so se z učenci dobivali bolj pogosto, tudi bolj negativno ocenili negativni vpliv na vedenje in delo učencev. S te perspektive je smiselno interpretirati tudi določene podatke, do katerih smo prišli s statistično analizo. Nadalje ugotavljamo, da so učitelji, ki so bili mnjenja, da je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli, pouku na daljavo v večji meri pripisovali negativen učinek na vedenja in delo učencev. Prav tako so učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah, ocenili slabše, v večji meri menili, da je imel pouk na daljavo negativen učinek na vedenje in delo učencev. Učitelji, ki so bili mnjenja, da je učencem pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli, veliko manj ustrezal, so bili tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli. Višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenje in delo učencev so ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot slabše in ki so kot slabše ocenili tudi svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok. Rezultati kažejo, da izobraževanje na daljavo v času pandemije covida-19 na splošno ni imelo ne zelo slabega ne zelo dobrega vpliva na šolanje oz. učenje učencev in dijakov ter na njihovo življenje oz. psihosocialno počutje (blagostanje). Večina respondentov je na vprašanja z različnih področij podala nevtralen odgovor (»ne slabo ne dobro«), razporeditev ocen pa nakazuje rahlo levo asimetričnost.

Pri ranljivih skupinah učencev in dijakov v času pouka na daljavo pa ugotavljamo naslednje:

(1) Učenci in dijaki s posebnimi potrebami

Izkušnja pandemije in pandemičnih ukrepov je bila tudi med učenci in dijaki s posebnimi potrebami odvisna od posameznika in njegovih značilnosti. Dobra samoorganizacija in redno delo sta se v času pandemije pri učencih s posebnimi potrebami izkazala kot pomemben zaščitni dejavnik. Udeleženci, ki so imeli dobro strukturo šolskega dne, ki so izpostavljali, da si na daljavo lažje organizirajo čas, so poročali, da v času pandemije niso imeli težav in da preferirajo

šolanje na daljavo. Ambivalenten odnos do načina dela (v šoli in/ali na daljavo) so imeli tisti, ki pri sebi bodisi niso opazili spremembe v spalnem ritmu in motivaciji ali pa se je slednja pri njih celo povečala, hkrati pa so poročali o doživljanju pozitivnih čustev. Tisti, ki so med pandemijo doživljali več negativnih čustev, so bili bolj osamljeni, odtujeni, ki so poročali o znižani motivaciji za učenje, poznejšem vstajanju, slabši samoorganizaciji, pa so izpostavili, da preferirajo šolanje v šoli.

(2) Nadarjeni učenci in dijaki

Nadarjeni učenci in dijaki so imeli poglobljen in celosten uvid v izredno situacijo šolanja na daljavo v času pandemije. Tako učenci v osnovni šoli kot dijaki v srednji šoli so prepoznali negativne kot tudi pozitivne vidike šolanja na daljavo. Enotni so si bili v tem, da njim samim bolj ustreza šolanje v šoli, kar pa ne pomeni, da v šolanju na daljavo niso prepoznali določenih prednosti in priložnosti za lasten razvoj. Večina nadarjenih učencev ni poročala o spremembah v ocenah in učni samopodobi, učenje in delo na daljavo pa so si znali sami organizirati na način, da so bili tudi v tem obdobju produktivni in so opravili vse obveznosti, marsikateri nadarjeni učenec pa je obiskoval tudi dodatni pouk ali reševal težje naloge, v kolikor so jim učitelji to omogočili. Kljub temu so poročali o upadu motivacije in pogrešanju socialnih stikov v šoli.

Zaradi hitrejšega dela in dobre samoregulacije, so nekateri nadarjeni učenci poročali, da so v času šolanja na daljavo imeli več prostega časa, ki so ga aktivno izkoristili za poglobitev ali širjenje lastnih interesov in delo na sebi. Psihosocialno so se uspešno prilagodili izredni situaciji, večina ni opazila večjih sprememb pri svojem razpoloženju in počutju. Kljub temu so nekateri nadarjeni učenci občutili negativna čustva ter občutja osamljenosti in praznine.

Natančnejša analiza odgovorov je pokazala več skupkov ključnih besed, ki so se v intervjujih pogosto pojavljale skupaj, kar nakazuje na različne načine doživljanja in spoprijemanja s pandemijo. Na eni strani so nadarjeni učenci, ki so se uspešno samoorganizirali, regulirali lastno učenje in redno delali za šolo ter imeli dobre prostorske in tehnične pogoje za učenje na daljavo. Ti učenci so poročali, da v tem času niso opazili sprememb tako na učnem kot na psihosocialnem področju. Tisti nadarjeni učenci, ki so poročali o spremenjenih ali slabših odnosih z učitelji, pa so pogosteje omenili tudi, da znanje v času šolanja na daljavo ni primerljivo z znanjem, ki ga pridobijo v šoli, hkrati pa so kot pozitivno značilnost šolanja na daljavo navedli, da jim ostane več časa za druge stvari. Izsledki kažejo tudi, da so se pozitivni učinki pandemije pojavljali skupaj. To pomeni, da so učenci, ki so poročali o pozitivnem čustvovanju v času pandemije, povedali tudi, da se jim je izboljšala samopodoba, da so imeli boljše ocene, več motivacije za učenje ter da svoje pridobljeno znanje ocenjujejo kot primerljivo

z znanjem, ki bi ga pridobili v šoli. Gre torej za celostno pozitivno doživljanje življenja in šolanja v času pandemije. Zaključimo lahko, da kljub temu, da se je večina nadarjenih učencev dobro prilagodila izredni situaciji, tako učno kot psihosocialno, pa ne smemo zanemariti tudi področij, kjer so možnosti za izboljšave v smislu podpore in pomoči nadarjenim učencem. Ponudba in izvajanje različnih obogatitvenih aktivnosti tudi v času šolanja na daljavo ter različne spodbude in težje naloge so pomembne tudi v času šolanja na daljavo. Nadarjenim učencem predstavljajo izziv, priložnost za poglobitev in širjenje interesov in spoznavanje vrstnikov s podobnimi interesi, kar bi pripomoglo tudi k bolj konstruktivnemu doživljanju izredne situacije. Tisti učenci, ki so imeli možnost sodelovati v obogatitvenih aktivnostih, so bili z njimi zadovoljni. Nadarjeni učenci tudi v času šolanja na daljavo potrebujejo priložnosti za poglobitev znanja na področjih, ki jih zanimajo ter izzive in spodbude s strani učiteljev.

(3) Učenci in dijaki s statusom tujca (priseljenci)

Če lahko posplošeno rečemo, da smo se kot družba znašli v izrednih pogojih, v katerih smo se morali znajti, pa je za otroke priseljencev to pomenilo pomnožene pritiske ob dejstvu, da so bili neredko oni sami tisti člani družine z najboljšim znanjem jezika. Od tu tudi izhaja občutljivost na podporno naravnost učiteljev oz. šole (pohvala šoli kot pogosta kategorija).

Priseljenske družine in njihove otroke čakajo številni izzivi. Jezikovne ovire so še bolj težavne v pogojih spletnega učenja, to dejstvo še potencira okoliščina, v kateri starši ne zmorejo pomagati otroku zaradi lastnih jezikovnih primanjkljajev. Dodatni kontekst spletnih srečevanj, v katerih niso predvideni dnevni kontakti z vrstniki in vrstnicami v neformalnem kontekstu, kar je bilo oteženo v pogojih spletnega poučevanja, pomeni še povečano verjetnost za upočasnjeno učenje jezika, predvsem pa napoveduje večjo verjetnost za občutke socialne izključenosti od dominantne skupine vrstnikov oz. vrstnic, čeprav se lahko dobro povezujejo, a zgolj znotraj skupine priseljencev.

(4) Učenci in dijaki iz družin s šibkejšim socialno-ekonomskih statusom

Učenci z nižjim SES poročajo, da jim je bilo med pandemijo dostikrat težko. Glede na povedano, so se nekateri srečevali s težjimi družinskimi situacijami (ločitve, pomanjkanje sredstev, mame v težavah), kar pa je bilo zaradi zaprtja šol za njih še toliko težje. Nekateri učitelji so jim ponudili možnost pogovora in opore, vendar pa bi ti učenci najbrž potrebovali več psihosocialne podpore v kriznih situacijah.

Na splošno, večina učencev in dijakov poroča, da jim je bilo med pandemijo kdaj težko. To je sicer zelo splošen opis, ki pa nakazuje, da so se srečevali z različnimi spremembami, ki so vplivale na njihovo razpoloženje. Vse je izredno prizadelo pomanjkanje stikov s sošolci in

drugimi vrstniki, kljub temu, da se je močno povečala uporaba socialnih omrežij. To potrjujejo spoznanje, da so odnosi z vrstniki nenadomestljivi in da le ti predstavljajo za učence in dijake pomembno socialno oporo in podporo. Spet drugi poročajo o finančnih težavah družine, ki so dostikrat povezane z ločitvijo staršev in brezposelnostjo mame. Tudi to je vplivalo na blagostanje učencev in dijakov in nekateri poročajo o depresiji, anksioznosti in strahu pred prihodnostjo. Vprašanje je, v kolikšni meri so to zaznale svetovalne službe ali učitelji in v kolikšni meri so učenci in dijaki ostajali sami s temi težavami. Zastavlja se tudi vprašanje, kako se te težave kažejo po pandemiji in s kakšnimi posledicami se soočajo ti učenci in dijaki. Nekateri učenci in dijaki so poročali, da so ob vrnitvi v šolo imeli problem, kako zopet vzpostaviti stik s sošolci.

Ob tem je potrebno izpostaviti še, da so se v času zaprtja javnega življenja in šolanja na daljavo na prepletu šole in družine prav tako dogajale pomembne spremembe, pri čemer je najbolj izrazita in v oči vpijoča ravno ta, da že prej izključeni starši (npr. priseljenci ali pripadniki nižjega socialno ekonomskega statusa) niso imeli koga nasloviti, ko so se znašli pred izzivi, za vzpostavitev novih komunikacijskih kanalov pa so potrebni viri, čas ter izkušnje. Ranljivejše družine so imele na področju povezovanja z viri moči v času izolacije vsekakor slabše izhodišče. Tudi prej morda že vzpostavljene komunikacije so se prekinile ali oslabile. Marsikomu so gole tehnično komunikacijske ovire preprečevale dostop do virov in delo, na to pa se seveda nalepijo še številni subjektivni in odnosni vidiki dostopnosti podpore. Če slednje soočimo še z dejstvom, da se ravno za to skupino med pandemijo tudi dostopnost strokovnih služb in oblik podpore skrči in dostop do tega oteži, je slika poglobljanja neenakosti med družinami z boljšimi izhodišči in temi s slabšimi, očitna.

Za položaj učitelja v času pouka na daljavo ugotavljamo, da so se med poukom na daljavo v primerjavi s časom pred poukom na daljavo najbolj poslabšala naslednja področja njihovega življenja in dela: količina delovnih nalog, čas, namenjen službenim nalogam, možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja, stresnost poklica, ki ga opravljajo in pedagoški optimizem. Pouk na daljavo je pozitivno vplival na povezanost znotraj strokovnega aktiva, občutek kompetentnosti, da so kos svojim nalogam. Učitelji so bili med poukom na daljavo najbolj v skrbeh zaradi obilice dela, znanja učencev oz. dijakov, pomanjkanja zanimanja učencev oz. dijakov za učne vsebine in pomanjkanja socialnih odnosov. Učitelji so se v obdobju pouka na daljavo v primerjavi s časom, ko je pouk potekal v šoli, bistveno več časa oz. več časa ukvarjali z načrtovanjem in pripravo učnih gradiv za spletno okolje oz. gradiv za delo učencev doma, z načrtovanjem učnih ur in pisanjem priprav ter s preverjanjem znanja in dajanjem

povratnih informacij učencem. V mesecu juniju in juliju 2021 so največ učiteljem razrednega pouka v šoli povzročali stres epidemiološki ukrepi v šoli, vsem ostalim skupinam učiteljev pa ocenjevanje. So pa učitelji prepričani, da so v času izvajanja pouka na daljavo močno izboljšali svoje IKT zmožnosti. V času pouka na daljavo je bil položaj učiteljev zahteven, saj so morali učitelji usklajevati službene in družinske obveznosti. Delovne obveznosti so se razširile čez celoten dan, pogosto pa so opravljali šolsko delo tudi v nočnih urah. Dolgotrajno sedenje pred računalniki je pustilo tudi zdravstvene težave – veliko učiteljev je izpostavilo težave z očmi, z zapestjem in s hrbtenico. Učitelji so morali zaradi pouka na daljavo usvojiti dodatne spretnosti, predvsem s področja informacijsko komunikacijske tehnologije, in se veliko učiti. V času pouka na daljavo pa so pedagoški delavci zelo dobro sodelovali in si tudi pomagali, s tem pa so tudi strokovno napredovali. Učitelji so se pogosteje kot sicer udeleževali različnih oblik izobraževanj, ki so potekala na daljavo in so se jih tudi zaradi tega lažje udeležili. Učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, so tudi svoj položaj v času pouka na daljavo ovrednotili najnižje, prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje. Najslabši položaj in največ razlogov za stres so ovrednotili tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali manj kot sicer, in učitelji, ki doseženo znanje učencev, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev preteklih generacij, ocenjujejo bistveno slabše. Najvišji položaj in najmanj razlogov za stres so ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre.

Večina ravnateljev je v šolskem letu 2020/21 namenila zelo veliko časa oz. veliko časa organiziranju pouka na daljavo ter razumevanju in upoštevanju navodil NIJZ Slovenije. Nekoliko manj so se ravnatelji ukvarjali s pripravo smernic za delo na daljavo in z organizacijo izobraževanj za zaposlene s področja IKT oz. organiziranjem pouka na daljavo. V obdobju izvajanja pouka na daljavo so ravnatelji namenili več časa oz. bistveno več časa v primerjavi s časom, ko poteka pouk v šoli, naslednjim aktivnostim: odgovarjanju na elektronsko pošto, realizaciji okrožnic ministrstva in prebiranju okrožnic ministrstva. Prav tako ugotavljamo, da se je med delom in izvajanjem pouka na daljavo precej poslabšala oz. poslabšala možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja in da se je precej povečala količina njihovih delovnih nalog prav tako pa so bili v času pouka na daljavo pogosto v skrbah zaradi odgovornosti, ki jo čutijo do učencev oz. dijakov in odgovornosti, ki jo čutijo do svojih sodelavcev ali pa zaradi psihosocialnih težav učencev oz. dijakov.

Šolski svetovalni delavci (ŠSD) so poročali, da so bile šole na šolsko leto 2020/21 dobro organizacijsko, tehnično, vsebinsko in psihološko pripravljene v primerjavi z obdobjem marec – junij 2020: dobra tretjina se jih je pred začetkom šolskega leta tudi posebej izobraževala, predvsem s področja uporabe IKT. K dobri pripravljenosti so prispevali izsledki opravljenih evalvacij. Sicer pa so bili ŠSD v času izobraževanja na daljavo bistveno bolj obremenjeni kot v času pred izobraževanjem na daljavo; veliko bolj so bili obremenjeni predvsem na področju individualnega dela in manj na področju skupinskega dela, poleg tega pa jih je več kot polovica opravljala različne dodatne naloge s področja organizacije in koordinacije dela, IKT/tehnične podpore, komunikacije s starši, ipd. Dobra polovica v raziskavi sodelujočih ŠSD je svoje delo med izobraževanjem na daljavo ocenila kot zahtevnejše v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo, ter poročala o zadovoljstvu z opravljenim strokovnim delom, prav tako tudi s sodelovanjem z vodstvom šol, učitelji, učenci, starši in zunanji ustanovami - najbolj so bili zadovoljni s kakovostjo podpore, ki so jo prejeli v okviru svoje šole in stroke, najmanj pa s podporo od MIZŠ. ŠSD so skrbi najpogosteje povzročale psihosocialne težave učencev, obilica dela in pomanjkanje motivacije učencev za šolsko učenje. Stres jim je najpogosteje povzročalo administrativno delo in količina delovnih nalog ter vzdušje v družbi na splošno. ŠSD so poročali, da se v svoji strokovni vlogi počutijo dobro, so zadovoljni z opravljanjem strokovnih del in nalog v svojem delovnem okolju. Med izobraževanjem na daljavo so zaznali potrebe po večjem strokovnem sodelovanju, delovni razbremenitvi, podpori/pomoči od drugih poklicnih profilov/strokovnih služb ter superviziji. Izrazili so tudi potrebo po dodatnih tehniških/IKT in strokovnih znanjih za delo v izrednih razmerah.

KAZALO VSEBINE

Uvod.....	32
1. 2 Opredelitev ciljev evalvacijske študije.....	48
1. 3 Potek evalvacijske študije	48
1. 4 Cilji kvantitativnega dela evalvacijske raziskave.....	49
1. 5 Postopek zbiranja podatkov	52
1. 6 Vzorec	53
1. 7 Obdelava podatkov.....	53
Poročilo učiteljev (uteženo glede na število učencev)	55
Uteževanje	55
Sociodemografske značilnosti anketirancev	56
Opisne statistike skupnih vprašanj (uteženi podatki).....	58
1 Priprava na izvajanje izobraževanja na daljavo in njegova izvedba	58
Povzetek	93
2 Znanje, ki bi ga učitelji potrebovali za poučevanje v prihodnje	95
Povzetek	108
3 Kako je po mnenju učiteljev pouk na daljavo ustrezal učencem in dijakom	110
Povzetek	111
4 Učitelji v času izvajanja pouka na daljavo	112
Povzetek	139
5 Oblike in načini, ki so se pri delu na daljavo izkazali kot ustrezni in predlogi za zmanjševanje ugotovljenih vrzeli	140
Povzetek	163
Poročilo ravnateljev.....	165
Sociodemografske značilnosti anketirancev	165
Frekvenčne porazdelitve skupnih vprašanj	166
1 Priprava na izvajanje izobraževanja na daljavo in njegova izvedba	166
Povzetek	226
2 Priprava na poučevanje na daljavo	229
Povzetek	261
3 Zadovoljstvo ravnateljev z delom na daljavo.....	263
Povzetek	265
4 Kako je po mnenju ravnateljev pouk na daljavo ustrezal učencem in dijakom	266
Povzetek	268
5 Ravnatelji v času izvajanja pouka na daljavo.....	269
Povzetek	286

6 Oblike in načini, ki so se pri delu na daljavo izkazali kot ustrezni in predlogi za zmanjševanje ugotovljenih vrzeli	287
Povzetek	312
Poročilo šolskih svetovalnih delavcev v osnovnih in srednjih šolah	314
Povzetek	314
Metoda.....	319
Udeleženci	319
Pripomoček.....	320
Postopek	320
Rezultati	321
1 Ocena pripravljenosti na šolsko leto 2020/21	323
Pripravljenost šole	323
Pripravljenost šolske svetovalne službe	324
Lastna strokovna pripravljenost	324
Evalvacija izvedbe izobraževanja na daljavo	325
2 Položaj šolskih svetovalnih delavcev med izobraževanjem na daljavo	328
Obremenjenost.....	328
Zadovoljstvo	333
Skrbi	338
Stres	339
Počutje	339
Potrebe.....	340
Strokovna kompetentnost	342
Učinki epidemije na delo in življenje	343
Oprema	344
Priporočila ŠSD na podlagi izkušnje izobraževanja na daljavo za v prihodnje	345
Primeri dobrih praks šolske svetovalne službe med izobraževanjem na daljavo	345
3 Učenci in dijaki med izobraževanjem na daljavo.....	349
Obravnava različnih skupin učencev.....	349
Ocena prilagoditve učencev	356
4 Učitelji med izobraževanjem na daljavo	366
Sodelovanje z učitelji	366
Ocena prilagoditve učiteljev	368
5 Starši med izobraževanjem na daljavo	371
Sodelovanje s starši	371
Potrebe staršev.....	373
6 Vodstvo šole med izobraževanjem na daljavo	375

Sodelovanje z vodstvom šole	375
Potrebe vodstva šole	376
7 Sodelovanje z zunanjimi ustanovami med izobraževanjem na daljavo	378
PRILOGE	379
Priloga 1 – Vsebinske pojasnitve ocen lastne strokovne pripravljenosti na šolsko leto 2020/21	379
Priloga 2 – Vsebinske pojasnitve ocen zahtevnosti dela med izobraževanjem na daljavo	383
Priloga 3 – Vsebinske pojasnitve ocen zadovoljstva z delom med izobraževanjem na daljavo	386
Priloga 4 – Vsebinske pojasnitve ocen zadovoljstva s sodelovanjem z učenci oz. dijaki med izobraževanjem na daljavo	391
Priloga 5 – Vsebinske pojasnitve ocen zadovoljstva s sodelovanjem z učitelji med izobraževanjem na daljavo	393
Priloga 6 – Vsebinske pojasnitve ocen zadovoljstva s sodelovanjem s starši med izobraževanjem na daljavo	394
Priloga 7 – Vsebinske pojasnitve ocen zadovoljstva s sodelovanjem z vodstvom šole med izobraževanjem na daljavo	395
Priloga 8 – Vsebinske pojasnitve ocen zadovoljstva s sodelovanjem z zunanjimi ustanovami med izobraževanjem na daljavo	396
Priloga 9 – Vsebinske pojasnitve ocen, kako so dijaki doživljali pouk med izobraževanjem na daljavo	397
Dodatne kvantitativne analize	402
Formalni okvir poročila	402
Poročilo učiteljev razrednega pouka	408
Metodologija	408
Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo	414
Podpora učiteljem	424
Učitelj v času pouka na daljavo	431
Organizacija pouka na daljavo	441
Poročilo učiteljev predmetnega pouka	455
Metodologija	455
Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo	461
Podpora učiteljem	471
Učitelj v času pouka na daljavo	478
Organizacija pouka na daljavo	488
Poročilo učiteljev srednjih strokovnih in poklicnih šol	496
Metodologija	496
Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo	501

Podpora učiteljem.....	509
Učitelj v času pouka na daljavo.....	516
Organizacija pouka na daljavo	525
Poročilo učiteljev gimnazijskega programa	535
Metodologija	535
Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo.....	540
Podpora učiteljem.....	548
Učitelj v času pouka na daljavo.....	554
Organizacija pouka na daljavo	564
Izkušnje učencev in dijakov z izobraževanjem na daljavo.....	574
Metoda.....	574
Udeleženci.....	574
Pripomoček.....	577
Postopek	578
Rezultati	578
1 Ocena vpliva pandemije covida-19 na šolanje oz. učenje učencev in dijakov.....	578
Vpliv pandemije na šolanje	578
Asociacije na temo izobraževanja na daljavo.....	579
Vpliv pandemije na izbiro nadaljnjega šolanja	581
Pomoč pri šolanju.....	581
2 Ocena vpliva pandemije covida-19 na življenje oz. psihosocialno počutje učencev in dijakov	582
Vpliv pandemije na življenje.....	582
Počutje	583
Zaskrbljenost	589
3 Primerjava šolanja med pandemijo covida-19 v času izobraževanja na daljavo s časom pouka v šoli po prenehanju ukrepa izobraževanja na daljavo v šolskem letu 2021/22..	594
Pogoji za učenje	594
Poraba časa za šolsko delo	596
Učno vedenje.....	597
Pomoč pri učenju.....	601
4 Primerjava življenja oz. psihosocialnega počutja učencev in dijakov med pandemijo covida-19 v času izobraževanja na daljavo s časom pouka v šoli po prenehanju ukrepa izobraževanja na daljavo v šolskem letu 2021/22	603
Zadovoljstvo.....	603
Počutje	609
Zaskrbljenost	610
Druženje	615

Doživljanje prostega časa.....	622
Prikrajšanost zaradi pandemije.....	625
5 Preference učencev in dijakov do oblike izvajanja izobraževanja	629
Glavne ugotovitve	632
Fokusni intervjuji – predmetna področja	636
Metode.....	636
Opis instrumenta	637
Opis vzorca.....	638
Opis poteka raziskave in analize odgovorov	640
Odgovori.....	641
1 Šport	641
2 Kemija	646
3 Fizika	651
4 Razredni pouk	655
5 Biologija	659
6 Glasbena umetnost	661
7 Matematika.....	664
8 Slovenščina.....	666
9 Angleščina	669
10 Tehnika in tehnologija.....	672
11 Likovna umetnost	676
Glavne ugotovitve	680
Študije primera Izkušnje ranljivih skupin učencev in dijakov z izobraževanjem na daljavo.....	685
Poročilo 1: Analiza intervjujev z učenci in dijaki s posebnimi potrebami.....	687
Poročilo 2: Analiza intervjujev s prepoznanimi nadarjenimi učenci in dijaki	703
Poročilo 3: Analiza intervjujev z učenci in dijaki s statusom tujca	725
Poročilo 4: Analiza intervjujev z učenci in dijaki iz družin s šibkejšim socialno-ekonomskim statusom	735

KAZALO TABEL

Tabela 1: Spremembe v organizaciji VIZ – pouk na daljavo – zaradi epidemije v šolskih letih 2019/20 in 2020/21 za obdobje od 16. 3. 2020 do 16. 4. 2021	37
Tabela 2: Raziskave na temo vpliva pandemije COVID-19 na področju vzgoje in izobraževanja v Sloveniji za obdobje (Švajgelj, 2020)	39
Tabela 1: Sociodemografska struktura vzorca (neuteženi podatki)	56
Tabela 2: Sociodemografska struktura vzorca (uteženi podatki)	57
Tabela 3: Načini, ki ste jih uporabili v času pouka na daljavo (možnih je več odgovorov). ...	58
Tabela 4: Koliko dijakov/učencev je imelo težave s tehnično opremo (npr. da doma niso imeli ves čas na voljo svojega računalnika oz. so bili brez njega)? (n = 2715).	59

Tabela 5: Koliko dijakov/učencev je poročalo o težavah z internetno povezavo oz. je imelo po vaši presoji težave z internetno povezavo? (n = 2713).	60
Tabela 6: Pogostost strokovnih srečanj med poukom na daljavo (n = 2700).	60
Tabela 7: Pomoč strokovnih srečanj pri delu med poučevanjem na daljavo? (n = 2316).	64
Tabela 8: Ali ste med poukom na daljavo ocenjevali znanje dijakov? (n = 2714).	67
Tabela 9: Ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu? (n = 2703).	67
Tabela 10: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali za letošnje poučevanje?	68
Tabela 10a: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali za letošnje poučevanje?	70
Tabela 10b: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali za letošnje poučevanje?	72
Tabela 10c: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali za letošnje poučevanje?	74
Tabela 11: Kako ustrezno je bilo vaše domače okolje za izvajanje poučevanja in drugih delovnih obveznosti na daljavo? (n = 2716).	76
Tabela 12: Kako ocenjujete svojo tehnično opremo (računalnik, slušalke, internetno povezavo), ki ste jo uporabljali med poukom na daljavo? (n = 2720).	77
Tabela 13: Iz katerih sredstev je bila kupljena tehnična oprema, ki ste jo uporabljali za delo na daljavo? (n = 2711).	78
Tabela 14: Ocena kakovosti podpore ali pomoči, ki ste jo prejeli na šoli na naslednjih področjih: (n = 2704).	78
Tabela 15: Zadovoljstvo s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: (n = 2708).	81
Tabela 16: Ali je ravnatelj oz. pomočnik ravnatelja med poukom na daljavo prisostvoval pri kateri izmed vaših ur? (n = 2703).	87
Tabela 17: Ali ste z ravnateljem oz. s pomočnikom ravnatelja opravili analizo te učne ure in obravnavali smernice, kako bi lahko delo v prihodnje še izboljšali? (n = 748).	88
Tabela 18: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: »Prosimo, navedite vsebinska področja smernic, o katerih sta se dogovorila«.	88
Tabela 19: Katero znanje izmed navedenega bi za uspešno poučevanje potrebovali v prihodnje? (n = 2700).	95
Tabela 20: Ali ste se pred začetkom letošnjega šolskega leta udeležili kakšnega izobraževanja o tem, kako organizirati pouk na daljavo? (n = 2698).	104
Tabela 21: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?	105
Tabela 22: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?	106
Tabela 23: Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli? (n = 2709).	110
Tabela 24: Kakšno znanje so po vaši oceni dosegli dijaki, ki so imeli v letošnjem letu pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov iz preteklih generacij? (n = 2706).	110
Tabela 25: Kako ocenjujete naslednja področja svojega življenja in dela med poukom na daljavo v primerjavi s časom pred poukom na daljavo? (n = 2701).	112
Tabela 26: Kako pogosto ste bili med poukom na daljavo v skrbeh zaradi spodnjih razlogov? (n = 2704).	120
Tabela 27: Koliko časa ste se ukvarjali s spodaj navedenimi aktivnostmi v obdobju pouka na daljavo v primerjavi s časom, ko je pouk potekal v šoli? (n = 2690).	127

Tabela 28: Kako ocenjujete svoje IKT-zmožnosti na začetku izvajanja pouka na daljavo in na koncu? (n = 2674).	136
Tabela 29: Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo? (n = 2701).	137
Tabela 30: Kaj vam je v zadnjem mesecu v šoli povzročalo stres? (možnih je več odgovorov).	138
Tabela 31: Ali boste tudi v prihodnje uporabljali nekatere načine dela, ki so bili v ospredju v obdobju pouka na daljavo? (n = 2691).	140
Tabela 32: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Katere načine dela, ki ste jih uporabljali pri pouku na daljavo, boste ohranili tudi v prihodnje?	140
Tabela 32a: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Katere načine dela, ki ste jih uporabljali pri pouku na daljavo, boste ohranili tudi v prihodnje?	142
Tabela 32b: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Katere načine dela, ki ste jih uporabljali pri pouku na daljavo, boste ohranili tudi v prihodnje?	143
Tabela 33: Kaj bi bilo po vašem strokovnem mnenju treba za naslednje šolsko leto spremeniti oz. vpeljati, da bi nadomestili ugotovljene primanjkljaje? (n = 2075).	145
Tabela 34: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kaj od svojega poučevanja – pristop, oblike in metode, učne vsebine – bi omenili kot primer dobre prakse?	153
Tabela 34a: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kaj od svojega poučevanja – pristop, oblike in metode, učne vsebine – bi omenili kot primer dobre prakse?	155
Tabela 34b: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kaj od svojega poučevanja – pristop, oblike in metode, učne vsebine – bi omenili kot primer dobre prakse?	158
Tabela 34c: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kaj od svojega poučevanja – pristop, oblike in metode, učne vsebine – bi omenili kot primer dobre prakse?	160
Tabela 1: Sociodemografska struktura vzorca	165
Tabela 2: Ali je bila na vaši šoli imenovana oseba za organizacijo izvedbe pouka na daljavo? (n = 106).	166
Tabela 3: Kdo je na vaši šoli koordiniral te aktivnosti? (n = 52).	167
Tabela 4: Kako je bila po vaši oceni šola pripravljena na šolsko leto 2020/21, glede na znanje in praktične izkušnje s prilagojenim načinom izobraževanja iz prvega vala epidemije? (n = 105).	167
Tabela 5: Ste imeli na ravni šole oblikovana skupna navodila/smernice, kako naj poteka pouk na daljavo? (n = 104).	169
Tabela 6: Ocenite, kako koristna so bila za kakovost izvedbe pouka na daljavo ta navodila? (n = 98).	169
Tabela 7: Kaj ste na vaši šoli v obdobju izvajanja pouka na daljavo za učence / dijake še organizirali: (možnih je več odgovorov).	170
Tabela 8: Načini, ki ste jih na vaši šoli uporabili za poučevanje učencev v času pouka na daljavo (možnih je več odgovorov).	171
Tabela 9: Ali ste imeli na šoli sprejet dogovor, kako pogosto naj imajo učitelji z dijak/učenci neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema? (n = 103).	172
Tabela 10: Kakšen je bil ta dogovor? (n = 73).	173
Tabela 11: Ali ste imeli na vaši šoli dogovor, da imajo dijaki/učenci ves čas srečanj vključeno kamero? (n = 103).	175
Tabela 12: Ali ste na šoli imeli dogovor, da preverjate prisotnost dijakov/učencev na neposrednih srečanjih, organiziranih prek videokonferenčnega sistema? (n = 104).	176
Tabela 13: Koliko dijakov/učencev je imelo težave s tehnično opremo (npr. da doma niso imeli ves čas na razpolago svojega računalnika oz. so bili brez njega)? (n = 105).	176
Tabela 14: Koliko dijakov/učencev je imelo težave z internetno povezavo? (n = 105).	177

Tabela 15: Ali ste imeli na vaši šoli dogovor, da si učitelji izmenjujejo dobre primere poučevanja na daljavo? (n = 104).	178
Tabela 16: Koliko učiteljev si je po vaši oceni izmenjevalo primere dobre prakse poučevanja na daljavo? (n = 97).	179
Tabela 17: Ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu? (n = 104).	179
Tabela 18: Odgovori na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali pri letošnji izvedbi pouka na daljavo?	180
Tabela 18a: Odgovori na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali pri letošnji izvedbi pouka na daljavo?	183
Tabela 18b: Odgovori na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali pri letošnji izvedbi pouka na daljavo?	185
Tabela 18c: Odgovori na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali pri letošnji izvedbi pouka na daljavo?	187
Tabela 19: Ste v letošnjem šolskem letu med izvajanjem pouka na daljavo opravili evalvacijo le-tega na nivoju šole? (n = 104).	188
Tabela 20: Odgovori na odprto vprašanje: Katere najpomembnejše spremembe ste med izvedbo pouka na daljavo vpeljali?	189
Tabela 20a: Odgovori na odprto vprašanje: Katere najpomembnejše spremembe ste med izvedbo pouka na daljavo vpeljali?	191
Tabela 20b: Odgovori na odprto vprašanje: Katere najpomembnejše spremembe ste med izvedbo pouka na daljavo vpeljali?	193
Tabela 20c: Odgovori na odprto vprašanje: Katere najpomembnejše spremembe ste med izvedbo pouka na daljavo vpeljali?	195
Tabela 21: Pogostost strokovnih srečanj med poukom na daljavo (n = 105).	197
Tabela 22: Pomoč strokovnih srečanj pri delu med poukom na daljavo? (n = 100).	200
Tabela 23: Ali ste v času pouka na daljavo na vaši šoli ocenjevali znanje dijakov/učencev? (n = 102).	202
Tabela 24: Ocenite, kakšna je bila po vaši oceni kakovost pouka na daljavo v primerjavi s poukom, ki se izvaja v običajnih razmerah: (n = 104).	202
Tabela 25: Prosimo, podajte splošno oceno IKT zmožnosti učiteljev vaše šole za izvajanje pouka na daljavo na začetku in na koncu izvajanja pouka na daljavo (n = 102).	203
Tabela 26: Ocenite svoje IKT zmožnosti za delo na daljavo na začetku in na koncu dela na daljavo. (n = 102).	204
Tabela 27: Prosimo, podajte splošno oceno motiviranosti učiteljev vaše šole za izvajanje pouka na daljavo na začetku in na koncu izvajanja pouka na daljavo. (n = 102).	205
Tabela 28: Ocenite svojo motiviranost za delo na daljavo na začetku in na koncu izvajanja pouka na daljavo. (n = 102).	206
Tabela 29: Kje ste opravljali svoje delo v času izvedbe pouka na daljavo? (n = 102).	207
Tabela 30: Kako ustrezno je bilo vaše domače okolje za opravljanje vaših delovnih obveznosti na daljavo? (n = 104).	208
Tabela 31: Kako ocenjujete svojo tehnično opremo (računalnik, slušalke, internetno povezavo), ki ste jo uporabljali za delo na daljavo? (n = 104).	208
Tabela 32: Kako ocenjujete na splošno tehnično opremo (računalnik, slušalke, internetno povezavo), ki so jo vaši učitelji uporabljali za izvedbo pouka na daljavo? (n = 102).	209
Tabela 33: Iz katerih sredstev je bila kupljena tehnična oprema, ki ste jo uporabljali za delo na daljavo? (n = 102).	210
Tabela 34: Ocenite kakovost podpore ali pomoči, ki ste jo učiteljem in drugim strokovnim delavcem vaše šole v času pouka na daljavo organizirali na naslednjih področjih: (n = 102).	210

Tabela 35: Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki je bila v času izvajanja pouka na daljavo omogočena učiteljem in drugim strokovnim delavcem vaše šole s strani: (n = 102).	213
Tabela 36: Ali ste vi oz. vaš pomočnik v času pouka na daljavo prisostvovali pri pouku, ki so ga organizirali vaši učitelji? (n = 101).	215
Tabela 37: Ocenite, pri koliko učiteljih ste hospitirali v času pouka na daljavo:? (n = 79)...	216
Tabela 38: Ali ste ob zaključku hospitacije z učiteljem opravili analizo učne ure in oblikovali smernice, kako bi lahko delo v prihodnje izboljšal? (n = 80).	217
Tabela 39: Odgovori na odprto vprašanje: Prosimo, navedite najpogostejše težave, ki ste jih ob opazovanju učnih ur ugotovili?	218
Tabela 39a: Odgovori na odprto vprašanje: Prosimo, navedite najpogostejše težave, ki ste jih ob opazovanju učnih ur ugotovili?	221
Tabela 39b: Odgovori na odprto vprašanje: Prosimo, navedite najpogostejše težave, ki ste jih ob opazovanju učnih ur ugotovili?	223
Tabela 39c: Odgovori na odprto vprašanje: Prosimo, navedite najpogostejše težave, ki ste jih ob opazovanju učnih ur ugotovili?	225
Tabela 40: Katera znanja od navedenih bi po vaši oceni učitelji vaše šole potrebovali za uspešno poučevanje v prihodnje? (n = 102).	229
Tabela 41: Ste se pred začetkom letošnjega šolskega leta udeležili kakšnega izobraževanja o tem, kako organizirati delo oz. pouk na daljavo? (n = 101).	234
Tabela 42: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?	234
Tabela 42a: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?	236
Tabela 42b: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?	238
Tabela 42c: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?	239
Tabela 43: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?	240
Tabela 43a: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?	242
Tabela 43b: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?	244
Tabela 43c: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?	245
Tabela 44: Ali ste pred začetkom letošnjega šolskega leta za učitelje vaše šole pripravili kakšna izobraževanja o tem, kako organizirati pouk na daljavo? (n = 101).	246
Tabela 45: Na kakšni ravni je bilo organizirano to izobraževanje? (n = 93).	246
Tabela 46: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?	247
Tabela 46a: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?	250
Tabela 46b: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?	251
Tabela 46c: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?	253
Tabela 47: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?	254
Tabela 47a: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?	257
Tabela 47b: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?	259
Tabela 47c: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?	261
Tabela 48: Kako zadovoljni ste bili na splošno s svojim delom v času dela oz. pouka na daljavo? (n = 101).	263
Tabela 49: Kako zadovoljni ste bili na splošno s sodelovanjem z učitelji v času pouka na daljavo, v primerjavi s poukom v običajnih razmerah? (n = 102).	263

Tabela 50: Kako zadovoljni ste bili na splošno z delom šolske svetovalne službe v času pouka na daljavo, v primerjavi s poukom v običajnih razmerah? (n = 102).....	264
Tabela 51: Kako je, po vaši oceni, dijakom pouk na daljavo na splošno ustrezal v primerjavi z običajnim poukom v šoli? (n = 102).	266
Tabela 52: Kakšno znanje so po vaši oceni dosegli dijaki/učenci, ki so v letošnjem letu imeli pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov/učencev iz preteklih generacij? (n = 102).266	
Tabela 53: Ocenite, kako je učiteljem vaše šole pouk na daljavo na splošno ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli: (n = 102).....	267
Tabela 54: Koliko časa ste v letošnjem šolskem letu namenili naslednjim aktivnostim? (n = 102).....	269
Tabela 55: Koliko časa ste v obdobju izvajanja pouka na daljavo namenili naslednjim aktivnostim v primerjavi s časom, ko poteka pouk v šoli? (n = 102).	270
Tabela 56: Kako ocenjujete naslednja področja vašega življenja in dela med delom in izvajanjem pouka na daljavo v primerjavi s časom pred izvajanjem pouka na daljavo? (n = 102).....	274
Tabela 57: Kako pogosto ste bili v času pouka na daljavo v skrbeh zaradi naslednjih razlogov:? (n = 102).	279
Tabela 58: Kako sedaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo dela na daljavo? (n = 102).	284
Tabela 59: Kaj vam je v zadnjem mesecu v šoli povzročalo stres? (možnih je več odgovorov, n = 102).	285
Tabela 60: Boste tudi v prihodnje na vaši šoli uporabljali nekatere načine dela, ki so bili v ospredju v obdobju dela oz. pouka na daljavo? (n = 102).....	287
Tabela 61: Odgovori na odprto vprašanje: Katere načine dela, ki ste jih uporabljali pri delu oz. pouku na daljavo, boste ohranili tudi v prihodnje?	287
Tabela 61a: Odgovori na odprto vprašanje: Katere načine dela, ki ste jih uporabljali pri delu oz. pouku na daljavo, boste ohranili tudi v prihodnje?	290
Tabela 61b: Odgovori na odprto vprašanje: Katere načine dela, ki ste jih uporabljali pri delu oz. pouku na daljavo, boste ohranili tudi v prihodnje?	292
Tabela 61c: Odgovori na odprto vprašanje: Katere načine dela, ki ste jih uporabljali pri delu oz. pouku na daljavo, boste ohranili tudi v prihodnje?	294
Tabela 62: Kaj bi bilo po vašem strokovnem mnenju treba za naslednje šolsko leto spremeniti oz. vpeljati, da bi nadoknadili ugotovljene primanjkljaje? (n = 102).	295
Tabela 63: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj od dela na vaši šoli v času pouka na daljavo – pristop poučevanja, oblike in metode, učne vsebine – bi izpostavili kot primer dobre prakse? Prosimo, izberite primer svoje prakse, ki bi lahko pomagal tudi vašim kolegom in ga na kratko opišite.	302
Tabela 63a: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj od dela na vaši šoli v času pouka na daljavo – pristop poučevanja, oblike in metode, učne vsebine – bi izpostavili kot primer dobre prakse? Prosimo, izberite primer svoje prakse, ki bi lahko pomagal tudi vašim kolegom in ga na kratko opišite.	306
Tabela 63b: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj od dela na vaši šoli v času pouka na daljavo – pristop poučevanja, oblike in metode, učne vsebine – bi izpostavili kot primer dobre prakse? Prosimo, izberite primer svoje prakse, ki bi lahko pomagal tudi vašim kolegom in ga na kratko opišite.	309
Tabela 63c: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj od dela na vaši šoli v času pouka na daljavo – pristop poučevanja, oblike in metode, učne vsebine – bi izpostavili kot primer dobre prakse? Prosimo, izberite primer svoje prakse, ki bi lahko pomagal tudi vašim kolegom in ga na kratko opišite.	312
Tabela 1 Sociodemografska struktura vzorca	319

Tabela 2 Opisne statistike o pripravljenosti šole na šolsko leto 2020/21 na 5-stopenjski lestvici (1 – zelo slabo, 5 – zelo dobro)	323
Tabela 1: Trditve, ki merijo dimenzijo »mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo«.....	414
Tabela 2: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke mnenje o učinkih pouka na daljavo.....	415
Tabela 3: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so imeli z učenci neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema.	416
Tabela 4: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so med poukom na daljavo organizirali srečanja s starši oz. skrbniki.	417
Tabela 5: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah.....	417
<i>Tabela 6: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	418
Tabela 7: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli.....	419
<i>Tabela 8: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	420
Tabela 9: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.....	420
<i>Tabela 10: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	420
Tabela 11: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo.....	421
<i>Tabela 12: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	421
Tabela 13: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, v katerih razredih poučujejo.	422
Tabela 14: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na število let delovnih izkušenj na področju poučevanja.....	422
<i>Tabela 15: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	423
Tabela 16: Trditve, ki merijo dimenzijo »podpora učiteljem«.....	424
Tabela 17: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke podpora učiteljem	425
Tabela 18: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.	426
<i>Tabela 19: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	426
Tabela 20: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.	427
<i>Tabela 21: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	427
Tabela 22: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.	428
<i>Tabela 23: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	428

Tabela 24: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kako je po njihovi oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli.	429
<i>Tabela 25: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	429
Tabela 26: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kako zdaj ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.....	430
<i>Tabela 27: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	430
Tabela 28: Trditve, ki merijo dimenzijo »učitelj v času pouka na daljavo«.	431
Tabela 29: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »učitelj v času pouka na daljavo«.	432
Tabela 30: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.....	433
<i>Tabela 31: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	433
Tabela 32: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, ali so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer.	434
<i>Tabela 33: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	435
Tabela 34: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.	435
<i>Tabela 35: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	436
Tabela 36: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli.....	436
<i>Tabela 37: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	437
Tabela 38: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšno znanje so po oceni učiteljev dosegli učenci, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev iz preteklih generacij.	438
<i>Tabela 39: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	438
Tabela 40: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.	439
<i>Tabela 41: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	440
Tabela 42: Trditve, ki merijo dimenzijo »organizacija pouka na daljavo«.	441
Tabela 43: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »organizacija pouka na daljavo«.	442
Tabela 44: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.....	443

<i>Tabela 45: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	443
Tabela 46: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina učencev med poukom na daljavo.	444
<i>Tabela 47: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	445
Tabela 48: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.	446
<i>Tabela 49: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	446
Tabela 50: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu.....	448
Tabela 51: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete IKT zmožnosti učencev na začetku.	449
<i>Tabela 52: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	450
Tabela 53: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete svoje IKT zmožnosti na začetku.	451
<i>Tabela 54: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	452
Tabela 55: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, v katerem razredu poučujete.	453
<i>Tabela 56: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	454
Tabela 1: Trditve, ki merijo dimenzijo »mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo«.....	461
Tabela 2: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke mnenje o učinkih pouka na daljavo.....	462
Tabela 3: Rezultati Kruskal Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so imeli z učenci neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema.	463
Tabela 4: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so med poukom na daljavo organizirali srečanja s starši oz. skrbniki.	464
Tabela 5: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah.	465
<i>Tabela 6: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	465
Tabela 7: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli.....	466
<i>Tabela 8: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	467

Tabela 9: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.....	467
<i>Tabela 10: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	468
Tabela 11: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo.	468
<i>Tabela 12: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	468
Tabela 13: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na število let delovnih izkušenj na področju poučevanja.....	469
<i>Tabela 14: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	469
Tabela 15: Trditve, ki merijo dimenzijo »podpora učiteljem«.....	471
Tabela 16: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke podpora učiteljem	472
Tabela 17: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.	473
<i>Tabela 18: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	473
Tabela 19: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.	474
<i>Tabela 20: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	474
Tabela 21: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.	475
<i>Tabela 22: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	475
Tabela 23: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kako je po njihovi oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli.	476
Tabela 24: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kako zdaj ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.....	477
<i>Tabela 25: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	477
Tabela 26: Trditve, ki merijo dimenzijo »učitelj v času pouka na daljavo«.....	478
Tabela 27: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »učitelj v času pouka na daljavo«.....	479
Tabela 28: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.....	480
<i>Tabela 29: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	480
Tabela 30: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, ali so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer.	481
Tabela 31: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli,	

glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.	482
Tabela 32: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli.....	483
Tabela 33: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	483
Tabela 34: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšno znanje so po oceni učiteljev dosegli učenci, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev iz preteklih generacij.	484
Tabela 35: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	485
Tabela 36: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri njihovem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako zdaj ocenjujete njihove zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.	486
Tabela 37: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	486
Tabela 38: Trditve, ki merijo dimenzijo »organizacija pouka na daljavo«.....	488
Tabela 39: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »organizacija pouka na daljavo«.....	489
Tabela 40: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.	490
Tabela 41: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	490
Tabela 42: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina učencev med poukom na daljavo.....	491
Tabela 43: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	491
Tabela 44: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.	492
Tabela 45: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	492
Tabela 46: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu.....	493
Tabela 47: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete IKT zmožnosti učencev na začetku.	494
Tabela 48: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete svoje IKT zmožnosti na začetku.....	495
Tabela 49: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	495
Tabela 1: Trditve, ki merijo dimenzijo »mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo«.....	501
Tabela 2: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke mnenje o učinkih pouka na daljavo.....	502

Tabela 3: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so imeli z dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema.	503
Tabela 4: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah.	504
Tabela 5: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli.	504
<i>Tabela 6: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	505
Tabela 7: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.	506
<i>Tabela 8: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	506
Tabela 9: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo.	507
<i>Tabela 10: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	507
Tabela 11: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na število let delovnih izkušenj na področju poučevanja.	508
<i>Tabela 12: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	508
Tabela 13: Trditve, ki merijo dimenzijo »podpora učiteljem«.....	509
Tabela 14: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke podpora učiteljem	510
Tabela 15: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.	511
<i>Tabela 16: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	511
Tabela 17: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.	512
Tabela 18: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.	512
<i>Tabela 19: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	513
Tabela 20: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kako je po njihovi oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli.	513
<i>Tabela 21: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	513
Tabela 22: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kako zdaj ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.	514
<i>Tabela 23: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	514
Tabela 24: Trditve, ki merijo dimenzijo »učitelj v času pouka na daljavo«.....	516
Tabela 25: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »učitelj v času pouka na daljavo«.....	517

Tabela 26: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.....	518
Tabela 27: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, ali so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer.	519
<i>Tabela 28: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	519
Tabela 29: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.	520
Tabela 30: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli.....	521
<i>Tabela 31: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	521
Tabela 32: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšno znanje so po oceni učiteljev dosegli dijaki, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov iz preteklih generacij.	522
<i>Tabela 33: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	522
Tabela 34: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.	523
<i>Tabela 35: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	524
Tabela 36: Trditve, ki merijo dimenzijo »organizacija pouka na daljavo«.....	525
Tabela 37: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »organizacija pouka na daljavo«.	526
Tabela 38: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.....	527
Tabela 39: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina dijakov med poukom na daljavo.	528
<i>Tabela 40: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	528
Tabela 41: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.	529
Tabela 42: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na	

to, ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu.....	531
Tabela 43: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete IKT zmožnosti dijakov na začetku.	532
Tabela 44: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete svoje IKT zmožnosti na začetku.	533
Tabela 45: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	533
Tabela 1: Trditve, ki merijo dimenzijo »mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo«.....	540
Tabela 2: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke mnenje o učinkih pouka na daljavo.....	541
Tabela 3: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so imeli z dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema.	542
Tabela 4: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah.	543
Tabela 5: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli.....	543
Tabela 6: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	544
Tabela 7: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.....	545
Tabela 8: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	545
Tabela 9: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo.	546
Tabela 10: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na število let delovnih izkušenj na področju poučevanja.....	546
Tabela 11: Trditve, ki merijo dimenzijo »podpora učiteljem«.....	548
Tabela 12: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke podpora učiteljem	549
Tabela 13: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.	550
Tabela 14: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.	551
Tabela 15: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.	551
Tabela 16: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kako je po	

njihovi oceni pouk na daljavo na splošno ustrežal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli.	552
Tabela 17: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kako zdaj ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.....	553
Tabela 18: Trditve, ki merijo dimenzijo »učitelj v času pouka na daljavo«.	554
Tabela 19: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »učitelj v času pouka na daljavo«.	555
Tabela 20: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.....	556
Tabela 21: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, ali so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer.	557
Tabela 22: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	557
Tabela 23: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.	558
Tabela 24: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrežal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli.....	559
Tabela 25: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	559
Tabela 26: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšno znanje so po oceni učiteljev dosegli dijaki, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov iz preteklih generacij.	560
Tabela 27: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	561
Tabela 28: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.	562
Tabela 29: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	562
Tabela 30: Trditve, ki merijo dimenzijo »organizacija pouka na daljavo«.	564
Tabela 31: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »organizacija pouka na daljavo«.	565
Tabela 32: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.....	566
Tabela 33: <i>Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	566
Tabela 34: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina dijakov med poukom na daljavo.	567

<i>Tabela 35: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	<i>567</i>
Tabela 36: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.	568
Tabela 37: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu.....	570
Tabela 38: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete IKT zmožnosti dijakov na začetku.	571
Tabela 39: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete svoje IKT zmožnosti na začetku.	572
<i>Tabela 40: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin</i>	<i>572</i>
Tabela 1: Opis vzorca.....	639
Tabela 2: Kodiran fokusni intervju za predmet šport.....	641
Tabela 3: Kodiran fokusni intervju za predmet kemija.....	646
Tabela 4: Kodiran fokusni intervju za predmet fizika.....	651
Tabela 5: Kodiran fokusni intervju za razredni pouk.....	655
Tabela 6: Kodiran fokusni intervju za predmet biologije	659
Tabela 7: Kodiran fokusni intervju za predmet glasbena umetnost	661
Tabela 8: Kodiran fokusni intervju za predmet matematika	664
Tabela 9: Kodiran fokusni intervju za predmet slovenščina	666
Tabela 10: Kodiran fokusni intervju za predmet angleščina.....	669
Tabela 11: Kodiran fokusni intervju za predmet tehnika in tehnologija.....	672
Tabela 12: Kodiran fokusni intervju za predmet likovna umetnost	676

Uvod

1. 1 Formalni okvir evalvacijske raziskave

Pandemija COVID-19 je občutno zaznamovala življenje prebivalcev Slovenije. Zdravstveni, socialni, gospodarski in ostali pomembni pogoji vsakdanjega življenja so se podredili ukrepom za preprečevanje širjenja virusa. Tudi na področju vzgoje in izobraževanja je prišlo do vrste izzivov in sprememb, ki so z organizacijskimi ukrepi nenadno in korenito posegle v sicer ustaljene prakse delovanja osnovnega in srednjega šolstva.

Slikovito je prvi »šok« šolstva ob soočenju z epidemijo marca 2020 opisal Medveš (2020, str. 15):

»V osnovnem in srednjem šolstvu so se takoj izrazile vse razsežnosti težav za učitelje, učence, dijake in tudi starše ...Težave so bile povsem razumljive, saj je bil pouk na daljavo zaradi groženj širjenja okužb uveden kot strela z jasnega. Nikakršne predhodne priprave šol na takšno obliko poučevanja ni moglo biti. Ne pedagoška stroka ne politika nista bili pripravljeni na kaj takega, nihče ni imel v rokavu jasnega koncepta. Šole so se znašle vsaka po svoje in se hitro organizirale, da je pouk stekel tako rekoč čez noč. Takoj so postale očitne razlike med šolami tako v usposobljenosti učiteljev kot v materialno-tehnični opremi za izvajanje virtualnega pouka.«

Izvedba pouka se je zaradi zdravstvenih razlogov pomladi 2020 prvič prenesla iz šol na splet oz. v domače okolje učencev, dijakov in učiteljev (Tabela 1), kar je prineslo pomembne spremembe v šolsko življenje kakor tudi v doživljanje teh sprememb vseh udeleženi v vzgojno-izobraževalnem kontekstu. Med spremembami so izstopale naslednje: menjava prevladujočih oblik in načinov pedagoške komunikacije, večje prilagoditve v metodah in oblikah ter nekaterih vsebinah pouka, vključno s preverjanjem in ocenjevanjem znanja, nove naloge za učence in dijake - postali so odgovorni za samostojno udeležbo, sodelovanje oz. izvajanje pouka na daljavo, vloga staršev je postala izredno pomembna za proces poučevanja, ravnatelji, učitelji in šolski svetovalni delavci so prevzeli nove naloge iz naslova pouka na daljavo, za odločilne pri izvajanju te prilagojene oblike pouka so se izkazali materialni pogoji domačega okolja ter IKT opremljenost in kompetentnost učencev in dijakov ter učiteljev za sodelovanje oz. izvajanje pouka na daljavo. Po drugi strani pa se je zaradi izvajanja zaščitnih ukrepov v šolskem prostoru in izven začela spreminjati družbena klima in drugi kontekstualni

parametri, povezani s psihosocialnimi dejavniki razvoja in duševnega zdravja, kot na primer strah pred okužbo in neznanim, ekonomska negotovost, fizična in socialna izolacija, umanjkanje šole kot prostora za zdrav psihosocialni razvoj odraščajočih otrok in mladostnikov, vzpostavljanje novih rutin v spremenjenih okoliščinah. Našteti dejavniki namreč predstavljajo znane stresorje, ki so pričakovani spremljevalci epidemij in z njimi povezanih zaščitnih ukrepov (prim. Brailovskaia in Margraf, 2020; Cao idr., 2020; Casagrande idr., 2020; Di Pietro idr., 2020; Kavčič idr., 2020; Park idr., 2020; Lep, 2020; Petzold idr., 2020; Odriozola-González idr., 2020; van Bavel idr., 2020; Zacher in Rudolph, 2020).

Di Pietro idr. (2020) zato še posebej opozarjajo na mogoče povečanje stresa pri otrocih in mladostnikih, ki se morajo zaradi zaščitnih ukrepov šolati od doma; izolacija oz. karantena namreč lahko povzroča več negativnih in agresivnih čustev ter posledično vpliva tudi na učenje (Cachón-Zagalaz idr., 2020; Fegert idr., 2020; Imran idr., 2020; Kuban in Steele 2011; Mahapatra in Sharma, 2020; Sprang in Silman, 2013). V okviru kontekstualistične paradigme učenja in poučevanja (prim. Lave in Wegner, 1991) je mogoče domnevati, da izredne razmere izolacije vplivajo tudi na motiviranost učencev in dijakov za učenje in posledično na kakovost njihovega znanja; pomanjkanje samoregulacijskih učnih strategij namreč prispeva h kopičenju šolskih obveznosti, kar je demotivirajoče, po drugi strani pa pri pouku na daljavo izpade pomemben motivacijski dejavnik – medosebni odnosi, ki v smislu referenčnih skupin ali sprotnih povratnih informacij učenca spodbujajo k šolskemu delu tudi, če zanj ni visoko notranje motiviran (prim. Juriševič, 2012). Teorija samodoločanja (Ryan in Deci, 2017) poleg že omenjene psihološke potrebe povezanosti z drugimi, izpostavlja še dve potrebi, ki prispevata k višji motiviranosti za šolsko delo, in sicer potrebi po samostojnem odločanju ter kompetentnosti; v času epidemije in v času šolanja od doma tako vse tri temeljne potrebe, povezane z motivacijo za učenje v šoli, ostajajo zadovoljene v bistveno manjši meri, kot bi to otroci in mladostniki potrebovali za nemoteno šolsko delo – učenci so doma socialno izolirani, šola na daljavo ni njihova izbira in prevelike odgovornosti in/ali preobsežne učne vsebine za individualno delo na daljavo vplivajo na njihovo samopodobo (Pasion idr., 2020). O upadu motivacije v času pandemije poročajo tudi nekateri drugi avtorji (Niemi in Kousa, 2020; Zaccoletti et al., 2020). Predpostavka je še posebno pomembna za slovensko populacijo otrok in mladostnikov, ki na ravni mednarodnih raziskav znanja, opravljenih v preteklih letih, kaže v povprečju nadpovprečne rezultate, hkrati pa, podobno kot drugod po svetu, tudi relativno velike skupinske razlike glede na ranljivost domačih okolij in nekatere druge demografske spremenljivke ter, nezanemarljivo, tudi mednarodno primerjalno nižje ravni (notranje) motiviranosti za šolsko delo ter visoko zaželeno druženje z vrstniki v šoli (Za večjo pravičnost,

2017; Pedagoški inštitut, b. d.). Raziskava, v kateri so raziskovalci ugotavljali vpliv šolanja na daljavo kot ukrep proti širjenju epidemije na znanje učencev, je na vzorcu 350000 nizozemskih osnovnošolcev pokazala, da učenci pri šolanju od doma na nacionalnem preverjanju znanja niso dosegli pričakovanega napredka, čeprav je bilo zaprtje nizozemskih šol bistveno krajše od slovenskega; o največjih primanjkljajih so avtorji poročali pri otrocih deprivilegiranih družin (Engzell et al., 2021).

Ena prvih metaanaliz o vplivu izrednih razmer, povezanih z nalezljivimi boleznimi, na duševno zdravje otrok in mladostnikov (Imran idr., 2020) je pokazala, da karantena na področju vzgoje in izobraževanja sicer pomembno preprečuje širjenje bolezni, ima pa tudi vrsto (dolgoročnih) negativnih učinkov na duševno in telesno zdravje šolajočih ter njihov socialni in učni razvoj, ki so pogojeni s kronološko starostjo in razvojno stopnjo otrok in mladostnikov; ugotovili so, da gre prednostno za socialno izolacijo, socialno izključevanje na osnovi stigmatiziranja in različne strahove pri otrocih in mladostnikih. Zato so avtorji predlagali model, po katerem je mogoče celostno pristopiti k ublažitvi škodljivih vplivov karantene oz. k zagotavljanju duševnega zdravja otrok in mladostnikov v času izrednih razmer. V modelu so izpostavljeni pristopi na naslednjih področjih: vzgoja in izobraževanje (učinkovito učenje na daljavo, psihosocialna podpora, spodbujanje zdravega življenjskega sloga), širjenje informacij (točne informacije, omejena izpostavljenost dnevnim novicam, pogovor z učenci o videnem in slišnem), vedenjska aktivacija (spanje, telesna aktivnost, zdrava prehrana), zdravje na daljavo (telezdravje), svetovanje in nudenje pomoči otrokom iz ranljivih družin, pomoč staršem pri spoprijemanju z družinskimi težavami, strategije na ravni šole (od splošnih do specifičnih) in ostale strategije spoprijemanja z ukrepi (pozitivno starševstvo, socialna povezanost, iskanje strokovne pomoči).

Zgoraj opisane spremembe, ki so nastopile z uvajanjem zaščitnih ukrepov v času epidemije, so kljub vključevanju MIZŠ, ZRSŠ in drugih ustanov v nastalo problematiko (Poročilo o izvedbi ukrepov, 1. 6. 2020; Poročilo o izvedbi ukrepov, 23. 2. 2021) postopoma začele čedalje glasneje in z več strokovnih zornih kotov opozarjati po eni strani na neenotnost v sprejemanju dejstva epidemije kot zdravstvenega in družbenega problema, ki ima neposreden vpliv na konceptualizacijo soočanja z epidemijo ter iz nje izhajajočih priporočil in navodil odločevalcev za izvajanje pouka v izrednih razmerah (Okrožnice in obvestila za vrtce in osnovne šole, 2020, 2021), po drugi strani pa sprožati vrsto vprašanj o socialni (ne)pravičnosti in psihološki

(ne)utemeljenosti sprejetih ukrepov na področju vzgoje in izobraževanja (Strokovno mnenje Društva psihologov Slovenije, 21. 5. 2020; Psihosocialne posledice epidemije, 30. 10. 2020; Skrajni čas je, 29. 3. 2021). Pedagoška praksa je na osnovi vsakodnevnih težav, ki so se pokazale ob izvajanju izrednih ukrepov že v prvem valu epidemije, začela opozarjati na »zanemarjanje« temeljnih načel vzgoje in izobraževanja o enakih možnostih za izobraževanje ter kakovosti vzgojno-izobraževalnega procesa (Krek idr., 2011)¹, na katere so se sicer odzvali tudi odločevalci, vendar je ostalo neodgovorjeno vprašanje glede njihove učinkovitosti.

ZRSŠ je denimo že konec marca 2020 posredoval nekatere pomembne smernice na ravni ciljev in oblik izobraževanja na daljavo za delo srednjih šol v času izrednih razmer (Izvajanje, 2020, str. 3):

»Izobraževanje na daljavo ne more biti zamenjava za klasični šolski pouk. V izrednih razmerah pa je primerno nadomestilo, saj omogoča dijakom stik s predmeti, učitelji in šolo ter jih zaposluje, da niso prepuščeni samemu sebi oziroma fizičnim stikom zunaj doma.«

Hacin Beyazoglu idr. (2020) v zvezi s povedanim navajajo ugotovitve tujih raziskav, izvedenih v obdobju epidemij SARS in H1N1, da epidemije nalezljivih bolezni dejansko povzročajo stres predvsem zaradi hitrih sprememb ustaljenih vsakodnevnih rutin in ne le zaradi strahu pred okužbo. Zato je v tovrstnih izrednih situacijah posebno pozornost treba pravočasno nameniti spremljanju morebitnega porasta negativnih čustev (npr. tesnoba, skrbi) in skrbi za samozaščitno vedenje na osnovi sprotnih, verodostojnih in enoznačnih informacij; te namreč povečujejo pripravljenost ljudi za sledenje in upoštevanje zaščitnih ukrepov, saj se v nasprotnem primeru le še povečuje negotovost in nezadovoljstvo med ljudmi (prim. Sherlaw in Raude, 2013).

Raziskave, ki so bile od začetka epidemije izvedene na področju vzgoje in izobraževanja v Sloveniji (Tabela 2) so z različnih zornih kotov oz. s parcialnimi vpogledi pokazale na pestrost psihosocialnih in materialnih potreb in nastalih težav, povezanih s starostjo otrok in mladostnikov, vrstami družin in njihovim SES, slabo pripravljenostjo za šolanje oz. poučevanje od doma, nejasno komunikacijo med odločevalci in šolami ter družinami, zaznano pričakovano

¹ Ti načeli sta izpostavljeni tudi v dveh evropskih dokumentih, resoluciji Združenih narodov o pravici do izobraževanja v izrednih razmerah iz leta 2010 in resoluciji Evropskega parlamenta o izobraževanju otrok v izrednih razmerah in dolgotrajnih krizah iz leta 2015; oba dokumenta pozivata k upoštevanju obeh načel v prožnem prilagajanju vzgoje in izobraževanja v izrednih razmerah ter poudarjata vzgojno-izobraževalne sisteme kot nacionalne prioriteta in pomemben del humanitarnega načrta vsake države (Skubic Ermenc in Breznikar, 2020).

pomanjkanje druženja z vrstniki in igre ter potrebo po bolj sprotnih in enoznačnih povratnih informacijah šole oz. učiteljev z družinami oz. učenci in dijaki.

Analiza ZRSS (Rupnik Vec idr., 2020) ter nekatere druge raziskave (Tabela 2) so pokazale prevladujoče značilnosti poučevanja in učenja na daljavo (več razlage, manj skupinskega dela) ter opozorile na nekatere spremljajoče težave organizacijske in vsebinske narave. Prav tako zgovorni so bili tudi izsledki dveh študij, izvedenih v okviru dejavnosti Zveze aktivov svetov staršev Slovenije (Izobraževanje na daljavo, 25. 5. 2020); pokazali sta, da je imela večina otrok anketiranih staršev ustrezne pogoje za šolanje od doma in da so otroci redno delali naloge, ki so jim jih pošiljali učitelji, vendar so starši opozorili na precejšnje organizacijske, vsebinske in komunikacijske primanjkljaje in raznovrstne stiske, v katerih so se znašli. Na osnovi izsledkov so bila pripravljena priporočila šolam in odločevalcem za šolsko leto 2020/21 (Priprava osnovnih šol, 10. 7. 2020). Iz navedenih raziskav je bilo mogoče zaključiti na resnejše težave oz. načrtovanje izboljšav, da bi vzgojno-izobraževalni proces tudi v času izrednih razmer potekal čimbolj kakovostno. Med njimi je bilo izpostavljeno naslednje: povečanje kompetentnosti učiteljev, izboljšanje opreme v šolah ter bolj optimalna priprava in izvedba pouka v izrednih razmerah (Kustec idr., 2020).

Na osnovi zbranih empiričnih izsledkov ter izkušenj s potekom pouka na daljavo je MIZŠ v sodelovanju z ZRSS in NIJZ za šolsko leto 2020/21 konceptualiziralo štiri modele, ki bi uspeli optimalno prilagoditi vzgojno-izobraževalni proces glede na aktualne epidemiološke razmere: model A (vsi učenci in dijaki se izobražujejo v šoli), model B (učenci in dijaki se izobražujejo v šoli ob upoštevanju priporočil NIJZ), model C (učenci prvega in/ali drugega triletja se izobražujejo v šoli, tretjega triletja pa na daljavo oz. polovica dijakov se izobražuje v šoli, polovica pa na daljavo), model D (vsi učenci in dijaki se izobražujejo na daljavo, ter dva podmodela za osnovnošolsko izobraževanje, in sicer podmodel B (posamezni oddelki se izobražujejo na daljavo) in podmodel C (učenci posamezne šole se izobražujejo na daljavo), ter tri modele za srednješolsko izobraževanje, in sicer podmodel B (posamezni oddelki se izobražujejo na daljavo), podmodel C (dijaki posamezne šole se izobražujejo na daljavo) in podmodel D (za dijake zaključnih letnikov se organizira priprava na zaključne izpite in maturo v šoli, ostali dijaki se izobražujejo na daljavo (Kustec idr., 2020). Za vse modele in njihove podmodele so bila izdelana tudi priporočila za načrtovanje in izvajanje pouka, po istem algoritmu je bilo načrtovano tudi delovanje dijaških domov. Samo v povezavi s slednjimi je bila priporočena tudi skrb za psihosocialno počutje dijakov, medtem ko je bila na ravni

osnovnega in srednjega šolanja pozornost usmerjena le na organiziranje ožjih vzgojno-izobraževalnih aktivnosti, povezanih s poučevanjem oz. učenjem.

Tabela 1: Spremembe v organizaciji VIZ – pouk na daljavo – zaradi epidemije v šolskih letih 2019/20 in 2020/21 za obdobje od 16. 3. 2020 do 16. 4. 2021

Stopnja VIZ	1. val: pomlad 2020	2. val: jesen in zima 2020/21	3. val: pomlad 2021
Osnovna šola – 1. triletje	16. 3.–15. 5.	26. 10. 2020–25. 1. 2021 (9 regij)	1.–9. 4. 2021
		26. 10. 2020–8. 2. 2021 (ostale regije)	
Osnovna šola – 2. triletje	16. 3.–1. 6.	4. in 5. razred: 26. 10. 2020–12. 2. 2021	
		6. razred: 19. 10. 2020–12. 2. 2021	
Osnovna šola – 3. triletje	7. in 8. razred: 16. 3.–3. 6.	19. 10. 2020–12. 2. 2021	
	9. razred: 16. 3.–22. 5.		
Srednja šola	4. letnik: 16. 3.–15. 5.	4. letnik: 26. 10. 2020–12. 2. 2021	1.–9. 4. 2021
	Ostali letniki: 16. 3.–22. 5.	Ostali letniki: 26. 10. 2021–5. 3. 2021	

Na osnovi predstavljenega je mogoče predpostaviti, da so vplivi epidemije na vzgojno-izobraževalni kontekst večplastni ter imajo poleg kratkoročnih verjetno tudi različne

dolgoročnejše učinke, in sicer na učnem, motivacijskem in psihosocialnem področju ter na področju pričakovane ravni usvojenega znanja.

Slika 1. Ukrepi za zmanjšanje negativnega psihosocialnega vpliva karantene na otroke in mladostnike (Imran idr., 2020)

Tabela 2: Raziskave na temo vpliva pandemije COVID-19 na področju vzgoje in izobraževanja v Sloveniji za obdobje (Švajgelj, 2020)

Avtor(ji) in/ali institucija	Naslov	Udeleženci in čas izvajanja raziskave	Merjeni konstrukti/spremenljivke in merski pripomočki	Ključne ugotovitve	Priporočila
(1) Bedene idr. (UP, FAMNIT)	Učni proces v času epidemije COVID-19 (projektna naloga)	197 staršev – prvi val epidemije	Izzivi staršev in osnovnošolskih otrok pri učenju na daljavo – spletni vprašalnik	Najpogostejši izzivi staršev in OŠ otrok: socialna izolacija, pomanjkanje motivacije za učenje, težave z organizacijo dneva in učne snovi, težave z ohranjanjem pozornosti ter preobremenjenost.	Napotki za pomoč pri delu OŠ otroki za soočanje z naštetimi težavami (ohranjanje stikov preko spletnih omrežij, posluževanje tehnik čuječnosti, prestrukturiranje negativnih avtomatskih misli, znižanje pričakovanj, več časa za hišne ljubljenčke,...).
(2) Bravo: društvo za pomoč otrokom in mladostnikom s specifičnimi učnimi težavami	Učenje na daljavo – glas učencev in dijakov s primanjkljaji na posameznih področjih učenja	74 učencev s PPPU (72 % osnovnošolcev in 28 % dijakov)	Vpliv pandemije COVID-19 na njihovo učenje, osamljenost, prisotnost stresa, potrebe, v zvezi z učenjem – spletni vprašalnik	Učenje olajša poslušanje učiteljeve razlage, zvočnih zapisov in učenje s sošolcem. Pri učenju potrebujejo podporo odraslih, imajo težave s pozornostjo, se težko zberejo pri šolskem delu, potrebujejo več odmorov. Radi si sami določijo čas za opravljanje šolskih obveznosti, 40 % učencev nima potrebnih gradiv za učenje. Učenci s PPPU doživljajo stiske, ker se trudijo in so kljub temu neuspešni (50 %). Nekateri (35 %) imajo psihosomatske težave ob delu za šolo. Učenci poročajo tudi, da imajo zdaj več svobode pri organizaciji učenja in so postali bolj samostojni.	Učenci si v prihodnje želijo več povratnih informacij o svojem trudu, napredku pri učenju in o ustvarjalnih rešitvah.

Avtor(ji) in/ali institucija	Naslov	Udeleženci in čas izvajanja raziskave	Merjeni konstrukti/spremenljivke in merski pripomočki	Ključne ugotovitve	Priporočila
(3) Dolenc idr. (UM FF, oddelek za psihologijo)	Učenje in poučevanje na daljavo v času zaprtja šol zaradi epidemije COVID-19: Perspektiva pedagoških delavcev v osnovnih in srednjih šolah v prvem mesecu izvedbe pouka na daljavo	1092 udeležencev (90,1% učiteljev, 9,9 % svetovalnih delavcev) 1081 kvantitativno (prva dva tedna izobraževanja na daljavo) in 11 kvalitativno (3. in 4. teden)	Občutek kompetentnosti za uporabo IKT, stališča do poučevanja na daljavo, poročanje o poteku dela na daljavo, zaznane prednosti takšnega dela in ovire ter pomanjkljivosti, zaznana opora pri delu in stres – spletni vprašalnik, polstrukturirani intervjuji	Višje ravni stresa doživljajo tisti, ki doma poleg dela skrbijo še za predšolskega ali osnovnošolskega otroka. Udeleženci usposabljanja za orodja IKT so se čutili bolj kompetentne. Videna so bila bolj pozitivna stališča in višja zaznana kompetentnost za uporabo IKT pri zaposlenih v srednji šoli. Osebe z več podpore nadrejenih so občutile manj stresa.	Trening programi za učitelje, s pomočjo katerih bil lahko krepili svoje IKT kompetence. Izobraževanje ravnateljev o pomembnosti instrumentalne in čustvene podpore.
(4) Gregorič Mrvar, Mažgon, Šteh, Šarić in Jeznik (UL FF, oddelek za pedagogiko in andragogiko)	Soočanje šolskih svetovalnih delavk in delavcev z epidemijo covid-19	328 svetovalnih delavcev – zbiranje podatkov med 13. in 23. aprilom	Izvajanje svetovalnega dela na daljavo, težave, s katerimi se srečujejo, in kakšne rešitve iščejo – spletni vprašalnik	Večinoma se svetovalni delavci dobro spoprijemajo s situacijo. Poročali so, da je bilo potrebno določeno prilagoditveno obdobje. V danih razmerah imajo več dela in je naporno. Nekateri opozarjali, da kakovost svetovalnega dela ni ista. Nekateri občutijo nemoč, ker ne vedo, kako pomagati. Večina jih izpostavlja pomembnost vzpostavljanja in vzdrževanja stikov.	Pojavila se je potreba po usposabljanju iz svetovanja na daljavo, po delu v timih, udeležbi na podpornih skupinah in večji podpori ministrstva in drugih strokovnih ustanov pri delu svetovalnih delavcev. V prihodnje potrebno okrepiti razvojno-preventivno delo svetovalne službe.
(5a) NIJZ	Analiza ocene potreb po psihosocialni	1176 udeležencev – 184 svetovalnih	Duševne stiske, ki jih zaposleni v VIZ doživljajo tekom	Velika večina udeležencev je delala od doma in je občutila srednje močno stisko in se z njo dokaj uspešno spoprijemala. V	

Avtor(ji) in/ali institucija	Naslov	Udeleženci in čas izvajanja raziskave	Merjeni konstrukti/spremenljivke in merski pripomočki	Ključne ugotovitve	Priporočila
	pomoči za zaposlene v vzgoji in izobraževanju (VIZ)	delavcev, 644 učiteljev in profesorjev, 239 zaposlenih v vodstvenem kadru in 109 v podpornih službah – zbiranje podatkov od 3.12.2020 do 4.1.2021	epidemije in kako se z zaznano stisko spoprijemajo. Katere vire psihosocialne podpore si želijo, izzivi in potrebe, s katerimi se srečujejo – spletni vprašalnik	drugem valu doživljajo večjo stisko kot v prvem. Prevladuje strah pred okužbo bližnjih, spremenjen obseg dela in delo v stresnih okoliščinah. Udeleženci so v povprečju poročali o malo simptomih somatskih motenj. Večina poroča, da potrebujejo psihološko podporo med epidemijo. Največ stresa jim povzroča usklajevanje dela in družine, angažiranje učencev in nezmožnost komunikacije v živo, eni tretjini pa priprava materialov, razlaga snovi in uporaba IKT orodij.	
(5b) NIJZ	Analiza ocene potreb po psihosocialni pomoči za starše šoloobveznih otrok	1043 staršev osnovnošolskih otrok – zbiranje podatkov od 3.12.2020 do 4.1.2021	Duševne stiske, ki jih starši šoloobveznih otrok doživljajo tekom epidemije in kako se z zaznano stisko spoprijemajo. Katere vire psihosocialne podpore si želijo, izzivi in potrebe, s katerimi se srečujejo – spletni vprašalnik	Udeleženci so doživljali srednje intenzivno stisko in se v povprečju z njo spoprijemali srednje uspešno. V drugem valu čutijo večjo duševno stisko kot v prvem. Stres zaradi šolanja otrok doživljajo med srednjo in visoko ravno, usklajevanje s službenimi obveznostmi pa dojemajo med srednje in dobro. Le 6 % staršev ne zaznava nobenih težav pri svojih otrocih zaradi šolanja na daljavo. Najizrazitejše težave predstavljajo večja obremenjenost zaradi dela na daljavo in stiske zaradi izolacije. Poročajo tudi o razdražljivosti otrok, utrujenosti in težavah s koncentracijo.	

Avtor(ji) in/ali institucija	Naslov	Udeleženci in čas izvajanja raziskave	Merjeni konstrukti/spremenljivke in merski pripomočki	Ključne ugotovitve	Priporočila
(5c) NIJZ	Analiza ocene potreb po psihosocialni pomoči študente	606 študentov – zbiranje podatkov od 3.12.2020 do 4.1.2021	Duševne stiske, ki jih študentje doživljajo tekom epidemije in kako se z zaznano stisko spoprijemajo. Katere vire psihosocialne podpore si želijo, izzivi in potrebe, s katerimi se srečujejo – spletni vprašalnik	Študentje so v povprečju poročali, da čutijo srednje močno stisko in se z njo srednje uspešno spoprijemajo. Malce večja stiska se pojavlja pri študentih, ki opravljajo študentsko delo. Pri večini prevladuje strah pred negotovo prihodnostjo in strah pred izgubo svoboščin. Študenti, ki opravljajo študentsko delo, doživljajo intenzivnejšo stisko zaradi upada dohodka in materialne varnosti. Poročajo tudi o težavah s koncentracijo in motivacijo, pomanjkanju socialnih stikov s kolegi in prostega časa. Poročajo tudi o nekaterih psihofizičnih simptomih in simptomih depresije ter anksioznosti. Skoraj polovica jih poroča o potrebi po psihološki pomoči.	
(6) Peras, Veldin, Kozina, Vidmar, Pivec (Pedagoški inštitut)	Psihološko funkcioniranje učiteljev v času pandemije COVID-19	246 udeležencev (36 učiteljev/ profesorjev, 21 zdravstvenega osebja in 185 drugih poklicev) – zbiranje podatkov med 8. in 28. aprilom	Psihološko funkcioniranje učiteljev v času pandemije in primerjava s psihološkim funkcioniranjem oseb iz drugih strok, vpliv izvajanja notranjih in telesni vaj – Warwick-Edinburška lestvica duševnega blagostanja, lestvica anksioznosti	Med skupinami poklicev ni statistično značilnih razlik v psihološkem funkcioniranju. Udeleženci, ki izvajajo notranje in/ali telesne vaje so poročali o statistično značilnih višjih ravneh zadovoljstva z življenjem v času pandemije COVID-19 in mejnih statistično značilnih višjih ravneh duševnega blagostanja.	Razvijanje čustvenih kompetenc kot varovalni dejavnik v času epidemije.

Avtor(ji) in/ali institucija	Naslov	Udeleženci in čas izvajanja raziskave	Merjeni konstrukti/spremenljivke in merski pripomočki	Ključne ugotovitve	Priporočila
			LAOM, novo razvita lestvica Anksioznost, vezana na pandemijo COVID-19 in dodatna vprašanja spletnega vprašalnika		
(7) Podlogar idr. (UL PF)	Pogledi in izkušnje študentov pedagoških smeri o študiju na daljavo v času epidemije COVID-19	337 študentov Pedagoške fakultete UL – zbiranje podatkov med 16. aprilom in 15. majem	Uporaba šestih učnih strategij pri učenju na daljavo, pozitivna naravnost do življenja, različni vidiki doživljanja študija med izrednimi razmerami – Vprašalnik o učenju na daljavo OSLO, lestvica pozitivnosti, vprašalnik o doživljanju študija v času izrednih razmer in dodatna vprašanja spletnega vprašalnika	Večini študij na daljavo ne povzroča dodatnega stresa, je pa doživljanje povezano s pozitivno naravnostjo do življenja. Bolj konstruktivno doživljanje trenutne situacije se povezuje s pogostejšo uporabo učnih strategij, predvsem s postavljanjem ciljev.	Smernice za učinkovitejše spoprijemanje z izjemnimi študijskimi situacijami (ozaveščanje študentov o vlogi samoregulacijskih učnih strategij, ozaveščanje učiteljev o pomembni vlogi različnih delavnikov pri študiju na daljavo v izrednih razmerah in individualnih razlikah med študenti, usmerjanje pozornosti k zagotavljanju podpornega študijskega okolja itd.)
(8) Rupnik Vec idr. (ZRSŠ)	Analiza izobraževanja na daljavo v času epidemije COVID-19 v Sloveniji.	7382 učiteljev, 24684 učencev in 406 ravnateljev (vprašalnik), v fokusnih skupinah je sodelovalo 37	Doživljanje pouka, potek, miselni izzivi, pridobivanje ocen (učenci), organizacija dela, podpora strokovnim delavcem, komunikacija, usposobljenost za	Pouk na daljavo je zahtevnejši kot pouk v razredu, a hkrati zanimiv in ustvarjalen. Učenci so kot negativen vidik izpostavili predvsem pomanjkanje socialnega stika. Precej jih je tudi pogrešalo razlago učiteljev.	

Avtor(ji) in/ali institucija	Naslov	Udeleženci in čas izvajanja raziskave	Merjeni konstrukti/spremenljivke in merski pripomočki	Ključne ugotovitve	Priporočila
		učiteljev in 16 ravnatelj – maj, junij	vodenje šole na daljavo (ravnatelj), realizacija predmetnika, naslavlja učencev, prilagoditve, spremljanje in ocenjevanje (učitelji) – vprašalnik, fokusne skupine	Učitelji so ocenili, da je bilo delo na daljavo zahtevno in stresno, vendar so uspeli doseči večino zastavljenih učni ciljev. 60 % jih presoja, da je bil njihov pouk na daljavo nekoliko slabši od poučevanja v živo. Najpogosteje so pouk izvajali s kombiniranjem videokonferenc in usmerjanja učenja prek pisnih navodil...	
(9) Skupnost višjih strokovnih šol Republike Slovenije	Analiza študija na daljavo: analiza izvedbe višješolskega študija na daljavo v letu 2019/2020	Dve anketi: v prvi je sodelovalo 1.177 študentov višjih strokovnih šol, v drugi 653 študentov in 270 predavateljev – prva april 2020 in druga september 2020	Zadovoljstvo z usposobljenostjo za uporabo digitalnih kompetenc pri študiju na daljavo, kakovost in zahtevnost izvajanja študijskih obveznosti, podpora za predavatelje pri uporabi digitalne tehnologije, izvedba praktičnega izobraževanja – spletni vprašalniki	Večina študentov podpira študij na daljavo, vendar je manj učinkovit ali enako učinkovit kot klasični študij. Največkrat se uporabljajo spletne učilnice, sledi MS Teams in Zoom. Študentje so angažiranost in usposobljenost predavateljev ocenili relativno visoko. Rezultati ankete v septembru so pokazali, da je večini študentov uspelo opraviti študijske obveznosti (69 %) in praktično izobraževanje (79 %). Ocenili so, da je bila kakovost študija na daljavo nekoliko nižja v primerjavi s klasičnim, večini študij na daljavo ni predstavljal dodatnega stresa. Kot največjo slabost so izpostavili odsotnost sodelovanja in druženja s sošolci in pomanjkanje dodatnih razlag v trenutku nejasnosti. Za prednost so	Potrebna bi bila uvedba enotnega informacijskega sistema, šole bi morale nuditi ustrezno tehnično podporo in zagotoviti ustrezno opremo. Prav tako bi bilo potrebno pripraviti in seznaniti osebje s strategijo in načrtov IKT. Za predavatelje bi bilo potrebno zagotoviti izobraževanja in usposabljanja za tovrstno poučevanje.

Avtor(ji) in/ali institucija	Naslov	Udeleženci in čas izvajanja raziskave	Merjeni konstrukti/spremenljivke in merski pripomočki	Ključne ugotovitve	Priporočila
				navedli več svobode pri razporejanju časa za študij in odsotnost dnevne vožnje. Samoocene digitalnih kompetenc so bile visoke. Rezultati ankete na predavateljih so poročali o podobnih vidikih poučevanja na daljavo. Pri 63 % so se predavanja in vaje snemala, prisotnost študentov je preverjalo zgolj 37 %. Prav tako so kakovost ocenili kot nekoliko nižjo in zahtevnost izvedbe kot nekoliko višjo.	
(10) Študentska organizacija Slovenije (ŠOS)	Analiza ankete o poteku študija na daljavo in priporočila Študentske organizacije Slovenije (ŠOS)	1091 študentov iz različnih visokošolskih zavodov v Sloveniji – med 30. marcem in 5. aprilom	Mnenje študentov o študiju na daljavo, zadovoljstvo s tem načinom poučevanja, – spletni vprašalnik	Večina študentov podpira študij na daljavo, je z njim zadovoljna, vendar ga ocenjujejo kot manj produktivnega. Pri študentih se pojavljajo skrbi glede opravljanja študijskih obveznosti in plačevanja tekočih stroškov študija. Največ jih pri študiju uporablja spletno učilnico, sledi uporaba Zoom-a in MS Teams-a.	Smiselno je izvajanje predavanj in vaj v živo z omogočeno dvosmerno komunikacijo. Študentov je potrebno pomagati pri dostopanju do digitalnih orodij. Potrebno bi bilo razumno omejevanje obsega gradiva, določiti jasne smernice glede časovnega razporeda in načina izvajanja izpitov, spremeniti pogoje za napredovanje v višji letnik, podaljšati roke za prijavo in oddajo zaključnih del, znižati skrite stroške izobraževanja in posredovati konkretne

Avtor(ji) in/ali institucija	Naslov	Udeleženci in čas izvajanja raziskave	Merjeni konstrukti/spremenljivke in merski pripomočki	Ključne ugotovitve	Priporočila
					informacije glede zaključka študija.
(11) Uršič in Puklek Levpušček (UL FF)	Učenci zadnje triade OŠ in dijaki o učenju na daljavo v času epidemije COVID-19	358 učencev zadnje triade OŠ in dijakov – zbiranje podatkov od 4. maja do 3. junija	Primerjava klasičnega pouka in pouka na daljavo, težave, s katerimi se šolarji srečujejo, pozitivni vidiki šolanja na domu – spletni vprašalnik	Učenci imajo več težav pri izvajanju pouka na daljavo, zanj porabili malenkost več časa. Največ težav se kaže pri matematiki, naravoslovnih predmetih in jezikih. Pouk na daljavo je manj motivirajoč, učenci so pridobili manj znanja, ki je bilo manj utrjeno. Šolarji so bolj samostojni.	
(12) Zveza aktivov svetov staršev Slovenije (ZASSS)	Rezultati vprašalnika ZASSS za starše po 1. tednu pouka na daljavo	13274 staršev – od 22. do 25. marca	Potek šolanja na daljavo, pomoč, ki bi jo starši potrebovali v prihodnje – spletni vprašalnik	Največ pomoči pri učenju so potrebovali mlajši otroci, ki obiskujejo nižje razrede osnovne šole. Za pomoč otroku pri učenju na daljavo so v večini porabili 0-1 uro, sledita 2 uri in tako dalje. Nekaj staršev je poročalo, da na dan za to porabijo od 10 do 12 ur. Pomoč je predvsem vključevala posredovanje nalog, napotkov in gradiv, ki so jih poslali starši, preverjanje pravilnosti opravljenih nalog, pojasnjevanje učiteljevih navodil itd.	Potrebno bi bilo poiskati in opremiti za pouk na daljavo učence, ki še nimajo te možnosti. Vzpostaviti je potrebno obojestransko komunikacijo med učitelji in učenci ter učitelji in starši. Šole in učitelji naj bolj poenotijo načine pouka na daljavo, Uravnati je treba količino snovi, ki jo naj učenci usvojijo pri pouku na daljavo.
(13) Zveza aktivov svetov staršev	Rezultati vprašalnika ZASSS za starše	5641 staršev – od 19. do 27. aprila	Potek šolanja na daljavo – spletni vprašalnik	Velika večina jih ima doma vso potrebno opremo. V glavnem so poročali, da otrokom uspeva redno opraviti naloge. Več pomoči so potrebovali otroci	Potrebno bi bilo opremiti in opolnomočiti nekatere družine v povezavi z informacijsko tehnologijo.

Avtor(ji) in/ali institucija	Naslov	Udeleženci in čas izvajanja raziskave	Merjeni konstrukti/spremenljivke in merski pripomočki	Ključne ugotovitve	Priporočila
Slovenije (ZASSS)	po 5. tednih pouka na daljavo			najnižjih razredov, z višanjem razreda pa je pogostost pomoči staršev padala. Največ otrok je prejelo gradiva in navodila za delo vsak dan sproti ali enkrat na teden. Okrog 40 % staršev je navedlo, da so učitelji z otroki komunicirali neposredno, četrtina je poročala, da so učitelji pretežno komunicirali s starši. Večinoma so otroci vsaj enkrat na teden dobili povratne informacije učiteljev. Starši so bili v povprečju bolj zadovoljni kot nezadovoljni z načinom izobraževanja na daljavo.	Potrebno je paziti na količino in razdrobljenost snovi. Zaželeno je poenotenje načinov posredovanja navodil. Učitelji bi morali pogostejše komunicirati z učenci in preverjati naučeno. Izrazila se je potreba po vidni in slušni dvosmerni komunikaciji. Potrebno je motiviranje učencev in zaželeno je intenzivnejše sodelovanje s starši.

1. 2 Opredelitev ciljev evalvacijske študije

Na osnovi Javnega povabila za zbiranje predlogov za nacionalno evalvacijsko študijo z dne 23. 3. 2021 (Pedagoški inštitut, 2021) je globalni cilj te evalvacijske študije dvojen in se nanaša na izdelavo strokovnih podlag za:

GC1: boljše razumevanje dinamik in značilnosti ter oceno učinkovitosti prilagajanja obstoječega nacionalnega vzgojno-izobraževalnega sistema na osnovnošolski in srednješolski ravni ukrepom epidemije COVID-19, vključno s prepoznanimi prednostmi in pomanjkljivostmi za učenje in znanje, poučevanje, šolsko svetovalno delo, vodenje šol in psihosocialno oz. socialno-čustveno stanje vseh udeležениh ter

GC2: predloge rešitev sistemskih ukrepov za vključevanje ugotovljenih pozitivnih in negativnih učinkov epidemije COVID-19 za vzgojno-izobraževalno kakovosten in socialno pravičen razvoj osnovnega in srednjega šolstva v Sloveniji v prihodnje.

V prvem delu evalvacijske študije smo se osredotočili na kvantitativni del raziskave.

1. 3 Potek evalvacijske študije

Takoj ko nam je Pedagoški inštitut poslal pogodbo, smo imeli člani konzorcija sestanek, na katerem smo se dogovorili o aktivnostih, ki bodo izpeljane v okviru nacionalne evalvacijske študije. Zaradi precejšnjega časovnega zamika pri prejemu sklepa o tem, da je bil naš konzorcij izbran na razpisu za izvedbo omenjene nacionalne evalvacijske študije in bližajočim se koncem šolskega leta, je bilo nujno treba spremeniti načrt zbiranja podatkov v okviru kvantitativnega dela raziskave. Tudi na osnovi opravljenih pogovorov z nekaterimi ravnatelji osnovnih in srednjih šol in tudi s posameznimi učitelji, je bilo jasno, da je sredina junija že popolnoma neprimeren čas za pridobivanje podatkov s strani učencev oz. dijakov in njihovih staršev, zato smo se, tudi po posvetovanju s posameznimi člani Koordinacijske delovne skupine za dejavnosti zbiranja podatkov o izobraževanju na daljavo odločili, da v tem obdobju poskušamo pridobiti podatke od učiteljev, svetovalnih delavcev in vodstev osnovnih in srednjih šol.

Pripravili smo devet različic anketnih vprašalnikov, in sicer štiri različice vprašalnika za učitelje (za učitelje razrednega pouka, za učitelje predmetnega pouka, za učitelje gimnazijskih programov, za učitelje v programih srednjega strokovnega in poklicnega izobraževanja), tri vprašalnike za ravnatelje (za ravnatelje osnovnih šol, za gimnazijske ravnatelje ter za ravnatelje srednjega strokovnega in poklicnega izobraževanja) in dve različici vprašalnikov za svetovalne delavce (za svetovalne delavce, zaposlene v osnovni šoli in za svetovalne delavce, zaposlene v

srednji šoli). Vprašalnike smo člani konzorcija oblikovali na osnovi proučevanja obstoječe literature s področja izvajanja pouka na daljavo in posledic izvajanja pouka na daljavo na doseganje učnih ciljev ter tudi socialno čustvenega odzivanja učencev in dijakov.

Vprašalniki vključujejo naslednje vsebinske sklope:

- pedagoške in druge strokovne izkušnje med vzgojno-izobraževalnim delom v šoli in od doma – dobre in slabe;
- odnos oz. mnenje o uvedenih spremembah in izzivih v organizaciji in vsebinah pouka;
- odnos oz. mnenje o prilagoditvah na področju preverjanja in ocenjevanja znanja; cilji in standardi;
- dosežki učencev;
- uresničena podpora od vodstva šole: ravni podpore in viri, psihosocialni/čustveni odzivi in načini spoprijemanja;
- ocena zadovoljstva in samo-učinkovitosti z opravljenim delom: načrtovanje, izvedba, preverjanje in ocenjevanje, evalvacija;
- opažene značilnosti prilagajanja učencev oz. dijakov na epidemiološke razmere: udeležba pri pouku, sodelovanje, sledenje/vodljivost; motivacija, pozornost, samoregulacija, psihosocialne oz. čustvene podpore in načini spoprijemanja;
- komunikacija in informiranost: vodstvo šole, šolska svetovalna služba, učenci, starši, odločevalci;
- zaznane potrebe in težave na področju poučevanja v izrednih razmerah in psihosocialne oz. čustvene podpore in načini spoprijemanja;
- skrbi, pričakovanja in predlogi za izboljšave.

1. 4 Cilji kvantitativnega dela evalvacijske raziskave

V nadaljevanju so predstavljeni cilji, ki so bili postavljeni za kvantitativni del raziskave.

Ugotoviti:

- načine, ki so jih v osnovni in srednji šoli uporabljali za poučevanje učencev in delo na daljavo;
- kako pogosto so imeli učitelji z učenci in dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema in katere pripomočke so v ta namen uporabljali;

- koliko učencev in dijakov je v povprečju prisostvovalo na neposrednih srečanjih prek videokonferenčnega sistema;
- koliko učencev in dijakov je med neposrednimi srečanji imelo vključeno videokamero;
- kakšno je bilo razmerje v času, namenjenem neposrednim srečanjem z učenci oz. dijaki in času, ki so ga učenci oz. dijaki namenili drugim učnim aktivnostim, ki so jih opravili zunaj neposrednih srečanj;
- koliko učencev oz. dijakov je imelo težave s tehnično opremo in z internetno povezavo;
- ali so imeli učenci oz. dijaki možnost, da se z učitelji pogovorijo zunaj uradnega urnika;
- kako pogosto so učitelji med poukom na daljavo izvajali diferenciacijo pouka;
- kako pogosto so učitelji med poukom na daljavo izvajali razredne ure;
- kako pogosto so med poukom na daljavo organizirali srečanja s starši oz. skrbniki;
- kako pogosto so učitelji učencem in dijakom posredovali navodila za samostojno delo;
- kako je potekalo ocenjevanje znanja učencev in dijakov v času pouka na daljavo;
- koliko vsebin, ki so jih učitelji nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati;
- koliko standardov znanja oz. učnih ciljev je po presoji učiteljev dosegla večina učencev oz. dijakov med poukom na daljavo;
- kako strokovni delavci ocenjujejo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah;
- o katerih temah so se pogovarjali učitelji z učenci in dijaki v času pouka na daljavo;
- kako učitelji ocenjujejo IKT zmožnosti učencev in dijakov, njihovo motiviranost za sodelovanje pri pouku ter njihove zmožnosti za samostojno učenje oz. uporabo učnih strategij na začetku in na koncu izvajanja pouka na daljavo;
- kako učitelji ocenjujejo pogoje, ki so jih imeli učenci in dijaki za delo doma;
- kakšen vpliv je imel po presoji učiteljev pouk na daljavo na različna področja vedenja in dela učencev oz. dijakov;
- kakšen vpliv je imel po presoji učiteljev pouk na daljavo na počutje učencev oz. dijakov;

- kako je potekala izvedba praktičnega pouka v srednjih strokovnih in poklicnih šolah v času pouka na daljavo;
- kako je na šoli bila organizirana izvedba pouka na daljavo;
- kako pogosto so imeli na šoli v času pouka na daljavo organizirana različna strokovna srečanja, namenjena strokovnim delavcem in kako strokovni delavci ocenjujejo koristnost teh strokovnih srečanj pri njihovem delu med poukom na daljavo;
- ali so imeli na ravni šole oblikovana skupna navodila, kako naj poteka pouk na daljavo;
- ali so strokovni delavci pred začetkom šolskega leta 2020/21 naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v šolskem letu 2019/20 in kako so si z opravljeno evalvacijo pomagali;
- kako učitelji ocenjujejo sodelovanje z drugimi učitelji in strokovnimi delavci šole v času dela na daljavo;
- kako ravnatelj ocenjuje sodelovanje z učitelji, šolsko svetovalno službo in drugimi strokovnimi delavci;
- kako strokovni delavci ocenjujejo svoje domače okolje za izvajanje poučevanja in drugih delovnih obveznosti na daljavo;
- kako strokovni delavci ocenjujejo kakovost podpore ali pomoči, ki so jo prejeli na šoli, na različnih področjih svojega dela in od različnih strokovnjakov oz. institucij;
- katera znanja bi strokovni delavci potrebovali za uspešno poučevanje v prihodnje;
- kako so se strokovni delavci pripravljali na izvedbo pouka na daljavo;
- kako je pouk na daljavo spremenil življenje in delo strokovnih delavcev šole;
- kako strokovni delavci šole ocenjujejo svoje IKT zmožnosti na začetku in na koncu izvajanja pouka na daljavo;
- kako strokovni delavci šole ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo;
- kako strokovni delavci šole ocenjujejo svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok;
- kako je potekal pouk na daljavo za ranljive skupine učencev;

- katere so pozitivne izkušnje izvajanja pouka na daljavo;
- kaj bi bilo po mnenju strokovnih delavcev treba spremeniti oz. vpeljati v šolsko prakso, da bi nadomestili ugotovljene primanjkljaje

1. 5 Postopek zbiranja podatkov

Oblikovali smo reprezentativne vzorce osnovnih šol, ki smo jih nameravali vključiti v zbiranje podatkov v kvantitativnem delu raziskave. Reprezentativnost je bila zagotovljena glede na število učencev. Osnovne šole smo razdelili na osnovi števila učencev na tri reprezentativne vzorce. Dvojezične šole in šole z italijanskim učnim jezikom smo iz kvantitativnega dela zbiranja podatkov izpustili in bodo sodelovale v kvalitativnem delu raziskave. V prvem vzorcu je bilo 77 osnovnih šol, vsaka šola je imela tudi določeno nadomestno šolo. Nadomestnim šolam smo poslali povabilo za sodelovanje (dve elektronski povabili poslani na elektronski naslov tajništva šole in ravnateljice oz. ravnatelja šole ter dva telefonska klica) v primeru, da je šola, ki je bila izbrana v prvotni vzorec odklonila sodelovanje oz. če se tudi na drugo pisno povabilo in dva telefonska klica ni odzvala. Enak način vabljenja smo uporabili tudi za nadomestne šole. Čeprav smo tudi za nadomestne šole imeli določene nadomestne šole (tretji vzorec osnovnih šol), le-tega nismo mogli uporabiti, saj je bil že konec šolskega leta. V raziskavo smo povabili vse učitelje razrednega pouka in predmetnega pouka. Učitelje predmetnega pouka smo prosili, da odgovarjajo za tisti oddelek, ki so ga imeli na svojem urniku v torek, prvo šolsko uro, ki so jo imeli. Prav tako smo k izpolnjevanju vprašalnika povabili vse delavce, zaposlene v svetovalni službi.

V nacionalno evalvacijsko študijo smo povabili vse srednje šole v Republiki Sloveniji. Tudi pri srednjih šolah smo uporabili identičen način pošiljanja vabil kot pri osnovnih šolah (dve elektronski sporočili, poslani v tajništvo šole in na javno objavljen elektronski naslov ravnatelja oz. ravnateljice šole ter dva telefonska klica). V raziskavo smo povabili vse učitelje, ki smo jih prosili, da odgovarjajo za tisti oddelek, ki so ga imeli na svojem urniku v torek, prvo šolsko uro, ki so jo imeli. Prav tako smo k izpolnjevanju vprašalnika povabili vse delavce, zaposlene v svetovalni službi.

Osnovnim in srednjim šolam smo tudi omogočili, da jim v nadaljevanju izvajanja evalvacijske raziskave pošljemo podatke le za njihovo šolo, ki jih bodo lahko uporabili pri pripravi letnih oz. samoevalvacijskih poročil.

Na povabilo se je pozitivno odzvalo 84 osnovnih šol iz prvega in drugega vzorca ter 55 srednjih šol. Tem šolam smo 17. junija 2021 oz. takoj po tem datumu, ko smo s strani šole prejeli pozitiven odziv, poslali povezave do elektronskih vprašalnikov. Zbiranje podatkov je potekalo do 14. julija 2021.

Na postopek zbiranja podatkov je zelo negativno vplivala že prej omenjena časovna zamuda pri formalnem začetku izvajanja nacionalne evalvacijske študije. Iz številnih šol smo namreč prejeli odgovor, da se jim zdi mesec junij neprimeren čas za zbiranje podatkov, saj imajo na šolah zelo veliko drugih obveznosti, povezanih z zaključevanjem šolskega leta. Poleg tega pa smo iz šol pogosto prejeli tudi informacijo, da so že prej prejeli veliko povabil za sodelovanje v raziskavah, ki so se ukvarjale s podobno vsebino. Iz vabila, ki ga je poslal doktorski študent Univerze na Primorskem in so ga prejele vse osnovne šole v Sloveniji, je bilo celo mogoče sklepati, da gre za nacionalno evalvacijsko študijo. V kolikor želimo v Sloveniji povečati odzivnost na vprašalnike, namenjene pedagoškim delavcem, menimo, da bi morali v prihodnje bolj sistematično urediti to področje in prenehati s pretiranim obremenjevanjem pedagoških delavcev z različnimi vprašalniki.

1. 6 Vzorec

Analiza odzivnosti je pokazala, da je vprašalnike v celoti izpolnilo 2.730 učiteljev (803 učitelji razrednega pouka, 952 učiteljev predmetnega pouka, 505 učiteljev gimnazijskih programov, 470 učiteljev, ki poučujejo v programih srednjega strokovnega in poklicnega izobraževanja), 111 ravnateljev (57 ravnateljev osnovnih šol, 30 ravnateljev srednjih strokovnih in poklicnih šol, 24 ravnateljev gimnazij) in 154 svetovalnih delavcev (114 svetovalnih delavcev iz osnovnih šol in 40 svetovalnih delavcev iz srednjih šol).

Vzorec ravnateljev, učiteljev in svetovalnih delavcev je natančneje predstavljen na začetku vsakega poročila.

1. 7 Obdelava podatkov

V tej fazi poročila so podatki analizirani na deskriptivnem oziroma opisnem nivoju. Izračunani so frekvenca, odstotek, srednja vrednost, standardni odklon, minimalna vrednost in maksimalna vrednost. Podatki so prikazani na način, ki omogoča primerjavo med različnimi ravni osnovnošolskega sistema. Odprti odgovori so kategorizirani in predstavljeni s pomočjo frekvenc. Vsebinsko pa bodo analizirani v kvalitativnem delu evalvacijske raziskave. Rezultati

učiteljev so uteženi, tako da so reprezentativni za celotno množico učencev in dijakov, ki obiskujejo osnovne in srednje šole v Republiki Sloveniji. Postopek uteževanja je opisan v poročilu, kjer so predstavljeni rezultati učiteljev.

Poročilo učiteljev (uteženo glede na število učencev)

Uteževanje

Ker smo s svojim raziskovanjem pridobili podatke o želenih lastnostih osnovne množice le od dela te množice (vse šole se na anketno raziskavo niso odzvale), to pomeni, da moramo postopke za izračun statističnih ocen prilagoditi, saj nimamo podatkov za proučevane spremenljivke za celotno osnovno množico (vse osnovne in srednje šole v Sloveniji). Uteži dajejo nekaterim elementom v vzorcu večji pomen kot drugim. Razlogi so različni – neenaka verjetnost izbora, neodgovor, prilagoditev na populacijske vrednosti. Postopek uteževanja določata predvsem vzorčni načrt ter pomožne populacijske spremenljivke, ki jih imamo na voljo.

Zaradi razlik med osnovno množico in porazdelitvijo vzorca v nekaterih ključnih demografskih spremenljivkah (tj. število učencev vseh učencev osnovnih šol in število vseh učencev srednjih šol) smo uporabili postopek uteževanja podatkov. V ta namen smo uporabili uteževanje z metodo nagnjenja (angl. raking). Uteževanje z metodo nagnjenja je iterativni postopek, pri katerem postopoma izvajamo kalibracijo najprej po eni (število vseh učencev osnovnih šol v osnovni množici) in nato po drugi pomožni spremenljivki (število vseh učencev srednjih šol v osnovni množici) in postopek ponavljamo toliko časa, da so razlike zanemarljive (tj. se vzorčni deleži ujemajo z deleži osnovne množice).

Uteževanje podatkov je potekalo s pomočjo programskega jezika R 4.0.2, in sicer smo uporabili knjižnico survey (<https://cran.r-project.org/web/packages/survey/index.html>).

Na tem mestu je potrebno dodati, da analize ne-odgovor ni bila narejena prav tako pa podatkov nismo utežili po ravnateljih in po svetovalnih delavcih. Po ravnateljih namreč ni smiselno uteževati, saj je v posamezni šoli le en ravnatelj. Podobno pa je tudi pri svetovalnih delavcih, ki na večini šol predstavljajo le eno zaposleno osebo.

Sociodemografske značilnosti anketirancev

Uvodoma predstavljamo **neutežene in utežene** osnovne sociodemografske značilnosti anketirancev, ki kažejo na strukturo učiteljev in učiteljic.

Tabela 3: Sociodemografska struktura vzorca (neuteženi podatki)

		Učitelji RP		Učitelji PP		Učitelji GIM		Učitelji SIP	
Spremenljivka	Kategorije	N	%	N	%	N	%	N	%
Spol	moški	33	4,2	139	15,3	105	21,7	105	23,4
	ženski	746	95,8	763	83,8	370	76,4	340	75,7
	Drugo	0	0,0	8	0,9	9	1,9	4	0,9
Starost	Število let (N, $\bar{X}$)	774	45,4*	899	45,0**	477	48,9***	443	48,6****
Izobrazba	Univerzitetna ali 2. bolonjska stopnja (magistrska).	653	84,0	793	86,9	410	84,2	366	79,4
	Magisterij znanosti	28	3,6	32	3,5	58	11,9	35	7,6
	Doktorat znanosti.	2	0,3	9	1,0	15	3,1	4	0,9
	Drugo	94	12,1	79	8,7	4	0,8	56	12,1
Število let delovnih izkušenj na področju poučevanja	1-3 let	46	5,9	79	8,7	24	4,9	29	6,5
	4-6 let	69	8,9	95	10,4	19	3,9	35	7,8
	7-18 let	188	24,2	294	32,2	97	19,9	91	20,4
	19-31 let	299	38,4	256	28,0	239	49,1	218	48,8
	32-40 let	166	21,3	179	19,6	100	20,5	70	15,7
	Več kot 40 let	10	1,3	10	1,1	8	1,6	4	0,9

Opomba: * Razmernostna spremenljivka za katero smo izračunali statistične povzetke, in sicer aritmetično sredino (45,4 let), standardni odklon (9,3 let), minimalno starost (24 let) in maksimalno starost (64 let). ** Razmernostna spremenljivka za katero smo izračunali statistične povzetke, in sicer aritmetično sredino (45,0 let), standardni odklon (9,4 let), minimalno starost (24 let) in maksimalno starost (65 let). *** Razmernostna spremenljivka za katero smo izračunali statistične povzetke, in sicer aritmetično sredino (48,9 let), standardni odklon (9,1 let), minimalno starost (25 let) in maksimalno starost (68 let). **** Razmernostna spremenljivka za katero smo izračunali statistične povzetke, in sicer aritmetično sredino (48,6 let), standardni odklon (8,9 let), minimalno starost (23 let) in maksimalno starost (66 let).

Tabela 4: Sociodemografska struktura vzorca (uteženi podatki)

		Učitelji		Učitelji		Učitelji		Učitelji	
		RP		PP		GIM		SIP	
Spremenljivka	Kategorije	N	%	N	%	N	%	N	%
Spol	moški	41	4,3	171	15,2	69	21,8	69	23,4
	ženski	920	95,7	941	83,9	242	76,3	223	75,6
	Drugo	0	0,0	10	0,9	6	1,9	3	1,0
Starost	Število let (N, $\bar{X}$)	955	45,4*	1109	45,0**	312	48,9***	290	48,6****
Izobrazba	Univerzitetna ali 2. bolonjska stopnja (magistrska).	806	84,0	978	86,9	269	84,1	233	79,5
	Magisterij znanosti	35	3,6	39	3,5	38	11,9	26	8,9
	Doktorat znanosti.	2	0,2	11	1,0	10	3,1	22	7,5
	Drugo	116	12,1	97	8,6	3	0,9	12	4,1
Število let delovnih izkušenj na področju poučevanja	1-3 let	57	5,9	97	8,6	16	5,0	19	6,5
	4-6 let	85	8,9	117	10,4	12	3,8	23	7,8
	7-18 let	232	24,2	363	32,2	64	20,0	60	20,4
	19-31 let	369	38,4	316	28,1	157	49,1	143	48,6
	32-40 let	205	21,4	221	19,6	66	20,6	46	15,6
	Več kot 40 let	15	1,3	12	1,1	5	1,6	2	1,0

Opomba: * Razmernostna spremenljivka za katero smo izračunali statistične povzetke, in sicer aritmetično sredino (45,4 let), standardni odklon (9,3 let), minimalno starost (24 let) in maksimalno starost (64 let). ** Razmernostna spremenljivka za katero smo izračunali statistične povzetke, in sicer aritmetično sredino (45,0 let), standardni odklon (9,4 let), minimalno starost (24 let) in maksimalno starost (65 let). *** Razmernostna spremenljivka za katero smo izračunali statistične povzetke, in sicer aritmetično sredino (48,9 let), standardni odklon (9,1 let), minimalno starost (25 let) in maksimalno starost (68 let). **** Razmernostna spremenljivka za katero smo izračunali statistične povzetke, in sicer aritmetično sredino (48,6 let), standardni odklon (8,9 let), minimalno starost (23 let) in maksimalno starost (66 let).

Opisne statistike skupnih vprašanj (uteženi podatki)

1 Priprava na izvajanje izobraževanja na daljavo in njegova izvedba

Tabela 5: Načini, ki ste jih uporabili v času pouka na daljavo (možnih je več odgovorov).

Postavka	Učitelji		Učitelji		Učitelji		Učitelji	
	RP		PP		GIM		SIP	
	(n = 968)		(n = 1133)		(n = 322)		(n = 297)	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Videokonferenčni sistem, npr.: ZOOM, MS Teams, Skype, Googlemeet.	952	98,3	1113	98,2	321	99,7	296	99,7
Spletna učilnica oz. druga izobraževalna okolja, npr. portali MOOC.	605	62,5	851	75,1	220	68,3	172	57,9
Elektronska pošta.	877	90,6	993	87,6	299	92,9	278	93,6
Komunikacijska orodja, kot so forumi in klepetalnice.	220	22,7	392	34,6	69	21,4	88	29,6
Orodja, ki omogočajo skupinsko delo, npr.: Google Drive, Dropbox, Mahara, MS Teams, Discord.	445	46,0	577	50,9	183	56,8	169	56,9
Učno uro sem vnaprej posnel in dijakom omogočil ogled posnetka.	618	63,8	598	52,8	83	25,8	73	24,6
Posnetki učnih ur, ki so jih naredili drugi učitelji.	630	65,1	545	48,1	52	16,1	54	18,2
Spletna gradiva, ki so jih pripravile druge ustanove (Zavod RS za šolstvo, pedagoške fakultete).	427	44,1	458	40,4	86	26,7	76	25,6
Telefonski pogovori in sporočila po telefonu.	603	62,3	437	38,6	91	28,3	107	36,0
Aplikacije WhatsApp, Viber, Hangouts.	233	24,1	165	14,6	17	5,3	29	9,8
Videoposnetki, dostopni prek različnih kanalov, npr.: Youtube, Spotify, Deezer.	798	82,4	877	77,4	197	61,2	197	66,3
Družbena omrežja, npr.: Facebook, Twitter, Instagram, Yammer, Loomen.	84	8,7	70	6,2	32	9,9	46	15,5
eAsistent	0	0,0	0	0,0	214	66,5	169	56,9
Drugo (dopišite):	84	8,7	84	7,4	28	8,7	24	8,1

Učitelji razrednega in predmetnega pouka, gimnazijski učitelji ter učitelji strokovnih in poklicnih šol so v času pouka na daljavo najbolj pogosto uporabljali videokonferenčni sistem, npr. ZOOM, MS Teams, Skype, Googlemeet, elektronsko pošto, videoposnetke, dostopne prek

različnih kanalov, npr. Youtube, Spotify, Deezer in spletno učilnico oz. druga izobraževalna okolja, npr. portale MOOC.

Učitelji razrednega pouka so pogosto uporabljali še posnetke učnih ur, ki so jih naredili drugi učitelji ali pa so učno uro vnaprej posneli in učencem omogočili ogled posnetka.

Gimnazijski učitelji ter učitelji strokovnih in poklicnih šol so pogosto uporabljali še eAsistenta in orodja, ki omogočajo skupinsko delo, npr. Google Drive, Dropbox, Mahara, MS Teams, Discord.

Tabela 6: Koliko dijakov/učencev je imelo težave s tehnično opremo (npr. da doma niso imeli ves čas na voljo svojega računalnika oz. so bili brez njega)? (n = 2715).

<i>Delež dijakov/učencev</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Vsi	Več kot 90 %	Od 90 % do 75 %	Od 75 % do polovice	Polovica	Od polovice do 25 %	Manj kot 25 %	Nihče.	Ne vem.	Skupaj
Učitelji RP	4	7	35	21	12	31	566	265	23	964
	0,4%	0,7%	3,6%	2,2%	1,2%	3,2%	58,7%	27,5%	2,4%	100,0%
Učitelji PP	4	9	39	23	15	48	729	183	81	1131
	0,4%	0,8%	3,4%	2,0%	1,3%	4,2%	64,5%	16,2%	7,2%	100,0%
Učitelji GIM	3	1	4	5	3	7	188	87	25	323
	0,9%	0,3%	1,2%	1,5%	0,9%	2,2%	58,2%	26,9%	7,7%	100,0%
Učitelji SIP	2	2	9	8	9	20	178	51	18	297
	0,7%	0,7%	3,0%	2,7%	3,0%	6,7%	59,9%	17,2%	6,1%	100,0%

Približno tri petine učiteljev razrednega pouka (58,7 %), gimnazijskih učiteljev (58,2 %), učiteljev strokovnih in poklicnih šol (59,9 %) ter dobre tri petine učiteljev predmetnega pouka (64,5 %) ocenjujejo, da je imelo manj kot 25 % učencev oz. dijakov težave s tehnično opremo (npr. da doma niso imeli ves čas na voljo svojega računalnika oz. so bili brez njega). Nekaj več kot četrtnina učiteljev razrednega pouka (27,5 %) in gimnazijskih učiteljev (26,9 %) ter malo manj kot petina učiteljev strokovnih in poklicnih šol (17,2 %) ter učiteljev predmetnega pouka (16,2%) je odgovorilo, da noben učenec oz. dijak ni imel težav s tehnično opremo.

Tabela 7: Koliko dijakov/učencev je poročalo o težavah z internetno povezavo oz. je imelo po vaši presoji težave z internetno povezavo? (n = 2713).

Delež dijakov/ učencev Vrsta anketiranca	Vsi	Več kot 90 %	Od 90 % do 75 %	Od 75 % do polovice	Polovica	Od polovice do 25 %.	Manj kot 25 %	Nihče.	Ne vem.	Skupaj
Učitelji RP	0	4	11	11	31	80	662	146	22	967
	0,0%	0,4%	1,1%	1,1%	3,2%	8,3%	68,5%	15,1%	2,3%	100,0%
Učitelji PP	4	2	16	22	31	97	838	59	60	1129
	0,4%	0,2%	1,4%	1,9%	2,7%	8,6%	74,2%	5,2%	5,3%	100,0%
Učitelji GIM	1	2	2	5	5	22	255	23	7	322
	0,3%	0,6%	0,6%	1,6%	1,6%	6,8%	79,2%	7,1%	2,2%	100,0%
Učitelji SIP	0	0	3	12	12	32	218	13	5	295
	0,0%	0,0%	1,0%	4,1%	4,1%	10,8%	73,9%	4,4%	1,7%	100,0%

Približno dve tretjini učiteljev razrednega pouka (68,5 %), štiri petine gimnazijskih učiteljev (79,2 %) ter učiteljev razrednega pouka (74,2 %) in tri četrtine učiteljev strokovnih in poklicnih šol (73,9 %) so ocenili, da je manj kot 25 % učencev oz. dijakov poročalo o težavah z internetno povezavo. Približno desetina učiteljev razrednega pouka (8,6 %), gimnazijskih učiteljev (6,8 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (10,8 %) je ocenilo, da je imelo težave z internetno povezavo od 25 % do polovice učencev oz. dijakov.

Tabela 8: Pogostost strokovnih srečanj med poukom na daljavo (n = 2700).

	Večkrat tedensko	Enkrat tedensko	Enkrat na štirinajst dni	Enkrat mesečno	Redkeje kot enkrat mesečno	Srečanj nismo imeli	Skupaj
Učitelji RP							

Srečanja z vodstvom šole.	30	423	213	183	78	33	960
	3,1%	44,1%	22,2%	19,1%	8,1%	3,4%	100,0%
Pedagoške konference.	4	204	122	442	143	51	966
	0,4%	21,1%	12,6%	45,8%	14,8%	5,3%	100,0%
Srečanja z oddelčnim učiteljskim zborom.	169	242	114	168	116	146	955
	17,7%	25,3%	11,9%	17,6%	12,1%	15,3%	100,0%
Srečanja s strokovnim aktivom.	283	307	107	158	86	25	966
	29,3%	31,8%	11,1%	16,4%	8,9%	2,6%	100,0%
Srečanja s šolsko svetovalno službo.	28	109	109	165	269	278	958
	2,9%	11,4%	11,4%	17,2%	28,1%	29,0%	100,0%
Drugo (dopišite):	57	15	2	2	4	44	124
	46,0%	12,1%	1,6%	1,6%	3,2%	35,5%	100,0%
Učitelji PP							
Srečanja z vodstvom šole.	44	481	258	223	95	21	1122
	3,9%	42,9%	23,0%	19,9%	8,5%	1,9%	100,0%
Pedagoške konference.	4	255	170	456	180	54	0
	0,4%	22,8%	15,2%	40,8%	16,1%	4,8%	0,0%
Srečanja z oddelčnim učiteljskim zborom.	17	210	118	306	289	179	1119
	1,5%	18,8%	10,5%	27,3%	25,8%	16,0%	100,0%
Srečanja s strokovnim aktivom.	238	352	138	201	169	27	1125
	21,2%	31,3%	12,3%	17,9%	15,0%	2,4%	100,0%
Srečanja s šolsko svetovalno službo.	32	167	127	181	341	274	1122
	2,9%	14,9%	11,3%	16,1%	30,4%	24,4%	100,0%
Drugo (dopišite):	27	28	6	11	6	52	130
	20,8%	21,5%	4,6%	8,5%	4,6%	40,0%	100,0%

Tabela 6: Nadaljevanje

	Večkrat tedensko	Enkrat tedensko	Enkrat na štirinajst dni	Enkrat mesečno	Redkeje kot enkrat mesečno	Srečanj nismo imeli	Skupaj
Učitelji GIM							
Srečanja z vodstvom šole.	9	102	43	83	71	14	322
	2,8%	31,7%	13,4%	25,8%	22,0%	4,3%	100,0%
Pedagoške konference.	1	60	33	169	54	3	320
	0,3%	18,8%	10,3%	52,8%	16,9%	0,9%	100,0%
Srečanja z oddelčnim učiteljskim zborom.	2	16	22	56	151	73	320
	0,6%	5,0%	6,9%	17,5%	47,2%	22,8%	100,0%
Srečanja s strokovnim aktivom.	10	38	52	104	94	21	319
	3,1%	11,9%	16,3%	32,6%	29,5%	6,6%	100,0%
Srečanja s šolsko svetovalno službo.	3	10	16	47	147	98	321
	0,9%	3,1%	5,0%	14,6%	45,8%	30,5%	100,0%
Drugo (dopišite):	5	6	3	5	3	17	39
	12,8%	15,4%	7,7%	12,8%	7,7%	43,6%	100,0%
Učitelji SIP							
Srečanja z vodstvom šole.	8	88	45	90	41	22	294
	2,7%	29,9%	15,3%	30,6%	13,9%	7,5%	100,0%
Pedagoške konference.	2	49	55	140	46	2	294
	0,7%	16,7%	18,6%	47,6%	15,6%	0,7%	100,0%
Srečanja z oddelčnim učiteljskim zborom.	1	25	31	65	127	45	294
	0,3%	8,5%	10,5%	22,1%	43,2%	15,3%	100,0%
Srečanja s strokovnim aktivom.	11	49	32	83	107	14	296
	3,7%	16,6%	10,8%	28,0%	36,1%	4,7%	100,0%

Srečanja s šolsko svetovalno službo.	7	24	35	38	107	83	294
	2,4%	8,1%	11,9%	12,9%	36,4%	28,2%	100,0%
Drugo (dopišite):	3	5	3	3	2	9	25
	12,0%	20,0%	12,0%	12,0%	8,0%	36,0%	100,0%

Učitelji razrednega pouka so imeli najbolj pogosto srečanja s strokovnim aktivom (61,1 % jih je odgovorilo, da so imeli srečanja večkrat tedensko ali vsaj enkrat tedensko), z vodstvom šole (47,2 % jih je odgovorilo, da so imeli srečanja večkrat tedensko ali vsaj enkrat tedensko) in z oddelčnim učiteljskim zborom (43,0 % jih je odgovorilo, da so imeli srečanja večkrat tedensko ali vsaj enkrat tedensko).

Učitelji predmetnega pouka so imeli najbolj pogosto srečanja s strokovnim aktivom (52,5 % jih je odgovorilo, da so imeli srečanja večkrat tedensko ali vsaj enkrat tedensko) in z vodstvom šole (44,3 % jih je odgovorilo, da so imeli srečanja večkrat tedensko ali vsaj enkrat tedensko).

Iz odgovorov srednješolskih učiteljev lahko ugotovimo, da so imeli med poukom na daljavo redkeje organizirana različna strokovna srečanja v primerjavi z osnovnošolskimi učitelji.

Gimnazijski učitelji so imeli najbolj pogosto srečanja z vodstvom šole (34,5 % jih je odgovorilo, da so imeli srečanja večkrat tedensko ali vsaj enkrat tedensko), pedagoške konference (19,1 % jih je odgovorilo, da so imeli srečanja večkrat tedensko ali vsaj enkrat tedensko) in srečanja s strokovnim aktivom (15,0 % jih je odgovorilo, da so imeli srečanja večkrat tedensko ali vsaj enkrat tedensko).

Učitelji strokovnih in poklicnih šol so imeli najbolj pogosto srečanja z vodstvom šole (32,6 % jih je odgovorilo, da so imeli srečanja večkrat tedensko ali vsaj enkrat tedensko), s strokovnim aktivom (20,3 % jih je odgovorilo, da so imeli srečanja večkrat tedensko ali vsaj enkrat tedensko) in pedagoške konference (17,4 % jih je odgovorilo, da so imeli srečanja večkrat tedensko ali vsaj enkrat tedensko).

V nadaljevanju so bili učitelji naprošeni, da ocenijo, koliko so jim bila strokovna srečanja, ki so bila na njihovi šoli organizirana, v pomoč pri poučevanju na daljavo.

Skoraj vsi učitelji razrednega pouka (88,2 %) so ocenili, da so jim bila srečanja s strokovnim aktivom v pomoč oz. zelo v pomoč pri delu med poučevanjem na daljavo. Enaki oceni je podalo nekaj manj kot dve tretjini (63,3 %) učiteljev srečanjem z oddelčnim učiteljskim zborom. Nekaj

več kot polovica učiteljev razrednega pouka (54,8 %) pa je ocenilo, da so jim bila srečanja z vodstvom šole v pomoč oz. zelo v pomoč pri njihovem delu med poučevanjem na daljavo.

Več kot štiri petine učiteljev predmetnega pouka (85,8 %) je ocenilo, da so jim bila srečanja s strokovnim aktivom v pomoč oz. zelo v pomoč pri njihovem delu med poučevanjem na daljavo. Mnenje o pomoči, ki so jo prejeli od šolske svetovalne službe pa je med učitelji predmetnega pouka deljeno: dobra polovica (50,4 %) jih je ocenila, da so jim bila srečanja s šolsko svetovalno službo v pomoč oz. zelo v pomoč, dobre tri desetine (32,7 %) pa jih je ocenilo, da jim srečanja s šolsko svetovalno službo niso bila v pomoč oz. da so jim bila v malo pomoč.

Skoraj tri četrtine gimnazijskih učiteljev (73,7 %) so ocenili, da so jim bila srečanja s strokovnim aktivom v pomoč oz. zelo v pomoč. Taki oceni je za pedagoške konference (50,3 %) in srečanja z vodstvom šole (54,8 %) podala približno polovica gimnazijskih učiteljev.

Več kot dve tretjini učiteljev strokovnih in poklicnih šol (69,6 %) je ocenilo, da so jim bila srečanja s strokovnim aktivom v pomoč oz. zelo v pomoč. Pedagoške konference (51,8 %) in srečanja z vodstvom šole (50,2 %) pa so bila v pomoč oz. so bila zelo v pomoč približno polovici učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Tabela 9: Pomoč strokovnih srečanj pri delu med poučevanjem na daljavo? (n = 2316).

	Niso bila v pomoč	Malo so bila v pomoč	Srednje	Bila so v pomoč	Zelo so bila v pomoč	Skupaj
Učitelji RP						
Srečanja z vodstvom šole.	47	132	215	394	85	873
	5,4%	15,1%	24,6%	45,1%	9,7%	100,0%
Pedagoške konference.	62	159	239	303	52	815
	7,6%	19,5%	29,3%	37,2%	6,4%	100,0%
Srečanja z oddelčnim učiteljskim zborom.	106	52	143	290	227	818
	13,0%	6,4%	17,5%	35,5%	27,8%	100,0%
Srečanja s strokovnim aktivom.	23	21	59	266	505	874
	2,6%	2,4%	6,8%	30,4%	57,8%	100,0%

Srečanja s šolsko svetovalno službo.	179	69	105	212	91	656
	27,3%	10,5%	16,0%	32,3%	13,9%	100,0%
Drugo (dopišite):	43	1	2	9	51	106
	40,6%	0,9%	1,9%	8,5%	48,1%	100,0%
Učitelji PP						
Srečanja z vodstvom šole.	60	159	231	452	130	1032
	5,8%	15,4%	22,4%	43,8%	12,6%	100,0%
Pedagoške konference.	68	134	264	373	97	936
	7,3%	14,3%	28,2%	39,9%	10,4%	100,0%
Srečanja z oddelčnim učiteljskim zborom.	127	85	196	321	94	823
	15,4%	10,3%	23,8%	39,0%	11,4%	100,0%
Srečanja s strokovnim aktivom.	23	32	80	324	490	949
	2,4%	3,4%	8,4%	34,1%	51,6%	100,0%
Srečanja s šolsko svetovalno službo.	183	59	132	247	134	755
	24,2%	7,8%	17,5%	32,7%	17,7%	100,0%
Drugo (dopišite):	8	2	3	10	3	26
	30,8%	7,7%	11,5%	38,5%	11,5%	100,0%

Tabela 7:Nadaljevanje

	Niso bila v pomoč	Malo so bila v pomoč	Srednje	Bila so v pomoč	Zelo so bila v pomoč	Skupaj
Učitelji GIM						
Srečanja z vodstvom šole.	20	37	55	107	29	248
	8,1%	14,9%	22,2%	43,1%	11,7%	100,0%
Pedagoške konference.	17	48	67	111	23	266

	6,4%	18,0%	25,2%	41,7%	8,6%	100,0%
Srečanja z oddelčnim učiteljskim zborom.	53	22	38	43	12	168
	31,5%	13,1%	22,6%	25,6%	7,1%	100,0%
Srečanja s strokovnim aktivom.	19	12	28	103	62	224
	8,5%	5,4%	12,5%	46,0%	27,7%	100,0%
Srečanja s šolsko svetovalno službo.	69	16	28	41	12	166
	41,6%	9,6%	16,9%	24,7%	7,2%	100,0%
Drugo (dopišite):	17	2	3	9	12	43
	39,5%	4,7%	7,0%	20,9%	27,9%	100,0%
Učitelji SIP						
Srečanja z vodstvom šole.	28	41	58	103	25	255
	11,0%	16,1%	22,7%	40,4%	9,8%	100,0%
Pedagoške konference.	11	35	75	102	28	251
	4,4%	13,9%	29,9%	40,6%	11,2%	100,0%
Srečanja z oddelčnim učiteljskim zborom.	32	19	39	64	12	166
	19,3%	11,5%	23,5%	38,6%	7,2%	100,0%
Srečanja s strokovnim aktivom.	12	11	34	83	48	188
	6,4%	5,9%	18,1%	44,1%	25,5%	100,0%
Srečanja s šolsko svetovalno službo.	58	18	27	55	26	184
	31,5%	9,8%	14,7%	29,9%	14,1%	100,0%
Drugo (dopišite):	8	2	3	10	3	26
	30,8%	7,7%	11,5%	38,5%	11,5%	100,0%

Tabela 10: Ali ste med poukom na daljavo ocenjevali znanje dijakov? (n = 2714).

Ocenjevanje znanja na daljavo Vrsta anketiranca	Da	Ne	Skupaj
Učitelji RP	334	629	963
	34,7%	65,3%	100,0%
Učitelji PP	753	380	1133
	66,5%	33,5%	100,0%
Učitelji GIM	299	23	322
	92,9%	7,1%	100,0%
Učitelji SIP	278	18	296
	93,9%	6,1%	100,0%

Medtem ko je med poukom na daljavo znanje učencev ocenjevala približno tretjina učiteljev razrednega pouka (43,7 %), je to počelo dve tretjini učiteljev predmetnega pouka (66,5 %) in skoraj vsi gimnazijski učitelji (92,9 %) ter učitelji strokovnih in poklicnih šol (93,9 %).

Tabela 11: Ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu? (n = 2703).

Evalvacija izvedbe pouka Vrsta anketiranca	Da	Ne	Skupaj
Učitelji RP	629	334	963
	65,3%	34,7%	100,0%
Učitelji PP	690	438	1128
	61,2%	38,8%	100,0%
Učitelji GIM	240	80	320
	75,0%	25,0%	100,0%
Učitelji SIP	181	111	292
	62,0%	38,0%	100,0%

Približno dve tretjini učiteljev razrednega pouka (65,3 %), predmetnega pouka (61,2 %), učiteljev strokovnih in poklicnih šol (62,0 %) ter tri četrtine gimnazijskih učiteljev (75,0 %) je odgovorilo, da so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v šolskem letu 2019/20.

Tabela 12: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali za letošnje poučevanje?

Učitelji RP	f
Na splošno boljše pripravljen/organiziran pouk	179
Boljše vsebinsko načrtovanje pouka	70
Več ur preko videokonferenc	56
Uporaba videoposnetkov pri razlagi snovi/Snemanje ure, razlage snovi	35
Več ikt znanja, opreme/dodatna izobraževanja	29
Uporaba več spletnih aplikacij/didaktičnih iger	26
Več utrjevanja snovi/znanja	24
Uporaba spletne učilnice/drugih spletnih orodij	22
Na področju ocenjevanja/preverjanja znanja(bolj sprotno, prilagojeno...)	18
Nič/Poučujem enako kot prej	13
Poenoteno delo	11
Stik z učenci	8
Podajanje povratnih informacij	7
Motivacija učencev	4
Učna pomoč/dodatni, dopolnilni pouk	4

Sto devetinsedemdeset učiteljev razrednega pouka je odgovorilo, da so bili, na podlagi evalvacije preteklega šolskega leta, za letošnje poučevanje na splošno boljše pripravljeni, so boljše organizirali pouk. Sedemdeset pa jih je boljše vsebinsko načrtovalo pouk. Več ur preko videokonferenc je izvajalo šestinpedeset učiteljev. Na drugi strani pa je najmanj učiteljev navedlo, motivacijo učencev in učno pomoč/dodatni, dopolnilni pouk.

»Bolj sem se pripravila za delo na daljavo, saj smo bili v lanskem šolskem letu vrženi v situacijo, v kateri smo se mogli znajti, kakor smo vedeli in znali. Imeli smo izobraževanja na temo pouka na daljvo, poučili smo se z delom v spletni učilnici.,,«,«

»Če so bila za 1.razred prej večinoma navodila v pisni obliki, sem letos uporabljala posnete video razlage in navodila (v ppt), saj so nekateri učenci opravljali šolsko delo šele popoldne, ko so starši prišli iz službe in so imeli dostop do računalnika. Dopoldne so bili v varstvu starih staršev ali sta mati in oče delala v izmeni...«

»Da sem dodatno snemala razlage reševanja matematične vadnice, srečanja sem imela v dveh skupinah, da so bili učenci bolj slišani. Izboljšala sem snemanja (vsak ponedeljek jih je čakal ponedeljkov pozdrav, kjer sem namontirala različne posnetke, slike, dodajala grafiko - Movavivideo). Imeli smo pravljice v pižami (ob večerih sem jim brala knjige). Bolj pozorna sem bila že od začetka na učenko Rominjo in starše sprti opozarjala, če ni bila prisotna in ni opravljala nalog. Sicer sem pa že lani takoj od prvega tedna delala skoraj enako, saj mi IKT ni tuja. Pouk na daljavo mi je bil zanimiv izziv.«

»Izsledke evalvacije sem upoštevala v nadaljnjem delu. Ena najpomembnejših ugotovitev in odločitev je, da je ocenjevanje prek kamere nesmiselno. Otroci težko sledijo vprašanjem, navodilom, veliko je motenj v delovanju računalnikov. Otroci so pri delu z računalniki nespretni in premajhni zanj. Pri ocenjevanju so za zaslone sedeli starši in jim prišepetovali.«

»Nadoknadili smo učno snov, ki ni bila realizirana v preteklem šolskem letu, prevetrili smo letne priprave in odstranili nekatere učne vsebine (po predlogih Zavoda RS za šolstvo).«

»Po lanskem šolskem letu smo opravili dodatna izobraževanja, ki so nam bila v veliko pomoč pri delu v letošnjem letu.«

»Pridobljene izkušnje in opravljena evalvacija dela na daljavo v preteklem šolskem letu so mi bila v pomoč predvsem pri načrtovanju dela na daljavo, še posebej pri izbiri vsebin, in pri zastavljanju domačega dela na način, da slednje za učence ni bilo preveč obsežno in da je bilo izvedljivo ne glede na učenčeve prostorske in druge možnosti njihovega domačega okolja.«

Tabela 13a: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali za letošnje poučevanje?

Učitelji PP	f
Na splošno boljše pripravljen/organiziran pouk	242
Boljše vsebinsko načrtovanje pouka	94
Več ur preko videokonferenc	75
Več ikt znanja, opreme/dodatna izobraževanja	39
Uporaba več spletnih aplikacij/didaktičnih iger	35
Več utrjevanja snovi/znanja	33
Na področju ocenjevanja/preverjanja znanja(bolj sprotno, prilagojeno...)	25
Uporaba videoposnetkov pri razlagi snovi/Snemanje ure, razlage snovi	24
Uporaba spletne učilnice	23
Nič/Poučujem enako kot prej	17
Poenoteno delo	15
Stik z učenci	11
Podajanje povratnih informacij	9
Motivacija učencev	6
Učna pomoč/dodatni, dopolnilni pouk	6

Dvesto dvainštirideset učiteljev predmetnega pouka je odgovorilo, da so bili, na podlagi evalvacije preteklega šolskega leta, za letošnje poučevanje na splošno boljše pripravljeni, so boljše organizirali pouk. Štiriindevetdeset jih je boljše vsebinsko načrtovalo pouk. Več ur preko videokonferenc je izvajalo petinsedemdeset učiteljev, devetintrideset jih je imelo več IKT znanja, opreme (so se dodatno izobraževali). Triintrideset jih je z učenci več utrjevalo snov/znanje, petindvajset jih je uvedlo spremembe na področju ocenjevanja/preverjanja znanja (bolj sprotno, prilagojeno, ...), štiriindvajset je uvedlo uporabo videoposnetkov pri razlagi snovi (snemanje ure, razlage snovi), triindvajset si jih je pomagalo z uvedbo spletne učilnice. Sedemnajst jih je odgovorilo, da niso nič spremenili, da poučujejo enako kot prej, petnajst, da so poenotili delo, enajst jih je uvedlo spremembe na področju stika z učenci. Da so uvedli spremembe na področju podajanja povratnih informacij, je odgovorilo devet učiteljev predmetnega pouka, po šest pa jih je navedlo motivacijo učencev oz. učna pomoč/dodatni, dopolnilni pouk.

»Zabeležila sem si pristope, ki so delovali oziroma način dela, pri katerem je bil odziv učencev dober in so z veseljem sodelovali in pošiljali izdelke ter razmislila, kako bi drugače pristopila tam, kjer ni bilo zadovoljivih rezultatov.«

»Letošnje poučevanje na daljavo je bilo lažje, ker smo bili pripravljeni in je potekalo preko videokonferenc, v preteklem šolskem letu le preko elektronske pošte.«

»V aktivu smo načrtovale teme, ki so primernejše za obravnavo na daljavo.«

»Spremenjeno je bilo načrtovanje usvajanja učne snovi - prednost so imele vsebine, ki jih v preteklem šolskem letu nismo predelali, prve ocene smo pridobivali prej kot pretekla leta, pomembnejše ali zahtevnejše vsebine bi obravnavali prednostno, a nas je prehitelo ponovno šolanje na daljavo.«

»Si ni bilo moč pomagati, ker začetek novega šolskega leta prinese nove izzive, nove situacije, prilagajanja, učenja in načine poučevanja. Vsebine in predlogi, ki so nam jih kazali svetovalci ZRSŠ, so bile neuporabne, saj smo mi imeli že nove drugačne izzive in prilagajanja.«

»Vsebine, ki niso bile obravnavane (stavčni členi), sem obravnavala letos, vsebinam, ki so bile slabše utrjene, sem posvetila več pozornosti (ponovna razlaga, primerne vaje za utrjevanje).«

»Skušala sem izboljšati motivacijo učencev za delo s širšim naborom vsebin in izzivov«

»Na ravni šole smo omogočili enoten sistem komunikacije, odločili smo se za enotno učno okolje. Manj smo bili prestrašeni in prej smo začeli s konkretnim poukom na daljavo.«

»Poskrbeli smo za vso IKT opremo in se tudi izobraževali, kako uporabiti vsa sredstva in pripomočke za delo na daljavo.«

»Načini dela na daljavo so bili letos bolj pestri, več je bilo diferenciacije in več preverjanja znanja, saj sem se vmes naučila preko arnesovih izobraževanje nekaj novosti.«

Tabela 14b: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali za letošnje poučevanje?

Učitelji GIM	f
Na splošno bolje pripravljen/organiziran pouk	173
Več ikt znanja, opreme/dodatna izobraževanja	42
Več ur preko videokonferenc	33
Boljše vsebinsko načrtovanje pouka	26
Nič/Poučujem enako kot prej	24
Na področju ocenjevanja/preverjanja znanja (bolj sprotno, prilagojeno...)	22
Uporaba več spletnih aplikacij/didaktičnih iger	10
Pri razporeditvi samostojnega dela in videokonferenc/več samostojnega dela	8
Poenoteno delo	7
Več utrjevanja snovi/znanja	6
Pri motivaciji dijakov	4
Uporaba spletne učilnice	3

Da so imeli na podlagi evalvacije predhodnega leta na splošno bolje pripravljen, organiziran pouk je odgovorilo sto trideset gimnazijskih učiteljev. Dvainsirideset jih je odgovorilo, da so imeli več IKT znanja, opreme (dodatna izobraževanja), triinirideset da so se odločili za več ur preko videokonferenc. Šestindvajset jih je boljše vsebinsko načrtovalo pouk. Da niso nič spremenili oz. da delajo enako kot prej, je odgovorilo štiriindvajset učiteljev, ki poučujejo v gimnazijskem programu. Da so pripravili spremembe na področju ocenjevanja/preverjanja znanja (bolj sprotno, prilagojeno, ...) je odgovorilo dvaindvajset učiteljev, deset, da uporabljajo več spletnih aplikacij/didaktičnih iger. Manj kot deset učiteljev je navedlo še ustrenejša razporeditev samostojnega dela in videokonferenc (več samostojnega dela) (f = 8), poenoteno delo (f = 7), več utrjevanja snovi/znanja (f = 6), spremembe pri motivaciji dijakov (f = 4) in uporaba spletne učilnice (f = 3).

»Glede na izkušnje iz preteklega šolskega leta, ki so vključevale tudi mnenja dijakov in dijakinj, smo se v strokovnem aktivu dogovorili, da bo v letošnjem šolskem letu pouk na daljavo večinoma potekal preko videokonferenc. Pomembno se nam je zdelo, da dijaki in dijakinje ostanejo v živem stiku s plesom. Ure smo kolektivno skrajšali za 5 minut, da so se dijaki lahko v miru pripravili na nadaljnji pouk.«

»Vedela sem, kje so bili primanjkljaji in sem jih odpravila - predvsem dosledno upoštevanje urnika in izvedbah vseh ur v živo«

»Lani sem se malo "bala" videokonferenc, letos sem videla, da so nujno potrebne.«

»Poučevanje on-line je potekalo 100% po urniku, stik z učiteljem je bil reden, e-vsebine skrbno izbrane in pripravljen je bil dodaten material, ki je dijakom omogočil lažje usvajanje snovi in boljše znanje.«

»Ohranila sem pristope in dejavnosti, ki so jih dijaki ocenili kot smiselne in koristne - več pozornosti in časa sem namenila organizaciji in strukturi učnih vsebin, s poudarkom na doseganju učnih ciljev - kaj želi, da nujno, morajo vedeti, doseči; z upoštevanjem minimalnih standardov znanja - doseganje učnih ciljev sem individualizirala, glede na od dijaka pričakovane dosežke - več je bilo utrjevanja pred testi oz. ocenjevanjem, - natančno smo opredelili učno snov in cilje ocenjevanja (cilj ni samo dobiti oceno, cilj je usvojiti neko znanje).«

»Tehnično bolje opremljena. Razširila sem uporabo vseh načinov, ki sem jih uporabljala na daljavo (Zoom, Google učilnice ...).«

»Ne veliko, ker se je izkazalo, da mnoge metode dela, ki so bile na kratki rok zanimive in učinkovite, na dolgi rok niso več prinašale dovolj dobrih rezultatov in se je bilo treba na novo usklajevati z dijaki in tudi z lastnim odnosom do dela.«

»Zopet, zelo težko je to primerjati, v preteklem šolskem letu je bil na daljavo zaključek, v tem pa celotno šolsko leto. Vse kar smo počeli na daljavo od marca do junija 2021, smo seveda nadgradili v tem šolskem letu. Od marca do junija so bili tudi dijaki bolj motivirani, v tem šolskem letu je bilo zelo težko, saj se je to predolgo vleklo.«

»Ker poučujem predmet z malim številom ur, sem prilagodila svoje delo razmeram. Kar se je lani izkazalo za manj uspešno, sem opustila. Na ravni šole smo določili, da delamo večinoma preko zooma večino ur po urniku. Likovne naloge pa so dijaki delali deloma samostojno, vsakič pa smo delo preverili. Iz obeh področij predmeta sem izbrala vsebine, katere je bilo smiselno predelati na daljavo enako kvalitetno in možno doseči splošne cilje. Delo je bilo potrebno tudi sproti prilagajati, saj so se navodila nenehno spreminjala, sploh glede preverjanja znanja in izvajanja likovnih nalog.«

»Bolje sem se organizirala, spoznala sem več pripomočkov, ki jih lahko uporabim. Bolje sem poznala MS Teams in vse, kar ponuja dijakom in učiteljem.«

»Pripravil sem gradiva v elektronski obliki, izdelal priložnostne kviza za preverjanje znanja, predvsem tehnična priprava je bila boljša, zamenjal sem platformo (na MTeams).«

»Poskrbeli smo za boljšo opremljenost učiteljev, pomagali smo z izposojajo opreme dijakom, organizirali smo interna izobraževanja za učitelje....«

»Dorečen izvedljiv sistem preverjanja in ocenjevanja znanja, od števila potrebnih ocen do zaključevanja ocen. Postavljen izvedljiv Letni delovni načrt učitelja za posamezne letnike, vključno s premislekom in načrtom izvedbe laboratorijskih vaj v primeru del na daljavo. Prenos izkušenj z ocenjevanjem znanja na daljavo, manj stresa. Popravki v nastalih gradivih za delo na daljavo in izmenjava v aktivu. Zavedanje, da učitelj ne more biti na razpolago 24 ur na dan, če želi preživeti.«

»Analiza je pokazala, da so dijaki preobremenjeni s preveč videokonferenc, zato smo delež ur pripravili kot zadolžitev z oddajo naloge.«

»Lažje je bilo razporediti delo: koliko videokonferenc in koliko (in kakšno) samostojno delo (da dijaki niso preobremenjeni).«

»Po izvedeni anketi smo izvedeli, da se je večina dijakinj in dijakov še več ukvarjala s športom, kot pa v šoli 3 ure na teden. Zato sem tudi v letošnjem letu veliko poudarka dala na motiviranju in pohvalah....«

Tabela 15c: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali za letošnje poučevanje?

Učitelji SIP	f
Na splošno bolje pripravljen/organiziran pouk	117
Več ikt znanja, opreme/dodatna izobraževanja	28
Več ur preko videokonferenc	26
Boljše vsebinsko načrtovanje pouka	24
Na področju ocenjevanja/preverjanja znanja(bolj sprotno, prilagojeno...)	19
Nič/Poučujem enako kot prej	9

Poenoteno delo	9
Uporaba spletne učilnice	9
Uporaba več spletnih aplikacij/didaktičnih iger	6
Več utrjevanja snovi/znanja	4

Sto sedemnajst učiteljev poklicnih in strokovnih šol je odgovorilo, da so na podlagi evalvacije prejšnjega leta imeli v letošnjem letu na splošno boljše pripravljen/organiziran pouk. Da so imeli več IKT znanja, opreme (dodatna izobraževanja), jih je odgovorilo osemindvajset, šestindvajset, da so se odločili imeli več ur preko videokonferenc. Štiriindvajset jih je boljše vsebinsko načrtovalo pouk, devetnajst jih je uvedlo spremembe na področju ocenjevanja/preverjanja znanja (bolj sprotno, prilagojeno ...). Da niso spremenili ničesar in da poučujejo enako kot prej, je odgovorilo devet učiteljev, prav tako po devet pa so odgovorili, da imajo poenoteno delo oz. uporabljajo spletno učilnico. Šest jih je odgovorilo, da uporabljajo več spletnih aplikacij/didaktičnih iger, štirje, da so uvedli več utrjevanja snovi/znanja.

»Bila mi je vodilo za nadaljnje delo. Na nekatere stvari pa nisem mogla vplivati. Žal nismo smeli zahtevati, da bi vsi prižgali kamere. To mi je bilo zelo moteče, ker sem se zavedala, da dijaki za ugasnjenimi kamerami ne morejo enako kvalitetno spremljati pouka, kar so tudi sami potrdili v pogovorih.«

»Poskrbela sem za večjo motiviranost učencev za pouk na daljavo pri mojem predmetu, z vključevanjem različnih učnih strategij.«

»Upoštevali smo na novo zastavljene cilje, ki smo si jih zadali glede pouka na daljavo.«

»V letošnjem šolskem letu sem vse ure opravil online. Dijakom sem pripravil predstavitev snovi v okolju Sway in jih delil v ekipi v MS Teams, da so lahko delali doma. V evalvaciji lanskega leta so dijaki povedali, da pogrešajo osebni stik in izvedbe ur v živo, zato sem v celoti opustil dajanje navodil za samostojno delo in vse izvedel online.«

»Prilagodila sem učne vsebine pri izvajanju predmetov - praktične izvedbe postopkov.«

»Spremembe določenih pristopov obravnave učnih vsebin.«

»Ker so bile ocene evalvacije zelo dobre, sem delal na enak način kot prejšnje šolsko leto.«

»Nisem si - ker je bila podana enostransko.«

»Zmanjšati intenzivnost usvajanja nove snovi, več časa posvetiti utrjevanju in vajam. Tu in tam nameniti uro splošnim temam (zdravje, prosti čas, dileme, najstniške težave, splošno počutje...).«

»...Šola nas je opremila s tablicami.«

»V letošnjem šolskem letu smo se že v mesecu avgustu pripravljali in spoznali MSteamse, ki smo jih v času epidemije uporabljali. Kdor je želel, je lahko dobil grafično tablico, s pomočjo katere smo dijakom med razlago pisali zapiske - kot v šoli na tablo. To je bilo dijakom zelo všeč. Imeli smo izhodišče za planiranje izboljšav in menim, da smo se zelo dobro pripravili za delo na daljavo.«

»Odpravljali smo pomanjkljivosti, nekoliko nadgradili znanja o uporabi aplikacij in orodij.«

»Več videja v živo, zmanjšali število ocen, ...«

Tabela 16: Kako ustrezno je bilo vaše domače okolje za izvajanje poučevanja in drugih delovnih obveznosti na daljavo? (n = 2716).

Ustreznost domačega okolja Vrsta anketiranca	Zelo neustrezno	Neustrezno	Srednje ustrezno	Ustrezno	Zelo ustrezno	Skupaj
Učitelji RP	49	101	312	398	106	966
	5,1%	10,5%	32,3%	41,2%	11,0%	100,0%
Učitelji PP	51	88	353	475	165	1132
	4,5%	7,8%	31,2%	42,0%	14,6%	100,0%
Učitelji GIM	18	20	74	143	67	322
	5,6%	6,2%	23,0%	44,4%	20,8%	100,0%
Učitelji SIP	14	20	74	126	62	296

	4,7%	6,8%	25,0%	42,6%	20,9%	100,0%
--	------	------	-------	-------	-------	--------

Nekaj več kot polovica učiteljev razrednega pouka (52,2 %) in učiteljev predmetnega pouka (56,6 %) in skoraj dve tretjini gimnazijskih učiteljev (65,2 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (63,5 %) je ocenilo, da so imeli ustrezno oz. zelo ustrezno domače okolje za izvajanje poučevanja in drugih delovnih obveznosti na daljavo. Približno tretjina učiteljev razrednega pouka (32,3 %) in predmetnih učiteljev (31,2 %) ter skoraj četrtina gimnazijskih učiteljev (23,0 %) ter četrtina učiteljev strokovnih in poklicnih šol (25,0 %) je ocenila svoje domače okolje kot srednje ustrezno za izvajanje poučevanja in drugih delovnih obveznosti na daljavo. Približno desetina učiteljev razrednega pouka (15,6 %), učiteljev predmetnega pouka (12,3 %), gimnazijskih učiteljev (11,8 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (11,5 %) je ocenilo svoje domače okolje kot neustrezno oz. zelo neustrezno za izvajanje poučevanja in drugih delovnih obveznosti na daljavo.

Tabela 17: Kako ocenjujete svojo tehnično opremo (računalnik, slušalke, internetno povezavo), ki ste jo uporabljali med poukom na daljavo? (n = 2720).

Ocena tehnične opreme Vrsta anketiranca						Skupaj
	Zelo slabo	Slabo	Nekaj srednjega	Dobro	Zelo dobro	
Učitelji RP	17	69	320	415	148	969
	1,8%	7,1%	33,0%	42,8%	15,3%	100,0%
Učitelji PP	17	57	331	503	225	1133
	1,5%	5,0%	29,2%	44,4%	19,9%	100,0%
Učitelji GIM	3	9	58	166	86	322
	0,9%	2,8%	18,0%	51,6%	26,7%	100,0%
Učitelji SIP	2	5	67	145	77	296
	0,7%	1,7%	22,6%	49,0%	26,0%	100,0%

Več kot polovica učiteljev razrednega pouka (58,1 %), približno dve tretjini učiteljev predmetnega pouka (64,3 %), več kot tri četrtine gimnazijskih učiteljev (78,3 %) ter tri četrtine učiteljev strokovnih in poklicnih šol (75,0 %) so ocenili svojo tehnično opremo (računalnik,

slušalke, internetno povezavo), ki so jo uporabljali med poukom na daljavo kot dobro oz. zelo dobro. Manj kot desetina učiteljev razrednega pouka (8,9 %), učiteljev predmetnega pouka (6,5 %), gimnazijskih učiteljev (3,7 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (2,4 %) je ocenilo svojo tehnično opremo kot slabo oz. zelo slabo. Kot je razvidno iz spodnje tabele, je največ učiteljev razrednega pouka (61,0 %) in učiteljev predmetnega pouka (60,8 %) kupilo tehnično opremo, ki so jo uporabljali za delo na daljavo, iz lastnih sredstev. Odgovori gimnazijskih učiteljev ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol glede vira financiranja tehnične opreme pa so nekoliko bolj razpršeni: približno dve petini gimnazijskih učiteljev je nabavilo tehnično opremo iz sredstev šole (43,5 %) in iz lastnih sredstev (39,8 %). Med učitelji strokovnih in poklicnih šol pa jih je približno polovica kupila tehnično opremo iz sredstev šole (49,2 %), približno tretjina pa iz lastnih sredstev (34,3 %).

Tabela 18: Iz katerih sredstev je bila kupljena tehnična oprema, ki ste jo uporabljali za delo na daljavo? (n = 2711).

<i>Sredstva</i> <i>Vrsta anketiranja</i>	Iz sredstev šole	Iz lastnih sredstev	Iz drugih javnih sredstev	Drugo (dopišite):	Skupaj
Učitelji RP	249	588	6	121	964
	25,8%	61,0%	0,6%	12,6%	100,0%
Učitelji PP	294	686	20	128	1128
	26,1%	60,8%	1,8%	11,3%	100,0%
Učitelji GIM	140	128	3	51	322
	43,5%	39,8%	0,9%	15,8%	100,0%
Učitelji SIP	146	102	2	47	297
	49,2%	34,3%	0,7%	15,8%	100,0%

Tabela 19: Ocena kakovosti podpore ali pomoči, ki ste jo prejeli na šoli na naslednjih področjih: (n = 2704).

	Zelo slaba	Slaba	Nekaj srednjega	Dobra	Zelo dobra	Skupaj
Učitelji RP						

Uporaba tehnične opreme.	67	104	234	386	170	961
	7,0%	10,8%	24,3%	40,2%	17,7%	100,0%
Didaktična uporaba IKT.	44	99	262	416	139	960
	4,6%	10,3%	27,3%	43,3%	14,5%	100,0%
Delo z učenci.	17	75	296	466	100	954
	1,8%	7,9%	31,0%	48,8%	10,5%	100,0%
Sodelovanje s starši oz. skrbniki učencev.	15	70	303	455	112	955
	1,6%	7,3%	31,7%	47,6%	11,7%	100,0%
Organizacija pouka na daljavo.	9	48	204	539	155	955
	0,9%	5,0%	21,4%	56,4%	16,2%	100,0%
Lastno počutje med poukom na daljavo.	59	170	394	294	48	965
	6,1%	17,6%	40,8%	30,5%	5,0%	100,0%
Drugo (dopišite):	33	5	2	6	7	53
	62,3%	9,4%	3,8%	11,3%	13,2%	100,0%
Učitelji PP						
Uporaba tehnične opreme.	67	93	278	480	215	1133
	5,9%	8,2%	24,5%	42,4%	19,0%	100,0%
Didaktična uporaba IKT.	41	90	321	490	188	1130
	3,6%	8,0%	28,4%	43,4%	16,6%	100,0%
Delo z učenci.	10	59	363	569	131	1132
	0,9%	5,2%	32,1%	50,3%	11,6%	100,0%
Sodelovanje s starši oz. skrbniki učencev.	19	102	424	485	95	1125
	1,7%	9,1%	37,7%	43,1%	8,4%	100,0%
Organizacija pouka na daljavo.	10	37	296	568	220	1131
	0,9%	3,3%	26,2%	50,2%	19,5%	100,0%

Lastno počutje med poukom na daljavo.	62	155	465	385	64	1131
	5,5%	13,7%	41,1%	34,0%	5,7%	100,0%
Drugo (dopišite):	20	1	9	11	7	48
	41,7%	2,1%	18,8%	22,9%	14,6%	100,0%

Tabela 14: Nadaljevanje

	Zelo slaba	Slaba	Nekaj srednjega	Dobra	Zelo dobra	Skupaj
Učitelji GIM						
Uporaba tehnične opreme.	8	20	57	130	102	317
	2,5%	6,3%	18,0%	41,0%	32,2%	100,0%
Didaktična uporaba IKT.	7	22	79	138	74	320
	2,2%	6,9%	24,7%	43,1%	23,1%	100,0%
Delo z dijaki.	5	11	97	157	50	320
	1,6%	3,4%	30,3%	49,1%	15,6%	100,0%
Sodelovanje s starši oz. skrbniki dijakov.	6	23	110	143	38	320
	1,9%	7,2%	34,4%	44,7%	11,9%	100,0%
Organizacija pouka na daljavo.	2	7	66	157	90	322
	0,6%	2,2%	20,5%	48,8%	28,0%	100,0%
Lastno počutje med poukom na daljavo.	14	41	135	96	35	321
	4,4%	12,8%	42,1%	29,9%	10,9%	100,0%
Drugo (dopišite):	8	3	6	1	2	20
	40,0%	15,0%	30,0%	5,0%	10,0%	100,0%
Učitelji SIP						
Uporaba tehnične opreme.	10	14	64	122	83	293
	3,4%	4,8%	21,8%	41,6%	28,3%	100,0%

Didaktična uporaba IKT.	5	18	87	126	56	292
	1,7%	6,2%	29,8%	43,2%	19,2%	100,0%
Delo z dijaki.	3	15	88	149	37	292
	1,0%	5,1%	30,1%	51,0%	12,7%	100,0%
Sodelovanje s starši oz. skrbniki dijakov.	6	28	111	119	29	293
	2,0%	9,6%	37,9%	40,6%	9,9%	100,0%
Organizacija pouka na daljavo.	3	9	64	160	59	295
	1,0%	3,1%	21,7%	54,2%	20,0%	100,0%
Lastno počutje med poukom na daljavo.	12	41	117	99	26	295
	4,1%	13,9%	39,7%	33,6%	8,8%	100,0%
Drugo (dopišite):	5	1	2	1	1	10
	50,0%	10,0%	20,0%	10,0%	10,0%	100,0%

Vse podskupine učiteljev so najvišje ocenile kakovost podpore in pomoči, ki so jo prejeli na šoli na področju organizacije pouka na daljavo: da je bila ta zelo dobra ali dobra je ocenilo približno tri četrtine učiteljev razrednega pouka (72,6 %), gimnazijskih učiteljev (76,8 %), učiteljev strokovnih in poklicnih šol (74,2 %) in več kot dve tretjini učiteljev predmetnega pouka (69,7 %). Prav tako vse podskupine učiteljev pa so bile najmanj zadovoljne s podporo ali pomočjo, ki so jo prejeli na šoli na področju lastnega počutja med poukom na daljavo. Da je bila na tem področju podpora zelo dobra oz. dobra je ocenilo približno dve petini učiteljev razrednega pouka (35,5 %), učiteljev predmetnega pouka (39,7 %), gimnazijskih učiteljev (40,8 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (42,4 %).

Tabela 20: Zadovoljstvo s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: (n = 2708).

	Zelo nezadovoljen	Nezadovoljen	Srednje zadovoljen	Zadovoljen	Zelo zadovoljen	Skupaj
Učitelji RP						
Ravnatelj oz.	20	46	236	468	196	966

vodstva šole?	2,1%	4,8%	24,4%	48,4%	20,3%	100,0%
Šolskih svetovalnih delavcev?	36	75	274	410	158	953
	3,8%	7,9%	28,8%	43,0%	16,6%	100,0%
Sodelavcev na šoli?	1	2	126	423	411	963
	0,1%	0,2%	13,1%	43,9%	42,7%	100,0%
Strokovnega aktiva?	6	10	104	348	492	960
	0,6%	1,0%	10,8%	36,3%	51,2%	100,0%
Računalničarjev oz. informatikov na šoli?	15	59	192	358	339	963
	1,6%	6,1%	19,9%	37,2%	35,2%	100,0%
Učiteljev zunaj šole?	23	72	386	338	91	910
	2,5%	7,9%	42,4%	37,1%	10,0%	100,0%
Zavoda RS za šolstvo?	90	184	382	238	42	936
	9,6%	19,7%	40,8%	25,4%	4,5%	100,0%
Fakultet, ki izobražujejo prihodnje učitelje?	116	244	386	133	21	900
	12,9%	27,1%	42,9%	14,8%	2,3%	100,0%
Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport?	222	295	290	107	11	925
	24,0%	31,9%	31,4%	11,6%	1,2%	100,0%
Centra za poklicno izobraževanje?	0	0	0	0	0	0
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Arnesa?	33	79	401	341	75	929
	3,6%	8,5%	43,2%	36,7%	8,1%	100,0%
Drugo (dopišite):	22	1	10	6	0	39
	56,4%	2,6%	25,6%	15,4%	0,0%	100,0%

Tabela 15: (Nadaljevanje)

	Zelo nezadovoljen	Nezadovoljen	Srednje zadovoljen	Zadovoljen	Zelo zadovoljen	Skupaj
Učitelji PP						
Ravnatelj oz. vodstva šole?	25	54	285	529	236	1129
	2,2%	4,8%	25,2%	46,9%	20,9%	100,0%
Šolskih svetovalnih delavcev?	30	84	329	482	197	1122
	2,7%	7,5%	29,3%	43,0%	17,6%	100,0%
Sodelavcev na šoli?	2	16	192	592	322	1124
	0,2%	1,4%	17,1%	52,7%	28,6%	100,0%
Strokovnega aktiva?	5	14	149	463	493	1124
	0,4%	1,2%	13,3%	41,2%	43,9%	100,0%
Računalničarjev oz. informatikov na šoli?	28	53	220	410	417	1128
	2,5%	4,7%	19,5%	36,3%	37,0%	100,0%
Učiteljev zunaj šole?	47	81	480	384	90	1082
	4,3%	7,5%	44,4%	35,5%	8,3%	100,0%
Zavoda RS za šolstvo?	157	259	400	229	70	1115
	14,1%	23,2%	35,9%	20,5%	6,3%	100,0%
Fakultet, ki izobražujejo prihodnje učitelje?	215	315	411	128	20	1089
	19,7%	28,9%	37,7%	11,8%	1,8%	100,0%
Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport?	326	343	315	104	17	1105
	29,5%	31,0%	28,5%	9,4%	1,5%	100,0%
Centra za poklicno izobraževanje?	0	0	0	0	0	0
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Arnesa?	59	112	482	341	101	1095

	5,4%	10,2%	44,0%	31,1%	9,2%	100,0%
Drugo (dopišite):	16	4	5	7	7	39
	41,0%	10,3%	12,8%	17,9%	17,9%	100,0%

Tabela 15: (Nadaljevanje)

	Zelo nezadovoljen	Nezadovoljen	Srednje zadovoljen	Zadovoljen	Zelo zadovoljen	Skupaj
Učitelji GIM						
Ravnatelj oz. vodstva šole?	3	8	60	143	108	322
	0,9%	2,5%	18,6%	44,4%	33,5%	100,0%
Šolskih svetovalnih Delavcev?	6	20	95	141	59	321
	1,9%	6,2%	29,6%	43,9%	18,4%	100,0%
Sodelavcev na šoli?	1	4	71	174	70	320
	0,3%	1,3%	22,2%	54,4%	21,9%	100,0%
Strokovnega aktiva?	2	8	56	151	103	320
	0,6%	2,5%	17,5%	47,2%	32,2%	100,0%
Računalničarjev oz. informatikov na šoli?	7	24	76	120	96	323
	2,2%	7,4%	23,5%	37,2%	29,7%	100,0%
Učiteljev zunaj šole?	17	34	146	96	15	308
	5,5%	11,0%	47,4%	31,2%	4,9%	100,0%
Zavoda RS za šolstvo?	62	92	103	52	9	318
	19,5%	28,9%	32,4%	16,4%	2,8%	100,0%
Fakultet, ki izobražujejo prihodnje učitelje?	71	93	105	34	7	310
	22,9%	30,0%	33,9%	11,0%	2,3%	100,0%
Ministrstva za	122	82	85	22	2	313

izobraževanje, znanost in šport?	39,0%	26,2%	27,2%	7,0%	0,6%	100,0%
Centra za poklicno izobraževanje?	0	0	0	0	0	0
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Arnesa?	19	41	130	94	28	312
	6,1%	13,1%	41,7%	30,1%	9,0%	100,0%
Drugo (dopišite):	7	1	5	2	3	18
	38,9%	5,6%	27,8%	11,1%	16,7%	100,0%

Tabela 15: (Nadaljevanje)

	Zelo nezadovoljen	Nezadovoljen	Srednje zadovoljen	Zadovoljen	Zelo zadovoljen	Skupaj
Učitelji SIP						
Ravnatelj oz. vodstva šole?	5	18	67	122	79	291
	1,7%	6,2%	23,0%	41,9%	27,1%	100,0%
Šolskih svetovalnih Delavcev?	9	22	72	126	64	293
	3,1%	7,5%	24,6%	43,0%	21,8%	100,0%
Sodelavcev na šoli?	0	3	62	163	65	293
	0,0%	1,0%	21,2%	55,6%	22,2%	100,0%
Strokovnega aktiva?	1	13	50	140	88	292
	0,3%	4,5%	17,1%	47,9%	30,1%	100,0%
Računalničarjev oz. informatikov na šoli?	7	24	58	115	90	294
	2,4%	8,2%	19,7%	39,1%	30,6%	100,0%
Učiteljev zunaj šole?	16	42	117	79	18	272
	5,9%	15,4%	43,0%	29,0%	6,6%	100,0%
Zavoda RS za šolstvo?	60	81	85	48	10	284
	21,1%	28,5%	29,9%	16,9%	3,5%	100,0%

Fakultet, ki izobražujejo prihodnje učitelje?	56	89	91	31	10	277
	20,2%	32,1%	32,9%	11,2%	3,6%	100,0%
Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport?	94	86	66	31	7	284
	33,1%	30,3%	23,2%	10,9%	2,5%	100,0%
Centra za poklicno izobraževanje?	70	82	83	38	5	278
	25,2%	29,5%	29,9%	13,7%	1,8%	100,0%
Arnesa?	24	36	110	84	23	277
	8,7%	13,0%	39,7%	30,3%	8,3%	100,0%
Drugo (dopišite):	5	1	2	1	1	10
	50,0%	10,0%	20,0%	10,0%	10,0%	100,0%

Učitelji razrednega pouka, predmetnega pouka, gimnazijski učitelji ter učitelji strokovnih in poklicnih šol so bili najbolj zadovoljni s kakovostjo podpore, ki so jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od strokovnega aktiva, sodelavcev na šoli, računalničarjev oz. informatikov na šoli, ravnatelja oz. vodstva šole in šolskih svetovalnih delavcev.

Več kot štiri petine učiteljev razrednega (87,5 %) in predmetnega (85,1 %) pouka ter nekaj manj štiri petine gimnazijskih učiteljev (79,4 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (78,0 %) jih je ocenilo, da so bili s podporo, ki so jo prejeli s strani strokovnega aktiva zelo zadovoljni oz. zadovoljni.

Več kot štiri petine učiteljev razrednega (86,6 %) in predmetnega (81,3 %) pouka ter nekaj več kot tri četrtine gimnazijskih učiteljev (76,3 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (77,8 %) jih je ocenilo, da so bili s podporo, ki so jo prejeli s strani sodelavcev na šoli zelo zadovoljni oz. zadovoljni.

Več kot tri četrtine učiteljev razrednega (72,4 %) in predmetnega (73,3 %) pouka ter približno dve tretjini gimnazijskih učiteljev (66,9 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (69,7 %) jih je ocenilo, da so bili s podporo, ki so jo prejeli s strani računalničarjev oz. informatikov na šoli zelo zadovoljni oz. zadovoljni.

Približno dve tretjini učiteljev razrednega (68,7 %), predmetnega (67,8 %) pouka ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (69,0 %) in več kot tri četrtine gimnazijskih učiteljev (77,9 %) jih je ocenilo, da so bili s podporo, ki so jo prejeli s strani ravnatelja oz. vodstva šole zelo zadovoljni oz. zadovoljni.

Približno dve tretjini učiteljev razrednega (59,6 %) in predmetnega (60,6 %) pouka, gimnazijskih učiteljev (62,3 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (64,8 %) jih je ocenilo, da so bili s podporo, ki so jo prejeli s strani šolskih svetovalnih delavcev zelo zadovoljni oz. zadovoljni.

Tabela 21: Ali je ravnatelj oz. pomočnik ravnatelja med poukom na daljavo prisostvoval pri kateri izmed vaših ur? (n = 2703).

<i>Prisostvovanje</i>	Da	Ne	Skupaj
<i>Vrsta anketiranca</i>			
Učitelji RP	269	695	964
	27,9%	72,1%	100,0%
Učitelji PP	291	834	1125
	25,9%	74,1%	100,0%
Učitelji GIM	104	217	321
	32,4%	67,6%	100,0%
Učitelji SIP	87	206	293
	29,7%	70,3%	100,0%

Skoraj tri četrtine učiteljev razrednega pouka (72,1 %) in predmetnega pouka (74,1 %) ter približno dve tretjini gimnazijskih učiteljev (67,6 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (70,3 %) so odgovorili, da ravnatelj oz. pomočnik ravnatelja med poukom na daljavo ni prisostvoval pri nobeni uri pouka, ki so jo izvedli v času pouka na daljavo.

Tabela 22: Ali ste z ravnateljem oz. s pomočnikom ravnatelja opravili analizo te učne ure in obravnavali smernice, kako bi lahko delo v prihodnje še izboljšali? (n = 748).

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 16, odgovorili z odgovorom »Da«.

Analiza učne ure Vrsta anketiranca	Da	Ne	Skupaj
Učitelji RP	201	67	268
	75,0%	25,0%	100,0%
Učitelji PP	202	88	290
	69,7%	30,3%	100,0%
Učitelji GIM	70	34	104
	67,3%	32,7%	100,0%
Učitelji SIP	67	19	86
	77,9%	22,1%	100,0%

Približno četrtnina osnovnošolskih učiteljev in približno dve tretjini srednješolskih učiteljev, ki so na prejšnje vprašanje odgovorili, da je ravnatelj oz. pomočnik ravnatelja med poukom na daljavo prisostvoval pri kakšni uri pouka, ki so jo izvedli v času pouka na daljavo, so odgovarjali tudi na vprašanje, ali so z njim opravili tudi analizo te ure in obravnavali smernice, kako bi lahko delo v prihodnje še izboljšali. Tri četrtine učiteljev razrednega pouka (75,0 %), še malo več učiteljev strokovnih in poklicnih šol (77,9 %) ter približno dve tretjini gimnazijskih učiteljev (67,3 %) in učiteljev predmetnega pouka (69,7 %) je odgovorilo pritrdilno, torej da so po hospitaciji z ravnateljem oz. pomočnikom ravnatelja opravili tudi analizo učne ure.

Tabela 23: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: »Prosimo, navedite vsebinska področja smernic, o katerih sta se dogovorila«.

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 16, odgovorili z odgovorom »Da«.

	Učitelji RP	Učitelji PP	Učitelji GIM	Učitelji SIP
Ravnatelj/-ica zadovoljen z delom	51	40	21	24

Vključevanje vseh učencev/Sodelovanje in skupinsko delo	28	36	18	9
Vključevanje telovadbe/gibanja v pouk	10	7	0	0
Splošna analiza (poteka) pouka	60	73	29	20
Uporaba IKT/različnih orodij pri pouku/učenju	18	15	13	9
Učna snov/vsebina	11	9	13	7
Motivacija, spodbujanje učencev	14	16	13	15
Razredna klima	2	0	0	0
Ni bilo pogovora/analize z ravnateljem	12	17	8	8
Komunikacija	0	0	6	2
Uporaba spletne učilnice	0	0	0	3
Ocenjevanje	0	0	0	4
Povratna informacija	0	0	0	3

Največ učiteljev razrednega pouka, šestdeset, ki so odgovorili, da je ravnatelj oz. pomočnik ravnatelja med poukom na daljavo prisostvoval pri kateri izmed njihovih ur, je na vprašanje, katera so bila vsebinska področja smernic, o katerih sta govorila po tem, odgovorilo, da sta opravila splošno analizo (poteka) pouka. Enainpetdeset jih je odgovorilo, da je bil ravnatelj zadovoljen z njihovim delom, osemindvajset jih je odgovorilo, da sta govorila o vključevanju vseh učencev oz. sodelovanju in skupinskem delu. O uporabi IKT oz. različnih orodij pri pouku/učenju se je dogovorilo osemnajst učiteljev, o motivaciji, spodbujanju učencev štirinajst učiteljev, dvanajst jih je odgovorilo, da niso imeli pogovora/analize z ravnateljem. Enajst jih je razpravljalo o učni snovi/vsebini, deset o vključevanju telovadbe/gibanja v pouk, dva učitelja o razredni klimi.

»Analiza celotnega poteka učne ure, učne metode in oblike, sodelovanje učencev pri učni uri.«.

»Ravnateljica je bila prisotna pri uri, ko smo ponavljali snov. Pohvalila me je za razgibanost ure in zanimive dejavnosti.«

»Ravnateljica je pohvalila delo, spodbudila je tudi učence, jih lepo nagovorila. Predlagala je, da bi taka srečanja lahko bila vsaj še 1x več tedensko, kar pa se mi ni zdelo potrebno.«

»Samostojnost pri vključevanju učencev v učni proces.«

»Kako doseči aktivno sodelovanje vseh učencev...«

»Več uporabe orodij programa, ki jih ponuja (deljenje ekrana, ekran za pisanje, druga orodja).«

»Kako motivirati sedem-letne otroke na kvalitetno poslušanje daljših učnih ur.«

»Pri učencih v nižjih razredih je nujno vključevanje gibalnih dejavnosti, tudi med poukom npr. slovenščine, matematike.«

Največ učiteljev predmetnega pouka je po opravljeni hospitaciji z ravnateljem opravila splošno analizo (poteka) pouka. Štirideset učiteljev predmetnega pouka je odgovorilo, da sta po uri, kjer je bil prisoten ravnatelj oz. pomočnik ravnatelja, z ravnateljem govorila o tem, da je bil ravnatelj zadovoljen z delom, šestintrideset učiteljev pa o vključevanju vseh učencev oz. sodelovanju in skupinskem delu. Da z ravnateljem nista imela pogovora/analize je odgovorilo sedemnajst učiteljev, šestnajst jih je z ravnateljem razpravljalo o motivaciji, spodbujanju učencev, petnajst o uporabi IKT oz. različnih orodij pri pouku/učenju. O učni snovi/vsebini jih je razpravljalo devet, o vključevanju telovadbe/gibanja v pouk pa sedem.

»Ura je bila s strani vodstva pohvaljena merila ocenjevanja vsebina ure aktualnost času in kraju tehnika.«

»Naj bom pozorna, da v pogovor vključujem vse učence in da naj bolj spremljam prisotnost med poukom, ker se nekateri med poukom izgubijo. To je bilo težko, posebno takrat, ko sem z njimi delil zaslon s PP.«

»Opozorjena sem bila, da so vedno odgovarjali eni in isti učenci, da moram skušati vključiti v pogovor vse učence oz. tudi tiste, ki so vedno bolj tihi in v ozadju.«

»Vsebina učne ure organiziranost in potek učne ure vodenje učencev med učno uro.«

»Uporaba raznolikih orodij za sprotno preverjanje znanja.«

»V učno uro vključiti manj učnih vsebin, pa te bolj natančno.«

»Različni pristopi za izboljšanje motivacije.«

»Moteči dejavniki (slaba povezava, brez kamer, tišji zvok,...), bolj dinamična struktura učne ure (videovsebina,...), bolj zaposlit učence, jih spraševati, da ne pozabijo kaj delajo.«

»Kvaliteta učnega materiala v spletni učilnici.«

Tudi pri gimnazijskih učiteljih je bilo največ splošnih analiz (poteka) pouka, devetindvajset, pri enaindvajsetih je ravnatelj izrazil zadovoljstvo z delom, osemnajst jih je razpravljalo o vključevanju vseh dijakov/sodelovanju in skupinskem delu. Po trinajst gimnazijskih učiteljev je odgovorilo, da so z ravnateljem razpravljali o uporabi IKT/različnih orodjih pri pouku/učenju oz. učni snovi/vsebini oz. motivaciji, spodbujanju učencev. Osem jih je odgovorilo, da pogovora/analize niso imeli, šest jih je govorilo o komunikaciji.

»Ura je bila ravnateljici všeč, saj je šlo za dinamično uro, kjer je večina dijakov lepo aktivno sodelovala. Ravnateljica je spoznala tudi digitalni učbenik, ki smo ga uporabljali in njegove prednosti. Kar se smernic tiče, je izrekla pohvalo ter naj poteka pouk le tako naprej.«

»Hitrost govorjenja prehitra in ko sem poklicala dijaka k aktivnem sodelovanju počakala premalo časa.«

»Obremenitev dijakov, sodelovanje, opremljenost s IKT tehnologijo...«

»Manj je več. To pomeni, da z dijaki obdelam manj snovi na način, da to snov razumejo. Ni tako pomembno, da vse obdelam ampak tisto, ki obdelam dijaki razumejo oz. usvojijo. Vsaj temeljno znanje.«

»Se ne spomin vsega. Ravnatelj in podravnatelj sta mi podala veliko koristnih nasvetov in dobre predloge za motivacijo dijakov in sebe.«

»LAHKO BI BILO, PA SE NI ZGODILO: šlo je za medpredmetno povezavo S KONČNIM IZDELKOM - IGRA VLOG: STROKOVNI POSVET - dovolj bi bila

kratka ocena ali vsaj spodbuda - delo sta dobro opravili; dijaki so dobili pohvalo in spodbude, učiteljici pa nič«

»Delo in odnos z dijaki, uporaba in spretnost pri uporabi IKT, pestrost učne ure.«

»Način dela.«

Največ učiteljev poklicnih in strokovnih šol, štiriindvajset, je odgovorilo, da je ravnatelj izrazil zadovoljstvo z njihovim delom, dvajset pa jih je opravilo splošno analizo (poteka) pouka. Petnajst učiteljev je odgovorilo, da sta z ravnateljem razpravljala o motivaciji, spodbujanju učencev, po devet učiteljev pa o vključevanju vseh učencev/sodelovanju in skupinskem delu oz. uporabi IKT/različnih orodij pri pouku/učenju. Osem jih je odgovorilo, da pogovora/analize niso imeli. O učni snovi/vsebini jih je govorilo sedem, štirje o ocenjevanju, po trije o uporabi spletne učilnice oz. povratni informaciji, dva o komunikaciji.

»Ravnateljica je bila z uro, pri kateri je prisostvovala zelo zadovoljna. Ob koncu ure se je pogovorila tudi z dijaki.«

»Ravnateljica je prisostvovala učni uri, kjer sem uporabljala za razlago snovi tablični računalnik (one note), tako da so dijaki v živo dobili razlago s tabelsko sliko in tudi del filma, ki smo ga posneli že prej (pri normalnem pouku v razredu v prejšnjem letu). Ravnateljica ni imela bistvenih pripomb.«

»Več vključevanja večjega števila dijakov v aktivnosti.«

»Ravnateljica ni naklonjena uporabi IKT med poukom. Stara šola.«

»Delo je potekalo brez pripomb, vendar se za tako izvedbo porabi veliko časa. V prihodnje ne bom pripravljaj učne snovi na takšne načine.«

»Kako aktivirati dijake za delo.«

»Hitrejša povratna informacija dijakov.«

»Uporaba IKT pri pouku.«

Povzetek

Učitelji razrednega in predmetnega pouka, gimnazijski učitelji ter učitelji strokovnih in poklicnih šol so v času pouka na daljavo najbolj pogosto uporabljali videokonferenčni sistem, npr. ZOOM, MS Teams, Skype, Googlemeet, elektronsko pošto, videoposnetke, dostopne prek različnih kanalov, npr. Youtube, Spotify, Deezer in spletno učilnico oz. druga izobraževalna okolja, npr. portale MOOC. Večina učiteljev (58,7 % učiteljev razrednega pouka, 58,2 % gimnazijskih učiteljev, 59,9 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol ter 64,5 % učiteljev predmetnega pouka) ocenjuje, da je imelo manj kot 25 % učencev oz. dijakov težave s tehnično opremo (npr. da doma niso imeli ves čas na voljo svojega računalnika oz. so bili brez njega).

Učitelji razrednega pouka so imeli vsaj enkrat tedensko srečanja s strokovnim aktivom, oddelčnim učiteljskim zborom in vodstvom šole, učitelji predmetnega pouka so imeli pogosta srečanja z vodstvom šole in strokovnim aktivom, srednješolski učitelji pa so izpostavili predvsem pogosta srečanja z vodstvom šole. Večina učiteljev je ocenila, da so jim bila srečanja, ki so bila organizirana, pri izvajanju izobraževanja na daljavo v pomoč oz. zelo v pomoč.

Približno dve tretjini učiteljev razrednega pouka (65,3 %), predmetnega pouka (61,2 %), učiteljev strokovnih in poklicnih šol (62,0 %) ter tri četrtine gimnazijskih učiteljev (75,0 %) je odgovorilo, da so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v šolskem letu 2019/20.

Nekaj več kot polovica učiteljev razrednega pouka (52,2 %) in učiteljev predmetnega pouka (56,6 %) in skoraj dve tretjini gimnazijskih učiteljev (65,2 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (63,5 %) je ocenilo, da so imeli ustrezno oz. zelo ustrezno domače okolje za izvajanje poučevanja in drugih delovnih obveznosti na daljavo. Največ učiteljev razrednega pouka (61,0 %) in učiteljev predmetnega pouka (60,8 %) je kupilo tehnično opremo, ki so jo uporabljali za delo na daljavo, iz lastnih sredstev. Odgovori gimnazijskih učiteljev ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol glede vira financiranja tehnične opreme pa so nekoliko bolj razpršeni: približno dve petini gimnazijskih učiteljev je nabavilo tehnično opremo iz sredstev šole (43,5 %) in iz lastnih sredstev (39,8 %). Med učitelji strokovnih in poklicnih šol pa jih je približno polovica kupila tehnično opremo iz sredstev šole (49,2 %), približno tretjina pa iz lastnih sredstev (34,3 %).

Vse podskupine učiteljev so najvišje ocenile kakovost podpore in pomoči, ki so jo prejeli na šoli na področju organizacije pouka na daljavo: da je bila ta zelo dobra ali dobra je ocenilo približno tri četrtine učiteljev razrednega pouka (72,6 %), gimnazijskih učiteljev (76,8 %),

učiteljev strokovnih in poklicnih šol (74,2 %) in več kot dve tretjini učiteljev predmetnega pouka (69,7 %). Prav tako vse podskupine učiteljev pa so bile najmanj zadovoljne s podporo ali pomočjo, ki so jo prejeli na šoli na področju lastnega počutja med poukom na daljavo. Učitelji razrednega pouka, predmetnega pouka, gimnazijski učitelji ter učitelji strokovnih in poklicnih šol so bili najbolj zadovoljni s kakovostjo podpore, ki so jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od strokovnega aktiva, sodelavcev na šoli, računalničarjev oz. informatikov na šoli, ravnatelja oz. vodstva šole in šolskih svetovalnih delavcev.

Medtem ko je med poukom na daljavo znanje učencev ocenjevala približno tretjina učiteljev razrednega pouka (43,7 %), je to počelo dve tretjini učiteljev predmetnega pouka (66,5 %) in skoraj vsi gimnazijski učitelji (92,9 %) ter učitelji strokovnih in poklicnih šol (93,9 %).

2 Znanje, ki bi ga učitelji potrebovali za poučevanje v prihodnje

Tabela 24: Katero znanje izmed navedenega bi za uspešno poučevanje potrebovali v prihodnje? (n = 2700).

	Sploh ne potrebujem	Ne potrebujem	Ne vem	Potrebujem	Zelo potrebujem	Skupaj
Učitelji RP						
Vključevanje IKT v obravnavo učne vsebine.	15 1,6%	179 18,6%	111 11,6%	556 57,9%	99 10,3%	960 100,0%
Vključevanje IKT v preverjanje in ocenjevanje znanja.	22 2,3%	126 13,2%	116 12,1%	534 55,7%	160 16,7%	958 100,0%
Uporaba IKT za snemanje in deljenje spletnih predavanj oziroma izdelavo posnetkov z razlago učnih vsebin.	32 3,3%	173 18,0%	90 9,4%	512 53,3%	153 15,9%	960 100,0%
Specialnodidaktično znanje za poučevanje na daljavo.	14 1,5%	142 14,8%	139 14,5%	533 55,5%	133 13,8%	961 100,0%
Prepoznavanje psihosocialnih težav učencev.	7 0,7%	133 13,9%	132 13,8%	549 57,2%	139 14,5%	960 100,0%
Pomoč učencem pri njihovih psihosocialnih težavah.	7 0,7%	110 11,5%	151 15,7%	533 55,6%	158 16,5%	959 100,0%

Socialnočustveni odnosi in vedenje učencev.	9	127	152	540	130	958
	0,9%	13,3%	15,9%	56,4%	13,6%	100,0%
Motivacija za učenje.	14	184	133	498	131	960
	1,5%	19,2%	13,9%	51,9%	13,6%	100,0%
Pomoč učencem pri usvajanju učnih strategij za samostojno in samouravnano učenje (kako se učiti, kako spremljati svoje učenje).	10	192	155	510	93	960
	1,0%	20,0%	16,1%	53,1%	9,7%	100,0%
Znanje o obvladovanju lastnega stresa, skrbi zase.	23	173	102	476	190	964
	2,4%	17,9%	10,6%	49,4%	19,7%	100,0%
Specialno znanje s področja komunikacije, npr. vodenje pogovora z učenci ali s starši.	32	286	164	390	85	957
	3,3%	29,9%	17,1%	40,8%	8,9%	100,0%
Vodenje oddelčne skupnosti, vzpostavlanje odnosov in vzdušja pri pouku.	49	312	199	334	59	953
	5,1%	32,7%	20,9%	35,0%	6,2%	100,0%
Drugo (dopišite):	20	4	12	14	5	55

	36,4%	7,3%	21,8%	25,5%	9,1%	100,0%
--	-------	------	-------	-------	------	--------

Tabela 19: (Nadaljevanje)

	Sploh ne potrebujem	Ne potrebujem	Ne vem	Potrebujem	Zelo potrebujem	Skupaj
Učitelji PP						
Vključevanje IKT v obravnavo učne vsebine.	42 3,7%	264 23,6%	147 13,1%	585 52,2%	83 7,4%	1121 100,0%
Vključevanje IKT v preverjanje in ocenjevanje znanja.	47 4,2%	210 18,6%	144 12,8%	555 49,2%	171 15,2%	1127 100,0%
Uporaba IKT za snemanje in deljenje spletnih predavanj oziroma izdelavo posnetkov z razlago učnih vsebin.	36 3,2%	244 21,7%	168 14,9%	547 48,6%	130 11,6%	1125 100,0%
Specialnodidaktično znanje za poučevanje na daljavo.	20 1,8%	175 15,5%	238 21,1%	550 48,8%	143 12,7%	1126 100,0%
Prepoznavanje psihosocialnih težav učencev.	16 1,4%	134 11,9%	200 17,8%	633 56,3%	141 12,5%	1124 100,0%
Pomoč učencem pri njihovih psihosocialnih težavah.	14 1,2%	118 10,5%	220 19,5%	608 53,9%	167 14,8%	1127 100,0%

Socialnočustveni odnosi in vedenje učencev.	16	123	226	627	137	1129
	1,4%	10,9%	20,0%	55,5%	12,1%	100,0%
Motivacija za učenje.	19	142	122	607	239	1129
	1,7%	12,6%	10,8%	53,8%	21,2%	100,0%
Pomoč učencem pri usvajanju učnih strategij za samostojno in samouravnano učenje (kako se učiti, kako spremljati svoje učenje).	15	167	204	596	141	1123
	1,3%	14,9%	18,2%	53,1%	12,6%	100,0%
Znanje o obvladovanju lastnega stresa, skrbi zase.	39	213	181	460	231	1124
	3,5%	19,0%	16,1%	40,9%	20,6%	100,0%
Specialno znanje s področja komunikacije, npr. vodenje pogovora z učenci ali s starši.	43	268	223	479	111	1124
	3,8%	23,8%	19,8%	42,6%	9,9%	100,0%
Vodenje oddelčne skupnosti, vzpostavljanje odnosov in vzdušja pri pouku.	49	291	218	448	118	1124
	4,4%	25,9%	19,4%	39,9%	10,5%	100,0%
Drugo (dopišite):	25	2	17	5	11	60

	41,7%	3,3%	28,3%	8,3%	18,3%	100,0%
--	-------	------	-------	------	-------	--------

Tabela 19: (Nadaljevanje)

	Sploh ne potrebujem	Ne potrebujem	Ne vem	Potrebujem	Zelo potrebujem	Skupaj
Učitelji GIM						
Vključevanje IKT v obravnavo učne vsebine.	16 5,0%	86 27,0%	44 13,8%	151 47,3%	22 6,9%	319 100,0%
Vključevanje IKT v preverjanje in ocenjevanje znanja.	14 4,4%	60 18,9%	37 11,7%	156 49,2%	50 15,8%	317 100,0%
Uporaba IKT za snemanje in deljenje spletnih predavanj oziroma izdelavo posnetkov z razlago učnih vsebin.	22 6,9%	81 25,5%	50 15,7%	143 45,0%	22 6,9%	318 100,0%
Specialnodidaktično znanje za poučevanje na daljavo.	12 3,8%	57 17,9%	67 21,1%	145 45,6%	37 11,6%	318 100,0%
Prepoznavanje psihosocialnih težav dijakov.	9 2,8%	34 10,7%	67 21,0%	168 52,7%	41 12,9%	319 100,0%
Pomoč dijakom pri njihovih psihosocialnih težavah.	10 3,1%	36 11,3%	72 22,6%	155 48,7%	45 14,2%	318 100,0%

Socialnočustveni odnosi in vedenje dijakov.	9	40	71	159	41	320
	2,8%	12,5%	22,2%	49,7%	12,8%	100,0%
Motivacija za učenje.	7	35	41	164	69	316
	2,2%	11,1%	13,0%	51,9%	21,8%	100,0%
Pomoč dijakom pri usvajanju učnih strategij za samostojno in samouravnano učenje (kako se učiti, kako spremljati svoje učenje).	7	49	58	162	41	317
	2,2%	15,5%	18,3%	51,1%	12,9%	100,0%
Znanje o obvladovanju lastnega stresa, skrbi zase.	21	72	54	117	53	317
	6,6%	22,7%	17,0%	36,9%	16,7%	100,0%
Specialno znanje s področja komunikacije, npr. vodenje pogovora z dijaki ali s starši.	16	97	70	111	22	316
	5,1%	30,7%	22,2%	35,1%	7,0%	100,0%
Vodenje oddelčne skupnosti, vzpostavljanje odnosov in vzdušja pri pouku.	18	102	54	115	28	317
	5,7%	32,2%	17,0%	36,3%	8,8%	100,0%
Drugo (dopišite):	8	1	6	5	4	24

	33,3%	4,2%	25,0%	20,8%	16,7%	100,0%
--	-------	------	-------	-------	-------	--------

Tabela 19: (Nadaljevanje)

	Sploh ne potrebujem	Ne potrebujem	Ne vem	Potrebujem	Zelo potrebujem	Skupaj
Učitelji SIP						
Vključevanje IKT v obravnavo učne vsebine.	13 4,5%	71 24,4%	48 16,5%	134 46,0%	25 8,6%	291 100,0%
Vključevanje IKT v preverjanje in ocenjevanje znanja.	16 5,5%	56 19,2%	30 10,3%	143 49,0%	47 16,1%	292 100,0%
Uporaba IKT za snemanje in deljenje spletnih predavanj oziroma izdelavo posnetkov z razlago učnih vsebin.	17 5,9%	64 22,1%	43 14,9%	134 46,4%	31 10,7%	289 100,0%
Specialnodidaktično znanje za poučevanje na daljavo.	10 3,4%	39 13,4%	58 19,9%	150 51,4%	35 12,0%	292 100,0%
Prepoznavanje psihosocialnih težav dijakov.	5 1,7%	33 11,3%	59 20,1%	153 52,2%	43 14,7%	293 100,0%
Pomoč dijakom pri njihovih psihosocialnih težavah.	8 2,7%	29 9,9%	67 22,9%	143 49,0%	45 15,4%	292 100,0%

Socialnočustveni odnosi in vedenje dijakov.	7	30	65	152	39	293
	2,4%	10,2%	22,2%	51,9%	13,3%	100,0%
Motivacija za učenje.	5	33	39	148	66	291
	1,7%	11,3%	13,4%	50,9%	22,7%	100,0%
Pomoč dijakom pri usvajanju učnih strategij za samostojno in samouravnano učenje (kako se učiti, kako spremljati svoje učenje).	4	35	52	162	37	290
	1,4%	12,1%	17,9%	55,9%	12,8%	100,0%
Znanje o obvladovanju lastnega stresa, skrbi zase.	13	61	47	124	50	295
	4,4%	20,7%	15,9%	42,0%	16,9%	100,0%
Specialno znanje s področja komunikacije, npr. vodenje pogovora z dijaki ali s starši.	12	88	60	106	25	291
	4,1%	30,2%	20,6%	36,4%	8,6%	100,0%
Vodenje oddelčne skupnosti, vzpostavljanje odnosov in vzdušja pri pouku.	11	81	66	109	24	291
	3,8%	27,8%	22,7%	37,5%	8,2%	100,0%
Drugo (dopišite):	6	1	5	4	2	18

	33,3%	5,6%	27,8%	22,2%	11,1%	100,0%
--	-------	------	-------	-------	-------	--------

Učitelji razrednega in predmetnega pouka, gimnazijski učitelji ter učitelji strokovnih in poklicnih šol menijo, da bi za uspešno poučevanje v prihodnje potrebovali predvsem dodatno znanje z naslednjih področij:

- prepoznavanje psihosocialnih težav učencev oz. dijakov (71,7 % učiteljev razrednega pouka, 68,8 % učiteljev predmetnega pouka, 65,6 % gimnazijskih učiteljev ter 66,9 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol je ocenilo, da dodatno znanje s tega področja zelo potrebujejo oz. potrebujejo);

- pomoč učencem oz. dijakom pri njihovih psihosocialnih težavah (72,1 % učiteljev razrednega pouka, 68,7 % učiteljev predmetnega pouka, 62,9 % gimnazijskih učiteljev ter 64,4 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol je ocenilo, da dodatno znanje s tega področja zelo potrebujejo oz. potrebujejo);

- socialnočustveni odnosi in vedenje učencev oz. dijakov (70,0 % učiteljev razrednega pouka, 67,6 % učiteljev predmetnega pouka, 62,5 % gimnazijskih učiteljev ter 65,2 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol je ocenilo, da dodatno znanje s tega področja zelo potrebujejo oz. potrebujejo);

- vključevanje IKT v preverjanje in ocenjevanje znanje (72,4 % učiteljev razrednega pouka, 64,4 % učiteljev predmetnega pouka, 65,0 % gimnazijskih učiteljev ter 65,1 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol je ocenilo, da dodatno znanje s tega področja zelo potrebujejo oz. potrebujejo);

- pomoč učencem oz. dijakom pri usvajanju učnih strategij za samostojno in samouravnano učenje: kako se učiti, kako spremljati svoje učenje (62,8 % učiteljev razrednega pouka, 65,7 % učiteljev predmetnega pouka, 64,0 % gimnazijskih učiteljev ter 68,7 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol je ocenilo, da dodatno znanje s tega področja zelo potrebujejo oz. potrebujejo);

-specialnodidaktično znanje za poučevanje na daljavo (69,3 % učiteljev razrednega pouka, 61,5 % učiteljev predmetnega pouka, 57,2 % gimnazijskih učiteljev ter 63,4 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol je ocenilo, da dodatno znanje s tega področja zelo potrebujejo oz. potrebujejo).

Posebej velja izpostaviti področje "motivacija za učenje", saj so ga učitelji predmetnega pouka, gimnazijski učitelji ter učitelji strokovnih in poklicnih šol izpostavili kot področje, kjer potrebujejo največ znanja za uspešno poučevanje v prihodnje (kar 75,0 % učiteljev

predmetnega pouka, 73,7 % gimnazijskih učiteljev ter 73,6 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol je ocenilo, da dodatno znanje s tega področja zelo potrebujejo oz. potrebujejo, enaki oceni je podalo nekaj manj učiteljev razrednega pouka, in sicer 65,5 % jih je odgovorilo, da znanje s tega področja zelo potrebujejo oz. potrebujejo).

Znanje o obvladovanju lastnega stresa pa si želi nekoliko več osnovnošolskih kot srednješolskih učiteljev (69,1 % učiteljev razrednega pouka, 61,5 % učiteljev predmetnega pouka, 53,6 % gimnazijskih učiteljev ter 58,9 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol je ocenilo, da dodatno znanje s tega področja zelo potrebujejo oz. potrebujejo).

Tabela 25: Ali ste se pred začetkom letošnjega šolskega leta udeležili kakšnega izobraževanja o tem, kako organizirati pouk na daljavo? (n = 2698).

<i>Udeležba izobraževanja</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Da	Ne	Skupaj
Učitelji RP	633	322	955
	66,3%	33,7%	100,0%
Učitelji PP	687	442	1129
	60,9%	39,1%	100,0%
Učitelji GIM	180	140	320
	56,3%	43,8%	100,0%
Učitelji SIP	187	107	294
	63,6%	36,4%	100,0%

Približno dve tretjini učiteljev razrednega pouka (66,3 %), učiteljev strokovnih in poklicnih šol (63,6 %), učiteljev predmetnega pouka (60,9 %) in več kot polovica gimnazijskih učiteljev (56,3 %) se je pred začetkom šolskega leta 2020/21 udeležila kakšnega izobraževanja o tem, kako organizirati pouk na daljavo.

Tabela 26: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?

	Učitelji RP	Učitelji PP	Učitelji GIM	Učitelji SIP
Šola/Vodstvo šole	166	178	94	117
Šolski računalničar/Učitelj računalništva	88	75	14	12
Sodelavec/Učitelj	47	30	29	17
Zavod za šolstvo/ZRSS	125	168	79	56
Ministrstvo za šolstvo	13	14	5	3
Arnes	59	73	17	13
Microsoft (Teams)	6	12	2	5
Državni izpitni center/RIC	3	4	0	0
Različni predavatelji/Seminarji/Posnetki	16	16	0	0
Druge ustanove	36	48	41	36
Oš Dobje	13	6	0	0
Slovensko izobraževalno omrežje/SIO	7	6	0	0
Šolski center	0	0	1	4
Center RS za poklicno izobraževanje	0	0	3	24

Med tistimi, ki so odgovorili, da so se pred začetkom letošnjega šolskega leta udeležili kakšnega izobraževanja o tem, kako organizirati pouk na daljavo, jih je največ ($f = 166$), odgovorilo, da je bilo to izobraževanje organizirano s strani šole/vodstva šole. Sto petindvajset se jih je udeležilo izobraževanja, ki ga je organiziral Zavod za šolstvo, osemnosemdeset šolski računalničar/učitelj računalništva, devetinspetdeset Arnes, sedeminštirideset sodelavec/učitelj. Šestintrideset jih je odgovorilo, da so izobraževanje organizirale druge ustanove, šestnajst različni predavatelji/seminarji/posnetki, po trinajst Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport oz. Osnovna šola Dobje, sedem se jih je udeležilo izobraževanja, ki ga je organiziralo Slovensko izobraževalno omrežje/SIO. Microsoft (Teams) je bil organizator v šestih primerih, v treh pa Državni izpitni center (RIC).

Tudi predmetnih učiteljev je največ ($f = 178$) odgovorilo, da je bila organizator izobraževanja šola oz. vodstvo šole, v sto oseminseddeset primerih pa Zavod za šolstvo. Da so izobraževanje organizirali šolski računalničarji/učitelji računalništva je odgovorilo šestinsedemdeset predmetnih učiteljev, triinsedemdeset, da je bil Arnes, oseminštirideset, da so bile organizator

druge ustanove. Na tridesetih šolah je izobraževanje organiziral sodelavec/učitelj, na šestnajstih različni predavatelji (seminarji, posnetki), na štirinajstih Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, na dvanajstih Microsoft (Teams). Po šest učiteljev se je udeležilo izobraževanja, ki je bilo organizirano s strani Osnovne šole Dobje oz. Slovenskega izobraževalnega omrežja (SIO), štirje s strani Državnega izpitnega centra (RIC).

Tudi gimnazijskih učiteljev je največ ($f = 94$) odgovorilo, da je bilo izobraževanje organizirano s strani šole oz. vodstva šole. Devetinsedemdeset jih je odgovorilo, da je bil organizator Zavod za šolstvo, enainštirideset, da so bile druge ustanove ali predavatelji. Da je bil organizator sodelavec/učitelj, jih je odgovorilo devetindvajset, sedemnajst, da je bil Arnes, štirinajst šolski računalničar/učitelj računalništva. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je bilo organizator izobraževanja v petih primerih, Center RS za poklicno izobraževanje (CPI) v treh, Microsoft (Teams) v dveh in Šolski center v enem.

Tudi na srednjih strokovnih in poklicnih šolah je bilo največ ($f = 177$) izobraževanj organiziranih s strani šole/vodstva šole. Šestinpetdeset s strani Zavoda za šolstvo, šestintrideset s strani drugih ustanov ali predavateljev, štiriindvajset s strani Centra RS za poklicno izobraževanje (CPI). Sedemnajst izobraževanj so organizirali sodelavci/učitelji, trinajst Arnes, dvanajst šolski računalničar/učitelj računalništva. Microsoftovega izobraževanja se je udeležilo pet učiteljev, Šolskega centra štirje in izobraževanja, ki ga je organiziralo ministrstvo, trije.

»Šolsko vodstvo z računalničarjem - en sklop izobraževanja. Drugi sklop je moderirala kolegica, ki se je pred tem sama izobraževala za uporabo določenih orodij - šlo je bolj za izmenjavo izkušenj in dobrih praks.

Tabela 27: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?

	Učitelji RP	Učitelji PP	Učitelji GIM	Učitelji SIP
Uporaba spletne učilnice	145	130	44	55
Uporaba ikt/spletnega orodja/različnih aplikacij	124	147	100	88
Uporaba MS Teamsov	132	131	52	68
Uporaba Zooma/Videokonferenc	27	25	27	20
Uporaba Power-Pointa/PPT	8	1	0	0
Kako se snema/objavlja videoposnetke	19	26	9	8

Pouk na daljavo	156	208	105	81
Ocenjevanje/Preverjanje znanja(koliko znajo)	13	28	27	13

Največ učiteljev razrednega pouka ($f = 156$) se je udeležilo izobraževanja o pouku na daljavo in uporabi spletne učilnice ($f = 145$). O uporabi MS Teamsov se je izobraževalo sto dvaintrideset učiteljev, sto štiriindvajset o uporabi IKT/spletnega orodja. Sedemindvajset izobraževanj je bilo na temo uporabe zooma, devetnajst, kako se snema/objavlja videoposnetke, trinajst o ocenjevanju/preverjanju znanja (koliko znajo), osem o uporabi PowerPointa (PPT).

»Tema je bila delo v arnesovi spletni učilnici, kako jo uporabljati, kaj vse nudi...«

»Uporaba rač. programov in aplikacij za delo na daljavo.«

»Raba Zoom-a, spletna učilnica- nalaganje nalog, kako opremiti PowerPoint z zvokom?«

»Spletne učilnice Oblak 365 Izdelava in nadgradnja video posnetkov ter zvočnih posnetkov Uporaba mobilnih telefonov in tablic pri pouku.«

»Tedenska srečanja različnih tem in vsebin. Vsa izobraževanja so vsebovala konkretna navodila za pomoč pri poučevanju na daljavo.«

»Zavod Republike Slovenije za šolstvo: Varno in spodbudno učno okolje 1: Dobri odnosi in sodelovanje za večjo zavzetost - tudi na daljavo. Varno in spodbudno učno okolje 2: Čustveno in socialno učenje - tudi na daljavo Varno in spodbudno učno okolje 3: Odnosna kompetenca učitelja in ravnanje pri neželenem vedenju - tudi na daljavo Študijsko srečanje za razredni pouk. Študijsko srečanje za šolsko svetovalno dejavnost.«

Učitelji predmetnega pouka so se v največji meri udeležili izobraževanja o pouku na daljavo ($f = 208$), sto sedeminštirideset se jih je udeležilo izobraževanja o uporabi IKT/spletnega orodja/različnih aplikacij, sto enaintrideset o uporabi MS Teamsov, eden manj o uporabi spletne učilnice. O ocenjevanju/preverjanju znanja (koliko znajo) se je izobraževalo osemindvajset učiteljev, šestindvajset o tem, kako se snema/objavlja videoposnetke, petindvajset o uporabi zooma/videokonferenc, eden o uporabi PowerPointa (PPT).

»Seznanitev z zoom konferenco, vključevanje, izdelava sob, uporaba bele table, delitev zaslona.«

»Snemanje in obdelava izobraževalnih video vsebin«

»Vsebine pri pouku športa, motivacija otrok za delo, športni dnevi in izzivi.«

Tudi največ gimnazijskih učiteljev se je izobraževalo na temo pouka na daljavo ($f = 105$) in uporabi IKT/spletnega orodja/različnih aplikacij ($f = 100$). Dvainpetdeset se jih je udeležilo izobraževanja na temo uporabe MS Teamsov, štiriinštirideset na temo uporabe spletne učilnice. Po sedemindvajset učiteljev je odgovorilo, da so se izobraževali o uporabi zooma/videokonferenc oz. ocenjevanju/preverjanju znanja (koliko znajo). Devet se jih je izobraževalo o tem, kako se snema/objavlja videoposnetke.

Podobno, se je tudi največ učiteljev poklicnih in strokovnih šol udeležilo izobraževanj na temo uporabe IKT/spletnih orodij/različnih aplikacij ($f = 88$) in pouka na daljavo ($f = 81$). Oseminšestdeset se jih je udeležilo izobraževanja o uporabi MS Teamsov, petinpetdeset o uporabi spletne učilnice. Izobraževanja o uporabi zooma/videokonferenc se je udeležilo dvajset učiteljev, trinajst o ocenjevanju/preverjanju znanja (koliko znajo), osem o tem, kako se snema/objavlja videoposnetke.

»Uporaba MS Teams orodij, priprava materialov za izvedbo puka na daljavo, uporaba orodij Quizlet, Kahoot, Komunikacija na blizu in daleč ...«

»Priprava na poučevanje, izpeljava ure; priprava okolja za učenje doma.«

Povzetek

Učitelji razrednega in predmetnega pouka, gimnazijski učitelji ter učitelji strokovnih in poklicnih šol menijo, da bi za uspešno poučevanje v prihodnje potrebovali predvsem dodatno znanje z naslednjih področij: prepoznavanje psihosocialnih težav učencev oz. dijakov; pomoč učencem oz. dijakom pri njihovih psihosocialnih težavah; socialnočustveni odnosi in vedenje učencev oz. dijakov; vključevanje IKT v preverjanje in ocenjevanje znanje; pomoč učencem oz. dijakom pri usvajanju učnih strategij za samostojno in samouravnano učenje: kako se učiti, kako spremljati svoje učenje; specialnodidaktično znanje za poučevanje na daljavo. Posebej velja izpostaviti področje "motivacija za učenje", saj so ga učitelji predmetnega pouka, gimnazijski učitelji ter učitelji strokovnih in poklicnih šol izpostavili kot področje, kjer potrebujejo največ znanja za uspešno poučevanje v prihodnje. Znanje o obvladovanju lastnega stresa pa si želi nekoliko več osnovnošolskih kot srednješolskih učiteljev.

Približno dve tretjini učiteljev razrednega pouka (66,3 %), učiteljev strokovnih in poklicnih šol (63,6 %), učiteljev predmetnega pouka (60,9 %) in več kot polovica gimnazijskih učiteljev (56,3 %) se je pred začetkom šolskega leta 2020/21 udeležila kakšnega izobraževanja o tem, kako organizirati pouk na daljavo. Organizator izobraževanja je bilo najpogosteje vodstvo šole ali Zavod RS za šolstvo. Vsebina izobraževanja je bila najbolj pogosto na splošno o pouku na daljavo in uporaba IKT / spletnega orodja oz. različnih aplikacij.

3 Kako je po mnenju učiteljev pouk na daljavo ustrezal učencem in dijakom

Tabela 28: Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli? (n = 2709).

<i>Ustreznost okolja</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Veliko manj jim je ustrezal	Manj jim je ustrezal	Enako jim je ustrezal	Bolj jim je ustrezal	Veliko bolj jim je ustrezal	Skupaj
Učitelji RP	342	518	72	32	1	965
	35,4%	53,7%	7,5%	3,3%	0,1%	100,0%
Učitelji PP	232	576	167	137	17	1129
	20,5%	51,0%	14,8%	12,1%	1,5%	100,0%
Učitelji GIM	59	167	56	33	6	321
	18,4%	52,0%	17,4%	10,3%	1,9%	100,0%
Učitelji SIP	48	141	41	61	3	294
	16,3%	48,0%	13,9%	20,7%	1,0%	100,0%

Večina učiteljev razrednega pouka (89,1 %), predmetnega pouka (71,5 %), gimnazijskih učiteljev (70,4 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (64,3 %) meni, da je pouk na daljavo na splošno učencem oz. dijakom ustrezal manj oz. veliko manj v primerjavi z običajnim poukom na daljavo. Je pa precej več učiteljev strokovnih in poklicnih šol (21,7 %) kot učiteljev razrednega pouka (3,4 %), predmetnega pouka (13,6 %) ter gimnazij (12,2 %) mnenja, da je pouk na daljavo učencem oz. dijakom bolj oz. veliko bolj ustrezal v primerjavi z običajnim poukom v šoli.

Tabela 294: Kakšno znanje so po vaši oceni dosegli dijaki, ki so imeli v letošnjem letu pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov iz preteklih generacij? (n = 2706).

<i>Ocena doseženega znanja</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Bistveno slabše znanje.	Slabše znanje	Enako znanje	Boljše znanje.	Bistveno boljše znanje	Ne morem odgovoriti, ker še nimam izkušenj za primerjavo.	Skupaj
Učitelji RP	68	642	212	7	1	28	958
	7,1%	67,0%	22,1%	0,7%	0,1%	2,9%	100,0%

Učitelji PP	139	778	162	6	0	46	1131
	12,3%	68,8%	14,3%	0,5%	0,0%	4,1%	100,0%
Učitelji GIM	33	223	47	3	0	15	321
	10,3%	69,5%	14,6%	0,9%	0,0%	4,7%	100,0%
Učitelji SIP	36	205	46	2	0	7	296
	12,2%	69,3%	15,5%	0,7%	0,0%	2,4%	100,0%

Približno štiri petine učiteljev predmetnega pouka (81,1 %), gimnazij (79,8 %), učiteljev strokovnih in poklicnih šol (81,5 %) in skoraj tri četrtine učiteljev razrednega pouka (74,1 %) ocenjujejo, da so učenci oz. dijaki, ki so imeli pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov iz preteklih generacij, dosegli bistveno slabše oz. slabše znanje. Več učiteljev razrednega pouka (22,1 %) kot učiteljev predmetnega pouka (14,3 %), gimnazijskih učiteljev (14,6 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (15,5 %) je ocenilo, da so učenci, ki so imeli pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev oz. dijakov iz preteklih generacij, doseglo enako znanje. Redki so anketirani učitelji, ki bi menili, da so učenci oz. dijaki, ki so imeli pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov oz. učencev iz preteklih generacij, dosegli boljše ali bistveno boljše znanje.

Povzetek

Večina učiteljev razrednega pouka (89,1 %), predmetnega pouka (71,5 %), gimnazijskih učiteljev (70,4 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (64,3 %) meni, da je pouk na daljavo na splošno učencem oz. dijakom ustrezal manj oz. veliko manj v primerjavi z običajnim poukom na daljavo. Je pa precej več učiteljev strokovnih in poklicnih šol (21,7 %) kot učiteljev razrednega pouka (3,4 %), predmetnega pouka (13,6 %) ter gimnazij (12,2 %) mnenja, da je pouk na daljavo učencem oz. dijakom bolj oz. veliko bolj ustrezal v primerjavi z običajnim poukom v šoli. Približno štiri petine učiteljev predmetnega pouka (81,1 %), gimnazij (79,8 %), učiteljev strokovnih in poklicnih šol (81,5 %) in skoraj tri četrtine učiteljev razrednega pouka (74,1 %) ocenjujejo, da so učenci oz. dijaki, ki so imeli pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov iz preteklih generacij, dosegli bistveno slabše oz. slabše znanje.

4 Učitelji v času izvajanja pouka na daljavo

Tabela 305: Kako ocenjujete naslednja področja svojega življenja in dela med poukom na daljavo v primerjavi s časom pred poukom na daljavo? (n = 2701).

	Precej slabše	Slabše	Enako	Bolje	Precej bolje	Skupaj
Učitelji RP						
Pedagoški optimizem.	95	508	289	57	12	961
	9,9%	52,9%	30,1%	5,9%	1,2%	100,0%
Odnosi z učenci.	15	258	549	132	9	963
	1,6%	26,8%	57,0%	13,7%	0,9%	100,0%
Odnosi s šolsko svetovalno službo.	32	151	720	51	5	959
	3,3%	15,7%	75,1%	5,3%	0,5%	100,0%
Odnosi z drugimi učitelji šole.	10	130	611	189	25	965
	1,0%	13,5%	63,3%	19,6%	2,6%	100,0%
Odnosi z vodstvom šole.	9	106	769	72	6	962
	0,9%	11,0%	79,9%	7,5%	0,6%	100,0%
Povezanost znotraj strokovnega aktiva.	10	85	405	333	131	964
	1,0%	8,8%	42,0%	34,5%	13,6%	100,0%
Občutek kompetentnosti, da sem kos svojim nalogam.	25	302	408	204	21	960
	2,6%	31,5%	42,5%	21,3%	2,2%	100,0%
Povezanost z učitelji zunaj vaše šole.	49	217	528	142	15	951
	5,2%	22,8%	55,5%	14,9%	1,6%	100,0%
Zadovoljstvo z opravljanjem	65	378	418	81	20	962
	6,8%	39,3%	43,5%	8,4%	2,1%	100,0%

poklica.						
Zahtevnost delovnih nalog	88	382	321	126	43	960
	9,2%	39,8%	33,4%	13,1%	4,5%	100,0%
Stresnost poklica, ki ga opravljate.	228	389	195	111	37	960
	23,8%	40,5%	20,3%	11,6%	3,9%	100,0%
Motiviranost za učiteljski poklic.	89	341	461	59	11	961
	9,3%	35,5%	48,0%	6,1%	1,1%	100,0%
Možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja.	287	429	167	64	14	961
	29,9%	44,6%	17,4%	6,7%	1,5%	100,0%
Čas, namenjenim službenim nalogam.	265	450	160	62	16	953
	27,8%	47,2%	16,8%	6,5%	1,7%	100,0%
Količina delovnih nalog.	252	469	164	54	21	960
	26,3%	48,9%	17,1%	5,6%	2,2%	100,0%
Občutek uspešnosti.	75	389	380	96	21	961
	7,8%	40,5%	39,5%	10,0%	2,2%	100,0%
Drugo (dopišite):	20	5	15	1	1	42
	47,6%	11,9%	35,7%	2,4%	2,4%	100,0%

Tabela 25: (Nadaljevanje)

	Precej slabše	Slabše	Enako	Bolje	Precej bolje	Skupaj
Učitelji PP						
Pedagoški optimizem.	95	533	416	75	9	1128
	8,4%	47,3%	36,9%	6,6%	0,8%	100,0%
Odnosi z učenci.	12	295	656	151	11	1125

	1,1%	26,2%	58,3%	13,4%	1,0%	100,0%
Odnosi s šolsko svetovalno službo.	25	127	859	102	9	1122
	2,2%	11,3%	76,6%	9,1%	0,8%	100,0%
Odnosi z drugimi učitelji šole.	11	118	818	152	26	1125
	1,0%	10,5%	72,7%	13,5%	2,3%	100,0%
Odnosi z vodstvom šole.	15	97	915	83	15	1125
	1,3%	8,6%	81,3%	7,4%	1,3%	100,0%
Povezanost znotraj strokovnega aktiva.	12	117	607	300	88	1124
	1,1%	10,4%	54,0%	26,7%	7,8%	100,0%
Občutek kompetentnosti, da sem kos svojim nalogam.	14	320	582	186	21	1123
	1,2%	28,5%	51,8%	16,6%	1,9%	100,0%
Povezanost z učitelji zunaj vaše šole.	75	211	695	116	16	1113
	6,7%	19,0%	62,4%	10,4%	1,4%	100,0%
Zadovoljstvo z opravljanjem poklica.	84	423	518	84	15	1124
	7,5%	37,6%	46,1%	7,5%	1,3%	100,0%
Zahtevnost delovnih nalog.	80	373	513	134	20	1120
	7,1%	33,3%	45,8%	12,0%	1,8%	100,0%
Stresnost poklica, ki ga opravljate.	221	405	341	127	27	1121
	19,7%	36,1%	30,4%	11,3%	2,4%	100,0%
Motiviranost za učiteljski poklic.	101	370	568	73	12	1124
	9,0%	32,9%	50,5%	6,5%	1,1%	100,0%
Možnost	266	471	273	95	20	1125

usklajevanja službenega in zasebnega življenja.	23,6%	41,9%	24,3%	8,4%	1,8%	100,0%
Čas, namenjenim službenim nalogam.	254	510	276	67	16	1123
	22,6%	45,4%	24,6%	6,0%	1,4%	100,0%
Količina delovnih nalog.	257	516	271	65	14	1123
	22,9%	45,9%	24,1%	5,8%	1,2%	100,0%
Občutek uspešnosti.	99	466	464	79	17	1125
	8,8%	41,4%	41,2%	7,0%	1,5%	100,0%
Drugo (dopišite):	21	0	14	2	6	43
	48,8%	0,0%	32,6%	4,7%	14,0%	100,0%

Tabela 25: (Nadaljevanje)

	Precej slabše	Slabše	Enako	Bolje	Precej bolje	Skupaj
Učitelji GIM						
Pedagoški optimizem.	30	164	104	19	2	319
	9,4%	51,4%	32,6%	6,0%	0,6%	100,0%
Odnosi z dijaki.	3	96	191	28	2	320
	0,9%	30,0%	59,7%	8,8%	0,6%	100,0%
Odnosi s šolsko svetovalno službo.	9	39	257	15	0	320
	2,8%	12,2%	80,3%	4,7%	0,0%	100,0%
Odnosi z drugimi učitelji šole.	4	73	218	21	2	318
	1,3%	23,0%	68,6%	6,6%	0,6%	100,0%
Odnosi z vodstvom	3	36	255	21	3	318
	0,9%	11,3%	80,2%	6,6%	0,9%	100,0%

šole.						
Povezanost znotraj	6	71	204	31	6	318
strokovnega	1,9%	22,3%	64,2%	9,7%	1,9%	100,0%
aktiva.						
Občutek kompetentnosti,	4	101	173	35	6	319
da	1,3%	31,7%	54,2%	11,0%	1,9%	100,0%
sem kos svojim						
nalogam.						
Povezanost z	26	108	159	19	4	316
učitelji zunaj	8,2%	34,2%	50,3%	6,0%	1,3%	100,0%
vaše šole.						
Zadovoljstvo z	22	126	155	13	4	320
opravljanjem	6,9%	39,4%	48,4%	4,1%	1,3%	100,0%
poklica.						
Zahtevnost	23	123	136	31	3	316
delovnih nalog.	7,3%	38,9%	43,0%	9,8%	0,9%	100,0%
Stresnost poklica,	56	128	105	28	2	319
ki ga opravljate.	17,6%	40,1%	32,9%	8,8%	0,6%	100,0%
Motiviranost za	20	110	166	16	3	315
učiteljski poklic.	6,3%	34,9%	52,7%	5,1%	1,0%	100,0%
Možnost	70	110	95	37	5	317
usklajevanja	22,1%	34,7%	30,0%	11,7%	1,6%	100,0%
službenega						
in zasebnega						
življenja.						
Čas, namenjenim	64	143	88	19	2	316
službenim	20,3%	45,3%	27,8%	6,0%	0,6%	100,0%
nalogam.						
Količina delovnih	66	145	90	16	1	318
nalog.	20,8%	45,6%	28,3%	5,0%	0,3%	100,0%

Občutek uspešnosti.	28	147	119	22	1	317
	8,8%	46,4%	37,5%	6,9%	0,3%	100,0%
Drugo (dopišite):	10	1	7	1	1	20
	50,0%	5,0%	35,0%	5,0%	5,0%	100,0%

Tabela 25: (Nadaljevanje)

	Precej slabše	Slabše	Enako	Bolje	Precej bolje	Skupaj
Učitelji SIP						
Pedagoški optimizem.	27	143	98	22	3	293
	9,2%	48,8%	33,4%	7,5%	1,0%	100,0%
Odnosi z dijaki.	4	88	160	37	3	292
	1,4%	30,1%	54,8%	12,7%	1,0%	100,0%
Odnosi s šolsko svetovalno službo.	5	34	225	26	3	293
	1,7%	11,6%	76,8%	8,9%	1,0%	100,0%
Odnosi z drugimi učitelji šole.	5	51	213	22	2	293
	1,7%	17,4%	72,7%	7,5%	0,7%	100,0%
Odnosi z vodstvom šole.	4	35	234	15	3	291
	1,4%	12,0%	80,4%	5,2%	1,0%	100,0%
Povezanost znotraj strokovnega aktiva.	7	56	183	37	7	290
	2,4%	19,3%	63,1%	12,8%	2,4%	100,0%
Občutek kompetentnosti, da sem kos svojim nalogam.	3	79	162	42	7	293
	1,0%	27,0%	55,3%	14,3%	2,4%	100,0%

Povezanost z učitelji zunaj vaše šole.	25	83	166	11	1	286
	8,7%	29,0%	58,0%	3,8%	0,3%	100,0%
Zadovoljstvo z opravljanjem poklica.	15	105	152	15	6	293
	5,1%	35,8%	51,9%	5,1%	2,0%	100,0%
Zahtevnost delovnih nalog.	17	98	143	31	5	294
	5,8%	33,3%	48,6%	10,5%	1,7%	100,0%
Stresnost poklica, ki ga opravljate.	38	113	105	28	8	292
	13,0%	38,7%	36,0%	9,6%	2,7%	100,0%
Motiviranost za učiteljski poklic.	12	101	156	20	5	294
	4,1%	34,4%	53,1%	6,8%	1,7%	100,0%
Možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja.	51	96	97	41	8	293
	17,4%	32,8%	33,1%	14,0%	2,7%	100,0%
Čas, namenjenim službenim nalogam.	45	121	98	24	5	293
	15,4%	41,3%	33,4%	8,2%	1,7%	100,0%
Količina delovnih nalog.	48	132	88	18	7	293
	16,4%	45,1%	30,0%	6,1%	2,4%	100,0%
Občutek uspešnosti.	20	126	121	18	6	291
	6,9%	43,3%	41,6%	6,2%	2,1%	100,0%
Drugo (dopišite):	6	1	2	1	0	10
	60,0%	10,0%	20,0%	10,0%	0,0%	100,0%

Učitelji ocenjujejo, da so se med poukom na daljavo v primerjavi s časom pred poukom na daljavo najbolj poslabšala naslednja področja njihovega življenja in dela: količina delovnih nalog, čas, namenjen službenim nalogam, možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja, stresnost poklica, ki ga opravljajo in pedagoški optimizem. Pouk na daljavo pa je

pozitivno vplival na povezanost znotraj strokovnega aktiva, občutek kompetentnosti, da so kos svojim nalogam.

Da se je na področju količine delovnih nalog stanje med poukom na daljavo v primerjavi s časom pred poukom na daljavo precej poslabšalo oz. poslabšalo je odgovorilo 75,2 % učiteljev razrednega pouka, 68,8 % učiteljev predmetnega pouka, 66,4 % gimnazijskih učiteljev in 61,5 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Da se je glede časa, ki so ga učitelji namenili službenim nalogam v času pouka na daljavo, v primerjavi s časom, ki so ga namenili službenim nalogam pred poukom na daljavo, stanje precej poslabšalo oz. poslabšalo je odgovorilo 75,0 % učiteljev razrednega pouka, 68,0 % učiteljev predmetnega pouka, 65,6 % gimnazijskih učiteljev in 56,7 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Da se je možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja med poukom na daljavo v primerjavi z obdobjem pred poukom na daljavo precej poslabšalo oz. poslabšalo je odgovorilo 74,5 % učiteljev razrednega pouka, 65,5 % učiteljev predmetnega pouka, 56,8 % gimnazijskih učiteljev in 50,2 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Da se je stresnost poklica, ki ga opravljajo v času pouka na daljavo precej povečala oz. povečala je odgovorilo 64,3 % učiteljev razrednega pouka, 55,8 % učiteljev predmetnega pouka, 57,7 % gimnazijskih učiteljev in 51,7 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Da se je pedagoški optimizem v času pouka na daljavo v primerjavi s časom pred poukom na daljavo precej poslabšal oz. poslabšal je odgovorilo 62,8 % učiteljev razrednega pouka, 55,7 % učiteljev predmetnega pouka, 60,8 % gimnazijskih učiteljev in 58,0 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Pouk na daljavo pa je imel najbolj pozitiven učinek na povezanost strokovnega aktiva, predvsem na nivoju osnovnih šol. Da je le-ta boljša oz. precej boljša je odgovorilo 48,4 % učiteljev razrednega pouka, 34,5 % učiteljev predmetnega pouka, 11,6 % učiteljev gimnazij in 15,2 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

V času pouka na daljavo se je nekaterim učiteljem tudi povečal občutek kompetentnosti: da se je le-ta povečal oz. precej povečal je odgovorilo 23,5 % učiteljev razrednega pouka, 18,5 % učiteljev predmetnega pouka, 12,9 % učiteljev gimnazij in 16,7 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Tabela 316: Kako pogosto ste bili med poukom na daljavo v skrbih zaradi spodnjih razlogov? (n = 2704).

	Nikoli	Redko	Občasno	Pogosto	Vedno	Skupaj
Učitelji RP						
Nevarnost bolezni COVID- 19.	170	280	324	151	33	958
	17,7%	29,2%	33,8%	15,8%	3,4%	100,0%
Znanje učencev.	16	69	320	474	80	959
	1,7%	7,2%	33,4%	49,4%	8,3%	100,0%
Praktične spretnosti učencev.	0	0	0	0	0	0
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Pomanjkanje zanimanja učencev za učne vsebine.	26	147	386	363	42	964
	2,7%	15,2%	40,0%	37,7%	4,4%	100,0%
Psihosocialne težave učencev.	46	241	406	237	32	962
	4,8%	25,1%	42,2%	24,6%	3,3%	100,0%
Lastne družinske obveznosti.	54	139	307	350	110	960
	5,6%	14,5%	32,0%	36,5%	11,5%	100,0%
Obilica dela.	19	42	159	486	254	960
	2,0%	4,4%	16,6%	50,6%	26,5%	100,0%
Lastno znanje s področja IKT.	56	151	361	336	59	963
	5,8%	15,7%	37,5%	34,9%	6,1%	100,0%
Administrativno delo.	31	120	303	392	107	953
	3,3%	12,6%	31,8%	41,1%	11,2%	100,0%
Pomanjkanje podpore staršev oz. skrbnikov učencev.	115	312	400	116	20	963
	11,9%	32,4%	41,5%	12,0%	2,1%	100,0%

Pričakovanja staršev oz. skrbnikov glede pouka na daljavo.	80	255	391	196	33	955
	8,4%	26,7%	40,9%	20,5%	3,5%	100,0%
Pričakovanja vodstva šole.	78	249	396	192	41	956
	8,2%	26,0%	41,4%	20,1%	4,3%	100,0%
Pomanjkanje socialnih odnosov.	51	138	286	380	104	959
	5,3%	14,4%	29,8%	39,6%	10,8%	100,0%
Slabo zdravstveno stanje družinskih članov zaradi bolezni COVID-19.	380	246	229	81	19	955
	39,8%	25,8%	24,0%	8,5%	2,0%	100,0%
Lastna bolezen COVID-19 ali katera druga.	434	220	186	93	26	959
	45,3%	22,9%	19,4%	9,7%	2,7%	100,0%
Drugo (dopišite):	19	2	9	7	5	42
	45,2%	4,8%	21,4%	16,7%	11,9%	100,0%

Tabela 26: (Nadaljevanje)

	Nikoli	Redko	Občasno	Pogosto	Vedno	Skupaj
Učitelji PP						
Nevarnost bolezni COVID-19.	241	350	387	128	21	1127
	21,4%	31,1%	34,3%	11,4%	1,9%	100,0%
Znanje učencev.	16	93	359	575	86	1129
	1,4%	8,2%	31,8%	50,9%	7,6%	100,0%

Praktične spretnosti učencev.	0	0	0	0	0	0
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Pomanjkanje zanimanja učencev za učne vsebine.	15	78	403	544	88	1128
	1,3%	6,9%	35,7%	48,2%	7,8%	100,0%
Psihosocialne težave učencev.	27	202	538	324	35	1126
	2,4%	17,9%	47,8%	28,8%	3,1%	100,0%
Lastne družinske obveznosti.	65	195	389	369	107	1125
	5,8%	17,3%	34,6%	32,8%	9,5%	100,0%
Obilica dela.	21	86	255	530	232	1124
	1,9%	7,7%	22,7%	47,2%	20,6%	100,0%
Lastno znanje s področja IKT.	109	263	456	250	49	1127
	9,7%	23,3%	40,5%	22,2%	4,3%	100,0%
Administrativno delo.	44	164	438	381	99	1126
	3,9%	14,6%	38,9%	33,8%	8,8%	100,0%
Pomanjkanje podpore staršev oz. skrbnikov učencev.	69	321	512	195	26	1123
	6,1%	28,6%	45,6%	17,4%	2,3%	100,0%
Pričakovanja staršev oz. skrbnikov glede pouka na daljavo.	63	317	482	226	39	1127
	5,6%	28,1%	42,8%	20,1%	3,5%	100,0%
Pričakovanja vodstva šole.	101	321	476	199	31	1128
	9,0%	28,5%	42,2%	17,6%	2,7%	100,0%
Pomanjkanje socialnih odnosov.	65	194	397	374	91	1121
	5,8%	17,3%	35,4%	33,4%	8,1%	100,0%

Slabo zdravstveno stanje družinskih članov zaradi bolezni COVID-19.	484	292	229	91	25	1121
	43,2%	26,0%	20,4%	8,1%	2,2%	100,0%
Lastna bolezen COVID-19 ali katera druga.	570	241	199	96	20	1126
	50,6%	21,4%	17,7%	8,5%	1,8%	100,0%
Drugo (dopišite):	23	0	5	2	10	40
	57,5%	0,0%	12,5%	5,0%	25,0%	100,0%

Tabela 26: (Nadaljevanje)

	Nikoli	Redko	Občasno	Pogosto	Vedno	Skupaj
Učitelji GIM						
Nevarnost bolezni COVID-19.	54	102	113	42	7	318
	17,0%	32,1%	35,5%	13,2%	2,2%	100,0%
Znanje dijakov.	5	26	114	151	22	318
	1,6%	8,2%	35,8%	47,5%	6,9%	100,0%
Praktične spretnosti dijakov.	0	0	0	0	0	0
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Pomanjkanje zanimanja dijakov za učne vsebine.	6	29	119	146	18	318
	1,9%	9,1%	37,4%	45,9%	5,7%	100,0%
Psihosocialne težave dijakov.	6	64	164	75	10	319
	1,9%	20,1%	51,4%	23,5%	3,1%	100,0%
Lastne družinske	27	84	115	73	20	319

obveznosti.	8,5%	26,3%	36,1%	22,9%	6,3%	100,0%
Obilica dela.	9	24	91	140	54	318
	2,8%	7,5%	28,6%	44,0%	17,0%	100,0%
Lastno znanje s področja IKT.	40	81	134	54	10	319
	12,5%	25,4%	42,0%	16,9%	3,1%	100,0%
Administrativno delo.	15	65	124	93	22	319
	4,7%	20,4%	38,9%	29,2%	6,9%	100,0%
Pomanjkanje podpore staršev oz. skrbnikov dijakov.	50	121	115	28	3	317
	15,8%	38,2%	36,3%	8,8%	0,9%	100,0%
Pričakovanja staršev oz. skrbnikov glede pouka na daljavo.	42	124	108	38	6	318
	13,2%	39,0%	34,0%	11,9%	1,9%	100,0%
Pričakovanja vodstva šole.	41	122	116	33	7	319
	12,9%	38,2%	36,4%	10,3%	2,2%	100,0%
Pomanjkanje socialnih odnosov.	19	66	103	100	29	317
	6,0%	20,8%	32,5%	31,5%	9,1%	100,0%
Slabo zdravstveno stanje družinskih članov zaradi bolezni COVID-19.	138	79	75	22	4	318
	43,4%	24,8%	23,6%	6,9%	1,3%	100,0%
Lastna bolezen COVID-19 ali katera druga.	157	76	64	16	5	318
	49,4%	23,9%	20,1%	5,0%	1,6%	100,0%
Drugo (dopišite):	10	1	5	0	3	19
	52,6%	5,3%	26,3%	0,0%	15,8%	100,0%

Tabela 26: (Nadaljevanje)

	Nikoli	Redko	Občasno	Pogosto	Vedno	Skupaj
Učitelji SIP						
Nevarnost bolezni COVID- 19.	48	93	100	43	9	293
	16,4%	31,7%	34,1%	14,7%	3,1%	100,0%
Znanje dijakov.	3	23	87	153	25	291
	1,0%	7,9%	29,9%	52,6%	8,6%	100,0%
Praktične spretnosti dijakov.	20	33	83	117	35	288
	6,9%	11,5%	28,8%	40,6%	12,2%	100,0%
Pomanjkanje zanimanja dijakov za učne vsebine.	4	20	83	159	28	294
	1,4%	6,8%	28,2%	54,1%	9,5%	100,0%
Psihosocialne težave dijakov.	7	47	140	87	10	291
	2,4%	16,2%	48,1%	29,9%	3,4%	100,0%
Lastne družinske obveznosti.	33	66	96	82	16	293
	11,3%	22,5%	32,8%	28,0%	5,5%	100,0%
Obilica dela.	8	29	79	126	50	292
	2,7%	9,9%	27,1%	43,2%	17,1%	100,0%
Lastno znanje s področja IKT.	29	70	121	66	7	293
	9,9%	23,9%	41,3%	22,5%	2,4%	100,0%
Administrativno delo.	10	55	107	94	28	294
	3,4%	18,7%	36,4%	32,0%	9,5%	100,0%
Pomanjkanje podpore staršev oz. skrbnikov dijakov.	22	80	128	57	6	293
	7,5%	27,3%	43,7%	19,5%	2,0%	100,0%

Pričakovanja staršev oz. skrbnikov glede pouka na daljavo.	26	79	128	54	5	292
	8,9%	27,1%	43,8%	18,5%	1,7%	100,0%
Pričakovanja vodstva šole.	29	77	133	44	8	291
	10,0%	26,5%	45,7%	15,1%	2,7%	100,0%
Pomanjkanje socialnih odnosov.	16	43	121	90	21	291
	5,5%	14,8%	41,6%	30,9%	7,2%	100,0%
Slabo zdravstveno stanje družinskih članov zaradi bolezni COVID-19.	123	77	65	23	4	292
	42,1%	26,4%	22,3%	7,9%	1,4%	100,0%
Lastna bolezen COVID-19 ali katera druga.	153	64	52	18	5	292
	52,4%	21,9%	17,8%	6,2%	1,7%	100,0%
Drugo (dopišite):	5	1	1	1	0	8
	62,5%	12,5%	12,5%	12,5%	0,0%	100,0%

Učitelji so bili med poukom na daljavo najbolj v skrbeh zaradi obilice dela, znanja učencev oz. dijakov, pomanjkanja zanimanja učencev oz. dijakov za učne vsebine in pomanjkanja socialnih odnosov.

Da so bili pogosto oz. vedno v skrbeh zaradi obilice dela je odgovorilo 77,1 % učiteljev razrednega pouka, 67,8 % učiteljev predmetnega pouka, 61,0 % gimnazijskih učiteljev ter 60,3 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Da so bili pogosto oz. vedno v skrbeh zaradi znanja učencev oz. dijakov je odgovorilo 57,7 % učiteljev razrednega pouka, 58,5 % učiteljev predmetnega pouka, 54,4 % gimnazijskih učiteljev ter 61,2 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Učitelji razrednega pouka so bili nekoliko manj v skrbeh zaradi pomanjkanja zanimanja učencev za učne vsebine kot so bili zaradi tega v skrbeh učitelji predmetnega pouka, gimnazijski učitelji ter učitelji strokovnih in poklicnih šol. Da so bili zaradi pomankanja zanimanja učencev za učne vsebine vedno oz. pogosto v skrbeh, je namreč odgovorilo 42,1 % učiteljev razrednega pouka, 56,0 % učiteljev predmetnega pouka, 51,6 % gimnazijskih učiteljev ter 63,6 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Da so bili pogosto oz. vedno v skrbeh zaradi pomanjkanja socialnih odnosov je odgovorilo 50,4 % učiteljev razrednega pouka, 41,5 % učiteljev predmetnega pouka, 40,6 % gimnazijskih učiteljev ter 38,1 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Da so bili pogosto oz. vedno v skrbeh zaradi administrativnega dela je odgovorilo 52,3 % učiteljev razrednega pouka, 42,6 % učiteljev predmetnega pouka, 36,1 % gimnazijskih učiteljev ter 41,5 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Več kot polovica učiteljev strokovnih in poklicnih šol (52,8 %) pa je bila vedno oz. pogosto v skrbeh zaradi praktičnih spretnosti dijakov.

Tabela 327: Koliko časa ste se ukvarjali s spodaj navedenimi aktivnostmi v obdobju pouka na daljavo v primerjavi s časom, ko je pouk potekal v šoli? (n = 2690).

	Bistveno manj časa	Manj časa	Približno enako	Več časa	Bistveno več časa	Skupaj
Učitelji RP						
Psihološka priprava na poučevanje.	30	90	308	407	126	961
	3,1%	9,4%	32,0%	42,4%	13,1%	100,0%
Neposredno delo z učenci.	49	283	189	302	137	960
	5,1%	29,5%	19,7%	31,5%	14,3%	100,0%
Načrtovanje učnih ur in pisanje priprav.	4	23	121	385	428	961
	0,4%	2,4%	12,6%	40,1%	44,5%	100,0%
Načrtovanje in priprava učnih gradiv za	1	5	38	276	635	955
	0,1%	0,5%	4,0%	28,9%	66,5%	100,0%

spletno okolje oz. gradiv za delo učencev doma.						
Preverjanje znanja in dajanje povratnih informacij učencem.	10	42	175	348	387	962
	1,0%	4,4%	18,2%	36,2%	40,2%	100,0%
Ocenjevanje znanja.	221	243	212	160	102	938
	23,6%	25,9%	22,6%	17,1%	10,9%	100,0%
Napredek učencev v znanju.	4	46	333	419	153	955
	0,4%	4,8%	34,9%	43,9%	16,0%	100,0%
Komunikacija z učenci glede učne vsebine.	7	84	321	395	152	959
	0,7%	8,8%	33,5%	41,2%	15,8%	100,0%
Komunikacija z učenci glede njihovih psihosocialnih stisk, skrbi.	25	167	395	287	83	957
	2,6%	17,5%	41,3%	30,0%	8,7%	100,0%
Poučevanje učencev o tem, kako naj se učijo.	28	110	347	382	91	958
	2,9%	11,5%	36,2%	39,9%	9,5%	100,0%
Nudenje socialnoemocionalne podpore učencem.	23	142	349	339	97	950
	2,4%	14,9%	36,7%	35,7%	10,2%	100,0%
Komunikacija s starši oz. skrbniki učencev.	11	73	316	384	171	955
	1,2%	7,6%	33,1%	40,2%	17,9%	100,0%
Komunikacija z	4	81	228	431	213	957

drugimi učitelji.	0,4%	8,5%	23,8%	45,0%	22,3%	100,0%
Komunikacija z vodstvom šole.	14	134	512	238	57	955
	1,5%	14,0%	53,6%	24,9%	6,0%	100,0%
Administrativno delo.	2	42	228	406	274	952
	0,2%	4,4%	23,9%	42,6%	28,8%	100,0%
Aktivnosti, povezane z lastnim strokovnim razvojem.	12	56	204	428	253	953
	1,3%	5,9%	21,4%	44,9%	26,5%	100,0%
Drugo (dopišite):	12	0	11	6	10	39
	30,8%	0,0%	28,2%	15,4%	25,6%	100,0%

Tabela 27: (Nadaljevanje)

	Bistveno manj časa	Manj časa	Približno enako	Več časa	Bistveno več časa	Skupaj
Učitelji PP						
Psihološka priprava na poučevanje.	35	123	463	410	93	1124
	3,1%	10,9%	41,2%	36,5%	8,3%	100,0%
Neposredno delo z učenci.	31	262	358	360	112	1123
	2,8%	23,3%	31,9%	32,1%	10,0%	100,0%
Načrtovanje učnih ur in pisanje priprav.	1	22	197	508	394	1122
	0,1%	2,0%	17,6%	45,3%	35,1%	100,0%
Načrtovanje in priprava učnih gradiv za spletno okolje oz. gradiv za	0	6	90	421	602	1119
	0,0%	0,5%	8,0%	37,6%	53,8%	100,0%

delo učencev doma.						
Preverjanje znanja in dajanje povratnih informacij učencem.	5	39	183	453	438	1118
	0,4%	3,5%	16,4%	40,5%	39,2%	100,0%
Ocenjevanje znanja.	153	232	300	262	168	1115
	13,7%	20,8%	26,9%	23,5%	15,1%	100,0%
Napredek učencev v znanju.	11	52	417	481	158	1119
	1,0%	4,6%	37,3%	43,0%	14,1%	100,0%
Komunikacija z učenci glede učne vsebine.	7	62	379	502	170	1120
	0,6%	5,5%	33,8%	44,8%	15,2%	100,0%
Komunikacija z učenci glede njihovih psihosocialnih stisk, skrbi.	25	137	498	358	97	1115
	2,2%	12,3%	44,7%	32,1%	8,7%	100,0%
Poučevanje učencev o tem, kako naj se učijo.	14	109	485	416	95	1119
	1,3%	9,7%	43,3%	37,2%	8,5%	100,0%
Nudenje socialnoemocionalne podpore učencem.	17	127	540	339	89	1112
	1,5%	11,4%	48,6%	30,5%	8,0%	100,0%
Komunikacija s starši oz. skrbniki učencev.	28	164	490	324	106	1112
	2,5%	14,7%	44,1%	29,1%	9,5%	100,0%
Komunikacija z drugimi učitelji.	11	118	463	397	128	1117
	1,0%	10,6%	41,5%	35,5%	11,5%	100,0%
Komunikacija z	12	139	656	262	49	1118

vodstvom šole.	1,1%	12,4%	58,7%	23,4%	4,4%	100,0%
Administrativno delo.	4	33	327	511	243	1118
	0,4%	3,0%	29,2%	45,7%	21,7%	100,0%
Aktivnosti, povezane z lastnim strokovnim razvojem.	17	70	318	482	228	1115
	1,5%	6,3%	28,5%	43,2%	20,4%	100,0%
Drugo (dopišite):	21	1	9	5	9	45
	46,7%	2,2%	20,0%	11,1%	20,0%	100,0%

Tabela 27: (Nadaljevanje)

	Bistveno manj časa	Manj časa	Približno enako	Več časa	Bistveno več časa	Skupaj
Učitelji GIM						
Psihološka priprava na poučevanje.	11	31	179	80	15	316
	3,5%	9,8%	56,6%	25,3%	4,7%	100,0%
Neposredno delo z dijaki.	7	49	135	106	20	317
	2,2%	15,5%	42,6%	33,4%	6,3%	100,0%
Načrtovanje učnih ur in pisanje priprav.	2	8	86	146	75	317
	0,6%	2,5%	27,1%	46,1%	23,7%	100,0%
Načrtovanje in priprava učnih gradiv za spletno okolje oz. gradiv za delo dijakov doma.	1	1	39	138	138	317
	0,3%	0,3%	12,3%	43,5%	43,5%	100,0%

Preverjanje znanja in dajanje povratnih informacij dijakom.	2	11	66	122	118	319
	0,6%	3,4%	20,7%	38,2%	37,0%	100,0%
Ocenjevanje znanja.	5	27	102	106	79	319
	1,6%	8,5%	32,0%	33,2%	24,8%	100,0%
Napredek dijakov v znanju.	1	12	127	141	35	316
	0,3%	3,8%	40,2%	44,6%	11,1%	100,0%
Komunikacija z dijaki glede učne vsebine.	1	14	128	138	37	318
	0,3%	4,4%	40,3%	43,4%	11,6%	100,0%
Komunikacija z dijaki glede njihovih psihosocialnih stisk, skrbi.	5	32	157	102	21	317
	1,6%	10,1%	49,5%	32,2%	6,6%	100,0%
Poučevanje dijakov o tem, kako naj se učijo.	2	20	153	119	22	316
	0,6%	6,3%	48,4%	37,7%	7,0%	100,0%
Nudenje socialnoemocionalne podpore dijakom.	6	34	161	94	22	317
	1,9%	10,7%	50,8%	29,7%	6,9%	100,0%
Komunikacija s starši oz. skrbniki dijakov.	9	58	175	63	12	317
	2,8%	18,3%	55,2%	19,9%	3,8%	100,0%
Komunikacija z drugimi učitelji.	7	77	154	68	12	318
	2,2%	24,2%	48,4%	21,4%	3,8%	100,0%
Komunikacija z vodstvom šole.	6	54	198	46	14	318
	1,9%	17,0%	62,3%	14,5%	4,4%	100,0%

Administrativno delo.	1	19	111	133	53	317
	0,3%	6,0%	35,0%	42,0%	16,7%	100,0%
Aktivnosti, povezane z lastnim strokovnim razvojem.	7	29	118	119	45	318
	2,2%	9,1%	37,1%	37,4%	14,2%	100,0%
Drugo (dopišite):	7	1	7	1	2	18
	38,9%	5,6%	38,9%	5,6%	11,1%	100,0%

Tabela 27: (Nadaljevanje)

	Bistveno manj časa	Manj časa	Približno enako	Več časa	Bistveno več časa	Skupaj
Učitelji SIP						
Psihološka priprava na poučevanje.	5	29	138	97	20	289
	1,7%	10,0%	47,8%	33,6%	6,9%	100,0%
Neposredno delo z dijaki.	5	36	113	107	28	289
	1,7%	12,5%	39,1%	37,0%	9,7%	100,0%
Načrtovanje učnih ur in pisanje priprav.	1	2	68	137	81	289
	0,3%	0,7%	23,5%	47,4%	28,0%	100,0%
Načrtovanje in priprava učnih gradiv za spletno okolje oz. gradiv za delo dijakov doma.	0	0	37	121	132	290
	0,0%	0,0%	12,8%	41,7%	45,5%	100,0%
Preverjanje znanja in dajanje povratnih	0	6	47	124	112	289
	0,0%	2,1%	16,3%	42,9%	38,8%	100,0%

informacij dijakom.						
Ocenjevanje znanja.	5	18	78	113	76	290
	1,7%	6,2%	26,9%	39,0%	26,2%	100,0%
Napredek dijakov v znanju.	1	3	102	141	44	291
	0,3%	1,0%	35,1%	48,5%	15,1%	100,0%
Komunikacija z dijaki glede učne vsebine.	0	5	92	149	43	289
	0,0%	1,7%	31,8%	51,6%	14,9%	100,0%
Komunikacija z dijaki glede njihovih psihosocialnih stisk, skrbi.	3	24	126	112	24	289
	1,0%	8,3%	43,6%	38,8%	8,3%	100,0%
Poučevanje dijakov o tem, kako naj se učijo.	1	18	121	123	27	290
	0,3%	6,2%	41,7%	42,4%	9,3%	100,0%
Nudenje socialnoemocionalne podpore dijakom.	3	26	129	107	22	287
	1,0%	9,1%	44,9%	37,3%	7,7%	100,0%
Komunikacija s starši oz. skrbniki dijakov.	10	36	149	75	18	288
	3,5%	12,5%	51,7%	26,0%	6,3%	100,0%
Komunikacija z drugimi učitelji.	3	49	146	70	18	286
	1,0%	17,1%	51,0%	24,5%	6,3%	100,0%
Komunikacija z vodstvom šole.	5	43	174	57	10	289
	1,7%	14,9%	60,2%	19,7%	3,5%	100,0%
Administrativno delo.	1	9	98	113	67	288
	0,3%	3,1%	34,0%	39,2%	23,3%	100,0%
Aktivnosti,	3	32	100	110	45	290

povezane z lastnim strokovnim razvojem.	1,0%	11,0%	34,5%	37,9%	15,5%	100,0%
Drugo (dopišite):	4	0	3	1	1	9
	44,4%	0,0%	33,3%	11,1%	11,1%	100,0%

Učitelji so se v obdobju pouka na daljavo v primerjavi s časom, ko je pouk potekal v šoli, bistveno več časa oz. več časa ukvarjali z načrtovanjem in pripravo učnih gradiv za spletno okolje oz. gradiv za delo učencev doma, z načrtovanjem učnih ur in pisanjem priprav ter s preverjanjem znanja in dajanjem povratnih informacij učencem.

Da so se z načrtovanjem in pripravo učnih gradiv za spletno okolje oz. gradiv za delo učencev doma ukvarjali bistveno več časa oz. več časa je odgovorilo 95,4 % učiteljev razrednega pouka, 91,4 % učiteljev predmetnega pouka, 87,0 % gimnazijskih učiteljev ter 87,2 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Da so se z načrtovanjem učnih ur in pisanjem priprav ukvarjali v obdobju pouka na daljavo v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na šoli, bistveno več časa oz. več časa je odgovorilo 84,6 % učiteljev razrednega pouka, 80,4 % učiteljev predmetnega pouka, 69,8 % gimnazijskih učiteljev ter 75,4 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Da so se s preverjanjem znanja in dajanjem povratnih informacij učencem oz. dijakom ukvarjali bistveno več časa oz. več časa je odgovorilo 76,4 % učiteljev razrednega pouka, 79,7 % učiteljev predmetnega pouka, 75,2 % gimnazijskih učiteljev ter 81,7 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Razredni učitelji (71,4 %), predmetni učitelji (67,4 %), gimnazijski učitelji (58,7 %) ter učitelji strokovnih in poklicnih šol (62,5 %) so izpostavili tudi administrativno delo kot področje, ki so mu v času pouka in dela na daljavo morali nameniti bistveno več oz. več časa.

Več učiteljev razrednega (71,4 %) in predmetnega (63,6 %) pouka kot gimnazijskih učiteljev (51,6 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (53,4 %) je izpostavilo aktivnosti, povezane z lastnim strokovnim razvojem kot področje, ki so mu v času pouka oz. dela na daljavo namenili bistveno več oz. več časa.

Tabela 338: Kako ocenjujete svoje IKT-zmožnosti na začetku izvajanja pouka na daljavo in na koncu? (n = 2674).

	Zelo slabe	Slabe	Srednje	Dobre	Zelo dobre	Skupaj
Učitelji RP						
Na začetku.	35	205	501	180	32	953
	3,7%	21,5%	52,6%	18,9%	3,4%	100,0%
Na koncu.	0	10	178	598	169	955
	0,0%	1,0%	18,6%	62,6%	17,7%	100,0%
Učitelji PP						
Na začetku.	36	175	530	297	74	1112
	3,2%	15,7%	47,7%	26,7%	6,7%	100,0%
Na koncu.	2	11	179	676	244	1112
	0,2%	1,0%	16,1%	60,8%	21,9%	100,0%
Učitelji GIM						
Na začetku.	7	47	151	84	28	317
	2,2%	14,8%	47,6%	26,5%	8,8%	100,0%
Na koncu.	0	4	47	200	66	317
	0,0%	1,3%	14,8%	63,1%	20,8%	100,0%
Učitelji SIP						
Na začetku.	7	39	142	82	22	292
	2,4%	13,4%	48,6%	28,1%	7,5%	100,0%
Na koncu.	0	2	45	183	60	290
	0,0%	0,7%	15,5%	63,1%	20,7%	100,0%

Učitelji so primerjali svoje IKT zmožnosti na začetku izvajanja pouka na daljavo in na koncu. Za vse podskupine učiteljev lahko ugotovimo, da svoje IKT zmožnosti na koncu izvajanja pouka na daljavo ocenjujejo bistveno bolje kot na začetku.

Manj kot četrtnina učiteljev razrednega pouka (22,3 %) je na začetku izvajanja pouka na daljavo ocenila svoje IKT zmožnosti kot dobre oz. zelo dobre, ob koncu pouka na daljavo pa je taki oceni podalo štiri petine učiteljev razrednega pouka (80,3 %).

Tretjina učiteljev predmetnega pouka (33,4 %) je na začetku izvajanja pouka na daljavo ocenila svoje IKT zmožnosti kot dobre oz. zelo dobre, ob koncu pouka na daljavo pa je taki oceni podalo več kot štiri petine učiteljev predmetnega pouka (82,7 %).

Nekaj več kot tretjina gimnazijskih učiteljev (35,3 %) je na začetku izvajanja pouka na daljavo ocenila svoje IKT zmožnosti kot dobre oz. zelo dobre, ob koncu pouka na daljavo pa je taki oceni podalo več kot štiri petine gimnazijskih učiteljev (83,9 %).

Nekaj več kot tretjina učiteljev strokovnih in poklicnih šol (35,6 %) je na začetku izvajanja pouka na daljavo ocenila svoje IKT zmožnosti kot dobre oz. zelo dobre, ob koncu pouka na daljavo pa je taki oceni podalo več kot štiri petine učiteljev strokovnih in poklicnih šol (83,8 %).

Tabela 349: Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo? (n = 2701).

<i>Ocena zmožnosti</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Zelo slabe	Slabe	Srednje	Dobre	Zelo dobre	Skupaj
Učitelji RP	2	12	274	568	107	963
	0,2%	1,2%	28,5%	59,0%	11,1%	100,0%
Učitelji PP	2	14	269	671	168	1124
	0,2%	1,2%	23,9%	59,7%	14,9%	100,0%
Učitelji GIM	1	3	66	191	59	320
	0,3%	0,9%	20,6%	59,7%	18,4%	100,0%
Učitelji SIP	1	2	58	182	51	294
	0,3%	0,7%	19,7%	61,9%	17,3%	100,0%

Nekaj manj kot tri četrtine učiteljev razrednega pouka (70,1 %) in predmetnega pouka (74,3 %) ter skoraj štiri petine gimnazijskih učiteljev (78,1 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol

(79,2 %) ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo kot dobre oz. zelo dobre.

Tabela 350: Kaj vam je v zadnjem mesecu v šoli povzročalo stres? (možnih je več odgovorov).

Postavka	Učitelji RP (n = 968)		Učitelji PP (n = 1133)		Učitelji GIM (n = 322)		Učitelji SIP (n = 297)	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Znanje dijakov/učencev.	412	42,6	586	51,7	168	52,2	164	55,2
Ocenjevanje.	539	55,7	760	67,1	233	72,4	181	60,9
Zaključevanje ocen.	369	38,1	608	53,7	185	57,5	161	54,2
Administrativno delo.	566	58,5	619	54,6	127	39,4	139	46,8
Vedenje dijakov/učencev.	406	41,9	542	47,8	62	19,3	94	31,6
Odnosi s sodelavci.	70	7,2	88	7,8	28	8,7	18	6,1
Odnosi s starši oz. skrbniki dijakov/učencev.	125	12,9	186	16,4	37	11,5	41	13,8
Odnosi z vodstvom šole.	73	7,5	84	7,4	20	6,2	26	8,8
Lastna motivacija za poučevanje.	114	11,8	142	12,5	50	15,5	38	12,8
Epidemiološki ukrepi v šoli.	598	61,8	682	60,2	143	44,4	129	43,4
Količina delovnih nalog.	333	34,4	403	35,6	134	41,6	123	41,4
Sprememba delovnega okolja.	60	6,2	133	11,7	30	9,3	27	9,1
Nič.	53	5,5	43	3,8	18	5,6	16	5,4
Drugo (dopišite):	25	2,6	35	3,1	7	2,2	5	1,7

V mesecu juniju in juliju 2021 so največ učiteljem razrednega pouka v šoli povzročali stres epidemiološki ukrepi v šoli (to je izbralo 598 učiteljev), vsem ostalim skupinam učiteljev pa ocenjevanje (to je izbralo 760 učiteljev predmetnega pouka, 233 gimnazijskih učiteljev in 181 učiteljev strokovnih in poklicnih šol).

Učiteljem razrednega pouka je stres povzročalo še administrativno delo (566 učiteljev), ocenjevanje (539 učiteljev), znanje učencev (412 učiteljev) in vedenje učencev (406 učiteljev).

Učiteljem predmetnega pouka je stres povzročalo še epidemiološki ukrepi v šoli (682 učiteljev), administrativno delo (619 učiteljev), zaključevanje ocen (608 učiteljev) in znanje učencev (586 učiteljev).

Gimnazijski učitelji ter učitelji strokovnih in poklicnih šol so razvrstili vzroke za stres zelo podobno. Poleg ocenjevanja, je to bilo še zaključevanje ocen (185 gimnazijskih učiteljev in 161 učiteljev strokovnih in poklicnih šol), znanje dijakov (168 gimnazijskih učiteljev in 164 učiteljev strokovnih in poklicnih šol), epidemiološki ukrepi v šoli (143 gimnazijskih učiteljev in 129 učiteljev strokovnih in poklicnih šol), administrativno delo (127 gimnazijskih učiteljev in 139 učiteljev strokovnih in poklicnih šol) in količina delovnih nalog (134 gimnazijskih učiteljev in 123 učiteljev strokovnih in poklicnih šol).

Povzetek

Učitelji ocenjujejo, da so se med poukom na daljavo v primerjavi s časom pred poukom na daljavo najbolj poslabšala naslednja področja njihovega življenja in dela: količina delovnih nalog, čas, namenjen službenim nalogam, možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja, stresnost poklica, ki ga opravljajo in pedagoški optimizem. Pouk na daljavo pa je pozitivno vplival na povezanost znotraj strokovnega aktiva, občutek kompetentnosti, da so kos svojim nalogam. Učitelji so bili med poukom na daljavo najbolj v skrbeh zaradi obilice dela, znanja učencev oz. dijakov, pomanjkanja zanimanja učencev oz. dijakov za učne vsebine in pomanjkanja socialnih odnosov. Učitelji so se v obdobju pouka na daljavo v primerjavi s časom, ko je pouk potekal v šoli, bistveno več časa oz. več časa ukvarjali z načrtovanjem in pripravo učnih gradiv za spletno okolje oz. gradiv za delo učencev doma, z načrtovanjem učnih ur in pisanjem priprav ter s preverjanjem znanja in dajanjem povratnih informacij učencem. V mesecu juniju in juliju 2021 so največ učiteljem razrednega pouka v šoli povzročali stres epidemiološki ukrepi v šoli, vsem ostalim skupinam učiteljev pa ocenjevanje. So pa učitelji prepričani, da so v času izvajanja pouka na daljavo močno izboljšali svoje IKT zmožnosti.

5 Oblike in načini, ki so se pri delu na daljavo izkazali kot ustrezni in predlogi za zmanjševanje ugotovljenih vrzeli

Tabela 361: Ali boste tudi v prihodnje uporabljali nekatere načine dela, ki so bili v ospredju v obdobju pouka na daljavo? (n = 2691).

<i>Uporaba načinov dela</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Da	Ne	Ne vem	Skupaj
Učitelji RP	468	96	395	959
	48,8%	10,0%	41,2%	100,0%
Učitelji PP	590	104	426	1120
	52,7%	9,3%	38,0%	100,0%
Učitelji GIM	201	19	98	318
	63,2%	6,0%	30,8%	100,0%
Učitelji SIP	168	24	102	294
	57,1%	8,2%	34,7%	100,0%

Približno polovica osnovnošolskih učiteljev (48,8 % učiteljev razrednega pouka in 52,7 % učiteljev predmetnega pouka), več kot polovica učiteljev strokovnih in poklicnih šol (57,1 %) ter skoraj dve tretjini gimnazijskih učiteljev (63,2 %) so odgovorili, da bodo tudi v prihodnje uporabljali nekatere načine dela, ki so bili v ospredju v obdobju pouka na daljavo.

Tabela 372: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Katere načine dela, ki ste jih uporabljali pri pouku na daljavo, boste ohranili tudi v prihodnje?

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 32, odgovorili z odgovorom »Da«.

Učitelji PR	f
Delo z IKT	110
Delo s spletnimi učilnicami	100
Uporaba videoposnetkov pri razlagi snovi/Snemanje ure, razlage snovi	91
Delo s Power Pointi/PPT	70
Videokonference	58
Interaktivne, didaktične vaje oziroma delo (kvizi, kahoot,..)	50

Delo z MS Teams	38
Samostojno delo	9
Sodelovanje s starši	8
Lastna gradiva/zapiski	8
Vse	6
Delo v skupinah	6

Tiste, ki so odgovorili, da bodo tudi v prihodnje uporabljali nekatere načine dela, ki so bili v ospredju v obdobju pouka na daljavo, smo vprašali, kateri so ti načini, ki jih bodo ohranili. Največ učiteljev razredne stopnje ($f = 110$) je odgovorilo, da bo to delo z IKT. Sto jih je odgovorilo, da bodo ohranili delo s spletnimi učilnicami, enaindevetdeset pa uporaba videoposnetkov pri razlagi snovi/snemanje ur, razlage snovi. Sedemdeset jih bo ohranilo delo s Power Pointom, osemindeset videokonference, interaktivne, didaktične vaje oz. delo (kvizi, kahoot...) jih bo ohranilo petdeset, osemindeset pa delo z MS Teams. Samostojno delo jih bo ohranilo devet, po osem učiteljev je odgovorilo, da bodo ohranili sodelovanje s starši oz. lastna gradiva/zapiske, po šest pa delo v skupinah oz. vse.

»Nalaganje gradiv v spletno učilnico - kot možnost dodatnega dela za uspešnejše učence oz. kot utrjevanje znanja.«

»Vsaj enkrat tedensko bom dala učencem domačo nalogo v spletno učilnico, da bodo ohranili stik z IKT in načinom dela na daljavo, če bo potrebno ponovno zaprtje šol. V spletno učilnico bo nalagala tudi dodatne razlage snovi.«

»Preverjanje znanja s Kahoot-om Preverjanje predznanja z Mentimetrom.«

»Interaktivna gradnja besedila – pravljica.«

»Uporabo IKT tehnologije pri izvedbi nekaterih učnih vsebin.«

»Bolj pogosta uporaba natančno dodelanega Power pointa z vključujočimi posnetki ali povezavami.«

»Navajanje na čim večjo samostojnost pri šolskem delu - naloge za utrjevanje in ponavljanje učne snovi na eAsistentu, samostojne domače naloge - učenci sami poiščejo podatke...«

»Uporaba e-listovnika, uporaba različnih e-orodij, raba tablic v procesu učenja.«

Tabela 382a: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Katere načine dela, ki ste jih uporabljali pri pouku na daljavo, boste ohranili tudi v prihodnje?

Učitelji GIM	f
Delo s spletnimi učilnicami	117
Delo z IKT	78
Videokonference	48
Delo z MS Team	45
(Sprotno) Preverjanje znanja/Drugačni načini preverjanja znanja kot prej	37
Interaktivne, didaktične vaje oziroma delo (kvizi, kahoot,..)	36
Uporaba videoposnetkov pri razlagi snovi/Snemanje ure, razlage snovi	29
Pogovori z dijaki/Psihološka, učna pomoč	16
Samostojno delo	12
Delo v skupinah	8
Delo s Power Pointi/PPT	5
Vse	5
Delovni, učni listi	4
Ozaveščanje o gibanju/gibanje	4

Učitelji, ki poučujejo na gimnazijah, so najpogosteje ($f = 117$) odgovorili, da bodo v prihodnje obdržali delo s spletnimi učilnicami. Oseminsedemdeset jih je odgovorilo, da bodo obdržali delo z IKT, oseminštirideset videokonference, petinštirideset delo z MS Teams. Da bodo iz obdobja dela na daljavo ohranili (sprotno) preverjanje znanja/drugačne načine preverjanja znanja kot prej, je odgovorilo sedemintrideset učiteljev, šestintrideset, da bodo ohranili interaktivne, didaktične vaje oz. delo (kvizi, kahoot, ..), devetindvajset uporabo videoposnetkov pri razlagi snovi/snemanje ur, razlage snovi. Šestnajst jih bo ohranilo pogovore z dijaki (psihološko, učno pomoč), dvanajst samostojno delo. Manj kot deset pa jih je odgovorilo, da bodo ohranili delo v skupinah ($f = 8$), delo s Power Pointom (PPT) ($f = 5$), da bodo ohranili vse ($f = 5$), delovne/učne liste ($f = 4$) in ozaveščanje o gibanju/gibanje ($f = 4$).

»Opravljanje nalog v spletni učilnici s točkovanjem in na koncu 1 skupna ocena - oddajanje domačega branja - v različnih ustvarjalnih oblikah v spletni učilnici (posnetki, stripi ...) - govorni nastopi in predstavitve na izbrano temo.«

»Oddajanje domače naloge v MS Teams.«

»Enako bom delala.«

»Alternativni načini usvajanja poglobljenega znanja in ocenjevanja, npr. projektno delo.«

»Učna pomoč dijakom (konzultacije, dodatna razlaga) preko Zooma v popoldanskem oz. večernem času. Delo v spletni učilnici.«

»Poleg praktičnega dela tudi ozaveščanje dijakov o pomembnosti, da zavzamejo zdrav stil življenja- pouk športne vzgoje v srednji šoli.«

»Moje aktivno vodenje ure (športna vzgoja), saj je to za dijake velika motivacija....«

Tabela 392b: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Katere načine dela, ki ste jih uporabljali pri pouku na daljavo, boste ohranili tudi v prihodnje?

Učitelji SIP	f
Delo s spletnimi učilnicami	71
Delo z IKT	60
Uporaba videoposnetkov pri razlagi snovi/Snemanje ure, razlage snovi	44
Videokonference	39
Interaktivne, didaktične vaje oziroma delo (kvizi, kahoot,..)	38
(Sprotno) Preverjanje znanja/Drugečni načini preverjanja znanja kot prej	37
Delo z MS Teams	31
Pogovori z dijaki/Psihološka, učna pomoč	12
Delo v skupinah	11
Delovni, učni listi	9
Samostojno delo	8
Delo s Power Pointi/PPT	6
Vse	5

Največ učiteljev srednjih poklicnih in strokovnih šol, enainsedemdeset, bo od načina dela na daljavo, v prihodnje ohranilo delo s spletnimi učilnicami. Šestdeset jih bo ohranilo delo z IKT, štiriinštirideset uporabo videoposnetkov pri razlagi snovi (snemanje ure, razlage snovi), devetintrideset videokonference. Interaktivne, didaktične vaje oz. delo (kvizi, kahoo, ...) bo ohranilo osemintrideset učiteljev, sedemintrideset (sprotno) preverjanje znanja/drugačne načine preverjanja znanja kot prej, enaintrideset delo z MS Teams. Dvanajst jih bo tudi v prihodnje izvajalo pogovore z dijaki (psihološka, učna pomoč), enajst jih bo ohranilo delo po skupinah, devet delovne oz. učne liste. Samostojno delo bo ohranilo osem učiteljev, delo s Power Pointom šest, pet pa jih bi ohranilo vse.

»Delo v Microsoft Officu v Teamsih, Formsih bom ohranila.«

»Utrjevanje znanja s pomočjo kvizov, utrjevanje znanja in samostojno delo s pomočjo posnetih razlag.«

»Uporaba spletnih učilnic, posnetkov, ki bodo na voljo za dijake, ki manjkajo na rednih urah...«

»Da samostojno izvedejo določene športne aktivnosti doma in jo posnamejo s pomočjo spletnih aplikacij (npr. Sport Tracker, Strava,...)«

»Vse po malo.«

»Sodelovalno učenje (klepet, Wiki, delavnice, slovar ...)...«

»...Uporabila bom pri pouku metode, ki sem jih pripravila za delo na daljavo - delovne liste,...«

»Navajanje na samostojno učenje.«

»Pisanje pisnih preizkusov znanja preko spletne učilnice, kvizi za utrjevanje, oddaja ter komentiranje oddanih nalog, ogled dodatno posnetih filmov o obravnavani snovi.«

»Uporaba npr. nearpod za ponavljanje in sprotno pridobivanje povratne informacije o razumevanju in znanju dijakov.«

»Pogovori z dijaki, nudenje pomoči.«

»Predvsem pogovor in motivacija dijakov, ter prilagoditev podanih nalog in preverjanje znanja.«

Tabela 403: Kaj bi bilo po vašem strokovnem mnenju treba za naslednje šolsko leto spremeniti oz. vpeljati, da bi nadomestili ugotovljene primanjkljaje? (n = 2075).

	Povsem nepotrebno	Nepotrebno	Srednje potrebno	Potrebno	Zelo potrebno	Skupaj
Učitelji RP						
Drugačna izvedba rednega pouka, pri katerem bi bil del časa namenjen ciljem, standardom znanja, ki v letošnjem letu zaradi pouka na daljavo niso bili realizirani.	28	96	291	403	138	956
	2,9%	10,0%	30,4%	42,2%	14,4%	100,0%
Drugačna izvedba rednega pouka, pri katerem bi bilo več časa namenjenega utrjevanju znanja in spretnosti.	9	39	226	482	199	955
	0,9%	4,1%	23,7%	50,5%	20,8%	100,0%
Dodatne ure dopolnilnega pouka, pri katerem bi učenci lahko nadomestili primanjkljaje v znanju	12	88	324	398	131	953
	1,3%	9,2%	34,0%	41,8%	13,7%	100,0%
Dodatne ure individualne učne pomoči, tudi za učence, ki sicer nimajo težav, imajo pa primanjkljaje v znanju	12	83	332	412	115	954
	1,3%	8,7%	34,8%	43,2%	12,1%	100,0%
Dodatne ure pouka, namenjene usposabljanju z delom.	0	0	0	0	0	0
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Dodatne ure, namenjene gibanju učencev.	1	51	174	405	329	960
	0,1%	5,3%	18,1%	42,2%	34,3%	100,0%
Dodatne ure, namenjene izvajanju različnih socialnih iger.	2	60	238	432	222	954
	0,2%	6,3%	24,9%	45,3%	23,3%	100,0%
Programi, ki bi bili namenjeni	16	85	303	308	242	954

odpravljanju zasvojenosti učencev z računalniki in s telefoni.	1,7%	8,9%	31,8%	32,3%	25,4%	100,0%
Dodatne ure za nadarjene učence.	9	80	343	389	134	955
	0,9%	8,4%	35,9%	40,7%	14,0%	100,0%
Učinkoviti strokovni viri za učitelje pri uporabi digitalnih naprav.	6	37	276	440	199	958
	0,6%	3,9%	28,8%	45,9%	20,8%	100,0%
Izobraževanja za učitelje o psihosocialnih težavah otrok in mladostnikov ter uspešnih načinih spoprijemanja z njimi.	5	39	308	431	170	953
	0,5%	4,1%	32,3%	45,2%	17,8%	100,0%
Izobraževanje za učitelje o komunikaciji s starši.	25	147	423	274	88	957
	2,6%	15,4%	44,2%	28,6%	9,2%	100,0%
Izobraževanje za učitelje o podpori staršem pri reševanju učenčevih težav.	14	93	387	345	112	951
	1,5%	9,8%	40,7%	36,3%	11,8%	100,0%
Izobraževanje učiteljev o skrbi za svoje počutje.	10	58	257	317	313	955
	1,0%	6,1%	26,9%	33,2%	32,8%	100,0%
Drugo (dopišite):	14	0	25	4	10	53
	26,4%	0,0%	47,2%	7,5%	18,9%	100,0%

Tabela 33: (Nadaljevanje)

	Povsem nepotrebno	Nepotrebno	Srednje potrebno	Potrebno	Zelo potrebno	Skupaj
Učitelji PP						

Drugačna izvedba rednega pouka, pri katerem bi bil del časa namenjen ciljem, standardom znanja, ki v letošnjem letu zaradi pouka na daljavo niso bili realizirani.	27	130	431	445	89	1122
	2,4%	11,6%	38,4%	39,7%	7,9%	100,0%
Drugačna izvedba rednega pouka, pri katerem bi bilo več časa namenjenega utrjevanju znanja in spretnosti.	9	68	407	518	117	1119
	0,8%	6,1%	36,4%	46,3%	10,5%	100,0%
Dodatne ure dopolnilnega pouka, pri katerem bi učenci lahko nadomestili primanjkljaje v znanju	17	139	407	448	107	1118
	1,5%	12,4%	36,4%	40,1%	9,6%	100,0%
Dodatne ure individualne učne pomoči, tudi za učence, ki sicer nimajo težav, imajo pa primanjkljaje v znanju	16	123	450	427	105	1121
	1,4%	11,0%	40,1%	38,1%	9,4%	100,0%
Dodatne ure pouka, namenjene usposabljanju z delom.	0	0	0	0	0	0
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Dodatne ure, namenjene gibanju učencev.	4	59	316	400	344	1123
	0,4%	5,3%	28,1%	35,6%	30,6%	100,0%
Dodatne ure, namenjene izvajanju različnih socialnih iger.	4	91	360	432	232	1119
	0,4%	8,1%	32,2%	38,6%	20,7%	100,0%
Programi, ki bi bili namenjeni odpravljanju zasvojenosti učencev z računalniki in s telefoni.	7	54	266	422	373	1122
	0,6%	4,8%	23,7%	37,6%	33,2%	100,0%
	14	93	392	428	196	1123

Dodatne ure za nadarjene učence.	1,2%	8,3%	34,9%	38,1%	17,5%	100,0%
Učinkoviti strokovni viri za učitelje pri uporabi digitalnih naprav.	10	60	406	468	176	1120
	0,9%	5,4%	36,3%	41,8%	15,7%	100,0%
Izobraževanja za učitelje o psihosocialnih težavah otrok in mladostnikov ter uspešnih načinih spoprijemanja z njimi.	6	52	417	455	188	1118
	0,5%	4,7%	37,3%	40,7%	16,8%	100,0%
Izobraževanje za učitelje o komunikaciji s starši.	20	153	533	305	110	1121
	1,8%	13,6%	47,5%	27,2%	9,8%	100,0%
Izobraževanje za učitelje o podpori staršem pri reševanju učenčevih težav.	14	114	505	368	121	1122
	1,2%	10,2%	45,0%	32,8%	10,8%	100,0%
Izobraževanje učiteljev o skrbi za svoje počutje.	20	95	365	339	299	1118
	1,8%	8,5%	32,6%	30,3%	26,7%	100,0%
Drugo (dopišite):	19	0	20	5	15	59
	32,2%	0,0%	33,9%	8,5%	25,4%	100,0%

Tabela 33: (Nadaljevanje)

	Povsem nepotrebno	Nepotrebno	Srednje potrebno	Potrebno	Zelo potrebno	Skupaj
Učitelji GIM						
Drugačna izvedba rednega pouka, pri katerem bi bil del časa namenjen ciljem, standardom znanja, ki v letošnjem letu zaradi pouka na daljavo niso bili realizirani.	10	41	149	94	24	318
	3,1%	12,9%	46,9%	29,6%	7,5%	100,0%

Drugačna izvedba rednega pouka, pri katerem bi bilo več časa namenjenega utrjevanju znanja in spretnosti.	5	26	140	122	28	321
	1,6%	8,1%	43,6%	38,0%	8,7%	100,0%
Dodatne ure pouka, organiziranega po presoji šole, pri katerih bi dijaki lahko nadomestili primanjkljaje v znanju.	20	75	113	86	23	317
	6,3%	23,7%	35,6%	27,1%	7,3%	100,0%
Dodatne ure pouka, ki bi bile namenjene praktičnemu pouku.	0	0	0	0	0	0
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Dodatne ure pouka, namenjene usposabljanju z delom.	0	0	0	0	0	0
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Dodatne ure, namenjene gibanju dijakov.	9	43	107	113	47	319
	2,8%	13,5%	33,5%	35,4%	14,7%	100,0%
Dodatne ure, namenjene izvajanju različnih socialnih iger.	10	58	125	94	29	316
	3,2%	18,4%	39,6%	29,7%	9,2%	100,0%
Programi, ki bi bili namenjeni odpravljanju zasvojenosti dijakov z računalniki in s telefoni.	3	33	96	119	65	316
	0,9%	10,4%	30,4%	37,7%	20,6%	100,0%
Dodatne ure za nadarjene dijake.	4	32	124	122	35	317
	1,3%	10,1%	39,1%	38,5%	11,0%	100,0%
Učinkoviti strokovni viri za učitelje pri uporabi digitalnih naprav.	8	21	123	122	43	317
	2,5%	6,6%	38,8%	38,5%	13,6%	100,0%
Izobraževanja za učitelje o psihosocialnih težavah otrok in mladostnikov ter uspešnih načinih spoprijemanja z njimi.	6	17	143	106	45	317
	1,9%	5,4%	45,1%	33,4%	14,2%	100,0%

Izobraževanje za učitelje o komunikaciji s starši.	12	73	156	60	15	316
	3,8%	23,1%	49,4%	19,0%	4,7%	100,0%
Izobraževanje za učitelje o podpori staršem pri reševanju dijakovih težav.	10	54	162	69	22	317
	3,2%	17,0%	51,1%	21,8%	6,9%	100,0%
Izobraževanje učiteljev o skrbi za svoje počutje.	10	41	124	94	49	318
	3,1%	12,9%	39,0%	29,6%	15,4%	100,0%
Drugo (dopišite):	7	0	6	2	4	19
	36,8%	0,0%	31,6%	10,5%	21,1%	100,0%

Tabela 33: (Nadaljevanje)

	Povsem nepotrebno	Nepotrebno	Srednje potrebno	Potrebno	Zelo potrebno	Skupaj
Učitelji SIP						
Drugačna izvedba rednega pouka, pri katerem bi bil del časa namenjen ciljem, standardom znanja, ki v letošnjem letu zaradi pouka na daljavo niso bili realizirani.	5	54	121	92	19	291
	1,7%	18,6%	41,6%	31,6%	6,5%	100,0%
Drugačna izvedba rednega pouka, pri katerem bi bilo več časa namenjenega utrjevanju znanja in spretnosti.	2	34	113	119	25	293
	0,7%	11,6%	38,6%	40,6%	8,5%	100,0%
Dodatne ure pouka, organiziranega po presoji šole, pri katerih bi dijaki lahko nadomestili primanjkljaje v znanju.	11	76	110	70	23	290
	3,8%	26,2%	37,9%	24,1%	7,9%	100,0%
	12	39	96	94	46	287

Dodatne ure pouka, ki bi bile namenjene praktičnemu pouku.	4,2%	13,6%	33,4%	32,8%	16,0%	100,0%
Dodatne ure pouka, namenjene usposabljanju z delom.	17	60	116	66	28	287
	5,9%	20,9%	40,4%	23,0%	9,8%	100,0%
Dodatne ure, namenjene gibanju dijakov.	7	35	104	94	48	288
	2,4%	12,2%	36,1%	32,6%	16,7%	100,0%
Dodatne ure, namenjene izvajanju različnih socialnih iger.	10	52	117	83	28	290
	3,4%	17,9%	40,3%	28,6%	9,7%	100,0%
Programi, ki bi bili namenjeni odpravljanju zasvojenosti dijakov z računalniki in s telefoni.	5	23	84	112	67	291
	1,7%	7,9%	28,9%	38,5%	23,0%	100,0%
Dodatne ure za nadarjene dijake.	3	28	119	111	29	290
	1,0%	9,7%	41,0%	38,3%	10,0%	100,0%
Učinkoviti strokovni viri za učitelje pri uporabi digitalnih naprav.	1	20	107	120	41	289
	0,3%	6,9%	37,0%	41,5%	14,2%	100,0%
Izobraževanja za učitelje o psihosocialnih težavah otrok in mladostnikov ter uspešnih načinih spoprijemanja z njimi.	2	18	119	109	41	289
	0,7%	6,2%	41,2%	37,7%	14,2%	100,0%
Izobraževanje za učitelje o komunikaciji s starši.	5	63	134	68	20	290
	1,7%	21,7%	46,2%	23,4%	6,9%	100,0%
Izobraževanje za učitelje o podpori staršem pri reševanju dijakovih težav.	5	50	134	80	21	290
	1,7%	17,2%	46,2%	27,6%	7,2%	100,0%
Izobraževanje učiteljev o skrbi za svoje počutje.	4	35	99	98	51	287
	1,4%	12,2%	34,5%	34,1%	17,8%	100,0%

Drugo (dopišite):	5	1	4	0	1	11
	45,5%	9,1%	36,4%	0,0%	9,1%	100,0%

Največ učiteljev razrednega pouka meni, da bi bilo v naslednjem šolskem letu učencem omogočiti dodatne ure, namenjene gibanju, da bi nadomestili ugotovljene primanjkljaje, ki so nastali kot posledica pouka na daljavo (ta je to zelo potrebno oz. potrebno meni 76,5 % učiteljev razrednega pouka, 66,2 % učiteljev predmetnega pouka, 50,1 % gimnazijskih učiteljev in 49,3 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol).

Največ učiteljev predmetnega pouka (70,8 %), gimnazijskih učiteljev (58,3 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (61,5 %) meni, da bi bilo treba pripraviti programe, ki bi bili namenjeni odpravljanju zasvojenosti dijakov oz. učencev z računalniki in s telefoni. Da so taki programi zelo potrebni oz. potrebni je odgovorilo tudi 57,7 % učiteljev razrednega pouka.

Da je zelo potrebno oz. potrebno pripraviti učinkovite strokovne vire za učitelje pri uporabi digitalnih naprav je odgovorilo 66,7 % učiteljev razrednega pouka, 57,5 % učiteljev predmetnega pouka, 52,1 % gimnazijskih učiteljev ter 55,7 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Da je zelo potrebno oz. potrebno organizirati izobraževanja za učitelje o psihosocialnih težavah otrok in mladostnikov ter uspešnih načinov spoprijemanja z njimi je odgovorilo 63,0 % učiteljev razrednega pouka, 57,5 % učiteljev predmetnega pouka, 47,6 % gimnazijskih učiteljev ter 51,9 % učiteljev strokovnih in poklicnih šol.

Več osnovnošolskih kot srednješolskih učiteljev meni, da bi bilo treba organizirati dodatne ure, namenjene izvajanju različnih socialnih iger (da je to zelo potrebno oz. potrebno je odgovorilo 68,6 % učiteljev razrednega pouka in 59,3 % učiteljev predmetnega pouka).

Več učiteljev razrednega pouka (66,0 %), učiteljev predmetnega pouka (57,0 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (51,9 %) kot gimnazijskih učiteljev (45,0 %) meni, da so zelo potrebna oz. potrebna izobraževanja učiteljev o skrbi za svoje počutje.

Več učiteljev razrednega pouka (71,3 %) kot učiteljev predmetnega pouka (56,8 %), gimnazijskih učiteljev (46,7 %) ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol (49,1 %) meni, da bi bila za odpravo primanjkljajev, ki so nastali zaradi pouka na daljavo zelo potrebna oz. potrebna drugačna izvedba rednega pouka, pri katerem bi bilo več časa namenjenega utrjevanju znanja in spretnosti.

Tabela 414: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kaj od svojega poučevanja – pristop, oblike in metode, učne vsebine – bi omenili kot primer dobre prakse?

Učitelji RP	f
Uporaba videoposnetkov pri razlagi snovi/Snemanje ure, razlage snovi	186
Videokonference	146
Interaktivne, didaktične vaje oziroma delo (kvizi, kahoot,..)	110
Delo v skupinah	67
Spodbujanje gibanja	61
Delo s Power Pointi/PPT	60
Delo z IKT	54
Druženje, pogovor	46
Preverjanje znanja	41
Samostojno delo	38
Podajanje sprotnih navodil za delo od doma(samostojno delo)/organizacija dela od doma	29
Delo s spletnimi učilnicami	28
Povratna informacija učencem	23
Sodelovanje/Komunikacija s starši	21
Sodelovanje v kolektivu/ z ostalimi učitelji	19
Pomoč učencem izven običajnega pouka	18
Whiteboard aplikacija	10

Učitelje smo vprašali, kaj izmed svojega delovanja, bi lahko izpostavili kot primer dobre prakse. Največ učiteljev razrednega pouka je podalo primer dobre prakse s področja uporabe videoposnetkov pri razlagi snovi/snemanje ure, razlage snov ($f = 186$). Sto šestinštirideset jih je navedlo uporabo videokonferenc, sto deset interaktivne, didaktične vaje oz. delo (kvizi, kahoot, ...). Med šestdeset in sedemdeset učiteljev je navedlo kot primer dobre prakse delo v skupinah ($f = 67$), spodbujanje gibanja ($f = 61$) in delo s Power Pointom (PPT) ($f = 60$). Štiriinpetdeset jih je navedlo delo z IKT, šestinštirideset druženje, pogovor, enainštirideset preverjanje znanja. Dobro prakso na področju samostojnega dela je omenjalo osemtrideset učiteljev, od dvajset do trideset učiteljev pa podajanje sprotnih navodil za delo od doma (samostojno delo)/organizacija dela od doma ($f = 29$), delo s spletnimi učilnicami ($f = 28$),

povratna informacija učencem ($f = 23$) in sodelovanje/komunikacija s starši ($f = 21$). Devetnajst jih je navedlo dobro prakso na področju sodelovanja s kolektivom/z ostalimi učitelji, osemnajst na področju pomoči učencem izven običajnega pouka, deset glede dela z whiteboard aplikacijo.

»Uporaba Kontrolnega seznama v Arnes učilnici - s tem spodbujaš učence, da spremljajo svoje vsakodnevno delo, označijo, kar so že naredili, hkrati pa učitelj vidi in spremlja delo posameznega učenca in vidi, koga mora vmes spodbuditi k delu, koga pohvaliti...«

»NPR.: OPIS OSEBE Učne dejavnosti, metode: AKTIVIRANJE PREDZNANJA - Učenci predstavijo svoje predznanje (znanje, izkušnje) o tem, kako opisujemo osebe. Povedo kaj o opisih že vedo in ali je ta tema pomembna v vsakdanjem življenju. Svoje mnenje tudi utemeljijo. UVODNA MOTIVACIJA - Igrajmo se detektive - Danes boš detektiv/detektivka. Nekdo je ukradel kolo. Pomagaj najti tatu. VRSTNIŠKO SODELOVANJE - Poišči zločince - Učenci v petih skupinah po trije razrešujejo primer.«

»FAM (Fit aktivne metode), kjer so bili učenci gibalno in učno aktivni. Primer praktične naloge BINGO. Učenci so dobili mrežo s šestimi polji, kjer so bile sličice. Besede sem izžrebala, otroci pa so jih morali na mreži poiskati in obkrožiti. Ko je imel učenec obkrožene tri v vrsto je dobil BINGO. Učenci so na posamezne besede iskali glasove in črkovali s pomočjo besed so tvorili povedi ter delali zgodbe.«

»Kvizi Kahoot. Že v brezplačni različici se da narediti mnogo, sama sem ga uporabljala (brezplačno različico) za ponovitev pri MAT (poštevanka) in SPO (človeško telo, boleni, svetloba, zvok ...), super je, če učence seznanimo, da rešujejo kviz tako, da vpišejo svoje ime in priimek, saj ima tako učitelj pregled nam tem, kdo je kviz rešil in kako ga je rešil. Tudi učenci so kvize zelo radi reševali, velikokrat so tudi v OPB zaprosili, če smejo igrati kvize. Dodatna prednost kvizov je, da so preprosti za izdelavo, brezplačni in da jih po preteku časa (1 mesec) hitro in preprosto ponovno aktiviraš.«

»Učna ura izvedena s posnetki, ki vključujejo uvodno motivacijo, obravnavo in usvajanje snovi, ponavljanje s primeri (individualno), utrjevanje in ponavljanje (diferencirano) in rešitve.«

»V nižjih razredih priporočam uporabo grafične tablice. Zelo uporabno pri črkah, številih in likovnem pouku.«

»Zelo dobro se je obneslo, da se razred razdeli na manjše skupine (12 učencev je max) Ob koncu video srečanj priprava kakšne igre kot npr. skrivalnice ali da nekaj zamenjajo ali dodajo na sebi (za nekaj sekund vsi izklopijo kamere) - da se učenci sprostijo, nasmejejo. Da na koncu srečanja damo možnost, da se učenci še med seboj pogovarjajo, kdor želi - učitelji se izklopijo.«

»Odlično je bilo sodelovanje v ožjem aktivu. delo smo si razdelile in druga drugi s tem olajšale delo. Veliko smo sodelovale tudi preko ZOOM-a in si svetovale, iskale rešitve ob nastali problematiki.«

»Smiselna količina podane dnevnih vsebin, ki jih otroci opravijo samostojno.«

»Zanimivo je bilo, da so bili po večini na razrednih urah prisotni starši.«

»Razredne čajanke - kot prostor, da se učenci družijo, si povejo različne stvari, kako se počutijo, kaj jih skrbi, mogoče kakšno presenečenje za učence pri delu na daljavo.«

»Pogostejše uvajanje kratkih gibalnih odmorov oz. izvedba učne snovi s pomočjo gibanja.«

»Projekt Z žogo na potepu (šport) Po domačem kraju naredimo 8 točk z različnimi gibalnimi nalogami. Učenci poiščejo točke, preberejo navodila in opravijo gibalne naloge. Ko opravi nalogo, v lonček vrže listek s svojim imenom.«

Tabela 424a: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kaj od svojega poučevanja – pristop, oblike in metode, učne vsebine – bi omenili kot primer dobre prakse?

Učitelji PP	f
Uporaba videoposnetkov pri razlagi snovi/Snemanje ure, razlage snovi	154
Videokonference	149
Interaktivne, didaktične, avtentične vaje oziroma delo (kvizi, kahoot,..)	124
Delo z IKT	85
Delo v skupinah	76
Preverjanje, spremljanje znanja/ocenjevanje	68
Spodbujanje gibanja	50

Delo s spletnimi učilnicami	34
Povratna informacija	33
Delo s Power Pointi/PPT	30
Samostojno delo	30
Druženje, pogovor	30
Podajanje sprotnih navodil za delo od doma(samostojno delo)/organizacija dela od doma	15
Pomoč učencem izven običajnega pouka	14
Sodelovanje v kolektivu/ z ostalimi učitelji	12
Medpredmetno sodelovanje	11
Diferencialno delo	9
Sodelovanje/Komunikacija s starši	9
Whiteboard aplikacija	7

Tudi osnovnošolskih učiteljev predmetne stopnje je največ primerov dobrih praks navedlo s področja uporabe videoposnetkov pri razlagi snovi/snemanja ure, razlage snovi ($f = 154$) in videokonferenc ($f = 149$). Sto štiriindvajset učiteljev je navedlo primer s področja interaktivnih, didaktičnih, avtentičnih vaj oz. dela (kvizi, kahoot,..), petinosemdeseti s področja dela z IKT, šestinsedemdeset dela v skupinah, osemšestdeset preverjanja, spremljanja znanja/ocenjevanja. Petdeset učiteljev ja navajalo primere s področja spodbujanja gibanja. Med trideset in štirideset primerov je bilo s področja dela s spletnimi učilnicami ($f = 34$), povratnih informacij ($f = 33$), dela s Power Pointom (PPT) ($f = 33$), samostojnega dela ($f = 30$) in druženja/pogovora ($f = 30$). S področja podajanja sprotnih navodil za delo od doma (samostojno delo/organizacije dela od doma) je bilo petnajst primerov, štirinajst s področja pomoči učencem izven običajnega pouka, dvanajst sodelovanja v kolektivu/z ostalimi učitelji, enajst s področja medpredmetnega sodelovanja. Nekaj manj kot deset primerov pa je bilo s področja diferencialnega dela, sodelovanja/komunikacije s starši in uporabe whiteboard aplikacije.

»Avtentična naloga: Izdelava namiznih iger; Cilji: učenci usvojijo, utrdijo in nadgradijo svoje poznavanje besednih vrst in njihove slovnične kategorije, njihovo prepoznavanje v neznanem besedilu in vplive sobesedišča na njihovo obliko... Skupinsko delo, usmerjanje in svetovanje, postavitve kriterijev uspešnosti, evalviranje in samoevalvacija...«

»Kot primer dobre prakse so bile posnete ure snovi in rešenih primerov s pomočjo Powerpoint prosojnic + glasovni posnetek. Vse skupaj objavljeno na YouTube kanalu...«

»Lasten, neprofesionalen videoposnetek določene učne vsebine kot povzetek neke učne snovi, narejen v gibu, z asociacijami in zajetimi bistvenimi pojmi ter ne daljši od 3 min.«

»Ure v živo so se izkazale kot zelo dobre kljub nekaterim pomanjkljivostim, saj smo na ta način ohranili stik z učenci , rutino...«

»Videokonference, kjer so otroci aktivni- sobe za delo.«

»Nivojsko delo v učnih skupinah preko videokonferenc je bilo zelo uspešno in učenci so bili zelo motivirani za delo. Všeč jim je bilo, ker so lahko več sodelovali. Imela sem skupine po tri učence, ki so računali ob beli tabli.«

»Jutranji ZOOMi vsak delovnik pred začetkom dela na daljavo. S tem smo rešili večino težav in vprašanj glede tehnične izvedbe in vsebin pri delu na daljavo. Povezanost aktiva - delili smo učne priprave, videe, vsebine itd. S tem smo razčetrili količino dela na daljavo.«

»V našem aktivu smo si razdelili delo in tedensko snemali videoposnetke. Nekdo je delal za 6. r, nekdo za 7. r ... Zato so bili videoposnetki kakovostni in učinkoviti. Delali smo interaktivne videoposnetke, ki so spremljali delo učencev med samim ogledom, učenci so po ogledu videoposnetka morali samostojno narediti naloge in jih oddati. Vsak učenec je dobil povratno informacijo od učitelja, ob oddaji pa je dobil tudi odprt dostop do rešitev nalog, da je lahko svoje rešitve preveril tudi samostojno.«

»Učenci so bili zadovoljni s tem, da je bil učni program za cel teden predstavljen v ponedeljek. Potem so si sami razporedili delo glede na ostale šolske obveznosti.«

»Horizontalna medpredmetna povezava - medpredmetno ocenjevanje: Povezali smo cilje dveh predmetov, pripravili navodila za delo z viri in izdelek ocenili. Učenci so tako pridobili oceno pri dveh predmetih hkrati. S tem smo jih časovno razbremenili, znanje pa je gotovo bolj povezano in utrjeno.«

»Kratke naloge, ki jih učenci opravljajo samostojno, zapišejo poročilo in evalvacijo.«

»Še vedno se najbolje obnese individualen pristop pri učencih, ki so neodzivni in imajo težave. Spodbudno sporočilo, klic...«

»Primer dobre prakse, ki se ga držim že od lanskega leta, je spremljanje Dnevnika vadbe. Vendar sem si želela, da bi odkrila dober način, kako bi mi učenci vsak teden posredovali opravljen Dnevnik. Tega žal še nisem odkrila. Kakršnakoli aplikacija, spletna učilnica in podobno nista obrodili sadov. Šele ko sem omenila ocenjevanje, so se nekateri učenci dovolj motivirali, da so mi vsak teden oddajali izpolnjene Dnevnik. V teh dnevnikih je bila usmeritev za splošno telesno vadbo, da so vsaj nekaj gibanja izvedli v času, ko jih ni bilo v šoli.«

»V oddelčnih klepetih smo si z učenci delili svoje fotografirane dosežke vikenda (kuharske umetnosti, snežake, novoletne jelke ...), motivacijsko pismo ob začetku delovnega tedna in vikenda, povezave do posnetkov, ki so nas nasmejali, socialne igre (npr. kaladont, igra asociacij ...), posneli smo prireditev na daljavo, pred ekrane sem s pomočjo učencev \"spravila\" vse starše.«

»Dodatna razredna ura in klepet z učenci o vsakdanjih stvareh (kako so organizirali delo doma, hobiji, kako pomagajo doma, motivacijski posnetki, ...).«

Tabela 434b.: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kaj od svojega poučevanja – pristop, oblike in metode, učne vsebine – bi omenili kot primer dobre prakse?

Učitelji GIM	f
Delo z IKT	80
Uporaba videoposnetkov pri razlagi snovi/Snemanje ure, razlage snovi	73
Delo v skupinah	48
Videokonference	45
Preverjanje, spremljanje znanja/ocenjevanje	45
Interaktivne, didaktične, avtentične vaje oziroma delo (kvizi, kahoot,..)	41
Samostojno delo	36
Druženje, pogovor, dostopnost dijakom	28
Delo s spletnimi učilnicami	26
Vključevanje dijakov/Aktivnost dijakov	25
Poudarjanje praktičnega vidika pouka	22

Spodbujanje gibanja	14
Medpredmetno sodelovanje	12
Povratna informacija	8
Učna pomoč učencem (izven običajnega pouka)	6
Delo s Power Pointi/PPT	4
Posredovanje gradiva pred začetkom ure, v naprej organizacija	4

Gimnazijski učitelji so največ primerov dobrih praks ($f = 80$) navedli s področja dela z IKT, triinsedemdeset primerov je bilo s področja uporabe videoposnetkov pri razlagi snovi/snemanja ur, razlage snovi. Med štirideset in petdeset učiteljev je navajalo primere s področja dela v skupinah ($f = 48$), videokonferenc ($f = 45$), preverjanja, spremljanja znanja/ocenjevanja ($f = 45$) in interaktivnih, didaktičnih, avtentičnih vaj oz. dela (kvizi, kahoot,) ($f = 41$). Šestintrideset primerov je bilo o samostojnem delu. Primerov s področij družjenja, pogovorov, dostopnosti dijakom ($f = 28$), dela s spletnimi učilnicami ($f = 26$), vključevanja dijakov/aktivnosti dijakov ($f = 25$) in poudarjanja praktičnih vidikov pouka ($f = 22$) je bilo med dvajset in trideset. Štirinajst primerov je bilo s področja spodbujanja gibanja, dvanajst medpredmetnega sodelovanja. Manj kot deset učiteljev je navedlo dobre prakse s področja povratnih informacij, učne pomoči učencem (izven običajnega pouka), dela s Power Pointom (PPT) in posredovanja gradiva pred začetkom ure, organizacija v naprej.

»Izdelava stripa ob domačem branju Antigona. Po analizi besedila so se dijaki razdelili v pet skupin, vsaka je imela določeno, kateri del dramske zgradbe bo predstavila. V tragediji so poiskali ustrezne citate, lahko so jih jezikovno preoblikovali. V programu Pixton so izbrali like, okolje in izdelali strip.«

»Utrjevanja znanja z uporabo kviza - Kahoot, s katerim na zabaven, tekmovalen in inovativen način dijake spodbudiš k razmišljanje in usvajanju novih znanj.«

»Dajanje kakovostne povratne informacije vsakemu dijaki posebej.«

»Kot primer dobre prakse bi izbrala metodo dela, ko dijaki dobijo nalogo, jo rešujejo v manjših skupinah in nato poročajo o svojih ugotovitvah. Vsa poročila skupaj so tvorila celoto neke vsebine. Pridobljeno znanje so nato uporabili pri učenju nove snovi.«!

»Filmska vzgoja in medpredmetna povezava (npr. s sociologijo, psihologijo, filozofijo, itd.) glede na vsebino filma. Po ogledu filma sledi jezikovni del (ključni izrazi, besedišče, oznaka značajev, filmska zgodba in kritika itd., nato pa še medpredmetna povezava, ki nadgradi vsebinsko sporočilo filma. Dijaki imajo delo s filmi zelo radi in lepo sodelujejo.«

»Reševanje učnih listov z vključenostjo vseh dijakov«

»Primeri aktivnosti in debate«

»Pri poučevanju na daljavo sem vključevala vse dijake in ure pripravljala kot skupinsko delo, tako so bili dijaki aktivno del učnega procesa in niso le pasivno spremljali učiteljeve razlage.«

»Praktično delo: dijaki sami ustvarijo neko nalogo, glasbilo, skladbo, beatbox, ASMR posnetek, pripravijo kakšno predstavitev in za le to dobijo oceno..«

»Dijaki so izdelali svoj izdelek iz nadcikliranih materialov in posneli reklamo (kot obvezno besedilno vrsto pri SLO v 2. l. gim.) S tem sem povezala ekologijo in slovenščino ...«

širši pristop k predmetu, tudi druga področja in popestritve, sprostitev deljenje receptov, lepe misli in želje, domači ljubljenci in njihove fotografije

Tabela 444c: Porazdelitev odgovorov na odprto vprašanje: Kaj od svojega poučevanja – pristop, oblike in metode, učne vsebine – bi omenili kot primer dobre prakse?

Učitelji SIP	f
Uporaba videoposnetkov pri razlagi snovi/Snemanje ure, razlage snovi	66
Delo z IKT	63
Preverjanje, spremljanje znanja/ocenjevanje	46
Videokonference	43
Interaktivne, didaktične, avtentične vaje oziroma delo (kvizi, kahoot,..)	37
Delo v skupinah	37
Poudarjanje praktičnega vidika pouka	26
Delo s spletnimi učilnicami	19
Druženje, pogovor	19

Pomoč učencem izven običajnega pouka	17
Samostojno delo	16
Povratna informacija	14
Vključevanje dijakov/Aktivnost dijakov	12
Delo s Power Pointi/PPT	11
Spodbujanje gibanja	9
Posredovanje gradiva pred začetkom ure, v naprej organizacija	5
Medpredmetno sodelovanje	3

Šestinšestdeset učiteljev poklicnih in strokovnih šol je navajalo dobre prakse s področja uporabe videoposnetkov pri razlagi snovi/snemanja ur, razlage snovi, triinšestdeset s področja dela z IKT. S področja preverjanja, spremljanja znanja/ocenjevanja je bilo šestinštirideset primerov, nekaj manj ($f = 43$) s področja videokonferenc. Po sedemintrideset učiteljev je navedlo primer s področja interaktivnih, didaktičnih, avtentičnih vaj/ dela (kvizi, kahoot, ...) oz. dela v skupini. Poudarjanje praktičnega pouka je bilo v ospredju pri šestindvajsetih primerih dobrih praks. Med deset in dvajset učiteljev je navajalo primere s področij dela s spletnimi učilnicami ($f = 19$), druženja/pogovorov ($f = 19$), pomoči učencem izven običajnega pouka ($f = 17$), samostojnega dela ($f = 16$), povratnih informacij ($f = 14$), vključevanja dijakov/aktivnosti dijakov ($f = 12$) in dela s Power Pointom (PPT) ($f = 11$). Manj kot deset jih je navedlo spodbujanje gibanja, posredovanje gradiv pred začetkom ure, organizacija v naprej in medpredmetno sodelovanje.

»Zelo dobro za ponavljanje in utrjevanje snovi se je izkazala aplikacija Quizziz. Kahoot, ki ga sicer uporabljam med poukom v živo ni ok, ker dijaki potrebujejo telefon in računalnik - te možnosti pa nimajo vsi.«

»Priporočila bi pouk s filmom-v razredu so bili dijaki zelo motivirani.«

»Snemanje video posnetkov, ki jih lahko uporabijo vsi učitelji prakse in so dijakom v pomoč za vajo doma. Individualni video klici dijakov, deljenje njegove naloge, kjer mu prikažeš in razložiš napake njegovega dela,...«

»Poučevanje z grafično tablico, uporaba SMART Notebook programa in deljenje zaslona dijakom.«

»Razlaga na osnovi n vnaprej pripravljenih gradiv podprta s power pointom in sprotnim delom z wacom tablico, kjer smo skupaj z dijaki zapisovali in označevali pomembne stvari na power pointu.«

»Projektno delo: preko videokonf. sistema postavimo cilje, oblikujemo skupine, postavimo terminski plan izvedbe in kriterije vrednotenja in ocenjevanja); vsa potrebna navodila, gradivo so v spletni učilnici, kjer dijaki tudi oddajajo opravljane naloge v pregled ; dijaki imajo vedno možnost izboljšati (popraviti) že oddano nalogo.«

»Glede na predmet, ki ga poučujem je za dijake zelo pomembno, da slišijo razlago in se aktivno vključijo v delo pri pouku, saj na ta način pridobijo največ znanja. Zaradi tega je večino pouka na daljavo potekalo \"v živo\".«

»Redno vsako uro poučevanje preko vido konference, z vnaprej poslanimi delovnimi listi, ki jih na koncu predavanja in razgovora oddajo. Pregled oddanih delovnih listov in vrnitev povratno informacijo dijaku.«

»Tudi dijaki so lahko čudoviti učitelji (seveda pod nadzorom). Nekaj dobrih dijakov v razredu sem zadolžila, da si izberejo skupino sošolcev, s katerimi so reševali učni list. Pomembno je bilo, da vsi dijaki po skupinskem delu učno snov obvladajo. Ti dobri dijaki so se zelo potrudili, da so učno manj sposobne dijake naučili.«

»Gradivo so dobili vnaprej in se pripravili na uro. Vnaprej sem napovedala, kateri dijaki bodo predstavil nalogo pri uri, kar je pomenilo, da so res sodelovali, saj so bili pripravljeni, da bo morali govoriti o snovi pred sošolci.«

»Pred videokonferenco so dijaki prejeli gradivo. Tako so imeli možnost pregledati snov še pred pričetkom ure.«

»Pri delu na daljavo vključevanje samostojnega dela dijakov, in s tem ne mislim na reševanje delovnih listov, ampak pripravo, snemanje kratkih filmov, priprava scenarijev na določeno temo, risanje stripov na določeno temo. Pri mojem predmetu se je izkazalo za zelo uporabno in dijaki so vse te stvari radi počeli.«

»Čeprav smo morali zmanjšati število ocen, pa menim, da to ni vedno dobro. Tako so nekateri učitelji imeli pri predmetih v celem letu le dve oceni. Mislim, da je še vedno bolje, da snov razdelimo na več manjših enot, malo prečistimo vsebine in to

ocenjujemo. Prav tako kaznovanje z negativnimi ocenami nima učinka. Nagrajevanje dobrega dela in za dodatno delo je bolj učinkovito.«

»Povezava teorije s prakso, vsakdanja tematika.«

»Izdelava zvočne knjige - branje literarnih besedil izbranega avtorja + glasbena oprema + nagovor dijakov starostnikom; poklonili smo jo izbranemu domu starejših občanov.«

»Praktični primeri iz prakse-primer pacienta po fazah dela (anamneza, trenutno stanje, načrt obravnave po aktivnostih-problem, izvajanje, vrednotenje) ter med predmetno povezovanje. Naloge UČNE SITUACIJE (problem oz. pacientova situacija, usmeritve s podvprašanji, ki vodijo dijaka do možnih rešitev).«

»Vsaj 1x tedensko ura namenjena splošnem pogovoru z dijaki in vzpostaviti osebni stik z vsakim izmed njih, v smislu: Kako si? Hodiš kaj v naravo? Se družiš s prijatelji?«

»Možnost osebnega stika preko zooma - po želji dijaka, lahko tudi na moj predlog - s pogovorom o njegovih težavah pri mojem predmetu. To sem delal tudi izven termina, ki je na urnik bil označen kot \"govorilna ura za dijake\"; če so tako želeli dijaki, tudi ob sobotah, nedeljah, zvečer.«

»Ker so nekateri dijaki imeli občasno težave z internetno povezavo in se niso mogli priključiti moji uri, sem uvedla še dodatno uro na daljavo preko MS Teams, ki je bila pozno popoldan ob dogovorjeni uri. Priključili so se ji tudi športniki, ki so imeli zjutraj trening. Lahko so se priključili tudi tisti, ki snovi niso zjutraj razumeli.«

»Aktivni odmor - dijakom sem posnel video in ga posredoval preko Teamsov, kako prekiniti sedeče delo in narediti krajši sklop razteznih vaj.«

Povzetek

Približno polovica osnovnošolskih učiteljev (48,8 % učiteljev razrednega pouka in 52,7 % učiteljev predmetnega pouka), več kot polovica učiteljev strokovnih in poklicnih šol (57,1 %) ter skoraj dve tretjini gimnazijskih učiteljev (63,2 %) so odgovorili, da bodo tudi v prihodnje uporabljali nekatere načine dela, ki so bili v ospredju v obdobju pouka na daljavo. Učitelji so predvsem izpostavili delo v spletnih učilnicah in delo z IKT.

Največ učiteljev razrednega pouka meni, da bi bilo v naslednjem šolskem letu učencem omogočiti dodatne ure, namenjene gibanju, da bi nadomestili ugotovljene primanjkljaje, ki so nastali kot posledica pouka na daljavo. Največ učiteljev predmetnega pouka, gimnazijskih učiteljev ter učiteljev strokovnih in poklicnih šol meni, da bi bilo treba pripraviti programe, ki bi bili namenjeni odpravljanju zasvojenosti dijakov oz. učencev z računalniki in s telefoni. Učitelji so izpostavili še potrebo po učinkovitih strokovnih virih pri uporabi digitalnih naprav, izobraževanjih za učitelje o psihosocialnih težavah otrok in mladostnikov ter uspešnih načinih spoprijemanja z njimi, dodatnih urah, namenjenih izvajanju različnih socialnih iger in izobraževanjih učiteljev o skrbi za svoje počutje.

Kot primer dobre prakse učitelji najbolj pogosto navajajo videoposnetke z obravnavano učno vsebino, videokonference, interaktivne, didaktične vaje.

Poročilo ravnateljev

Sociodemografske značilnosti anketirancev

Uvodoma predstavljamo osnovne sociodemografske značilnosti anketirancev, ki kažejo na strukturo ravnateljev in ravnateljic.

Tabela 45: Sociodemografska struktura vzorca

Spremenljivka	Kategorije	Ravnatelji OŠ		Ravnatelji GIM		Ravnatelji SŠ	
		N	%	N	%	N	%
Spol	moški	16	30,2	10	45,5	5	25,0
	ženski	37	69,8	12	54,5	15	75,0
Starost	Število let (N, $\bar{X}$)	53	53,8*	23	54,9**	20	53,3***
Izobrazba	Univerzitetna ali 2. bolonjska stopnja (magistrska).	41	77,4	15	82,2	12	60,0
	Magisterij znanosti	10	18,9	6	26,1	6	30,0
	Doktorat znanosti.	1	1,9	2	8,7	2	10,0
	Drugo	1	1,9	0	0,0	0	0,0
Število let delovnih izkušenj na področju poučevanja	7-18 let	2	3,8	2	8,7	2	10,0
	19-31 let	28	52,8	9	39,1	11	55,0
	32-40 let	20	37,7	12	52,2	6	30,0
	Več kot 40 let	3	5,7	0	0,0	1	5,0

Opomba: * Razmernostna spremenljivka, za katero smo izračunali statistične povzetke, in sicer aritmetično sredino (53,8 let), standardni odklon (7,0 let), minimalno starost (38 let) in maksimalno starost (65 let). ** Razmernostna spremenljivka, za katero smo izračunali statistične povzetke, in sicer aritmetično sredino (54,9 let), standardni odklon (7,5 let), minimalno starost (41 let) in maksimalno starost (67 let). *** Razmernostna spremenljivka, za katero smo izračunali statistične povzetke, in sicer aritmetično sredino (53,3 let), standardni odklon (6,9 let), minimalno starost (43 let) in maksimalno starost (65 let).

Frekvenčne porazdelitve skupnih vprašanj

1 Priprava na izvajanje izobraževanja na daljavo in njegova izvedba

Tabela 46: Ali je bila na vaši šoli imenovana oseba za organizacijo izvedbe pouka na daljavo? (n = 106).

Oseba za organizacijo pouka na daljavo Vrsta anketiranca	Da	Ne	Skupaj
Ravnatelji OŠ	31	24	55
	56,4%	43,6%	100,0%
Ravnatelji GIM	10	13	23
	43,5%	56,5%	100,0%
Ravnatelji SŠ	12	16	28
	42,9%	57,1%	100,0%

Več kot polovica osnovnošolskih ravnateljev (56,4 %) je odgovorila, da so imeli na šoli imenovano osebo za organizacijo izvedbe pouka na daljavo. Enak odgovor pa je podalo nekoliko manj, nekaj več kot dve petini, gimnazijskih ravnateljev (43,5 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (42,9 %). Kot je razvidno iz spodnje tabele, je aktivnosti, povezane z izvedbo pouka na daljavo v osnovni šoli v največ primerih koordiniral ravnatelj (54,8 %), pet ravnateljev (16,1 %) je odgovorilo, da je to počel pomočnik ravnatelja, trije pa, da so bile te aktivnosti v pristojnosti računalnikarja. V gimnazijah je aktivnosti, povezane z organizacijo izvedbe pouka na daljavo koordiniral ravnatelj (trije odgovori) ali pomočnik ravnatelja (trije odgovori). En gimnazijski ravnatelj pa je odgovoril, da je bil za te aktivnosti zadolžen računalnikar.

Tabela 47: Kdo je na vaši šoli koordiniral te aktivnosti? (n = 52).

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 2, odgovorili z odgovorom »Da«.

Koordinator aktivnosti Vrsta anketiranja	Ravnatelj	Pomočnik ravnatelja	Računalnikar (ROID, učitelj računalniških predmetov)	Drugo (navedite)	Skupaj
Ravnatelj OŠ	17	5	3	6	31
	54,8%	16,1%	9,7%	19,4%	100,0%
Ravnatelj GIM	3	3	1	3	10
	30,0%	30,0%	10,0%	30,0%	100,0%

Tabela 48: Kako je bila po vaši oceni šola pripravljena na šolsko leto 2020/21, glede na znanje in praktične izkušnje s prilagojenim načinom izobraževanja iz prvega vala epidemije? (n = 105).

	Zelo slabo	Slabo	Srednje	Dobro	Zelo dobro	Skupaj
Ravnatelj OŠ						
Na splošno.	1	1	10	35	8	55
	1,8%	1,8%	18,2%	63,6%	14,5%	100,0%
Organizacijsko.	1	0	5	27	22	55
	1,8%	0,0%	9,1%	49,1%	40,0%	100,0%
Tehnično.	0	0	9	33	12	54
	0,0%	0,0%	16,7%	61,1%	22,2%	100,0%
Vsebinsko – poučevanje.	0	1	10	37	7	55
	0,0%	1,8%	18,2%	67,3%	12,7%	100,0%
Drugo (dopišite):	0	2	20	30	3	55
	0,0%	3,6%	36,4%	54,5%	5,5%	100,0%
Ravnatelj GIM						

Na splošno.	0	2	3	12	6	23
	0,0%	8,7%	13,0%	52,2%	26,1%	100,0%
Organizacijsko.	1	1	1	9	11	23
	4,3%	4,3%	4,3%	39,1%	47,8%	100,0%
Tehnično.	0	2	4	6	11	23
	0,0%	8,7%	17,4%	26,1%	47,8%	100,0%
Vsebinsko – poučevanje.	0	0	7	13	3	23
	0,0%	0,0%	30,4%	56,5%	13,0%	100,0%
Drugo (dopišite):	0	2	10	8	2	22
	0,0%	9,1%	45,5%	36,4%	9,1%	100,0%
Ravnatelj SŠ						
Na splošno.	0	0	2	16	9	27
	0,0%	0,0%	7,4%	59,3%	33,3%	100,0%
Organizacijsko.	0	0	0	15	12	27
	0,0%	0,0%	0,0%	55,6%	44,4%	100,0%
Tehnično.	0	0	4	15	8	27
	0,0%	0,0%	14,8%	55,6%	29,6%	100,0%
Vsebinsko – poučevanje.	0	0	4	20	3	27
	0,0%	0,0%	14,8%	74,1%	11,1%	100,0%
Drugo (dopišite):	0	2	10	13	2	27
	0,0%	7,4%	37,0%	48,1%	7,4%	100,0%

Več kot tri četrtine ravnateljev osnovnih šol (78,1 %) in gimnazij (78,3 %) ter skoraj vsi ravnatelji srednjih strokovnih in poklicnih šol (92,6 %) so ocenili, da je bila po njihovi presoji šola na splošno zelo dobro oz. dobro pripravljena na šolsko leto 2020/21, glede na znanje in praktične izkušnje s prilagojenim načinom izobraževanja iz prvega vala epidemije. Ravnatelji osnovnih šol, gimnazij ter srednjih strokovnih in poklicnih šol so najvišje ocenili pripravljenost šol z organizacijskega vidika, najnižje pa so ocenili pripravljenost šol z vsebinskega vidika, torej z vidika poučevanja. Pri tem velja izpostaviti ravnatelje srednjih strokovnih in poklicnih

šol, ki so po vseh kriterijih (splošna ocena, organizacijski vidik, tehnični vidik ter vsebinski vidik – poučevanje) ocenili pripravljenost šole višje kot so to ocenili ravnatelji osnovnih šol in gimnazij.

Tabela 49: Ste imeli na ravni šole oblikovana skupna navodila/smernice, kako naj poteka pouk na daljavo? (n = 104).

Navodila/smernice Vrsta anketiranca	Da	Ne	Drugo	Skupaj
Ravnatelji OŠ	50	0	4	54
	92,6%	0,0%	7,4%	100,0%
Ravnatelji GIM	21	2	0	23
	91,3%	8,7%	0,0%	100,0%
Ravnatelji SŠ	27	0	0	27
	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%

Skoraj vsi ravnatelji osnovnih šol, gimnazij ter srednjih strokovnih in poklicnih šol so odgovorili, da so imeli na ravni šole oblikovana skupna navodila oz. smernice, kako naj poteka pouk na daljavo. Kot je razvidno iz spodnje tabele, je več kot tri četrtine gimnazijskih ravnateljev (76,2 %) ocenilo, da so bila ta navodila zelo koristna oz. koristna za kakovost izvedbe pouka na daljavo. Enaki oceni so podali tri četrtine osnovnošolskih ravnateljev (80, %) in še več ravnateljev srednjih strokovnih in poklicnih šol (88,9 %).

Tabela 50: Ocenite, kako koristna so bila za kakovost izvedbe pouka na daljavo ta navodila? (n = 98).

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 5, odgovorili z odgovorom »Da«.

Koristnost navodil Vrsta anketiranca	Zelo nekoristna	Nekoristna	Srednje koristna	Koristna	Zelo koristna	Skupaj
Ravnatelji OŠ	6	0	4	25	15	50
	12,0%	0,0%	8,0%	50,0%	30,0%	100,0%

Ravnatelji GIM	1	0	4	11	5	21
	4,8%	0,0%	19,0%	52,4%	23,8%	100,0%
Ravnatelji SŠ	1	0	2	15	9	27
	3,7%	0,0%	7,4%	55,6%	33,3%	100,0%

Tabela 51: Kaj ste na vaši šoli v obdobju izvajanja pouka na daljavo za učence / dijake še organizirali: (možnih je več odgovorov).

Postavka	Ravnatelji OŠ (n = 55)		Ravnatelji GIM (n = 23)		Ravnatelji SŠ (n = 29)	
	N	%	N	%	N	%
Individualno učno pomoč za dijake/učence z odločbo o DSP.	55	100,0	21	91,3	26	89,7
Skupinsko učno pomoč za dijake/učence z odločbo o DSP.	28	50,9	7	30,4	4	13,8
Razredno uro.	52	94,5	21	91,3	24	82,8
Pogovore s starši.	53	96,4	20	87,0	25	86,2
Pripravo na tekmovanja.	40	72,7	15	65,2	14	48,3
Interesne dejavnosti.	23	41,8	18	78,3	20	69,0
Odpri kurikulum.	/	/	20	87,0	19	65,5
Športni dan.	52	94,5	13	56,5	24	82,8
Pripravo na maturo.	/	/	19	82,6	18	62,1
Raziskovalne naloge.	19	34,5	16	69,6	13	44,8
Dodatne obogatitvene spletne aktivnosti (npr. športna vadba, poslušanje glasbe).	35	63,6	15	65,2	5	17,2
Drugo (dopišite):	19	34,5	4	17,4	4	13,8

Na več osnovnih šolah, gimnazijah ter srednjih strokovnih in poklicnih šolah so za učence oz. dijake organizirali še individualno učno pomoč za učence / dijake z odločbo o DSP, razredno uro, pogovore s starši, športni dan. Na več srednjih šolah so organizirali tudi pripravo na maturo, odprti kurikulum in interesne dejavnosti. Na več osnovnih šolah pa tudi pripravo na tekmovanja.

Tabela 52: Načini, ki ste jih na vaši šoli uporabili za poučevanje učencev v času pouka na daljavo (možnih je več odgovorov).

Postavka	Ravnatelj OŠ (n = 55)		Ravnatelj GIM (n = 23)		Ravnatelj SŠ (n = 29)	
	N	%	N	%	N	%
Videokonferenčni sistem, npr.: ZOOM, MS Teams, Skype, Googlemeet.	54	98,2	23	100,0	27	93,1
Spletna učilnica oz. druga izobraževalna okolja, npr. portali MOOC.	35	63,6	17	73,9	22	75,9
Elektronska pošta.	51	92,7	21	91,3	27	93,1
Komunikacijska orodja, kot so forumi in klepetalnice.	32	58,2	15	65,2	10	34,5
Orodja, ki omogočajo skupinsko delo, npr.: Google Drive, Dropbox, Mahara, MS Teams, Discord.	46	83,6	16	69,6	18	62,1
Učno uro sem vnaprej posnel in učencem omogočil ogled posnetka.	49	89,1	20	87,0	19	65,5
Posnetki učnih ur, ki so jih naredili drugi učitelji.	43	78,2	7	30,4	11	37,9
Spletna gradiva, ki so jih pripravile druge ustanove (Zavod RS za šolstvo, pedagoške fakultete).	44	80,0	16	69,6	17	58,6
Telefonski pogovori in sporočila po telefonu.	46	83,6	16	69,6	17	58,6
Aplikacije WhatsApp, Viber, Hangouts.	31	56,4	5	21,7	4	13,8
Videoposnetki, dostopni prek različnih kanalov, npr.: Youtube, Spotify, Deezer.	49	89,1	16	69,6	20	69,0
Družbena omrežja, npr.: Facebook, Twitter, Instagram, Yammer, Loomen.	13	23,6	7	30,4	9	31,0
eAsistent	0	0,0	18	78,3	14	48,3
Drugo (dopišite):	6	98,2	3	100,0	3	10,3

Na osnovnih šolah, gimnazijah ter srednjih strokovnih in poklicnih šolah so najpogosteje poučevali učence v času pouka na daljavo prek videokonferenčnega sistema, npr. ZOOM; MS Teams, Skype, Googlemeet, elektronske pošte, veliko pa jih je učno uro vnaprej posnelo in omogočilo ogled posnetka.

Na osnovnih šolah so pogosto uporabljali tudi videoposnetke, dostopne prek različnih kanalov, npr. Youtube, Spotify, Deezer, orodja, ki omogočajo skupinsko delo, npr. Google Drive, Dropbox, Mahara, MS Teams, Discord, telefonske pogovore in sporočila po telefonu, spletna gradiva, ki so jih pripravile druge ustanove (npr. Zavod RS za šolstvo, pedagoške fakultete) in posnetke učnih ur, ki so jih naredili drugi učitelji.

Na gimnazijah so pogosto uporabljali še eAsistenta, na srednjih strokovnih in poklicnih šolah pa so večkrat izpostavili še spletno učilnico oz. druga izobraževalna okolja, npr. portali MOOC, videoposnetke, dostopne prek različnih kanalov in orodja, ki omogočajo skupinsko delo.

Tabela 53: Ali ste imeli na šoli sprejet dogovor, kako pogosto naj imajo učitelji z dijak/učenci neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema? (n = 103).

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 8, odgovorili z odgovorom »Videokonferenčni sistem, npr. ZOOM, MS Teams, Skype, Googlemeet.«.

Neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema Vrsta anketiranca	Da	Ne	Drugo	Skupaj
Ravnatelj OŠ	48	3	3	54
	88,9%	5,6%	5,6%	100,0%
Ravnatelj GIM	21	1	0	22
	95,5%	4,3%	0,0%	100,0%
Ravnatelj SŠ	20	5	2	27
	74,1%	18,5%	7,4%	100,0%

Medtem ko so skoraj vsi gimnazijski ravnatelji, ki so za poučevanje dijakov uporabljali tudi videokonferenčni sistem, odgovorili, da so imeli na šoli sprejet dogovor, kako pogosto naj imajo učitelji z učenci oz. dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema, je tak odgovor podalo skoraj devetdeset odstotkov osnovnošolskih ravnateljev (88,9 %) in tri četrtine ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (74,1 %).

Tabela 54: Kakšen je bil ta dogovor? (n = 73).

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 9, odgovorili z odgovorom »Da«.

<i>Dogovor</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Vse ure so bile izvedene neposredno prek videokonferenčnega sistema, v skladu z urnikom.	Z dijaki/učenci so se dobili nekajkrat na teden.	Drugo	Skupaj
Ravnateljji OŠ	5	12	15	32
	15,6%	37,5%	46,9%	100,0%
Ravnateljji GIM	7	7	7	21
	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
Ravnateljji SŠ	5	6	9	20
	25,0%	30,0%	45,0%	100,0%

Pod drugo so »Ravnateljji OŠ« napisali

1x na dan od 1. - 5. razreda; 3-4 ure na dan 6. - 8. razred
2 uri dnevno, maksimalno 3
Na razredni stopnji so se dobili z učenci 1. triade 2-3x tedensko, 4., 5. razred vsak dan za cca 1 uro. Na PS so imeli predmeti s 4, 5 urami po predmetniku 3x video srečanja, predmeti z 2, 3 urama po predmetniku 1x tedensko, predmeti z 1 uro po predmetniku na 14 dni.
Največ 2 šolski uri dnevno, za usklajevanje smo imeli skupni razpored
Opisano pri urniku.
različno glede na starostno stopnjo učencev
RAZREDNA STOPNJA DVAKRAT NA DAN PREDMETNA Z RAZREDNIKOM ENKRAT NA DAN , OSTALO SO POTEKALE VIDEOKONFERENCE Z UČITELJI POSAMEZNIH PREDMETOV
RP vsak dan na začetku 1x, v drugi polovici epidemije 2x (ob začetku in koncu šolskega dneva), PP 1/3 do 2/3 ur izpeljanih preko videoklica odvisno od predmeta
skoraj vse ure so bile izvedene preko videokonference
sorazmerno od števila ur, ki so jih poučevali

Učenci so imeli različne količine srečanj glede na starost in pripravili smo urnik srečanj na predmetni stopnji, da učenci niso bili preobremenjeni.

Večina ur je bila izvedena preko videokonferenc.

Večina ur je bila neposredno preko VK v skladu z urnikom

Vsaj enkrat na dan, na predmetni stopnji tudi več.

z učenci so se dobili dvakrat na dan

Pod drugo so »Ravnatelj GIM« napisali

Dogovorili smo se, da mora biti vsaj polovica tedenskih ur v "živo".

Dogovorili smo se, da se vse ure izvajajo neposredno, lahko pa učitelj vsako 3. uro izvede na drugačen način.

polovica ur je bila izvedena z neposrednim stikom z dijaki

Sprejeli smo ločena pravila za posamezne skupine predmetov: obvezni maturitetni predmeti in jeziki so se praviloma dobivali preko videokonferenc večino ur v tednu, ostali so imeli navzgor omejeno dovoljeno število ur srečanj v živo na 7 ali 14 dni. Praksa je namreč pokazala, da je nemogoče in zdravju škodljivo imeti po 7 ali več ur videokonferenc na dan, smo pa morali sprejeti skupni dogovor zaradi različnih interesov učiteljev (v korist dijakov).

večinoma vse ure (pod prvo): znotraj urnika začetek pravilo z videosrečanjem, a ne v celoti (tudi vodeno samostojno in samostojno delo, skupinsko in individualno delo ...)

Video konferenca naj zajema od tretjine do polovice šolske ure.

Vsaj polovico učnih ur naj bi učitelji izpeljali preko videokonferenc, ure videokonferenc so morale biti vnaprej napovedane vsaj tri dni in označene v urniku, dijaki niso smeli imeti več kot 5 ur videokonferenc na dan.

Pod drugo so »Ravnatelj SŠ« napisali

50% učnih ur v "živo"

Odvisno od predmeta do predmeta, nekateri predmeti so namreč 4-urni, nekateri le 1-urni. Naš dogovor se je glasil, da učitelj izvede videouro vsaj enkrat tedensko oz. enkrat na 4 ure pouka.

v skladu z urnikom je bila izvedena preko Zooma vsaka druga ura, v naslednjem tednu smo sistem obrnili

Več kot polovico predvidenih ur.

večina ur je bila izvedena neposredno preko videokonferenc

večina ur je bila izvedena neposredno preko videokonferenčnih srečanj neposredno preko videokonferenc

vsaj 50 % ur izvedenih preko Zooma

Glede dogovora o izvedbi neposrednih srečanj prek videokonferenčnega sistema lahko iz odgovorov pod drugo ugotovimo, da so na osnovnih šolah večinoma število ur prilagajali glede na starost učencev, in sicer so na nižjih stopnjah izvedle manj ur kot na višjih. Večinoma so imeli srečanja z učenci vsak dan, število ur pa so sorazmerno zmanjšali. En ravnatelj je zabeležil, da so na razredni stopnji imeli srečanje z učenci 2 do 3 krat tedensko, nekateri so beležili, da so prek videokonferenc izvedli večino ur po urniku. Trije ravnatelji gimnazij so pod drugo zapisali, da so izvedli polovico oz. vsaj polovico ur, v dveh gimnazijah so se dogovorili da bodo izvedli vse ure, v eni je to vključevalo tudi samostojno delo, na eni gimnaziji so prilagodili število ur glede na maturitetne in ne maturitetne predmete, eden je odgovoril, da so izvedli od tretjine do polovice ur. Na srednjih strokovnih in poklicnih šolah so večinoma izvajali vsaj polovico ur v živo, dva ravnatelja sta odgovorila, da so večinoma izvedli vse ure, na eni strokovni in poklicni šoli pa so se dogovorili, da učitelj izvede video uro za vsak predmet vsaj enkrat tedensko.

Tabela 55: Ali ste imeli na vaši šoli dogovor, da imajo dijaki/učenci ves čas srečanj vključeno kamero? (n = 103).

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 8, odgovorili z odgovorom »Videokonferenčni sistem, npr. ZOOM, MS Teams, Skype, Googlemeet.«.

Neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema Vrsta anketiranja	Da	Ne	Drugo	Skupaj
Ravnatelji OŠ	32	8	13	53
	60,4%	15,1%	24,5%	100,0%
Ravnatelji GIM	7	13	3	23
	30,4%	56,5%	13,0%	100,0%
Ravnatelji SŠ	10	15	2	27
	37,0%	55,6%	7,4%	100,0%

Ravnatelji osnovnih šol, na katerih so učence poučevali prek videokonferenčnega sistema, so večinsko (60,4 %) odgovorili, da so imeli na šoli dogovor, da naj imajo učenci ves čas srečanj vključeno kamero, medtem ko je tak odgovor podala le približno tretjina gimnazijskih ravnateljev (30,4 %) in ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (37,0 %). Kot je razvidno iz spodnje tabele, pa so skoraj vsi ravnatelji osnovnih šol, gimnazij ter srednjih strokovnih in poklicnih šol odgovorili, da so na šoli imeli dogovor, da preverjajo prisotnost učencev oz. dijakov na neposrednih srečanjih, organiziranih prek videokonferenčnega sistema.

Tabela 56: Ali ste na šoli imeli dogovor, da preverjate prisotnost dijakov/učencev na neposrednih srečanjih, organiziranih prek videokonferenčnega sistema? (n = 104).

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 8, odgovorili z odgovorom »Videokonferenčni sistem, npr. ZOOM, MS Teams, Skype, Googlemeet.«.

<i>Preverjanje dijakov/učencev</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Da	Ne	Skupaj
Ravnatelji OŠ	53	1	54
	98,1%	1,9%	100,0%
Ravnatelji GIM	23	0	23
	100,0%	0,0%	100,0%
Ravnatelji SŠ	26	1	27
	96,3%	3,7%	100,0%

Tabela 57: Koliko dijakov/učencev je imelo težave s tehnično opremo (npr. da doma niso imeli ves čas na razpolago svojega računalnika oz. so bili brez njega)? (n = 105).

<i>Delež učencev/dijakov</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Več kot polovica	Med polovico in 25 %	Med 10 % in 25 %	Manj kot 10 %	Skoraj nihče	Nihče	Skupaj
Ravnatelji OŠ	0	3	15	30	6	1	55
	0,0%	5,5%	27,3%	54,5%	10,9%	1,8%	100,0%
	1	0	1	12	5	4	23

Ravnateljji GIM	4,3%	0,0%	4,3%	52,2	21,7	17,4	100,0%
Ravnateljji SŠ	0	1	6	13	7	0	27
	0,0%	3,7%	22,2%	48,1%	25,9%	0,0%	100,0%

Skoraj vsi gimnazijski ravnateljji (91,3 %) so odgovorili, da je imelo manj kot 10 % dijakov, skoraj nihče ali nihče težave s tehnično opremo (npr. da doma niso imeli ves čas na razpolago svojega računalnika oz. so bili brez njega). Enake odgovore so izbrale tri četrtine ravnateljev srednjih strokovnih in poklicnih šol (74,0 %) in dve tretjini osnovnošolskih ravnateljev (67,2 %). Približno četrtnina osnovnošolskih ravnateljev (27,3 %) je ocenila, da je imelo težave s tehnično opremo med 10 % in 25 % učencev, enako oceno je podala več kot petina ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (22,2 %).

Tabela 58: Koliko dijakov/učencev je imelo težave z internetno povezavo? ($n = 105$).

<i>Delež učencev/ dijakov</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Polovica	Med polovico in 25 %	Med 10 % in 25 %	Manj kot 10 %	Skoraj nihče	Nihče	Skupaj
Ravnateljji OŠ	0	2	9	22	21	1	55
	0,0%	3,6%	16,4%	40,0%	38,2%	1,8%	100,0%
Ravnateljji GIM	1	0	3	13	6	0	23
	4,3%	0,0%	13,0%	56,5%	26,1%	0,0%	100,0%
Ravnateljji SŠ	0	0	7	14	6	0	27
	0,0%	0,0%	25,9	51,9	22,2	0,0%	100,0%

Približno štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (80,0 %) in gimnazijskih ravnateljev (82,6 %) so ocenile, da je imelo manj kot 10 % učencev oz. dijakov, skoraj nihče ali nihče težave z internetno povezavo. Enake odgovore so izbrale tri četrtine ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (74,1 %). Nekaj manj kot petina osnovnošolskih ravnateljev (16,4 %), trije gimnazijski ravnateljji in četrtnina ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (25,9 %) je ocenilo, da je imelo težave z internetom med 10 % in 25 % učencev oz. dijakov.

Tabela 59: Ali ste imeli na vaši šoli dogovor, da si učitelji izmenjujejo dobre primere poučevanja na daljavo? (n = 104).

Izmenjava dobrih primerov poučevanja	Vrsta anketiranca		
	Da	Ne	Skupaj
Ravnatelji OŠ	55	0	55
	100,0%	0,0%	100,0%
Ravnatelji GIM	20	3	23
	87,0%	13,0%	100,0%
Ravnatelji SŠ	22	4	26
	84,6	15,4%	100,0%

Vsi osnovnošolski ravnatelji in več kot štiri petine gimnazijskih ravnateljev (87,0 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (84,6 %) je odgovorilo, da so imeli na šoli dogovor, da si učitelji izmenjujejo dobre primere poučevanja na daljavo. Kot je razvidno iz spodnje tabele, je skoraj polovica osnovnošolskih ravnateljev (47,3 %) in ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (45,5 %) odgovorila, da si je po njihovi presoji izmenjevalo primere dobre prakse večina učiteljev. Največ gimnazijskih ravnateljev (35,0 %) pa je odgovorilo, da si je po njihovi presoji izmenjevalo primere dobre prakse poučevanja na daljavo manj kot polovica učiteljev.

Tabela 60: Koliko učiteljev si je po vaši oceni izmenjevalo primere dobre prakse poučevanja na daljavo? (n = 97).

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 15, odgovorili z odgovorom »Da«.

Delež učiteljev Vrsta anketiranca	Le posamezni učitelji.	Manj kot polovica učiteljev.	Približno polovica učiteljev.	Večina učiteljev.	Skupaj
Ravnatelj OŠ	4	12	13	26	55
	7,3%	21,8%	23,6%	47,3%	100,0%
Ravnatelj GIM	5	7	5	3	20
	25,0%	35,0%	25,0%	15,0%	100,0%
Ravnatelj SŠ	3	6	3	10	22
	13,6%	27,3%	13,6%	45,5%	100,0%

Tabela 61: Ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu? (n = 104).

Evalvacija izvedbe pouka na daljavo Vrsta anketiranca	Da	Ne	Skupaj
Ravnatelj OŠ	53	2	55
	96,4%	3,6%	100,0%
Ravnatelj GIM	19	3	22
	86,4%	13,6%	100,0%
Ravnatelj SŠ	22	5	27
	81,5%	18,5%	100,0%

Skoraj vsi osnovnošolski ravnateljji (96,4 %) in več kot štiri petine gimnazijskih ravnateljjev (86,4 %) ter ravnateljjev strokovnih in poklicnih šol (81,5 %) je odgovorilo, da so pred začetkom šolskega leta 2020/21 naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v preteklem šolskem letu (2019/20).

Tabela 62: Odgovori na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali pri letošnji izvedbi pouka na daljavo?

Odgovori Ravnateljcev OŠ:

- izobraževanja učiteljev, staršev in učencev za delo z aplikacijo Teams - izdelava akcijskega načrta za pouk na daljavo - vzpostavitev tima za delo na daljavo - priprava pravil - e-zbornica - skupni dokumenti - več načrtovanj in sestankov - razbremenitev staršev - enotni kanal - po pravilih ustvarjene in poimenovane učilnice - učna pomoč učencem
Analiza dela je bila opravljena in predlagala sem dodatna izobraževanja preko Zavoda RS za šolstvo, druge Webinarje in interno izobraževanje. Tisti teden, po jesenskih počitnicah, smo vsi izkoristili cel teden za dodatna izobraževanja, ki jih je ponudila šolska računalničarka vsak teden, 5 delovnih dni. Izobraževanja so bila izredno koristna. Prav tako je imela vsak teden celo šolsko leto cca. 2 šolski uri izobraževanja: na način, da so učitelji prišli s konkretnimi vprašanji na Teams video delavnico in tam iskali ideje in rešitve.
Bili smo boljše pripravljeni na pouk na daljavo.
Bolj organizirano smo delovali. Manj je več, se je udeleževalo. Pazili smo, da se učitelji niso prekrivali z zahtevami...
Boljša organiziranost dela (spletne učilnice, poenoten sistem videosrečanj) Na podlagi dobrih praks, uporaba učinkovitih spletnih orodij. Povezanost učiteljev, razdelitev nalog, skupno poučevanje, skupni športni dnevi in drugi dnevi dejavnosti, ki so jih organizirali učitelji z manj zahtevnimi predmeti. Organizirana pomoč učencem s težavami-centralni sistem in način nudenja pomoči. Vključitev učiteljev skrbnikov za posamezne učence-učitelji z manj zahtevnimi predmeti, učitelji OPB.
Boljše načrtovanje dela, izboljšanje znanja uporabe spletnih učilnic in videokonferenc
Dobro prakso smo nadgradili, slabe stvari spremenili.
Določili smo enoten sistem spletnih učilnic in en komunikacijski kanal (razen izjem).
Drugače zasnovane spletne učilnice, pouk preko Zooma, uporaba različnih aplikacij, okrepitev tehnične podpore.
Evalvacija 2019/20 nam je povedala, da moramo vzpostaviti videokonferenčni pouk, biti učencem blizu, na razpolago; jasno in ne preveč obsežno dogovoriti vse organizacijske ukrepe in komunikacijske kanale (do učencev, med seboj), reagirati hitro na učenčevo odsotnost, v Google Drive smo sproti spremljali, v koliki meri učenci izpolnjujejo obveznosti, kdo je odsoten, se ne odziva, koliko so učenci obremenjeni (koliko in kakšne imajo naloge za samostojno delo učenje, datumi oddaje izdelkov ...). Vpise so opravljali učitelji, vodstvo je dnevno spremljalo situacijo in reagiralo, če je bil zaostanek učenca večji. Septembra 2020 smo organizirali IKT izobraževanja za starše 1. VIO (predvsem 1. razred), kako se otrok poveže s šolo, kje najde naloge, povratne informacije, skratka kako lahko otroku pomagajo pri tem in kje lahko nadzirajo, če je otrok opravil delo. Za ostale razrede smo želeli razpisati izobraževanja po interesu, vendar do tega nismo več prišli.
Evalvacija je bila del samoevalvacijskega poročila. Zadevo smo temeljito analizirali na učiteljskem zboru in vse ugotovitve strokovnih delavcev, staršev in učencev upoštevali.

Evalvacija nas je usmerila v izdelavo še bolj natančnih usmeritev za delo v primeru pouka na daljavo. V šolskem letu 19/20 smo v času pouka na daljavo z učenci in starši komunicirali predvsem preko elektronske pošte staršev in vzpostavili občasno videokomunikacijo preko zoom. Pred pričetkom šolskega leta 20/21 smo vzpostavili učna okolja v MS Teams, preko katere je nadalje tekom šolskega leta 20/21 tekla vsa komunikacija tako z vidika informiranja učencev in staršev in še posebej kot pouk v živo (z uporabo vseh orodij, ki jih MS Teams omogoča, ali povezave na druga orodja izven MS Teams) ali usmeritev za samostojno delo s posredovanjem raznovrstnih gradiv.
Evalvacijo smo izvedli z UZ ter podali predloge, kaj je potrebno jeseni izboljšati.
Glede na opravljene poglobljene analize smo se organizacijsko še bolj podrobno in poenoteno pripravili in učiteljem že pred začetkom šolskega leta ponudili ustrezno podporo (znanja in kompetence). Prav tako smo tako podporo in digitalne kompetence potrebne za delo na daljavo z učenci razvijali že takoj na začetku šolskega leta. Prav tako smo z učenci pripravljali urnike dela na domu in postavljali dnevne rutine za bolj učinkovito delo.
Iskali smo rešitve za izpostavljene slabosti in ojačali tisto, kar so učitelji izpostavili kot ustrezno.
Izbira enotnega kanala, posodobitev opreme, izobraževanje učiteljev za delo z novimi orodji, izobraževanje učencev za delo z orodji. Sprejemanje enotnih pravil izvajanja na daljavo in komunikacije. Postavitev enotnega urnika za komunikacijo (delovni dan na daljavo)
Izboljšali smo področja, za katere smo ocenili, da jih v prvem valu nismo uspešno izvedli.
Izmenjali smo mnenja, organizirali dodatna izobraževanja.
Izobraževanje
Izvedba izboljšav.
Ker smo v preteklem šolskem let naenkrat "padli not" smo se pripravili veliko bolje na šolsko leto 2020/21. tako vsebinsko kot organizacijsko.
lažje načrtovanje učinkovitih načinov za poučevanje na daljavo in izbor najbolj ustreznih orodij za učitelje.
Na podlagi le-te smo načrtovali novo šolsko leto.
Na podlagi ugotovitev smo načrtovali prilagoditve.
Načrtovali smo aktivnosti za izboljšanje izvedbe pouka na daljavo.
Načrtovali smo izobraževanja za učitelje v avgustu, v septembru smo z učenci obnovili vse dostope do VK povezav, SU in tudi nekaj ur izpeljali preko VK in samostojnega dela v SU.
Načrtovali smo izobraževanje za učitelje (IKT), vzpostavili enotno platformo za učence od 4. do 9. razreda (Teams), spletne učilnice v eAsistentu od 1. do 3. razreda. Izvedli smo izobraževanje za vse učence v septembru in oktobru, vsi učenci so prejeli e-naslove in so znali vstopiti in delati v okolju MS Teams. Izobraževanje za učitelje - snemanje gradiv, uporaba aplikacij in programov za delo na daljavo.
Načrtovali smo na podlagi pridobljenih podatkov.
Nam je bila v pomoč pri načrtovanju in izvedbi

Naredili smo načrt izboljšav, ter opredelili kratkoročne in dolgoročne izboljšave. Večino izboljšav smo izvedli že pred začetkom šolskega leta. Priključili smo se projektu ILSP, kjer razvijamo digitalne kompetence kot učiteljski zbor. Spodbujali smo izobraževanje s področja IKT (veliko učiteljev je opravilo Arnesove MOOC seminarje, imeli smo tudi interna izobraževanja, ki jih je izvajala računalničarka glede na potrebe izražene s strani strokovnih delavcev.

Naučili smo se pripravljati razlago učnih vsebin na nov način ter uporabljati spletne učilnice e asistenta. Točno določili spletna orodja za pouk na daljavo. Določili smo potek ocenjevanj. Pripravili smo potrebno število računalnikov za izposajo. Opravili izobraževanje za starše romskih otrok za uporabo računalnikov in spletnih učilnic. Dogovorili smo se za tedensko pogostost ZOOM konferenc na razredni in predmetni stopnji in naredili sistem pregleda nad pogostostjo videokonferenc ter za predmetno stopnjo pregled nad učenčevimi obveznostmi ter nad neodzivnostjo učencev.

Ne več kot 3 ure videokonferenc V naprej pripravljeni posnetki, ki jih učenec lahko zaustavi in si jih znova predvaja na vsakih 10 dni pouka 1 dan brez IKT naprav - pouk v naravi

okrepili smo znanje in veščine učiteljev za uporabo spletnih orodij, vsebinsko načrtovali pouk, ob upoštevanju ugotovitev evalvacije, povezane z doseganjem učnih ciljev, uvedli spremembe glede oblike izvajanja PND (uporaba različnih metod, število ur v živo, ...)

Organizacija tehnične podpore za učitelje- računalniška izobraževanja (potekalo pred in med šolskim letom), določitev vsebin, ki naj bi jih na daljavo z učenci lažje predelali. Z učenci 4. in 5. razreda v jeseni izvedli z učenci posameznih oddelkov po 15 ur računalniškega izobraževanja. Z učenci višjih razredov pri predmetih vstopali v spletne učilnice in znotraj pouka nalagali in opravljali naloge.

Organizirala sem izobraževanja v avgustu za vse pedagoške delavce (pred pričetkom) in ROID je postavil e-učilnice. Vse učence smo seznanili in urili z vstopanjem na e-učilnico (nalaganje nalog, reševanje, odpiranje). Pomagalo se je neveščim.

poenotili sistem poučevanja- moodl učilnice

Poenotili smo komunikacijske kanale za delo po celotni vertikali od 1. do 9. razreda. Sprejeli smo pravila za uporabo videokonferenčnega dela. Opravili smo dodatno usposabljanje in izobraževanje strokovnih delavcev za uporabo različnih programskih orodij.

Poenotili smo sistem delovanja, vsi učitelji so za delo uporabljali MST kot spletno učilnico in za videoklice.

Pomoč učencem in učiteljem z IKT opremo. Evidenca učencev, ki so imeli težave pri delu na daljavo.

prednosti in slabosti

Predvsem smo ponovno preverili razpoložljivost opreme v domačem okolju, učence in učitelje smo dodatno usposabljali (tehniški dan za učence, izobraževanje na daljavo za učitelje.

Predvsem smo zelo izboljšali tehnično podporo in znanje za uporabo različnih aplikacij, naredili smo tržnice znanja za izmenjavo dobre prakse poučevanja na daljavo, pripravili smo pravilnik oz. kodeks obnašanja, nalog in pravic v času pouka na daljavo. Pripravili smo urnik videosrečanj, preverjanja in ocenjevanja znanja po predmetih in oddelkih. Imeli smo redna videokonferenčna srečanja (aktivne, konference videokonferenčno), kjer smo se sproti seznanjali in odpravljali morebitne težave, skupaj načrtovali. Imeli smo komunikacijske kanale po oddelkih medsebojno in z učenci (ločeno). Bili smo pripravljeni in strokovni ter skušali najti srednjo pot obremenitve za učence.

Pregled zapiskov preteklega leta, ko je bil pouk na daljavo
Pripravili smo okolja, pripravili učence, izdelali strategije obveščanja, izdelali navodila za učence in starše ter učitelje ...
Pripravili smo več izobraževanj za vse strokovne delavce, poenotili platformo, uredili zaposlenim in učencem račune, se dogovorili o načinih izvajanja pouka na daljavo (pozitivne izkušnje iz preteklega šolskega leta), opozorili na zaznavo sprememb morebitnega psihičnega stanja otrok, zaznavo morebitnega nasilja do otrok, opozorili na pedagoške zakonitosti izvajanja pouka na daljavo (manj je več, reden pregled izdelkov učencev in povratna informacija ...)
Smo uporabili
Tako, da smo se odločili za okolje MS Teams po celotni vertikali, kar se je izkazalo za odlično.
Tako, da smo šli na enoten sistem, uvedli v vseh oddelki videokonference.
Ugotovitve in predlagane izboljšave smo že v začetku leta vnesli v LDN na vseh nivojih. Že v avgustu smo postavili enotni komunikacijski kanal (spletne učilnice) in pripravili učitelje in učence za delo v spletnih učilnicah.
V MESECU AVGUSTU IN SEPTEMBRU SMO SE INTENZIVNO IZOBRAŽEVALI
Veliko bolj pripravljeni, še v času ko smo bili v šoli, smo imeli vse pripravljeno, učitelje smo izobrazili v rabi MS Teams (videokonference, nalaganje dokumentov, oddajanje nalog)
Veliko smo se naučili iz lani storjenih napak, ki jih letos nismo več ponovili. Prav tako smo drugače zastavili celoten sistem dela in posredovanja materialov,...
vsebine, cilji, ki niso bili realizirani vključimo v letne priprave učitelja, nerealizirane vsebine (plavalni tečaj, šola v naravi) pa v LDN

Tabela 63a: Odgovori na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali pri letošnji izvedbi pouka na daljavo?

Ravnatelj OŠ	f
Več IKT znanja, opreme/dodatna izobraževanja	21
Na splošno bolj pripravljen/organiziran pouk	13
Poenoteno delo	10
Boljše vsebinsko načrtovanje pouka	6
Učna pomoč učencem	3
Na področju ocenjevanja/preverjanja znanja(bolj sprotno, prilagojeno...)	1

Največ ravnateljev osnovnih šol, enaindvajset, je navajalo, da so glede na evalvacijo preteklega leta pripravili izboljšave na področju IKT znanja, opreme, organizirali dodatna izobraževanja (tako za strokovne delavce v šoli, kot tudi za starše in učence). Trinajst jih je navajalo, da so

bili na splošno bolj pripravljeni oz. da je bil bolj organiziran pouk, deset, da so poenotili delo. Da so boljše vsebinsko načrtovali pouk, jih je navedlo šest, trije so navedli, da so vzpostavili učno pomoč za učence. Na eni šoli so se prilagodili na področju ocenjevanja/preverjanja znanja.

»Izbira enotnega kanala, posodobitev opreme, izobraževanje učiteljev za delo z novimi orodji, izobraževanje učencev za delo z orodji. Sprejemanje enotnih pravil izvajanja na daljavo in komunikacije. Postavitev enotnega urnika za komunikacijo (delovni dan na daljavo).«

»Boljše načrtovanje dela, izboljšanje znanja uporabe spletnih učilnic in videokonferenc.«

»...Septembra 2020 smo organizirali IKT izobraževanja za starše 1. VIO (predvsem 1. razred), kako se otrok poveže s šolo, kje najde naloge, povratne informacije, skratka kako lahko otroku pomagajo pri tem in kje lahko nadzirajo, če je otrok opravil delo.«

»Ugotovitve in predlagane izboljšave smo že v začetku leta vnesli v LDN na vseh nivojih. Že v avgustu smo postavili enotni komunikacijski kanal (spletne učilnice) in pripravili učitelje in učence za delo v spletnih učilnicah.«

Odgovori Ravnateljev GIM:

- naredili smo Covid urnik; - določili pravila za pouk preko videokonference; - pripravili oz. dopolnili mrežni načrt ocenjevanja; - določili potek pouka po sistemu 1/3+1/3+1/3.
Delitev medsebojnih izkušenj, izboljšanje kvalitete dela na daljavo pri učiteljih, pri katerih so bili dijaki najbolj kritični glede izvedbe pouka na daljavo, priprave na pisno ocenjevanje na daljavo, izobraževanje
Dobre prakse smo prenesli.
Na osnovi izkušenj: - naredili smernice/načrt izobraževanja na daljavo (povsem poenotili uporabo osnovnih e-orodij) - nabavili več slušalk in grafične tablice za večino - razširili obseg dela za svetovanje in vzdrževanje IKT
na podlagi odgovorov smo drugače organizirali pouk kot v prvem valu spomladi 2020. Poleti smo organizirali dodatna usposabljanja za uporabo IKT za učitelje.
Na podlagi preteklih izkušenj smo oblikovali protokole izobraževanja na daljavo ter se vsebinsko in tehnično usposobili za pouk na daljavo.
Na podlagi te evalvacije smo v poletnih mesecih pripravili smernice za delo na daljavo, ki so bile podlaga za celotno šolsko delo v času jesensko-zimskega zaprtja šol.

Na področjih, kjer so se izkazale pomanjkljivosti, smo jih izpopolnili
Na pripravljalni konferenci za šolsko leto 2020/2021 so učitelji predstavili primere dobre prakse in te dobre prakse so učitelji uporabljali v nadaljevanju. Primeri so bili tudi v obliki delavnic.
poenotenje osnovnega kanala za komunikacijo z dijaki oziroma izbira med dvema
Poenotili smo način dela za poučevanje na daljavo in lažje pripravili Covid urnik.
Poenotili smo sistem dostopa do gradiv (eAsistent, zoom), dogovorili smo se z dijaki za način komunikacije z njimi in starši, način evidentiranja prisotnosti, vsi dijaki so dobili AII račun, sprejet je bil dogovor o številu učnih ur tedensko preko videopovezave, izpeljali smo interne delavnice za prenos primerov dobre prakse za uporabo različnih spletnih orodij.
Predvsem nam je bila smerokaz, kje moramo zadeve izpopolniti in kje predvideti še kakšne morebitne zaplete.
Primere dobrih praks smo prenesli v naslednje šol. leto in jih nadgradili.
Sprejeli smo robne pogoje za oblikovaje urnika (npr. poudarek na blok-urah), pravila prednostnih predmetov za izvajanje videokonferenc, pravila preverjanja in ocenjevanja znanja pri pouku na daljavo, prilagojeni hišni red oz. šolska pravila pri pouku na daljavo, sproti pa še cel kup didaktičnih smernic.
Učitelji so kolegom predstavili primere dobrih praks poučevanja, ocenjevanja, organiziranja skupinskega dela ... Pred začetkom tega šolskega leta so se učitelji s sodelovalnim učenjem usposobili za čim boljše delo. Dijakom 1. letnika smo takoj v začetku septembra dodelili "dostope" do eAsistenta, MTeamsov ... in jih usposobili za delo na daljavo.
Upoštevali smo pomanjkljivosti in prednosti prejšnjega leta.
Upoštevali smo zlasti pripombe o preveč video urah, zato smo veliko ur sicer začeli v video obliki, a smo zatem nadaljevali s samostojnim delom
Zelo temeljita anketa med vsemi dijaki, ki so ocenili delo vsakega posamičnega učitelja na daljavo.

Tabela 64b: Odgovori na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali pri letošnji izvedbi pouka na daljavo?

Ravnatelj GIM	f
Na splošno boljše pripravljen/organiziran pouk	16
Več ur preko videokonferenc	3
Poenoteno delo	3
Več IKT znanja, opreme/dodatna izobraževanja	5
Na področju ocenjevanja/preverjanja znanja(bolj sprotno, prilagojeno...)	4

Na 16 gimnazijah so bili, na podlagi opravljene evalvacije v preteklem šolskem letu, na letošnjo izvedbo pouka na daljavo na splošno boljše pripravljeni oz. so imeli boljše organiziran pouk. Na

treh gimnazijah so se odločili, da bodo več ur izvedli preko videokonference, na treh so poenotili delo. Štirje ravnatelji so povedali, da so uvedli spremembe na področju ocenjevanja/preverjanja znanja (bolj sprotno, prilagojeno ipd.), na petih gimnazijah so se odločili za izboljšanje znanja na področju IKT oz. izboljšanje IKT opreme.

»Predvsem nam je bila smerokaz, kje moramo zadeve izpopolniti in kje predvideti še kakšne morebitne zaplete.«

»Poenotili smo sistem dostopa do gradiv (eAsistent, zoom), dogovorili smo se z dijaki za način komunikacije z njimi in starši, način evidentiranja prisotnosti, vsi dijaki so dobili AII račun, sprejet je bil dogovor o številu učnih ur tedensko preko videopovezave, izpeljali smo interne delavnice za prenos primerov dobre prakse za uporabo različnih spletnih orodij.«

Odgovori Ravnateljev SŠ:

- poenotili smo orodje (Microsoft Teams, beleženje prisotnosti, čas dosegljivosti učiteljev ...) - prilagodili urnik - več utrjevanja, preverjanja znanja - drugi načini ocenjevanja znanja
- Pomagalo nam je izbrati enotno komunikacijsko orodje. - Postavili smo dogovor, kako se bodo izvajale ure in ostale dejavnosti. - Učiteljem, ki niso bili IKT pismeni, smo pomagali usvojiti znanje za delo na daljavo.
- pri analizi smo izpostavili slabosti, ki smo jih izboljšali - enotnost (vsi MSTEams in videopovezava vsako uro)
Bili smo bolje pripravljeni
Bili smo bolje pripravljeni.
določili smo enoten komunikacijski kanal za celo šolo: MS Teams; imeli vsakih 14. dni srečanja učiteljev z mano in svetovalno delavko, kjer smo sproti proučevali odzivnost dijakov in ustrezno odreagirali, če se kakšen dijak ni odzival;; določili, da preverjamo prisotnost dijakov; na šoli na lastne stroške organizirali nabavo optike - hitrejši internet, učitelje opremili s prenosnimi računalniki za delo od doma, v šoli opremili vse učilnice s kamerami in zvočniki; posojali dijakom IKT opremo, organizirali digitalni seminar učiteljev za delo na daljavo; določili odgovorno osebo za pomoč pri IKT - učitelji so jo lahko vsak trenutek poklicali za odpravo težav v IKT komunikaciji, učitelji so presodili oz. rangirali učno snov glede na to kar lahko v šoli in kaj na "on-line" ... sama kot ravnateljica sem učiteljem na njihova tedenska poročila o delu od doma - dala vedno povratno informacijo in podana opažanja učitelja glede odziva dijakov organizirala odpravo le tega ... sproti smo s svetovalno delavko izvajale ankete o zadovoljstvu učiteljev, dijakov in staršev - delo na daljavo ...organizirali roditeljski sestanek "on line" po razredih na katerih sem bila tudi sama prisotna in jih vzbudila, da se je vredno potruditi in izpostavila vlogo staršev pri tem ...
Evalvacija je bila skozi prvi val opravljena sprotno, nato še na videokonferencah. Zaznane problematike, izzive smo skušali pokriti z načrtovanjem (npr. izobraževanje v začetku šolskega leta, nabava opreme, izmenjava primerov dobre prakse, poenotena okolja ...).

Evalvacija je pokazala potrebo po čim boljšem neposrednem stiku med dijaki in učitelji, zato je bila sprejeta odločitev, da večina ur poteka po videokonferencah. Vzpostavljen je bil enoten, prevladujoč kanal za videokonference. Postavili smo stalen urnik. Dogovorili smo se, da so videokonference napovedane (vpis). sprotno spremljanje prisotnosti dijakov in njihove odzivnosti...
Evalvacijo delamo neformalno ves čas, saj smo se s kolektivom srečevali na videokonferencah vsak teden. Na teh videokonferencah smo ves čas razpravljali o težavah pri pouku na daljavo in kako jih reševati.
Na pedagoški konferenci smo analizirali slabosti in pomanjkljivosti, na podlagi ugotovitev smo sprejeli dogovore in protokol o poučevanju na daljavo.
Na podlagi preteklih izkušenj, smo izvedli preko poletja priprave in izobraževanje učiteljev.
Obvezna uporaba istega kanala - Zoom in spletnih učilnic.
Ohranili smo prakse pouka na daljavo, ki so se izkazale kot dobre in opustili slabe prakse
Popravili smo način komunikacije med vsemi deležniki izobraževanja in izboljšali pretok informacij, predvsem obveščenost UZ o problematiki posameznih dijakov. Dogovorili smo se za strategijo dela na daljavo, imeli tedenske sestanke in izobraževanja s področja IKT, spremenili načrte ocenjevanja in nekateri profesorju tudi prilagodili kurikule in učne cilje.
Popravili vse, kar se ni izkazalo kot najboljše in obdržali tisto, kar se je izkazalo kot dobro.
Predstavljala je izhodišče za delo. Predvsem smo najprej izobrazili vse učitelje za delo z novimi orodji. Učitelji so se odlično usposobili in si tudi medsebojno pomagali. Še bolj smo bili pozorni na neodzivne dijake in smo iskali načine, kako priti do njih. Pomembno je bilo, da smo dorekli enoten glavni komunikacijski kanal. Pomembno je bilo tudi srečevanje z učitelji "v živo" in srečevanja samih učiteljev za izmenjavo mnenj, izkušenj
Sprejeli smo šolska pravila o izvajanju pouka na daljavo in šolska pravila o ocenjevanju znanja v času epidemije.
Ugotovitve evalvacije smo po najboljših možnostih upoštevali pri načrtovanju in realizaciji vsebin.
Upoštevali smo vse pozitivne in negativne ugotovitve in jih upoštevali tako pri načrtovanju kot pri izvedbi.
Upoštevanje praktičnih izkušenj.
V pouk smo vključili smo več posnetih vsebin.

Tabela 65c: Odgovori na odprto vprašanje: Kako ste si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali pri letošnji izvedbi pouka na daljavo?

Ravnatelj SŠ	f
Na splošno bolj pripravljen/organiziran pouk	18
Več ur preko videokonferenc	2
Poenoteno delo	8
Več ikt znanja, opreme/dodatna izobraževanja	6
Na področju ocenjevanja/preverjanja znanja(bolj sprotno, prilagojeno...)	3

Tudi na strokovnih in poklicnih srednjih šolah so imeli na podlagi evalvacije najbolj na splošno bolje pripravljen oz. organiziran pouk. Tako je menilo 18 ravnateljev. Osem jih je odgovorilo, da so bolj poenotili delo, šest, da so dali večji poudarek na več IKT znanja in opreme ter na dodatna izobraževanja. Na treh strokovnih in poklicnih šolah so uvedli spremembe na področju ocenjevanja/preverjanja znanja (bolj sprotno, prilagojeno), na dveh pa so na podlagi evalvacije uvedli boljše vsebinsko načrtovanje pouka. Dva ravnatelja sta odgovorila, da so se odločili, da bodo več ur izvedli prek videokonferenc.

»Popravili smo način komunikacije med vsemi deležniki izobraževanja in izboljšali pretok informacij, predvsem obveščenost UZ o problematiki posameznih dijakov. Dogovorili smo se za strategijo dela na daljavo, imeli tedenske sestanke in izobraževanja s področja IKT, spremenili načrte ocenjevanja in nekateri profesorju tudi prilagodili kurikule in učne cilje.«

»Ugotovitve evalvacije smo po najboljših možnostih upoštevali pri načrtovanju in realizaciji vsebin.«

Tabela 66: Ste v letošnjem šolskem letu med izvajanjem pouka na daljavo opravili evalvacijo le-tega na nivoju šole? ($n = 104$).

Evalvacija izvedbe pouka na daljavo V letošnjem šolskem letu Vrsta anketiranja	Da	Ne	Skupaj
Ravnatelji OŠ	44	11	55
	80,0%	20,0%	100,0%
Ravnatelji GIM	14	8	22
	60,9%	34,8%	100,0%
Ravnatelji SŠ	19	8	27
	70,4%	29,6%	100,0%

Štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (80,0 %), tri petine gimnazijskih ravnateljev (60,9 %) in nekaj več kot dve tretjini ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (70,4 %) je odgovorilo, da so med izvajanjem pouka na daljavo opravili evalvacijo le-tega na nivoju šole.

Tabela 67: Odgovori na odprto vprašanje: Katere najpomembnejše spremembe ste med izvedbo pouka na daljavo vpeljali?

Odgovori Ravnateljev OŠ:

- dvig števila videokonferenc na 3 (predmetna stopnja) - videokonferenca na začetku pouka in čez nekaj časa (razredna stopnja) - različni nameni videokonferenc - stalno izboljševanje dodeljenih nalog (One Note) - aktivnosti za dvig motivacije (zanimivi dnevi dejavnosti) - minute za gibanje
- re-definiranje učnih ciljev - dogovor o zmanjšanem obsegu snovi
- Uvedba dodatnih ur za pogovor z učenci, v obliki svetovalnih ur ali klepetalnice, pogovor o vztrajnosti, o osebnih izkušnjah, o samo-motiviranju, druge neobvezne pogovorne vsebine - potrebno je učence čimbolj motivirati in delo osmišljati, »loviti« učenčevo ne/prisotnost ni učinkovito. - Pravilo kdaj kdo govori na VS, izklop mikrofona, zagotovitev, da pride vsak do besede, naj ne govorijo drug čez drugega - Če učenec izdelek odda v roku, prejme PI v 24 urah RS; PI prejmejo učenci 2 do 3 dni potem, ko so izdelek oddali RS - na vsako pošto (vprašanje, sporočilo učitelju) dobi učenec odgovor, - uvedba možnosti kratkega pogovora učenca z učiteljem (ko ne razumeš kakšne malenkosti) - pogosteje obveščati starše, če učenec ne obiskuje video srečanj, ne dela nalog, pogostejše govorilne ure - Čim več posnetih razloga preko youtube ali PPT, da lahko otrok učitelja posluša večkrat
Diferenciacija dela, uporaba aplikacij pri posameznih predmetih, uporaba e-učbenikov.
Dopolnili pravilnik o sodelovanju (vklop kamere, prisotnost, rutina)
Enoten komunikacijski kanal MS Teams, določeno št. videokonferenc, upoštevanje priporočil, ki jih je pripravil ZRSŠ, prilagoditve ocenjevanj.
Evalvacijo smo naredili po aprilskem izobraževanju na daljavo, ko smo vpeljali za starejše učence pouk po urniku preko VK.
Iz evalvacije je razvidna pohvala na delo na daljavo s strani staršev.
Izboljšana uporaba vsega, kar omogočajo videokonference; več individualne komunikacije neposredno z učenci - v višjih razredih (spodbujanje prevzemanja odgovornosti pri učencih); večja uporaba interaktivnih Moodle orodij.
Kolegialne hospitacije, srečanja preko videokonferenc
Malo več ur v živo in navodila učiteljem glede pregleda nalog, saj so si pogosto naložili preveč.
Med samo epidemijo nismo več uvajali sprememb, ker smo imeli v prvi epidemiji zaradi tega veliko težav.
način motivacije, izbira ciljev in k temu prilagojene vsebine in metode.

Nadzor nad slabo odzivnimi učenci, obveščanje staršev. Takojšnja pomoč učencem z učnimi težavami. Sprotna nabava nujne opreme (kamere za izposojajo učencem) Nabava širokokotne kamere za učilnico
Natančneje smo dorekli število videokonferenčnih srečanj za posamezne razrede. Dogovorili smo tutorstvo, ki so ga izvajali učitelji podaljšanim bivanju. Uvedli smo pomoč (SOS telefon) pri tehničnih in drugih težavah pri delu v okolju MS Teams.
Objava koledarja videokonferenc
Obvezno pouk v živo pri deležu ur, Istočasno objavljanje pisnih navodil za manjkajoče učence
Pomoč slabo odzivnim učencem - redna dnevna komunikacija z njimi in pomoč pri šolskem delu.
Pomoč šibkejšim v znanju, tujcem in tehnično šibkim. Učencem smo priskrbeli opremo.
Pomoč učencem s posebnimi potrebami.
Pouk po urniku
Povezovanje učitelja z učenci prek videoklica oz. prilagajanje le tega glede na odziv in učinke, pomoč in usmerjanje učiteljev pri njihovem delu.
Predvsem več motivacije za pouk na daljavo
Priprava evalvacije je v teku.
Redno in skrbno smo izvajali že zgoraj opisane izboljšave, sproti analizirali in se prilagajali danim navodilom ter svojim opažanjem. Veliko skrb smo namenili posameznikom in kvaliteti pouka, komunikaciji. Žal je bila motivacija učencev za delo iz dneva v dan slabša, čeprav smo se trudili, da je bil pouk razgiban, prilagojen razmeram in zmožnostim. Opazili smo, da osnovnošolci potrebujejo stalno kontrolo, spremljanje, da je na daljavo težko priti v njihove domove, če ni tudi podpore in spodbude, spremljanja staršev.
Skupna platforma za delo na daljavo (MST), dogovor o številu video srečanj, prenos dobrih praks na pedagoških srečanjih učiteljev.
Spreminjali smo načine dela in pripravljena gradiva. Predmete smo medpredmetno povezovali. Trudili smo se za čim več oblik sodelovalnega učenja (skupinskega in timskega dela), da so učenci ohranjali stik s sošolci in da smo zagotavljali medvrstniško učenje.
Sprotna(dnevna) medsebojna komunikacija učiteljev (predvsem predmetnih) o napredku učencev, pomanjkljivosti pri njihovem učnem delu in komunikaciji z njimi.
Sprotne spremembe glede na okrožnice. Pomoč učencem, ki so bili neaktivni ali se pri delu na daljavo niso znašli. Vzpostavitev skupine prostovoljcev, ki je delal z učenci individualno (20 študentov)
Še več timskega dela in sodelovanja med strokovnimi delavci. Predstavitev primerov dobre prakse. Odprta pisarna ravnateljice preko Teams aplikacije vsak teden in med 7. ter 15. uro so lahko kadarkoli poklicali. Prav tako sem predlagala, da so bili učitelji učencem/staršem na razpolago med 8. ter 15. uro. Predvsem zato, da ne bi prišlo do preobremenjenosti.
Število videokonferenc v dnevu, sestanki s starši preko videokonferenčnih sistemov, ponavljanje snovi, preverjanje znanja v živo preko videokonferenčnega sistema.

Učitelji so v Letni pripravi opredelili temeljne vsebine in pripravili izvedbeni delovni načrt do šolskega leta. Pripravili so tudi pregled slabše predelane učne snovi. Vsi učenci šole, ki so bili odsotni, so tudi v času po izvajanju pouka na daljavo z učitelji komunicirali preko spletnih učilnic ter imeli dostop do predelane učne snovi ter gradiv. Organizirali smo dodatno individualno učno pomoč preko ZOOM konferenc za četrtno učencev naše šole (po razgovoru z razredniki, učitelji ter v soglasju s starši). Učitelji in razredniki so morali bedeti nad odzivnostjo učencev ter v primeru neodzivnosti poiskati in navezati stik s starši.
Uporaba spletnih učilnic je bila izvedena na višjem nivoju.
Urniki dela v živo (da je bilo to enakomerno razporejeno). Delo je potekalo preko Microsoft teamsov, spletne učilnice, forumi...
Uvajali smo spremembe glede na sprotne opažanja in predloge. Glede na izobraževanja sproti bogatili način podajanja snovi z interaktivnimi gradivi, ki so jih pripravili učitelji. Nudili sprotno pomoč učencem, ki so bili manj odzivni. Imeli interne delavnice na daljavo v okviru projekta mrež šol Znamo komunicirati s starši. Izvedli smo anketo o načinu komunikacije s starši. Izvedli smo dodaten roditeljski sestanek na daljavo.
Več posnetkov učnih ur in razlag med videopoukom
več učnih ur v živo, dostopnost učiteljev za učence in starše.
VEČ VIDEO KONFERENC, RAZLAGE SNOVI OHRANJNE STIKA Z UČENCI PREK RAZLIČNIH KANALOV
Več video srečanj v manjših učnih skupinah
Več videokonferenc na razredni stopnji.
Več videokonferenc z razlago novih učnih vsebin.
več zoom srečanj, oddaja nalog učencev, posodobitev mrežnega plana ocenjevanj
video srečanja po urniku, vendar krajša

Tabela 68a: Odgovori na odprto vprašanje: Katere najpomembnejše spremembe ste med izvedbo pouka na daljavo vpeljali?

Ravnatelj OŠ	f
Več uporabe posnetkov	2
Več videokonferenc	21
Pomoč učencem z učnimi težavami	9
Komunikacija s starši	7
Preverjanje/Ocenjevanje znanja	2
Ponavljjanje snovi	3
Zagotovljena oprema za delo od doma/ ikt	3
Pogovor z učenci o počutju, motivaciji	4

Uporaba spletnih aplikacij, učilnic pri delu	5
Sodelovanje z oziroma med učitelji/Delo v timu	5
Navodila za videokonference(vklopljena kamera itd.)	2

Največ ravnateljev osnovnih šol, 21, je odgovorilo, da so kot najpomembnejše spremembe med izvedbo pouka na daljavo vpeljali več videokonferenc, na devetih osnovnih šolah so vpeljali pomoč učencem z učnimi težavami, na sedmih pa komunikacijo s starši. Na petih osnovnih šolah so vpeljali uporabo spletnih aplikacij, učilnic pri delu, prav tako na petih pa sodelovanje z oz. med učitelji (delo v timu). Štirje ravnatelji so povedali, da so vpeljali pogovore z učenci o počutju, motivaciji, trije da so vpeljali ponavljanje snovi, prav tako trije, da so zagotovili opremo za delo od doma (IKT). Nekateri so navajali še več uporabe posnetkov (2 ravnatelja), spremembe na področju preverjanja oz. ocenjevanja znanja (2 ravnatelja) in uvedbo navodil za videokonference (2 ravnatelja).

»Sprotnne spremembe glede na okrožnice. Pomoč učencem, ki so bili neaktivni ali se pri delu na daljavo niso znašli. Vzpostavitev skupine prostovoljcev, ki je delal z učenci individualno (20 študentov)«

»Sprotna(dnevna) medsebojna komunikacija učiteljev (predvsem predmetnih) o napredku učencev, pomanjkljivosti pri njihovem učenem delu in komunikaciji z njimi.«

»- Uvedba dodatnih ur za pogovor z učenci, v obliki svetovalnih ur ali klepetalnice, pogovor o vztrajnosti, o osebnih izkušnjah, o samo-motiviranju, druge neobvezne pogovorne vsebine - potrebno je učence čimbolj motivirati in delo osmišljati, »loviti« učenčevo ne/prisotnost ni učinkovito. - Pravilo kdaj kdo govori na VS, izklop mikrofona, zagotovitev, da pride vsak do besede, naj ne govorijo drug čez drugega - Če učenec izdelek odda v roku, prejme PI v 24 urah RS; PI prejmejo učenci 2 do 3 dni potem, ko so izdelek oddali RS - na vsako pošto (vprašanje, sporočilo učitelju) dobi učenec odgovor, - uvedba možnosti kratkega pogovora učenca z učiteljem (ko ne razumeš kakšne malenkosti) - pogostejše obveščati starše, če učenec ne obiskuje video srečanj, ne dela nalog, pogostejše govorilne ure - Čim več posnetih razlaga preko YouTube ali PPT, da lahko otrok učitelja posluša večkrat«

Odgovori Ravnateljcev GIM:

1. Uporaba enotnega načina. Vse (pouk, razredne ure, sestanki s starši, individualno delo z dijaki, krožki ...) je potekalo prek MTeamsov. 2. Zapisali smo protokol poučevanja na daljavo in pravila ocenjevanja na daljavo. 3. Šola je kupila več tabličnih računalnikov, ki so učiteljem omogočili razlago s sprotim pisanjem "na tablo". 4. Pri naravoslovnih predmetih smo izvajali demonstracijske eksperimente na daljavo (laborant jih je izvajal v šoli, dijaki pa so jih spremljali v živo). 5. Pri pouku tujih jezikov so sodelovali tudi naravni govorci, ki so imeli tudi dodatne ure z dijaki. 6. Profesorji so dijakom v popoldanskem času nudili individualne razlage.
Minimalno število potrebnih ocen pri pouku na daljavo, manjše korekcije pravil pri ocenjevanjih na daljavo, navodila razrednikom za aktivnejše spremljanje učno šibkejših dijakov.
Največ prilagajanj je bilo na polju preverjanja in ocenjevanja znanja.
Ne veliko, saj smo že v spomladanskem delu prišli na optimalno izvedbo. V jeseni smo pouk predvsem posodobili z vnaprej pripravljenimi razlagami, da so si lahko dijaki doma večkrat pogledali razlago učne snovi.
Odvisno od predmeta
Označevanje videokonferenc v urniku in stalni naslov za dostop do videokonference.
Poenotenje dostopanja do dijakov, način izvedbe pedagoške ure, načini ocenjevanja znanja.
Poleg gornjega odgovora. - tedensko analizirali delo in iskali rešitve za težave - se informirali o "zunanjih" smernicah za delo - redno izmenjevali izkušnje
pravila za ocenjevanje
Pridobivanje ocen na daljavo, delo v skupinah pri pouku na daljavo, samostojno delo dijakov
S pomočjo ankete, opravljene med dijaki in učitelji, smo preverili ustreznost in izvajanje šolskih pravil pouka na daljavo. Izkazalo se je, da so se učitelji večinoma držali dogovorjenega.
Spremembe na področju preverjanja in ocenjevanja znanja, večje število avtentičnih nalog, ki so jih pripravljali dijaki.
Spremljanje prisotnosti dijakov pri pouku, več metod in načinov dela pri eni uri, daljši odmori med posameznimi urami, itd.,
Več sprostitev OIV dejavnosti, več samostojnega dela in dela v virtualnih skupinah

Tabela 69b: Odgovori na odprto vprašanje: Katere najpomembnejše spremembe ste med izvedbo pouka na daljavo vpeljali?

Ravnatelji GIM	f
Ocenjevanje	7
Popestritev pouka/interaktivne vaje	2
IKT izobraževanja	1

Boljša organizacija pouka/načrtovanje	6
Spremljanje prisotnosti/odzivnosti dijakov	2
Poenoteno delo	2
Samostojno delo	2
Delo v skupinah	2

Na gimnazijah so bile najpomembnejše spremembe med izvedbo pouka na daljavo vpeljane v največji meri na področju ocenjevanja (tako je odgovorilo 7 ravnateljev) in boljše organizacije pouka/načrtovanju pouka (6 ravnateljev). Po dva ravnatelja gimnazij sta kot najpomembnejše spremembe navedla popestritev pouka/interaktivne vaje, spremljanje prisotnosti/odzivnosti dijakov, poenoteno delo, samostojno delo in delo v skupinah. Na eni gimnaziji so uvedli IKT izobraževanja.

»Največ prilagajanj je bilo na polju preverjanja in ocenjevanja znanja.«

»Več sprostitev OIV dejavnosti, več samostojnega dela in dela v virtualnih skupinah.«

»Ne veliko, saj smo že v spomladanskem delu prišli na optimalno izvedbo. V jeseni smo pouk predvsem posodobili z vnaprej pripravljenimi razlagami, da so si lahko dijaki doma večkrat pogledali razlago učne snovi.«

»Minimalno število potrebnih ocen pri pouku na daljavo, manjše korekcije pravil pri ocenjevanjih na daljavo, navodila razrednikom za aktivnejše spremljanje učno šibkejših dijakov.«

»Spremljanje prisotnosti dijakov pri pouku, več metod in načinov dela pri eni uri, daljši odmori med posameznimi urami, itd.«

Odgovori Ravnateljev SŠ:

- doslednost, - spremljanje dejanske prisotnosti dijakov pri pouku.
Enotni kanali dela, izmenjavo dobrih praks med učitelji, spletno sodelovanje med učitelji, virtualno šolo in delo v njej, virtualno zbornico...
izvedli smo evalvacijo na temo varno in spodbudno učno okolje - več časa za oddajanje nalog, manj nalog
Kot zgoraj omenjeno napovedane videokonference, dogovor o dolžini videokonference, spremljanje prisotnosti in odzivnosti dijakov - ukrepi.
Način ocenjevanja, prilagoditev letnih učnih načrtov, online izobraževanja, online sestanki in konference
Načini ocenjevanja, izvajanje pouka, komunikacija s starši.

Popravili smo način komunikacije med vsemi deležniki izobraževanja in izboljšali pretok informacij, predvsem obveščenost UZ o problematiki posameznih dijakov. Dogovorili smo se za strategijo dela na daljavo, imeli tedenske sestanke in izobraževanja s področja IKT, spremenili načrte ocenjevanja in nekateri profesorju tudi prilagodili kurikule in učne cilje.
Predvsem je bil dogovor o dolžini videokonferenčnih ur. Sprememba tudi v smislu napovedi pouka v živo. Skratka izboljšanje organizacije in načrtovanja, da so dijaki pravočasno obveščeni o načinu izvedbe pouka. Vnašanje dejavnosti, ki niso pouk, npr. športni dan, s ciljem, da se dijaki odmaknejo od računalnikov.
Pri nekaterih predmetih smo zmanjšali število ur "v živo" preko Zooma (na željo dijakov), ker je bilo pri večini predmetih teh preveč. V ure smo vnesli več interaktivnih vsebin, da so bili dijaki bolj aktivni. Začeli smo uporabljati exam.net za ocenjevanje znanja.
Prilagajanje pouka na podlagi sprotnih izkušenj.
Sproti smo razpravljali o zaznanih težavah in se prilagajali okoliščinam. Največ sprememb je bilo na ravni načrtov ocenjevanja (glede števila ocen in glede terminov ocenjevanj). Dogovorili smo se, da v eAsistenta vpišemo tudi vsa napovedana ustna ocenjevanja in ne le pisnih, zato da bi učitelji imeli pregled nad vsemi obveznostmi, ki jih postavljamo pred dijake. Na ta način smo poskušali doseči večjo transparentnost in s tem zmanjšati (pre)obremenjenost dijakov, a je do nje kljub temu občasno prihajalo.
Temeljito pregledovanje oddanih nalog in podajanje povratnih informacij.
Tiste, ki nam jih je naložilo ministrstvo, sicer pa smo se trudili po svojih močeh, da bi vse potekalo čim bolj podobno kot običajno.
Uporaba še dodatnih virov za popestritev izobraževalnega procesa.
Uvedli smo konkretnije dogovore glede izvajanja pouka v živo, uporabo komunikacijskih kanalov, ki smo jih oblikovali za posamezen oddelek in učiteljski zbor tega oddelka.
Vse je napisano v pred prejšnjem odgovoru ...

Tabela 70c: Odgovori na odprto vprašanje: Katere najpomembnejše spremembe ste med izvedbo pouka na daljavo vpeljali?

Ravnatelj SŠ	f
Boljša komunikacija med vsemi	3
Ocenjevanje	4
Popestritev pouka/interaktivne vaje	2
IKT izobraževanja	2
Boljša organizacija pouka/načrtovanje	11
Boljša vsebinska organizacija	2
Spremljanje prisotnosti/odzivnosti dijakov	3

Na srednjih strokovnih in poklicnih šolah so v največji meri vpeljali najpomembnejše spremembe med izvedbo pouka na daljavo na področju boljše organizacije oz. načrtovanja pouka (na 11 šolah). Na štirih šolah so vpeljali spremembe na področju ocenjevanja, na treh so bolj spremljali prisotnost in odzivnost dijakov. Trije ravnatelji so odgovorili, da so vpeljali spremembe na področju boljše komunikacije med vsemi, po dva pa da na področju popestritve pouka/interaktivne vaje in boljše vsebinske organizacije.

»Sproti smo razpravljali o zaznanih težavah in se prilagajali okoliščinam. Največ sprememb je bilo na ravni načrtov ocenjevanja (glede števila ocen in glede terminov ocenjevanj). Dogovorili smo se, da v eAsistenta vpišemo tudi vsa napovedana ustna ocenjevanja in ne le pisnih, zato da bi učitelji imeli pregled nad vsemi obveznostmi, ki jih postavljamo pred dijake. Na ta način smo poskušali doseči večjo transparentnost in s tem zmanjšati (pre)obremenjenost dijakov, a je do nje kljub temu občasno prihajalo.«

»Pri nekaterih predmetih smo zmanjšali število ur "v živo" preko Zooma (na željo dijakov), ker je bilo pri večini predmetih teh preveč. V ure smo vnesli več interaktivnih vsebin, da so bili dijaki bolj aktivni. Začeli smo uporabljati exam.net za ocenjevanje znanja.«

»Predvsem je bil dogovor o dolžini videokonferenčnih ur. Sprememba tudi v smislu napovedi pouka v živo. Skratka izboljšanje organizacije in načrtovanja, da so dijaki pravočasno obveščeni o načinu izvedbe pouka. Vnašanje dejavnosti, ki niso pouk, npr. športni dan, s ciljem, da se dijaki odmaknejo od računalnikov.«

»...spremenili načrte ocenjevanja in nekateri profesorju tudi prilagodili kurikule in učne cilje.«

»Doslednost, - spremljanje dejanske prisotnosti dijakov pri pouku.«

Tabela 71: Pogostost strokovnih srečanj med poukom na daljavo (n = 105).

	Večkrat tedensko	Enkrat tedensko	Enkrat na štirinajst dni	Enkrat mesečno	Redkeje kot enkrat mesečno	Srečanja so bila organizirana na osnovi želja posameznikov	Srečanj nismo imeli	Skupaj
Ravnatelj OŠ								
Srečanja vodstva šole z učitelji	9	24	12	8	0	2	0	55
	16,4%	43,6%	21,8%	14,5%	0,0%	3,6%	0,0%	100,0%
Pedagoške seje.	3	14	8	25	2	0	2	54
	5,6%	25,9%	14,8%	46,3%	3,7%	0,0%	3,7%	100,0%
Srečanja oddelčnega učiteljskega zbora.	1	13	11	11	9	5	5	55
	1,8%	23,6%	20,0%	20,0%	16,4%	9,1%	9,1%	100,0%
Srečanja strokovnih aktivov.	7	24	8	7	7	2	0	55
	12,7%	43,6%	14,5%	12,7%	12,7%	3,6%	0,0%	100,0%
Srečanja učiteljev s šolsko svetovalno službo.	10	11	8	8	2	15	1	55
	18,2%	20,0%	14,5%	14,5%	3,6%	27,3%	1,8%	100,0%
Drugo (dopišite):	8	2	3	0	2	0	0	15
	53,3%	13,3%	20,0%	0,0%	13,3%	0,0%	0,0%	100,0%
Ravnatelj GIM								
Srečanja vodstva šole z učitelji	4	7	4	4	2	1	1	23
	17,4%	30,4%	17,4%	17,4%	8,7%	4,3%	4,3%	100,0%
Pedagoške seje.	0	8	5	8	2	0	0	23
	0,0%	34,8%	21,7%	34,8%	8,7%	0,0%	0,0%	100,0%
Srečanja oddelčnega	0	2	2	6	2	11	0	23

učiteljskega zbora.	0,0%	8,7%	8,7%	26,1%	8,7%	47,8%	0,0%	100,0%
Srečanja strokovnih aktivov.	0	3	4	8	4	4	0	23
	0,0%	13,0%	17,4%	34,8%	17,4%	17,4%	0,0%	100,0%
Srečanja učiteljev s šolsko svetovalno službo.	2	1	0	5	2	12	1	23
	8,7%	4,3%	0,0%	21,7%	8,7%	52,2%	4,3%	100,0%
Drugo (dopišite):	0	0	0	1	0	1	0	2
	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%	100,0%

Tabela 21: Nadaljevanje

	Večkrat tedensko	Enkrat tedensko	Enkrat na štirinajst dni	Enkrat mesečno	Redkeje kot enkrat mesečno	Srečanja so bila organizirana na osnovi želja posameznikov	Srečanj nismo imeli	Skupaj
Ravnatelji SŠ								
Srečanja vodstva šole z učitelji	2	6	9	9	0	1	0	27
	7,4%	22,2%	33,3%	33,3%	0,0%	3,7%	0,0%	100,0%
Pedagoške seje.	0	3	9	12	0	2	1	27
	0,0%	11,1%	33,3%	44,4%	0,0%	7,4%	3,7%	100,0%
Srečanja oddelčnega učiteljskega zbora.	1	2	5	3	8	8	0	27
	3,7%	7,4%	18,5%	11,1%	29,6%	29,6%	0,0%	100,0%
Srečanja strokovnih aktivov.	0	2	5	6	12	2	0	27
	0,0%	7,4%	18,5%	22,2%	44,4%	7,4%	0,0%	100,0%
Srečanja učiteljev s	3	2	4	4	2	9	3	27

šolsko svetovalno službo.	11,1%	7,4%	14,8%	14,8%	7,4%	33,3%	11,1%	100,0%
Drugo (dopišite):	0	1	0	1	1	1	0	4
	0,0%	25,0%	0,0%	25,0%	25,0%	25,0%	0,0%	100,0%

Največ osnovnošolskih ravnateljev (43,6 %) in gimnazijskih ravnateljev (30,4 %) je srečanja vodstva šole z učitelji organiziralo enkrat tedensko, ravnatelji strokovnih in poklicnih šol pa so v največjem deležu odgovorili, da so taka srečanja organizirali na štirinajst dni (33,3 %) oz. enkrat mesečno (33,3 %).

Pedagoške seje je največ osnovnošolskih ravnateljev (46,3 %), gimnazijskih ravnateljev (34,8 % %) in ravnateljev strokovnih ter poklicnih šol (44,4 %) organiziralo enkrat mesečno. Tretjina gimnazijskih ravnateljev (34,8 %) je odgovorila, da so imeli pedagoške seje na tedenskem nivoju.

Na osnovnih šolah so pogosto organizirali srečanja strokovnih aktivov, in sicer več kot dve petini ravnateljev (43,6 %) je odgovorilo, da so jih imeli enkrat tedensko. Redkeje so bila ta srečanja organizirana na nivoju srednjih šol.

Srečanja s šolsko svetovalno službo pa so bila največkrat na osnovnošolski in srednješolski ravni organizirana na osnovi želja posameznikov.

Tabela 72: Pomoč strokovnih srečanj pri delu med poukom na daljavo? (n = 100).

	Niso bila v pomoč	Malo so bila v pomoč	Srednje	Bila so v pomoč	Zelo so bila v pomoč	Skupaj
Ravnatelji OŠ						
Srečanja vodstva šole z učitelji	1	4	6	34	10	55
	1,8%	7,3%	10,9%	61,8%	18,2%	100,0%
Pedagoške seje.	0	5	4	33	9	51
	0,0%	9,8%	7,8%	64,7%	17,6%	100,0%
Srečanja oddelčnega učiteljskega zbora.	4	2	9	22	7	44
	9,1%	4,5%	20,5%	50,0%	15,9%	100,0%
Srečanja strokovnih aktivov.	1	0	3	15	28	47
	2,1%	0,0%	6,4%	31,9%	59,6%	100,0%
Srečanja učiteljev s šolsko svetovalno službo.	1	2	6	28	15	52
	1,9%	3,8%	11,5%	53,8%	28,8%	100,0%
Drugo (dopišite):	0	0	1	2	4	7
	0,0%	0,0%	14,3%	28,6%	57,1%	100,0%
Ravnatelji GIM						
Srečanja vodstva šole z učitelji	1	0	3	13	4	21
	4,8%	0,0%	14,3%	61,9%	19,0%	100,0%
Pedagoške seje.	0	1	1	16	3	21
	0,0%	4,8%	4,8%	76,2%	14,3%	100,0%
Srečanja oddelčnega učiteljskega zbora.	0	2	8	8	3	21
	0,0%	9,5%	38,1%	38,1%	14,3%	100,0%
Srečanja strokovnih aktivov.	0	3	1	10	5	19
	0,0%	15,8%	5,3%	52,6%	26,3%	100,0%
Srečanja učiteljev s šolsko svetovalno službo.	2	0	2	12	5	21
	9,5%	0,0%	9,5%	57,1%	23,8%	100,0%

Drugo (dopišite):	0	0	0	0	0	0
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Tabela 22:Nadaljevanje

Ravnatelji SŠ						
Srečanja vodstva šole z učitelji	0	1	3	18	2	24
	0,0%	4,2%	12,5%	75,0%	8,3%	100,0%
Pedagoške seje.	0	1	2	19	2	24
	0,0%	4,2%	8,3%	79,2%	8,3%	100,0%
Srečanja oddelčnega učiteljskega zbora.	0	0	1	13	2	16
	0,0%	0,0%	6,3%	81,3%	12,5%	100,0%
Srečanja strokovnih aktivov.	0	0	0	13	1	14
	0,0%	0,0%	0,0%	92,9%	7,1%	100,0%
Srečanja učiteljev s šolsko svetovalno službo.	0	1	2	16	2	21
	0,0%	4,8%	9,5%	76,2%	9,5%	100,0%
Drugo (dopišite):	0	0	0	1	1	2
	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	100,0%

Največ osnovnošolskih ravnateljev ocenjuje, da so jim bila strokovna srečanja, ki so jih organizirali pri delu med poukom na daljavo (srečanja vodstva šole z učitelji, pedagoške seje, srečanja oddelčnega učiteljskega zbora, srečanja učiteljev s šolsko svetovalno službo) v pomoč, srečanja strokovnih aktivov pa so celo v največjem deležu ocenili, da so jim bila zelo v pomoč.

Prav tako je največ gimnazijskih ravnateljev ocenilo, da so jim bila različna strokovna srečanja, ki so jih organizirali pri delu med poukom na daljavo v pomoč. Srečanja oddelčnega učiteljskega zbora pa sta skoraj dve petini ravnateljev (38,1 %) ocenili, da so jim bila srednje v pomoč, enak delež pa je podal oceno, da so jim bila v pomoč.

Največ ravnateljev strokovnih in poklicnih šol je ocenil, da so jim bila različna strokovna srečanja, ki so jih organizirali pri delu med poukom na daljavo v pomoč. Tudi slednji so kot najbolj koristna izpostavili srečanja strokovnih aktivov.

Tabela 73: Ali ste v času pouka na daljavo na vaši šoli ocenjevali znanje dijakov/učencev? ($n = 102$).

Ocenjevanje znanja dijakov/ učencev Vrsta anketiranca	Da	Ne	Drugo	Skupaj
Ravnatelji OŠ	35	8	12	55
	63,6%	14,5%	21,8%	100,0%
Ravnatelji GIM	23	0	0	23
	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Ravnatelji SŠ	24	0	0	24
	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%

Vsi srednješolski ravnatelji so odgovorili, da so v času pouka na daljavo ocenjevali znanje dijakov. Enak odgovor sta podali skoraj dve tretjini osnovnošolskih ravnateljev (63,6 %).

Tabela 74: Ocenite, kakšna je bila po vaši oceni kakovost pouka na daljavo v primerjavi s poukom, ki se izvaja v običajnih razmerah: ($n = 104$).

Kakovost pouka Vrsta anketiranca	Bistveno slabša.	Slabša.	Enaka.	Boljša.	Bistveno boljša.	Skupaj
Ravnatelji OŠ	6	38	11	0	0	55
	10,9%	69,1%	20,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Ravnatelji GIM	1	19	3	0	0	23
	4,3%	82,6%	13,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Ravnatelji SŠ	0	21	3	0	0	24
	0,0%	87,5%	12,5%	0,0%	0,0%	100,0%

Približno štiri petine ravnateljev osnovnih šol (80,0 %), gimnazij (86,9 %) ter strokovnih in poklicnih šol (87,5 %) so odgovorili, da je bila po njihovi oceni kakovost pouka na daljavo v primerjavi s poukom, ki se izvaja v običajnih razmerah bistveno slabša oz. slabša. Nihče od ravnateljev ni odgovoril, da bi bila kakovost pouka na daljavo boljša ali bistveno boljša.

Tabela 75: Prosimo, podajte splošno oceno IKT zmožnosti učiteljev vaše šole za izvajanje pouka na daljavo na začetku in na koncu izvajanja pouka na daljavo (n = 102).

	Zelo slabe	Slabe	Povprečne, nekaj srednjega	Dobre	Zelo dobre	Skupaj
Ravnatelji OŠ						
Na začetku.	2	14	34	5	0	55
	3,6%	25,5%	61,8%	9,1%	0,0%	100,0%
Na koncu.	0	0	3	34	18	55
	0,0%	0,0%	5,5%	61,8%	32,7%	100,0%
Ravnatelji GIM						
Na začetku.	2	4	14	3	0	23
	8,7%	17,4%	60,9%	13,0%	0,0%	100,0%
Na koncu.	0	0	2	12	9	23
	0,0%	0,0%	8,7%	52,2%	39,1%	100,0%
Ravnatelji SŠ						
Na začetku.	0	0	16	7	1	24
	0,0%	0,0%	66,7%	29,2%	4,2%	100,0%
Na koncu.	0	0	0	12	12	24
	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	100,0%

Ravnatelji osnovnih šol, gimnazij ter strokovnih in poklicnih šol ocenjujejo, da so učitelji napredovali glede IKT zmožnosti za izvajanje pouka na daljavo od začetka do konca izvajanja pouka na daljavo. Skoraj tretjina osnovnošolskih ravnateljev (29,1 %) je odgovorila, da so imeli njihovi učitelji na začetku zelo slabe ali slabe IKT zmožnosti. Da bi imeli učitelji zelo slabe oz. slabe IKT zmožnosti na koncu pouka na daljavo, pa ni ocenil noben osnovnošolski ravnatelj.

Močno pa se je povečal delež ravnateljev, ki so odgovorili, da so na koncu imeli učitelji dobre oz. zelo dobre IKT zmožnosti (na začetku je taki oceni podalo 9,1 % ravnateljev, na koncu pa 94,5 % anketiranih ravnateljev). Enak trend spremembe odgovorov lahko opazimo tudi pri gimnazijskih ravnateljih (da bi imeli učitelji na začetku zelo dobre oz. dobre zmožnosti za IKT je odgovorilo 13,0 % ravnateljev, na koncu pouka na daljavo pa 91,3 % ravnateljev). Ravnatelji strokovnih in poklicnih šol pa so v večjem deležu ocenili, da so učitelji imeli zelo dobre oz. dobre IKT zmožnosti že na začetku izvajanja pouka na daljavo (33,4 %), da so imeli na koncu pouka na daljavo zelo dobre oz. dobre IKT zmožnosti pa so odgovorili vsi ravnatelji.

Tabela 76: Ocenite svoje IKT zmožnosti za delo na daljavo na začetku in na koncu dela na daljavo. ($n = 102$).

	Zelo slabe	Slabe	Povprečne, nekaj srednjega	Dobre	Zelo dobre	Skupaj
Ravnatelji OŠ						
Na začetku.	0	9	26	16	3	54
	0,0%	16,7%	48,1%	29,6%	5,6%	100,0%
Na koncu.	0	0	4	35	16	55
	0,0%	0,0%	7,3%	63,6%	29,1%	100,0%
Ravnatelji GIM						
Na začetku.	1	1	14	6	1	23
	4,3%	4,3%	60,9%	26,1%	4,3%	100,0%
Na koncu.	0	0	1	13	9	23
	0,0%	0,0%	4,3%	56,5%	39,1%	100,0%
Ravnatelji SŠ						
Na začetku.	0	0	8	13	3	24
	0,0%	0,0%	33,3%	54,2%	12,5%	100,0%
Na koncu.	0	0	1	12	11	24
	0,0%	0,0%	4,2%	50,0%	45,8%	100,0%

Tudi ravnatelji so ocenili, da so v času izvajanja dela na daljavo precej izboljšali svoje IKT zmožnosti. Medtem ko je le tretjina (35,2 %) osnovnošolskih ravnateljev ocenila, da so imeli na začetku dela na daljavo dobre oz. zelo dobre IKT zmožnosti, je taki oceni na koncu dela na daljavo podalo kar 92,7 % ravnateljev. Do enakega zaključka pridemo tudi pri gimnazijskih ravnateljih: da so imeli dobre oz. zelo dobre IKT zmožnosti na začetku dela na daljavo jih je ocenilo 40,4 %, na koncu pa 95,6 %. Dve tretjini ravnateljev strokovnih in poklicnih šol pa sta že na začetku dela na daljavo ocenili svoje IKT zmožnosti kot dobre oz. zelo dobre, na koncu dela na daljavo pa jih je taki oceni podalo 95,8 % ravnateljev.

Tabela 77: Prosimo, podajte splošno oceno motiviranosti učiteljev vaše šole za izvajanje pouka na daljavo na začetku in na koncu izvajanja pouka na daljavo. (n = 102).

	Zelo slaba	Slaba	Povprečne, nekaj srednjega	Dobra	Zelo dobra	Skupaj
Ravnatelji OŠ						
Na začetku.	0	1	13	29	12	55
	0,0%	1,8%	23,6%	52,7%	21,8%	100,0%
Na koncu.	2	10	15	17	11	55
	3,6%	18,2%	27,3%	30,9%	20,0%	100,0%
Ravnatelji GIM						
Na začetku.	1	3	3	11	5	23
	4,3%	13,0%	13,0%	47,8%	21,7%	100,0%
Na koncu.	1	3	7	9	3	23
	4,3%	13,0%	30,4%	39,1%	13,0%	100,0%
Ravnatelji SŠ						
Na začetku.	1	1	5	14	3	24
	4,2%	4,2%	20,8%	58,3%	12,5%	100,0%
Na koncu.	2	2	6	10	4	24
	8,3%	8,3%	25,0%	41,7%	16,7%	100,0%

Ravnatelji ocenjujejo, da je motiviranost učiteljev za izvajanje pouka na daljavo od začetka do konca izvajanja pouka na daljavo upadla. Tri četrtine (74,5 %) osnovnošolskih ravnateljev je odgovorilo, da so po njihovi presoji bili učitelji na začetku izvajanja pouka na daljavo zelo dobro oz. dobro motivirani, da so bili na koncu izvajanja pouka na daljavo zelo dobro oz. dobro motivirani pa jih je odgovorila le še polovica ravnateljev (50,9 %). Tudi večji delež gimnazijskih ravnateljev je odgovoril, da so bili njihovi učitelji na začetku izvajanja pouka na daljavo dobro oz. zelo dobro motivirani (69,5 %), kot so to presodili ob koncu izvajanja pouka na daljavo (52,1 %). 70,8 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol je odgovoril, da so bili njihovi učitelji na začetku izvajanja pouka na daljavo zelo dobro oz. dobro motivirani, za konec izvajanja pouka na daljavo pa je taki oceni podalo 58,4 % anketiranih ravnateljev.

Tabela 78: Ocenite svojo motiviranost za delo na daljavo na začetku in na koncu izvajanja pouka na daljavo. (n = 102).

	Zelo slaba	Slaba	Povprečne, nekaj srednjega	Dobra	Zelo dobra	Skupaj
Ravnatelji OŠ						
Na začetku.	0	1	9	35	10	55
	0,0%	1,8%	16,4%	63,6%	18,2%	100,0%
Na koncu.	1	7	10	25	12	55
	1,8%	12,7%	18,2%	45,5%	21,8%	100,0%
Ravnatelji GIM						
Na začetku.	1	1	2	9	10	23
	4,3%	4,3%	8,7%	39,1%	43,5%	100,0%
Na koncu.	0	2	7	11	3	23
	0,0%	8,7%	30,4%	47,8%	13,0%	100,0%
Ravnatelji SŠ						
Na začetku.	1	0	4	14	5	24
	4,2%	0,0%	16,7%	58,3%	20,8%	100,0%
Na koncu.	1	1	6	10	6	24

	4,2%	4,2%	25,0%	41,7%	25,0%	100,0%
--	------	------	-------	-------	-------	--------

Tudi pri ravnateljih je zaznati padec motiviranosti za delo na daljavo od začetka do konca izvajanja pouka na daljavo. Več kot štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (81,8 %) so odgovorile, da so bili na začetku dela na daljavo zelo dobro oz. dobro motivirani, ob koncu dela na daljavo pa jih je imelo tako motiviranost še nekaj več kot dve tretjini (67,3 %). Enak trend je opaziti tudi pri gimnazijskih ravnateljih. Na začetku dela na daljavo jih je nekaj več kot štiri petine (82,6 %) bilo za delo na daljavo zelo dobro oz. dobro motiviranih, na koncu dela na daljavo pa je bilo takih še 60,8 % ravnateljev. Štiri petine ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (79,1 %) je ocenilo, da so bili na začetku izvajanja dela na daljavo zelo dobro oz. dobro motivirani, na koncu dela na daljavo pa je bilo takih ravnateljev še dve tretjini (66,7 %).

Tabela 79: Kje ste opravljali svoje delo v času izvedbe pouka na daljavo? (n = 102).

<i>Kraj izvedbe pouka</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	V celoti doma.	Večinoma doma.	Večinoma v prostorih šole.	V celoti v prostorih šole.	Skupaj
Ravnatelji OŠ	3	8	23	21	55
	5,5%	14,5%	41,8%	38,2%	100,0%
Ravnatelji GIM	1	6	9	7	23
	4,3%	26,1%	39,1%	30,4%	100,0%
Ravnatelji SŠ	1	9	7	7	24
	4,2%	37,5%	29,2%	29,2%	100,0%

Medtem ko so ravnatelji osnovnih šol (80,0 %) in gimnazij (69,5 %) večinsko opravljali svoje delo v času izvedbe pouka na daljavo večinoma ali v celoti v prostorih šole, se odgovori ravnateljev strokovnih in poklicnih šol glede tega, kje so opravljali svoje delo v časi izvedbe pouka na daljavo, bolj razlikujejo. Nekaj več kot polovica (58,4 %) jih je odgovorila, da so opravljali svoje delo večinoma ali v celoti v prostorih šole, skoraj štiri petine (37,5 %) pa večinoma doma.

Tabela 80: Kako ustrezno je bilo vaše domače okolje za opravljanje vaših delovnih obveznosti na daljavo? (n = 104).

<i>Ustreznost domačega okolja</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Zelo neustrezno.	Neustrezno.	Srednje ustrezno.	Ustrezno.	Zelo ustrezno.	Skupaj
Ravnatelj OŠ	0	5	9	26	15	55
	0,0%	9,1%	16,4%	47,3%	27,3%	100,0%
Ravnatelj GIM	3	1	7	6	6	23
	13,0%	4,3%	30,4%	26,1%	26,1%	100,0%
Ravnatelj SŠ	3	0	2	14	5	24
	12,5%	0,0%	8,3%	58,3%	20,8%	100,0%

Medtem ko je tri četrtine osnovnošolskih ravnateljev (74,6 %) in štiri petine ravnateljev strokovnih ter poklicnih šol (79,1 %) odgovorilo, da je bilo njihovo domače okolje za opravljanje njihovih delovnih obveznosti ustrezno oz. zelo ustrezno, je taki oceni podalo nekaj več kot polovica gimnazijskih ravnateljev (52,2 %). Skoraj tretjina gimnazijskih ravnateljev (30,4 %) je odgovorila, da je bilo njihovo domače okolje za opravljanje delovnih obveznosti srednje ustrezno. Posamični ravnatelji so tudi ocenili, da je bilo njihovo domače okolje za opravljanje njihovih delovnih obveznosti zelo neustrezno oz. neustrezno.

Tabela 81: Kako ocenjujete svojo tehnično opremo (računalnik, slušalke, internetno povezavo), ki ste jo uporabljali za delo na daljavo? (n = 104).

<i>Ocena tehnične opreme</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Zelo slabo	Slabo	Nekaj srednjega	Dobro	Zelo dobro	Skupaj
Ravnatelj OŠ	0	2	6	30	17	55
	0,0%	3,6%	10,9%	54,5%	30,9%	100,0%
Ravnatelj GIM	0	1	1	10	11	23
	0,0%	4,3%	4,3%	43,5%	47,8%	100,0%
Ravnatelj SŠ	1	0	2	14	6	23

	4,3%	0,0%	8,7%	60,9%	26,1%	100,0%
--	------	------	------	-------	-------	--------

Več kot štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (85,4 %), ravnateljev gimnazij (91,3 %) in ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (87,0 %) so ocenili svojo tehnično opremo (računalnik, slušalke, internetno povezavo), ki so jo uporabljali za delo na daljavo kot dobro oz. zelo dobro.

Tabela 82: Kako ocenjujete na splošno tehnično opremo (računalnik, slušalke, internetno povezavo), ki so jo vaši učitelji uporabljali za izvedbo pouka na daljavo? (n = 102).

<i>Splošna ocena tehnične opreme</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Zelo slabo	Slabo	Nekaj srednjega	Dobro	Zelo dobro	Skupaj
Ravnatelji OŠ	0	2	17	31	5	55
	0,0%	3,6%	30,9%	56,4%	9,1%	100,0%
Ravnatelji GIM	0	1	5	14	3	23
	0,0%	4,3%	21,7%	60,9%	13,0%	100,0%
Ravnatelji SŠ	0	0	7	13	4	24
	0,0%	0,0%	29,2%	54,2%	16,7%	100,0%

Ravnatelji pa so slabše kot svojo tehnično opremo, ki so jo uporabljali za delo na daljavo, ocenili tehnično opremo učiteljev. Približno dve tretjini osnovnošolskih ravnateljev (65,5 %) in okoli 70 % gimnazijskih ravnateljev (73,9 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (70,9 %) so odgovorili, da so imeli učitelji zelo dobro oz. dobro tehnično opremo, ki so jo uporabljali za izvedbo pouka na daljavo. Približno tretjina osnovnošolskih ravnateljev (30,9 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (29,2 %) in približno petina gimnazijskih ravnateljev (21,7 %) je podalo oceno, da so imeli njihovi učitelji za izvedbo pouka na daljavo srednje dobro tehnično opremo.

Tabela 83: Iz katerih sredstev je bila kupljena tehnična oprema, ki ste jo uporabljali za delo na daljavo? (n = 102).

Sredstva Vrsta anketiranca	Iz sredstev šole	Iz lastnih sredstev	Iz drugih javnih sredstev	Drugo (dopišite):	Skupaj
Ravnatelj OŠ	26	8	10	11	55
	47,3%	14,5%	18,2%	20,0%	100,0%
Ravnatelj GIM	14	4	2	3	23
	60,9%	17,4%	8,7%	13,0%	100,0%
Ravnatelj SŠ	14	2	2	6	24
	58,3%	8,3%	8,3%	25,0%	100,0%

Skoraj polovica osnovnošolskih ravnateljev (47,3 %) in približno tri petine gimnazijskih ravnateljev (60,9 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (58,3 %) je tehnično opremo, ki so jo uporabljali za delo na daljavo kupilo iz sredstev šole. Skoraj petina osnovnošolskih ravnateljev (18,2 %) ter malo manj kot desetina gimnazijskih ravnateljev (8,7 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (8,3 %) pa je opremo nabavilo iz drugih javnih sredstev. Da so opremo nabavili iz lastnih sredstev je odgovorilo osem ravnateljev osnovnih šol, štirje gimnazijski ravnatelji ter dva ravnatelja strokovnih in poklicnih šol.

Tabela 84: Ocenite kakovost podpore ali pomoči, ki ste jo učiteljem in drugim strokovnim delavcem vaše šole v času pouka na daljavo organizirali na naslednjih področjih: (n = 102).

	Zelo slaba	Slaba	Nekaj srednjega	Dobra	Zelo dobra	Skupaj
Ravnatelj OŠ						
Uporaba tehnične opreme.	0	1	7	35	12	55
	0,0%	1,8%	12,7%	63,6%	21,8%	100,0%
Didaktična uporaba IKT.	0	0	8	42	5	55
	0,0%	0,0%	14,5%	76,4%	9,1%	100,0%
Delo z učenci.	0	0	9	40	6	55

	0,0%	0,0%	16,4%	72,7%	10,9%	100,0%
Sodelovanje s starši.	0	0	15	35	5	55
	0,0%	0,0%	27,3%	63,6%	9,1%	100,0%
Organizacija pouka na daljavo.	0	0	5	32	18	55
	0,0%	0,0%	9,1%	58,2%	32,7%	100,0%
Lastno počutje v času epidemije.	0	6	23	24	2	55
	0,0%	10,9%	41,8%	43,6%	3,6%	100,0%
Ravnatelji GIM						
Uporaba tehnične opreme.	0	0	4	14	5	23
	0,0%	0,0%	17,4%	60,9%	21,7%	100,0%
Didaktična uporaba IKT.	0	0	11	8	4	23
	0,0%	0,0%	47,8%	34,8%	17,4%	100,0%
Delo z dijaki/učenci.	0	0	5	15	3	23
	0,0%	0,0%	21,7%	65,2%	13,0%	100,0%
Sodelovanje s starši.	0	1	10	9	3	23
	0,0%	4,3%	43,5%	39,1%	13,0%	100,0%
Organizacija pouka na daljavo.	0	1	1	15	6	23
	0,0%	4,3%	4,3%	65,2%	26,1%	100,0%
Lastno počutje v času epidemije.	0	3	10	9	1	23
	0,0%	13,0%	43,5%	39,1%	4,3%	100,0%

Tabela 34:Nadaljevanje

Ravnatelji SŠ						
Uporaba tehnične opreme.	0	0	2	19	3	24
	0,0%	0,0%	8,3%	79,2%	12,5%	100,0%
Didaktična uporaba IKT.	0	0	5	14	5	24
	0,0%	0,0%	20,8%	58,3%	20,8%	100,0%

Delo z dijaki/učenci.	0	0	6	17	1	24
	0,0%	0,0%	25,0%	70,8%	4,2%	100,0%
Sodelovanje s starši.	0	0	7	16	1	24
	0,0%	0,0%	29,2%	66,7%	4,2%	100,0%
Organizacija pouka na daljavo.	0	0	2	16	6	24
	0,0%	0,0%	8,3%	66,7%	25,0%	100,0%
Lastno počutje v času epidemije.	0	0	12	12	0	24
	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%

Več kot 90 % osnovnošolskih ravnateljev (90,9 %), ravnateljev gimnazij (91,3 %) ter strokovnih in poklicnih šol (91,7 %) je odgovorilo, da so na področju organizacije pouka na daljavo organizirali zelo dobro ali dobro podporo učiteljem in drugim strokovnim delavcem njihove šole v času pouka na daljavo. Prav tako je več kot 90 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (91,7 %) ter več kot štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (85,4 %) in gimnazijskih ravnateljev (82,6 %) ocenilo, da so organizirali zelo dobro ali dobro pomoč zaposlenim na področju uporabe tehnične opreme. Je pa več osnovnošolskih ravnateljev (85,5 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (79,1 %) v primerjavi z gimnazijskimi ravnatelji (52,2 %) mnenja, da so zaposlenim nudili zelo dobro ali dobro podporo glede didaktične uporabe IKT. Manj gimnazijskih ravnateljev (52,1 %) v primerjavi z osnovnošolskimi ravnatelji (72,7 %) ter ravnatelji strokovnih in poklicnih šol (52,1 %) tudi ocenjuje, da so zaposlenim nudili zelo dobro oz. dobro podporo na področju sodelovanja s starši. Tako osnovnošolski in gimnazijski ravnatelji kot ravnatelji strokovnih in poklicnih šol pa ocenjujejo, da so zaposlenim v času pouka na daljavo organizirali najmanj podpore in pomoči glede njihovega lastnega počutja v času epidemije. Da so na tem področju zaposlenim nudili dobro ali zelo dobro podporo je odgovorilo manj kot polovica osnovnošolskih (47,2 %) in gimnazijskih ravnateljev (43,4 %) ter polovica (50,0 %) ravnateljev strokovnih in poklicnih šol.

Tabela 85: Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki je bila v času izvajanja pouka na daljavo omogočena učiteljem in drugim strokovnim delavcem vaše šole s strani: (n = 102).

	Zelo slaba	Slaba	Nekaj srednjega	Dobra	Zelo dobra	Skupaj
Ravnatelji OŠ						
Šolskih svetovalnih delavcev.	0	0	11	26	18	55
	0,0%	0,0%	20,0%	47,3%	32,7%	100,0%
Računalničarjev oz. informatikov na šoli.	0	0	4	20	31	55
	0,0%	0,0%	7,3%	36,4%	56,4%	100,0%
Zavoda RS za šolstvo.	1	11	18	22	3	55
	1,8%	20,0%	32,7%	40,0%	5,5%	100,0%
Fakultet, ki izobražujejo prihodnje učitelje.	2	23	21	8	1	55
	3,6%	41,8%	38,2%	14,5%	1,8%	100,0%
Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.	10	16	21	8	0	55
	18,2%	29,1%	38,2%	14,5%	0,0%	100,0%
Arnesa.	0	2	10	30	12	54
	0,0%	3,7%	18,5%	55,6%	22,2%	100,0%
Drugo (dopišite):	0	0	1	1	1	3
	0,0%	0,0%	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
Ravnatelji GIM						
Šolskih svetovalnih delavcev.	0	2	4	11	6	23
	0,0%	8,7%	17,4%	47,8%	26,1%	100,0%
Računalničarjev oz. informatikov na šoli.	1	1	4	10	7	23
	4,3%	4,3%	17,4%	43,5%	30,4%	100,0%
Zavoda RS za šolstvo.	0	7	13	3	0	23
	0,0%	30,4%	56,5%	13,0%	0,0%	100,0%
	2	15	6	0	0	23

Fakultet, ki izobražujejo prihodnje učitelje.	8,7%	65,2%	26,1%	0,0%	0,0%	100,0%
Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.	6	8	7	2	0	23
	26,1%	34,8%	30,4%	8,7%	0,0%	100,0%
Arnesa.	1	1	5	11	5	23
	4,3%	4,3%	21,7%	47,8%	21,7%	100,0%
Drugo (dopišite):	1	0	0	0	0	1
	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%

Tabela 35:Nadaljevanje

Ravnatelj SŠ						
Šolskih svetovalnih delavcev.	2	0	4	11	7	24
	8,3%	0,0%	16,7%	45,8%	29,2%	100,0%
Računalničarjev oz. informatikov na šoli.	0	0	5	12	7	24
	0,0%	0,0%	20,8%	50,0%	29,2%	100,0%
Zavoda RS za šolstvo.	1	5	11	4	3	24
	4,2%	20,8%	45,8%	16,7%	12,5%	100,0%
Fakultet, ki izobražujejo prihodnje učitelje.	3	4	12	5	0	24
	12,5%	16,7%	50,0%	20,8%	0,0%	100,0%
Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.	4	6	10	2	2	24
	16,7%	25,0%	41,7%	8,3%	8,3%	100,0%
Arnesa.	0	0	5	13	5	23
	0,0%	0,0%	21,7%	56,5%	21,7%	100,0%
Drugo (dopišite):	0	0	1	1	0	2
	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%

Osnovnošolski ravnatelji, ravnatelji gimnazij ter strokovnih in poklicnih šol so bili najbolj zadovoljni s kakovostjo podpore, ki je bila v času izvajanja pouka na daljavo omogočena učiteljem in drugim strokovnim delavcem njihove šole s strani računalničarjev oz. informatikov na šoli (da je bila z njihove strani podpora zelo dobra oz. dobra je ocenilo 92,8 % ravnateljev osnovnih šol, 73,9 % ravnateljev gimnazij ter 79,2 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol), šolskih svetovalnih delavcev (da je bila z njihove strani podpora zelo dobra oz. dobra je ocenilo 80,0 % ravnateljev osnovnih šol, 73,9 % ravnateljev gimnazij ter 73,9 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol) in Arnesa (da je bila z njihove strani podpora zelo dobra oz. dobra je ocenilo 77,8 % ravnateljev osnovnih šol, 69,5 % ravnateljev gimnazij ter 78,2 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol).

Ravnatelji so bili precej manj zadovoljni s podporo Zavoda RS za šolstvo (da je bila z njihove strani podpora zelo dobra oz. dobra je ocenilo 45,5 % ravnateljev osnovnih šol, 13,0 % ravnateljev gimnazij ter 29,2 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol), fakultet, ki izobražujejo prihodnje pedagoške delavce (da je bila z njihove strani podpora zelo dobra oz. dobra je ocenilo 16,3 % ravnateljev osnovnih šol, noben ravnatelj gimnazij ter 20,8 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol) ter Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (da je bila z njihove strani podpora zelo dobra oz. dobra je ocenilo 14,5 % ravnateljev osnovnih šol, 8,7 % ravnateljev gimnazij ter 16,6 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol).

Tabela 86: Ali ste vi oz. vaš pomočnik v času pouka na daljavo prisostvovali pri pouku, ki so ga organizirali vaši učitelji? (n = 101).

<i>Prisostvovanje pi pouku učiteljev</i>	Da	Ne	Skupaj
<i>Vrsta anketiranca</i>			
Ravnatelji OŠ	41	14	55
	74,5%	25,5%	100,0%
Ravnatelji GIM	19	4	23
	82,6%	17,4%	100,0%
Ravnatelji SŠ	20	3	23
	87,0%	13,0%	100,0%

Tri četrtine osnovnošolskih ravnateljev (74,5 %) in več kot štiri petine gimnazijskih ravnateljev (82,6 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (87,0 %) je odgovorilo, da so v času pouka na daljavo prisostvovali (ravnatelj ali njegov pomočnik) pri pouku, ki so ga organizirali njihovi učitelji. Kot je razvidno iz spodnje tabele, so skoraj dve tretjini osnovnošolskih ravnateljev (61,0 %) in nekaj več kot polovica gimnazijskih ravnateljev (52,7 %) in ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (52,7 %), ki so odgovorili, da so hospitirali v času pouka na daljavo, v nadaljevanju odgovorili, da so prisostvovali pri vsaj približno polovici učiteljev (v tem deležu je združen delež ravnateljev, ki so odgovorili, da so prisostvovali pri vseh ali skoraj pri vseh učiteljih, pri več kot polovici učiteljev in pri približno polovici učiteljev).

Tabela 87: Ocenite, pri koliko učiteljih ste hospitirali v času pouka na daljavo:? (n = 79).

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 36, odgovorili z odgovorom »Da«.

Delež hospitacije Vrsta anketiranja	Pri vseh ali skoraj vseh učiteljih	Pri več kot polovici učiteljev.	Pri približno polovici učiteljev.	Pri manj kot polovici.	Samo pri kakšnem posamezniku.	Skupaj
Ravnatelji OŠ	8	8	9	5	11	41
	19,5%	19,5%	22,0%	12,2%	26,8%	100,0%
Ravnatelji GIM	6	1	3	4	5	19
	31,6%	5,3%	15,8%	21,1%	26,3%	100,0%
Ravnatelji SŠ	4	3	3	7	2	19
	21,1%	15,8%	15,8%	36,8%	10,5%	100,0%

Tabela 88: Ali ste ob zaključku hospitacije z učiteljem opravili analizo učne ure in oblikovali smernice, kako bi lahko delo v prihodnje izboljšal? (n = 80).

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 36, odgovorili z odgovorom »Da«.

Opravljen analiza učne ure Vrsta anketiranca	Da	Ne	Skupaj
Ravnatelj OŠ	36	5	41
	87,8%	12,2%	100,0%
Ravnatelj GIM	16	3	19
	84,2%	15,8%	100,0%
Ravnatelj SŠ	17	3	20
	85,0%	15,0%	100,0%

Več kot štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (87,8 %), ravnateljev gimnazij (84,2 %) ter strokovnih in poklicnih šol (85,0 %) je odgovorilo, da so ob zaključku hospitacije z učiteljem opravili analizo učne ure in oblikovali smernice, kako bi lahko delo v prihodnje izboljšal.

Tabela 89: Odgovori na odprto vprašanje: Prosimo, navedite najpogostejše težave, ki ste jih ob opazovanju učnih ur ugotovili?

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 36, odgovorili z odgovorom »Da«.

Odgovori Ravnateljcev OŠ:

- neustrezno izkoriščen čas na videokonferenci
- počasnost odzivanja učencev (počasnost interneta, učenci so odsotni: \"ravno je šel pit\", učenci hkrati počnejo nekaj drugega, - starši so po nepotrebnem prisotni (1. VIO), pomagajo z odgovorom (čeprav ni potrebe hiteti), - učitelj ima še precej dela z IKT (čeprav so bili proti koncu epidemije že zelo suvereni) - učitelj si pripravi preveč gradiv - učitelji ne načrtujejo kratkih odmorov v času videosrečanja -
- predolge videokonference na razredni stopnji - upad koncentracije
- premalo povratnih informacij, saj vsi učenci niso imeli prižganih kamer, da bi jih učitelj videl, sledil ali poslušajo - preveč obsežno izvede ure in nato še domače naloge
- slabša tehnična usposobljenost - neprimeren obseg snovi
Manjša količina obravnavane snovi; moteči dejavniki za učence (prisotnost drugih članov družine), težje vodenje mlajših učencev preko videokonferenc, neudeležba učencev na predmetni stopnji
manjše tehnične težave - npr. posamezen učenec se je izklopil z zvoka ali slike; kakšna zadeva se ni dobro videla,....
Morda samo v 9. razredu je bilo veliko več energije. motiviranosti, spodbud za delo.
Največja težava je bila v ohranjanju stika in vključevanju vsakega posameznika kot aktivnega ustvarjalca učnega procesa.
Neaktivnost učencev zaradi načina podajanja snovi, učitelj ni vključil vseh učencev v pogovor oz. k sodelovanju, učenci niso imeli vklopljenih kamer.
Nemir, zmanjšan interes učencev za sodelovanje, iskanje razlogov za odsotnost pri pouku, občasne tehnične težave.
Nemotivirani in neaktivni učenci, preveč frontalnega pouka

Neodzivnost učencev, izklopljene kamere učencev, pri nekaterih učiteljih preveč posnetega gradiva (namesto videokonferenc)
Nepoznavanje delovanja programske opreme Nedoslednost pri upoštevanju pravil nezainteresiranost otrok
nesodelovanje nekaterih učencev
Nizka motivacija posameznih učencev (učno manj zmožni) za delo.
Odsotnost, zamujanje nekaterih učencev, izklapljanje kamer.
Opravila sem manj hospitacij, ker sem menila, da je to za učitelja še dodatna obremenitev. Ponudila sem, da me povabijo na hospitacije. Odziv je bil redek in to sem razumela. Pregledala sem vse spletne učilnice in izvedla analizo le teh. Stalno sem spremljala spletne učilnice in učiteljem svetovala. Učiteljem sem bila ves čas na razpolago.
Pomanjkanje didaktike pri nekaterih.
Pomanjkanje osebnega stika neodzivnost učencev in nemoč učiteljev za motivacijo slabša fleksibilnost pri izbiri metod in oblik pri delu preko videokonferenčnih povezav
Premajhna aktivnost učencev, neprilagojeni did. pristop za poučevanje na daljavo.
Premalo časa.
Premalo komunikacije med učenci in učitelji, premalo izpostavljeni cilji, ki so jih želeli doseči, včasih preobsežno gradivo, premalo časa in načinov za ponavljanje in utrjevanje znanja.
Premalo sodelovalnega dela med učenci, preveč razlag.
Preveč besedila
Slaba motiviranost učencev za šolsko delo.

Slabše obvladovanje "tehničnih težav" (strah), sicer pa generalno manj poguma za izvajanje nekaterih aktivnosti, ki so potem šle, soočanje z "motnjami iz domačega okolja", kjer se včasih težko odločiš za ukrepanje, včasih preveč snovi za uro na daljavo ali preveč domačega dela, slabše združevanje ciljev pouka, ki je bilo proti koncu vedno boljše, strah pred uporabo novih načinov in metod dela ...

Spremljanje dela ni bilo samo s hospitacijami temveč sem imela vpogled tudi v klepetalnice in spletne učilnice. Uporabljali smo dokumente v skupni rabi, tako, da sem imela vpogled z različnih vidikov. Poučevala sem tudi sama. Menim, da smo se kot učitelji (velika večina) zelo trudili najti prave poti, le da odzivnost ni bila takšna kot smo jo želeli, pričakovali.

Tehnična plat

Tehnične motnje, sodelovanje učencev, motiviranost učencev.

tehnične težave (moten signal)

Težave s tehniko, pasivnost učencev (veliko slabša interakcija kot neposredno v razredu).

Težave tehnične narave, koncentracija učencev, delovni pogoji doma.

učitelj je preveč govoril

Ure so bile predolge, saj učenci ne morejo slediti.

V nižjih razredih prevelika pomoč staršev. V višjih razredih pa motivacija učencev za delo.

Včasih preveč predavanj in premalo učnega pogovora, slabše znanje IKT za vključevanje naprednejših oblik dela z MS Teamsih, učenci niso prižigali kamere

Več dvosmerne komunikacije z učenci, povratne informacije učencem, nudenje individualne pomoči in podpore.

Večja apatičnost učencev, izklapljanje kamer in stalno opozarjanje učitelja je motilo pouk in koncentracijo vseh vpletenih.

Velik poudarek so dajali na podajanju snovi, premalo so preverjali, če so učenci snov razumeli,. Niso pogledali zapisov v zvezku,.. učenci niso ves čas sledili (delali so druge stvari: jedli, pili, hodili na stranišče, ugašali kamere...)

Tabela 90a: Odgovori na odprto vprašanje: Prosimo, navedite najpogostejše težave, ki ste jih ob opazovanju učnih ur ugotovili?

Ravnatelj OŠ	f
Predolga videokonferenca oziroma premalo odmorov	3
Premalo preverjanja razumevanja snovi/Pomoči učencem z učnimi težavami	3
Premalo dvosmerne komunikacije med učiteljem in učenci/premalo aktivnosti, sodelovanja učencev	9
IKT težave	8
Nepoznavanje upravljanja z IKT	5
Neodzivnost, nemotiviranost učencev	20
Preveč gradiv/Neprimeren obseg snovi	6
Delovni pogoji doma/Motnje	3
Slabše uporabljeni pristopi pri podajanju snovi	5

Osnovnošolski ravnatelji, ki so v Tabeli 36 odgovorili z »Da«, so kot najpogostejše težave, ki so jih opazili od opazovanja učnih ur, navedli neodzivnost, nemotiviranost učencev. Tako je odgovorilo 20 ravnateljev. Devet jih je menilo, da je bilo premalo dvosmerne komunikacije med učiteljem in učenci oz. premalo aktivnosti, sodelovanja med učenci, osem jih je navajalo IKT težave. Da je bilo preveč gradiv oz. neprimeren obseg snovi jih je menilo šest, po pet ravnateljev pa je kot težave navedlo nepoznavanje upravljanja z IKT in slabše uporabljeni pristopi pri podajanju snovi. Po trije ravnatelji so navedli predolga videokonferenca oziroma premalo odmorov, premalo preverjanja razumevanja snovi oz. pomoči učencem z učnimi težavami in delovni pogoji doma oz. motnje.

»Več dvosmerne komunikacije z učenci, povratne informacije učencem, nudenje individualne pomoči in podpore.«

»Največja težava je bila v ohranjanju stika in vključevanju vsakega posameznika kot aktivnega ustvarjalca učnega procesa.«

»Neodzivnost učencev, izklopljene kamere učencev, pri nekaterih učiteljih preveč posnetega gradiva (namesto videokonferenc)«

»Premalo komunikacije med učenci in učitelji, premalo izpostavljeni cilji, ki so jih želeli doseči, včasih preobsežno gradivo, premalo časa in načinov za ponavljane in utrjevanje znanja.«

»- počasnost odzivanja učencev (počasnost 'Citati in frekvence'! F6 učenci so odsotni: \"ravno je šel pit\", učenci hkrati počnejo nekaj drugega, - starši so po nepotrebnem prisotni (1. VIO), pomagajo z odgovorom (čeprav ni potrebe hiteti), - učitelj ima še precej dela z IKT (čeprav so bili proti koncu epidemije že zelo«

Odgovori Ravnateljev GIM:

- frontalni nastopi - preveč snovi

1. V začetku izvajanja pouka na daljavo profesorji med predavanjem niso imeli prižgane kamere. 2. Nekateri profesorji so premalo vključevali dijake.

Dlje časa, ko je trajalo izobraževanje na daljavo, slabša je bila koncentracija dijakov. Po novem letu je tudi precej upadla njihova motivacija. Pri nekaterih dijakih smo opazili, da imajo med poukom odprte tudi druge internetne strani.

Nekateri učitelji so ogromno časa vlagali v pripravo ur, vendar so pri tem premalo uporabljali možnosti različnih aplikacij...ure so bile izvedene v obliki predavanj...od dijakov niso sproti dobili povratnih informacij, niso vedeli ali jim dijaki sploh sledijo, dijaki so imeli ogromno domačega dela...nekateri učitelji niso bili pripravljeni spremeniti načina svojega dela, ker bi jim to vzelo preveč časa za učenje novega...bili so v stiski

Nepoznavanje metod dela na daljavo.

Občasno pri nekaterih predmetih preveč samostojnega dela dijakov.

Padanje motivacije učiteljem zaradi nezainteresiranosti dijakov. Golo predavanje, pogovarjanje s samim seboj, premalo interaktivnosti, odzivnosti dijakov.

Pasivnost dijakov Ne opravljanje domačih obveznosti

Potreba bo raznolikih načinov motiviranja dijakov, smiselna izraba možnosti, ki jih ponujajo raznolika e-učna gradiva in aplikacije - premalo izkoriščeni didaktični potenciali e-gradiv. Pouk je premalo spodbujal aktivno udeležbo dijakov s sprotnimi povratnimi informacijami.

Predvsem sodelovanje dijakov pri učnih urah.
Prehitro jemanje snovi, premalo vaj skupaj z dijaki.
Prehitro podajanje snovi Preveč nalog Preveč dlakocepstva
Premalo poudarka na posameznega dijaka, preveč snovi v eni uri, formativno spremljanje.
Stik učitelja z dijaki. Preveč snovi in metod za eno šolsko uro. Občasne tehnične težave. Pasivnost dijakov.
učitelji so opisovali težave v zvezi z ocenjevanjem
Učitelji so se res potrudili in ni bilo večjih napak
Zelo raznolik interes dijakov za sodelovanje pri pouku na daljavo.

Tabela 91b: Odgovori na odprto vprašanje: Prosimo, navedite najpogostejše težave, ki ste jih ob opazovanju učnih ur ugotovili?

Ravnatelj GIM	f
Premalo dvosmerne komunikacije med učiteljem in učenci/premalo aktivnosti, sodelovanja učencev	10
IKT težave/Nepoznavanje IKT	3
Neprimeren obseg snovi/Slabše podajanje snovi (prehitro, itd.)	6
Preveč samostojnega/domačega dela dijakov	2

Med gimnazijskimi ravnatelji, ki so v Tabeli 36 odgovorili z »Da«, jih je največ, deset, kot najpogostejše težave, ki so jih ugotovili ob opazovanju učnih ur, navedli premalo dvosmerne komunikacije med učiteljem in učenci/premalo aktivnosti, sodelovanja učencev. Šest jih je navedlo neprimeren obseg snovi oz. slabše podajanje snovi (prehitro, itd.), trije težave z IKT oz. nepoznavanje IKT, dva pa sta menila, da je bila težava preveč samostojnega oz. domačega dela dijakov.

»Zelo raznolik interes dijakov za sodelovanje pri pouku na daljavo.«

»Nekateri učitelji so ogromno časa vlagali v pripravo ur, vendar so pri tem premalo uporabljali možnosti različnih aplikacij...ure so bile izvedene v obliki predavanj...od dijakov niso sproti dobili povratnih informacij, niso vedeli ali jim dijaki sploh sledijo, dijaki so imeli ogromno domačega dela...nekateri učitelji niso bili pripravljeni spremeniti načina svojega dela, ker bi jim to vzelo preveč časa za učenje novega...bili so v stiski«

»frontalni nastopi - preveč snovi«

»Občasno pri nekaterih predmetih preveč samostojnega dela dijakov.«

»Potreba bo raznolikih načinov motiviranja dijakov, smiselna izraba možnosti, ki jih ponujajo raznolika e-učna gradiva in aplikacije - premalo izkoriščeni didaktični potenciali e-gradiv. Pouk je premalo spodbujal aktivno udeležbo dijakov s sprotnimi povratnimi informacijami.«

Odgovori Ravnateljv SŠ:

- motiviranje dijakov

- premalo vključeni (aktivni) dijaki v učno uro, - preveč učne snovi naenkrat, - premalo utrjevanja, - manjko didaktike pri nekaterih učiteljih, - premalo motivacije s strani učiteljev, - premalo vključevanje učne snovi v konkretne življenjske situacije ... - čut za dijake s posebnimi potrebami ... - težave z internetom in ostale IKT težave, - zamujanje dijakov včasih tudi učitelja ...

Delo učiteljev lahko pohvalim.

Dijaki niso imeli vklopljenih kamer. Premalo sodelovalnega dela dijakov.

Dijaki niso vedno imeli vklopljenih kamer

Motiviranost dijakov. Druge slabosti, ki jih prinaša pouk na daljavo.

Nadzor nad oddelkom, ne-motivacijska gradiva za izvedbo
Največja težava je bila odzivnost dijakov .
Ne odzivnost
Nekvalitetno izvajanje interaktivnih ur - brez kamere,...
Nemotiviranost dijakov, pri pouku so sodelovali samo nekateri dijaki, pomanjkljiva tehnična oprema dijakov.
Neodzivnost dijakov
Ni osebnega stika z dijaki in učitelji težko preverjajo, koliko dijaki pravzaprav delajo in sodelujejo. Težko preverijo ali so dosegli zastavljene cilje. Aktivnost dijakov je nižja. Sploh dijaki v programih SPI in NPI so izgubili stik s snovjo in od januarja dalje se nekateri niso več vključevali k pouku.
Pomanjkljive IKT kompetence, didaktična znanja za pouk na daljavo
Prehitro podajanje snovi. Premalo za dijake aktivne ure (npr. učitelj predava ob branju PPT).
Preveč časa namenjenega preverjanju prisotnosti dijakov, preverjanju domačih zadolžitev, tehnične težave z IKT opremo
Težave z internetno povezavo (slika učitelja zamrzne, zvok zamuja ...). Zanimivo se mi zdi, da so učitelji dobro prilagodili odnosni govor, dali dijakom dovolj časa za odgovarjanje na zastavljena vprašanja ... Je pa bilo veliko težav z ocenjevanjem znanja na daljavo.
več utrjevanja, povzetek učne snovi ob koncu ure več razlage v slovenščini (tuji jezik)

Tabela 92c: Odgovori na odprto vprašanje: Prosim, navedite najpogostejše težave, ki ste jih ob opazovanju učnih ur ugotovili?

Ravnatelj SŠ	f
Premalo dvosmerne komunikacije med učiteljem in učenci/premalo aktivnosti, sodelovanja učencev	13

Tudi ravnatelji srednjih strokovnih in poklicnih šol so kot najpogostejšo težavo, ki so jo ugotovili ob opazovanju učnih ur, navedli premalo dvosmerne komunikacije med učitelji in učenci oz. premalo aktivnosti, sodelovanja učencev ($f = 13$). Pet jih je kot težavo navedlo težave z IKT oz. nepoznavanje IKT, trije pa neprimeren obseg snovi oz. slabše podajanje snovi (prehitro itd.).

»Nemotiviranost dijakov, pri pouku so sodelovali samo nekateri dijaki, pomanjkljiva tehnična oprema dijakov.«

»Pomanjkljive IKT kompetence, didaktična znanja za pouk na daljavo.«

»Prehitro podajanje snovi. Premalo za dijake aktivne ure (npr. učitelj predava ob branju PPT).«

»Težave z internetno povezavo (slika učitelja zamrzne, zvok zamuja ...)...«

Povzetek

Več kot polovica osnovnošolskih ravnateljev (56,4 %) je odgovorila, da so imeli na šoli imenovano osebo za organizacijo izvedbe pouka na daljavo. Enak odgovor je podalo nekaj več kot dve petini gimnazijskih ravnateljev (43,5 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (42,9 %). Aktivnosti, povezane z izvedbo pouka na daljavo, je v osnovni šoli v največ primerih koordiniral ravnatelj, v gimnazijah pa ravnatelj ali pomočnik ravnatelja.

Več kot tri četrtine ravnateljev osnovnih šol (78,1 %) in gimnazij (78,3 %) ter skoraj vsi ravnatelji srednjih strokovnih in poklicnih šol (92,6 %) so ocenili, da je bila po njihovi presoji šola na splošno zelo dobro oz. dobro pripravljena na šolsko leto 2020/21, glede na znanje in praktične izkušnje s prilagojenim načinom izobraževanja iz prvega vala epidemije. Ravnatelji osnovnih šol, gimnazij ter srednjih strokovnih in poklicnih šol so najvišje ocenili pripravljenost šol z organizacijskega vidika, najnižje pa so ocenili pripravljenost šol z vsebinskega vidika, torej z vidika poučevanja. Skoraj vsi ravnatelji osnovnih šol, gimnazij ter srednjih strokovnih in poklicnih šol so odgovorili, da so imeli na ravni šole oblikovana skupna navodila oz. smernice, kako naj poteka pouk na daljavo. Na več osnovnih šolah, gimnazijah ter srednjih

strokovnih in poklicnih šolah so za učence oz. dijake organizirali še individualno učno pomoč za učence / dijake z odločbo o DSP, razredno uro, pogovore s starši, športni dan. Na več srednjih šolah so organizirali tudi pripravo na maturo, odprti kurikulum in interesne dejavnosti. Na več osnovnih šolah pa tudi pripravo na tekmovanja.

Na osnovnih šolah, gimnazijah ter srednjih strokovnih in poklicnih šolah so najpogosteje poučevali učence v času pouka na daljavo prek videokonferenčnega sistema, npr. ZOOM; MS Teams, Skype, Googlemeet, elektronske pošte, veliko pa jih je učno uro vnaprej posnelo in omogočilo ogled posnetka. Večina ravnateljev, ki so za poučevanje učencev oz. dijakov uporabljali tudi videokonferenčni sistem, je odgovorila, da so imeli na šoli sprejet dogovor, kako pogosto naj imajo učitelji z učenci oz. dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema. Ravnatelji osnovnih šol, na katerih so učence poučevali prek videokonferenčnega sistema, so večinsko (60,4 %) odgovorili, da so imeli na šoli dogovor, da naj imajo učenci ves čas srečanj vključeno kamero, medtem ko je tak odgovor podala le približno tretjina gimnazijskih ravnateljev (30,4 %) in ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (37,0 %). Skoraj vsi ravnatelji osnovnih šol, gimnazij ter srednjih strokovnih in poklicnih šol so odgovorili, da so na šoli imeli dogovor, da preverjajo prisotnost učencev oz. dijakov na neposrednih srečanjih, organiziranih prek videokonferenčnega sistema. Vsi osnovnošolski ravnatelji in več kot štiri petine gimnazijskih ravnateljev (87,0 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (84,6 %) je odgovorilo, da so imeli na šoli dogovor, da si učitelji izmenjujejo dobre primere poučevanja na daljavo. Skoraj polovica osnovnošolskih ravnateljev (47,3 %) in ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (45,5 %) je odgovorila, da si je po njihovi presoji izmenjevalo primere dobre prakse večina učiteljev. Največ gimnazijskih ravnateljev (35,0 %) pa je odgovorilo, da si je po njihovi presoji izmenjevalo primere dobre prakse poučevanja na daljavo manj kot polovica učiteljev.

Skoraj vsi osnovnošolski ravnatelji (96,4 %) in več kot štiri petine gimnazijskih ravnateljev (86,4 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (81,5 %) je odgovorilo, da so pred začetkom šolskega leta 2020/21 naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v preteklem šolskem letu (2019/20). Štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (80,0 %), tri petine gimnazijskih ravnateljev (60,9 %) in nekaj več kot dve tretjini ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (70,4 %) je odgovorilo, da so med izvajanjem pouka na daljavo opravili evalvacijo le-tega na nivoju šole.

Največ osnovnošolskih in srednješolskih ravnateljev ocenjuje, da so jim bila različna strokovna srečanja, ki so jih organizirali pri delu med poukom na daljavo (srečanja vodstva šole z učitelji,

pedagoške seje, srečanja oddelčnega učiteljskega zbora, srečanja učiteljev s šolsko svetovalno službo) v pomoč pri izvedbi pouka na daljavo.

Vsi srednješolski ravnatelji so odgovorili, da so v času pouka na daljavo ocenjevali znanje dijakov. Enak odgovor sta podali skoraj dve tretjini osnovnošolskih ravnateljev (63,6 %). Približno štiri petine ravnateljev osnovnih šol (80,0 %), gimnazij (86,9 %) ter strokovnih in poklicnih šol (87,5 %) so odgovorili, da je bila po njihovi oceni kakovost pouka na daljavo v primerjavi s poukom, ki se izvaja v običajnih razmerah bistveno slabša oz. slabša. Ravnatelji so ocenili, da so v času izvajanja dela na daljavo precej izboljšali svoje IKT zmožnosti. So pa zaznali padec motiviranosti za delo na daljavo od začetka do konca izvajanja pouka na daljavo.

Medtem ko so ravnatelji osnovnih šol (80,0 %) in gimnazij (69,5 %) večinsko opravljali svoje delo v času izvedbe pouka na daljavo večinoma ali v celoti v prostorih šole, se odgovori ravnateljev strokovnih in poklicnih šol glede tega, kje so opravljali svoje delo v časi izvedbe pouka na daljavo, bolj razlikujejo. Nekaj več kot polovica (58,4 %) jih je odgovorila, da so opravljali svoje delo večinoma ali v celoti v prostorih šole, skoraj štiri petine (37,5 %) pa večinoma doma. Več kot štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (85,4 %), ravnateljev gimnazij (91,3 %) in ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (87,0 %) so ocenili svojo tehnično opremo (računalnik, slušalke, internetno povezavo), ki so jo uporabljali za delo na daljavo kot dobro oz. zelo dobro. Skoraj polovica osnovnošolskih ravnateljev (47,3 %) in približno tri petine gimnazijskih ravnateljev (60,9 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (58,3 %) je tehnično opremo, ki so jo uporabljali za delo na daljavo kupilo iz sredstev šole. Več kot 90 % osnovnošolskih ravnateljev (90,9 %), ravnateljev gimnazij (91,3 %) ter strokovnih in poklicnih šol (91,7 %) je odgovorilo, da so na področju organizacije pouka na daljavo organizirali zelo dobro ali dobro podporo učiteljem in drugim strokovnim delavcem njihove šole v času pouka na daljavo. Tri četrtine osnovnošolskih ravnateljev (74,5 %) in več kot štiri petine gimnazijskih ravnateljev (82,6 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (87,0 %) je odgovorilo, da so v času pouka na daljavo prisostvovali (ravnatelj ali njegov pomočnik) pri pouku, ki so ga organizirali njihovi učitelji.

2 Priprava na poučevanje na daljavo

Tabela 93: Katera znanja od navedenih bi po vaši oceni učitelji vaše šole potrebovali za uspešno poučevanje v prihodnje? (n = 102).

	sploh ne potrebujejo	ne potrebujejo	ne vem	potrebujejo	zelo potrebujejo	Skupaj
Ravnatelj OŠ						
Vključevanje IKT pri obravnavi učne vsebine.	0	5	3	40	7	55
	0,0%	9,1%	5,5%	72,7%	12,7%	100,0%
Vključevanje IKT v preverjanje in ocenjevanje znanja.	0	3	4	28	20	55
	0,0%	5,5%	7,3%	50,9%	36,4%	100,0%
Uporaba IKT za snemanje in deljenje spletnih predavanj oziroma izdelavo posnetkov z razlago učnih vsebin.	0	7	2	38	7	54
	0,0%	13,0%	3,7%	70,4%	13,0%	100,0%
Specialno didaktična znanja za poučevanje na daljavo.	0	3	2	21	29	55
	0,0%	5,5%	3,6%	38,2%	52,7%	100,0%
Prepoznavanje psihosocialnih težav učencev.	0	0	1	27	27	55
	0,0%	0,0%	1,8%	49,1%	49,1%	100,0%
Pomoč učencem pri njihovih psihosocialnih težavah.	0	3	2	26	23	54
	0,0%	5,6%	3,7%	48,1%	42,6%	100,0%
Socialnočustveni odnosi in vedenje učencev.	0	1	3	28	23	55
	0,0%	1,8%	5,5%	50,9%	41,8%	100,0%
Motivacija za učenje.	0	3	3	23	26	55
	0,0%	5,5%	5,5%	41,8%	47,3%	100,0%
Pomoč učencem pri usvajanju učnih strategij za samostojno in samouravnano učenje (kako se učiti,	0	3	2	35	15	55
	0,0%	5,5%	3,6%	63,6%	27,3%	100,0%

kako spremljati svoje učenje).						
Znanje o obvladovanju lastnega stresa, skrbi zase.	0	1	2	24	28	55
	0,0%	1,8%	3,6%	43,6%	50,9%	100,0%
Specialna znanja s področja komunikacije, npr. vodenje pogovora z učenci ali s starši.	0	10	3	30	12	55
	0,0%	18,2%	5,5%	54,5%	21,8%	100,0%
Vodenje oddelčne skupnosti, vzpostavljanje odnosov in vzdušja pri pouku.	0	8	8	26	13	55
	0,0%	14,5%	14,5%	47,3%	23,6%	100,0%
Drugo (dopišite):	1	0	1	1	0	3
	33,3%	0,0%	33,3%	33,3%	0,0%	100,0%

Tabela 40:Nadaljevanje

	sploh ne potrebujejo	ne potrebujejo	ne vem	potrebujejo	zelo potrebujejo	Skupaj
Ravnatelji GIM						
Vključevanje IKT pri obravnavi učne vsebine.	0	3	2	14	4	23
	0,0%	13,0%	8,7%	60,9%	17,4%	100,0%
Vključevanje IKT v preverjanje in ocenjevanje znanja.	0	0	1	13	9	23
	0,0%	0,0%	4,3%	56,5%	39,1%	100,0%
Uporaba IKT za snemanje in deljenje spletnih predavanj oziroma izdelavo posnetkov z razlago učnih vsebin.	0	1	3	16	3	23
	0,0%	4,3%	13,0%	69,6%	13,0%	100,0%
Specialno didaktična znanja za poučevanje na daljavo.	0	2	2	8	11	23
	0,0%	8,7%	8,7%	34,8%	47,8%	100,0%

Prepoznavanje psihosocialnih težav dijakov.	0	0	1	10	12	23
	0,0%	0,0%	4,3%	43,5%	52,2%	100,0%
Pomoč dijakom pri njihovih psihosocialnih težavah.	0	0	1	11	11	23
	0,0%	0,0%	4,3%	47,8%	47,8%	100,0%
Socialnočustveni odnosi in vedenje dijakov.	0	1	2	10	10	23
	0,0%	4,3%	8,7%	43,5%	43,5%	100,0%
Motivacija za učenje.	0	0	1	8	14	23
	0,0%	0,0%	4,3%	34,8%	60,9%	100,0%
Pomoč dijakom pri usvajanju učnih strategij za samostojno in samouravnavano učenje (kako se učiti, kako spremljati svoje učenje).	0	0	1	10	12	23
	0,0%	0,0%	4,3%	43,5%	52,2%	100,0%
Znanje o obvladovanju lastnega stresa, skrbi zase.	0	0	2	8	13	23
	0,0%	0,0%	8,7%	34,8%	56,5%	100,0%
Specialna znanja s področja komunikacije, npr. vodenje pogovora z dijaki ali s starši.	0	3	3	10	7	23
	0,0%	13,0%	13,0%	43,5%	30,4%	100,0%
Vodenje oddelčne skupnosti, vzpostavljanje odnosov in vzdušja pri pouku.	0	4	1	14	4	23
	0,0%	17,4%	4,3%	60,9%	17,4%	100,0%
Drugo (dopišite):	1	0	0	0	0	1
	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%

Tabela 40:Nadaljevanje

	sploh ne potrebujejo	ne potrebujejo	ne vem	potrebujejo	zelo potrebujejo	Skupaj
Ravnatelji SŠ						
Vključevanje IKT pri obravnavi učne vsebine.	0	1	2	19	2	24
	0,0%	4,2%	8,3%	79,2%	8,3%	100,0%
Vključevanje IKT v preverjanje in ocenjevanje znanja.	0	0	3	14	7	24
	0,0%	0,0%	12,5%	58,3%	29,2%	100,0%
Uporaba IKT za snemanje in deljenje spletnih predavanj oziroma izdelavo posnetkov z razlago učnih vsebin.	0	1	3	16	4	24
	0,0%	4,2%	12,5%	66,7%	16,7%	100,0%
Specialno didaktična znanja za poučevanje na daljavo.	0	0	2	13	9	24
	0,0%	0,0%	8,3%	54,2%	37,5%	100,0%
Prepoznavanje psihosocialnih težav dijakov.	0	0	3	11	10	24
	0,0%	0,0%	12,5%	45,8%	41,7%	100,0%
Pomoč dijakom pri njihovih psihosocialnih težavah.	0	0	1	15	8	24
	0,0%	0,0%	4,2%	62,5%	33,3%	100,0%
Socialnočustveni odnosi in vedenje dijakov.	0	0	2	15	7	24
	0,0%	0,0%	8,3%	62,5%	29,2%	100,0%
Motivacija za učenje.	0	0	1	9	13	23
	0,0%	0,0%	4,3%	39,1%	56,5%	100,0%
Pomoč dijakom pri usvajanju učnih strategij za samostojno in samouravnano učenje (kako se učiti,	0	0	1	16	7	24
	0,0%	0,0%	4,2%	66,7%	29,2%	100,0%

kako spremljati svoje učenje).						
Znanje o obvladovanju lastnega stresa, skrbi zase.	0	0	2	14	8	24
	0,0%	0,0%	8,3%	58,3%	33,3%	100,0%
Specialna znanja s področja komunikacije, npr. vodenje pogovora z dijaki ali s starši.	0	1	2	18	3	24
	0,0%	4,2%	8,3%	75,0%	12,5%	100,0%
Vodenje oddelčne skupnosti, vzpostavljanje odnosov in vzdušja pri pouku.	0	1	2	16	5	24
	0,0%	4,2%	8,3%	66,7%	20,8%	100,0%
Drugo (dopišite):	0	0	0	2	0	2
	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%

Ravnatelji so odgovarjali na vprašanje, katera znanja bi po njihovi presoji učitelji njihove šole potrebovali za uspešno poučevanje v prihodnje. V presoji so jim bile ponujene različne teme s področja informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT), specialno didaktična znanja za poučevanje na daljavo, psihosocialnih težav učencev oz. dijakov, motivacije za učenje, samouravnavanega učenja, obvladovanja lastnega stresa, komunikacije s starši in učenci ter vodenja oddelčne skupnosti. Iz njihovih odgovorov je razvidno, da osnovnošolski in gimnazijski ravnatelji ter ravnatelji strokovnih in poklicnih šol večinsko menijo, da učitelji potrebujejo dodatna znanja z vseh navedenih področij. Še posebej so ravnatelji izpostavili, da učitelji potrebujejo dodatna znanja s področja prepoznavanja psihosocialnih težav učencev (da potrebujejo oz. zelo potrebujejo dodatna znanja s tega področja je ocenilo 98,2 % osnovnošolskih ravnateljev, 95,7 % gimnazijskih ravnateljev ter 87,5 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol). Skoraj vsi osnovnošolski ravnatelji so izpostavili še potrebo po dodatnem znanju s področja obvladovanja stresa pri učiteljih, socialnočustvenih odnosov in vedenja učencev, pomoči učencem pri usvajanju učnih strategij za samostojno in samouravnavano učenje (kako se učiti, kako spremljati svoje učenje). Skoraj vsi srednješolski ravnatelji (gimnazijski ter ravnatelji strokovnih in poklicnih šol) so izpostavili potrebo po dodatnem znanju učiteljev s področja motivacije za učenje, pomoči dijakom pri usvajanju učnih strategij za samostojno in samouravnavano učenje (kako se učiti, kako spremljati svoje učenje), obvladovanja stresa pri učiteljih.

Večji delež gimnazijskih ravnateljev je izpostavil še potrebo po dodatnem znanju učiteljev s področja vključevanja IKT v preverjanje in ocenjevanje znanja (95,6 %) ter prepoznavanju psihosocialnih težav dijakov (95,7 %). Večji delež ravnateljev strokovnih in poklicnih šol pa je izpostavil še potrebo po dodatnem znanju učiteljev s področja specialno didaktičnih znanj za poučevanje na daljavo (91,7 %) ter socialnočustvenih odnosov in vedenja dijakov (91,7 %).

Tabela 94: Ste se pred začetkom letošnjega šolskega leta udeležili kakšnega izobraževanja o tem, kako organizirati delo oz. pouk na daljavo? (n = 101).

<i>Udeležba izobraževanja</i>	Da	Ne	Skupaj
<i>Vrsta anketiranca</i>			
Ravnatelji OŠ	35	20	55
	63,6%	36,4%	100,0%
Ravnatelji GIM	13	9	22
	59,1%	40,9%	100,0%
Ravnatelji SŠ	14	10	24
	58,3%	41,7%	100,0%

Približno tri petine osnovnošolskih ravnateljev (63,6 %), gimnazijskih ravnateljev (59,1 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (58,3 %) je odgovorilo, da so se pred začetkom letošnjega šolskega leta udeležili kakšnega izobraževanja o tem, kako organizirati delo oz. pouk na daljavo.

Tabela 95: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 41, odgovorili z odgovorom »Da«.

Odgovori Ravnateljev OŠ:

- Microsoft - Teams - SIO/Arnes - šola - predavatelj MS Teams
Arnes
ARNES, Zavod za šolstvo.

Arnes, ZRSŠ
Arnes.
Beovičeva
Interno, računalničar
MIZŠ
MIZŠ, ŠR
MS Office oz. izobraževanje za MS Teams.
na Brdu - MIZŠ
Naš računalničar
Sola za ravnatelje Arnes Lastna izobraževanja organizatorja IKT Skupinska medsebojna izmenjava dobrih praks med učitelji- vzpostavljen forum v spletni zbornici.
Šola
ŠOLA
Šola prihodnosti
Učiteljice na šoli, ki so se poglobile v lastnosti dela z MS Teamsi.
Zavod RS in različni Webinarji založb ter drugih inštitucij.
Zavod RS za šolstvo

Zavod RS za šolstvo.
Zavod za šolstvo
Zavod za šolstvo RS (konference, študijske skupine, srečanja ravnateljev...) in zunanji izvajalec, ki nam je pomagal pripraviti okolje MS Teams. Veliko je bilo medsebojne izmenjave dobre prakse med zaposlenimi (medsebojna pomoč).
Zavod za šolstvo, Arnesova izobraževanja Mooc Šola za ravnatelje
ZRSŠ
ZRSŠ-konferenca za ravnatelje, Šola za ravnatelje
ZRSŠ, ŠR

Tabela 96a: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?

Ravnatelji OŠ	f
Zavod za šolstvo/ZRSŠ	19
Arnes	8
Šola za ravnatelje/ŠR	5
Ministrstvo za šolstvo	4
Sodelavec/Učitelj	3
Šola/Vodstvo šole	2
Šolski računalničar/Učitelj računalništva	2
Microsoft (Teams)	2
Druge ustanove	2

Ravnatelje osnovnih šol, ki so pri vprašanju v Tabeli 41 odgovorili z »Da«, smo vprašali, Kdo je bil organizator izobraževanja. Največ, devetnajst, jih je odgovorilo, da je bil Zavod RS za šolstvo. Na osmih šolah je bil organizator Arnes, na petih Šola za ravnatelje, na 4 Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Trije ravnatelji so odgovorili, da je izobraževanje organiziral sodelavec/učitelj, po dva ravnatelja pa so navajali šola/vodstvo šole, šolski računalničar/učitelj računalništva, Microsoft (Teams) oz. druge ustanove.

Odgovori Ravnateljev GIM:

MIZŠ, Zavod
Notranje izobraževanje - posamezni učitelji so imeli delavnice za sodelavce.
Projekt IP 1:1, Zavod RS za šolstvo, Arnes
šola
Šola za ravnatelje, ZRSŠ.
Zavod RS za šolstvo
Zavod RS za šolstvo in MIZŠ
Zavod za šolstvo
Znotraj šole, s pomočjo IKT službe,
ZRSŠ
ZRSŠ Šola za ravnatelje
ZRSŠ, MIZŠ
ZRSŠ, ŠR

Tabela 97b: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?

<i>Ravnatelj GIM</i>	f
Zavod RS za šolstvo/ZRSS	10
Šola/Vodstvo šole	3
Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport/MIZŠ	3
Šola za ravnatelje/ŠR	3
Arnes	1

Tudi na gimnazijah, je bilo najpogostejše organizator izobraževanja Zavod za šolstvo. Tako je odgovorilo deset ravnateljev. Po trije ravnatelji so kot organizatorja navedli šola/vodstvo šole, Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport oz. Šola za ravnatelje. Na eni gimnaziji je bil organizator Arnes.

Odgovori Ravnateljev SŠ:

- interno
Arnes, interna izobraževanja
Sodelavka
šola
Šola
Tema je bila umeščena na vsa srečanja in izobraževanja zadnjega leta.
Zavod RS za šolstvo, MIZŠ
Zavod za šolstvo

Zavod za šolstvo.
ZRSŠ

Tabela 98c: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?

<i>Ravnatelji SŠ</i>	f
Zavod RS za šolstvo/ZRSŠ	8
Šola/Vodstvo šole	5
Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport/MIZŠ	1
Arnes	1

Podobno, je tudi na srednjih strokovnih in poklicnih šola, tako je odgovorilo osem ravnateljev, bil najpogostejše organizator izobraževanja Zavod RS za šolstvo. Pet ravnateljev je odgovorilo, da je bil organizator šola oz. vodstvo šole, po en ravnatelj pa so da je bilo ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport oz. Arnes.

Tabela 99: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 41, odgovorili z odgovorom »Da«.

Odgovori Ravnateljov OŠ:

Arnes Mooc: dve izobraževanji: spletne ankete, vodenje VIZ, Mreže šol Znamo komunicirati s starši (Veliko smo se na ravni učiteljskega zbora ukvarjali z načini komunikacije s starši v času pouka na daljavo) Zavod za šolstvo: aktivni ravnatelj Šola za ravnatelje, Zavod za šolstvo, MIZŠ: Srečanje ravnatelj in ravnateljic na daljavo
Arnes videokonference.
Delo na daljavo, podpora sodelavcem
DELO Z RALIČNIMI APLIKACIJAMI
Digitalni UN.
IKT
ITK didaktična okolja, pristopi pri poučevanju na daljavo in ocenjevanje znanja. V delu šolskega leta tudi delo v projektu razvoj naravoslovno-matematične pismenosti in formativno spremljanje učenčevega dela.
Izkušnje šolanja na daljavo in predstavitev izobraževalnih modelov
Izobraževanje na daljavo - načrtovanje dela strokovna srečanja ravnatelj
Izobraževanje na daljavo, različni programi in načini šolanja
Kako organizirati delo na daljavo, kaj priporočati učiteljem
Kako uporabljati različne programe
Kakovosten pouk na daljavo in kako ga organizirati

Kvalitetne povratne informacije
Modeli izobraževanja, načini dela z učenci
MS Teams
MS Teams - raba aplikacije
Opolnomočenje in posamezne smernice za delo na daljavo. Žal je bilo veliko okrožnic in usmeritev iz strani Zavoda RS za šolstvo prepoznih. Velikokrat sem pripravila navodila in smernice za učitelje. Po navadi smo jih dobila iz strani MIZŠ in Zavoda RS s precejšnjo zamudo. Težko je bilo potem spreminjati dela in naloge učiteljev. Sem jih pa vedno obvestila o teh prepoznih usmeritvah.
Organizacija pouka na daljavo
Postavljanje protokolov za kvalitetno izobraževanje na daljavo in opredelitev vloge posameznih deležnikov.
predstavitev modelov
RNUUO - Formativno spremljanje Pouk na daljavo II - Podajanje kakovostnih povratnih informacij o pouku na daljavo Pouk na daljavo II - Pridobivanje raznovrstnih dokazov o učenju in znanju pri pouku na daljavo
Spletne učilnice
Spletne učilnice, priprava video gradiva, uporaba aplikacij
Spletni učni načrti, formativno spremljanje učencev, različne oblike preverjanja znanja učencev na daljavo ...
splošna organizacija
Teams

Timsko in sodelovalno učenje (na daljavo), udeležil se ga je celoten kolektiv. Odlično spoznanje in doživetje, kako pouk na daljavo doživljajo učenci, če navodila niso dovolj strukturirana.
Učni načrti Didaktika ocenjevanje
Uporaba grafične kartice
Uporaba MST pri pouku na daljavo.
Uporaba orodja Ms Teams
uporaba spletnih učilnic Uporaba spletnih orodij Organizacija časa
Vloga ravnatelja pri poučevanju na daljavo, delo v ARNES spletnih učilnicah, IKA spletno anketiranje
Vodenje šole v času poučevanja na daljavo

Tabela 100a: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?

Ravnatelji OŠ

Pouk na daljavo/Izobraževalni modeli	20
Uporaba ikt/spletnega orodja/različnih aplikacij	7
Uporaba spletne učilnice	5
Uporaba MS Teamsov	5
Ocenjevanje/Preverjanje znanja(koliko znajo)	3

Tiste, ki so v Tabeli 41 odgovorili z »Da«, smo vprašali, Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja. Največ osnovnošolskih ravnateljev, dvajset, je odgovorilo, da je bila tema pouk na daljavo oz. izobraževalni modeli. Sedem ravnateljev se je izobraževalo na teko uporabe IKT/spletnega orodja/različnih aplikacij. Izobraževanja o uporabi spletne učilnice oz. uporabi MS Teamsov se je udeležilo po 5 osnovnošolskih ravnateljev, trije pa na temo ocenjevanje/preverjanje znanja (koliko znajo).

Odgovori Ravnateljev GIM:

6. konferenca ravnateljev na Brdu pri Kranju

Alternativne oblike ugotavljanja znanja, splošna načela pouka na daljavo s poudarkom prepoznavanja potreb dijakov.

Didaktika pri delu na daljavo, psiho-socialna podpora dijakov, IK orodja ...

Konferenca za ravnatelje

Poučevanje na daljavo

Priprava novega šolskega leta

Različni modeli pouka na daljavo, nekaj malega o ocenjevanju in preverjanju, kako pripraviti LDN

Razno: izdelava kviza, izdelava posnetkov ipd.

Teamsi

Uporaba spletnih učilnic in orodij, ki jih učilnice omogočajo.

Vodenje na daljavo Organizacija pouka na daljavo

Vodenje v času epidemije

Vodenje v času pouka na daljavo

Tabela 101b: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?

Ravnatelj GIM	f
Splošno-Delo na daljavo/Organizacija	10
Uporaba IKT-splošno	2
Ocenjevanje	2
Uporaba spletne učilnice	1
Uporaba Ms Teams	1

Gimnazijskih ravnateljev se je največ, deset, izobraževalo na temo delo na daljavo na splošno oz. organizacija dela na daljavo. Po dva ravnatelja sta odgovorila, da je bila tema izobraževanja uporaba IKT na splošno oz. ocenjevanje. O uporabi spletne učilnice oz. uporabi MS Teams pa se je izobraževal po 1 ravnatelj.

Odgovori Ravnateljev SŠ:

- uporaba platforme Teams
Delo z Ms Teamsi
Izobraževanje na daljavo ...
Izobraževanje na daljavo.
Izvedba izobraževanja na daljavo
Izvedba pouka v novem šolskem letu (modeli A, B, C ...). Šlo je za konferenco ravnateljev.
Modeli pouka v Covid razmerah, uporaba IKT za pouk na daljavo
organizacija pouka

Organizacija pouka na daljavo na ravni šole.
posveti za ravnatelje
Sodelovalna kultura
Uporaba orodij za delo na daljavo
Uporaba orodij, Zoom, spletne učilnice
uporaba spletnih orodij

Tabela 102c: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?

Ravnatelji SŠ	f
Splošno-Delo na daljavo/Organizacija	9
Uporaba IKT-splošno	4
Uporaba Ms Teams	2
Uporaba spletne učilnice	1
Uporaba videokonferenc	1

Tudi na največ srednjih strokovnih in poklicnih šolah, devetih, so se ravnatelji izobraževali na temo delo na daljavo na splošno oz. organizacija pouka na daljavo. Štirje ravnatelji so imeli izobraževanje o uporabi IKT na splošno, dva o uporabi MS Teams. Po en ravnatelj sta odgovorila, da sta imela izobraževanje o uporabi spletne učilnice oz. uporabi videokonferenc.

Tabela 103: Ali ste pred začetkom letošnjega šolskega leta za učitelje vaše šole pripravili kakšna izobraževanja o tem, kako organizirati pouk na daljavo? (n = 101).

<i>Priprava izobraževanj za učitelje</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Da	Ne	Skupaj
Ravnatelji OŠ	51	4	55
	92,7%	7,3%	100,0%
Ravnatelji GIM	18	4	22
	81,8%	18,2%	100,0%
Ravnatelji SŠ	18	6	24
	75,0%	25,0%	100,0%

Skoraj vsi osnovnošolski ravnatelji (92,7 %), več kot štiri petine gimnazijskih ravnateljev (81,8 %) in tri četrtine ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (75,0 %) je odgovorilo, da so pred začetkom letošnjega šolskega leta za učitelje njihove šole pripravili kakšna izobraževanja o tem, kako organizirati pouk na daljavo. Kot je razvidno iz spodnje tabele so vsi ravnatelji strokovnih in poklicnih šol (100,0 %) in približno 90 % osnovnošolskih ravnateljev (92,2 %) in gimnazijskih ravnateljev (88,9 %) ta izobraževanja organizirali na ravni šole.

Tabela 104: Na kakšni ravni je bilo organizirano to izobraževanje? (n = 93).

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 44, odgovorili z odgovorom »Da«.

<i>Raven</i> <i>Vrsta anketiranca</i>	Na ravni šole.	Izven šole.	Skupaj
Ravnatelji OŠ	47	4	51
	92,2%	7,8%	100,0%
Ravnatelji GIM	16	2	18
	88,9%	11,1%	100,0%
Ravnatelji SŠ	18	0	24
	100,0%	0,0%	100,0%

Tabela 105: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 44, odgovorili z odgovorom »Da«.

Odgovori Ravnateljcev OŠ:

- predavatelj MS Teams - šola - ravnatelj
ADMIN SKUPINA UČITELJEV , ROID
Arnes
ARNES
Arnes in interno izobraževanje za MS Teams.
Arnes, učitelj računalništva
druga osnovna šola (OŠ Dobje)
Fakulteta za računalništvo in matematiko.
Izobraževanja so bila na ravni šole in izven nje: različni Webinarji za posamezna predmetna področja in več izobraževanj iz strani Zavoda RS za šolstvo. Interna izobraževanja je vodila šolska računalničarka. Načrtovali in planirali smo glede na potrebe učiteljev.
Izobraževanje je organizirala na šoli računalničarka. Določene vsebine je podpiral tudi pomočnik ravnateljice. V nekaterih delih so se povezovali strokovni delavci med seboj.
Kompetentni delavci šole, ZRSŠ, Arnes
Ne vem
Organizirali smo ga sami - praktiki praktikom

Pomočnica ravnatelja
Pomočnik oz. ROID
Računalničar, ZR S za šolstvo, samo izobraževanje, Arnes
Računalničar
računalničar in posamezni učitelji s primeri dobre prakse
Računalničar in Šola prihodnosti
Računalničar na šoli (glede na spoznanja iz analize in poznavanje potreb strokovnih delavcev), učiteljica, ki obvlada uporabo določene aplikacije. Izdelali smo si tudi zelo nazoren vodič za uporabo različnih spletnih orodij, ki ga je prejel vsak učitelj in smo ga v času dela na daljavo dopolnjevali.
Računalnikar
Računalnikar na šoli, študijske skupine
Računalnikar, Arnes
Ravnateljica in ROID
Ravnateljica, pomočnik ravnateljica in organizatorica IKT
Različni ponudniki, Arnes, Ešola, ..
ROID
Sami.

šola
Šola
Šola in zunanji izvajalec.
šola, izvajali so ga učitelji s predstavitvami aplikacij, orodij in dobre prakse
Šolska ITK služba, pedagoško vodstvo šole
Šolski računalničar je imel do 2 uri izobraževanja vsako sredo.
Šolski računalničar.
šolski tim
Učitelji sami (digitim) je čez leto pripravljali izobraževanja.
Učitelji, ki so močni na področju IKT
Učiteljica računalništva in vodstvo šole (ravnateljica in pomočnica)
Učiteljice računalništva
Vodstvo šole, računalničar in učitelji, ki so prenesli dobro prakso
Zavod za šolstvo Arnes Mateja Peršolja
Zavod za šolstvo je bil izvajalec (tematska delavnica),

Zavod za šolstvo, ARNES
ZRSŠ

Tabela 106a: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?

Ravnatelj OŠ	f
Šolski računalničar/Učitelj računalništva	23
Šola/Vodstvo šole	16
Sodelavec/Učitelj	10
Arnes	10
Zavod za šolstvo/ZRSŠ	7
Druge ustanove	6

Ravnatelje, ki so odgovorili, da so pred začetkom letošnjega šolskega leta za učitelje njihove šole pripravili kakšna izobraževanja o tem, kako organizirati pouk na daljavo (odgovor v Tabeli 44 z »Da«), smo vprašali, kdo je bil organizator izobraževanja. Triindvajset osnovnošolskih ravnateljev je odgovorilo, da je izobraževanje organiziral šolski računalničar/učitelj računalništva, šestnajst da je bil organizator šola oz. vodstvo šole. Po 10 ravnateljev je odgovorilo da je izobraževanje organiziral sodelavec/učitelj oz. Arnes. Na sedmih šolah je bil organizator Zavod RS za šolstvo, na šestih pa druge ustanove.

Odgovori Ravnateljev GIM:

Delavnice o MS Teamsih
Notranje izobraževanja, ZRSS
profesorica matematike in profesorica informatike

Sami učitelji - delavnice je koordinirala pomočnica ravnatelja.
Skupina treh učiteljev, ki koordinirala delo in izobraževanje ostalih učiteljev.
Sodelavci
šola
Šola
Šola sama
Šola, izvajalci pa sodelavci.
Šola.
Učitelj informatike in multiplikator POŠ
Učitelji, ki so uspešno izvajali pouk že spomladi, in nekateri, za katere smo vedeli, da imajo veliko znanja s področja IKT, so izvajali usposabljanje na daljavo preko videokonference. Sprva smo ga imeli vsak teden, nato po potrebi. Prva dva tedna smo omogočili tudi individualno svetovanje in pomoč na šoli ali preko videokonference.
V okviru projekta Inovativna učna okolja in VGC Štajerska. Učitelji so se tudi sami veliko izobraževali na webinarjih po lastni izbiri.
Vodstvo šole in informatiki šole.
Zavod za šolstvo
ZRSŠ, tudi interni prenosi dobre prakse

Tabela 107b: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?

Ravnatelji GIM	f
Šola/Vodstvo šole	10
Sodelavci/Učitelj IKT	8
Zavod RS za šolstvo/ZRSS	3
Drugi webinarji/ustanove	2

Na gimnazijah je največ izobraževanj za učitelje o organizaciji pouka na daljavo organizirala šola oz. vodstvo šole. Tako je odgovorilo deset ravnateljev. Na osmih gimnazijah je bil organizator sodelavec/učitelj IKT, na treh Zavod RS za šolstvo in na dveh drugi webinarji oz. ustanove.

Odgovori Ravnateljev SŠ:

- interno
Aktiv programa tehnik računalništva
Delodajalec
IKT služba, ravnateljica
Mi na šoli.
ministrstvo
strokovnjaki IKT.
šola
Šola

šola sama ... učitelji smo si izmenjali izkušnje iz literature
šola, nekateri so se udeležili tudi zunanjih izobraževanj, smo tudi v projektu inovativne pedagogike
Učitelji IKT
Učitelji so se udeležili izobraževanja o pouku na daljavo v organizaciji Zavoda RS za šolstvo. Poleg tega smo v okviru šole pripravili interno izobraževanje - prenos primerov dobre prakse, ki je bilo med učitelji zelo dobro sprejeto.
Vodstvo šole
Zavod za šolstvo
ZRSŠ

Tabela 108c: Odgovori na odprto vprašanje: Kdo je bil organizator izobraževanja?

Ravnatelji SŠ	f
Šola/Vodstvo šole	11
Učitelji IKT/Računalničarji	5
Zavod RS za šolstvo/ZRSŠ	3
Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport/MIZŠ	1

Tudi na srednjih strokovnih in poklicnih šolah je največ, na enajstih, izobraževanj organizirala šola oz. vodstvo šole. Pet ravnateljev je odgovorilo, da je izobraževanje za učitelje organiziral učitelj IKT/računalničar, trije da Zavod RS za šolstvo, eden pa da Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport.

Tabela 109: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 44, odgovorili z odgovorom »Da«.

Odgovori Ravnateljcev OŠ:

- predstavitev modelov in predstavitev in obravnava smernic in skupnih dogovorov za delo na daljavo, - izobraževanje Delo v MS Teams, delitev dobre prakse MS Teams, - izobraževanje Elementi formativnega spremljanja pri pouku ter preverjanju in ocenjevanju znanja tudi v obliki pouka na daljavo.
1. Interno izobraževanje za uporabo One Note 2. Interno izobraževanje za uporabo Youtube in Foruma v spletnih učilnicah 3. Izobraževanje za uporabo Slofit programa
Delo v MS Teams in predstavitev različnih aplikacij ter primerov dobrih praks.
Delo v spletnem okolju - spletne učilnice
Delo v spletnih učilnicah
Delo v spletnih učilnicah in v video konferenčnem okolju MS teams, uporaba oblaka 365 za ustvarjanje skupnih dokumentov,... Izobraževanja za uporabo orodij, ki smo jih uporabljali za delo na daljavo smo pripravili tudi za starše.
Delo v spletnih učilnicah. Učitelji so se veliko izobraževali tudi samostojno s področja organizacije pouka in poučevanje na daljavo s strani različnih izvajalcev (Fit4kid, Zavod za šolstvo, ...)
Glavna tema je bila IKT opismenjevanje učiteljev in tudi učencev v okviru tehniških dni (september 2020) Na delovnem sestanku pa smo se dogovorili, koliko učnih ur je obvezno izvesti na daljavo ter tudi na kakšen način izvajati preostale učne ure (linki do drugih video vsebin, učni listi, uporaba DZ in učbenikov), beleženje prisotnosti učencev, obveščanje razrednikov in staršev, ocenjevanje znanja (samo ustno, po 3 ali več učencev hkrati)
IKT izobraževanje (Teamsi ...)
izmenjava dobre poenotene prakse
Izobraževanje bo potekalo ta teden (1. julij) v dogovoru s šolo glede na potrebe (razvoj digitalnih kompetenc, kako jih razvijati v naslednjem šolskem letu pri sebi in pri učencih v razredu).
Izobraževanje glede programov za učenje na daljavo

Izobraževanje na daljavo - izzivi in pasti Spletne učilnice Moodle, spletne videokonference Formativno spremljanje v podporo učenju
Izvajanje pouka s pomočjo IKT, videokonference
Kako oblikovati urnik in kako posredovati učne vsebine
Kako poučevati na daljavo?
Modle učilnice, zoom...
MS Teams in organizacija dela na daljavo.
MS Teams, One note, Activer Presenter,
Način poučevanja na daljavo, primerne oblike, ITK podpora
Načrtovanje raznolikih učnih izkušenj za pouk na daljavo PRIDOBIVANJE RAZNOVRSTNIH DOKAZOV O UČENJU IN ZNANJU PRI POUKU NA DALJAVO PODAJANJE KAKOVOSTNIH POVRATNIH INFORMACIJ PRI POUKU NA DALJAVO TIMSKO IN SODELOVALNO UČENJE NA DALJAVO RAZLIČNI PRISTOPI PRI VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEM DELU Z UČENCI S POSEBNIMI POTREBAMI PRI IZOBRAŽEVANJU NA DALJAVO: KREPITEV KOMPETENC UČITELJEV Delavnica MINECRAFT – EDUCATION EDITION Teams izobraževanje Izobraževanje SIO Intune Študijske skupine
organizacija ekip v MS Teamsih, organizacija dela v MS Teamsih, pedagoško vodenje pouka,
Pomoč pri delu z IKT
Pouk na daljavo
Priprava učiteljev na delo na daljavo, predstavitev in uporaba spletnih orodij, predstavitev načina dela, predstavitev dobre prakse
Raba aplikacije MS Teams

Spletna učilnica, Teams, Zoom,...
Spletne učilnice MS teams
spletne učilnice, spletna orodja
Spletne učilnice, uporaba računalniških orodij
Spletne učilnice, uporaba videokonferenc...
SPOZNAVANJE Z RAZLIČNIMI APLIKACIJAMI - VIDEOKONFERENCE, SNEMANJE UČNE URE, PREDSTAVITVENE URE, KAHOOT IN DRUGE
tehnična plat pouka na daljavo v Teamsu
Uporaba aplikacij eAsistenta, MS Teams in Office 365 okolja s pripomočki.
Uporaba aplikacij, snemanje gradiva, uporaba Teams-ov, uporaba eAsistenta.
Uporaba eA Xooltime, Zoom, snemanje filmov, orodja
Uporaba IKT opreme
Uporaba MS Office 365, uporaba MST in aplikacij znotraj tega (npr. Forms za kvize,...), oblikovanje ekip in kanalov,...
Uporaba Ms Teams
uporaba MST
Uporaba programskih orodij.

Uporaba različnih IKT orodij
Uporaba različnih spletnih orodij za izvajanje pouka na daljavo
Uporaba spletnih arnesovih učilnic
uporaba spletnih učilnic in Zooma
Videokonference in spletno okolje MS Teams.
Vodenje videokonferenc, spletne učilnice.
ZOOM, XOOLTIME

Tabela 110a: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?

Ravnatelj OŠ	f
Uporaba ikt/spletnega orodja/različnih aplikacij	20
Uporaba spletne učilnice	17
Uporaba MS Teamsov	17
Pouk na daljavo/Izobraževalni modeli	15
Uporaba videokonferenc	12
Snemanje	4
Ocenjevanje/Preverjanje znanja(koliko znajo)	3

Ravnatelje, ki so odgovorili, da so pred začetkom letošnjega šolskega leta za učitelje njihove šole pripravili kakšna izobraževanja o tem, kako organizirati pouk na daljavo (odgovor v Tabeli 44 z »Da«), smo tudi vprašali kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja. Na največ osnovnih šolah, dvajset, so ponudili izobraževanje o uporabi IKT/spletnega orodja/različnih aplikacij. Na sedemnajstih šolah so organizirali izobraževanje na temo uporaba spletne učilnice

in prav tako na sedemnajstih o uporabi MS Teams. Petnajst šol je imeli izobraževanje o pouku na daljavo oz. izobraževalnih modelih, dvanajst o uporabi videokonferenc. Izobraževanje o snemanju so imeli na 4 osnovnih šolah, na treh pa o ocenjevanju oz. preverjanju znanja (koliko znajo).

»Delo v MS Teams in predstavitev različnih aplikacij ter primerov dobrih praks.«

»Delo v spletnih učilnicah. Učitelji so se veliko izobraževali tudi samostojno s področja organizacije pouka in poučevanje na daljavo s strani različnih izvajalcev (Fit4kid, Zavod za šolstvo, ...)«

»Glavna tema je bila IKT opismenjevanje učiteljev in tudi učencev v okviru tehniških dni (september 2020) Na delovnem sestanku pa smo se dogovorili, koliko učnih ur je obvezno izvesti na daljavo ter tudi na kakšen način izvajati preostale učne ure (linki do drugih video vsebin, učni listi, uporaba DZ in učbenikov), beleženje prisotnosti učencev, obveščanje razrednikov in staršev, ocenjevanje znanja (samo ustno, po 3 ali več učencev hkrati)«

Odgovori Ravnateljev GIM:

DA
Delo v videokonferenčnem okolju
Kako organizirati pouk na daljavo, katera orodja uporabljati in kako
Metode in načini učenja na daljavo, ocenjevanje znanja na daljavo.
napredna uporaba MODDLE okolja, napredna uporaba TEAMS, napredna uporaba ZOOM, uporaba grafične tablice pri pouku...
Ocenjevanje znanja: uporaba orodij za ocenjevanje znanja, načini in vrste preverjanja in ocenjevanja znanja
Orodja, didaktika dela na daljavo

Različno: - izdelava kviza, orodja v moodlu, delo s tablico ipd.
uporaba IKT
Uporaba Microsoft Teams in e- učilnic
uporaba orodij pri pouku na daljavo
Uporaba orodja MS Teams.
Uporaba različnih spletnih orodij, uporaba MS Teams - ustvarjanje ekip, dodeljevanje nalog, pisno ocenjevanje, delo po skupinah, priprava filmčka oz. posnete razlage.
Uporaba spletnih kvizov v Moodlu, formativno spremljanje, ponovitev uporabe spletnih učilnic, vzgojne tematike za starše in zaposlene.
Uporaba spletnih učilnic, orodij,
Uporaba videokonferenčni sistemov, priprava skupin in učilnic v dogovorjeni platformi
Vpeljevanje sodelavcev v delo preko spletnih učilnic, preverjanj in ocenjevanj znanja.
ZOOM, snemanje predavanj, pisno ocenjevanje

Tabela 111b: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?

Ravnatelj GIM	f
Uporaba IKT-splošno	10
Uporaba spletne učilnice	7
Ocenjevanje	5
Splošno-Delo na daljavo/Organizacija	4
Uporaba Ms Teams	4

Na največ gimnazijah, desetih, so za učitelje organizirali izobraževanje na temi uporabe IKT na splošno. Na sedmih gimnazijah so imeli izobraževanje o uporabi spletne učilnice, na petih o ocenjevanju. Po štiri gimnazije pa so za učitelje izvedle izobraževanje o delu, organizaciji dela na daljavo na splošno, uporabi MS Teams in uporabi videokonferenc.

Odgovori Ravnateljev SŠ:

- uporaba platforme Teams
Delo s spletnimi orodji
IKT in druga spletna orodja za izobraževanje na daljavo
Konkretni primeri učnih ur, nazorna uporaba MS Teamsov ...
Načrtovanje raznolikih učnih izkušenj pri delu na daljavo
Organizacija pouka na daljavo.
Organizacija učinkovitega učnega okolja za pouk na daljavo.
pouk na daljavo - v najširšem smislu
Smernice za poučevanje na daljavo, dogovori o delu, predstavitev prednostih nalog
Učeca se skupnost
Uporaba računalniških orodij, izobraževanje o uporabi teamsov organizacija dela, pouka in motivacija dijakov

Uporaba različnih orodij pri poučevanju na daljavo.
Uporaba spletne učilnice Moodle Pouk preko Zooma
Uporaba Zoom-a in spletnih učilnic

Tabela 112c: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj je bila tema oz. vsebina tega izobraževanja?

Ravnatelj SŠ	F
Splošno-Delo na daljavo/Organizacija	8
Uporaba IKT-splošno	4
Uporaba Ms Teams	3
Uporaba spletne učilnice	2
Uporaba videokonferenc	2

Na srednjih strokovnih in poklicnih šolah je bilo največ izobraževanj namenjenih delu na daljavo na splošno oz. organizaciji dela na daljavo. Tako je odgovorilo osem ravnateljev. Ostala izobraževanja so bila na temo uporabe opreme oz. orodij, in sicer na štirih šolah o splošni uporabi IKT, na treh o uporabi MS Teams, na dveh o uporabi spletne učilnice in prav tako na dveh o uporabi videokonferenc.

Povzetek

Ravnatelji so izpostavili, da učitelji potrebujejo predvsem dodatna znanja s področja prepoznavanja psihosocialnih težav učencev, obvladovanja stresa pri učiteljih, socialnočustvenih odnosov in vedenja učencev, pomoči učencem pri usvajanju učnih strategij za samostojno in samouravnano učenje (kako se učiti, kako spremljati svoje učenje). Skoraj vsi srednješolski ravnatelji so izpostavili še potrebo po dodatnem znanju učiteljev s področja motivacije za učenje.

Približno tri petine osnovnošolskih ravnateljev (63,6 %), gimnazijskih ravnateljev (59,1 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (58,3 %) je odgovorilo, da so se pred začetkom letošnjega šolskega leta udeležili kakšnega izobraževanja o tem, kako organizirati delo oz. pouk

na daljavo. Izobraževanja je v glavnem organiziral Zavod RS za šolstvo. Vsebina izobraževanja se je pogosto nanašala na splošno na izobraževanje na daljavo oz. izobraževalni modeli. Skoraj vsi osnovnošolski ravnatelji (92,7 %), več kot štiri petine gimnazijskih ravnateljev (81,8 %) in tri četrtine ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (75,0 %) je odgovorilo, da so pred začetkom letošnjega šolskega leta za učitelje njihove šole pripravili kakšna izobraževanja o tem, kako organizirati pouk na daljavo. V največ primerih je izobraževanje organiziral šolski računalničar/učitelj računalništva ali vodstvo šole. Vsebina izobraževanja je bila najbolj pogosto uporaba IKT/spletnega orodja/različnih aplikacij, uporaba spletne učilnice, uporaba MS Teams, izobraževalni modeli in uporaba videokonferenc.

3 Zadovoljstvo ravnateljev z delom na daljavo

Tabela 113: Kako zadovoljni ste bili na splošno s svojim delom v času dela oz. pouka na daljavo? (n = 101).

Zadovoljstvo Vrsta anketiranja	Zelo nezadovoljen.	Nezadovoljen.	Srednje zadovoljen.	Zadovoljen.	Zelo zadovoljen..	Skupaj
Ravnatelji OŠ	2	0	23	24	6	55
	3,6%	0,0%	41,8%	43,6%	10,9%	100,0%
Ravnatelji GIM	0	0	8	11	3	22
	0,0%	0,0%	36,4%	50,0%	13,6%	100,0%
Ravnatelji SŠ	2	0	8	13	1	24
	8,3%	0,0%	33,3%	54,2%	4,2%	100,0%

Ravnatelji so bili na splošno precej zadovoljni s svojim delom v času dela oz. pouka na daljavo. Več kot polovica osnovnošolskih ravnateljev (54,5 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (58,4 %) je odgovorilo, da so bili zadovoljni oz. zelo zadovoljni, enaki oceni sta podali skoraj dve tretjini gimnazijskih ravnateljev (63,6 %). Tretjina ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (33,3 %) je bila srednje zadovoljna s svojim delom v času dela oz. pouka na daljavo, enako oceno sta podali približno dve petini osnovnošolskih (41,8 %) in gimnazijskih (36,4 %) ravnateljev. Dva osnovnošolska ravnatelja in dva ravnatelja strokovnih in poklicnih šol sta bila zelo nezadovoljna s svojim delom v času dela oz. pouka na daljavo.

Tabela 114: Kako zadovoljni ste bili na splošno s sodelovanjem z učitelji v času pouka na daljavo, v primerjavi s poukom v običajnih razmerah? (n = 102).

Zadovoljstvo Vrsta anketiranja	Bistveno manj zadovoljen.	Manj zadovoljen.	Enako zadovoljen.	Bolj zadovoljen.	Bistveno bolj zadovoljen.	Skupaj
Ravnatelji OŠ	0	3	32	18	2	55
	0,0%	5,5%	58,2%	32,7%	3,6%	100,0%

Ravnateljji GIM	0	5	15	3	0	23
	0,0%	21,7%	65,2%	13,0%	0,0%	100,0%
Ravnateljji SŠ	0	5	13	5	1	24
	0,0%	20,8%	54,2%	20,8%	4,2%	100,0%

Večina osnovnošolskih (58,2 %), gimnazijskih (65,2 %) ravnateljev ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (54,2 %) je bila enako zadovoljna s sodelovanjem z učitelji v času pouka na daljavo, v primerjavi s poukom v običajnih razmerah. Približno tretjina osnovnošolskih ravnateljev (36,3 %), četrtna ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (25,0 %) in nekaj več kot desetina gimnazijskih ravnateljev (13,0 %) je odgovorila, da so bili bolj zadovoljni oz. bistveno bolj zadovoljni s sodelovanjem z učitelji v času pouka na daljavo, v primerjavi s poukom v običajnih razmerah. Redki pa so ravnateljji (trije osnovnošolski in pet gimnazijskih ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol), ki so bili manj zadovoljni s sodelovanjem z učitelji v času pouka na daljavo, v primerjavi s poukom v običajnih razmerah.

Tabela 115: Kako zadovoljni ste bili na splošno z delom šolske svetovalne službe v času pouka na daljavo, v primerjavi s poukom v običajnih razmerah? (n = 102).

<i>Zadovoljstvo</i> <i>Vrsta anketiranja</i>	Bistveno manj zadovoljen.	Manj zadovoljen.	Enako zadovoljen.	Bolj zadovoljen.	Bistveno bolj zadovoljen.	Skupaj
Ravnateljji OŠ	0	5	37	10	3	55
	0,0%	9,1%	67,3%	18,2%	5,5%	100,0%
Ravnateljji GIM	0	3	18	1	1	23
	0,0%	13,0%	78,3%	4,3%	4,3%	100,0%
Ravnateljji SŠ	1	1	19	2	1	24
	4,2%	4,2%	79,2%	8,3%	4,2%	100,0%

Več kot tri četrtine gimnazijskih ravnateljev (78,3 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (79,2 %) in več kot dve tretjini osnovnošolskih ravnateljev (67,3 %) so odgovorili, da so bili enako zadovoljni z delom šolske svetovalne službe v času pouka na daljavo, v primerjavi s poukom v običajnih razmerah. Skoraj četrtna osnovnošolskih ravnateljev (23,7 %), dva

gimnazijska ravnateljja ter trije ravnatelji strokovnih in poklicnih šol so bili z delom šolske svetovalne službe v času pouka na daljavo bolj oz. bistveno bolj zadovoljni, v primerjavi s poukom v običajnih razmerah. Pet osnovnošolskih ravnateljev (9,1 %), trije gimnazijski ravnatelji (13,0 %) ter dva ravnateljja strokovnih in poklicnih šol (8,4 %) so bili manj oz. bistveno manj zadovoljni z delom šolske svetovalne službe v času pouka na daljavo, v primerjavi s poukom v običajnih razmerah.

Povzetek

Ravnatelji so bili na splošno precej zadovoljni s svojim delom v času dela oz. pouka na daljavo. Več kot polovica osnovnošolskih ravnateljev (54,5 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (58,4 %) je odgovorilo, da so bili zadovoljni oz. zelo zadovoljni, enaki oceni sta podali skoraj dve tretjini gimnazijskih ravnateljev (63,6 %). Večina osnovnošolskih (58,2 %), gimnazijskih (65,2 %) ravnateljev ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (54,2 %) je bila enako zadovoljna s sodelovanjem z učitelji v času pouka na daljavo, v primerjavi s poukom v običajnih razmerah. Približno tretjina osnovnošolskih ravnateljev (36,3 %), četrtna ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (25,0 %) in nekaj več kot desetina gimnazijskih ravnateljev (13,0 %) je odgovorila, da so bili bolj zadovoljni oz. bistveno bolj zadovoljni s sodelovanjem z učitelji v času pouka na daljavo, v primerjavi s poukom v običajnih razmerah. Več kot tri četrtine gimnazijskih ravnateljev (78,3 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (79,2 %) in več kot dve tretjini osnovnošolskih ravnateljev (67,3 %) so odgovorili, da so bili enako zadovoljni z delom šolske svetovalne službe v času pouka na daljavo, v primerjavi s poukom v običajnih razmerah.

4 Kako je po mnenju ravnateljev pouk na daljavo ustrežal učencem in dijakom

Tabela 116: Kako je, po vaši oceni, dijakom pouk na daljavo na splošno ustrežal v primerjavi z običajnim poukom v šoli? ($n = 102$).

Ustrežanje Vrsta anketiranja	Veliko manj jim je ustrežal.	Manj jim je ustrežal.	Enako jim je ustrežal.	Bolj jim je ustrežal.	Veliko bolj jim je ustrežal.	Skupaj
Ravnatelji OŠ	16	31	4	4	0	55
	29,1%	56,4%	7,3%	7,3%	0,0%	100,0%
Ravnatelji GIM	3	18	2	0	0	23
	13,0%	78,3%	8,7%	0,0%	0,0%	100,0%
Ravnatelji SŠ	4	11	6	3	0	24
	16,7%	45,8%	25,0%	12,5%	0,0%	100,0%

Skoraj vsi gimnazijski ravnatelji (91,3 %), več kot štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (85,5 %) ter skoraj dve tretjini ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (62,5 %) so ocenili, da je učencem oz. dijakom pouk na daljavo na splošno veliko manj oz. manj ustrežal v primerjavi z običajnim poukom v šoli. Četrtna ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (25,0 %) in manj kot desetina osnovnošolskih ravnateljev (7,3 %) ter gimnazijskih ravnateljev (8,7 %) so ocenili, da je pouk na daljavo učencem oz. dijakom enako ustrežal v primerjavi s poukom v običajnih razmerah. Štirje osnovnošolski ravnatelji (7,3 %) in trije ravnatelji strokovnih in poklicnih šol (12,5 %) pa so ocenili, da je učencem oz. dijakom pouk na daljavo bolj ustrežal, kot jim ustreza običajni pouk.

Tabela 117: Kakšno znanje so po vaši oceni dosegli dijaki/učenci, ki so v letošnjem letu imeli pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov/učencev iz preteklih generacij? ($n = 102$).

Znanje Vrsta anketiranja	Bistveno slabše znanje.	Slabše znanje.	Enako znanje.	Boljše znanje.	Bistveno boljše znanje.	Skupaj
	4	43	8	0	0	55

Ravnateljji OŠ	7,3%	78,2%	14,5%	0,0%	0,0%	100,0%
Ravnateljji GIM	4	17	2	0	0	23
	17,4%	73,9%	8,7%	0,0%	0,0%	100,0%
Ravnateljji SŠ	1	22	1	0	0	24
	4,2%	91,7%	4,2%	0,0%	0,0%	100,0%

Skoraj vsi ravnateljji strokovnih in poklicnih šol (95,9 %), gimnazijski ravnateljji (91,3 %) in osnovnošolski ravnateljji (85,5 %) menijo, da so učenci oz. dijaki, ki so imeli pouk na daljavo, dosegli bistveno slabše oz. slabše znanje v primerjavi z znanjem dijakov oz. učencev iz preteklih generacij. Da bi učenci oz. dijaki dosegli enako znanje, kot so ga dosegli učenci oz. dijaki iz preteklih generacij, meni le nekaj več kot desetina osnovnošolskih ravnateljev (14,5 %), dva gimnazijska ravnatelja in en ravnatelj strokovnih in poklicnih šol. Noben ravnatelj ne meni, da bi dijaki oz. učenci, ki so imeli pouk na daljavo, dosegli boljše ali bistveno boljše znanje, v primerjavi z znanjem dijakov oz. učencev iz preteklih generacij.

Tabela 118: Ocenite, kako je učiteljem vaše šole pouk na daljavo na splošno ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli: (n = 102).

Znanje Vrsta anketiranja	Veliko manj jim je ustrezal.	Manj jim je ustrezal.	Enako jim je ustrezal.	Bolj jim je ustrezal.	Veliko bolj jim je ustrezal.	Skupaj
Ravnateljji OŠ	13	41	0	1	0	55
	23,6%	74,5%	0,0%	1,8%	0,0%	100,0%
Ravnateljji GIM	3	19	0	1	0	23
	13,0%	82,6%	0,0%	4,3%	0,0%	100,0%
Ravnateljji SŠ	5	12	2	5	0	24
	20,8%	50,0%	8,3%	20,8%	0,0%	100,0%

Skoraj vsi osnovnošolski (98,1 %) in gimnazijski (95,6 %) ravnateljji menijo, da je učiteljem njihove šole pouk na daljavo ustrezal veliko manj oz. manj, v primerjavi z običajnim poukom v šoli. Odgovori ravnateljev strokovnih in poklicnih šol so glede tega nekoliko bolj razpršeni:

nekaj manj kot tri četrtine (70,8 %) jih ocenjuje, da je učiteljem njihove šole pouk na daljavo ustrezal veliko manj oz. manj, pet ravnateljev (20,8 %) je odgovorilo, da je pouk na daljavo učiteljem bolj ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, dva ravnatelja pa sta odgovorila, da je učiteljem pouk na daljavo ustrezal enako, kot običajni pouk v šoli.

Povzetek

Skoraj vsi gimnazijski ravnatelji (91,3 %), več kot štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (85,5 %) ter skoraj dve tretjini ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (62,5 %) so ocenili, da je učencem oz. dijakom pouk na daljavo na splošno veliko manj oz. manj ustrezal v primerjavi z običajnim poukom v šoli. Skoraj vsi ravnatelji strokovnih in poklicnih šol (95,9 %), gimnazijski ravnatelji (91,3 %) in osnovnošolski ravnatelji (85,5 %) menijo, da so učenci oz. dijaki, ki so imeli pouk na daljavo, dosegli bistveno slabše oz. slabše znanje v primerjavi z znanjem dijakov oz. učencev iz preteklih generacij.

5 Ravnatelji v času izvajanja pouka na daljavo

Tabela 119: Koliko časa ste v letošnjem šolskem letu namenili naslednjim aktivnostim? (n = 102).

	Zelo malo	Malo	Srednje veliko	Veliko	Zelo veliko	Skupaj
Ravnatelji OŠ						
Pripravi smernic za delo na daljavo.	0	3	9	34	9	55
	0,0%	5,5%	16,4%	61,8%	16,4%	100,0%
Razumevanju in upoštevanju navodil NIJZ Slovenije.	0	0	8	18	29	55
	0,0%	0,0%	14,5%	32,7%	52,7%	100,0%
Organiziranju pouka na daljavo.	0	1	3	26	25	55
	0,0%	1,8%	5,5%	47,3%	45,5%	100,0%
Organizaciji izobraževanj za zaposlene s področja IKT oz. organiziranja pouka na daljavo.	0	1	13	32	9	55
	0,0%	1,8%	23,6%	58,2%	16,4%	100,0%
Ravnatelji GIM						
Pripravi smernic za delo na daljavo.	0	3	7	4	9	23
	0,0%	13,0%	30,4%	17,4%	39,1%	100,0%
Razumevanju in upoštevanju navodil NIJZ Slovenije.	0	2	5	5	11	23
	0,0%	8,7%	21,7%	21,7%	47,8%	100,0%
Organiziranju pouka na daljavo.	0	0	5	6	12	23
	0,0%	0,0%	21,7%	26,1%	52,2%	100,0%
Organizaciji izobraževanj za zaposlene s področja IKT oz. organiziranja pouka na daljavo.	0	1	9	8	5	23
	0,0%	4,3%	39,1%	34,8%	21,7%	100,0%
Ravnatelji SŠ						
Pripravi smernic za delo na daljavo.	0	4	4	10	6	24
	0,0%	16,7%	16,7%	41,7%	25,0%	100,0%
	0	2	2	10	10	24

Razumevanju in upoštevanju navodil NIJZ Slovenije.	0,0%	8,3%	8,3%	41,7%	41,7%	100,0%
Organiziranju pouka na daljavo.	0	1	3	7	13	24
	0,0%	4,2%	12,5%	29,2%	54,2%	100,0%
Organizaciji izobraževanj za zaposlene s področja IKT oz. organiziranja pouka na daljavo.	0	1	10	7	6	24
	0,0%	4,2%	41,7%	29,2%	25,0%	100,0%

Osnovnošolski ravnatelji, gimnazijski ravnatelji ter ravnatelji strokovnih in poklicnih šol so v šolskem letu 2020/21 namenili zelo veliko časa oz. veliko časa organiziranju pouka na daljavo (temu je namenilo zelo veliko oz. veliko časa 92,8 % osnovnošolskih ravnateljev, 78,3 % gimnazijskih ravnateljev ter 83,4 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol) ter razumevanju in upoštevanju navodil NIJZ Slovenije (temu je namenilo zelo veliko oz. veliko časa 85,4 % osnovnošolskih in 69,5 % gimnazijskih ravnateljev ter 83,4 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol). Nekoliko manj so se ravnatelji ukvarjali s pripravo smernic za delo na daljavo in z organizacijo izobraževanj za zaposlene s področja IKT oz. organiziranja pouka na daljavo.

Tabela 120: Koliko časa ste v obdobju izvajanja pouka na daljavo namenili naslednjim aktivnostim v primerjavi s časom, ko poteka pouk v šoli? (n = 102).

	Bistveno manj časa	Manj časa	Približno enako	Več časa	Bistveno več časa	Skupaj
Ravnatelji OŠ						
Prebiranju okrožnic resornega ministrstva	0	1	8	19	27	55
	0,0%	1,8%	14,5%	34,5%	49,1%	100,0%
Realizacij okrožnic ministrstva	0	0	8	16	31	55
	0,0%	0,0%	14,5%	29,1%	56,4%	100,0%
Spremljanju in evalviranju pouka	0	6	11	25	13	55
	0,0%	10,9%	20,0%	45,5%	23,6%	100,0%
Organizaciji izobraževanj za zaposlene.	0	6	18	24	7	55
	0,0%	10,9%	32,7%	43,6%	12,7%	100,0%

Komunikaciji z učitelji.	0	1	12	24	18	55
	0,0%	1,8%	21,8%	43,6%	32,7%	100,0%
Komunikaciji s šolsko svetovalno službo.	0	2	20	17	15	54
	0,0%	3,7%	37,0%	31,5%	27,8%	100,0%
Komunikaciji z učenči.	3	19	18	8	6	54
	5,6%	35,2%	33,3%	14,8%	11,1%	100,0%
Komunikaciji s starši.	1	11	21	8	13	54
	1,9%	20,4%	38,9%	14,8%	24,1%	100,0%
Komunikaciji z Zavodom za šolstvo.	4	7	28	14	1	54
	7,4%	13,0%	51,9%	25,9%	1,9%	100,0%
Reševanju tekočih problemov.	0	6	9	19	20	54
	0,0%	11,1%	16,7%	35,2%	37,0%	100,0%
Odgovarjanju na elektronsko pošto.	0	0	4	12	38	54
	0,0%	0,0%	7,4%	22,2%	70,4%	100,0%
Drugo (dopišite aktivnosti, ki ste jim namenili bistveno več časa kot običajno):*	0	0	1	0	4	5
	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	80,0%	100,0%

* 50-60 nadur mesečno pove vse, mar ne?, Govorilne ure, pogovorne ure, dopolnilni pouk, Hoslitacojam, Priprava anket za povratno informacijo o delu na daljavo za starše, učence, zaposlene, nagovori (pisni, video) staršem, učencem, zaposlenim

Tabela 55: Nadaljevanje

	Bistveno manj časa	Manj časa	Približno enako	Več časa	Bistveno več časa	Skupaj
Ravnatelj GIM						
Prebiranju okrožnic resornega ministrstva	0	0	5	7	11	23
	0,0%	0,0%	21,7%	30,4%	47,8%	100,0%
Realizacij okrožnic ministrstva	0	0	4	8	11	23
	0,0%	0,0%	17,4%	34,8%	47,8%	100,0%
	0	1	6	13	3	23

Spremljanju in evalviranju pouka	0,0%	4,3%	26,1%	56,5%	13,0%	100,0%
Organizaciji izobraževanj za zaposlene.	0	1	11	10	1	23
	0,0%	4,3%	47,8%	43,5%	4,3%	100,0%
Komunikaciji z učitelji.	0	1	9	9	4	23
	0,0%	4,3%	39,1%	39,1%	17,4%	100,0%
Komunikaciji s šolsko svetovalno službo.	0	1	9	8	5	23
	0,0%	4,3%	39,1%	34,8%	21,7%	100,0%
Komunikaciji z dijaki.	0	1	9	8	5	23
	0,0%	4,3%	39,1%	34,8%	21,7%	100,0%
Komunikaciji s starši.	0	3	9	5	6	23
	0,0%	13,0%	39,1%	21,7%	26,1%	100,0%
Komunikaciji z Zavodom za šolstvo.	0	6	13	3	0	22
	0,0%	27,3%	59,1%	13,6%	0,0%	100,0%
Reševanju tekočih problemov.	0	0	6	10	7	23
	0,0%	0,0%	26,1%	43,5%	30,4%	100,0%
Odgovarjanju na elektronsko pošto.	0	0	2	8	13	23
	0,0%	0,0%	8,7%	34,8%	56,5%	100,0%
Drugo (dopišite aktivnosti, ki ste jim namenili bistveno več časa kot običajno):*	1	0	0	0	1	2
	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	100,0%

* reševanje problemov povezanih z okužbami in karantenami

Tabela 55: Nadaljevanje

	Bistveno manj časa	Manj časa	Približno enako	Več časa	Bistveno več časa	Skupaj
Ravnatelji SŠ						
Prebiranju okrožnic resornega ministrstva	0	1	2	10	10	23
	0,0%	4,3%	8,7%	43,5%	43,5%	100,0%

Realizacij okrožnic ministrstva	0	0	2	13	9	24
	0,0%	0,0%	8,3%	54,2%	37,5%	100,0%
Spremljanju in evalviranju pouka	0	1	12	8	3	24
	0,0%	4,2%	50,0%	33,3%	12,5%	100,0%
Organizaciji izobraževanj za zaposlene.	0	1	13	6	4	24
	0,0%	4,2%	54,2%	25,0%	16,7%	100,0%
Komunikaciji z učitelji.	0	1	5	12	6	24
	0,0%	4,2%	20,8%	50,0%	25,0%	100,0%
Komunikaciji s šolsko svetovalno službo.	0	2	8	11	3	24
	0,0%	8,3%	33,3%	45,8%	12,5%	100,0%
Komunikaciji z dijaki.	0	3	7	10	4	24
	0,0%	12,5%	29,2%	41,7%	16,7%	100,0%
Komunikaciji s starši.	0	2	11	8	3	24
	0,0%	8,3%	45,8%	33,3%	12,5%	100,0%
Komunikaciji z Zavodom za šolstvo.	0	3	14	6	1	24
	0,0%	12,5%	58,3%	25,0%	4,2%	100,0%
Reševanju tekočih problemov.	0	0	6	10	8	24
	0,0%	0,0%	25,0%	41,7%	33,3%	100,0%
Odgovarjanju na elektronsko pošto.	0	0	3	11	10	24
	0,0%	0,0%	12,5%	45,8%	41,7%	100,0%
Drugo (dopišite aktivnosti, ki ste jim namenili bistveno več časa kot običajno):*	0	0	2	0	2	4
	0,0%	0,0%	50,0%	0,0%	50,0%	100,0%

* delo namesto NIJZ (karantene), drugo.

Osnovnošolski ravnatelji, ravnatelji gimnazij ter ravnatelji strokovnih in poklicnih šol so v obdobju izvajanja pouka na daljavo namenili več časa oz. bistveno več časa v primerjavi s časom, ko poteka pouk v šoli naslednjim aktivnostim: odgovarjanju na elektronsko pošto (92,6 % osnovnošolskih ravnateljev, 91,3 % gimnazijskih ravnateljev ter 87,5 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol je temu namenilo bistveno več oz. več časa), realizaciji okrožnic

ministrstva (85,6 % osnovnošolskih ravnateljev, 82,6 % gimnazijskih ravnateljev ter 91,7 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol je temu namenilo bistveno več oz. več časa) in prebiranju okrožnic ministrstva (83,6 % osnovnošolskih ravnateljev, 78,2 % gimnazijskih ravnateljev ter 87,0 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol je temu namenilo bistveno več oz. več časa).

Približno tri četrtine osnovnošolskih ravnateljev in tri četrtine ravnateljev strokovnih in poklicnih šol so odgovorili, da so namenili bistveno več časa oz. več časa v obdobju izvajanja pouka na daljavo v primerjavi s časom, ko poteka pouk v šoli, komunikaciji z učitelji (76,3 % osnovnošolskih ravnateljev in 75,0 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol so podali taki oceni) in reševanju tekočih problemov (72,2 % osnovnošolskih ravnateljev in 75,0 % ravnateljev strokovnih in poklicnih šol so podali taki oceni). Približno tri četrtine gimnazijskih ravnateljev (73,9 %⁹ je prav tako odgovorilo, da so namenili bistveno več časa oz. več časa v obdobju izvajanja pouka na daljavo v primerjavi s časom, ko poteka pouk v šoli, reševanju tekočih problemov.

Tabela 121: Kako ocenjujete naslednja področja vašega življenja in dela med delom in izvajanjem pouka na daljavo v primerjavi s časom pred izvajanjem pouka na daljavo? (n = 102).

	Precej slabše	Slabše	Enako	Bolje	Precej boljše	Skupaj
Ravnatelji OŠ						
Pedagoški optimizem.	2	26	23	3	0	54
	3,7%	48,1%	42,6%	5,6%	0,0%	100,0%
Odnosi z učenci.	1	22	26	4	0	53
	1,9%	41,5%	49,1%	7,5%	0,0%	100,0%
Odnosi s šolsko svetovalno službo.	0	2	43	7	3	55
	0,0%	3,6%	78,2%	12,7%	5,5%	100,0%
Odnosi z učitelji.	0	6	34	12	3	55
	0,0%	10,9%	61,8%	21,8%	5,5%	100,0%
Povezanost zaposlenih na šoli.	3	21	13	14	4	55
	5,5%	38,2%	23,6%	25,5%	7,3%	100,0%

Občutek kompetentnosti.	2	17	28	6	2	55
	3,6%	30,9%	50,9%	10,9%	3,6%	100,0%
Povezanost z drugimi ravnatelji.	1	10	18	22	4	55
	1,8%	18,2%	32,7%	40,0%	7,3%	100,0%
Zadovoljstvo z opravljanjem poklica.	4	17	29	4	1	55
	7,3%	30,9%	52,7%	7,3%	1,8%	100,0%
Zahtevnost delovnih nalog.	5	20	6	17	7	55
	9,1%	36,4%	10,9%	30,9%	12,7%	100,0%
Stresnost poklica, ki ga opravljate.	13	16	6	8	12	55
	23,6%	29,1%	10,9%	14,5%	21,8%	100,0%
Motiviranost za poklic.	5	17	29	4	0	55
	9,1%	30,9%	52,7%	7,3%	0,0%	100,0%
Možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja.	12	27	14	1	1	55
	21,8%	49,1%	25,5%	1,8%	1,8%	100,0%
čas, namenjenim službenim nalogam.	14	15	11	10	5	55
	25,5%	27,3%	20,0%	18,2%	9,1%	100,0%
Količina delovnih nalog	18	15	7	6	9	55
	32,7%	27,3%	12,7%	10,9%	16,4%	100,0%
Občutek uspešnosti.	6	23	19	6	1	55
	10,9%	41,8%	34,5%	10,9%	1,8%	100,0%
Drugo (dopišite):*	0	0	1	0	1	2
	0,0%	0,0%	50,0%	0,0%	50,0%	100,0%

* Naj povem, da svoje delo opravljam z veseljem in veliko zagnanostjo. Nisem imela osebnega življenja in prostega časa. Ker sem do potankosti načrtovala in vse deležnike obveščala in z njimi komunicirala, sem se počutila uspešno. Pohvale posameznikov /starši, zaposleni/ so me "dvigovale" in mi dajale potrditev, da delam prav. Žal se na etični pogon ne da ves čas živeti.

Tabela 56: Nadaljevanje

	Precej slabše	Slabše	Enako	Bolje	Precej boljše	Skupaj
Ravnatelj GIM						

Pedagoški optimizem.	2	11	10	0	0	23
	8,7%	47,8%	43,5%	0,0%	0,0%	100,0%
Odnosi z dijaki.	0	6	16	1	0	23
	0,0%	26,1%	69,6%	4,3%	0,0%	100,0%
Odnosi s šolsko svetovalno službo.	0	1	19	3	0	23
	0,0%	4,3%	82,6%	13,0%	0,0%	100,0%
Odnosi z učitelji.	0	1	18	4	0	23
	0,0%	4,3%	78,3%	17,4%	0,0%	100,0%
Povezanost zaposlenih na šoli.	0	11	9	3	0	23
	0,0%	47,8%	39,1%	13,0%	0,0%	100,0%
Občutek kompetentnosti.	0	11	9	3	0	23
	0,0%	47,8%	39,1%	13,0%	0,0%	100,0%
Povezanost z drugimi ravnatelji.	0	6	11	6	0	23
	0,0%	26,1%	47,8%	26,1%	0,0%	100,0%
Zadovoljstvo z opravljanjem poklica.	0	10	10	3	0	23
	0,0%	43,5%	43,5%	13,0%	0,0%	100,0%
Zahtevnost delovnih nalog.	3	7	3	5	4	22
	13,6%	31,8%	13,6%	22,7%	18,2%	100,0%
Stresnost poklica, ki ga opravljate.	6	3	5	4	5	23
	26,1%	13,0%	21,7%	17,4%	21,7%	100,0%
Motiviranost za poklic.	1	9	12	1	0	23
	4,3%	39,1%	52,2%	4,3%	0,0%	100,0%
Možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja.	7	9	6	1	0	23
	30,4%	39,1%	26,1%	4,3%	0,0%	100,0%
čas, namenjenim službenim nalogam.	4	7	5	3	4	23
	17,4%	30,4%	21,7%	13,0%	17,4%	100,0%
Količina delovnih nalog	5	5	2	6	5	23
	21,7%	21,7%	8,7%	26,1%	21,7%	100,0%

Občutek uspešnosti.	2	9	7	3	2	23
	8,7%	39,1%	30,4%	13,0%	8,7%	100,0%
Drugo (dopišite):	1	0	0	0	0	1
	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%

Tabela 56: Nadaljevanje

	Precej slabše	Slabše	Enako	Bolje	Precej bolje	Skupaj
Ravnatelji SŠ						
Pedagoški optimizem.	1	8	12	2	1	24
	4,2%	33,3%	50,0%	8,3%	4,2%	100,0%
Odnosi z dijaki.	0	3	17	4	0	24
	0,0%	12,5%	70,8%	16,7%	0,0%	100,0%
Odnosi s šolsko svetovalno službo.	0	3	17	3	1	24
	0,0%	12,5%	70,8%	12,5%	4,2%	100,0%
Odnosi z učitelji.	0	4	15	4	1	24
	0,0%	16,7%	62,5%	16,7%	4,2%	100,0%
Povezanost zaposlenih na šoli.	1	10	8	5	0	24
	4,2%	41,7%	33,3%	20,8%	0,0%	100,0%
Občutek kompetentnosti.	0	6	15	3	0	24
	0,0%	25,0%	62,5%	12,5%	0,0%	100,0%
Povezanost z drugimi ravnatelji.	0	3	11	8	2	24
	0,0%	12,5%	45,8%	33,3%	8,3%	100,0%
Zadovoljstvo z opravljanjem poklica.	1	8	12	1	2	24
	4,2%	33,3%	50,0%	4,2%	8,3%	100,0%
Zahtevnost delovnih nalog.	1	7	8	6	2	24
	4,2%	29,2%	33,3%	25,0%	8,3%	100,0%

Stresnost poklica, ki ga opravljate.	3	7	7	3	4	24
	12,5%	29,2%	29,2%	12,5%	16,7%	100,0%
Motiviranost za poklic.	1	6	11	3	3	24
	4,2%	25,0%	45,8%	12,5%	12,5%	100,0%
Možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja.	2	8	11	2	1	24
	8,3%	33,3%	45,8%	8,3%	4,2%	100,0%
Čas, namenjenim službenim nalogam.	3	6	9	2	3	23
	13,0%	26,1%	39,1%	8,7%	13,0%	100,0%
Količina delovnih nalog	4	6	7	3	4	24
	16,7%	25,0%	29,2%	12,5%	16,7%	100,0%
Občutek uspešnosti.	1	8	12	2	1	24
	4,2%	33,3%	50,0%	8,3%	4,2%	100,0%
Drugo (dopišite):	0	0	1	0	0	1
	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%

Skoraj tri četrtine osnovnošolskih ravnateljev (70,9 %), več kot dve tretjini gimnazijskih ravnateljev (69,5 %) in več kot dve petini ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (41,6 %) menijo, da se je med delom in izvajanjem pouka na daljavo precej poslabšala oz. poslabšala možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja.

Tri petine osnovnošolskih ravnateljev (60,0 %) so odgovorile, da se je precej povečala količina njihovih delovnih nalog med delom in izvajanjem pouka na daljavo. Več kot polovica osnovnošolskih ravnateljev je tudi ocenilo, da se je med delom in izvajanjem pouka na daljavo povečala stresnost poklica, ki ga opravljajo, čas, namenjen službenim nalogam, zmanjšal se je občutek uspešnosti in pedagoški optimizem.

Približno polovica gimnazijskih ravnateljev je odgovorila, da se je med delom in izvajanjem pouka na daljavo poslabšal njihov pedagoški optimizem (da se je precej poslabšal oz. poslabšal je odgovorilo 56,5 % ravnateljev), povezanost zaposlenih na šoli (da se je precej poslabšala oz. poslabšala je odgovorilo 47,8 % ravnateljev), občutek kompetentnosti (da se je precej poslabšal oz. poslabšal je odgovorilo 47,8 % ravnateljev), občutek uspešnosti (da se je precej poslabšal oz. poslabšal je odgovorilo 47,8 % ravnateljev), precej pa se je povečal čas, namenjen

službenim nalogam (da se je to področje precej poslabšalo oz. poslabšalo je prav tako odgovorilo 47,8 % ravnateljev).

Približno dve petini ravnateljev strokovnih in poklicnih šol so še izpostavili, da se je med delom in izvajanjem pouka na daljavo poslabšala povezanost zaposlenih na šoli (da se je precej poslabšala oz. poslabšala je odgovorilo 45,9 % ravnateljev), povečala se je stresnost poklica, ki ga opravljajo (da se je to področje precej poslabšalo oz. poslabšalo je odgovorilo 41,7 % ravnateljev) in količina delovnih nalog (da se je to področje precej poslabšalo oz. poslabšalo je odgovorilo prav tako 41,7 % ravnateljev).

Tabela 122: Kako pogosto ste bili v času pouka na daljavo v skrbeh zaradi naslednjih razlogov? (n = 102).

	Nikoli	Redko	Občasno	Pogosto	Vedno	Skupaj
Ravnatelji OŠ						
Nevarnosti bolezni COVID- 19.	5	9	15	18	8	55
	9,1%	16,4%	27,3%	32,7%	14,5%	100,0%
Znanja učencev.	1	1	13	33	7	55
	1,8%	1,8%	23,6%	60,0%	12,7%	100,0%
Pomanjkanja interesa učencev za šolo.	1	0	10	37	7	55
	1,8%	0,0%	18,2%	67,3%	12,7%	100,0%
Psihosocialnih težav učencev.	1	1	12	34	6	54
	1,9%	1,9%	22,2%	63,0%	11,1%	100,0%
Odgovornosti, ki jo čutite do svojih sodelavcev.	1	0	6	27	21	55
	1,8%	0,0%	10,9%	49,1%	38,2%	100,0%
Odgovornosti, ki jo čutite do učencev	1	0	4	26	24	55
	1,8%	0,0%	7,3%	47,3%	43,6%	100,0%
Lastnih družinskih obveznosti.	3	9	17	17	9	55
	5,5%	16,4%	30,9%	30,9%	16,4%	100,0%
Obilice dela.	1	4	7	27	16	55

	1,8%	7,3%	12,7%	49,1%	29,1%	100,0%
Lastnega znanja s področja IKT.	5	12	18	17	3	55
	9,1%	21,8%	32,7%	30,9%	5,5%	100,0%
Administrativnega dela.	1	3	9	27	15	55
	1,8%	5,5%	16,4%	49,1%	27,3%	100,0%
Pomanjkanja podpore staršev oz. skrbnikov učencev.	1	8	31	13	2	55
	1,8%	14,5%	56,4%	23,6%	3,6%	100,0%
Pričakovanj staršev oz. skrbnikov glede pouka na daljavo.	2	5	26	19	2	54
	3,7%	9,3%	48,1%	35,2%	3,7%	100,0%
Pričakovanj resornega ministrstva.	3	8	13	25	6	55
	5,5%	14,5%	23,6%	45,5%	10,9%	100,0%
Pričakovanj družbe.	4	7	17	21	6	55
	7,3%	12,7%	30,9%	38,2%	10,9%	100,0%
Pomanjkanja socialnih odnosov.	2	5	12	25	11	55
	3,6%	9,1%	21,8%	45,5%	20,0%	100,0%
Slabega zdravstvenega stanja družinskih članov zaradi bolezni Covid-19.	20	14	13	6	1	54
	37,0%	25,9%	24,1%	11,1%	1,9%	100,0%
Lastne bolezni Covid-19 ali kakšne druge.	24	12	12	5	1	54
	44,4%	22,2%	22,2%	9,3%	1,9%	100,0%

Tabela 57: Nadaljevanje

	Nikoli	Redko	Občasno	Pogosto	Vedno	Skupaj
Ravnatelji GIM						
Nevarnosti bolezni COVID- 19.	1	5	10	5	2	23
	4,3%	21,7%	43,5%	21,7%	8,7%	100,0%
Znanja dijakov.	0	2	3	17	1	23

	0,0%	8,7%	13,0%	73,9%	4,3%	100,0%
Pomanjkanja interesa dijakov za šolo.	0	1	4	18	0	23
	0,0%	4,3%	17,4%	78,3%	0,0%	100,0%
Psihosocialnih težav dijakov.	0	1	2	16	4	23
	0,0%	4,3%	8,7%	69,6%	17,4%	100,0%
Odgovornosti, ki jo čutite do svojih sodelavcev.	0	2	2	13	6	23
	0,0%	8,7%	8,7%	56,5%	26,1%	100,0%
Odgovornosti, ki jo čutite do dijakov	0	0	1	14	8	23
	0,0%	0,0%	4,3%	60,9%	34,8%	100,0%
Lastnih družinskih obveznosti.	1	6	4	8	4	23
	4,3%	26,1%	17,4%	34,8%	17,4%	100,0%
Obilice dela.	1	1	3	8	10	23
	4,3%	4,3%	13,0%	34,8%	43,5%	100,0%
Lastnega znanja s področja IKT.	2	5	8	6	2	23
	8,7%	21,7%	34,8%	26,1%	8,7%	100,0%
Administrativnega dela.	1	2	5	8	7	23
	4,3%	8,7%	21,7%	34,8%	30,4%	100,0%
Pomanjkanja podpore staršev oz. skrbnikov dijakov.	0	9	9	3	2	23
	0,0%	39,1%	39,1%	13,0%	8,7%	100,0%
Pričakovanj staršev oz. skrbnikov glede pouka na daljavo.	0	5	10	7	1	23
	0,0%	21,7%	43,5%	30,4%	4,3%	100,0%
Pričakovanj resornega ministrstva.	1	2	9	8	3	23
	4,3%	8,7%	39,1%	34,8%	13,0%	100,0%
Pričakovanj družbe.	1	5	5	11	1	23
	4,3%	21,7%	21,7%	47,8%	4,3%	100,0%
Pomanjkanja socialnih odnosov.	0	3	8	9	3	23
	0,0%	13,0%	34,8%	39,1%	13,0%	100,0%
	10	7	2	3	1	23

Slabega zdravstvenega stanja družinskih članov zaradi bolezni Covid-19.	43,5%	30,4%	8,7%	13,0%	4,3%	100,0%
Lastne bolezni Covid-19 ali kakšne druge.	12	4	3	3	1	23
	52,2%	17,4%	13,0%	13,0%	4,3%	100,0%

Tabela 57: Nadaljevanje

	Nikoli	Redko	Občasno	Pogosto	Vedno	Skupaj
Ravnatelji SŠ						
Nevarnosti bolezni COVID- 19.	2	7	6	5	4	24
	8,3%	29,2%	25,0%	20,8%	16,7%	100,0%
Znanja dijakov.	0	0	5	16	3	24
	0,0%	0,0%	20,8%	66,7%	12,5%	100,0%
Pomanjkanja interesa dijakov za šolo.	0	1	6	12	5	24
	0,0%	4,2%	25,0%	50,0%	20,8%	100,0%
Psihosocialnih težav dijakov.	0	0	4	14	6	24
	0,0%	0,0%	16,7%	58,3%	25,0%	100,0%
Odgovornosti, ki jo čutite do svojih sodelavcev.	0	0	3	12	9	24
	0,0%	0,0%	12,5%	50,0%	37,5%	100,0%
Odgovornosti, ki jo čutite do dijakov	0	0	2	11	11	24
	0,0%	0,0%	8,3%	45,8%	45,8%	100,0%
Lastnih družinskih obveznosti.	0	2	7	9	6	24
	0,0%	8,3%	29,2%	37,5%	25,0%	100,0%
Obilice dela.	0	0	3	13	8	24
	0,0%	0,0%	12,5%	54,2%	33,3%	100,0%
Lastnega znanja s področja IKT.	0	8	9	4	3	24
	0,0%	33,3%	37,5%	16,7%	12,5%	100,0%

Administrativnega dela.	0	0	6	11	7	24
	0,0%	0,0%	25,0%	45,8%	29,2%	100,0%
Pomanjkanja podpore staršev oz. skrbnikov dijakov.	0	2	11	7	4	24
	0,0%	8,3%	45,8%	29,2%	16,7%	100,0%
Pričakovanj staršev oz. skrbnikov glede pouka na daljavo.	0	1	14	6	3	24
	0,0%	4,2%	58,3%	25,0%	12,5%	100,0%
Pričakovanj resornega ministrstva.	0	2	9	8	5	24
	0,0%	8,3%	37,5%	33,3%	20,8%	100,0%
Pričakovanj družbe.	0	4	9	6	5	24
	0,0%	16,7%	37,5%	25,0%	20,8%	100,0%
Pomanjkanja socialnih odnosov.	0	0	9	9	6	24
	0,0%	0,0%	37,5%	37,5%	25,0%	100,0%
Slabega zdravstvenega stanja družinskih članov zaradi bolezni Covid-19.	4	6	9	2	3	24
	16,7%	25,0%	37,5%	8,3%	12,5%	100,0%
Lastne bolezni Covid-19 ali kakšne druge.	6	7	4	3	3	23
	26,1%	30,4%	17,4%	13,0%	13,0%	100,0%

Skoraj vsi osnovnošolski (90,9 %), gimnazijski (95,7 %) ravnatelji ter ravnatelji strokovnih in poklicnih šol (91,6 %) so odgovorili, da so bili v času pouka na daljavo pogosto oz. vedno v skrbeh zaradi odgovornosti, ki jo čutijo do učencev oz. dijakov. Več kot štiri petine osnovnošolskih (87,3 %) in gimnazijskih ravnateljev (82,6 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (87,5 %) so odgovorili, da so bili v času pouka na daljavo pogosto oz. vedno v skrbeh zaradi odgovornosti, ki jo čutijo do svojih sodelavcev. Več kot štiri petine gimnazijskih ravnateljev (87,0 %), ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (83,3 %) in tri četrtine osnovnošolskih ravnateljev (74,1 %) so bili v času pouka na daljavo vedno oz. pogosto v skrbeh zaradi psihosocialnih težav učencev oz. dijakov.

Štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (80,0 %), nekaj manj kot štiri petine gimnazijskih ravnateljev (78,3 %) ter več kot dve tretjini ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (70,8 %) so bili v času pouka na daljavo vedno oz. pogosto v skrbeh zaradi pomanjkanja interesa učencev oz. dijakov za šolo.

Več kot tri četrtine osnovnošolskih (78,2 %) in gimnazijskih ravnateljev (78,3 %) ter več kot štiri petine ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (87,5 %) so bili v času pouka na daljavo vedno oz. pogosto v skrbeh zaradi obilice dela.

Nekaj manj kot tri četrtine osnovnošolskih ravnateljev (72,7 %) in nekaj manj kot štiri petine gimnazijskih ravnateljev (78,2 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (79,2 %) so bili v času pouka na daljavo vedno oz. pogosto v skrbeh zaradi znanja dijakov oz. učencev.

Osnovnošolski (76,4 %), gimnazijski ravnatelji (65,2 %) ter ravnatelji strokovnih in poklicnih šol (75,0 %) so bili v času pouka na daljavo vedno oz. pogosto v skrbeh tudi zaradi administrativnega dela.

Tabela 123: Kako sedaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo dela na daljavo? (n = 102).

<i>Ocena zmožnosti organizacije in izvedbe dela na daljavo</i>						
<i>Vrsta anketiranca</i>	Zelo slabe	Slabe	Srednje	Dobre	Zelo dobre	Skupaj
Ravnatelji OŠ	1	0	15	35	4	55
	1,8%	0,0%	27,3%	63,6%	7,3%	100,0%
Ravnatelji GIM	0	0	5	13	5	23
	0,0%	0,0%	21,7%	56,5%	21,7%	100,0%
Ravnatelji SŠ	0	0	5	12	7	24
	0,0%	0,0%	20,8%	50,0%	29,2%	100,0%

Nekaj manj kot štiri petine gimnazijskih ravnateljev (78,2 %), ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (79,2 %) in nekaj manj kot tri četrtine osnovnošolskih ravnateljev (70,9 %) ocenjujejo dobro oz. zelo dobro svoje sedanje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo. Le en osnovnošolski ravnatelj je odgovoril, da ima zelo slabe možnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.

Tabela 124: Kaj vam je v zadnjem mesecu v šoli povzročalo stres? (možnih je več odgovorov, n = 102).

Postavka	Ravnatelj OŠ		Ravnatelj GIM		Ravnatelj SŠ	
	(n = 55)		(n = 23)		(n = 29)	
	N	%	N	%	N	%
Znanje dijakov/učencev.	28	50,9	12	52,2	11	37,9
Ocenjevanje.	25	45,5	15	65,2	8	27,6
Zaključevanje ocen.	24	43,6	15	65,2	9	31,0
Administrativno delo.	43	78,2	17	73,9	14	48,3
Vedenje dijakov.	21	38,2	3	13,0	5	17,2
Odnosi s sodelavci.	15	27,3	3	13,0	7	24,1
Odnosi s starši oz. skrbniki dijakov/učencev	20	36,4	6	26,1	3	10,3
Lastna motivacija za delo.	8	14,5	6	26,1	2	6,9
Epidemiološki ukrepi v šoli.	39	70,9	12	52,2	12	41,4
Količina delovnih nalog.	46	83,6	19	82,6	14	48,3
Sprememba delovnega okolja.	5	9,1	1	4,3	0	0,0
Nič.	0	0,0	0	0,0	1	3,4
Drugo (dopišite):	3*	5,5	0	0,0	0	0,0

* anonimne prijave inšpekciji; Kot se vidi, precej. Stres mi povzroča tudi neodzivnost na pisanja ravnateljev, ki se borimo za svoj status, ki je popolnoma spregledan. Tako, kot da nas družba ne potrebuje. Zaposleni so dobili vse možne finančne dodatke in že nekaj časa krepko presegajo plače ravnateljev. Ravnatelj je bil v tem obdobju preobremenjen: ni imel nobenega dodatka. Interventni zakoni so ga povsem obšli. Iz tega je razvidno, da naši nadrejeni sploh ne vedo, kaj naša naloga in vloga. Vabim vas, da si ogledate, kaj vse sem pripravljala za zaposlene in starše, da je zadeva organizacijsko tekla. Če napišem, da imam še 76 dni letnega dopusta, je vse jasno.; odnosi med učitelji in starši

V zadnjem mesecu šolskega leta 2020/21 (junij) je osnovnošolskim in gimnazijskim ravnateljem ter ravnateljem strokovnih in poklicnih šol povzročala stres predvsem količina delovnih nalog in administrativno delo. Več ravnateljev osnovnih šol je med dejavniki, ki so jim povzročali stres izpostavili še epidemiološke ukrepe na šoli. Več gimnazijskih ravnateljev je izpostavilo še ocenjevanje in zaključevanje ocen. Več ravnateljev strokovnih in poklicnih šol pa je izpostavilo še znanje dijakov in epidemiološke ukrepe na šoli.

Povzetek

Osnovnošolski ravnatelji, gimnazijski ravnatelji ter ravnatelji strokovnih in poklicnih šol so v šolskem letu 2020/21 namenili zelo veliko časa oz. veliko časa organiziranju pouka na daljavo ter razumevanju in upoštevanju navodil NIJZ Slovenije. Nekoliko manj so se ravnatelji ukvarjali s pripravo smernic za delo na daljavo in z organizacijo izobraževanj za zaposlene s področja IKT oz. organiziranja pouka na daljavo. V obdobju izvajanja pouka na daljavo so ravnatelji namenili več časa oz. bistveno več časa v primerjavi s časom, ko poteka pouk v šoli, naslednjim aktivnostim: odgovarjanju na elektronsko pošto, realizaciji okrožnic ministrstva in prebiranju okrožnic ministrstva. Približno tri četrtine osnovnošolskih ravnateljev in tri četrtine ravnateljev strokovnih in poklicnih šol so odgovorili, da so namenili bistveno več časa oz. več časa v obdobju izvajanja pouka na daljavo v primerjavi s časom, ko poteka pouk v šoli, komunikaciji z učitelji in reševanju tekočih problemov.

Ravnatelji menijo, da se je med delom in izvajanjem pouka na daljavo precej poslabšala oz. poslabšala možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja in da se je precej povečala količina njihovih delovnih nalog. Več kot polovica osnovnošolskih ravnateljev je tudi ocenilo, da se je med delom in izvajanjem pouka na daljavo povečala stresnost poklica, ki ga opravljajo, čas, namenjen službenim nalogam, zmanjšal se je občutek uspešnosti in pedagoški optimizem. Ravnatelji so odgovorili, da so bili v času pouka na daljavo pogosto oz. vedno v skrbeh zaradi odgovornosti, ki jo čutijo do učencev oz. dijakov in odgovornosti, ki jo čutijo do svojih sodelavcev. Ravnatelji so bili pogosto v skrbeh tudi zaradi psihosocialnih težav učencev oz. dijakov. V zadnjem mesecu šolskega leta 2020/21 (junij) je osnovnošolskim in gimnazijskim ravnateljem ter ravnateljem strokovnih in poklicnih šol povzročala stres predvsem količina delovnih nalog in administrativno delo. Več ravnateljev osnovnih šol je med dejavniki, ki so jim povzročali stres izpostavili še epidemiološke ukrepe na šoli. Več gimnazijskih ravnateljev je izpostavilo še ocenjevanje in zaključevanje ocen. Več ravnateljev strokovnih in poklicnih šol pa je izpostavilo še znanje dijakov in epidemiološke ukrepe na šoli.

6 Oblike in načini, ki so se pri delu na daljavo izkazali kot ustrezni in predlogi za zmanjševanje ugotovljenih vrzeli

Tabela 125: Boste tudi v prihodnje na vaši šoli uporabljali nekatere načine dela, ki so bili v ospredju v obdobju dela oz. pouka na daljavo? (n = 102).

Uporaba nekaterih načinov dela tudi v prihodnje Vrsta anketiranca	Da	Ne	Ne vem	Skupaj
Ravnatelj OŠ	43	0	12	55
	78,2%	0,0%	21,8%	100,0%
Ravnatelj GIM	17	0	6	23
	73,9%	0,0%	26,1%	100,0%
Ravnatelj SŠ	20	0	4	24
	83,3%	0,0%	16,7%	100,0%

Skoraj tri četrtine gimnazijskih ravnateljev (73,9 %) in približno štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (78,2 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (83,3 %) je odgovorilo, da bodo tudi v prihodnje na njihovi šoli uporabljali nekatere načine dela, ki so bili v ospredju v obdobju dela oz. pouka na daljavo.

Tabela 126: Odgovori na odprto vprašanje: Katere načine dela, ki ste jih uporabljali pri delu oz. pouku na daljavo, boste ohranili tudi v prihodnje?

Opomba: Vprašanje so dobili samo tisti, ki so pri vprašanju v Tabela 60, odgovorili z odgovorom »Da«.

Odgovori Ravnateljev OŠ:

- občasno samostojno delo učencev, gradiva v moodle učilnicah (seveda pa v času bolezni učencev) - občasno oddajanje nalog in vračanje povratnih informacij - občasna srečanja učiteljev in staršev, učencev in učiteljev - forumi - nekatera učinkovita digitalna orodja (SeeSaw, galerija, forumi, OneNote ...
- sestanki - videokonference - dodeljene naloge - sodelovalno delo
- videokonferenčne sestanke učiteljskega zbora (nekateri), - nekaj VK srečanj učitelji in učenci - reševanje določenih nalog preko VK ali SU - projektno delo učencev

Delo v spletnih učilnicah in video konferenčno okolje. Prav tako pa določena spletna orodja.

Delo v spletnih učilnicah, Microsoft teamsih, pogovorne ure..

delovanje tima za pouk na daljavo uporaba e-učilnic uporaba e-zbornice

Dogovorjeni smo, da vsaj 1 x mesečno določene naloge učencem dodelimo preko MST.

Enotno okolje, didaktični pristopi, ki so se izkazali za uspešne.

Komunikacija in možnosti izvedbe projektnih nalog. Odpirajo se tudi možnosti drugačnih oblik dela (kombiniran pouk - pouk na daljavo, pouk v šoli)

Komunikacija in spremljanje učenčevega dela preko omenjenih aplikacij, uporaba spletnih učilnic, možnosti izobraževanja in sodelovanja, povezovanja na daljavo (sestanki...).

Komunikacija preko Teamsa, spletne učilnice

MS Teams, usposabljanje učencev vseh razredov v uporabi MS Teams, medsebojno izmenjavo med učitelji glede pristopov, uporabe;

Občasne video seje za zaposlene. Komunikacija s starši preko video konference. Še nekaj drugih aktivnosti.

Občasne videokonference, srečanja s starši, vodenje raziskovalnih nalog, seminarske naloge,...

Občasno uporabo spletnih okolij.

Ohranimo delo v MS Teams, večamo digitalno opismenjevanje na ravni šole.

Pouk na daljavo v primeru daljših odsotnosti učencev

Pouk na daljavo v MS Teams, individualne ure z učno šibkimi učenci, menjava primerov dobrih praks poučevanja med učitelji-sestanki prav na to temo
Redna tedenska srečanja z zaposlenimi, video srečanja z učenci, ki jih bo več pri nekaterih predmetih in na RS, spremljanje pouka na daljavo, redni sestanki kolegija (vodstvo in svetovalna služba)
Sklic krajših inf. sestankov preko videokonferenc.
Sodelovanje s starši - tudi občasno na daljavo. spletno platformo Microsoft Teams za občasno izvajanje pouka na daljavo in ohranjanje IKT znanja učencev, strokovnih delavcev in nadgradnjo pedagoško/didaktičnih znanj za izvajanje pouka na daljavo.
spletna učilnica, videokonference, mrežni plani za videokonference, ocenjevanje, tedenska srečanja učiteljev v okviru strokovnih aktivov, sprotno obveščanje ...
Spletne učilnice
Spletne učilnice in ostale poti povezav.
spletne učilnice kratko, informativni sestanki preko zoom
Spletne učilnice, ikt pri pouku
Spletne učilnice, možnost govornilnih ur preko videokonferenc
Spletne učilnice, ZOOM videokonference
Spletne učilnice: pri nekaterih predmetih smo jih uporabljali že prej. Uporabne so za navodila, učne lsite, dodatne razlage, gradiva.
Uporaba aplikacij in spletnih učilnic
Uporaba e-učilnice in uporaba IKT pri pouku.
Uporaba IKT pri pouku (v vseh elementih pedagoškega procesa), sestanki na daljavo, določene programske rešitve pri organizaciji dela na šoli

Uporaba MS teamsa in organizacijo dela
Uporaba spletnih orodij, Spletne učilnice MS teams
Več sodelovanja
Videokonference
Videokonference Spleten učilnice e obveščanje
Videokonferenčni sestanki, zadolžitve za učence v spletnih učilnicah
Že po pomladni karanteni so na uporabnosti pridobile spletne učilnice, so še neizčrpan vir možnosti.
Že zgoraj zapisano: stalna okolja za delo, priprava učencev na delo na daljavo, skupne pogovorne ure, ki so se v tem času izkazale za zelo učinkovite, načine komunikacije, obveščanje staršev ...

Tabela 127a: Odgovori na odprto vprašanje: Katere načine dela, ki ste jih uporabljali pri delu oz. pouku na daljavo, boste ohranili tudi v prihodnje?

Ravnatelj OŠ	f
Delo s spletnimi učilnicami	22
Videokonference	17
Delo z IKT	11
Delo z MS Teams	9
Sodelovanje s starši	6
Sestanki s kolektivom/vodstvom šole/učitelji	5

Ravnatelje, ki so odgovorili, da bodo tudi v prihodnje na njihovi šoli uporabljali nekatere načine dela, ki so bili v ospredju v obdobju dela oz. na pouka na daljavo, smo vprašali, kateri so ti načini dela, ki jih bodo ohranili tudi v prihodnje. Največ ravnateljev osnovnih šol, dvaindvajset, je odgovorilo, da bodo tudi v prihodnje obdržali delo s spletnimi učilnicami. Na sedemnajstih osnovnih šolah, bodo še naprej uporabljali videokonference, na enajstih pa ohranili delo z IKT.

Delo z MS Teams bodo ohranili na devetih osnovnih šolah. Šest ravnateljev je odgovorilo, da bodo ohranili način sodelovanja s starši, pet sestanke s kolektivom/vodstvom šole/učitelji.

»Že po pomladni karanteni so na uporabnosti pridobile spletne učilnice, so še neizčrpan vir možnosti.«

»Dogovorjeni smo, da vsaj 1 x mesečno določene naloge učencem dodelimo preko MST.«

»Pouk na daljavo v MS Teams, individualne ure z učno šibkimi učenci, menjava primerov dobrih praks poučevanja med učitelji-sestanki prav na to temo.«

Odgovori Ravnateljev GIM:

- individualno delo z dijaki prek MT - pouk na daljavo v času pisanja množičnih matur, ko je potrebno izprazniti šolo
delo na daljavo za pripravo na tekmovanja (popoldan) in več e-podpore odsotnim dijakom s statusom.
Delo v spletnih učilnicah.
Formativno spremljanje pouka, poudarek na bistvenih učnih vsebinah.
konference in sestanki preko zooma
MS Teams kot osrednja komunikacijska platforma šole, Moodle, različna orodja, raba IKT za usvajanje učnih ciljev, druge oblike ocenjevanja, delo z dolgotrajno odsotnimi dijaki, priprave na tekmovanja, dopolnilni in dodatni pouk, del obšolskih dejavnosti.
pogostejši kontakti preko videokonferenčnih klicev
Predvsem izkušnje dela na daljavo za dijake, ki so dlje časa odsotni in posredovanje dodatnih gradiv za osvajanje in ocenjevanje znanja
sestanki s sodelavci, ki niso polno zaposleni na šoli lahko potekajo na daljavo, hibridne oblike pouka

Spletne učilnice oz. MS Teams ekipe, različna spletna orodja za preverjanje znanja dijakov, sestanki sveta staršev, izvedba govorilnih ur preko videokonference.
Spletno okolje MS Teams
Uporaba IKT orodij, ki so se izkazala uporabna, spletne učilnice, konzultacije preko videopovezave, načini obveščanja dijakov in staršev
Uporaba spletnih učilnic, ocenjevanje na daljavo z dijaki, ki so v tujini.
V primeru potreb po učinkoviti organizaciji pouka zaradi prostorskih težav v času mature bomo po potrebi uporabili obliko pouka na daljavo (kot izjemo, ne pravilo), sprotne obveščanje dijakov in staršev o vsem dogajanju na šoli preko eAsistenta (centralno s strani ravnatelja in ne preko razrednikov), uporaba spletnih učilnic kot vozlišč za online-delo učiteljev in dijakov, uporaba novih orodij za zbiranje podatkov (npr. MS Forms za anketiranja), uporaba pouka preko videokonferenc za prostovoljni dopolnilni pouk v popoldanskem času, uporaba videokonferenc za kakšna srečanja pedagoškega zbora in za pogovorne ure s starši, vabljeni predavanja na roditeljskih sestankih preko videokonferenc, enotna uporaba službene e-pošte in kanalov komuniciranja za vse zaposlene in dijake.
Več samostojnega dela za učence; nekatere oblike IKT pri pouku.
Video sestanki učiteljskega zbora Dodatne ure z dijaki
videopovezave

Tabela 128b: Odgovori na odprto vprašanje: Katere načine dela, ki ste jih uporabljali pri delu oz. pouku na daljavo, boste ohranili tudi v prihodnje?

Ravnatelj GIM	f
Uporaba videokonferenc/občasnega pouka na daljavo	8
Sestanki/Govorilne ure na daljavo preko videokonferenc	6
Uporaba spletne učilnice	5
Uporaba MS Teams	5
Uporaba IKT	5

Največ, osem, ravnateljev gimnazij, ki so odgovorili, da bodo tudi v prihodnje uporabili nekatere načine dela, ki so bili v ospredju v obdobju dela na daljavo, je odgovorilo, da bodo tudi v prihodnje obdržali uporabo videokonferenc oz. občasnega pouka na daljavo. Na šestih gimnazijah bodo ohranili sestanke/govorilne ure na daljavo preko video konferenc. Po pet ravnateljev je odgovorilo, da bodo ohranili uporabo spletne učilnice, MS Teams in uporabo IKT, trije pa ocenjevanje na daljavo.

»Uporaba IKT orodij, ki so se izkazala uporabna, spletne učilnice, konzultacije preko video povezave, načini obveščanja dijakov in staršev.«

»V primeru potreb po učinkoviti organizaciji pouka zaradi prostorskih težav v času mature bomo po potrebi uporabili obliko pouka na daljavo (kot izjemo, ne pravilo),...«

»Spletne učilnice oz. MS Teams ekipe, različna spletna orodja za preverjanje znanja dijakov, sestanki sveta staršev, izvedba govorilnih ur preko videokonference.«

Odgovori Ravnateljev SŠ:

- uporaba platforme Teams

Delo v spletni učilnici Moodle. Določeni sestanki preko Zooma.

Določeni sestanki s pomočjo videokonferenčnih spletnih orodij, spletne učilnice

e- učilnice, enoten komunikacijski kanal MS Teams - obveščanje dijakov in učitelji pri svojih predmetih,

Marsikaj - predvsem občasno, ko bo primerno. Npr. način komunikacije po e-kanalih.

Ms Teams

Naloge podane v okolju MS Teams, hitri krtki sestanki na daljavo, gradiva in nekatera izobraževanja

Online sestanki, Teamsi
Pouk na daljavo mogoče 1x tedensko
Različne aplikacije in vire, ki popestrijo pouk
Sestanki na daljavo.
Spletne učilnice, določene dejavnosti bomo izvajali v obliki videour.
Sportstracker
Verjetno bomo pogosteje uporabljali možnost krajših sestankov na daljavo. Nastalo je tudi veliko didaktičnega gradiva, ki ga bodo učitelji uporabili pri pouku.
videokonference delo v spletni učilnici
videokonferenčna srečanja
Vse.

Tabela 129c: Odgovori na odprto vprašanje: Katere načine dela, ki ste jih uporabljali pri delu oz. pouku na daljavo, boste ohranili tudi v prihodnje?

Ravnatelj SŠ	f
Sestanki na daljavo preko videokonferenc	7
Uporaba spletne učilnice	5
Uporaba MS Teams	5
Uporaba videokonferenc	3
Uporaba IKT	2
Gradiva	2

Vse	2
Različne aplikacije za popestritev pouka	1

Tudi na srednjih strokovnih in poklicnih šolah bodo v prihodnje obdržali sestanke na daljavo preko video konferenc. Tako je odgovorilo sedem ravnateljev. Na petih šolah bodo ohranili uporabo spletne učilnice oz. uporabo MS Teams. Uporabo video konferenc bodo obdržali na treh šolah. Po dva ravnatelja sta odgovorila, da bodo obdržali uporabo IKT oz. gradiva oz. vse. Da bodo ohranili različne aplikacije za popestritev pouka, je odgovoril 1 ravnatelj.

»Različne aplikacije in vire, ki popestrijo pouk.«

»Delo v spletni učilnici Moodle. Določeni sestanki preko Zooma.«

»Videokonference delo v spletni učilnici.«

»Verjetno bomo pogosteje uporabljali možnost krajših sestankov na daljavo. Nastalo je tudi veliko didaktičnega gradiva, ki ga bodo učitelji uporabili pri pouku.«

Tabela 130: Kaj bi bilo po vašem strokovnem mnenju treba za naslednje šolsko leto spremeniti oz. vpeljati, da bi nadoknadili ugotovljene primanjkljaje? (n = 102).

	Povsem nepotrebno	Nepotrebno	Srednje potrebno	Potrebno	Zelo potrebno	Skupaj
Ravnatelji OŠ						
Drugačna izvedba rednega pouka, kjer bi bil del časa namenjen doseganju ciljev, standardom znanja in drugih ciljev pouka, ki v letošnjem letu zaradi pouka na daljavo niso doseženi.	1	3	14	24	13	55
	1,8%	5,5%	25,5%	43,6%	23,6%	100,0%
Drugačna izvedba rednega pouka, kjer bi bilo več časa namenjenega utrjevanju znanja in spretnosti.	0	3	11	31	10	55
	0,0%	5,5%	20,0%	56,4%	18,2%	100,0%
Dodatne ure pouka, organizirane po presoji šole, pri	0	4	13	23	15	55

katerih bi učenci lahko nadoknadili primanjkljaje v znanju.	0,0%	7,3%	23,6%	41,8%	27,3%	100,0%
Dodatne ure, namenjene kulturnim dejavnostim.	1	13	21	16	4	55
	1,8%	23,6%	38,2%	29,1%	7,3%	100,0%
Dodatne ure, namenjene gibanju učencev.	0	0	6	21	28	55
	0,0%	0,0%	10,9%	38,2%	50,9%	100,0%
Dodatne ure, namenjene izvajanju različnih socialnih iger.	1	0	9	22	23	55
	1,8%	0,0%	16,4%	40,0%	41,8%	100,0%
Programi, ki bi bili namenjeni odpravljanju zasvojenosti učencev z računalniki in telefoni.	0	0	9	22	24	55
	0,0%	0,0%	16,4%	40,0%	43,6%	100,0%
Dodatne ure za nadarjene učence.	0	6	12	29	8	55
	0,0%	10,9%	21,8%	52,7%	14,5%	100,0%
Učinkoviti strokovni viri za učitelje pri uporabi digitalnih naprav.	0	1	12	29	13	55
	0,0%	1,8%	21,8%	52,7%	23,6%	100,0%
Izobraževanja za učitelje o psihosocialnih težavah mladostnikov in o uspešnih načinih spoprijemanja z njimi.	0	1	6	31	17	55
	0,0%	1,8%	10,9%	56,4%	30,9%	100,0%
Izobraževanje za učitelje o komunikaciji s starši.	0	2	20	24	9	55
	0,0%	3,6%	36,4%	43,6%	16,4%	100,0%
Izobraževanje za učitelje o podpori staršem pri reševanju učenčevih težav.	0	3	15	27	10	55
	0,0%	5,5%	27,3%	49,1%	18,2%	100,0%
Izobraževanje učiteljev o skrbi za svoje počutje.	0	2	10	28	15	55
	0,0%	3,6%	18,2%	50,9%	27,3%	100,0%
Sodobnejša Računalniška	1	1	11	24	18	55
	1,8%	1,8%	20,0%	43,6%	32,7%	100,0%

opremljenost šol.						
Možnost novih zaposlitev.	0	0	9	24	22	55
	0,0%	0,0%	16,4%	43,6%	40,0%	100,0%
Izobraževanje ravnateljev o podpori učiteljem pri delu v stresnih situacijah.	0	0	11	28	16	55
	0,0%	0,0%	20,0%	50,9%	29,1%	100,0%
Izobraževanje ravnateljev o skrbi za svoje počutje.	0	5	12	20	18	55
	0,0%	9,1%	21,8%	36,4%	32,7%	100,0%

Tabela 62: Nadaljevanje

	Povsem nepotrebno	Nepotrebno	Srednje potrebno	Potrebno	Zelo potrebno	Skupaj
Ravnatelji GIM						
Drugačna izvedba rednega pouka, kjer bi bil del časa namenjen doseganju ciljev, standardom znanja in drugih ciljev pouka, ki v letošnjem letu zaradi pouka na daljavo niso doseženi.	0	2	7	10	4	23
	0,0%	8,7%	30,4%	43,5%	17,4%	100,0%
Drugačna izvedba rednega pouka, kjer bi bilo več časa namenjenega utrjevanju znanja in spretnosti.	0	2	4	12	5	23
	0,0%	8,7%	17,4%	52,2%	21,7%	100,0%
Dodatne ure pouka, organizirane po presoji šole, pri katerih bi dijaki lahko nadoknadili primanjkljaje v znanju.	0	3	6	9	5	23
	0,0%	13,0%	26,1%	39,1%	21,7%	100,0%
Dodatne ure, namenjene kulturnim dejavnostim.	0	3	8	8	4	23
	0,0%	13,0%	34,8%	34,8%	17,4%	100,0%

Dodatne ure, namenjene gibanju dijakov.	0	1	8	8	6	23
	0,0%	4,3%	34,8%	34,8%	26,1%	100,0%
Dodatne ure, namenjene izvajanju različnih socialnih iger.	0	3	5	11	4	23
	0,0%	13,0%	21,7%	47,8%	17,4%	100,0%
Programi, ki bi bili namenjeni odpravljanju zasvojenosti dijakov z računalniki in telefoni.	0	0	7	6	10	23
	0,0%	0,0%	30,4%	26,1%	43,5%	100,0%
Dodatne ure za nadarjene dijake.	0	1	3	13	6	23
	0,0%	4,3%	13,0%	56,5%	26,1%	100,0%
Učinkoviti strokovni viri za učitelje pri uporabi digitalnih naprav.	0	1	4	14	4	23
	0,0%	4,3%	17,4%	60,9%	17,4%	100,0%
Izobraževanja za učitelje o psihosocialnih težavah mladostnikov in o uspešnih načinih spoprijemanja z njimi.	0	0	3	10	10	23
	0,0%	0,0%	13,0%	43,5%	43,5%	100,0%
Izobraževanje za učitelje o komunikaciji s starši.	0	3	7	10	3	23
	0,0%	13,0%	30,4%	43,5%	13,0%	100,0%
Izobraževanje za učitelje o podpori staršem pri reševanju dijakovih težav.	0	0	6	14	3	23
	0,0%	0,0%	26,1%	60,9%	13,0%	100,0%
Izobraževanje učiteljev o skrbi za svoje počutje.	0	1	5	13	4	23
	0,0%	4,3%	21,7%	56,5%	17,4%	100,0%
Sodobnejša Računalniška opremljenost šol.	0	2	7	10	4	23
	0,0%	8,7%	30,4%	43,5%	17,4%	100,0%
Možnost novih zaposlitev.	1	2	5	9	6	23
	4,3%	8,7%	21,7%	39,1%	26,1%	100,0%
	0	1	5	10	6	22

Izobraževanje ravnateljev o podpori učiteljem pri delu v stresnih situacijah.	0,0%	4,5%	22,7%	45,5%	27,3%	100,0%
Izobraževanje ravnateljev o skrbi za svoje počutje.	1	2	7	6	7	23
	4,3%	8,7%	30,4%	26,1%	30,4%	100,0%

Tabela 62: Nadaljevanje

	Povsem nepotrebno	Nepotrebno	Srednje potrebno	Potrebno	Zelo potrebno	Skupaj
Ravnatelji SŠ						
Drugačna izvedba rednega pouka, kjer bi bil del časa namenjen doseganju ciljev, standardom znanja in drugih ciljev pouka, ki v letošnjem letu zaradi pouka na daljavo niso doseženi.	1	2	7	9	5	24
	4,2%	8,3%	29,2%	37,5%	20,8%	100,0%
Drugačna izvedba rednega pouka, kjer bi bilo več časa namenjenega utrjevanju znanja in spretnosti.	0	3	9	6	6	24
	0,0%	12,5%	37,5%	25,0%	25,0%	100,0%
Dodatne ure pouka, organizirane po presoji šole, pri katerih bi dijaki lahko nadoknadili primanjkljaje v znanju.	2	2	7	8	5	24
	8,3%	8,3%	29,2%	33,3%	20,8%	100,0%
Dodatne ure, namenjene kulturnim dejavnostim.	0	5	11	6	2	24
	0,0%	20,8%	45,8%	25,0%	8,3%	100,0%
Dodatne ure, namenjene gibanju dijakov.	0	3	8	7	6	24
	0,0%	12,5%	33,3%	29,2%	25,0%	100,0%
Dodatne ure, namenjene izvajanju različnih socialnih iger.	0	3	9	8	4	24
	0,0%	12,5%	37,5%	33,3%	16,7%	100,0%

Programi, ki bi bili namenjeni odpravljanju zasvojenosti dijakov z računalniki in telefoni.	0	2	7	9	6	24
	0,0%	8,3%	29,2%	37,5%	25,0%	100,0%
Dodatne ure za nadarjene dijake.	0	3	8	7	6	24
	0,0%	12,5%	33,3%	29,2%	25,0%	100,0%
Učinkoviti strokovni viri za učitelje pri uporabi digitalnih naprav.	0	0	9	10	5	24
	0,0%	0,0%	37,5%	41,7%	20,8%	100,0%
Izobraževanja za učitelje o psihosocialnih težavah mladostnikov in o uspešnih načinih spoprijemanja z njimi.	0	0	8	9	7	24
	0,0%	0,0%	33,3%	37,5%	29,2%	100,0%
Izobraževanje za učitelje o komunikaciji s starši.	0	2	9	9	4	24
	0,0%	8,3%	37,5%	37,5%	16,7%	100,0%
Izobraževanje za učitelje o podpori staršem pri reševanju dijakovih težav.	0	1	11	9	3	24
	0,0%	4,2%	45,8%	37,5%	12,5%	100,0%
Izobraževanje učiteljev o skrbi za svoje počutje.	0	2	10	7	5	24
	0,0%	8,3%	41,7%	29,2%	20,8%	100,0%
Sodobnejša Računalniška opremljenost šol.	0	2	9	8	5	24
	0,0%	8,3%	37,5%	33,3%	20,8%	100,0%
Možnost novih zaposlitev.	0	4	6	8	5	23
	0,0%	17,4%	26,1%	34,8%	21,7%	100,0%
Izobraževanje ravnateljev o podpori učiteljem pri delu v stresnih situacijah.	0	1	8	8	7	24
	0,0%	4,2%	33,3%	33,3%	29,2%	100,0%
Izobraževanje ravnateljev o skrbi za svoje počutje.	0	3	8	7	6	24
	0,0%	12,5%	33,3%	29,2%	25,0%	100,0%

Ravnatelje smo vprašali, kaj bi bilo po njihovem strokovnem mnenju treba v naslednjem šolskem letu spremeniti oz. izpeljati, da bi nadoknadili ugotovljene primanjkljaje pri učencih oz. dijakih.

Skoraj vsi osnovnošolski ravnatelji (89,1 %) so odgovorili, da bi v naslednjem šolskem letu morali zagotoviti učencem dodatne ure, namenjene gibanju. Da tudi dijaki potrebujejo dodatne ure, namenjene gibanju, so odgovorili tri petine gimnazijskih ravnateljev (60,9 %) in nekaj več kot polovica (54,2 %) ravnateljev strokovnih in poklicnih šol.

Več kot štiri petine osnovnošolskih (87,3 %) in gimnazijskih (87,0 %) ravnateljev ter dve tretjini ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (66,7 %) so odgovorili, da je treba organizirati izobraževanje za učitelje o psihosocialnih težavah mladostnikov in o uspešnih načinih spoprijemanja z njimi.

Več kot štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (83,6 %) in približno dve tretjini gimnazijskih ravnateljev (69,6 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (62,5 %) so odgovorili, da bi bilo treba pripraviti programe, ki bi bili namenjeni odpravljanju zasvojenosti učencev oz. dijakov z računalniki in telefoni.

Več kot štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (83,6 %), približno dve tretjini gimnazijskih ravnateljev (65,2 %) ter več kot polovica ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (56,5 %) so odgovorili, da potrebujejo na šolah nove zaposlitve, zato da bi nadoknadili ugotovljene primanjkljaje pri učencih oz. dijakih.

Približno tri četrtine osnovnošolskih ravnateljev (76,3 %) in gimnazijskih ravnateljev (78,3 %) ter približno dve tretjini ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (62,5 %) menijo, da so potrebni učinkoviti strokovni viri za učitelje pri uporabi digitalnih naprav.

Štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (80,0 %), približno tri četrtine gimnazijskih ravnateljev (72,8 %) in dve tretjini ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (62,5 %) menijo, da je potrebno izobraževanje ravnateljev o podpori učiteljem pri delu v stresnih situacijah.

Približno tri četrtine osnovnošolskih (78,2 %) in gimnazijskih ravnateljev (73,9 %) ter polovica ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (50,0 %) menijo, da je potrebno tudi izobraževanje učiteljev o skrbi za svoje počutje.

Več osnovnošolskih ravnateljev je izpostavilo še dodatne ure, namenjene izvajanju različnih socialnih iger (81,8 % ravnateljev meni, da bi bilo to potrebno oz. zelo potrebno, da bi

nadoknadili ugotovljene primanjkljaje pri učencih) in sodobnejšo računalniško opremljenost šol (76,3 % ravnateljev meni, da bi bilo to potrebno oz. zelo potrebno).

Več gimnazijskih ravnateljev je izpostavilo še dodatne ure za nadarjene učence (82,6 % ravnateljev meni, da bi bilo to potrebno oz. zelo potrebno, da bi nadoknadili ugotovljene primanjkljaje pri dijakih), izobraževanje za učitelje o podpori staršem pri reševanju dijakovih težav (73,9 % ravnateljev meni, da bi bilo to potrebno oz. zelo potrebno) in drugačno izvedbo pouka, kjer bi bilo več časa namenjenega utrjevanju znanja in spretnosti (73,9 % ravnateljev meni, da bi bilo to potrebno oz. zelo potrebno, da bi nadoknadili ugotovljene primanjkljaje).

Tabela 131: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj od dela na vaši šoli v času pouka na daljavo – pristop poučevanja, oblike in metode, učne vsebine – bi izpostavili kot primer dobre prakse? Prosim, izberite primer svoje prakse, ki bi lahko pomagal tudi vašim kolegom in ga na kratko opišite.

Odgovori Ravnateljev OŠ:

- dobra organizacija e-zbornice (obvestila, skupni dokumenti, videokonference, sodelovalno delo, oddaja dokumentov, koledar, klepetalnica ...)
- Kot podporo učiteljem sem uporabila tudi HOSPITACIJE. V pogovoru po hospitaciji so sodelovali vsi učitelji, ki so bili v enem dnevu hospitirani (3-4). Moje hospitiranje je učiteljem dalo občutek, da se zanimam za njihovo delo, imeli so možnost pokazati, kaj so se naučili in uporabili pri učnih urah, dala sem jim vzpodbudne povratne informacije ali pa nudila svetovanje, če je bilo potrebno. Največ pa jim je pomenil pogovor med kolegi, ki je bil izveden po hospitaciji. - IZMENJAVA DOBRIH PRAKS - organizacija pedagoških konferenc, na katerih so učitelji izmenjevali uporabne prakse za delo na daljavo.
- Pogovorne urice za učence s strani učiteljev. Vsak učitelj je enkrat tedensko vpisal v urnik svojo pogovorno uro za učence. - Uvedba športne srede -objavljeni razni športi izzivi za vse učence.
- priprava videoposnetkov kot razlag učne snovi oz. navodil (kratka navodila za delo ali razlage) preko youtubea
1. Odprta pisarna ravnateljice preko Teams vsem zaposlenim. 2. Reorganizacija dela učiteljev podaljšanega bivanja: ti učitelji so nudili pomoč učencem, ki imajo učne težave in nimajo ne odločbe in ne prilagoditev- tutorstvo. Takih učencev je bilo 52. Ravno zaradi te celoletne pomoči, smo zelo uspešno zaključili šolsko leto. 493 učencev napreduje in nismo imeli niti enega popravnega izpita.
5 minutni gibalni odmori za učence med videokonferencami. Pričetek pouka vsak dan ob isti uri z videokonferenco. Tematski dnevi dejavnosti za celotno šolo.

Delo učiteljic 3., 4. in 5. razreda - jutranji stik z učenci in posredovanje snovi za ves dan, pregled, dopolnitev, evalvacija pouka ob koncu pouka (vsak dan).
Dobra komunikacija z učitelji.
individualni pristop poučevanja
Interna IKT izobraževanja in MOOC izobraževanja - velik vpliv na bistveno bolj kvalitetno izdelovanje učnih gradiv in navodil za delo za učence sodelovanje v mreži šol Znamo komunicirati s starši in delavnice, ki jih je pripravil šolski tim sodelovanje na ravni učiteljskega zbora, skupno iskanje rešitev, redna evalvacija dela, vnašanje izboljšav pri organizaciji dela in odzivnost pri vnašanju izboljšav sodelovanje v drugih projektih
Izmenjava dobrih praks pri poučevanju, priprava skupnih gradiv, kvalitetna e-priprava na pouk na daljavo
Izvajanje obogatitvenih programov (npr. raziskovalne dejavnosti), priprava učnih gradiv z animacijami, nekatere izkušnje z ocenjevanjem na daljavo
Kot primer dobre prakse bi navedla delavnice, ki smo jih opravljali na sestankih učiteljskega zbora, ki so nam pomagale pri premagovanju psiholoških težav in nas opremljale s potrebnimi veščinami (z aktualiziranimi ledolomilci, pogovori med nami, prenosom dobrih praks in predstavitvijo orodij med strokovnimi delavci).
Kot ravnatelj ne poučujem. So pa sodelavci razvili številne primere dobrih oblik pouka na daljavo, ki vključujejo primere formativnega spremljanja in sodelovalnega učenja.
Medpredmetno povezovanje, okrepčevalnica odnosov
Medsebojne hospitacije in krajša izobraževanja s strani kolegov/sodelavcev. Gre za izmenjavo izkušenj in učenje po modelu. Uporaba več različnih IKT orodij, da pouk čimbolj približamo učencem, da ga popestrimo, naredimo zanimivega...
Medsebojno sodelovanje učiteljev v pristopih poučevanja oz. vpeljevanju dobrih in najboljših metod v pouk. Moja usmeritev je bila usmerjena v izmenjavo dobrih praks posameznih učiteljev, širjenje zaupanja in pomoč.
Nadarjeni so se izjemno dobro srečevali, bili inovativni, ustvarjalni in sestavili veliko e-dogodkov, ki so jih objavili na šolski spletni strani. Povezali so se tudi s krajem in bili vključeni v občinske prireditve.
Ne vem.
Nenehno medsebojno informiranje o dobrih primerih prakse. Na kakšen način pritegniti učence, komunicirati z njimi, jih privabiti nazaj v šole. Nenehna komunikacija s starši. Biti zgolj poslušalec staršev se je izkazalo za terapevtsko pomoč vsem tistim, ki so se znašli v stiski. Pogovor o vsakdanjih rečeh ob kavi. Pomembno je bilo ostati zdrav in priseben.

Neposredna komunikacija s starši (spodbude in motivacija). Zagotovitev ustrezne opreme in tehničnih pogojev za delo na daljavo vseh učencev, izposoja opreme, zagotovitev donacij računalnikov in druge IKT opreme.
Nič
Oblike in metode dela.
Odlično medpredmetno povezovanje treh predmetov TIT, GUM, LUM pri izdelavi inštrumenta.
Odzivnost učiteljev, vzpostavitev spletnih učilnic, odlično sodelovanje sodelavcev
Podjetniški krožek - priprava in izvedba spletnega božično novoletnega sejma s ciljem pridobiti opremo za Rinža TV
Pomembno je, da so učitelji IKT opismenjeni, da si pomagajo med seboj, kajti na tem področju so bile v predznanju velike razlike, podpora tudi s strani IKT učitelja na šoli, pomembno je tedensko druženje z njimi, lahko zelo kratki sestanki, ločeno RS in PS o sprotne delu, reševanju morebitnih težav, pri nemotiviranih učencih nujna vključitev ravnatelja-pogovor s starši, učencem
Pomoč učencem z učnimi težavami, ki so nastale v času epidemije
Pouk preko zoom povezave
povezanost, sodelovalna kultura, skrb za sočloveka kratka, jasna, sprotna navodila in smernice Sprotno obveščanje, pa četudi le to, da še nimamo informacij Dopuščanje avtonomije v smeri skupnih ciljev. Organizacija pomoči učencem z dodelanim protokolom Vključenost vseh zaposlenih Spoštovanje ukrepov na način, da nismo imeli niti enega oddelka v karanteni Pozitiven in odgovoren odziv staršev.
Primeri dobre prakse pri poučevanju na daljavo v 4. in 5. razredu OŠ. Uporaba One note zvezka, načini vodenja videokonferenc, priprava video razlag.
Projektno delo, kjer se učitelj z učenci na kratko sreča vsako jutro preko videokonference, jim poda osnovna navodila glede dela, nato pa učenci čez dan samostojno delajo, se učijo, opravljajo svoje zadolžitve, naslednje jutro na kratko poročajo, dobijo novo delo itd.
Redna in stalna komunikacija, jasno opredeljena pravila dela in spremljanje tega, izmenjava znanj učiteljev za medsebojno izobraževanje. Uporaba skupnih dokumentov in skupno načrtovanje, analiza dela.
Rekreativni odmor za celo šolo 1 krat tedensko 66

Sama menim, da je pri nas najbolj uspel sistem tutorstva, kjer sem učiteljem podaljšane bivanja dodelila učence, za katere so nato skrbeli. To so bili učenci, ki so bili na pozive učiteljev in razrednikov manj odzivni. Tutorji so tako pomagali pri reševanju tehničnih težav, pri načrtovanju učenja, pri iskanju virov ali pa so bili enostavno tam, da so se učenci z njimi lahko pogovorili. Takih učencev je bilo cca. 10% vseh učencev šole (okoli 80)

Sodelovanje in izmenjava dobre prakse in pozitivna naravnost zaposlenih.

Srečanja z učitelji, kjer predstavijo primer dobre prakse - kaj jim je uspelo. Pri pouku uporaba metod poučevanja, ki učence spravijo v gibanja v času video srečanj - fit metode, video srečanje z manjšo skupino učencev in krajši čas.

Učinkovito timsko delo strokovnih aktivov, večkratno razpravljanje o posameznih učencih in iskanje skupnih poti pri reševanju zagat. Povratne informacije, sprotne.

učitelj ve, da se vedno lahko obrne na ravnatelja in skupaj iščeta rešitve, izboljšave

Učitelji so se vsak dan v živo javljali učencem, preverjali prisotnost in jih večkrat na dan preverili, če so pri delu uspešni. Za komunikacijo so uporabljali klepetalnico MS teamsa ali video klic ob dogovorjeni uri. Poskušali smo delovati čimbolj običajno in se znajti na čimbolj preprost način. Pomembno je bilo to, da smo bili odzivni in so bile informacije hitre, pretočne in natančne.

Uporaba različnih aplikacij za preverjanje znanja, tekmovanje v hitrem branju s poudarkom na bralnem razumevanju.

Upoštevanje, da so učenci pri delu na daljavo bolj utrujeni kot sicer

usklajenost video konferenc za učence od 1. do 5. razreda, kje smo jih imeli ravno prav za učence. Pouk po urniku za učence od 6. do 9. razreda z upoštevanje bontona COVID-19.

V naprej pripravljeni videoposnetki Inovativne učne vsebine - soba pobega Dnevi dejavnosti v e obliki

Vsakodnevno video srečanje učitelja z učenci RP ob začetku in koncu šolskega dneva, kjer so učitelji razložili učno snov, podali napotke za delo in nato ob zaključku dneva evalvirali opravljeno delo pri RP. Pri PP skupinsko delo (delo po sobah in medsebojna učna pomoč).

Vzpostavljen urnik za videokonference: 1. triada 2x na dan: Vsak dan so se srečali zjutraj ob 8.30. Na tej videokonferenci so poklepetali, obravnavali snov, dobili navodila za delo. Vsak dan dobili še ob 12.00 in pogledali, kaj so samostojno naredili, še kaj dopolnili, popravili.

Z vidika ravnatelja 1. Vzpostavitev rutin (dan za konferenco, dan za druge sestanke) 2. Opredeljen delovni čas učiteljev (dostopnost za starše, učence): so na razpolago od 7. do 15.00. 3. Skupen dokument za spremljanje odsotnosti učencev in ne-opravljanje obveznosti (Goole Drive) 4. Skupen dokument za spremljanje učnih vsebin in obveznosti učencev (Google Drive) Oba dokumenta sta bila informacija, da je potrebno hitro reagirati. Spremljalo ju je vodstvo, šol. svetovalna služba, učitelji PB (pripravljeni za individualno delo, dokler se učenec ne vključi v skupinsko) Z vidika učitelja 1. dodatne pogovorne ure z učenci

Za koristno se je izkazal pouk v živo, ki so mu pisno dodane še vsebine v spletni učilnici. Na ta način so lahko učenci tudi naknadno pogledali navodila, posnetke razlag... Uporabno tudi za manjkajoče učence.

Tabela 132a: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj od dela na vaši šoli v času pouka na daljavo – pristop poučevanja, oblike in metode, učne vsebine – bi izpostavili kot primer dobre prakse? Prosimo, izberite primer svoje prakse, ki bi lahko pomagal tudi vašim kolegom in ga na kratko opišite.

Ravnatelj OŠ	f
Sodelovanje v kolektivu/ z ostalimi učitelji	16
Videokonference	11
Podajanje sprotnih navodil za delo od doma(samostojno delo)/organizacija dela od doma	10
Druženje, pogovor	6
Sodelovanje/Komunikacija s starši	5
Interaktivne, didaktične, avtentične vaje oziroma delo (kvizi, kahoot,..)	4
Uporaba videoposnetkov pri razlagi snovi/Snemanje ure, razlage snovi	4
Pomoč učencem izven običajnega pouka	4
Spodbujanje gibanja	4
Delo s spletnimi učilnicami	2
Delo v skupinah	2
Medpredmetno sodelovanje	2
Preverjanje, spremljanje znanja/ocenjevanje	2

Na koncu smo ravnatelje še vprašali, Kaj od dela na vaši šoli v času pouka na daljavo – pristop poučevanja, oblike in metode, učne vsebine – bi izpostavili kot primer dobre prakse? Največ ravnateljev osnovnih šol, šestnajst, je kot dobro prakso izpostavilo sodelovanje v kolektivu oz. z ostalimi učitelji. Enajst jih je odgovorilo videokonference, deset podajanje sprotnih navodil za delo od doma (samostojno delo) oz. organizacija dela od doma. Kot dobro prakso, je šest ravnateljev izpostavilo tudi druženje, pogovor, pet pa sodelovanje/komunikacijo s starši. Po štirje ravnatelji so kot primer dobre prakse navajali primere s področja interaktivnih,

didaktičnih, avtentičnih vaj, dela (kvizi, kahoot,..) oz. uporabe videoposnetkov pri razlagi snovi/snemanja ure, razlage snovi oz. pomoči učencem izven običajnega pouka oz. spodbujanja gibanja. Po dva ravnatelj pa sta zapisala primere s področja dela s spletnimi učilnicami oz. dela v skupinah oz. medpredmetnega sodelovanja oz. preverjanja, spremljanja znanja/ocenjevanje.

»Medsebojno sodelovanje učiteljev v pristopih poučevanja oz. vpeljevanju dobrih in najboljših metod v pouk. Moja usmeritev je bila usmerjena v izmenjavo dobrih praks posameznih učiteljev, širjenje zaupanja in pomoč.«

»1. Odprta pisarna ravnateljice preko Teams vsem zaposlenim. 2. Reorganizacija dela učiteljev podaljšanega bivanja: ti učitelji so nudili pomoč učencem, ki imajo učne težave in nimajo ne odločbe in ne prilagoditev- tutorstvo. Takih učencev je bilo 52. Ravno zaradi te celoletne pomoči, smo zelo uspešno zaključili šolsko leto. 493 učencev napreduje in nismo imeli niti enega popravnega izpita.«

»Nenehno medsebojno informiranje o dobrih primerih prakse. Na kakšen način pritegniti učence, komunicirati z njimi, jih privabiti nazaj v šole. Nenehna komunikacija s straši. Biti zgolj poslušalec staršev se je izkazalo za terapevtsko pomoč vsem tistim, ki so se znašli v stiski. Pogovor o vsakdanjih rečeh ob kavi. Pomembno je bilo ostati zdrav in priseben.«

»Pogovorne urice za učence s strani učiteljev. Vsak učitelj je enkrat tedensko vpisal V urnik svojo pogovorno uro za učence. - Uvedba športne srede -objavljeni razni športi izzivi za vse učence.«

»Kot primer dobre prakse bi navedla delavnice, ki smo jih opravljali na sestankih učiteljskega zbora, ki so nam pomagale pri premagovanju psiholoških težav in nas opremljale s potrebnimi veščinami (z aktualiziranimi ledolomilci, pogovori med nami, prenosom dobrih praks in predstavitvijo orodij med strokovnimi delavci).«

»- Kot podpora učiteljem sem uporabila tudi HOSPITACIJE. V pogovoru po hospitaciji so sodelovali vsi učitelji, ki so bili v enem dnevu hospitirani (3-4). Moje hospitiranje je učiteljem dalo občutek, da se zanimam za njihovo delo, imeli so možnost pokazati, kaj so se naučili in uporabili pri učnih urah, dala sem jim vzpodbudne povratne informacije ali pa nudila svetovanje, če je bilo potrebno. Največ pa jim je pomenil pogovor med kolegi, ki je bil izveden po hospitaciji. - IZMENJAVA

DOBRIH PRAKS - organizacija pedagoških konferenc, na katerih so učitelji izmenjevali uporabne prakse za delo na daljavo.«

Odgovori Ravnateljev GIM:

1. Izvajanje demonstracijskih poskusov pri naravoslovnih predmetih na daljavo (v živo z laboranti) 2. Pouk tujih jezikov s sodelovanjem naravnih govorcev (interaktivno, na daljavo)
Diseminacija IKT znanja znotraj šole, Covid urnik po sistemu tretjin.
enoten pristop, izmenjave izkušenj, medsebojno učenje, zavzeto sodelovanje ...
Kljub delu na daljavo, so izvrstno stekli ITS (medpredmetno zasnovani moduli). Učitelji so dobro medsebojno sodelovali in dosegli zaželeno cilje.
Kombinacija ur video pouka in samostojnega dela dijakov po principu obrnjenega učenja - dijaki se doma pripravijo in potem pri pouku preverjajo in utrjujejo.
Ohranitev rednega urnika, saj dijaki navajajo, da je to najboljši način, da se šolsko delo ni razvleklo čez cel dan, temveč so ohranili strukturo dneva, ko je dopoldne šola, popoldne pa prosti čas
Organizacija učne ure, razdelitev na delo v spletni učilnici, video konference in nato povratne informacije.
Poučevanje instrumenta. Res inovativno
pripravljene videoposnetke učnih ur, ki jih lahko dijaki samostojno (večkrat) pogledajo
Računalničar je ves čas nudil tehnično pomoč učiteljem, bil inovativen, vzpodbujal učitelje in ob tem ohranjal še dobro voljo.
Razvilo se je zelo veliko dobrih praks in težko izpostavim 1. Od tistih splošnih vsekakor izjemno velika stopnja sodelovanja dijakov pri pripravi različnih aktivnosti, ki so bile namenjene povezovanju, sprostitvi, webinarjem na različne teme za dijake, starše in učitelje, ki so jih pripravljali dijaki - zelo velika stopnja vpetosti Dijaškega razvojnega tima in Dijaške skupnosti v organizacijo dela na daljavo in pa redna evalvacija dela, na podlagi katere smo v prvem valu oblikovali smernice za vsake 14 dni, v času drugega zaprtja šol pa 3 x med novembrom in februarjem.
Redna tedenska komunikacija s starši in dijaki.

Snemanje predavanj in nalaganje gradiv v spletne učilnice, kar omogoča osvajanje, utrjevanje znanja dijakom, ki so bili odsotni pri pouku ali želijo že pridobljeno znanje nadgraditi
Učitelje smo razbremenili s tem, da smo za pouk na daljavo združevali oddelke (npr. vse 3. letnike skupaj istočasno in vse 4. letnike skupaj istočasno), s tem smo zmanjšali število ur pouka na daljavo in s tem omogočili učiteljem, da so lahko preostanek delovnega časa namenili pripravi in motivaciji dijakov.
Učne vsebine (usvajanje tem na igriv način, kviz vprašanja, miselni vzorci...)
Uporaba načela "digitalnega dvojčka" pri premislekih in iskanju vzporednic pouk na daljavo-pouk v šoli. Uporaba mape dijakov (portfolija) kot alternativne oblike ocenjevanja znanja. Centralno obveščaje staršev in dijakov s strani ravnatelja po e-pošti, da v ključnih stvareh ne pride do popačenja ali celo izpada informacij. Izvedba nekaterih dejavnosti na področju odnosov in osebne rasti, ki so jih mnoge druge šole izpušile: maturantska ekskurzija, maturantski ples, predaja ključa, ipd. (tako v lanskem kot letošnjem letu). Še kaj bi se našlo in bodo morda povedali učitelji sami.
V naprej pripravljena in posneta učna ura, ki si jo dijak pogleda takrat, ko ima čas ali po potrebi ogleda ponovno.
Zagotovo bi izpostavil naš Covid urnik, organizacijo hibridnega pouka, izvajanje pouka iz šole v domače okolje.

Tabela 133b: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj od dela na vaši šoli v času pouka na daljavo – pristop poučevanja, oblike in metode, učne vsebine – bi izpostavili kot primer dobre prakse? Prosimo, izberite primer svoje prakse, ki bi lahko pomagal tudi vašim kolegom in ga na kratko opišite.

Ravnatelj GIM	f
Organizacija dela/načini poučevanja	9
Sodelovanje učiteljev/Izmenjava dobrih praks	3
Posnetki učnih ur	3
Boljša komunikacija/pogovori med vsemi	2
Boljša IKT opremljenost/znanje	2
Sodelovanje dijakov/Dijaške skupnosti	2
Kombinacija samostojnega dela in videokonferenc	2

Ravnatelj gimnazij so največ dobrih praks navedli s področja organizacije dela/načina poučevanja. Teh je bilo devet. Dobre prakse na področju sodelovanja učiteljev/izmenjava dobrih praks so bile tri, prav tako tri s področja posnetkov učnih ur. Po dva ravnatelja sta navedla dobre prakse s področja boljše komunikacije/pogovorov med vsemi oz. boljše IKT

opremljenosti/znanja oz. sodelovanja dijakov/dijaške skupnosti oz. kombinacije samostojnega dela in video konferenc.

»Poučevanje instrumenta. Res inovativno.«

»Enoten pristop, izmenjave izkušenj, medsebojno učenje, zavzeto sodelovanje ...«

»...Centralno obveščaje staršev in dijakov s strani ravnatelja po e-pošti, da v ključnih stvareh ne pride do popačenja ali celo izpada informacij...«

»Organizacija učne ure, razdelitev na delo v spletni učilnici, video konference in nato povratne informacije.«

»Snemanje predavanj in nalaganje gradiv v spletne učilnice, kar omogoča osvajanje, utrjevanje znanja dijakom, ki so bili odsotni pri pouku ali želijo že pridobljeno znanje nadgraditi«

»Učitelje smo razbremenili s tem, da smo za pouk na daljavo združevali oddelke (npr. vse 3. letnike skupaj istočasno in vse 4. letnike skupaj istočasno), s tem smo zmanjšali število ur pouka na daljavo in s tem omogočili učiteljem, da so lahko preostanek delovnega časa namenili pripravi in motivaciji dijakov.«

Odgovori Ravnateljev SŠ:

- opremljenost učiteljev z računalniki in grafičnimi zasloni za čim boljši približek realnemu pouku

izmenjava primerov dobre prakse - učitelji si izmenjujejo svoje načine poučevanja (oblike, metode, pristopi), se o njih pogovarjajo in se drug od drugega učijo

medpredmetno povezovanje razvijanje podjetnosti in inovativnosti pri dijakih

Najpomembnejša je strokovna usposobljenost učiteljev za delo na daljavo in zato smo ves čas pouka na daljavo izvajali interne delavnice za učitelje in na šoli imenovali skupino za pomoč.

Ne morem izpostaviti.

Neformalno druženje, kava/čaj ob petih.
Obrnjeno učenje oziroma poučevanje (izdelovanje izobraževalnih video posnetkov)
Organizacijo.
Poenoteno vzpostavljeno e-okolje za delo (Google okolje) ter redna tedenska komunikacija. Umirjeno, spodbudno vodenje.
Poučujem predmet ekološko pridelovanje hortikulturnih rastlin; Moj način usvajanja učne snovi; način preverjanja znanja in ocenjevanje znanja na podlagi projektnega dela vsakega dijaka doma na svojem domačem vrtu ...
Povezovanje med učitelji in izmenjava dobrih rab.
Pristop poučevanja
Razveselilo me je sodelovanje učiteljic v strokovnem aktivu, ki so se organizirale in v specialni učilnici skupaj posnele primere učnih situacij in posamezne vsebine praktičnega pouka. Izmenjaje so bile v vlogi učiteljic, posneto gradivo so potem uporabile pri pouku strokovnih modulov in praktičnega pouka.
Redni sestanki učiteljev in izmenjave mnenj, tako v aktivih kot celotnih UZ. Komunikacijski kanali in pretok informacij - organizirane skupine v MS Teams. Povečano število izobraževanj.
Sodelovanje z učiteljskim zborom, e zbornica, izmenjava dobrih praks med učitelji.
Sportstracker
Tekoče spremljanje pouka in hospitacije ter razgovori z dijaki.
Učitelji so se organizirali v t.i. Sodelovalnico in si v začetki delili znanje glede orodij za delo na daljavo, na konferencah učiteljskega zbora imamo eno točno dnevnega reda vedno Primere dobrih praks (prenos znanja in idej na sodelavce).
Uporaba različnih načinov poučevanja - filmi, skupne table,...

Tabela 134c: Odgovori na odprto vprašanje: Kaj od dela na vaši šoli v času pouka na daljavo – pristop poučevanja, oblike in metode, učne vsebine – bi izpostavili kot primer dobre prakse? Prosimo, izberite primer svoje prakse, ki bi lahko pomagal tudi vašim kolegom in ga na kratko opišite.

Ravnatelj SŠ	f
Sestanki med učitelji/Izmenjava dobrih praks/Sodelovanje	7
Organizacija dela/načini poučevanja	5
Boljša IKT opremljenost/znanje	4
Izobraževanja za učitelje	3
Boljša komunikacija/pogovori med vsemi	3

Največ dobrih praks v srednjih in strokovnih šolah je bilo zabeleženih, s strani sedmih ravnateljev, s področja sestankov med učitelji/izmenjave dobrih praks/sodelovanja. Pet ravnateljev je podalo primer dobre prakse s področja organizacije dela/načinov poučevanja, štirje s področja boljše IKT opremljenosti/znanja. Dobre prakse s področja izobraževanja za učitelje so navedli trije ravnatelji in prav tako trije s področja boljše komunikacije/pogovorov med vsemi.

»Poučujem predmet ekološko pridelovanje hortikulturnih rastlin; Moj način usvajanja učne snovi; način preverjanja znanja in ocenjevanje znanja na podlagi projektnega dela vsakega dijaka doma na svojem domačem vrtu ...«

»Sodelovanje z učiteljskim zborom, e zbornica, izmenjava dobrih praks med učitelji.«

»Redni sestanki učiteljev in izmenjave mnenj, tako v aktivih kot celotnih UZ.

Komunikacijski kanali in pretok informacij - organizirane skupine v MS Teams.

Povečano število izobraževanj.«

»Poenoteno vzpostavljeno e-okolje za delo (Google okolje) ter redna tedenska komunikacija. Umirjeno, spodbudno vodenje.«

»Obrnjeno učenje oziroma poučevanje (izdelovanje izobraževalnih video posnetkov).«

Povzetek

Skoraj tri četrtine gimnazijskih ravnateljev (73,9 %) in približno štiri petine osnovnošolskih ravnateljev (78,2 %) ter ravnateljev strokovnih in poklicnih šol (83,3 %) je odgovorilo, da bodo tudi v prihodnje na njihovi šoli uporabljali nekatere načine dela, ki so bili v ospredju v obdobju dela oz. pouka na daljavo. V prihodnje nameravajo obdržati delo s spletnimi učilnicami,

videokonference in delo z IKT. Nekateri ravnatelji nameravajo ohraniti tudi sestanke/govorilne ure na daljavo prek video konferenc.

Ravnatelji menijo, bi v naslednjem šolskem letu morali zagotoviti učencem dodatne ure, namenjene gibanju, da je treba organizirati izobraževanje za učitelje o psihosocialnih težavah mladostnikov in o uspešnih načinih spoprijemanja z njimi, da bi bilo treba pripraviti programe, ki bi bili namenjeni odpravljanju zasvojenosti učencev oz. dijakov z računalniki in telefoni in da potrebujejo na šolah nove zaposlitve, zato da bi nadoknadili ugotovljene primanjkljaje pri učencih oz. dijakih.

Največ ravnateljev je kot dobro prakso izpostavilo sodelovanje v kolektivu oz. z ostalimi učitelji, videokonference, podajanje sprotnih navodil za delo od doma (samostojno delo) oz. organizacijo dela od doma.

Poročilo šolskih svetovalnih delavcev v osnovnih in srednjih šolah

Povzetek

Raziskovalno poročilo, predstavljeno v nadaljevanju, z vidika 154 šolskih svetovalnih delavcev (74 % šolskih svetovalnih delavcev iz osnovnih šol in 26 % šolskih svetovalnih delavcev iz srednjih šol; iz dobre polovice v raziskavi sodelujočih šol), pojasnjuje raziskovalna vprašanja o naslednjih vsebinah:

- o identifikaciji primerov dobre osnovnošolske in srednješolske prakse šolskih svetovalnih služb (C1b)
- o identifikaciji in opredelitvi skupin pozitivnih in negativnih učinkov izobraževanja na daljavo v času epidemije COVID-19 oz. profiliranju učinkov za
 - učence in dijake na področju njihovega učenja (razumevanje pouka na daljavo, načini učenja, motivacija za učenje) in psihosocialnega doživljanja (socialni in čustveni vidiki; psihološko in telesno počutje oz. blagostanje) (C2)
 - strokovne delavce (učitelji, šolski strokovni delavci, ravnatelji) na področjih njihovega strokovnega dela in psihosocialnega doživljanja (socialni in čustveni vidiki; motivacija; psihološko in telesno počutje oz. blagostanje) (C3)
 - družine oz. njihovo učno in psihosocialno podporo svojim otrokom - učencem in dijakom (socialni in čustveni vidiki; motivacija; skrb za psihološko in telesno počutje oz. blagostanje) (C4)
- o identifikaciji in opredelitvi ranljivih skupin učencev in dijakov (vključeni v program s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo, nadarjeni, priseljenci, otroci in dijaki iz socialno-ekonomsko ogroženih družin) v času epidemije COVID-19 v okviru dejavnikov učne uspešnosti, ki so pomembne za njihovo psihosocialno in učno prilagajanje izrednim razmeram ter vplivajo na njihovo učno napredovanje v šoli (doseganje učnih standardov znanja) (C5) in
- o izdelavi liste vsebinskih in organizacijskih prioritetenih potreb, ki so bile prepoznane skozi evalvacijsko študijo za osnovno in srednje šolstvo.

Priprava na šolsko leto 2020/21:

ŠSD poročajo, da so bile šole, ŠSS in oni sami v vlogi ŠSD na šolsko leto 2020/21 **dobro organizacijsko, tehnično, vsebinsko in psihološko pripravljeni**; dobra tretjina se jih je pred

začetkom šolskega leta tudi posebej izobraževala, predvsem s področja uporabe IKT, največkrat preko ZRSS. **K pripravljenosti so prispevali tudi izsledki evalvacije**, o kateri je poročala velika večina vprašanih.

Psihosocialni vplivi:

ŠSD so bili v času izobraževanja na daljavo **bistveno bolj obremenjeni** kot v času pred izobraževanjem na daljavo; veliko bolj so bili obremenjeni predvsem na področju individualnega dela in manj na področju skupinskega dela, poleg tega pa je **več kot polovica vprašanih navedla, da so v času trajanja izobraževanja na daljavo opravljali tudi različne dodatne naloge** s področja organizacije in koordinacije dela, IKT/tehnične podpore, komunikacije s starši in druge oblike strokovnega dela.

Dobra polovica vprašanih je svoje **delo med izobraževanjem na daljavo ocenila kot zahtevnejše** v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo.

Dobra polovica vprašanih je poročala o **zadovoljstvu z opravljenim strokovnim delom, prav tako tudi s sodelovanjem** z vodstvom šol, učitelji, učenci, starši in zunanjimi ustanovami. Poleg tega so bili **najbolj zadovoljni s kakovostjo podpore, ki so jo prejeli v okviru svoje šole in stroke, najmanj pa s podporo od MIZŠ**.

ŠSD so **skrbi najpogosteje povzročale psihosocialne težave učencev, obilica dela in pomanjkanje motivacije učencev** za šolsko učenje.

ŠSD je **stres najpogosteje povzročalo administrativno delo in količina delovnih nalog ter vzdušje v družbi** na splošno.

ŠSD se **v svoji strokovni vlogi počutijo dobro**, poročajo o zadovoljstvu z opravljanjem strokovnih del in nalog v svojem delovnem okolju.

ŠSD so med izobraževanjem na daljavo zaznali **potrebe po strokovnem sodelovanju, delovni razbremenitvi, podpor/pomoči od drugih poklicnih profilov/strokovnih služb ter superviziji**. Izrazili so tudi **potrebo po dodatnih tehniških/IKT in strokovnih znanjih za delo v izrednih razmerah**.

Večina vprašanih **svojo strokovno kompetentnost za delo v izrednih razmerah izobraževanja na daljavo ocenjuje pozitivno**.

ŠSD menijo, da je izobraževanje na daljavo slabo prispevalo k njihovem delu in življenju predvsem v smislu **težjega usklajevanja službenega in zasebnega življenja, povečanega službenega časa in povečani količini delovnih nalog.**

Kot najbolj **potrebne izboljšave** za kakovostno delovanje ŠSS so vprašani navedli **znižanje normativov za ŠSS, bolj jasno opredelitev del in nalog ŠSD, uvedbo intervizijskih skupin/supervizije za ŠSD ter izobraževanje ŠSD na temo izjemnih situacij.**

Primeri dobrih praks v okviru del in nalog ŠSS:

ŠSD so navedli različne **primere dobrih praks**, ki so se nanašali predvsem **na izvajanje učne pomoči/individualno delo, vzpostavljanje in vzdrževanje komunikacije/osebnih stikov, uporabe videokonferenc in spletne učilnice** za izvajanje del in nalog ŠSS, vključno z izvajanjem psihosocialne pomoči na daljavo.

Delo z učenci:

Najpogostejše so bili ŠSD v stiku z učenci z učnimi težavami ter ostalimi učenci s posebnimi potrebami, ki imajo odločbo o usmeritvi. **Najmanj pogosto so bili v stiku z nadarjenimi učenci.**

Najpogostejše so se ŠSD z učenci in dijaki **pogovarjali o učni motivaciji in učenju**, pri učencih je izstopalo **razumevanje učnih vsebin**, v dijakih pa **doživljanje negativnih čustev, skrbi, povezanih z maturo ter duševno zdravje.**

Največ ŠSD je bilo mnenja, da so se **učenci in dijaki srednje dobro prilagodili spremembi izobraževanja na daljavo.** Najbolje so se po njihovem mnenju prilagodili na področju tehničnih/IKT novosti izobraževanja na daljavo, manj pa samostojnemu učenju in pomanjkanju socialnih stikov.

Dobra polovica ŠSD je ocenila, da so **učenci in dijaki slabše doživljali pouk med izobraževanjem na daljavo** v primerjavi z običajnim poukom. O različnih negativnih vplivih na učno vedenje učencev so poročali večinoma ŠSD OŠ.

Večina ŠSD je ocenila, da so imeli **učenci in dijaki med izobraževanjem na daljavo na nekaterih področjih izrazitejšo psihosocialno težavo** v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo (pomanjkanje smisla za delo in nemotiviranost, težave na področju

učenja in nezbranost pri šolskem delu, pri dijakih tudi povečano slabo razpoloženje in doživljanje negativnih čustev).

Najbolj izražena potreba, ki so jo ŠSD zaznali pri učencih in dijakih, je bila **potreba po socialnih stikih oz. druženju**.

Priporočila, s katerimi bi ŠSD prispevali h kakovostnemu psihosocialnemu in učnemu razvoju učencev in dijakov v šoli, se nanašajo na nadaljnje **izobraževanje učiteljev** s področja psihološko-pedagoških znanj, uvajanju **prilagoditev za posamezne skupine učencev/posamezne aktivnosti** in **aktivnosti za krepitev duševnega zdravja**.

Delo z učitelji:

Dobra polovica ŠSD je poročala, da so **z učitelji med izobraževanjem na daljavo sodelovali bolj pogosto** v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo.

Najpogosteje so se ŠSD **z učitelji pogovarjali o učenju učencev in dijakov ter o njihovih učnih in psihosocialnih težavah ter organizaciji učenja na daljavo**.

Dobra polovica ŠSD je ocenila, da so se **učitelji dobro prilagodili izobraževanju na daljavo**.

Med izobraževanjem na daljavo so ŠSD zaznali **potrebe učiteljev po večji strokovni in organizacijski podpori/pomoči, boljši komunikaciji in boljšemu IKT znanju**.

Delo s starši:

Približno polovica ŠSD je poročala, da so **s starši med izobraževanjem na daljavo sodelovali bolj pogosto** v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo.

Večina ŠSD se je **s starši pogovarjala o učnih težavah njihovih otrok; ŠSD SŠ so poročali, da so se s starši pogovarjali tudi o psihosocialnih težavah njihovih otrok**.

ŠSD so poročali, da so bili **starši v motivacijsko in organizacijsko podporo otrokom**, ki so bili v obravnavi ŠSS.

Med izobraževanjem na daljavo so ŠSD zaznali **potrebe staršev po podpori/pomoči za izvajanje učne pomoči otroku ter organizaciji učenja, motiviranju otroka in lastni razbremenitvi**.

Delo z vodstvom šole:

Največ **ŠSD OŠ** je poročalo, da so **z vodstvom šole sodelovali enako pogosto** kot pred izobraževanjem na daljavo, medtem ko je večina **ŠSD SŠ** poročala, da so z vodstvom **sodelovali pogosteje**.

ŠSD so z vodstvom šole **sodelovali pogosteje na področjih spremljanja in evalviranja poučevanja na daljavo, psihosocialnih in učnih težav učencev, izvajanja in organizacije izobraževanja na daljavo, komunikacije z učitelji in sodelovanja s starši**. ŠSD SŠ so z vodstvom šole pogosto sodelovali tudi glede **psihosocialnih težav učiteljev**.

Med izobraževanjem na daljavo so ŠSD zaznali **potrebe vodstva po strokovni podpori/pomoči ŠSS, sodelovanju/komunikaciji, informiranosti od odločevalcev in pomoči pri organizaciji izobraževanja na daljavo**.

Sodelovanje z zunanjimi ustanovami:

Večina ŠSD je med izobraževanjem na daljavo **sodelovala z vzgojno-izobraževalnimi, socialnimi in zdravstvenimi ustanovami ter različnimi nevladnimi organizacijami**.

Manjši delež ŠSD OŠ in velji delež ŠSD SŠ se je med izobraževanjem na daljavo srečal s **težavo napotitve otrok in mladostnikov v zunanjo obravnavo**, predvsem zaradi dolgih čakalnih vrst oz. pomanjkanja specialistov.

Metoda

Udeleženci

Uvodoma predstavljamo osnovne sociodemografske značilnosti anketirancev (Tabela 1), med njimi je bilo 114 šolskih svetovalnih delavcev iz osnovnih šol (v nadaljevanju ŠSD OŠ) in 40 šolskih svetovalnih delavcev iz srednjih šol (v nadaljevanju ŠSD SŠ). ŠSD OŠ so bili v povprečju stari 42,6 let ($SD = 10,2$, min = 24, max = 65), s povprečno 14,7 let delovnih izkušenj ($SD = 11,5$). ŠSD SŠ so bili v povprečju stari 44,0 let ($SD = 11,3$, min = 26, max = 70), s povprečno 16,5 let delovnih izkušenj ($SD = 11,5$).

Tabela 135 Sociodemografska struktura vzorca

		ŠSD OŠ ($N = 114$)		ŠSD SŠ ($N = 40$)	
Spremenljivka	Kategorije	n	%	n	%
Spol	Moški	1	0,9	2	5,0
	Ženski	112	98,2	38	95,0
	Drugo	1	0,9	0	0,0
Izobrazba	Univerzitetna ali 2. bolonjska stopnja (magistrska)	103	91,2	33	82,5
	Magisterij znanosti	5	4,4	4	10,0
	Doktorat znanosti	3	2,7	1	2,5
	Drugo	2	1,8	2	5,0
Poklicni profil	Pedagog	38	33,6	13	32,5
	Psiholog	27	23,9	16	40,0
	Socialni delavec	9	8,0	6	15,0
	Socialni pedagog	12	10,6	4	10,0
	Specialni in rehabilitacijski pedagog (defektolog)	20	17,7	0	0,0
	Drugo	7	6,2	1	2,5

Vrsta šole	Javna	112	99,1	39	97,5
	Zasebna	1	0,9	1	2,5
Okolje, v katerem se nahaja šola	Mesto	63	56,3	36	90,0
	Predmestje	22	19,6	1	2,5
	Podeželje	27	24,1	3	7,5
Naziv	Nimam naziva	26	23,0	8	20,0
	Mentor	30	26,5	4	10,0
	Svetovalec	43	38,1	21	52,5
	Svetnik	14	12,4	7	17,5

Pripomoček

Vprašalnik o izobraževanju na daljavo za ŠSD OŠ je bil sestavljen iz 51 vprašanj zaprtega tipa in 25 vprašanj odprtega tipa. Vprašanja so se nanašala na različne vsebinske sklope, ki so bili sledeči: ocena pripravljenosti na šolsko leto 2020/21, položaj ŠSD med izobraževanjem na daljavo (z vidika obremenjenosti, zadovoljstva, skrbi, stresa, počutja, potreb, strokovne kompetentnosti, učinkov epidemije na delo in življenje, opreme, sodelovanja, priporočil za v prihodnje, primerov dobrih praks med izobraževanjem na daljavo), učenci in dijaki med izobraževanjem na daljavo, učitelji med izobraževanjem na daljavo, starši med izobraževanjem na daljavo, vodstvo šole med izobraževanjem na daljavo, sodelovanje z zunanjimi ustanovami med izobraževanjem na daljavo. Vsa vprašanja so se nanašala na oceno ŠSD o zgoraj omenjenih vsebinah. Vsebinskih vprašanjem so sledila vprašanja o demografskih podatkih. Vprašalnik o izobraževanju na daljavo za ŠSD SŠ je bil vsebinsko enak vprašalniku za ŠSD OŠ, pri zaprtem vprašanju o naslovljenih temah pri pogovoru z učenci sta bili dodani postavki skrbi, povezane z maturo in partnerski odnosi.

Postopek

Povezava do vprašalnika je bila poslana na elektronske naslove šol. Odzvalo se je 114 ŠSD OŠ iz 58 šol (iz 69 % vseh OŠ, vključenih v raziskavo) in 40 ŠSD SŠ iz 33 šol (iz 60 % vseh SŠ, vključenih v raziskavo). Trije ŠSD OŠ in trije ŠSD SŠ niso podali informacije o šoli. Sodelovanje je bilo prostovoljno in anonimno. Za namen raziskave sta bila ustvarjena dva ločena vprašalnika, eden za ŠSD OŠ, drugi za ŠSD SŠ. Zbiranje podatkov je potekalo prek spletne ankete 1KA od 17. junija do 14. julija 2021, v skladu z etiko družboslovnega

raziskovanja. Analiza podatkov je bila izvedena na deskriptivni ravni, zaradi velikosti vzorca oz. razlik med podvzorci primerjave med po poklicnih profilih niso bile mogoče.

Rezultati

V nadaljevanju so predstavljeni rezultati po posameznih vsebinskih sklopih, primerjalno za ŠSD OŠ in ŠSD SŠ:

(1) Ocena pripravljenosti na šolsko leto 2020/21

- pripravljenost šole
- pripravljenost šolske svetovalne službe (v nadaljevanju ŠSS)

(2) Položaj ŠSD med izobraževanjem na daljavo:

- obremenjenost
- zadovoljstvo
- skrbi
- stres
- počutje
- potrebe
- strokovna kompetentnost
- učinki epidemije na delo in življenje
- oprema
- priporočila ŠSD na podlagi izkušnje izobraževanja na daljavo za v prihodnje
- primeri dobrih praks ŠSS med izobraževanjem na daljavo

(3) Učenci in dijaki med izobraževanjem na daljavo

- obravnava različnih skupin učencev
- ocena prilagoditve učencev

(4) Učitelji med izobraževanjem na daljavo

- sodelovanje z učitelji
- ocena prilagoditve učiteljev

(5) Starši med izobraževanjem na daljavo

- sodelovanje s starši
- potrebe staršev

(6) Vodstvo šole med izobraževanjem na daljavo

- sodelovanje z vodstvom šole
- potrebe vodstva šole

(7) Sodelovanje z zunanjimi ustanovami med izobraževanjem na daljavo

Pri interpretaciji opozarjamo na neenakomerno zastopanost v posamezni skupini sodelujočih – odgovarjalo je 114 ŠSD OŠ in 40 ŠSD SŠ. Izrazi moškega spola se nanašajo na oba spola. Izraz učenec se nanaša tako na učence v osnovni šoli, kot tudi na dijake v srednji šoli. Izsledki kvalitativne analize so prikazani opisno ali tabelarično, glede na vsebinsko kompleksnost odgovorov.

1 Ocena pripravljenosti na šolsko leto 2020/21

Pripravljenost šole

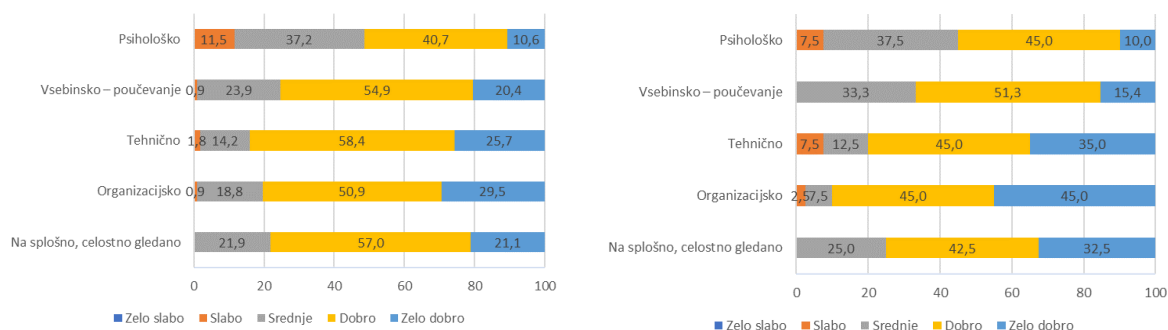
ŠSD OŠ in ŠSD SŠ so v povprečju ocenili, da je bila šola dobro pripravljena na šolsko leto 2020/21 glede na znanje in praktične izkušnje s prilagojenim načinom izobraževanja iz šolskega leta 2019/20 tako organizacijsko (re-organizacija VIZ procesa v izrednih razmerah pandemije), tehnično (tehnična podpora in digitalna kompetentnost za izvajanje pouka v izrednih razmerah pandemije), vsebinsko (izvajanje strokovnih in didaktičnih prilagoditev VIZ procesa v izrednih razmerah pandemije) in psihološko (spoprijemanje z izzivi deležnikov VIZ procesa v izrednih razmerah pandemije na učnem, psihosocialnem in socialnoekonomskem področju) (Tabela 2, Slika 1).

Tabela 136 Opisne statistike o pripravljenosti šole na šolsko leto 2020/21 na 5-stopenjski lestvici (1 – zelo slabo, 5 – zelo dobro)

	ŠSD OŠ		ŠSD SŠ	
	<i>M (SD)</i>	<i>Mo</i>	<i>M (SD)</i>	<i>Mo</i>
Na splošno, celotno gledano	3,99 (0,69)	4	3,95 (0,78)	4
Organizacijsko	4,06 (0,72)	4	4,03 (0,92)	4 in 5
Tehnično	3,97 (0,67)	4	4,03 (0,83)	4
Vsebinsko – poučevanje	4,01 (0,73)	4	3,74 (0,79)	4
Psihološko	3,90 (0,71)	4	3,65 (0,77)	4

Slika 1

Prikaz deležev odgovorov ŠSD OŠ (levo) in ŠSD SŠ (desno) šolah o pripravljenosti šole na šolsko leto 2020/21

Pripravljenost šolske svetovalne službe

ŠSD OŠ in ŠSD SŠ so v povprečju ocenili, da je bila ŠSS na njihovi šoli dobro pripravljena na šolsko leto 2020/21 glede na znanje in praktične izkušnje s prilagojenim načinom izobraževanja iz šolskega leta 2019/20 tako organizacijsko (re-organizacija oblik in vrst dela ŠSS izrednih pogojev pandemije), tehnično (tehnična podpora in digitalna kompetentnost za izvajanje del in nalog ŠSS v izrednih razmerah pandemije), vsebinsko (izvajanje strokovnih del in nalog ŠSS v izrednih razmerah pandemije in psihološko (spoprijemanje izzivov v VIZ procesu v izrednih razmerah pandemije na učnem, psihosocialnem in socialnoekonomskem področju) (Tabela 3, Slika 2).

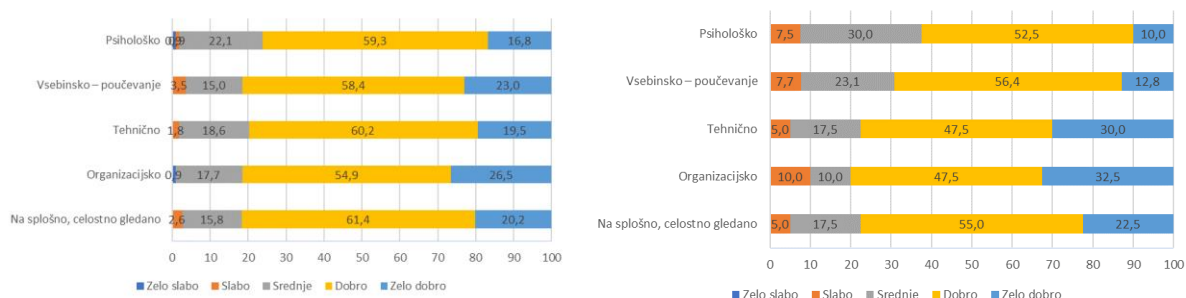
Tabela 3

Opisne statistike o pripravljenosti ŠSS na šolsko leto 2020/21 na 5-stopenjski lestvici (1 – zelo slabo, 5 – zelo dobro)

	ŠSD OŠ		ŠSD SŠ	
	<i>M (SD)</i>	<i>Mo</i>	<i>M (SD)</i>	<i>Mo</i>
Na splošno, celotno gledano	3,99 (0,66)	4	4,08 (0,76)	4
Organizacijsko	4,09 (0,72)	4	4,33 (0,73)	4
Tehnično	4,08 (0,68)	4	4,08 (0,89)	4
Vsebinsko – poučevanje	3,95 (0,69)	4	3,82 (0,68)	4
Psihološko	3,50 (0,84)	4	3,58 (0,78)	4

Slika 2

Prikaz deležev odgovorov ŠSD OŠ (levo) in ŠSD SŠ (desno) šolah o pripravljenosti ŠSS na šolsko leto 2020/21

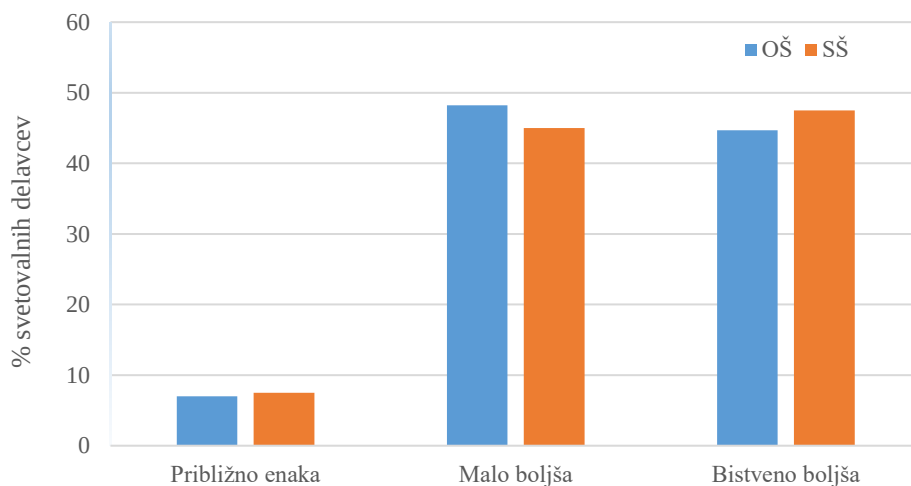
Lastna strokovna pripravljenost

ŠSD OŠ so ocenili, da je njihova lastna strokovna pripravljenost na šolsko leto 2020/21 malo boljša ($n = 55$, 48 %) ali bistveno boljša ($n = 51$, 45 %) v primerjavi s časom izobraževanja na daljavo v šolskem letu 2019/20. Podoben trend se kaže pri ŠSD SŠ, kjer jih 18 (45 %) meni, da je njihova pripravljenost malo boljša, 19 (48 %) pa bistveno boljša (Slika 3). Nekateri

udeleženci so tudi vsebinsko pojasnili svoj odgovor, pri čemer so izpostavili predvsem boljšo organiziranost ter nova znanja s področja uporabe IKT (Priloga 1).

Slika 3

Lastna strokovna pripravljenost ŠSD na šolsko leto 2020/21 v primerjavi s časom izobraževanja na daljavo v šolskem letu 2019/20

Pred začetkom letošnjega šolskega leta se je 38,1 % ŠSD OŠ in 20,0 % ŠSD v srednjih šolah udeležilo katerega izmed izobraževanj o tem, kako kakovostno izvajati delo ŠSS na daljavo.

Po poročanju ŠSD v osnovnih šolah je bil organizator izobraževanj najpogosteje ZRSS ($f = 36$), poleg tega tudi druge ustanove, npr. SCOMS, Društvo psihologov, zasebniki ($f = 7$), vodstva šol ($f = 6$) in Arnes ($f = 5$). Teme izobraževanja so bile najpogosteje poučevanje na daljavo ($f = 37$) oz. uporaba IKT ($f = 8$), uporaba videokonferenc ($f = 5$) in spletne učilnice ($f = 4$).

Po poročanju ŠSD SŠ je bil organizator izobraževanja ZRSS ($f = 6$), MIZŠ ($f = 3$) po enkrat pa šola, NIJZ in COR – Center za osebnostno rast. Teme izobraževanja so bile po poročanju ŠSD v srednjih šolah splošna pomoč ŠSS pri delu od doma ($f = 3$), pomoč učencem s posebnimi potrebami/učnimi težavami ($f = 2$), študijska skupina ($f = 2$) in IKT znanja ($f = 1$).

Evalvacija izvedbe izobraževanja na daljavo

Velika večina ŠSD OŠ (83,3 %) in ŠSD SŠ (77,5 %) šolah je naredila evalvacijo izvedbe izobraževanja na daljavo v lanskem šolskem letu (2019/20) pred začetkom šolskega leta 2020/21.

ŠSD so poročali, kako so si z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem letu pomagali za letošnje poučevanje oz. izobraževanje na daljavo. Z opravljeno evalvacijo v preteklem šolskem

letu so si ŠSD OŠ pomagali z izboljšavami oziroma boljšo pripravljenostjo/organiziranostjo na splošno, novimi IKT znanji in boljšo pripravljenostjo glede podpore in pomoči učencem (Tabela 4).

Tabela 4

Odgovori ŠSD OŠ na vprašanje o uporabnosti evalvacije 2019/20 za šolsko leto 2020/21 (f = 136)

Kategorije odgovorov	f(%)	Primeri odgovorov
Izboljšave; boljša pripravljenost/organiziranost na splošno	41	»Pregledali smo učinkovite in neučinkovite metode. Neučinkovite poskušali zamenjati ali nadgraditi. Izmenjali izkušnje in se učili drug od drugega.« »Nadgradili smo področja, kjer so se v lanskem letu pokazali primanjkljaji oz. slabosti. Večji poudarek smo dali tako tehnični kot psihološki podpori.« »Uporaba uspešnih strategij preteklega šolskega leta (organizacija dela, spremljanje in beleženje, komunikacija preko telefona oz. videokonferenc), interakcija znotraj aktiva ter medsebojna podpora.«
Nova IKT znanja/izobraževanje	13	»Bolje smo se organizacijsko pripravili, dejavnosti, uporaba spletnih orodij - kje kako kdaj uporabiti kakšno orodje. Dobili smo več idej kako pristopiti k učencem, izvesti določene naloge svetovalne službe...« »Pripravili smo se tako, da smo učitelje izurili seznanili in usposobili za uporabo programa Teams, ter učencev že septembra razdelili šifre in predstavili način uporabe Teams. v času šolanja na daljavo smo učencem nudili mentorstvo oz. učno pomoč in vodili dnevnik dela. Tudi izvajalce DSP in ISP smo vpeljali v program Teams. Družinam, ki niso imele IKT opreme, smo le to zagotovili na šoli.«
Podpora/pomoč učencem	12	»Bili smo boljše pripravljeni, vedeli smo kakšne težave lahko pričakujemo in v naprej predvideli ukrepe (npr. pripravili načrt izvajanja individualne učne pomoči).« »Večja pozornost na področjih, ki so bila izpostavljena kot problematična, več spremljanja in usmerjanja otrok, večja pozornost na morebiten pojav stisk.«

Opomba. V tabeli so prikazane vsebinske kategorije odgovorov, ki so se pojavile v 10 % ali več vseh podanih prostih odgovorov. Nižje od 10 % so bili zastopani odgovori v naslednjih kategorijah: uporabnost evalvacije za zagotavljanje boljše tehnične podpore strokovnim delavcem in družinam (9 %), krepitev sodelovanja in izboljšanje komunikacije znotraj šolskega kolektiva, z učenci in starši (8 %), vsebinske izboljšave pri načrtovanju pouka (7 %), uporabo spletne učilnice (6 %) in povečanje uporabe spletnih orodij za izvajanje pouka (4 %).

Na vprašanje o uporabnosti evalvacije so ŠSD SŠ podali 38 odgovorov. 60 % vseh odgovorov se je nanašalo na kategorijo Izboljšave; boljša pripravljenost/organiziranost na splošno, štirje ŠSD so izpostavili vsebinske izboljšave pri načrtovanju pouka, po trije uporabnost evalvacije za zagotavljanje boljše tehnične podpore strokovnim delavcem in družinam, boljšo pripravo na ocenjevanje ter krepitev sodelovanja in izboljšanje komunikacije znotraj šolskega kolektiva, z učenci in starši; dva ŠSD sta izpostavila nova IKT znanja/izobraževanje.

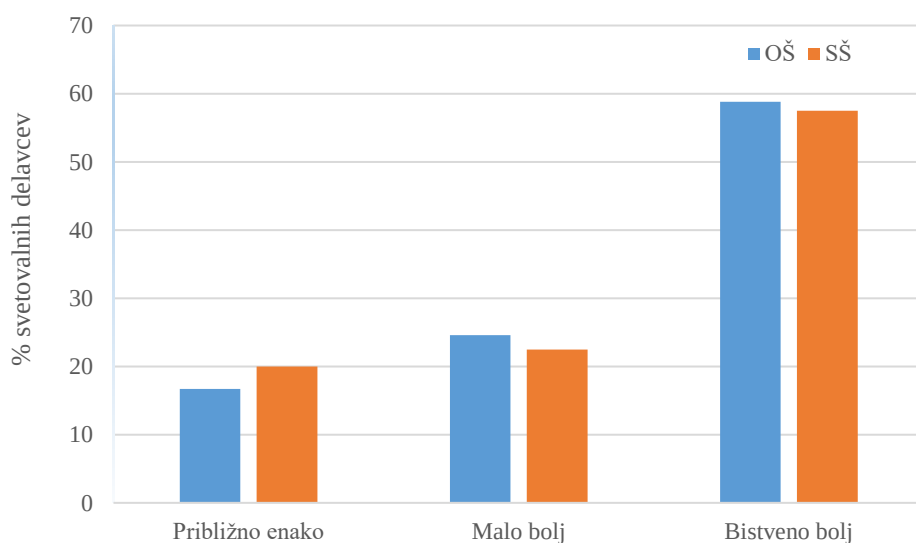
2 Položaj šolskih svetovalnih delavcev med izobraževanjem na daljavo

Obremenjenost

Največ ŠSD OŠ ($n = 67$, 59 %) in ŠSD SŠ ($n = 23$, 58 %) je ocenilo, da so bili bistveno bolj obremenjeni med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo. Porazdelitev odgovorov je prikazana na Sliki 4.

Slika 4

Obremenjenost ŠSD med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo

Glede obremenjenosti s temeljnimi dejavnostmi ŠSS so ŠSD enotni, da so bili najbolj obremenjeni z dejavnostmi pomoči udeležencem vzgojno-izobraževalnega procesa, bolj oziroma bistveno bolj kot pred izobraževanjem na daljavo. Bolj kot pred izobraževanjem na daljavo so bili obremenjeni tudi z razvojnimi in preventivnimi dejavnostmi ter dejavnostmi načrtovanja in evalvacije (Tabela 5).

Tabela 5

Opisne statistike o obremenjenosti s temeljnimi dejavnostmi ŠSS med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo na 5-stopenjski lestvici (1 – bistveno manj, 5 – bistveno bolj)

	ŠSD OŠ		ŠSD SŠ	
	<i>M (SD)</i>	<i>Mo</i>	<i>M (SD)</i>	<i>Mo</i>
Dejavnosti pomoči udeležencem vzgojno-izobraževalnega procesa, individualno ali skupinsko, neposredno ali posredno.	4,18 (0,84)	5	4,05 (0,85)	4

Razvojne in preventivne dejavnosti za spremljanje in/ali izboljševanje vzgojno-izobraževalnega procesa, vključno z različnimi projekti, ter vzpostavljanje ustreznih pogojev v vzgojno-izobraževalnem okolju.	3,08 (1,10)	4	3,38 (0,93)	3
Dejavnosti načrtovanja in evalvacije v povezavi z dejavnostmi pomoči ter z razvojnim in s preventivnim delom.	3,59 (1,04)	4	3,70 (0,82)	4

Pri izvajanju temeljnih nalog ŠSS so bili ŠSD OŠ in ŠSD SŠ približno enako kot pred izobraževanjem na daljavo obremenjeni s svetovalnim in posvetovalnim delom z učenci, učitelji, starši, vodstvom in zunanjimi ustanovami glede vprašanj v povezavi s šolanjem ter pomoči učencem in dijakom pri izbiri in uresničevanju izobraževalne in poklicne poti. Bolj kot pred izobraževanjem na daljavo pa so bili obremenjeni z ostalimi temeljnimi nalogami, kot je svetovalno in posvetovalno delo z učenci, učitelji, starši in vodstvom šole zaradi izboljšanja kakovosti učenja in poučevanja, v povezavi z dnevnim potekom vsakdanjega življenja in dela v šoli, z »dnevnim režimom« šole ter v tej povezavi z vzgojno in disciplinsko problematiko, ter svetovalnim delom glede splošnih značilnosti ter posebnosti telesnega, osebnega in socialnega razvoja. Bolj so bili obremenjeni tudi z iskanjem in nudenjem mogočih oblik podpore in pomoči družinam (Tabela 6).

Tabela 6

Opisne statistike o obremenjenosti pri izvajanju temeljnih nalog ŠSS v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo na različnih področjih (1 – bistveno manj, 5 – bistveno bolj)

	ŠSD OŠ		ŠSD SŠ	
	M (SD)	Mo	M (SD)	Mo
Svetovalno in posvetovalno delo z učenci, učitelji, s starši in z vodstvom šole zaradi izboljšanja kakovosti učenja in poučevanja.	4,08 (0,77)	4	4,10 (0,84)	4 in 5
Svetovalno in posvetovalno delo z učenci, učitelji, s starši in z vodstvom šole v povezavi z dnevnim potekom vsakdanjega življenja in dela v šoli, z »dnevnim režimom« šole in v tej povezavi z vzgojno in disciplinsko problematiko.	3,36 (1,05)	4	3,78 (1,12)	5
Svetovalno in posvetovalno delo z učenci, učitelji in s starši o splošnih značilnostih telesnega, osebnega (spoznavnega in čustvenega) in socialnega razvoja ter o posebnostih v telesnem, osebnem in v socialnem razvoju učencev.	3,69 (0,96)	4	3,83 (1,01)	4
Svetovalno in posvetovalno delo z učenci, učitelji, s starši, z vodstvom in zunanjimi ustanovami (vrtci, drugimi šolami, Zavodom RS za zaposlovanje idr.) o vprašanjih v povezavi s	3,26 (0,84)	3	3,43 (0,96)	3

šolanjem, npr. vpis in sprejem otroka v šolo, izdelava strokovnih mnenj, usmerjanje, letni delovni načrt.

Delo z učenci, učitelji, s starši in z vodstvom šole z namenom pomagati učencem pri izbiri in uresničevanju izobraževalne in poklicne poti (poklicno informiranje, diagnosticiranje, poklicno svetovanje, poklicna vzgoja, namestitve, zastopanje, povratno informiranje in spremljanje svetovancev).

3,39
(0,87) 3 3,73
(0,99) 3

Iskanje in nudenje mogočih oblik podpore in pomoči družinam, kadar je zaradi njihovih socialno-ekonomskih stisk ogrožen učenčev telesni, osebni in socialni razvoj.

3,98
(0,81) 4 4,05
(0,99) 5

ŠSD so ocenili tudi obsežnost njihovega dela med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo pri izvajanju različnih nalog ŠSS (Tabela 7). ŠSD OŠ so kot bistveno bolj obsežno zaznali individualno delo z učenci, ŠSD SŠ pa poleg tega tudi delo z vodstvom. Večina je poročala o bolj obsežnem individualnem delu z učitelji in starši ter približno enako obsežnem skupinskem delu z učenci, učitelji in starši ter delu z zunanjimi ustanovami.

Tabela 7

Opisne statistike o obsežnosti dela med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo pri izvajanju nalog ŠSS (1 – bistveno manj, 5 – bistveno bolj)

Naloge ŠSS	ŠSD OŠ		ŠSD SŠ	
	M (SD)	Mo	M (SD)	Mo
Individualno delo z učenci.	4,20 (0,88)	5	3,93 (1,02)	4 in 5
Skupinsko delo z učenci.	2,85 (1,01)	3	2,95 (0,78)	3
Individualno delo z učitelji.	3,73 (0,88)	4	3,83 (1,04)	4
Skupinsko delo z učitelji.	2,89 (0,99)	3	2,93 (0,94)	3
Individualno delo s starši.	3,91 (0,87)	4	3,58 (0,96)	4
Skupinsko delo s starši.	2,57 (0,85)	3	2,73 (0,85)	3
Delo z vodstvom.	3,74 (0,90)	3	4,05 (0,96)	4 in 5
Delo z zunanjimi ustanovami oz. njihovimi predstavniki.	3,25 (0,93)	3	3,25 (1,03)	3

49 % ŠSD OŠ in 58 % ŠSD SŠ je izvajalo tudi druge naloge, ki jih niso izvajali v času pred izobraževanjem na daljavo. ŠSD OŠ so podali primere takšnih nalog, ki smo jih s kvalitativno analizo razvrstili v naslednje skupine: nove oblike strokovne pomoči/koordinacija, organizacija

dela, IKT/tehnična podpora in komunikacija s starši (Tabela 8). ŠSD SŠ so podali 36 odgovorov o primerih nalog. 58 % odgovorov je bilo uvrščenih v kategorijo pomoči pri organizaciji dela, po pet ali manj odgovorov pa se je nanašalo na pripravo različnih delavnic za dijake in učitelje, vodenje dnevnika dela/poročila o delu od doma, koordinacijo/nudenje pomoči in pripravo anket ter promocijo šole na daljavo.

Tabela 8

Odgovori ŠSD v osnovnih šolah na vprašanje o izvajanju novih nalog - nalog, ki jih niso izvajali v času pred izobraževanjem na daljavo (f = 75)

Kategorije odgovorov	f(%)	Primeri odgovorov
Nove oblike strokovne pomoči/koordinacija	47	»Delo z učenci, ki se ne odzivajo na različnih kanalih. Tega pri delu v šoli ni.« »Pomoč učencem, ki nimajo odločbe, pa so izgubili motivacijo za delo (vključevanje na videokonference, konkretne zadolžitve).« »Urejanje toplih obrokov, urejanje tehnične podpore v posameznih družinah, urejanje psihosocialne pomoči učencem in staršem...« »Obiski na domu učencev - zunaj stanovanja (prinašanje fotokopij, spodbuda v živo, hitro usmerjanje in dogovori za naprej, kadar so nastale ovire in stiske.« »Koordinacija prostovoljne pomoči študentov za naše učence, izobraževanje učiteljev na teme v povezavi z poukom na daljavo.«
Organizacija dela	24	»Klicanje staršev in učencev, ki so bili neodzivni. Postavljanje dnevnega urnika dela,...« »Pomoč pri organizaciji (zbiranje prijav, klici staršem) brezplačnega toplega obroka.« »Sestavljanje urnika Zoomov za učence.«

»Prilagajanje pouka delu na daljavo, povezovanje učencev z učitelji, prilagajanje dela navodilom okrožnic...«

IKT/tehnična podpora

16 »Nudenje tehnične pomoči učencem v zvezi s poukom na daljavo. Izposoja računalniške opreme učencem za namen pouka na daljavo.«

»Zbiranje donacij, zagotavljanje in posredovanje IKT opreme.«

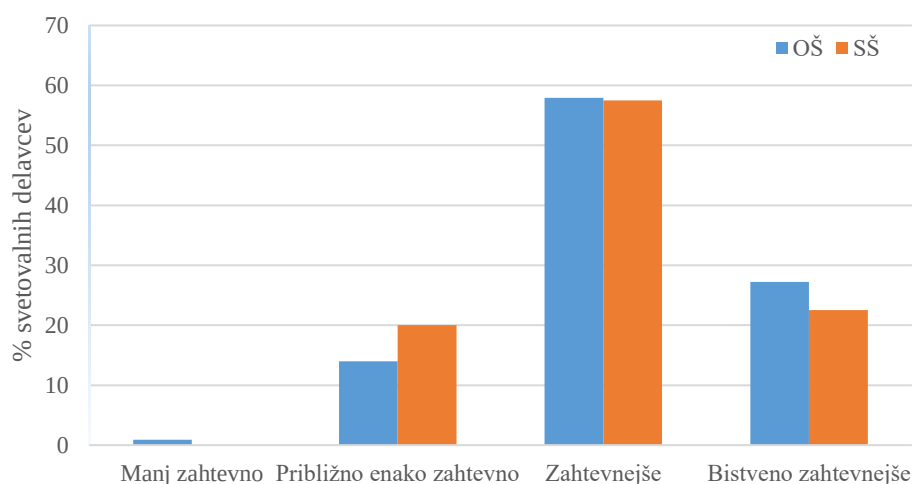
Komunikacija s starši

13 »Obveščanje staršev o nesodelovanju učencev pri pouku. Podpora staršem.«

Največ ŠSD OŠ ($Mo = 3$, $M = 3,11$, $SD = 0,66$) in ŠSD SŠ ($Mo = 3$, $M = 3,03$, $SD = 0,66$) je delo med izobraževanjem na daljavo ocenilo kot zahtevnejše v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo. Porazdelitev odgovorov je prikazana na Sliki 5. Nekateri udeleženci so tudi vsebinsko pojasnili svoj odgovor (Priloga 2).

Slika 5

Zahtevnost dela ŠSD med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo

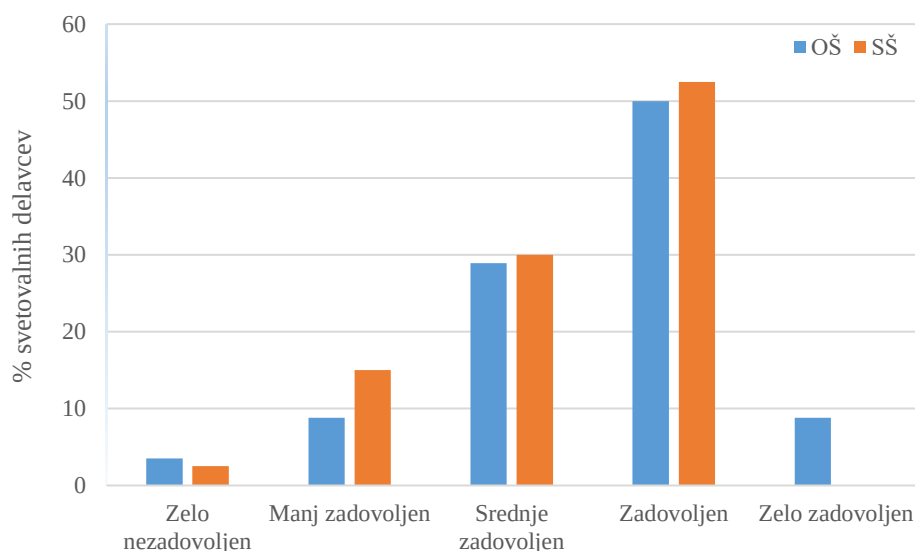

Zadovoljstvo

Večina ŠSD OŠ ($Mo = 4$, $M = 3,52$, $SD = 0,91$) in ŠSD SŠ ($Mo = 4$, $M = 3,33$, $SD = 0,83$) je bila zadovoljnih s svojim strokovnim delom med izobraževanjem na daljavo. Porazdelitev odgovorov je prikazana na Sliki 6. Vsebinske pojasnitve odgovorov so prikazane v Prilogi 3.

Slika 6

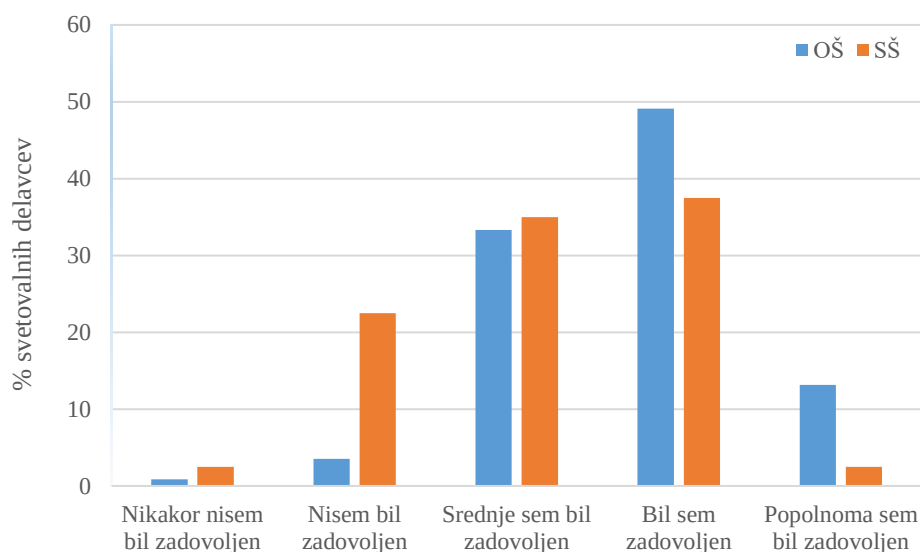
Zadovoljstvo ŠSD z lastnim strokovnim delom med izobraževanjem na daljavo

Glede sodelovanja z učenci so bili v obsegu svojega dela v povprečju ŠSD OŠ ($M = 3,70$, $SD = 0,78$, $Me = 4$) šol bolj zadovoljni kot ŠSD SŠ ($M = 3,15$, $SD = 0,89$, $Me = 3$), $t(152) = 3,72$, $p < 0,001$. Porazdelitev odgovorov je prikazana na Sliki 7, vsebinske pojasnitve odgovorov pa v Prilogi 4.

Slika 7

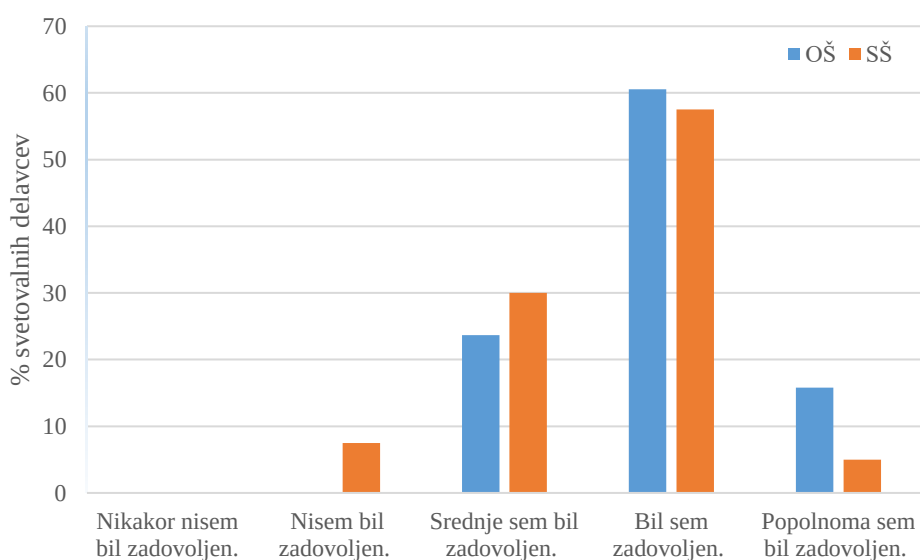
Zadovoljstvo ŠSD v obsegu svojega dela s sodelovanjem z učenci med izobraževanjem na daljavo

Glede sodelovanja z učitelji so bili v obsegu svojega dela v povprečju ŠSD OŠ ($M = 3,92$, $SD = 0,63$, $Me = 4$) šol bolj zadovoljni kot ŠSD SŠ ($M = 3,60$, $SD = 0,71$, $Me = 4$), $t(61,7) = 2,54$, $p = 0,014$. Porazdelitev odgovorov je prikazana na Sliki 8, vsebinske pojasnitve odgovorov pa v Prilogi 5.

Slika 8

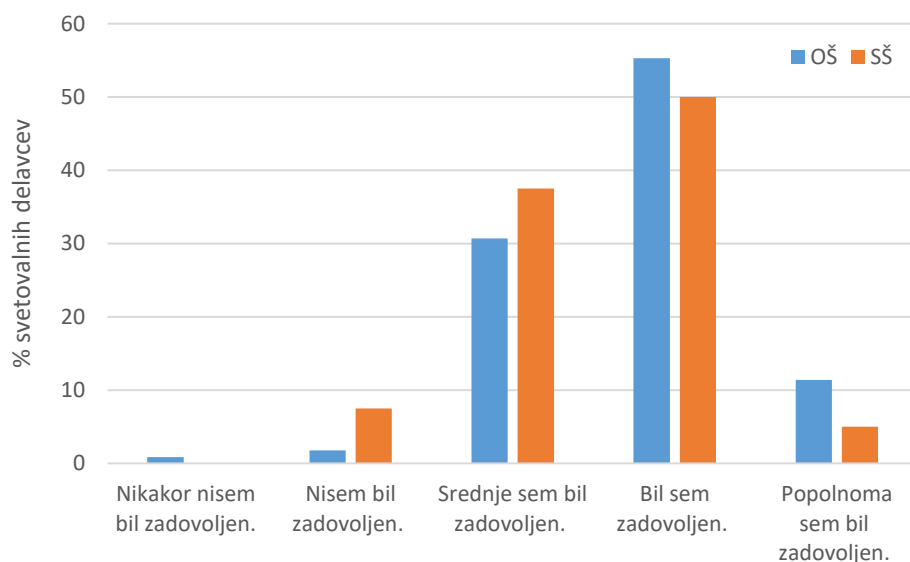
Zadovoljstvo ŠSD v obsegu svojega dela s sodelovanjem z učitelji med izobraževanjem na daljavo

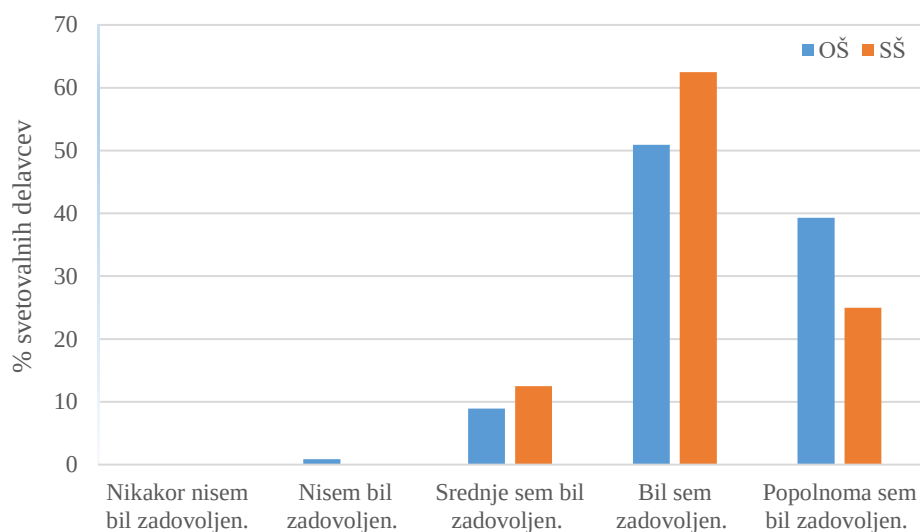
Glede sodelovanja s starši med izobraževanjem na daljavo so bili ŠSD OŠ ($M = 3,75$, $SD = 0,71$, $Me = 4$) in ŠSD SŠ ($M = 3,53$, $SD = 0,72$, $Me = 4$) v povprečju zadovoljni. Porazdelitev odgovorov je prikazana na Sliki 9, vsebinske pojasnitve odgovorov pa v Prilogi 6.

Slika 9

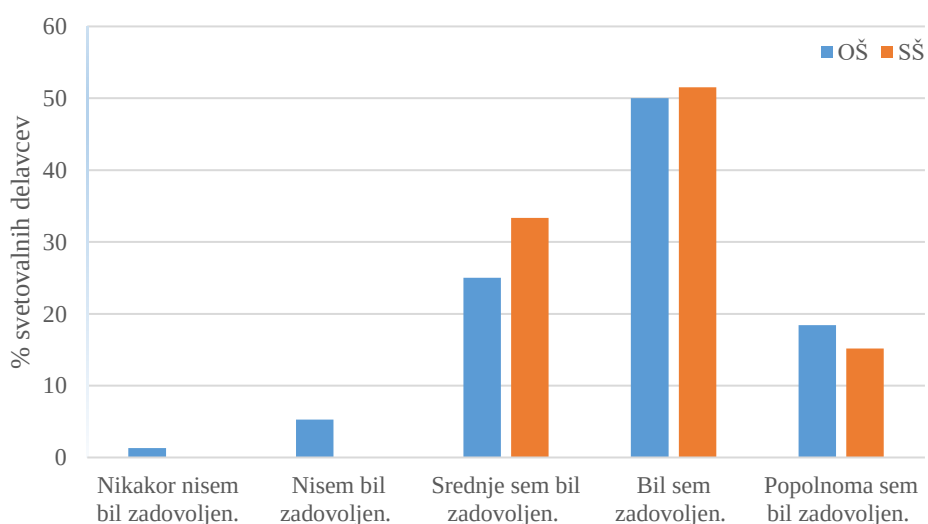
Zadovoljstvo ŠSD v obsegu svojega dela s sodelovanjem s starši med izobraževanjem na daljavo

V povprečju so bili ŠSD OŠ ($M = 4,29$, $SD = 0,66$, $Me = 4$) in ŠSD SŠ ($M = 4,13$, $SD = 0,61$, $Me = 4$) zadovoljni s sodelovanjem z vodstvom šole med izobraževanjem na daljavo. Porazdelitev odgovorov je prikazana na Sliki 10, vsebinske pojasnitve odgovorov pa v Prilogi 7.

Slika 10*Zadovoljstvo ŠSD s sodelovanjem z vodstvom šole med izobraževanjem na daljavo*

V povprečju so bili ŠSD OŠ ($M = 3,79$, $SD = 0,85$, $Me = 4$) in ŠSD SŠ ($M = 3,82$, $SD = 0,68$, $Me = 4$) zadovoljni s sodelovanjem z zunanjimi ustanovami med izobraževanjem na daljavo. Porazdelitev odgovorov je prikazana na Sliki 11, vsebinske pojasnitve odgovorov pa v Prilogi 8.

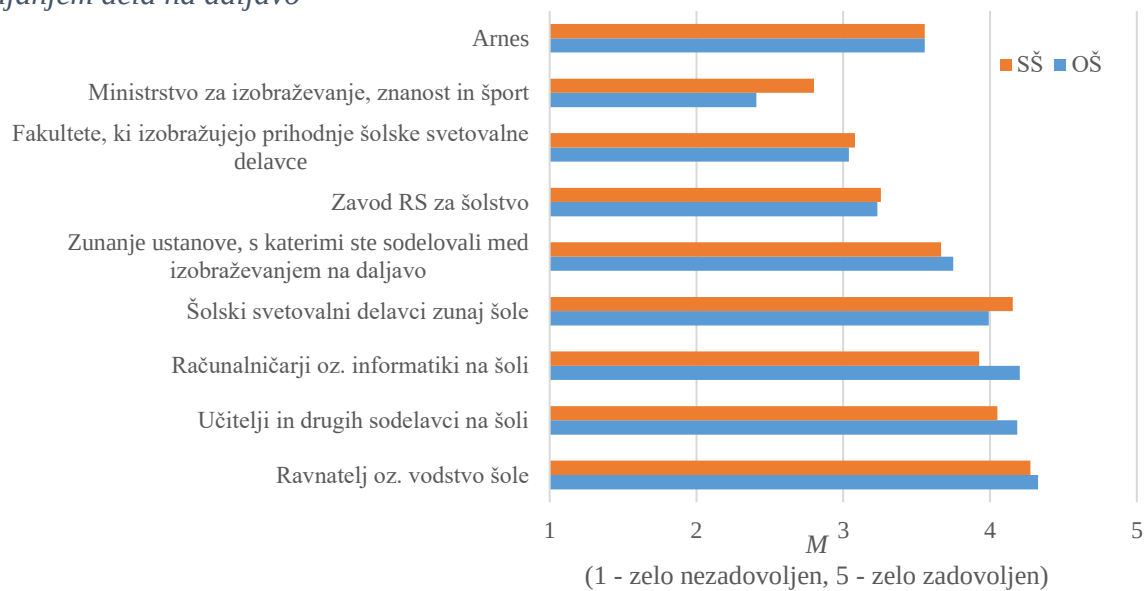
Slika 11*Zadovoljstvo ŠSD s sodelovanjem z zunanjimi ustanovami med izobraževanjem na daljavo*

ŠSD OŠ in ŠSD SŠ so bili zadovoljni s kakovostjo podpore, ki so jo med izvajanjem dela na daljavo pridobili od ravnatelja oz. vodstva šole, učiteljev, ŠSD zunaj šole, računalničarjev oz.

informatikov na šoli (Slika 12). O nižjem zadovoljstvu s kakovostjo podpore so poročali s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

Slika 12

Prikaz povprečnih vrednosti zadovoljstva s kakovostjo podpore, ki so jo dobili ŠSD med izvajanjem dela na daljavo

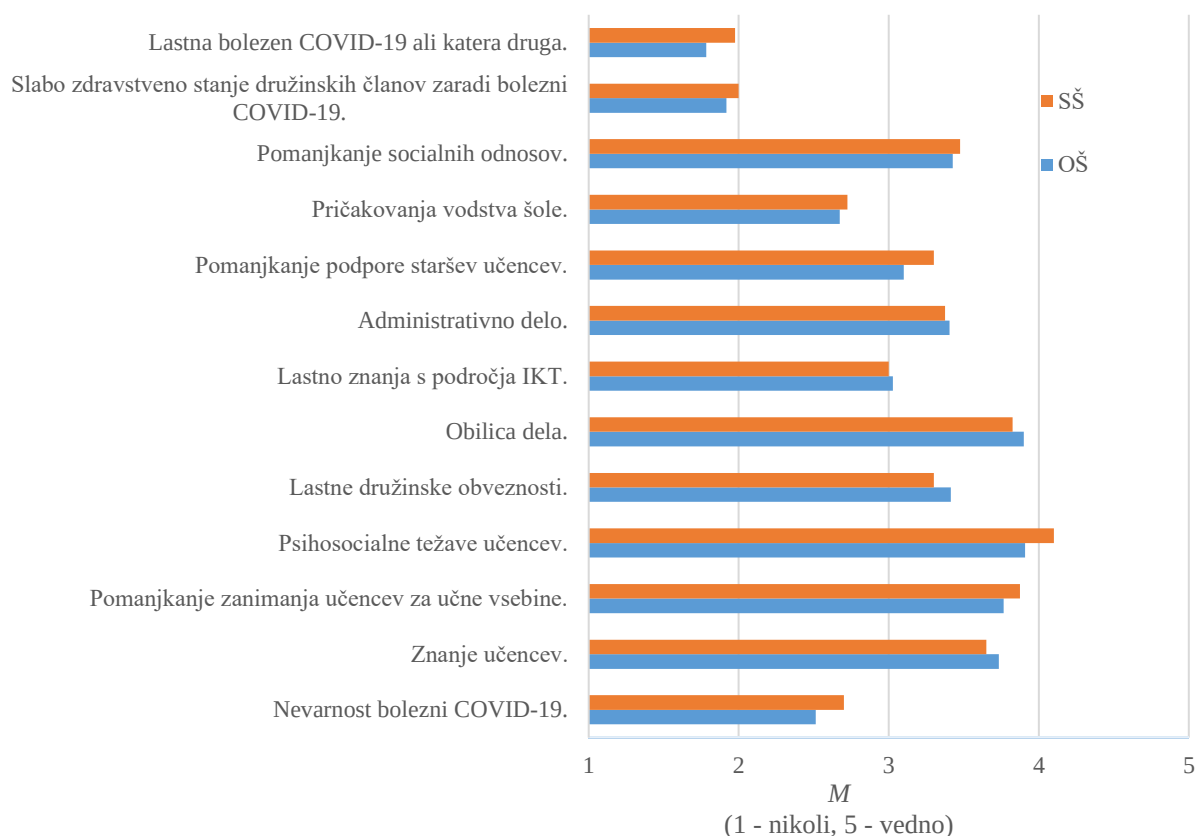

Skrbi

Med izobraževanjem na daljavo so bili ŠSD pogosto v skrbeh zaradi psihosocialnih težav učencev, obilice dela ter pomanjkanja zanimanja učencev za učne vsebine. Pogostost skrbi zaradi različnih drugih razlogov je prikazana na Sliki 13.

Slika 13

Prikaz povprečnih vrednosti o pogostosti skrbi med izobraževanjem na daljavo

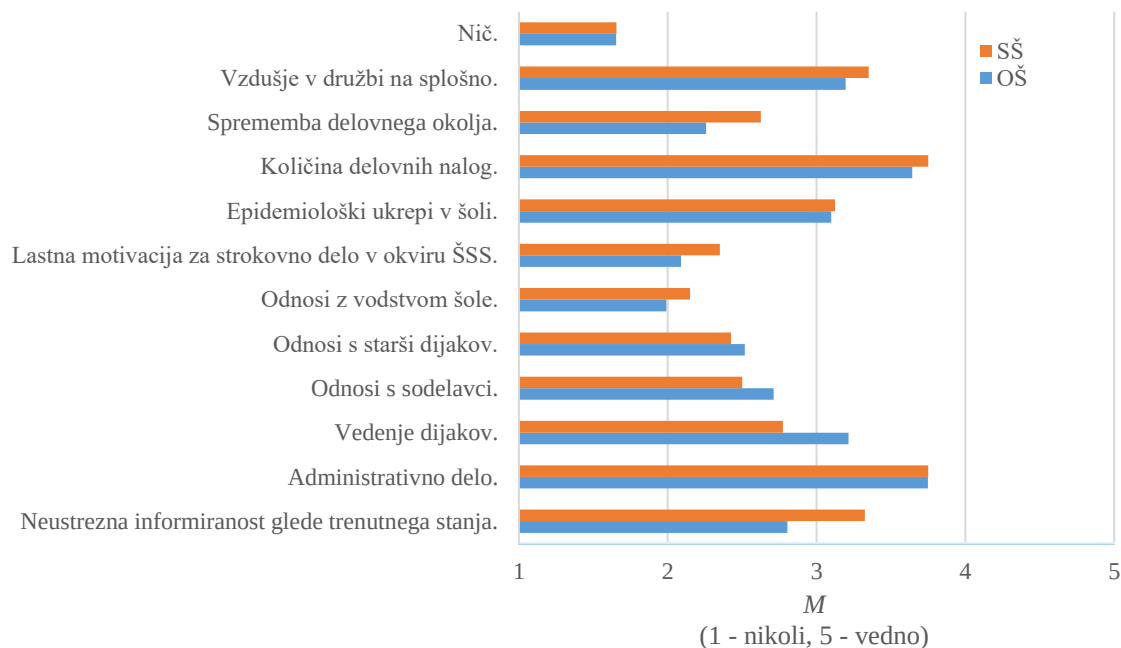

Stres

ŠSD je v zadnjem mesecu najbolj pogosto povzročalo stres administrativno delo in količina delovnih nalog. Občasni povzročitelji stresa so bili tudi vzdušje v družbi na splošno, neustrezna informiranost glede trenutnega stanja, epidemiološki ukrepi v šoli ter vedenje dijakov. Pogostost različnih povzročiteljev stresa v zadnjem mesecu je prikazana na Sliki 14.

Slika 14

Prikaz povprečnih vrednosti o vzrokih stresa v šoli v zadnjem mesecu

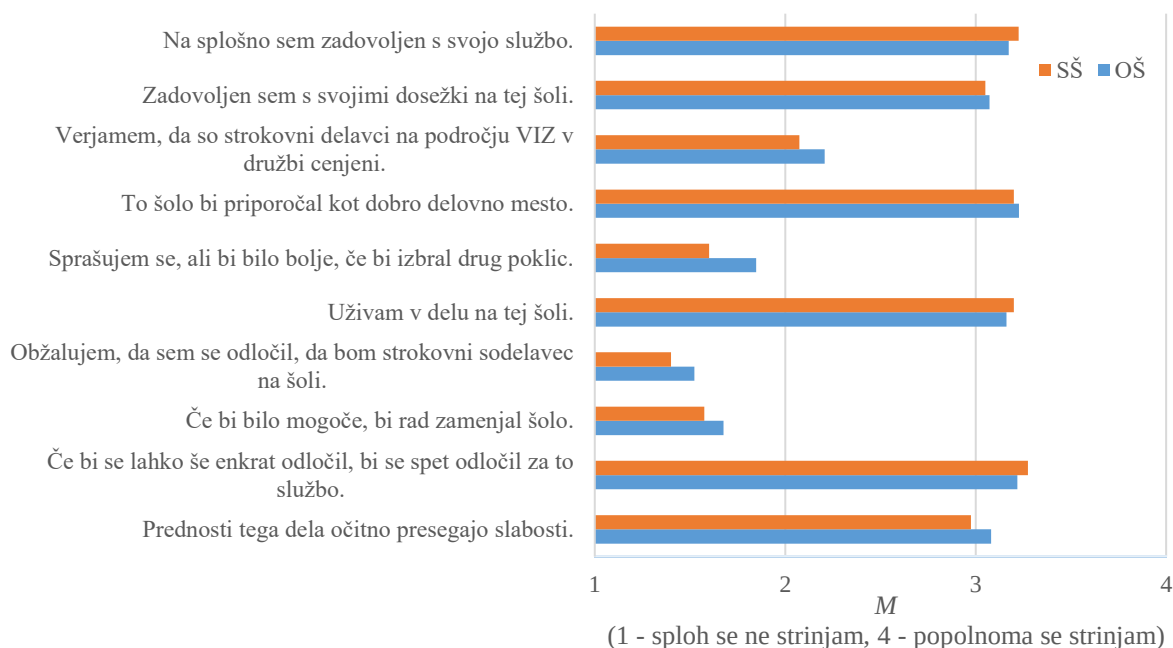

Počutje

ŠSD so izrazili strinjanje s trditvami o splošnem počutju v vlogi ŠSD (Slika 15). V povprečju se ŠSD OŠ in ŠSD SŠ strinjajo s trditvami, ki govorijo o dobrem, pozitivnem počutju v vlogi ŠSD, ne strinjajo pa se s trditvami, ki izražajo negativen odnos do te vloge.

Slika 15

Prikaz povprečnih vrednosti o splošnem počutju v vlogi ŠSD

Potrebe

ŠSD OŠ so zaznali naslednje potrebe ŠSD med izobraževanjem na daljavo: strokovno sodelovanje, obremenjenost, strokovna podpora/pomoč na splošno, supervizija (Tabela 9). ŠSD SŠ so podali 45 odgovorov; poročali so, da so v svojih vrstah zaznali potrebo po strokovnem sodelovanju (18 %), superviziji (16 %), podpori od zunanjih strokovnih služb (16 %; »Potreba po sodelovanju s kliničnimi psihologi.«), potrebi po razbremenitvi ($f = 5$), dodatnih strokovnih znanjih ($f = 5$), individualnem delu z dijaki ($f = 4$), pomoči na splošno in pri administrativnem delu ($f = 4$), osebnem stiku z dijaki ($f = 3$) in bolj jasnih navodilih ($f = 2$; »Jasne smernice in pričakovanja - jasna opredelitev naših nalog.«).

Tabela 9

Zaznane potrebe ŠSD v osnovnih šolah med izobraževanjem na daljavo ($f = 137$)

Kategorije odgovorov	$f(\%)$	Primeri odgovorov
Strokovno sodelovanje	20	»Povezanost z drugimi svetovalnimi delavci.«

»Po rednem sodelovanju preko videokonferenčnega orodja.«

»Po izmenjavi izkušenj, primeri dobre prakse.«

»Medsebojno sodelovanje s svetovalnimi delavci v smislu supervizije, kritičnega prijatelja, skupnega iskanja rešitev...«

Obremenjenost

16 »Prevelik obseg dela - premalo delavcev. Sistemizacija števila delovnih mest ni ustrezna.«

»Potreba po razbremenitvi.«

»Največje težave izvirajo iz preobsežnega časovnega okvirja dela in izčrpanost zaradi odnosov, ki posledično izvirajo iz tega obdobja. Delo je preobširno, časovno preobremenjeno, potrebno je iskati nove poti, delo na daljavo predstavlja več težav zaradi več tehničnih motenj in slabe opreme.«

Strokovna podpora/pomoč na splošno

13 »Pogovor o težavah učencev, o lastnih težavah.«

»Kdo bi lahko pomagal nam? Tudi mi smo samo ljudje in smo na trenutke doživljali različne stiske.«

Supervizija

10 »Nujno je potrebna supervizija in več psihologov v šolski svetovalni službi!«

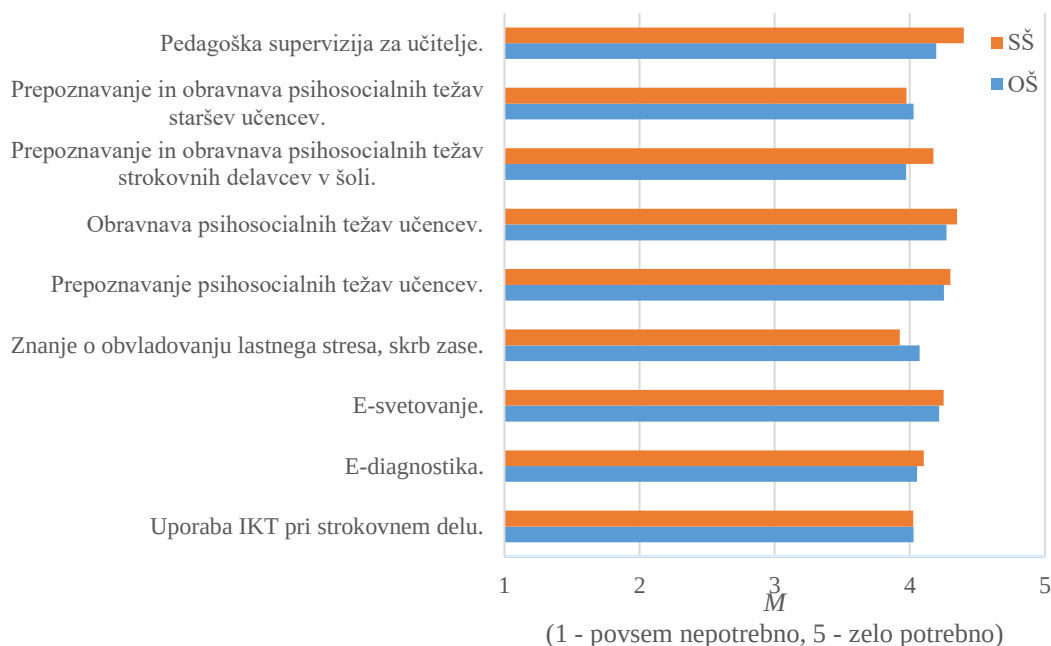
»Potrebo po superviziji - potrebo po sprostitvi.«

Opomba. V tabeli so prikazane vsebinske kategorije odgovorov, ki so se pojavili v 10 % ali več vseh podanih prostih odgovorov. Nižje od 10 % so bili zastopani odgovori v kategorijah dodatnih znanj in izobraževanj (9 %), osebnih stikov (8 %), boljše organizacije dela/delitve nalog (7 %), zmanjšanja administrativnega dela (7 %), manjše negotovosti glede situacije (5 %) in pomoč pri bolj učinkoviti uporabi IKT (5 %).

ŠSD so ocenili tudi, katero znanje bi za uspešno strokovno delo v okviru ŠSS v izjemnih situacijah v prihodnje potrebovali. V povprečju so znanje z različnih področij ocenili kot potrebno, od uporabe IKT pri strokovnem delu, e-svetovanja in e-diagnostike, prepoznavne in obravnave psihosocialnih težav učencev, staršev in strokovnih delavcev v šoli, pedagoške supervizije za učitelje ter znanja o obvladovanju lastnega stresa (Slika 16).

Slika 16

Prikaz povprečnih vrednosti odgovorov o tem, katero znanje bi za uspešno strokovno delo v okviru ŠSS v izjemnih situacijah potrebovali v prihodnje

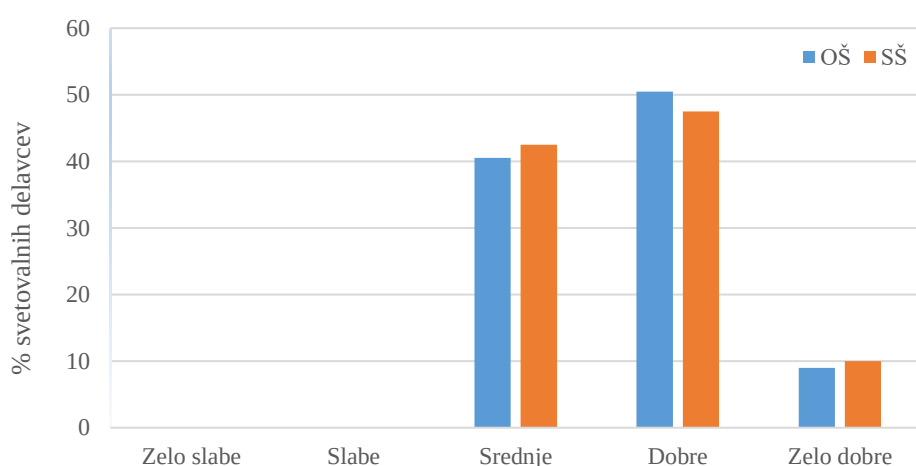

Strokovna kompetentnost

Večina ŠSD svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo strokovnega dela na daljavo ocenjuje kot dobre ali srednje (Slika 17).

Slika 17

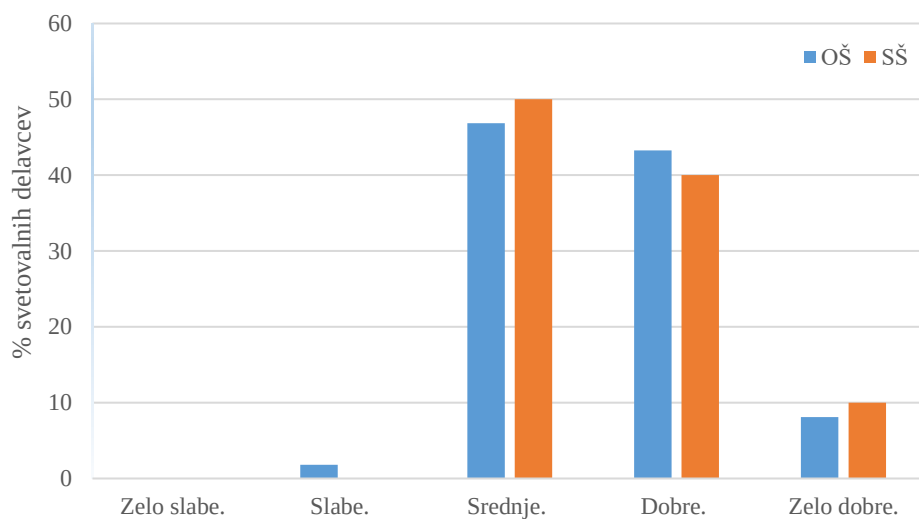
Ocene lastnih zmožnosti ŠSD za organiziranje in izvedbo strokovnega dela na daljavo

Večina ŠSD svoje zmožnosti za komuniciranje in spoprijemanje z različnimi težavami psihološkega tipa med izobraževanjem na daljavo ocenjuje kot srednje ali dobre (Slika 18).

Slika 18

Ocene lastnih zmožnosti ŠSD za komuniciranje in spoprijemanje z različnimi težavami psihološkega tipa med izobraževanjem na daljavo

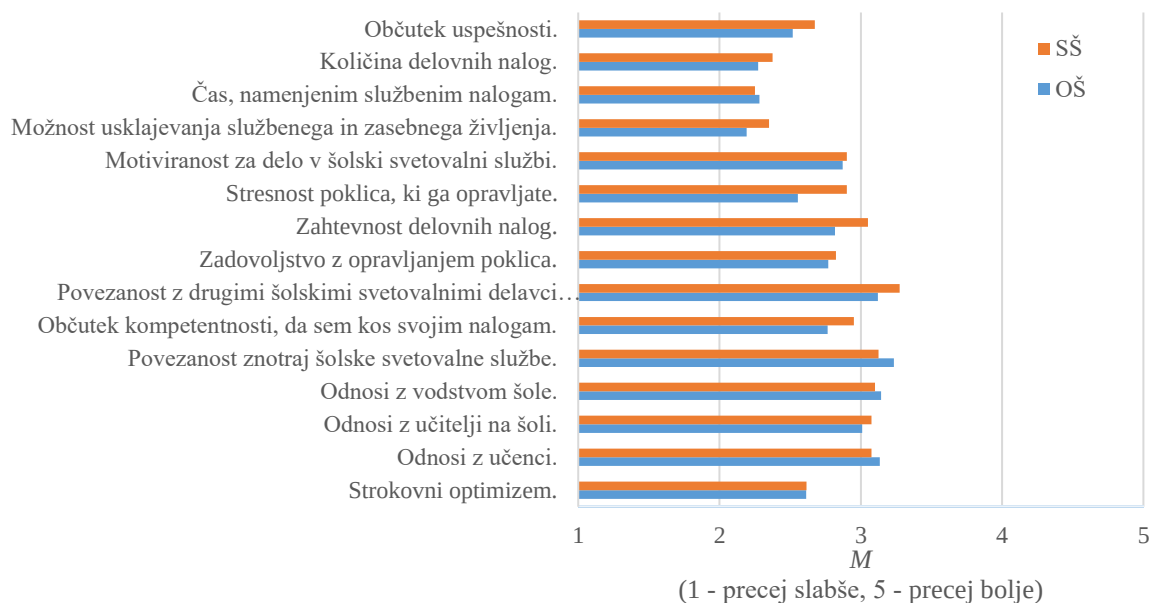

Učinki epidemije na delo in življenje

ŠSD so ocenili področja svojega življenja in dela med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo (Slika 19). Nekatera področja so ocenili kot nespremenjena, enaka (npr. odnosi z vodstvom šole, učitelji, učenci, povezanost znotraj ŠSS, povezanost z drugimi ŠSD), druga področja pa so ocenili kot slabša v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo (npr. možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja, čas, namenjen službenim nalogam, količina delovnih nalog).

Slika 19

Prikaz povprečnih vrednosti ocen področij življenja in dela med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo

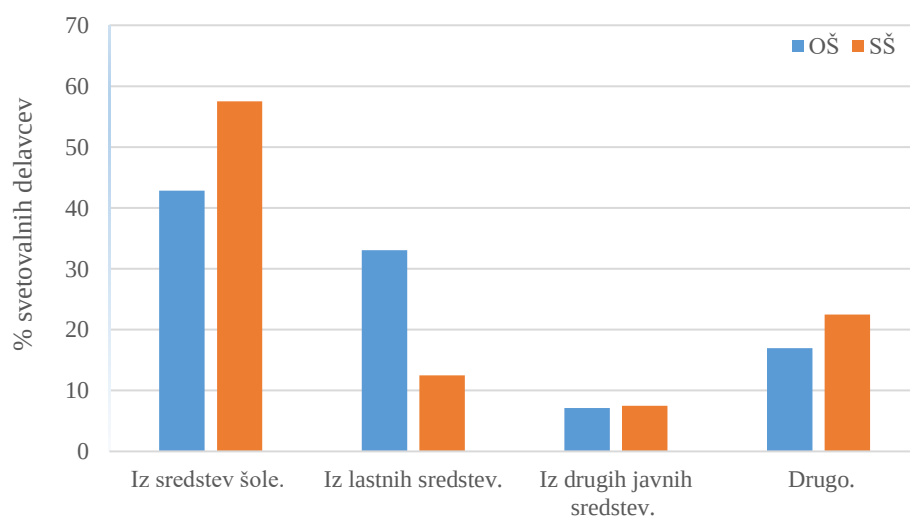

Oprema

Tehnična oprema, ki so jo ŠSD uporabljali za delo na daljavo, je bila največkrat kupljena iz sredstev šole (Slika 20). Nekateri ŠSD so kot vir sredstev navedli tudi lastna sredstva, druga javna sredstva in pa odgovor drugo, kjer so udeleženci najpogosteje pojasnili, da nimajo podatka o tem ali da je bil vir sredstev kombinacija že prej omenjenih.

Slika 20

Viri sredstev za nakup tehnične opreme za delo na daljavo

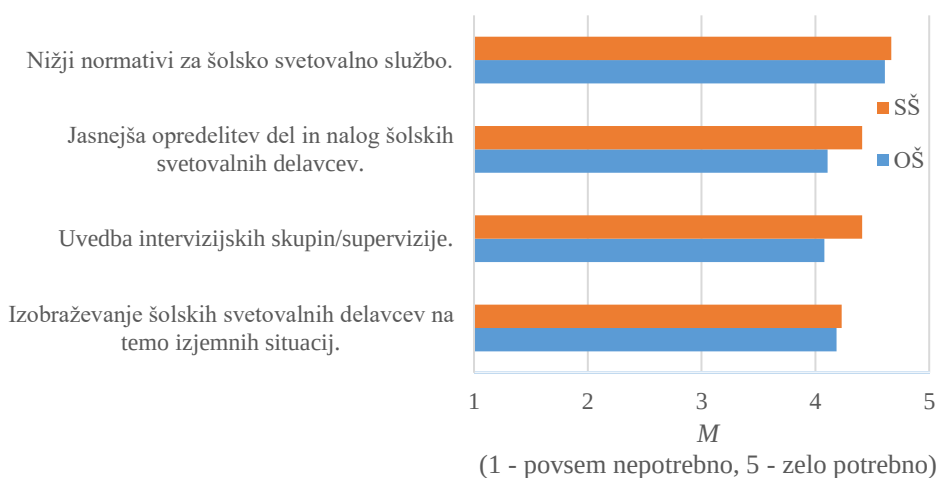

Priporočila ŠSD na podlagi izkušnje izobraževanja na daljavo za v prihodnje

ŠSD so ocenili, da so potrebne različne izboljšave, da bi šolska svetovalna služba tudi v izjemnih situacijah, kot je bilo to izobraževanje na daljavo, lahko kakovostno opravljala svoje naloge (Slika 21). Kot najbolj potrebno izboljšavo so ocenili nižje normative za ŠSS, sledili so jim jasnejša opredelitev del in nalog ŠSD, uvedba intervizijskih skupin/supervizije ter izobraževanje ŠSD na temo izjemnih situacij.

Slika 21

Prikaz povprečnih vrednosti o potrebnih izboljšavah, da bi ŠSS tudi v izjemnih situacijah lahko kakovostno opravljala svoje naloge

Primeri dobrih praks šolske svetovalne službe med izobraževanjem na daljavo

ŠSD so izpostavili, kaj izmed svojega strokovnega dela v okviru ŠSS bi poudarili kot primer dobre prakse. Primere dobre prakse po mnenju ŠSD OŠ smo razdelili v naslednje kategorije: učna pomoč/individualno delo, komunikacija/osebni stik, uporaba videokonferenc in spletne učilnice, karierna orientacija na daljavo (Tabela 10).

Tabela 10

Primeri dobre prakse po mnenju ŠSD v osnovnih šolah (f = 147)

Kategorije odgovorov	f(%)	Primeri odgovorov
Učna pomoč/individualno delo	35	»Izvajanje učne pomoči in pomoč pri predelavi snovi preko zooma.« »Zelo dobra izpeljava individualne ure ISP, kot pomoč otroku pri razumevanju nove strategije: - starši so bili ves čas zraven

- starši so bili pozorni na vodenje otroka pri učenju - otrok je verbaliziral tehniko reševanja (npr. besedilne naloge) - kadar sem ga želela prekiniti sem na ekranu pokazala smejkoto z rokico - po vsaki uri sva se dogovorila za domače delo in izvedbo vaj, ki jih je opravil sam...«

»Mobilno delo ISP - po prebolelem virusu sem redno izvajala pomoč učencem s težavami na terenu (na domu).«

»Vodenje individualnih razgovorov z otrokom s težavami. Navezovanje stika z otrokom in s starši ter redna ter pogosta komunikacija.«

Komunikacija/osebni stik

29

»Menim, da smo na naši šoli, ki je zelo velika (cca 40 oddelkov) in ki ima zelo raznoliko narodnostno populacijo, zelo dobro izvedli delo z \"neodzivnimi\" učenci. Organizirali smo se tako, da so delo z njimi prevzeli \"manj\" obremenjeni učitelji in jih preko različnih kanalov vsakodnevno \"klicali\". Tako so po nekem kratkem obdobju postali odzivnejši, začeli so opravljati naloge in sodelovati pri pouku. ŠSS je vse to koordinirala in tiste učence, ki nikakor niso bili odzivni, posebej klicala, vzpostavila stik s starši...«

»Redno spodbudno in usmerjeno komuniciranje s starši, npr. pošiljanje vsakotedenskih pozitivnih misli, predlogov za delo na sebi, sproščanje napetosti, družinske aktivnosti proti stresu, vzpostavljanje rutine,...«

»Vsakodnevna komunikacija z učencem - kaj počne, kaj mu gre, kje potrebuje pomoč.«

»Kot zelo dobro se je izkazalo obravnava/dodatna strokovna pomoč preko videokonference, da se z učencem vidiš in seveda kontinuiteta!!!«

Uporaba videokonferenc in spletne učilnice

16

»Tedenski telefonski oziroma videoklici z najranljivejšo skupino učencev na naši šoli - Romi.«

»Na daljavo sem izvedla tudi kar nekaj ur z razredi na različne teme - preko Zooma, vpeljala tudi izvajanje različnih

gibalnih vaj za pavze..., za posamezna področja pa sem uporabljala spletne učilnice (npr. Karierna orientacija).«

»Kot primer dobre prakse bi izpostavila spletno učilnico, katero sem ureja v okviru svetovalnega dela.«

Karierna orientacija na daljavo	10	»Karierni dan za devetošolce - povabili smo srednje šole - odzvalo se jih je 20: učenci so si izbrali 4 predstavitev, imeli so tudi predavanje o potencialih; vse na daljavo; zelo dobro je teklo; pri tem smo sodelovale psihologinje iz 3 OŠ, vključenih je bilo 220 učencev, na tak način smo razbremenile srednje šole, ki so poleg predstavitev pripravile tudi veliko informacijskega gradiva, ki so si ga učenci potem še večkrat ogledali.«
---------------------------------	----	---

Opomba. V tabeli so prikazane vsebinske kategorije odgovorov, ki so se pojavili v 10 % ali več vseh podanih prostih odgovorov. Nižje od 10 % so bili zastopani odgovori v kategorijah psihosocialne pomoči učencem (8 %; npr. »Uvedbo svetovalnice, kjer smo bili dnevno na razpolago za pogovor za učence in starše.«; »Pomembno se mi je zdelo, da učencu najprej dam besedo in ga povprašam o počutju, skrbah...«) in organizirane prostovoljne pomoči/študentske prakse, o kateri so poročali trije ŠSD (»Vpeljava in koordinacija prostovoljne pomoči študentov našim učencem. Povezala sem se s fakultetami in povabila zainteresirane študente, se z njimi srečala in uskladila pričakovanja. Povezala sem jih z učencem ter sproti spremljala njihovo delo.«; »Naši bivši učenci so nudili (kot prostovoljci) učno pomoč našim učencem (predvsem v 2. in 3. triadi). Srečevali so se po 1x tedensko, preko Zooma ali Vibra, se skupaj učili in tudi družili. Vsi učenci so tako uspešno napredovali v višji razred.«).

Primere dobre prakse po mnenju ŠSD SŠ smo razdelili v dve kategoriji: psihosocialna podpora/pomoč in udeležba na razrednih urah (Tabela 11).

Tabela 11

Primeri dobre prakse po mnenju ŠSD SŠ ($f = 35$)

Kategorije odgovorov	$f(\%)$	Primeri odgovorov
Psihosocialna podpora/pomoč	26	»Npr. pogovor z dijakinjo izven njenega doma, saj se doma ni počutila varno, da govori o svojih težavah, zato sva se dogovorili, da me pokliče, ko bo na sprehodu.« »Delo z dijakom v stiski. Zaznali smo več dijakov v stiski, Ob prepoznavanju znakov stiske in iskanju vzrokov sem v SS pripravljala načrte pomoči v krizni situaciji z vključevanjem zunanjih institucij.«

»Skupinska izvedba dodatne strokovne pomoči - skupina za psihosocialno podporo za dijakinje 3. in 4. letnika - vsake 14 dni smo se srečavale in obravnavale različne teme s področja osebnostne rasti.«

Udeležba na razrednih urah 14 »Izvedba razrednih ur po programu Zorenje skozi To sem jaz.«

»Razrednik prvega letnika je opozoril na težave dijakov z iskanjem bistva v učni snovi, izvedli smo predstavitev z delavnico in stanje izboljšali.«

Opomba. V tabeli so prikazane vsebinske kategorije odgovorov, ki so se pojavili v 10 % ali več vseh podanih prostih odgovorov. Nižje od 10 % so bili zastopani odgovori v kategorijah Učna pomoč ($f = 5$; »Razrednik prvega letnika je opozoril na težave dijakov z iskanjem bistva v učni snovi, izvedli smo predstavitev z delavnico in stanje izboljšali.«), Sodelovanje/podpora učiteljem ($f = 5$; »Delovanje in sodelovanje svetovalnih delavk znotraj šole, povezovanje in podpora kolegom, ki učijo v programih NPI, izvajanje redne supervizije.«), Motiviranje ($f = 4$; »V času prvega zaprtja, e-oglasna deska za starše in dijake, ki je bila namenjena za dvig dobrega počutja. Na e-oglasni deski so bili predlogi za skupno kvalitetno preživljanje prostega časa, izzivi za celo družino -tako gibalni (delanje sklec) do kulinaričnih (izmenjave kuharskih receptov). Kakšni napotki za dvig razpoloženja, motivacije ...«), Karierna orientacija na daljavo ($f = 3$; »Skupina Karierno svetovanje (v MS Teams) in objavljanje vseh pomembnih informacij o študiju.«) in Komunikacija/osebni stik ($f = 3$; »Opazila sem, da je dijakom zelo koristil stalni stik. Četudi kdaj pogovora niso potrebovali jim je bilo všeč, če smo bili vseeno v stiku.«).

3 Učenci in dijaki med izobraževanjem na daljavo

Obravnava različnih skupin učencev

ŠSD so poročali o pogostosti obravnave oz. stika z različnimi učenci ali skupinami učencev med izobraževanjem na daljavo. Najpogosteje so bili ŠSD v stiku z učenci z učnimi težavami ter z učenci s posebnimi potrebami, ki imajo odločbo o usmeritvi. Najmanj pogosto so bili v stiku z nadarjenimi učenci. Pogostost obravnave in stika z različnimi skupinami učencev ŠSD OŠ in ŠSD SŠ je prikazana v Tabeli 12.

Tabela 12

Odstotki odgovorov ŠSD o tem, kako pogosto so med izobraževanjem na daljavo obravnavali oz. bili v stiku z učenci ali skupinami učencev

		vsak dan ali skoraj vsak dan (%)	večkrat tedensk o (%)	enkrat tedensk o (%)	enkrat na dva tedna (%)	mesečn o ali manj (%)	nisem bil v stiku (%)	tudi v običajni h pogojih nimam stika s temi učenci (%)
Nadarjeni učenci.	OŠ	0,0	0,9	13,5	5,4	23,4	23,4	33,3
	SŠ	0,0	2,6	2,6	2,6	46,2	23,1	23,1
Učenci z učnimi težavami.	OŠ	50,0	25,4	14,9	2,6	2,6	0,9	3,5
	SŠ	20,5	28,2	20,5	23,1	5,1	2,6	0,0
Učenci s posebnimi potrebami, ki imajo odločbo o usmeritvi.	OŠ	54,9	26,5	8,0	3,5	3,5	0,9	2,7
	SŠ	20,0	37,5	20,0	15,0	2,5	0,0	5,0
Učenci s čustvenimi in z vedenjskim težavami.	OŠ	28,1	30,7	24,6	7,9	3,5	1,8	3,5
	SŠ	15,0	32,5	22,5	20,0	2,5	2,5	5,0
Učenci priseljenci.	OŠ	6,3	15,2	11,6	7,1	11,6	9,8	38,4
	SŠ	0,0	10,3	20,5	15,4	20,5	5,1	28,2
Učenci tujci.	OŠ	5,3	13,3	13,3	5,3	12,4	10,6	39,8
	SŠ	0,0	12,8	15,4	17,9	28,2	2,6	23,1
Romski učenci.	OŠ	7,1	4,5	4,5	0,9	0,0	14,3	68,8
	SŠ	2,7	8,1	2,7	13,5	0,0	73,0	2,7
	OŠ	14,3	22,3	17,0	7,1	12,5	6,3	20,5

Učenci iz ranljivih skupin, npr. revščina, družine s težavami.	SŠ	7,5	20,0	20,0	12,5	25,0	7,5	7,5
--	----	-----	------	------	------	------	-----	-----

Opomba. S sivo so obarvane najvišje vrednosti.

Iz skupine učencev s posebnimi potrebami, ki imajo odločbo o usmeritvi, so bili ŠSD med izobraževanjem na daljavo najpogosteje v stiku z učenci s primanjkljaji na posameznih področjih učenja, učenci s čustvenimi in z vedenjskimi motnjami ter z dolgotrajno bolnimi učenci (Tabela 13).

Tabela 13

Odstotki odgovorov ŠSD o tem, kako pogosto so med izobraževanjem na daljavo obravnavali oz. bili v stiku z učenci iz skupine učencev s posebnimi potrebami, ki imajo odločbo o usmeritvi

		vsak dan ali skoraj vsak dan (%)	večkrat tedensko (%)	enkrat tedensko (%)	enkrat na dva tedna (%)	mesečno o ali manj (%)	nisem bil v stiku (%)	tudi v običajnih pogojih nimam stika s temi učenci (%)
Učenci z motnjami v duševnem razvoju.	OŠ	6,5	6,5	6,5	2,8	3,7	15,7	58,3
	SŠ	2,7	13,5	10,8	10,8	5,4	8,1	48,6
Slepi in slabovidni učenci oziroma Učenci z okvaro vidne funkcije.	OŠ	0,9	0,9	1,9	0,9	4,7	15,9	74,8
	SŠ	0,0	0,0	5,3	7,9	7,9	13,2	65,8
Gluhi in naglušni učenci.	OŠ	0,9	2,8	4,7	5,7	2,8	16,0	67,0
	SŠ	0,0	0,0	8,1	10,8	8,1	16,2	56,8
Učenci z govorno-jezikovnimi motnjami.	OŠ	11,2	24,3	13,1	3,7	7,5	12,1	28,0
	SŠ	0,0	10,8	16,2	18,9	16,2	5,4	32,4
Gibalno ovirani učenci.	OŠ	1,9	2,8	4,7	2,8	4,7	17,0	66,0
	SŠ	0,0	2,7	5,4	13,5	8,1	16,2	54,1
Dolgotrajno bolni učenci.	OŠ	15,0	37,4	13,1	8,4	6,5	3,7	15,9
	SŠ	5,3	15,8	26,3	23,7	18,4	2,6	7,9
	OŠ	45,5	35,5	10,0	5,5	2,7	0,9	0,0

Učenci s primanjkljaji na posameznih področjih učenja.	SŠ	13,5	27,0	32,4	10,8	8,1	5,4	2,7
Učenci z avtističnimi motnjami.	OŠ	9,3	21,5	7,5	3,7	13,1	13,1	31,8
	SŠ	7,9	15,8	21,1	15,8	10,5	2,6	26,3
Učenci s čustvenimi in z vedenjskimi motnjami.	OŠ	21,8	34,5	14,5	12,7	7,3	0,9	8,2
	SŠ	7,9	31,6	34,2	18,4	5,3	2,6	0,0

Opomba. S sivo so obarvane najvišje vrednosti.

Največ dela med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo so ŠSD imeli z učenci z učnimi težavami, učenci s čustvenimi in vedenjskimi težavami ter učenci s posebnimi potrebami (Tabela 14).

Tabela 14

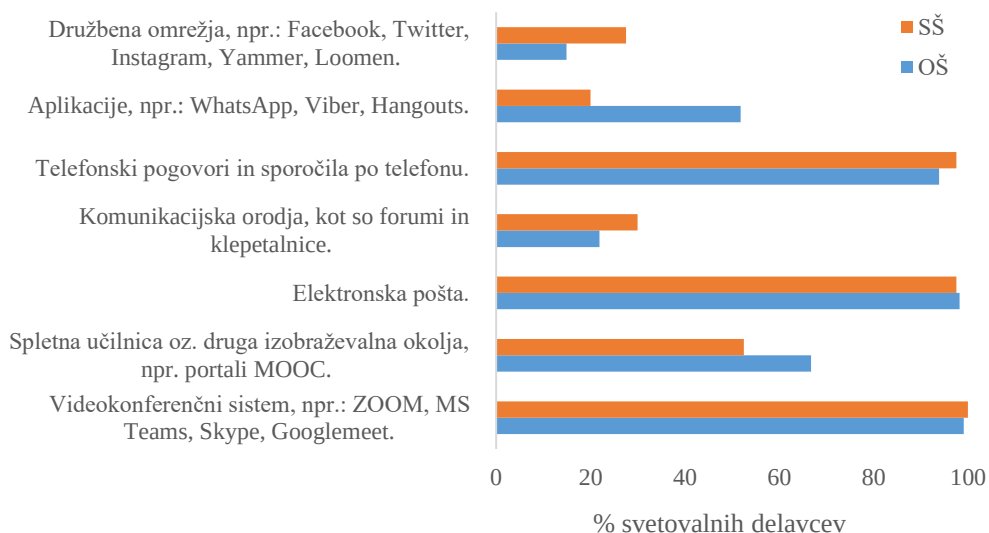
Opisne statistike o obsegu dela s skupinami učencev med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo (1 – bistveno manj dela, 5 – bistveno več dela)

	ŠSD OŠ		ŠSD SŠ	
	<i>M (SD)</i>	<i>Mo</i>	<i>M (SD)</i>	<i>Mo</i>
Nadarjeni učenci.	2,47 (0,96)	3	2,39 (0,76)	3
Učenci z učnimi težavami.	4,26 (0,84)	5	4,00 (0,93)	4
Učenci s posebnimi potrebami, ki imajo odločbo o usmeritvi.	4,10 (0,88)	4 in 5	4,00 (0,75)	4
Učenci s čustvenimi in vedenjskim težavami.	3,93 (0,97)	5	3,88 (0,94)	4
Učenci priseljenci.	3,25 (0,97)	3	3,10 (0,97)	3
Učenci tujci.	3,23 (0,98)	3	3,16 (0,97)	3
Romski učenci.	2,70 (1,24)	3	2,60 (1,06)	3
Učenci iz ranljivih skupin, npr. revščina, družine s težavami.	3,61 (0,97)	3	3,58 (1,01)	4

Pri svojem delu na daljavo so uporabili različne načine, da so vzpostavili stik z učenci. Skoraj vsi ŠSD so uporabili videokonferenčni sistem, elektronsko pošto in telefonske pogovore in sporočila po telefonu. Nekateri so za vzpostavitev stika z učenci uporabili tudi spletno učilnico, komunikacijska orodja (forumi, klepetalnice), aplikacije in družbena omrežja (Slika 22).

Slika 22

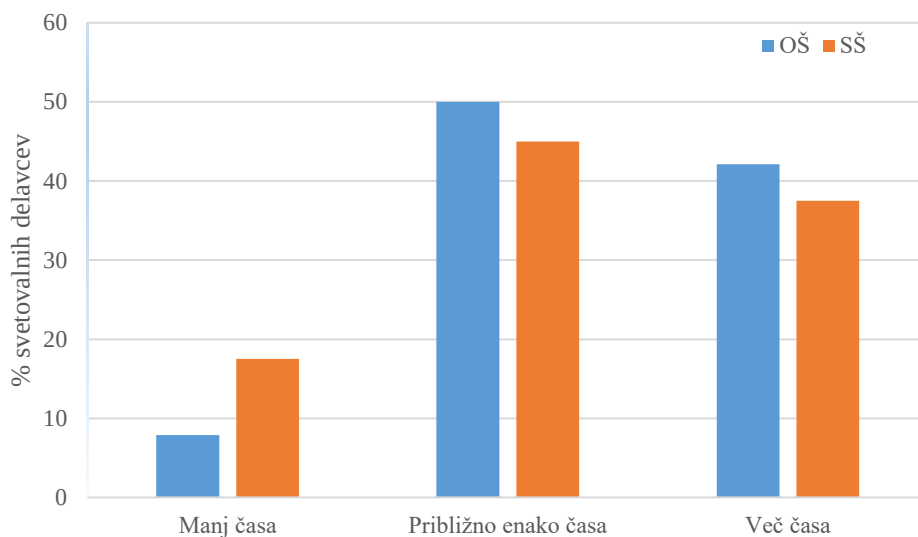
Uporabljeni načini dela na daljavo ŠSD za vzpostavitev stika z učenci

ŠSD OŠ in ŠSD SŠ poročajo o različno dolgih srečanjih z učencem oz. učenci na daljavo. V OŠ so bila srečanja povprečno dolga 49 min ($SD = 31$, min = 10, max = 270). V SŠ so bila srečanja povprečno dolga 39 min ($SD = 18$, min = 1, max = 120). Večina ŠSD OŠ in ŠSD SŠ je poročala, da je srečanje z učenci med izobraževanjem na daljavo trajalo približno enako časa ali več časa v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo (Slika 23).

Slika 23

Povprečno trajanje srečanja z učenci med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo

V srečanjih z učenci so se ŠSD OŠ in ŠSD SŠ pogovarjali o različnih temah (Tabela 15, Slika 24), najpogosteje o motivaciji za učenje, opravljanju domačih nalog in drugih obveznosti, samostojnem učenju in učnih strategijah, skrbih, povezanih z ocenami. V OŠ je po pogostosti teme pogovorov izstopalo tudi razumevanje učnih vsebin, v SŠ pa doživljanje negativnih čustev, skrbi, povezane z maturo ter duševno zdravje.

Tabela 15

Opisne statistike o pogostosti pogovorov s posameznim učencem ali s skupino učencev o različnih temah (1 – nikoli, 5 – vedno)

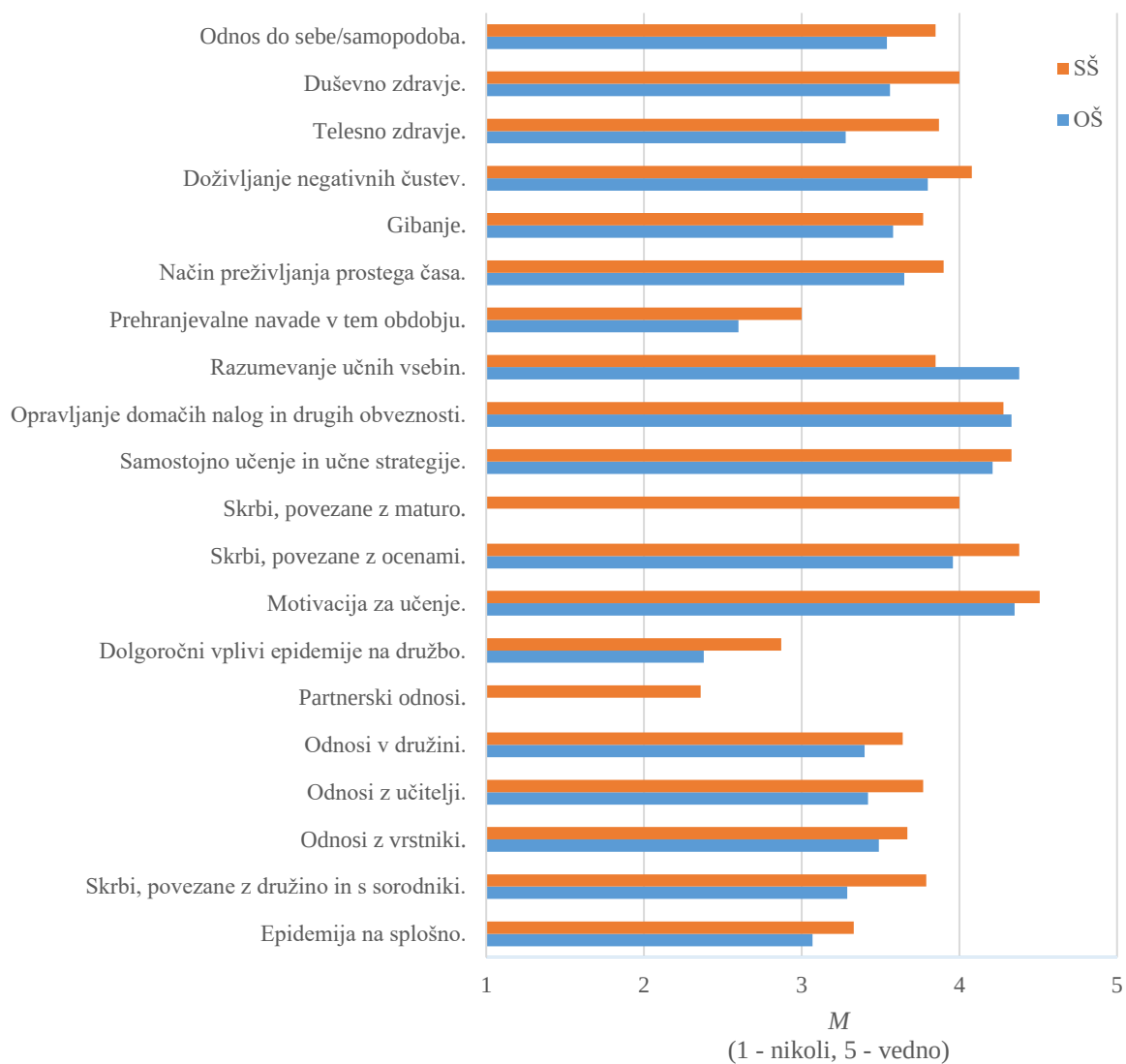
Teme pogovorov z učenci	ŠSD OŠ		ŠSD SŠ	
	<i>M (SD)</i>	<i>Mo</i>	<i>M (SD)</i>	<i>Mo</i>
Epidemija na splošno, npr. o zaščitnih ukrepih, virusu.	3,07 (0,81)	3	3,33 (0,84)	3
Skrbi, povezane z družino in s sorodniki.	3,29 (0,83)	4	3,79 (0,73)	4
Odnosi z vrstniki.	3,49 (0,84)	4	3,67 (0,62)	4
Odnosi z učitelji.	3,42 (0,89)	4	3,77 (0,74)	4
Odnosi v družini.	3,40 (0,92)	4	3,64 (0,71)	4
Partnerski odnosi.	/	/	2,36 (0,93)	3
Dolgoročni vplivi epidemije na družbo.	2,38 (0,93)	2	2,87 (0,98)	3

Motivacija za učenje.	4,35 (0,65)	4	4,51 (0,51)	5
Skrbi, povezane z ocenami.	3,96 (0,84)	4	4,38 (0,49)	4
Skrbi, povezane z maturo.	/	/	4,00 (0,76)	4
Samostojno učenje in učne strategije.	4,21 (0,69)	4	4,33 (0,66)	4
Opravljanje domačih nalog in drugih obveznosti.	4,33 (0,70)	4	4,28 (0,72)	4
Razumevanje učnih vsebin.	4,38 (0,70)	5	3,85 (0,81)	4
Prehranjevalne navade v tem obdobju.	2,60 (0,99)	2	3,00 (0,80)	3
Način preživljanja prostega časa.	3,65 (0,88)	4	3,90 (0,72)	4
Gibanje, npr. koliko gibanja vključujejo v vsakodnevno življenje.	3,58 (0,87)	4	3,77 (0,71)	4
Doživljanje negativnih čustev, npr. strah, jeza, žalost, osamljenost.	3,80 (0,91)	4	4,08 (0,70)	4
Telesno zdravje, npr. splošno slabše telesno počutje, glavoboli.	3,28 (0,96)	4	3,87 (0,74)	4
Duševno zdravje.	3,56 (0,97)	4	4,00 (0,65)	4
Odnos do sebe/samopodoba.	3,54 (0,95)	4	3,85 (0,67)	4

Opomba. Odebeljene so povprečne vrednosti enake ali višje od 4,00.

Slika 24

Povprečne vrednosti o pogostosti pogovorov s posameznim učencem ali s skupino učencev o različnih temah

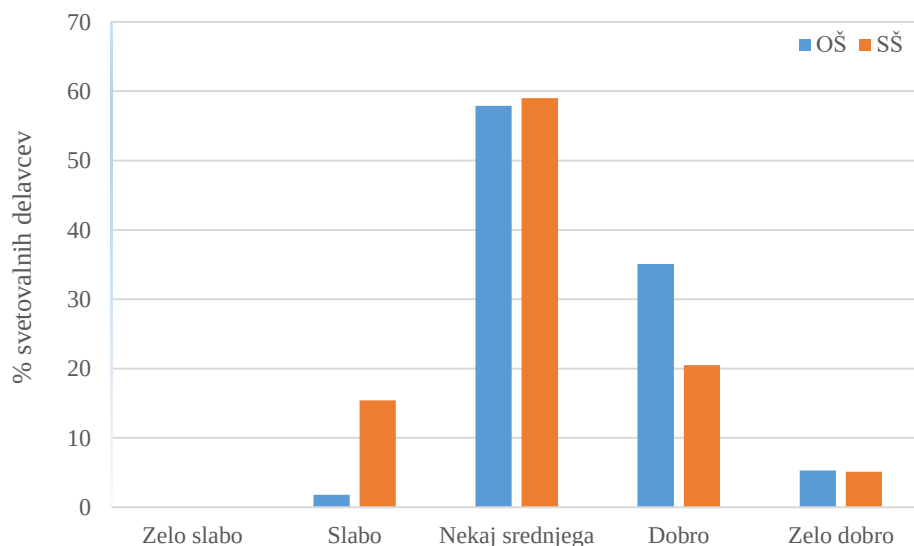

Ocena prilagoditve učencev

Največ ŠSD OŠ in ŠSD SŠ je bilo mnenja, da so se učenci srednje dobro prilagodili spremembi izobraževanja na daljavo (Slika 25).

Slika 25

Ocene ŠSD o prilagoditvi učencev na spremembo izobraževanja na daljavo

ŠSD so ocenili, da so se učenci najboljše prilagodili izobraževanju na daljavo na tehničnem področju (uporaba IKT) ter organizaciji izobraževanja na daljavo, slabše pa glede počutja in doživljanja ter samostojnega učenja. Kljub temu so se tudi najnižje povprečne vrednosti ocen (Tabela 16, Slika 26) gibale okoli sredinske vrednosti, ki je pomenila »srednjo« prilagoditev.

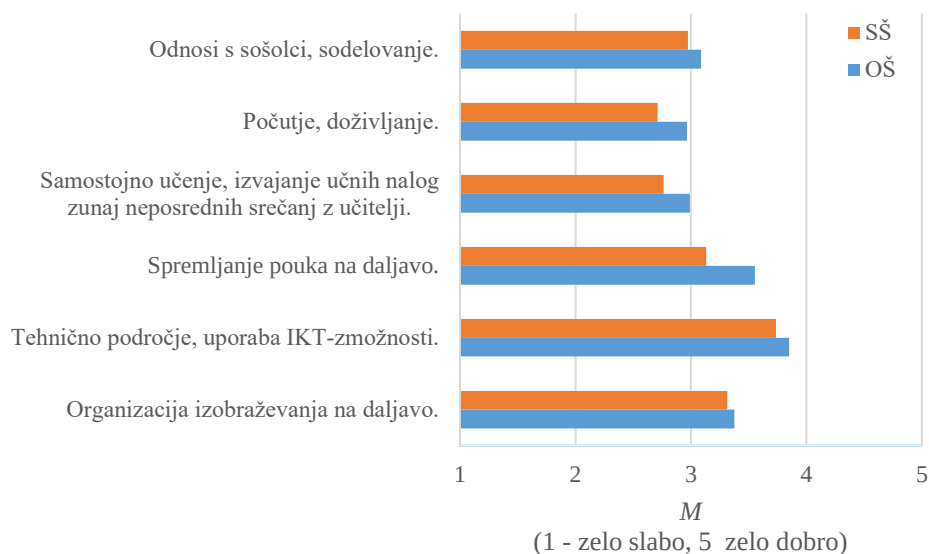
Tabela 16

Opisne statistike o prilagoditvi učencev na izobraževanje na daljavo (1 – zelo slabo, 5 – zelo dobro)

	ŠSD OŠ		ŠSD SŠ	
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
Organizacija izobraževanja na daljavo.	3,38	0,70	3,32	0,78
Tehnično področje, uporaba IKT-zmožnosti.	3,85	0,61	3,74	0,98
Spremljanje pouka na daljavo.	3,55	0,67	3,13	0,78
Samostojno učenje, izvajanje učnih nalog zunaj neposrednih srečanj z učitelji.	2,99	0,75	2,76	0,85
Počutje, doživljanje.	2,96	0,75	2,71	0,69
Odnosi s sošolci, sodelovanje.	3,09	0,76	2,97	0,82

Slika 26

Prikaz povprečnih vrednosti o prilagoditvi učencev na izobraževanje na daljavo

Tudi kvalitativna analiza je pokazala podobne rezultate. Po oceni ŠSD OŠ so se učenci najbolj prilagodili izobraževanju na daljavo na področjih uporabe IKT, spremljanja pouka v danih razmerah in organizacije dela/samostojnosti pri učenju (Tabela 17). ŠSD SŠ so podali 43 odgovorov. 44 % odgovorov je bilo uvrščenih v kategorijo uporabe IKT, devet odgovorov v kategorijo organizacije dela/samostojnosti pri delu, sedem odgovorov v kategorijo spremljanje pouka v danih razmerah, po štirje odgovori pa so se nanašali na dobro sodelovanje med učenci in uporabo nepoštenih načinov za doseganje boljših ocen (»plonkanje«).

Tabela 17

Odgovori ŠSD v osnovnih šolah na vprašanje o njihovi oceni področij, na katerih so se učenci najbolj prilagodili izobraževanju na daljavo (f = 124)

Kategorije odgovorov	f(%)	Primeri odgovorov
Uporaba IKT	60	»IKT pismenost.«
		»Uporaba IKT tehnologije.«
		»Uporaba tehnike.«

Spremljanje pouka v danih razmerah 20 »Spremljanje pouka na daljavo.«

»Spremljanje spletnih učilnic.«

Organizacija dela/samostojnost pri učenju 17 »Organizacija izobraževanja na daljavo.«

»Tempo dela jim je v večini zelo odgovarjal, bili so manj obremenjeni, tako glede šole, kot glede obšolskih dejavnosti - najboljše so se prilagodili organizaciji dela.«

Opomba. V tabeli so prikazane vsebinske kategorije odgovorov, ki so se pojavile v 10 % ali več vseh podanih prostih odgovorov. Štirje vprašani so navedli, da je bilo močno področje prilagajanja izobraževanju na daljavo dobro sodelovanje učencev s sošolci.

Po oceni ŠSD OŠ so imeli učenci največ težav s prilagajanjem izobraževanju na daljavo glede samostojnosti pri učenju, organizacije dela/časa, motivacije, socialnih odnosov in doživljanja (Tabela 18). ŠSD SŠ so podali 60 odgovorov. 35 % odgovorov se je nanašalo na samostojnost pri učenju, 18 % na spremljanje pouka na daljavo, 17 % na organizacijo dela/časa in motivacijo, pet odgovorov na socialne odnose in trije na doživljanje.

Tabela 18

Odgovori ŠSD OŠ na vprašanje o njihovi oceni področij, na katerih so imeli učenci največ težav s prilagajanjem izobraževanju na daljavo (f = 176)

Kategorije odgovorov	f(%)	Primeri odgovorov
Samostojnost pri učenju	37	»Samostojno učenje, izvajanje učnih nalog zunaj neposrednih srečanj z učitelji.« »Pri sprotnem opravljanju nalog in obveznosti.« »Odgovornost, samoiniciativnost, vztrajnost.« »Pri samostojnem delu.«
Organizacija dela/časa	19	»Samoorganizaciji, planiranju časa za učenje, prosti čas, domače naloge,...«

»Z dnevno rutino.«

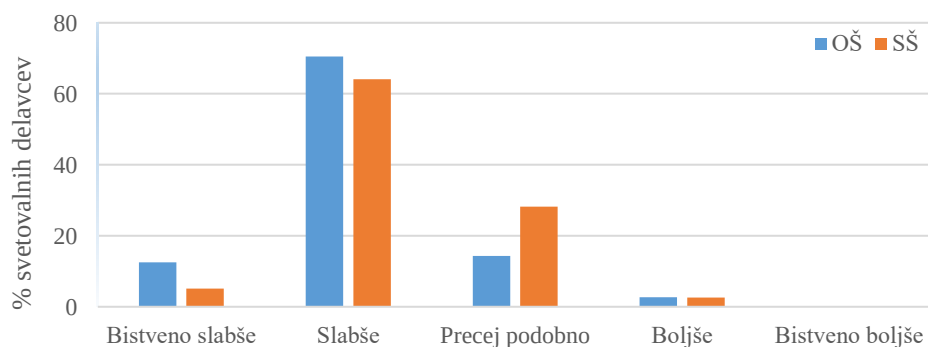
Motivacija	12	»Motivacija za delo.«
Socialni odnosi	11	»Pomanjkanje vrstniških stikov, podpore, komunikacije.«
Doživljanje	11	»Na področju počutja in doživljanja dane situacije.«

Opomba. V tabeli so prikazane vsebinske kategorije odgovorov, ki so se pojavili v 10 % ali več vseh podanih prostih odgovorov. Nižje od 10 % so bili zastopani odgovori v naslednjih kategorijah: sledenje pouka na daljavo (5 %), razumevanje vsebin pri posameznih predmetih (3 %) in uporaba IKT (2 %).

V povprečju so ŠSD OŠ ($M = 2,07$, $SD = 0,61$, $Me = 2$) in ŠSD SŠ ($M = 2,28$, $SD = 0,61$, $Me = 2$) ocenili, da so učenci doživljali pouk med izobraževanjem na daljavo slabše v primerjavi z običajnim poukom v šoli (Slika 27). Pri pojasnitvah odgovorov so ŠSD pogosto razložili, da so učenci zelo raznoliko doživljali pouk med izobraževanjem na daljavo, nekateri boljše drugi slabše. Vsebinska pojasnila so dodana k Prilogi 9.

Slika 27

Ocene ŠSD o tem, kako so učenci doživljali pouk med izobraževanjem na daljavo v primerjavi z običajnim poukom

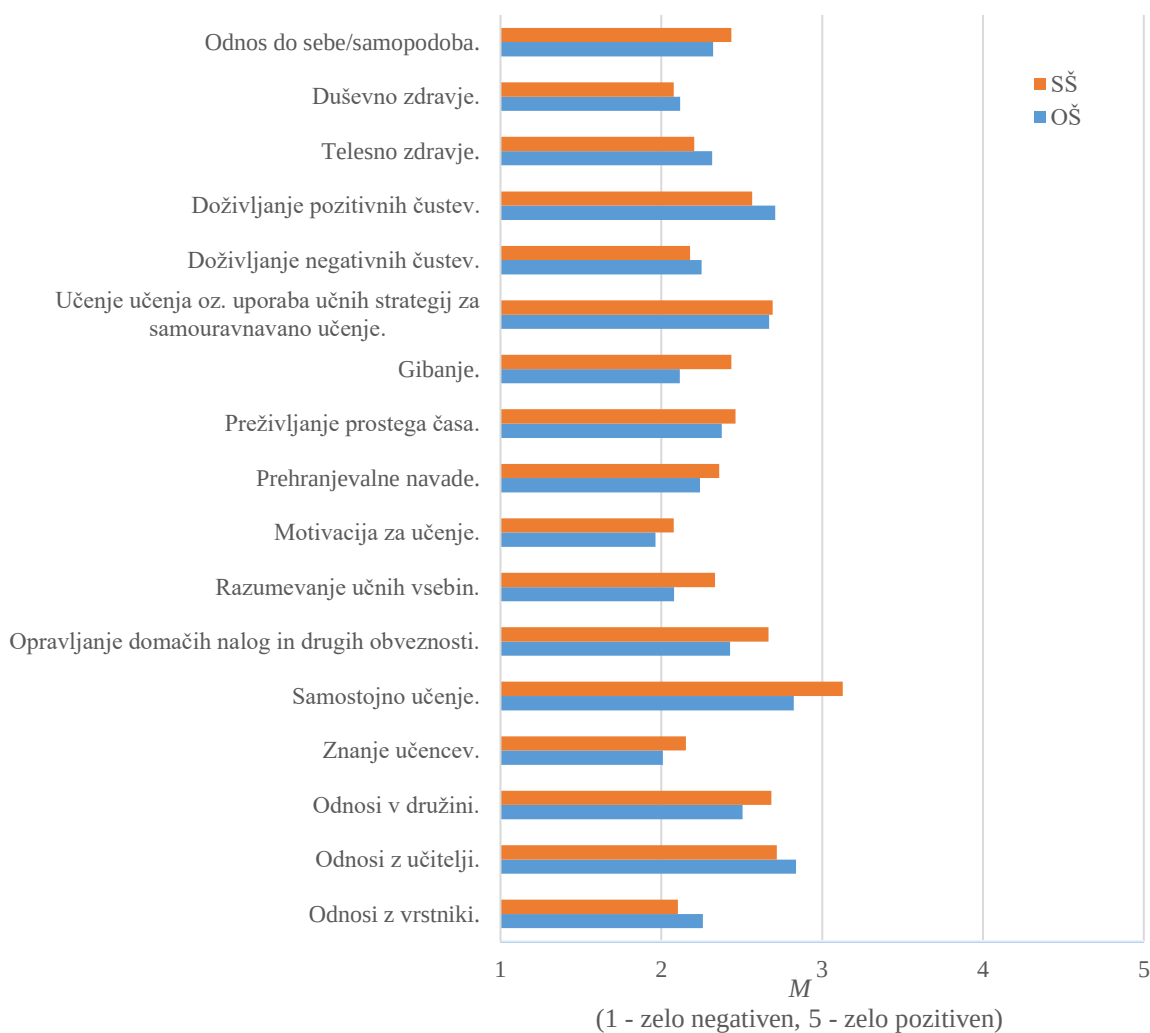

Po presoji ŠSD je imelo izobraževanje na daljavo v povprečju bolj negativen vpliv na različna področja vedenja in dela učencev (npr. motivacija za učenje, znanje učencev, odnosi z vrstniki, duševno zdravje, doživljanje negativnih čustev). Najmanj negativnega vpliva so zaznali pri

samostojnem učenju, za katerega so predvsem ŠSD SŠ menili, da izobraževanje na daljavo ni imelo posebnega vpliva (Slika 30).

Slika 30

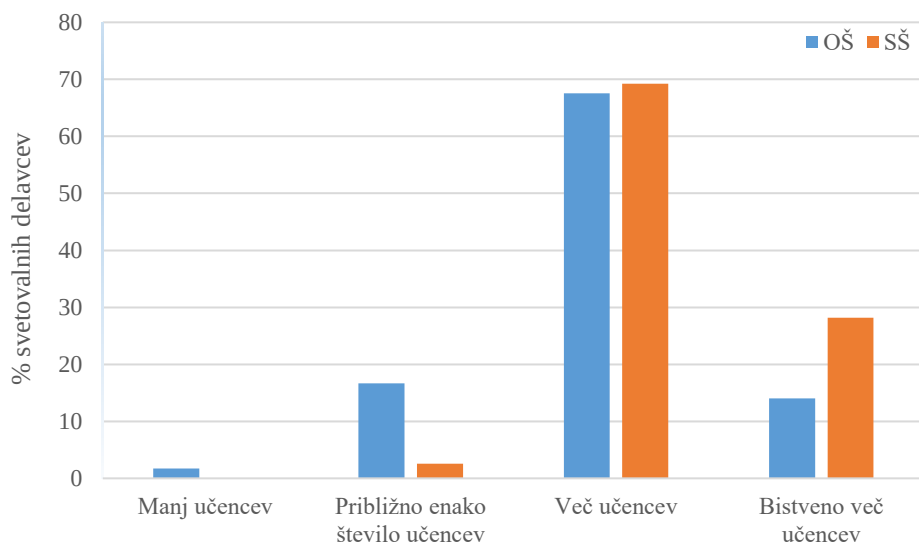
Prikaz povprečnih vrednosti odgovorov o tem, kakšen vpliv je imelo izobraževanje na daljavo na naslednja področja vedenja in dela učencev

V povprečju so ŠSD OŠ ($M = 2,94$, $SD = 0,61$, $Me = 3$) in ŠSD SŠ ($M = 3,26$, $SD = 0,50$, $Me = 3$) ocenili, da je več učencev imelo med izobraževanjem na daljavo izrazitejše psihosocialne težave v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo (Slika 28).

Slika 28

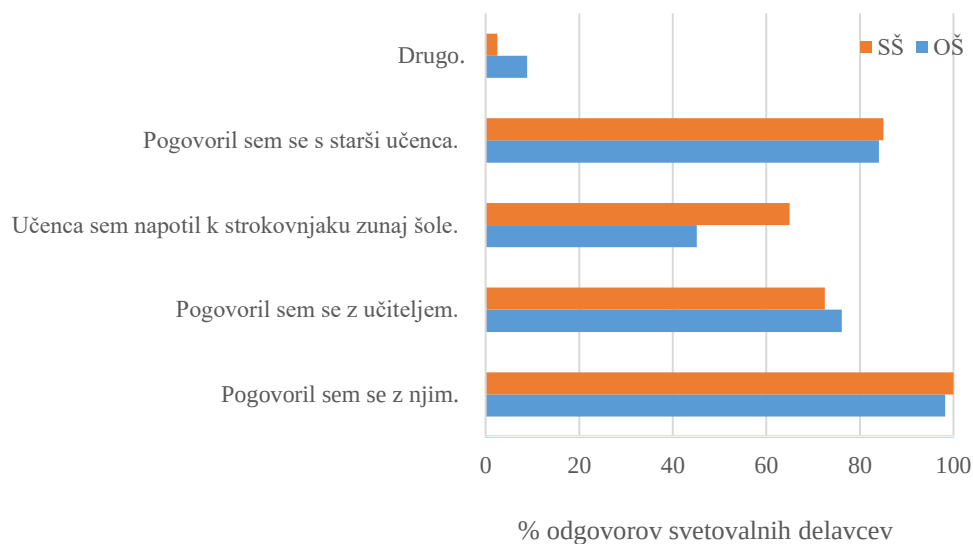
Ocene ŠSD o tem, koliko učencev je imelo med izobraževanjem na daljavo izrazitejše psihosocialne težave v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo

Če so ŠSD pri učencu opazili psihosocialne težave, so se z njim pogovorili. Večina se je pogovorila tudi s starši učenca in učiteljem, nekateri pa so učenca napotili k strokovnjaku zunaj šole (Slika 31).

Slika 31

Načini obravnave učenca, pri katerem so ŠSD opazili psihosocialne težave

Po ocenah ŠSD OŠ je bilo pri učencih med izobraževanjem na daljavo bolj prisotno pomanjkanje smisla za delo in nemotiviranost, težave na področju učenja in nezbranost pri

šolskem delu. Po ocenah ŠSD SŠ pa poleg omenjenega izstopa tudi povečano slabo razpoloženje in doživljanje negativnih čustev pri dijakih. Povprečne ocene prisotnosti večine težav (Tabela 19, Slika 29) so bile nad srednjo vrednostjo 3, ki je pomenila podobno prisotnost kot v času pred epidemijo.

Tabela 19

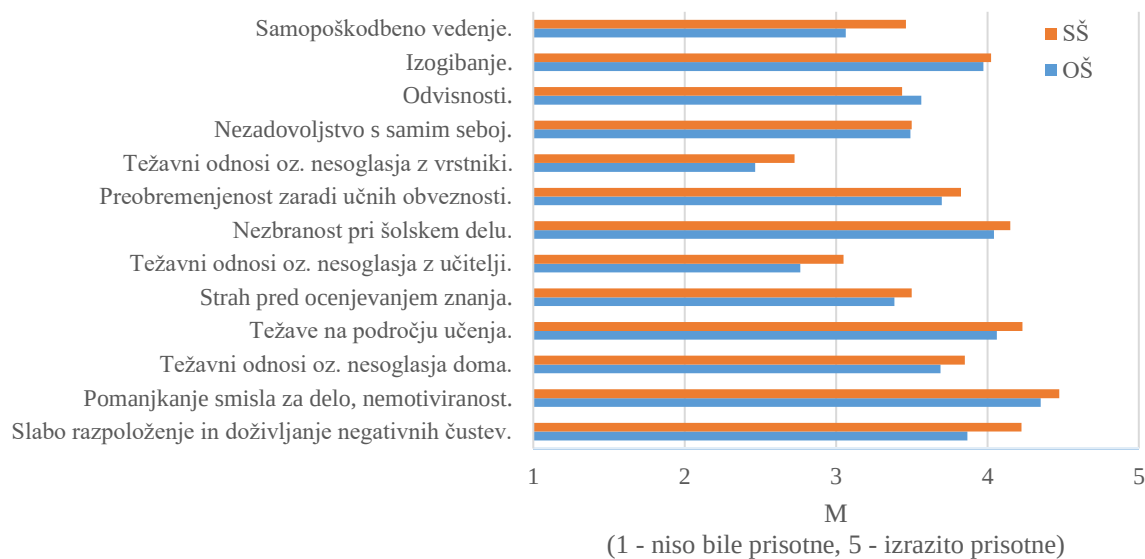
Opisne statistike o prisotnosti težav pri učencih med izobraževanjem na daljavo (1 – niso bile prisotne, 5 – izrazito prisotne)

	ŠSD OŠ		ŠSD SŠ	
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
Slabo razpoloženje in doživljanje negativnih čustev.	3,87	0,49	4,23	0,48
Pomanjkanje smisla za delo, nemotiviranost.	4,35	0,62	4,48	0,60
Težavni odnosi oz. nesoglasja doma.	3,69	0,61	3,85	0,53
Težave na področju učenja.	4,06	0,57	4,23	0,67
Strah pred ocenjevanjem znanja.	3,39	0,96	3,50	0,85
Težavni odnosi oz. nesoglasja z učitelji.	2,76	0,63	3,05	0,75
Nezbranost pri šolskem delu.	4,04	0,73	4,15	0,70
Preobremenjenost zaradi učnih obveznosti.	3,70	0,82	3,83	0,71
Težavni odnosi oz. nesoglasja z vrstniki.	2,46	0,67	2,73	0,78
Nezadovoljstvo s samim seboj (nizka samopodoba, nizko samospoštovanje).	3,49	0,72	3,50	0,75
Odvisnosti.	3,56	0,95	3,44	0,79
Izogibanje.	3,97	0,83	4,03	0,89
Samopoškodbeno vedenje.	3,06	0,95	3,46	0,79

Opomba. Odebeljene so povprečne vrednosti enake ali višje od 4,00.

Slika 29

Prikaz povprečnih vrednosti prisotnosti težav pri učencih med izobraževanjem na daljavo

ŠSD so zaznali različne potrebe učencev med izobraževanjem na daljavo. ŠSD OŠ so zaznali potrebe učencev po socialnih odnosih/druženju, pogovoru, pomoči pri učenju in pomoči pri organizaciji (Tabela 20). ŠSD SŠ pa so podali 58 odgovorov. 43 % odgovorov je bilo uvrščenih v kategorijo socialni odnosi/druženje, 17 % v pogovor in pouk v šoli (npr. »Dijaki so zelo pogrešali neposreden pouk v šoli, predvsem na področju praktičnih vsebin.«); devet ŠSD je poročalo o težavah dijakov z motivacijo ter izraženo potrebo po učni pomoči.

Tabela 20

Zaznane potrebe učencev med izobraževanjem na daljavo od ŠSD OŠ ($f = 247$)

Kategorije odgovorov	$f(\%)$	Primeri odgovorov
Socialni odnosi/druženje	30	»Želja po osebnem stiku v živo, objemi, dotiki, toplina...« »Po stiku z učiteljem in sošolci, po svobodi in druženju.« »Predvsem po socialnih stikih.«
Pogovor	20	»Večja potreba po pogovoru.«

»Prosti pogovori.«

Pomoč pri učenju	20	»Pomoč pri samostojnem učenju.«
------------------	----	---------------------------------

»Pomoč pri dodatni razlagi učne snovi, problem je bil, ker učitelji niso mogli slediti delu počasnih učencev.«

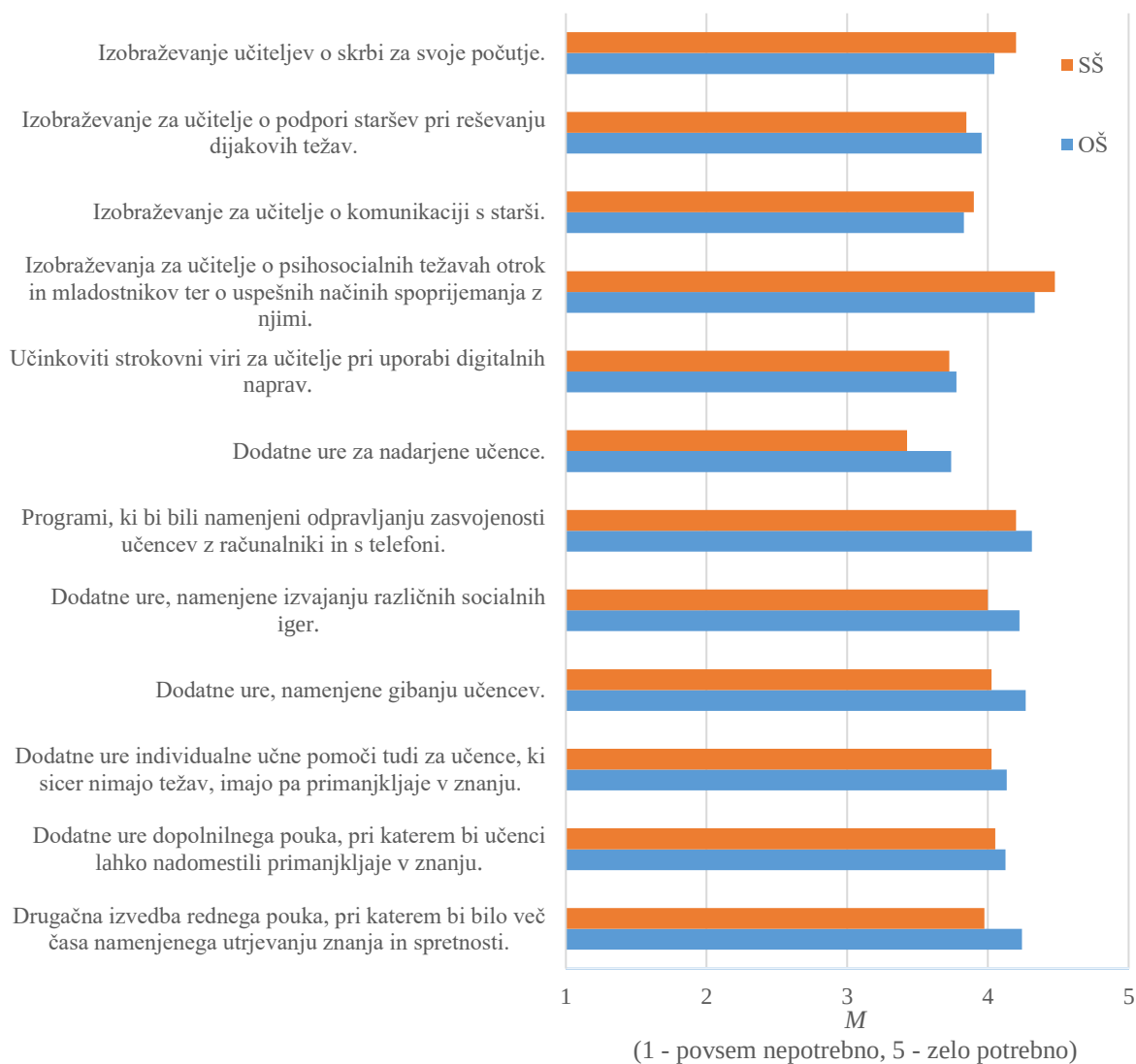
Pomoč pri organizaciji	10	»Pomoč pri organizaciji svojega časa, dela.«
------------------------	----	--

Opomba. V tabeli so prikazane vsebinske kategorije odgovorov, ki so se pojavili v 10 % ali več vseh podanih prostih odgovorov. Nižje od 10 % so bili zastopani odgovori v naslednjih kategorijah: boljše sodelovanje z učitelji (8 %), višja motivacija (6 %), večja potreba po varnosti (4 %), gibanju in povratnih informacijah (pod 1 % odgovorov).

Da bi podprli učence na področjih, na katerih kažejo primanjkljaje, je po strokovnem mnenju ŠSD potrebnih več sprememb v naslednjem šolskem letu, ki so prikazane na Sliki 32. Vse spremembe so ŠSD v povprečju označili kot potrebne oz. srednje potrebne.

Slika 32

Prikaz povprečnih vrednosti o potrebnih spremembah za naslednje šolsko leto, da bi podprli učence na področjih, na katerih kažejo primanjkljaje

4 Učitelji med izobraževanjem na daljavo

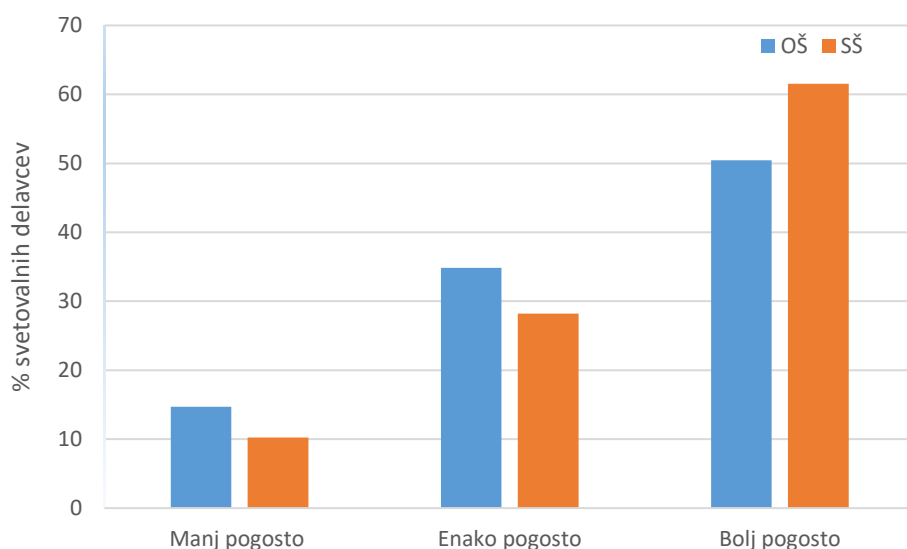
Sodelovanje z učitelji

V povprečju so ŠSD OŠ ($M = 2,36$, $SD = 0,73$, $Me = 3$) in ŠSD SŠ ($M = 2,51$, $SD = 0,68$, $Me = 3$) med izobraževanjem na daljavo bolj pogosto sodelovali z učitelji v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo. Porazdelitev odgovorov je prikazana na Sliki 34. Pet ŠSD OŠ in en ŠSD SŠ je izbral odgovor drugo. Poročali so sledeče:

- »Bili smo v stiku, poznamo se, obveščali so me, skušala sem jim biti v oporo. Na tem področju nisem zaznala večjih težav.«
- »Z nekaterimi bolj kot v času pred korono, z nekaterimi manj.«
- »Če gledamo predmetne učitelje, potem manj pogosto, če pa gledamo znotraj aktiva svetovalne službe, kjer smo tudi učiteljice DSP, pa enako oz. bolj pogosto.«
- »Enako pogosto, a je komunikacija bila bolj časovno zamudna, dolgotrajna, poglobljena, nedokončana.
- »Z nekaterimi enako pogosto, drugimi večkrat (več oblik komunikacije, več so imeli časa za pogovor), nekateri popolnoma neodzivni.«
- »Težko je opredeliti količino stikov, saj stiki na daljavo vzamejo več časa, hkrati pa so omejeni na določene ljudi, v živo mimogrede sodeluješ z več učitelji.«

Slika 34

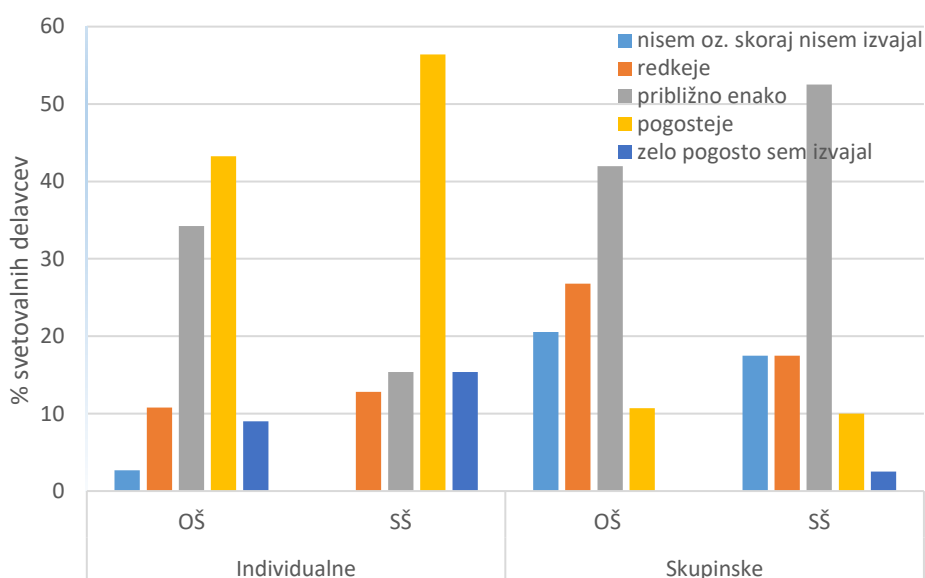
Pogostost sodelovanja ŠSD z učitelji med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo

V povprečju so ŠSD OŠ ($M = 3,45$, $SD = 0,90$, $Me = 4$) in ŠSD SŠ ($M = 3,74$, $SD = 0,88$, $Me = 4$) med izobraževanjem na daljavo pogosteje izvajali individualne svetovalne in posvetovalne aktivnosti za učitelje v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo. Skupinske aktivnosti so v povprečju izvajali približno enako pogosto kot pred izobraževanjem na daljavo tako ŠSD OŠ ($M = 2,43$, $SD = 0,94$, $Me = 3$) kot ŠSD SŠ ($M = 2,63$, $SD = 0,98$, $Me = 3$). Porazdelitev odgovorov je prikazana na Sliki 35.

Slika 35

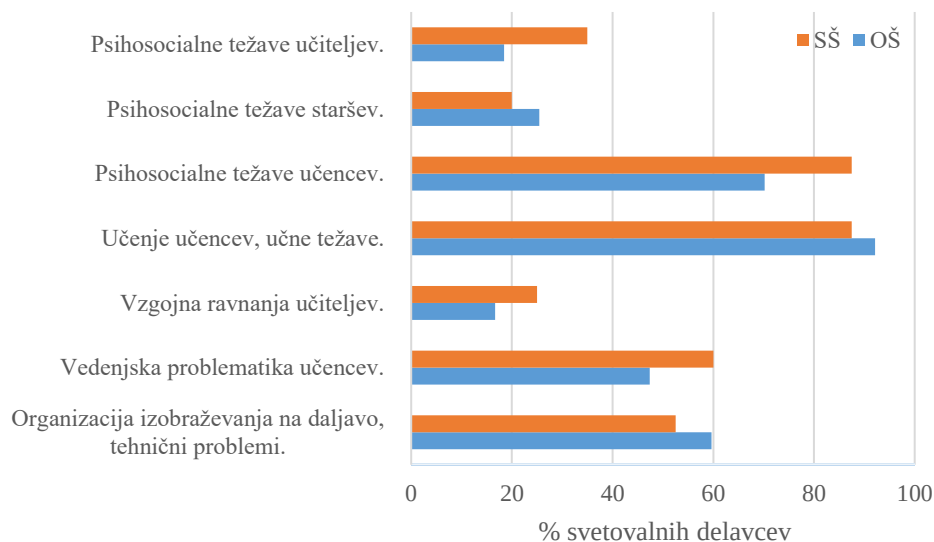
Pogostost izvajanja svetovalnih in posvetovalnih aktivnosti za učitelje med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo

Najpogostejše vsebine pogovorov, ki so jih ŠSD izvedli z učitelji med izobraževanjem na daljavo so bile o učenju, učnih ter psihosocialnih težavah učencev (Slika 36). Približno polovica ŠSD se je z učitelji pogovarjala tudi o vedenjski problematiki učencev ter organizaciji izobraževanja na daljavo. Manj ŠSD se je z učitelji pogovarjalo o njihovih psihosocialnih težavah in vzgojnih ravnanjih ter psihosocialnih težavah staršev.

Slika 36

Vsebine pogovorov, ki so jih ŠSD izvedli z učitelji med izobraževanjem na daljavo

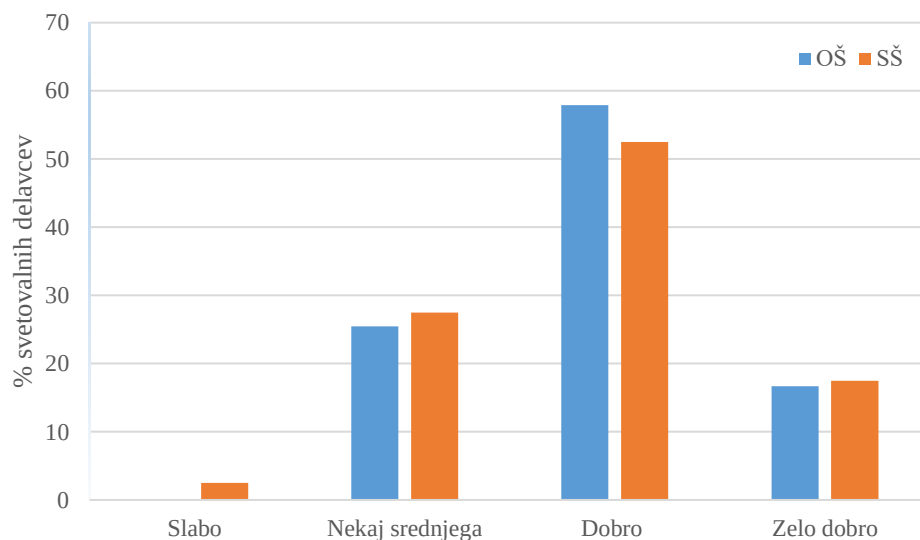

Ocena prilagoditve učiteljev

V povprečju so ŠSD OŠ ($M = 3,91$, $SD = 0,65$, $Me = 4$) in ŠSD SŠ ($M = 3,85$, $SD = 0,74$, $Me = 4$) ocenili, da so se učitelji dobro prilagodili spremembi izobraževanja na daljavo. Porazdelitev odgovorov je prikazana na Sliki 33.

Slika 33

Ocene ŠSD o tem prilagoditvi učiteljev na spremembo izobraževanja na daljavo

Med izobraževanjem na daljavo so ŠSD OŠ zaznali potrebe učiteljev po strokovni podpori/pomoči, komunikaciji, IKT znanju, pomoči pri neodzivnih učencih in pogovoru (Tabela 21). ŠSD SŠ so podali 54 odgovorov, ki so bili vsebinsko razpršeni. Največ odgovorov je bilo uvrščenih v kategorijo strokovne podpore/pomoči (22 %), sledile pa so naslednje kategorije: komunikacija (15 %), pogovor (15 %), pomoč pri organizaciji dela/časa (13 %), IKT (13 %). Štiri odgovori ali manj so bili zastopani v kategorijah pomoči pri neodzivnih učencih, pouku v šoli (»Poučevanje v živo!«), preobremenjenosti in potrebi po bolj jasnih navodilih MIZŠ.

Tabela 21

Zaznane potrebe učiteljev med izobraževanjem na daljavo od ŠSD v osnovnih šolah (f = 167)

Kategorije odgovorov	f(%)	Primeri odgovorov
Strokovna podpora/pomoč	41	»Podporo pri svojem delu (delam ali ne delam prav, ali sem vse naredil)...« »Potreba po podpori, druženju, posvetovanju, izmenjavi mnenj.« »Po informacijah glede načina dela.« »Podpora pri svetovalnih razgovorih s starši in učenci.«
Komunikacija	14	»Manjkal je neposreden stik z učenci; občasne težave pri vzpostavljanju kontakta s starši.« »Več medsebojnega sodelovanja.«
IKT	11	»Znanje o interaktivnih gradivih.« »Potreba po znanju pri uporabi IKT.«
Pomoč pri neodzivnih učencih	10	»Pomoč pri vzpostavitvi in ohranjanju stikov s posameznimi otroki.«

Pogovor

- 10 »Želja po pogovoru o tem, kako ločevati zasebno življenje od službe - želja po pogovoru o domačih težavah (skrb za lastne otroke, pomoč pri njihovem šolanju).«

Opomba. V tabeli so prikazane vsebinske kategorije odgovorov, ki so se pojavili v 10 % ali več vseh podanih prostih odgovorov. Nižje od 10 % so bili zastopani odgovori v kategorijah preobremenjenost (9 %) in dodatna pomoč pri organizaciji dela /časa (5 %).

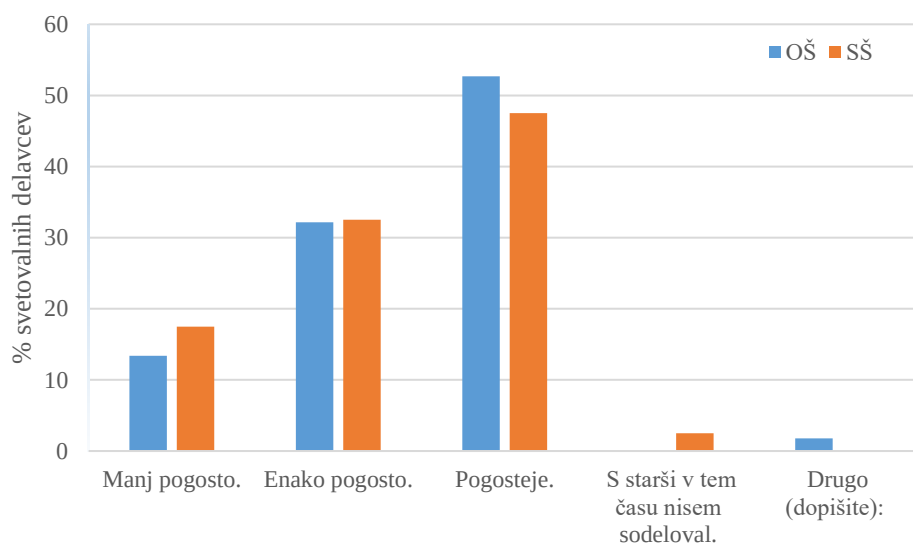
5 Starši med izobraževanjem na daljavo

Sodelovanje s starši

Večina ŠSD OŠ in ŠSD SŠ je med izobraževanjem na daljavo pogosteje izvajala svetovalne in posvetovalne aktivnosti s starši učencev v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo. Porazdelitev odgovorov je prikazana na Sliki 37.

Slika 37

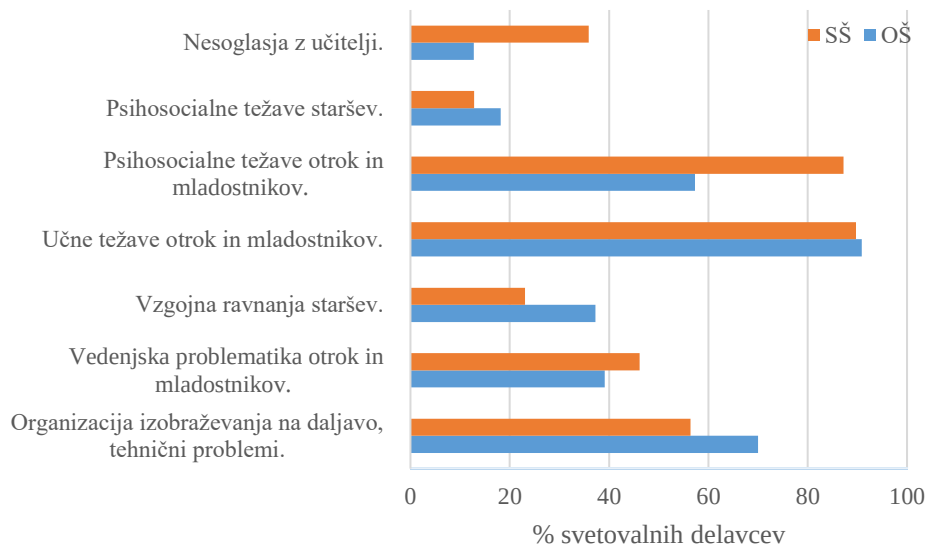
Pogostost izvajanja svetovalne in posvetovalne aktivnosti s starši učencev med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo

Na Sliki 38 so prikazane najpogostejše vsebine pogovorov, ki so jih ŠSD izvedli s starši med izobraževanjem na daljavo. Dve najbolj pogosto naslovljeni vsebini v pogovoru s starši so bile učne in psihosocialne težave otrok in mladostnikov. Slednje so bile s strani ŠSD SŠ pogosteje naslovljene kot pri ŠSD OŠ.

Slika 38

Vsebine pogovorov, ki so jih ŠSD izvedli s starši med izobraževanjem na daljavo

ŠSD OŠ so poročali, da so jim bili starši učencev, ki so jih obravnavali v okviru šolskega svetovalnega dela, v pomoč pri delu med izobraževanjem na daljavo pri podpori/motiviranju otrok, prav tako so starši pomagali s sodelovanjem s ŠSS (Tabela 22). ŠSD SŠ so podali 32 odgovorov, ki so v večini predstavljali kategorijo sodelovanje s ŠSS (84 %); trije odgovori so se nanašali na neodzivnost staršev, dva pa na podporo dijakom.

Tabela 22

Pomoč staršev obravnavanih učencev po mnenju ŠSD v osnovnih šolah ($f = 137$)

Kategorije odgovorov	$f(\%)$	Primeri odgovorov
Podpora/motiviranje otrok	46	»Pri vzpodbujanju učencev za kontakt s šolo.« »Spodbujanje otrok k učenju in spremljavi učnih ur.« »Otroka so spodbujali, mu pomagali pri predelovanju učne snovi, pri mlajših učencih so bili včasih zraven pri urah DSP.« »Pomagali so pri IKT, pri usmerjanju učenca, pri motivaciji učenca, pri zagotavljanju optimalnega poteka pouka.«
Sodelovanje s ŠSS	42	»Nudili so dostop do otrok, ki sicer niso bili odzivni.«

»Z dajanjem informacij (bolj celostna slika), s kontrolo in spodbudo otrokom, tehnično in učno pomočjo otrokom.«

»Sodelovanje in medsebojno izmenjevanje informacij o funkcioniranju učenca. Pomoč, kadar učenec ni bil prisoten pri pouku in je starš delal od doma (lažja kontrola in nadzor).«

Opomba. V tabeli so prikazane vsebinske kategorije odgovorov, ki so se pojavili v 10 % ali več vseh podanih prostih odgovorov. Nižje od 10 % so bili zastopani odgovori v kategoriji večja IKT pomoč (8 %); pet ŠSD je poročalo, da so bili oni bolj v pomoč staršem kot pa obratno.

Potrebe staršev

ŠSD OŠ so zaznali potrebe staršev po podpori/pomoč za izvajanje učne pomoči otroku ter organizaciji učenja, motiviranju otroka in razbremenitvi (Tabela 23). ŠSD SŠ so podali 52 odgovorov. Vsebinsko so se nanašali predvsem na kategorijo podpore/pomoči za izvajanje učne pomoči dijaku ter organizaciji učenja (58 %); preostali odgovori so bili zastopani v naslednjih kategorijah: motiviranje ($f = 7$), IKT pomoč ($f = 5$), vrnitev dijakov v šolo ($f = 5$; »Občutek nemoči zaradi ukrepov, želeli so si, da bi se šole čim prej odprle.«), komunikacija z učitelji ($f = 3$) in pomoč pri drugih težavah staršev, povezanih s situacijo, npr. ekonomske, družinske ($f = 2$).

Tabela 23

Zaznane potrebe staršev od ŠSD OŠ ($f = 153$)

Kategorije odgovorov	$f(\%)$	Primeri odgovorov
Podpora/pomoč za izvajanje učne pomoči otroku ter organizaciji učenja	57	»Informiranost, nudenje podpore, nasveti za delo doma.« »Konkretni nasveti za ravnanje, podpora - učna pomoč otroku.« »Starši so velikokrat prevzeli vlogo učitelja, kar je bilo zelo obremenjujoče. Sami niso znali pristopiti k nalogam, velikokrat jih tudi niso znali.«

»Potreba po pomoči s strani šole, bili so učitelji.«

»Potreba po pogovoru in potrditvi, da delajo prav.«

»Da bi jim nekdo pomagal pri delu z otroci, pri učenju, redu.«

Motiviranje otrok

14 »Nemoč pri motivaciji otroka.«

»Potrebe po idejah za motivacijo.«

Razbremenitev

13 »Manj obveznosti, ker jim je poleg njihovih služb bil velik zalogaj še toliko časa delati za šolo z otrokom.«

»Preobremenjenost.«

»Potreba po sprostitvi- čajanka na Zoomu.«

Opomba. V tabeli so prikazane vsebinske kategorije odgovorov, ki so se pojavili v 10 % ali več vseh podanih prostih odgovorov. Nižje od 10 % so bili zastopani odgovori v kategoriji potreba po IKT pomoči (8 %), boljši komunikaciji z učitelji (5 %) in pomoči pri drugih težavah staršev, povezanih s situacijo, npr. ekonomske, družinske (3 %).

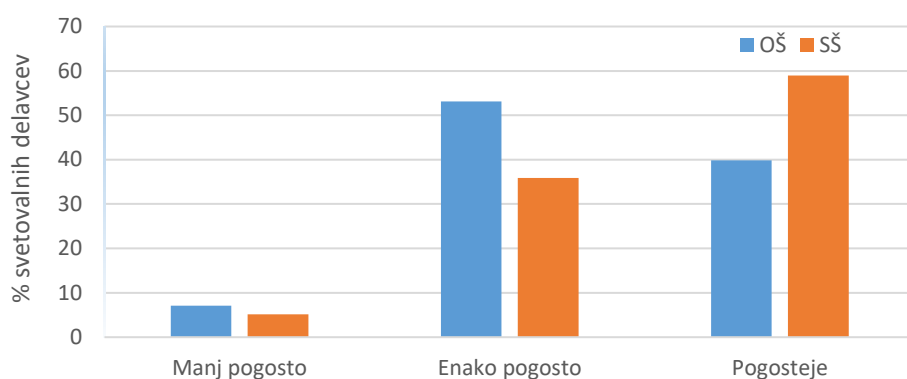
6 Vodstvo šole med izobraževanjem na daljavo

Sodelovanje z vodstvom šole

ŠSD OŠ so z vodstvom šole med izobraževanjem na daljavo sodelovali enako pogosto (53 %) ali pogosteje (40 %) kot pred izobraževanjem na daljavo. ŠSD SŠ so z vodstvom šole sodelovali pogosteje (59 %) ali enako pogosto (36 %) kot pred izobraževanjem na daljavo. Porazdelitev odgovorov je prikazana na Sliki 39.

Slika 39

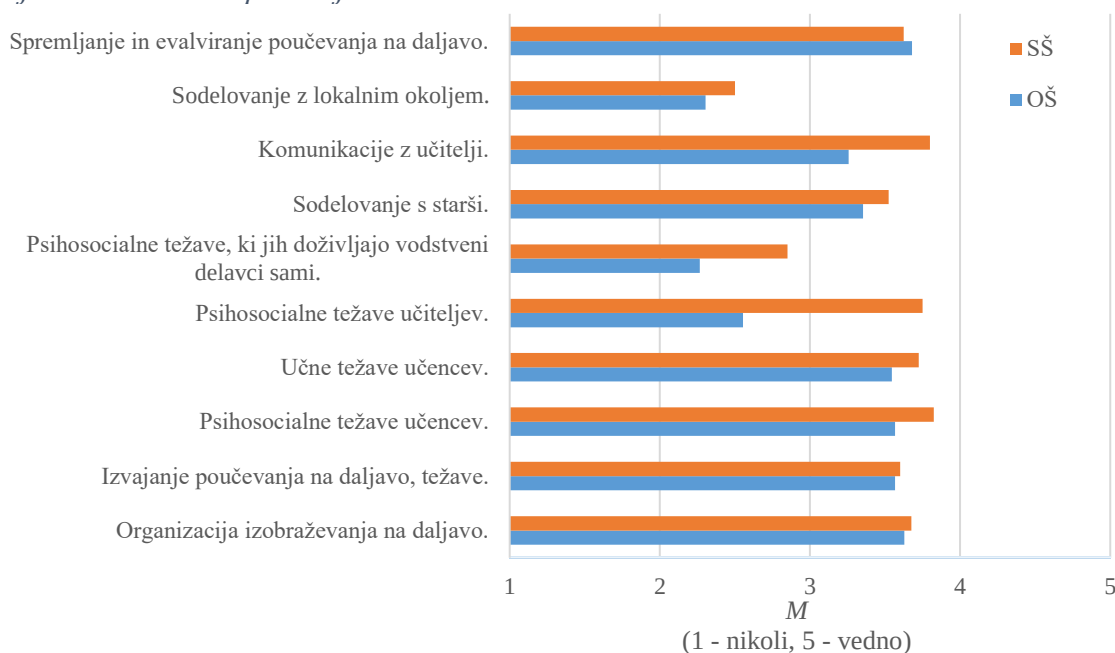
Pogostosti sodelovanja ŠSD z vodstvom šole med izobraževanjem na daljavo v primerjavi s časom pred izobraževanjem na daljavo

S Slike 40 lahko razberemo, da so ŠSD OŠ in ŠSD SŠ občasno do pogosto sodelovali z vodstvom šole na različnih področjih: glede spremljanja in evalviranja poučevanja na daljavo, psihosocialnih in učnih težav učencev, izvajanja in organizacije izobraževanja na daljavo, komunikacije z učitelji in sodelovanja s starši. ŠSD SŠ so pogosto z vodstvom šole sodelovali glede psihosocialnih težav učiteljev, ŠSD OŠ pa občasno do redkeje.

Slika 40

Prikaz povprečnih vrednosti pogostosti sodelovanja z vodstvom šole med izobraževanjem na daljavo na različnih področjih

Potrebe vodstva šole

ŠSD OŠ so med izobraževanjem na daljavo zaznali potrebe vodstva po strokovni podpori/pomoči ŠSS, sodelovanju/komunikaciji, informiranosti od odločevalcev in pomoči pri organizaciji (Tabela 24). ŠSD SŠ so podali 33 vsebinsko različnih odgovorov, ki so bili razvrščeni v naslednje kategorije: strokovna podpora/pomoč ŠSS (33 %), sodelovanje/komunikacija ($f = 8$), informiranost od odločevalcev ($f = 5$), pomoč pri organizaciji ($f = 4$), preobremenjenost ($f = 3$) in pomoč pri organizaciji izobraževanja na daljavo ($f = 2$).

Tabela 24

Zaznane potrebe vodstva med izobraževanjem na daljavo od ŠSD v osnovnih šolah ($f = 99$)

Kategorije odgovorov	$f(\%)$	Primeri odgovorov
Strokovna podpora/pomoč ŠSS	31	»Vodstvo je bolj kot po navadi potrebovalo nekoga za posvetovanje.«

		»Potrebo po konzultaciji o večini vprašanj v zvezi učenjem, poučevanjem, delom učencev, njihovi odzivnosti, motiviranosti...«
		»Sodelovanje pri koordinaciji učne in druge pomoči učencem, pomoč učiteljem.«
		»Poročanje o opaženih posebnostih pri učencih - evalvacija dela.«
Sodelovanje/komunikacija	20	»Še večja potreba po sodelovanju, pomoč pri organizacijskih zadevah, pomoč pri komunikaciji s starši in pedagoškimi delavci.«
		»Potrebo po usklajevanju, iskanju skupnih rešitev.«
Informiranost od odločevalcev	16	»Potrebo po jasnih navodilih, smernicah s strani MIZŠ-ja in NIJZ-ja brez tako naglih sprememb glede izvedbe VIZ dela, ocenjevanja, izvajanja prilagoditev, podajanja učnih vsebin... torej potrebo po varnosti za učinkovito vodenje šole.«
		»Bolj korektno obveščanje ministrstva za šolstvo. Pogosto so okrožnice za prihajajoči teden prišle v petek ob 17.00, kar je nedopustno.«
Pomoč pri organizaciji	14	»Boljši, bolj organiziran in bolj enoten način dela.«

Opomba. V tabeli so prikazane vsebinske kategorije odgovorov, ki so se pojavili v 10 % ali več vseh podanih prostih odgovorov. Nižje od 10 % so bili zastopani odgovori v kategorijah preobremenjenost (9 %), odsotnost težav (6 %) in pomoč pri organizaciji izobraževanja na daljavo (4 %).

7 Sodelovanje z zunanjimi ustanovami med izobraževanjem na daljavo

Med izobraževanjem na daljavo je 70,5 % ŠSD OŠ in 82,5 % ŠSD SŠ sodelovalo z zunanjimi ustanovami. V obdobju izobraževanja na daljavo so ŠSD OŠ sodelovali z naslednjimi ustanovami: različnimi nevladnimi organizacijami in drugimi ustanovami, kot npr. MD Jarše, Rdeči križ, Mladinsko združenje Brez izgovora, Društvo Stik, Logout, Pedopsihiatrična klinika, MKZ Rakitna, Zveza prijateljev mladine Slovenije, centri za duševno zdravje ($f = 66$), centri za socialno delo ($f = 61$), zdravstvenimi domovi ($f = 34$), ZRSŠ ($f = 25$), SCOMS ($f = 18$) in policijo ($f = 6$). Podobno so o sodelovanju z zunanjimi ustanovami poročali ŠSD SŠ; njihovo sodelovanje je bilo vzpostavljeno z različnimi šolami ter nevladnimi organizacijami ($f = 26$), s centri za socialno delo ($f = 22$), ZRSŠ ($f = 14$), zdravstvenimi domovi ($f = 14$), MIZŠ ($f = 11$), svetovalnimi centri za otroke, mladostnike in starše ($f = 4$), NIJZ ($f = 2$) in Republiškim izpitnim centrom ($f = 2$).

Med izobraževanjem na daljavo se je 30,4 % ŠSD OŠ in 66,7 % ŠSD SŠ srečalo s težavo, kam in h komu poslati učenca, ki nujno potrebuje pomoč, v obravnavo. Težave ŠSD OŠ pri napotitvi otrok in mladostnikov v obravnavo (30 vsebinskih pojasnil) so se nanašale predvsem na dolge čakalne vrste, kot na primer:

»MAMA DEPRESIVNEGA OTROKA KLIČE NA VSE KONCE ZA NUJNO (brezplačno, ker je vdova) PSIHOLOŠKO POMOČ, A KER NI TAKO NUJNO (ni npr. otrok delal samomora), ni mesta za obravnavo TA TRENUTEK - ko otrok to potrebuje. Enako je z diagnostiko za učne težave. Podobno na CSD-ju, ko pošlješ poročilo o izstopajočih vedenjih in težavah ob nespodbudnem domačem okolju in imajo premalo ljudi, da bi vse obravnavali čim prej, otrok pa postaja iz dneva v dan težavnejši.«

»Že v običajnih okoliščinah otroci težko pravočasno pridejo do pomoči v zunanjih institucijah (npr. do psihološke pomoči), v času epidemije pa so se čakalne dobe še podaljšale.«

»Ob hudih čustvenih stiskah ali pa ob opaženih čustvenih težavah, težavah s pozornostjo ipd. so čakalne dobe zelo dolge in je npr. učenec dobil datum obravnave pri pedopsihiatru ali psihologu čez več kot leto dni.«

Težave ŠSD SŠ (24 vsebinskih pojasnil) so se nanašale večinoma na dolge čakalne vrste (»Ni strokovnjakov s področja klinične psihologije ali pedopsihiatrije, ki bi bili takoj dostopni. Čakalna doba več mesecev!!!«; »Ponavadi je šlo za to, da bi dijak potreboval psihoterapijo ali tedensko psihološko obravnavo. težava je bila tudi, kam dijaka poslati na specialno-pedagoški pregled ob sumu na posebne potrebe (PPPU).«; »Kam poslati dijaka s težavami v duševnem

zdravju, ki niso \"nujne\", so pa resne?«), v petih odgovorih pa so se izrazili opisi psiholoških težav dijakov (»Samomorilnost, samopoškodbe, upad smisla,...«; »Poskus samomora.«).

PRILOGE

Priloga 1 – Vsebinske pojasnitve ocen lastne strokovne pripravljenosti na šolsko leto 2020/21

ŠSD OŠ	ŠSD SŠ
Imeli smo že tudi virtualni stik in ga ni bilo potrebno čisto na novo vzpostavljati. Za vse učence smo uredili, da imajo računalnik ali če je komu manjkala kamera, modem. Bili smo boljše tehnično usposobljeni.	Vsekakor nam je bil situacija bistveno bolj znana kot spomladi 2020. Bolje sem lahko predvidevala, kaj dijaki potrebujejo, kako jih kontaktirati. Podobno velja za učitelje in razrednike.
Izkušnja prvega vala je bila neprecenljiva. Avgusta in septembra je bil back up program pripravljen in delo na daljavo je steklo dokaj nemoteno.	Boljša pripravljenost v smislu tehnične usposobljenosti in uporaba skupnega orodja za komunikacijo in izvedbo pouka za vse zaposlene in dijake (MS Teams).
Predvsem smo se na šoli boljše organizirali v organizacijskem smislu, pri tem mislim predvsem na nudenje učne pomoči in splošne podpore šibkejšim učencem. Le te smo identificirali in jih razporedili med učitelje OP, ISP in svetovalno službo. Prav tako je bilo veliko boljše in lažje, ker smo bili tehnično veliko boljše usposobljeni. Druga plat pa je osebna, saj smo sami doma poskrbeli, da smo bili družinsko boljše usposobljeni in predvsem tehnično opremljeni (nakup dodatnega prenosnika, zmogljivejši internet), kar pa je bil dodaten finančen zalogaj za družino (4 člani).	Šolsko leto 2019/20 in 2020/21 se težko primerjata. Lansko leto je bilo presenečenje, vsi smo delali, kar se nam je zdelo dobro/smiselno/potrebno. Letošnje šolsko leto smo lahko gradili na izkušnjah iz preteklega, a je bilo zaradi nejasnosti MIZŠ in vlade težko načrtovati. Drugače je, če načrtuješ delo in pomoč za 14 dni pouka na daljavo ali pa če se 14 dni na vsakih 14 dni podaljša za 14 dni.
Pridobila sem dodatna znanja za uporabo ZOOMA, Teamsov, urejanje spletne učilnice.	Udeležila sem se strokovnih izobraževanj za učiteljski zbor in za svetovalne delavce, ozaveštila možne težave in stiske dijakov, učiteljev in staršev in pripravila načrt delovanja v primeru šolo na daljavo.
Obvladovanje spletnic in Zooma	v lanskem šolskem letu sem bila odsotna
Glede na izkušnje iz leta 19/20 sem v 20/21 lažje predvidela kaj me čaka, kakšni problemi lahko nastanejo, kaj bi bilo dobro izboljšati.	Že lansko leto smo odlično zastavili vodenje svetovalne službe, zato smo letos samo nadaljevali in nadgrajevali. Zasluga za lansko odlično izvedbo je bila predvsem povezava s svetovalnimi službami treh srednješolskih zavodov (BC Naklo, GRM Novo mesto in BIC Ljubljana) in izmenjavi mnenj in izkušenj 1x tedensko preko videokonferenc.
Vnaprej smo bili pripravljeni na obliko dela na daljavo. Poznali smo že, kaj pri naših učencih deluje in kaj ne.	Z dijaki smo se povezali, posebni z dijaki DSP-jevci. Slišali smo se po telefonu, preko teams chata,
Veliko več sodelovanja med učitelji in ostalimi strokovnimi delavci šole, zelo dobro pripravljena učna gradiva v spletnih učilnicah.	Približno smo vedeli kaj nas čaka. Vedela sem, kaj otroci potrebujejo in sem več delala na tem.

Izobrazila sem se v IKT tehnologiji.	Z uporabo IKT tehnologije sem bila že seznanjena, bolje sem se organizirala in tekoče izvajala svoje delo na daljavo.
Naredila sem napredek predvsem na področju računalniške pismenosti.	Pridobljena izkušnja preteklega leta je bila iztočnica za strokovno poglobljanje in ne toliko za tehnično-organizacijsko.
Že v času, ko je pouk potekal v šoli, smo se pripravljali za primer, da bo pouk potekal na daljavo, tako da je bilo s tega vidika veliko lažje.	V šolskem letu 2019/20 še nisem bila zaposlena.
več online materialov, izkušenj....	v času prvega izobraževanja na daljavo sem našla določene poti/rešitve za delo
Prvo obdobje je bilo šok, drugo pa smo vedeli kaj nas čaka, imeli smo pripravljene strategije reševanja in poznali že več orodij pomoči na daljavo. Vpeljali smo učinkovit sistem, ki je deloval.	Izboljšanje ravnanja in dela z računalnikom ter uporabe Zooma.
izpopolnjevala sem svoje znanje Microsoft Teamsov, naučila sem se delati tudi z aplikacijo Zoom, ki jo do tedaj nisem uporabljala; to sem se učila tekom dela na daljavo	Izobraževanje med lanskim šolskim letom in ob koncu pouka.
Vedela sem, kaj lahko pričakujem od učencev in kje so glavne težave.	Približno sem vedela, kaj lahko pričakujem in sem si pridobila ustrezna znanja. Izobrazila sem se predvsem o metodah in tehnikah svetovalnega dela na daljavo.
Dodatna spletna izobraževanja, boljša organizacijska pripravljenost	Sodelovala sem tudi na Covid telefonu - nudenje psihološke podpore in sme bila v mreži psihologinj, ki smo si lahko izmenjale izkušnje, vodene supervizije, lastna supervizija.
Lastne neposredne izkušnje te strokovno obogatijo, dajo ti večji občutek varnosti, gotovosti in zaupanja, zavedaš se, kaj moraš spremeniti za boljšo učinkovitost.	Imeli smo seminarje s področja IKT, sestanke učit. zbora, razrednih skupnosti, aktivov, sestanki ŠSD, ...
Vse bolj sem tehnično usposobljena za razne videokonference, s čimer do učenci bolj motivirani, starši bolj zadovoljni.	Hitreje sem stopala v kontakt z dijaki, jim posredovala vse vrste informacij, skušala sem biti še bolj odprta za možnosti komunikacije izven pouka, jih spodbujala, objavljala prispevke na družbenih omrežjih, kjer sem menila, da so dosegljivi,...
Poznan sistem	Nihče ni in ne more biti pripravljen na delo na daljavo za dolge mesece oz. skoraj celotno šolsko leto. Pouka na daljavo NE moremo in NE smemo izenačevati s poukom v živo.
Poznala sem več orodij, aplikacij, načinov	Pridobila sem si izkušnje za uporabo aplikacij za poučevanje na daljavo.
Bolj suverena uporaba tehnologije ipd.	
Bolj sem se izobrazila na področju IKT.	
Veliko bolje in hitreje sem rokovala z računalniško opremo.	

Izobraževanje iz rabe didaktično podprte tehnologije (ZOOM idr.).	
Korak naprej	
Z učenci, ki sem jih vključila v obravnavo sem TAKOJ vzpostavila/ohranjala tedenske kontakte preko videokonference	
Lansko leto so bile drugačne situacije ob zaključku leta, letos pa se je obdobje šolanja na daljavo vleklo in smo se morali temu primerno ponovno popolnoma prilagoditi z izvedbo ocenjevanj, podajanj učnih vsebin in komunikacije z učenci. Prav tako smo imeli težave s spremljanjem odzivnosti učencev in priklicom le teh k sodelovanju pri pouku na daljavo, ter porabili ogromno energije tudi za obveščanje staršev in CSD-ja o odsotnosti in nedelu učencev. tudi poklicno orientacijo smo skoraj v celoti opravili preko spleta. Pri nas smo se že čez celo poletje pripravljali na različne modele dela v šolskem letu 2020 /2021, a je bilo v avgustu podano drugačno navodilo za delo in je bila energija in trud zaman.	
Spomladi 2020 sem se spraševala, kaj in kako naj sploh opravljam svoje delo. Potem sem sodelovala z učitelji in vodstvom šole ter se odzivala na potrebe obeh. Vzpostavila sem tudi kontakt s starši rizičnih učencev. Z novimi znanji sem v letošnjem letu že pridobila vizijo, kje in kako se lahko intenzivneje vključim, si pridobila že ob začetku leta potrebne podatke. V letošnjem letu pa bi pohvalila tudi večjo podporo področnih strokovnih delavk Zavoda za šolstvo.	
Bila sem pripravljena na hitre spremembe, fleksibilnost dela.	
Izpopolnila sem se na tehničnem področju uporabe IKT tehnologije. Predhodno sem se pripravila na izvajanje ur DSP pomoči (gradivo, dogovori z učitelji, telefonske številke otrok za kontakt) idr.	
Pred tem nisem uporabljala ne Skypa, ne Zooma, ne Vibra. V času prve karantene sem se prilagodila otrokom oziroma staršem - kar so uporabljali. Ko smo v drugem delu prešli na šolanje na daljavo, smo na šoli poenotili uporabo video-aplikacij. Prav tako sem opravila seminar o postavitvi spletne učilnice. Na urah na daljavo je pouk potekal manj stresno.	
Zaradi pretekle podobne izkušnje, sem vedela, kaj se obnese in kaj ne.	
Poenotili smo se na ravni šole, se tudi podprli v IKT znanju, začeli na ravni šole uporabljati MS Teams, učenci so usvojili način dela že v lanskem šolskem letu in že od septembra so učitelji sistematično pričeli z vključevanjem spletnih učilnic v pouk. Vedeli smo	

tudi, kateri učenci bodo potrebovali več podpore pri delu na daljavo, tako da tokrat ni preteklo toliko časa, preden smo organizirali individualno pomoč na daljavo.	
Veliko sem se pripravljala na nudenje psihološke in socialne opore, vendar se mi zdi da sem \ "težko\ " prišla zraven, saj so bili toliko vsi okupirani z učno vsebino in kaj je vse potrebno nadomestiti, prilagoditi ipd.	
Letos sem pouk dodatne strokovne pomoči izvajala v celoti preko zoom aplikacije. Če je bilo na urniku 5 ur DSP sem izvedla 5 srečanj prek zooma, neposredno z učenci.	
Več predvidljivih stvari, izkušnje, več časa za pripravo, poenotenje spletnega okolja.	
V šolskem letu 2019/20 sem imela predvsem težave z organiziranjem časa za službo ob treh otrocih, delu na kmetiji in gospodinjstvih opravilih. Ves čas me je obremenjevala misel, da za službo naredim premalo, kljub temu da sem vsakodnevno prekoračila delavnik. Psihično sem bila veliko bolj obremenjena. V šolskem letu 2020/21 sem si ustrezno razporedila delovni čas, kar mi je olajšalo celotno situacijo. Večkrat sem na prvo mesto postavila sebe in svoje psihično zdravje (jutranji sprehod) saj sem potem lažje delala. Mi je bilo pa vseeno ob koncu zelo težko, saj smo bili negotovi koliko časa bomo še doma.	
Izkušnje in samoiniciativnost sta pripomogla k boljši pripravljenosti.	
Boljša organiziranost, večja kompetentnost na IKT področju in vsebinskem področju.	
Ni bilo toliko negotovosti. boljše sem zorganizirala zadeve. V šolskem letu sem se veliko samoiniciativno izobraževala na to temo.	
Na podlagi lanskih izkušenj in izkušenj drugih, ki sem jih pridobila preko študijskih skupin in izobraževanja Krepitev kompetenc učiteljev pri delu na daljavo, sem zastavila delo v tem šolskem letu - boljša organizacija dela dsp (zoom, Arnesove spletne učilnice, uporaba preizkušenih spletnih platform).	
Manj se je bilo potrebno posvečati spoznavanju nove tehnologije, več je bilo vsebinske strokovnosti.	
Bolj sistematična in z bolj jasnimi cilji dela na daljavo.	

Priloga 2 – Vsebinske pojasnitve ocen zahtevnosti dela med izobraževanjem na daljavo

ŠSD OŠ	ŠSD SŠ
Pogosto je določena naloga vzela več časa kot bi ga vzela, le bi bili v šoli. Ko si obravnaval določeno tematiko preko zooma, si bil včasih bolj previden, ker nisi natančno vedel, kdo vse je lahko v prostoru. Urnik se je premaknil v popoldanski čas, ko so bili starši dosegljivi.	Potrebne so bile prilagoditve pravzaprav vsega, kar sem delala prej.
Zahtevnejše je bilo z vidika svetovanja in dela z otroki, seveda pa ni bilo vedenjske problematike, ki se odvíja v oddelkih.	Ko smo v šoli, se dijak lažje oglasi v svetovalni, če potrebuje pomoč. Ob šolanju na daljavo nismo mogli zaznati vseh stisk dijakov in pravočasno pomagati.
Ko imaš otroka v živo pred sabo, ga vidiš, začutiš, vsakodnevno ga vidiš, lahko izbiraš pomoč, ki jo boš ponudil, lahko narediš 1001 stvar, ki je na daljavo, preko zoom pač ne moreš.	Dijaki so potrebovali veliko pomoči, pogovorov, spodbud,
Usklajevanje dveh vlog hkrati, iskanje prostih terminov v urnikih učencev, delo čez cel dan.	Delovni dan se je zavlekel čez cel dan.
Z učenci sem se dobivala preko celega dneva, vendar sem vmes lahko postorila domače stvari.	Upad motivacije za delo, občutek zmanjšane nadzora nad situacijo, pomanjkanje informacij.
Nekatere stvari so bile večji izziv, druge manjši. Npr. super se mi je zdelo, da so govorilne ure, konference in druge podobne obveznosti potekale po video klicih, saj sem imela na ta račun več časa za načrtovanje in izvajanje ur z učenci. Po drugi strani pa mi je seveda manjkalo predvsem osebni stik z učenci in sodelavci.	Neodzivnost s strani dijakov je bila očitno večja.
Kreiranje novega urnika, priprava na dsp ure, pregled spletnih učilnic, priprava novega gradiva, iskanje primerne dodatnega gradiva na spletu itd..	pojave so se nove naloge in potrebno je bilo iskati nove rešitve za večino področij
Časovno je bilo neomejeno, klici, sporočila so prihajali tekom celotnega dne. Učenci, starši in sodelavci so pričakovali, da sem dosegljiva cel dan. Gradivo za poučevanje (gradivo za karierno orientacijo, in izvajanje ur DSP je bilo potrebno pripraviti na novo, v elektronski obliki, vzpostaviti je bilo potrebno spletne učilnice... Dneve dejavnosti je bilo potrebno popolnoma spremeniti, opravljali smo dejavnosti, ki jih sicer na šolo pridejo izvesti zunanji izvajalci.	Več dogovarjanja in usklajevanja z učitelji, dijaki in starši. Razgovori so potekali v poznem popoldanskem času - časovno se je delovnik podaljšal skozi cel dan.
Težko se prilagajam na spremembe.	Zaradi neosebnih stikov in dela preko računalnika nisem mogla dobro oceniti iskrenosti dijakov. Prav tako je bil velik problem neodzivnost dijakov preko naših komunikacijskih kanalov.
Zaradi pomanjkanja socialnega kontakta so bile oblike pomoči omejene.	Svetovalno delo je delo, ki poteka na osebni ravni, na ravni čustvenega elementa v pogovorih "v živo". vse to je bilo okrnjeno in težko je bilo vzpostavljati stike z dijaki, ki so v času dela na daljavo "izginili", v šoli se pojavijo in jih "ujameš" in potem delaš z njimi na

	vzpostavitvi stika in pomoči, tukaj pa je bilko za nas svetovalne delavke to zelo težko, vedela sem, da so dijaki, ki bi nas najbolj potrebovali tam nekje in nikakor nismo mogli do njih. boljše je bilo, ko smo vsaj mi svetovalni delavci prišli v šolo in so lahko posamezniki k nam v šolo individualno, tako smo lahko počasi začeli delati tudi na kurativni in krepitvi moči.
več časa namenjenega izvajanju DSP. Priprava gradiv, posnetkov skozi celoten dan.	Manj ustrezno poznavanje IKT orodij za delo na daljavo, delno izvedene delavnice v živo, ki se niso izvedle na daljavo, nezadostno poznavanje učiteljev, nisem imela svojega stalnega prostora (selitev po šoli, še posebej potem, ko je bil hibridni model)
zahtevnejše iz vidika, da sem iz "netehnične" osebe postala IKT opismenjena; težje tudi iz vidika negotovosti oz. nepredvidljivosti covid situacije (pogosto sem se spraševala, če delam prave stvari, na pravi način, če delujem dovolj preventivno oz. dovolj svetovalno)	DIJAKOM SMO BILI ČEZ DAN BOLJ ALI MANJ, Z VMESNIMI PREKINITVAMI, NA VOLJO. VELIKO ADMINISTRACIJE, PREMALO ZNANJA S PODROČJA IKT.
Iskati moraš nove pristope, poti, načine za izvedbo svojega dela in aktivnosti (npr. v šoli učencu učno snov neposredno pokažeš, ob stiski ga objameš), preko zooma je vse drugače.	Veliko časa je šlo na račun iskanja komunikacijskega kanala (telefon, zoom, e pošta), preko katerega sem se pogovarjala s starši in dijaki, ko je šlo za manjšo odzivnost. Veliko več dijakov je imelo težave.
Nove zahteve	Pravzaprav se ponavljam v pojasnjevanju. težava je predvsem v avtentičnosti presoje in zaupanju.
Več je bilo prilagoditev... Manj nadzora nad opravljanjem določenih nalog.	Delo na daljavo zahteva bistveno več časa in energije, da dosežeš vsaj približno enak rezultat kot v živo.
Razpotegnjenost delovnega časa tekom celotnega dne. Usklajevanje dela z družino.	Dijake sem morala motivirati v pogovor, da bi vklopili kamere med pogovorom. Dijaki so težje govorili o problemu preko videokonferenc.
Zaradi vseh omejitev je bilo delo bolj naporno, saj je za enak rezultat bilo potrebno bistveno več časa, osebnega angažiranja, iskanja rešitev, motiviranja vseh sodelujočih. Najbolj učencev, ki so izgubljali motivacijo, bili ali brezbrizni ali utrujeni ali nevedni... Porajale so se osebne stiske, šolska fobija, neopravljanje šolskih obveznosti, upočasnen ritem, težave v razumevanju, težave v načrtovanju, nezmožnost pomoči staršev, ki niso znali ali zmogli... Veliko študija in priprave za pomoč učencem pri šolskem delu (starostni razpon in predmetni razpon). Svetovalni delavci smo bile "starši" pri šolskem delu in smo sledili delu in napredku na vseh področjih, obenem pa študirali tudi učno snov in "sedeli" ob učencih preko ekranov ter pomagali pri reševanju nalog ter skrbeli, da so bile naloge vsaj približno opravljene v rokih. Ob tem pa ves čas komunicirali in obveščali učitelje in starše o delu in napredku.	
Delo je bilo zahtevnejše, bilo ga je več in časovno bolj raztegnjeno... tudi v popoldanske ali večerne ure. Ni	

bilo jasne ločnice med delom in prostim časom. Dobro pa je bilo, da smo si delo svetovalne službe delile različne delavke po profilu in se osredotočale na področja, kjer smo močnejše.	
Učenci z motnjo pozornosti	
Več usklajevanja s privatnim življenjem, celodnevna vpetost v službo, potreba staršev po usmerjanju, organizaciji šolskega dela doma...	
Kot sem že omenila, je ob osebnem stiku na šoli komunikacija jasnejša in bolj učinkovita in se veliko stravi hitreje dogovori in najde rešitev.	
Nedostopnost nekaterih služb, ker so delali tudi na daljavo in niso odgovarjali na e-pošto niti telefone.	
V šolski svetovalni službi smo preobremenjeni tudi, kadar delo poteka v živo. Delo na daljavo je sicer dodalo neke nove naloge, hkrati pa je nudilo na nekaterih področjih tudi bolj optimalne pogoje	
Več je bilo medsebojnega usklajevanja z učitelji- v šoli se z učiteljico sprotne stvari in glede obravnavane snovi dogovorim, ko pridem po otroka, pri delu na daljavo se je bilo na uro treba drugače pripraviti (pripraviti drugačen didaktični material, ponavadi sem na spletnih straneh šole oz, v MS Teamsih pregledala več predmetov ... Večkrat so učenci rekli, da bi delali kaj, kar niso razumeli ali dokončali.	
predvsem je bilo časovno bolj razpoteženo čez cel dan, več dela je bilo z organizacijo dela	
Zahtevnejše je bilo zaradi načina komunikacije preko spleta ali telefona, zaradi občutka nemoči in ne zaradi samega obsega dela. Zahtevnejše je bilo tudi zato, ker nisem imela miru, ker sem skrbela tudi za dva otroke, mlajša od 7 let.	
Dinamika in domet dela z ljudmi na daljavo je drugačna in ne dosega moči stika v živo. Več časa je šlo za organizacijske vidike, saj komunikacija na daljavo terja več izmenjave, več časa, je manj ekonomična in učinkovita kot komunikacija v živo (tako s sodelavci, kot tudi z učenci in starši). Pri delu na daljavo sem vedno imela zadržke tudi zaradi varovanja osebnih podatkov. Težko je bilo uskladiti tudi različne vloge - sprva hčere nisem dala v nujno varstvo, kar je povečalo stalno pripravljenost in razpoložljivost na delovnem mestu čez skoraj celoten dan, saj nisem mogla delati strnjeno, pač pa sem delo razporejala na sklope od jutra do večera.	
Manj zahtevno na področju vzgojne problematike, bistveno bolj zahtevno pa pri individualnem delu z	

učenci zaradi pomanjkanja osebnega stika, šibkejše motivacije učencev, previsokih pričakovanj staršev.	
Pouk na daljavo je bistveno zahtevnejša in neprimerna oblika dela za otroke, ki imajo odločbe o usmeritvi v program s prilagojenim izvajanjem in DSP. Potrebujemo konkretno razlago, s konkretnim materialom in živ stik z izvajalcem DSP. Delo je bilo zelo zahtevno, ker otroci ne dobijo tistega, kar potrebujejo.	
Psihično bolj naporno, več inovativnosti in fleksibilnosti, slabša organizacija časa.	
Pomoč učencem pri itk, most med učitelji in učenci, motivacija staršev, etc.	
Hujše stiske pri otrocih na osebnem, socialnem in čustvenem področju. Več učnih težav. Več težav z motivacijo.	
Stalna dosegljivost in občutek, da moraš biti vedno na voljo.	
Navajanje na nova spletna okolja, vključevanje IKT, veliko več dokumentacije, več sestankov aktiva in pedagoških sestankov, delovni čas, ki se je razpotegnil preko celega dne.	
- Na daljavo je težje vzpostaviti kvaliteten svetovalni odnos; - težje (včasih nemogoče) je priti do učencev, ki pomoč zavračajo; - pojavljalo se je veliko več čustvenih in socialnih stisk; - čustvene stiske so bile intenzivnejše.	
Več časa za iskanje primernih metod, aplikacij, načinov dela, da bi pomagale otrokom s posebnimi potrebami tako na učnem, še bolj za na duševnem in tudi socialnem področju.	

Priloga 3 – Vsebinske pojasnitve ocen zadovoljstva z delom med izobraževanjem na daljavo

ŠSD OŠ	ŠSD SŠ
Zadovoljna sem v tem smislu, da je bilo mogoče izvajanje veliko dejavnosti virtualno (od predstavitve srednjih šol z zunanjimi izvajalci, tako predstavniki srednjih šol kot tudi v okviru projektov - npr. delavnice "Kariernega placa", načrtovanje dela, evalvacije, sestanki aktiva, pa tudi predstavitev na konferenci....) in so se lepo odvijale tudi v drugačni obliki. Nisem pa utegnila obiskovati vseh oddelkov, zgolj njihove posameznike (npr.: otroke s posebnimi potrebami, priseljence, učence z učnimi težavami...)	Kljub vloženemu trudu in času sem imela ves čas občutek, da učinek ni tak, kot bi bil, če bi bili v šoli.

Brez osebnega odnosa je naše delo manj strokovno, težje ga je opraviti. Ogromno nepotrebnega časa vzame usklajevanje z drugimi in koordinacija. Ne vidiš otrok v vsakodnevnem življenju na šoli, v njihovih odnosih. Res pa je, da smo pri nekaterih otrocih dobili boljši vpogled v funkcioniranje družine.	Stalen občutek, da kljub enakem in celo večjemu vložku časa in energije učinek mojega dela na daljavo ni bil niti približno enak kot pri delu v šoli, v živo z dijaki. Delo svetovalne službe je delo z ljudmi in to delo je na daljavo bistveno težje izvajati.
Usklajevala sem delo od doma in šolanje na daljavo hčerke v 4. razredu OŠ.	Želela bi si, da bi lahko boljše pristopila k dijakom - da bi se več odzivali.
Lahko sem jim pomagala res pri vseh predmetih, kjer so potrebovali pomoč	V danih razmerah in kljub težji komunikaciji in pomanjkanje osebnega stika z dijaki in učitelji ter starši sem se trudila za kvalitetno strokovno delo.
Po eni strani je bilo izobraževanje na daljavo dobrodošlo, ker so učitelji vnaprej pripravili gradivo in ga naložili na spletne, zato sem se lahko za ure DSP ustrezno pripravila.	Bolj zadovoljna, ker sem lahko na daljavo opravila veliko več razgovorov z dijaki/starši/razredniki in tako pomagali večji populaciji ljudi, kar pa je bilo zame veliko bolj zahtevno.
Osebni kontakt pomeni vedno večjo učinkovitost. Je pa bilo zanimivo doživljanje, ker sem vzpostavila kontakt z nekaterimi, ki ga sicer ne bi bilo potrebno.	Enostavno je bilo vsega preveč, zato so nekatere načrtovane dejavnosti izpadle. Velikokrat sem moral gasiti požar, pomoč s strani drugih institucij pa v bistvu ni, saj so prezasedeni in je čakalna doba preveč dolga.
Delo na določenih področjih mi je predstavljalo velik izziv, saj je učinek v neposrednem kontaktu boljši, pa tudi lažje in bolj konkretno ga je možno izmeriti oz. opaziti napredek. Po drugi strani pa sem spoznala nekaj pomagal, ki jih bom lahko uporabljala tudi še v prihodnje, katere bi v primeru "običajnega leta" verjetno niti ne iskala.	Še veliko rezerve je na tem področju....
Izvajanje učne pomoči in DSP je na daljavo izredno zahtevno. Učencem s čustvenimi težavami na daljavo ni mogoče pomagati. Vse težave so se pokazale ob vrnitvi v šolo, ko se je naše delo povečalo.	Dala sem vse od sebe in čim bolj pomagala na področjih, kjer so dijaki to potrebovali.
Izvajanje DSP je bilo težje. Nismo imeli dostopa do razrednih skupnosti, dinamike. Nismo vedeli, katerim učencem je težko, saj so večino časa z njimi preživeli razredniki in drugi učitelji. Težave so se pokazale šele, ko so prišli v šolo.	Svetovalno delo potrebuje "stik v živo", popolnoma drugače je, če imaš dijaka in/ali starša pred seboj, kot če to poteka na daljavo (obrazna mimika oz. celotna nebesedna komunikacija, osebni stik v živo - IKT tega ne more zamenjati, pogoste so bile tudi tehnične težave vezane na internetno povezavo . . .).
Izvajanje DSP je bistveno težje na daljavo, stiske otrok so ostale skrite	Načeloma sem bila zadovoljna s svojim delom, vendar sem občasno imela težave z motivacijo.
nove izkušnje	Preveliko potreb in premalo strokovnih delavk v svetovalni službi za vse akutne stiske in druge težave pri dijakih, starših, kolegi... občutek kot bi gasila požare...
Žal delo na daljavo predstavlja posamezne omejitve, saj je komunikacija bistveno počasnejša in terja več osebne angažiranosti in časa za ustrezno vključevanje vseh vpletenih. Delo je predstavljajo precej večji časovni razpon, kar je vodilo v izčrpanost.	Ni bilo jasnih navodil, dijaki so bili otopeli, delo na daljavo ni enako kot delo v živo, manj možnosti spoznati dijake, tudi sami so povedali, čeprav so npr. 2. letnik, se ne poznajo, niso povezani med sabo, spreminjanje pravil delovanja koliko časa bomo na daljavo, kar je vplivalo tudi na motivacijo za delo z

	dijaki, omejene možnosti motiviranja in spodbujanja dijakov
pri delu sem bila uspešna in tudi sama sem se marsičesa naučila	nedostopnost dijakov, ki bi pomoč še bolj potrebovali. Na začetku je bilo oteženo delo z dijaki s posebnimi potrebami. Zelo smo se trudili, da smo jih privabili, ...
Trudila sem se biti strokovna tudi na daljavo, je pa težko izvajati npr. svetovalni razgovor ob čustvenih stiskah na daljavo.	Zadovoljna sem bila s tem, da mi je kljub vsemu marsikaj uspelo, nezadovoljna pa s tem, da je za vse skupaj bilo potrebno več časa in veliko bolj sem bila pod stresom
Menim, da sem se dobro prilagodila na nove razmere in v največji meri izkoristila vse danosti.	Zelo zelo pomembno se mi zdi delo v živo, predvsem z dijaki, nato s starši ter ostalimi deležniki, a s temi ni tako težko. Dijake 1. letnikov še sploh nismo spoznali, kaj šele njihove starše, ki so prišli le na vpis in uvodni roditeljski sestanek. Zelo nam je umanjkal prostor zaupanja in prenosa informacij, poznavanja njihovega domačega okolja. Za nas so dijaki in njihovo okolje tabula rasa, ni tako kot je v osnovni šoli, ko vsi poznajo tudi domače okolje. Tukaj je še upoštevanje GDPR, ko ti informacij, razen samega dijaka in družine nihče ne zaupa. Ko se pogovarjaš s pomočjo računalnika ne veš, kdo je tretja oseba, ki je lahko zraven. Kako vpliva na izražanje otrokove stiske, itd.
Kljub delu na daljavo je bil napredek "mojih" učencev dober, odziv staršev pozitiven	Ne moreš delati z otroki na daljavo. Razgovori so bolj učinkoviti v živo, prav tako strokovna pomoč staršem, kolegom in dijakom. To je bilo tako, kot če bi žejnemu v puščavi dali piti vodo, ki je na sliki.
Občutek večje nemoči.	Sami dijaki niso tako pogosto, kot smo bili v šoli, iskali pomoči. iskali pomoči
Bolj sem bila suverena na področju IKT.	
S svojim delom sem bila zelo zadovoljna, saj sem se zelo trudila in delu posvetila zelo veliko časa. Hitro sem se znašla v novi situaciji in se veliko tudi novega naučila.	
Porabljenega ogromno časa in energije za manjši uspeh. Bistveno več časa porabljenega za individualna, svetovanja, pomoči, pomoč pri učenju, reševanju nalog z učenci. Bistveno več časa za individualno karierno svetovanje. Ker ni bilo fizičnega stika je bilo bistveno več zapisovanja (komunikacija, ki ni hitra in učinkovita). prilagajanje na čas, ko imajo učenci ali starši čas. Delo čez cel dan.	
Tehnične težave	
Na drugi val sem se bistveno pripravila, tako organizacijsko in psihično. Je pa delo zajemalo celodnevno, saj je marsikateri starš poklical popoldne, sploh tisti, ki so imeli shranjeno mojo osebno telefonsko številko	

Kljub vloženemu trudu , času in energiji ni bilo večjih premikov pri določenih družinah. Počutila sem se slabo in nesamozavestno, saj sem ob vsem delu , doma čuvala še dva vrtčevska otroka in se je delo razvleklo skozi cel dan. Težko je vzpostaviti komunikacijo z otroci in starši, ki se temu izmikajo. Veliko težje je tudi nuditi učno pomoč in izvesti uro DSP, ker bolj ali manj manjka osebni stik in didaktični pripomočki, ki niso vezani le na vidno zaznavo. Težko je tudi ohranjati koncentracijo učenca preko kamere.	
Sem učiteljica DSP, z učenci sem se srečevala redno. Na uro so bili pripravljeni, starejši so sami izbirali predmete, ki so jim težji, tako da smo skupaj predelovali snov. Tudi mlajši otroci so šolo na daljavo vzeli zares, lepo so sodelovali	
Čutila sem nemoč med opravljanjem svojih nalog zaradi slabe odzivnosti tako staršev kot otrok, ki so bili najbolj ranljivi. P	
Zaradi velikih potreb po individualni pomoči (in morda malo drugačni organiziranosti - učitelji OPB so veliko časa in dela vložili v pripravo obšolskih vsebin za blog in niso toliko izvajali učne pomoči) sem imela manj časa in energije za razvojno-preventivno delo s celoto.	
V prvem valu (2019/2020) nisem dovolj poskrbela zase in svoj dobrobit, zato sem dala več poudarka letos na dobro počutje, zmanjševanje stresa, čuječnost in sem tudi lažje delala, čeprav je bilo dela več v primerjavi z lanskim letom.	
Zelo dobra komunikacija z učenci in starši-	
veliko sem komunicirala s starši in izrazili so veliko zadovoljstvo	
Z delom, ki sem ga opravljala med epidemijo sem bila zadovoljna saj sem razrešila mnogo psiholoških stisk, kakor tudi finančno ekonomskih pomoči ter prav tako svetovanj na daljavo sem opravila z učenci	
Glavnina dela psihologa je v odnosu, ki pa je bil na daljavo onemogočen v pravem pomenu besede, težko je bilo identificirati težave in sproti reševati zaplete. Dela je bilo ogromno, vendar zelo drugačnega. Znašla sem se po svojih najboljših močeh, vendar to mi ni prineslo profesionalnega zadovoljstva.	
Mislim, da sem delo glede na okoliščine zadovoljivo opravila, Nezadovoljna sem, ker se ne strinjam, da je bil tako dolgotrajen pouk na daljavo potreben, glede na epidemiološke razmere in glede na to, da imamo opravka z osnovnošolsko populacijo, ki je bistveno manj ogrožena kot druge skupine, otroci so tudi slabši prenašalec virusa. Tudi učitelji so zelo zavestni in manj pogosti prenašalci virusa. OTROCI S	

POSEBNIMI POTREBAMI SO UTRPELI VELIKO ŠKODO PRI TEM NAČINU POUKA. ŠE TAKO BRILJANTNA TEHNOLOGIJA NE REŠUJE OSEBNE NEOPREMLJENOSTI V GOSPODINJSTVIH IN RECIMO BRALNIH TEŽAV NEKEGA UČENCA, KI SE NE MORE PREBITI SKOZI GRADIVO, KER ZRAVEN TEGA ŠE ZGUBLJA KONCENTRACIJO, DA BI NALOGE OPRAVIL ZADOVOLJIVO. NEMOGOČE RAZMERE, NEPRIMEREN NAČIN ZA VSAJ TRETJINO OTROK! ŽE PRED STOLETJEM SAMO DOJELI, DA SAMO SPROTNA DVOSMERNNA KOMUNIKACIJA V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU OBRODI SADOVE. POUK NA DALJAVO NI OMOGOČAL SPROTNIH POVRATNIH INFORMACIJ, VPRAŠANJ itd. Ministrica pa se sploh ne zaveda svoje funkcije, kaj šele, da bi jo opravljala. Sploh ni sodelovala, sploh ni iskala rešitev na probleme. Tudi ona ni bila v dialogu.	
Pri svetovalnem delu je stik izrednega pomena, svetovanje (učencem, staršem, učiteljem) na daljavo in govorilne ure preko ZOOMa so veliko manj učinkovite.	
Nimaš pravega občutka zaradi odzivnosti.	
V večini primerov sem bila zadovoljna s strokovnim delom, izvajanjem dsp preko video povezav, ker so učenci dobro delali in sodelovali. Proti koncu tega časa dela na daljavo pa so se pojavile stiske pri nekaterih učencih in je začela motivacija za delo upadati. Tako, ko je bilo možno, smo te učence povabili v šolo. Tudi dsp v vrtcu se je po dogovoru z vodstvom in občino izvajala 'v živo', kar je bilo zelo smiselno in učinkovito.	
Menim, da nisem uspela izvajati individualnega svetovanja tako kvalitetno kot to delam v živo. Prav tako učencev v stiski nismo tako uspešno prepoznavali kot v času dela v živo. Več jih je ostalo skritih kot v času šolanja v živo. Prav tako menim, da se določenih preventivnih nalog ni izvajalo tako uspešno kot v preteklosti, saj je bilo veliko več dela usmerjenega v učinkovito učenje.	
Na začetku smo bili vsi udeleženi bolj motivirani, kasneje se je poznala utrujenost vseh. Niti pri učencih ni bilo optimalnih pogojev za delo, niti pri meni (sama z dvema predšolskima otrokoma). Veliko časa je bilo posvečenega učni pomoči učencem pri konkretnih nalogah, manj je bilo psiholoških in drugih vsebin.	
DSP na daljavo za otroke s posebnimi potrebami je maj učinkovit. Nobena aplikacija ne zamenja rok in neposrednega stika. Učinkovitost svetovanja na	

daljavo in neposrednega dela na daljavo je zelo majhna.	
---	--

Priloga 4 – Vsebinske pojasnitve ocen zadovoljstva s sodelovanjem z učenci oz. dijaki med izobraževanjem na daljavo

ŠSD OŠ	ŠSD SŠ
Najprej bi pohvalila učitelje, ki so imeli veliko stikov z učenci in so včasih že prej rešili problem, preden je prišel do mene. Sprašujem pa se, koliko otrok je morda imelo problem, pa se ni obrnilo na nas. Seveda smo jim dali na spletno stran različne številke, na katere lahko pokličejo. Z učenci s katerimi sem imela stike smo dobro sodelovali, želela bi si, da bi sodelovala še z več učenci.	Veš, da bi lahko dijakom ponudil več, če bi bili fizično prisotni v šoli.
Uspela sem speljati večino aktivnosti in nalog, ko bi jih sicer neposredno. S posameznimi skupinami učencev in staršev sem imela zelo pogoste in tesne stike, res pa je, da se našega dela ne da povsem enako izpeljati na daljavo.	Sodelovala sem z veliko več dijaki.
Usklajevanje dveh vlog, usklajevanje urnikov učencev, preveč ZOOMov ...	V živo bi bilo bistveno pristnejše
V večini so se priklapljali po dogovoru	še več organizacijskega dela in nedostopnost dijakov za pomoč (če niso želeli pomoči, nikakor nismo mogli priti do njih)
Gledano v celoti, so se večinoma odzivali in redno prihajali na video srečanja.	Pozitivni odzivi dijakov in staršev.
Učenci so se ZOOM srečanj redno udeleževali, pri srečanjih so aktivno sodelovali.	Predvsem sem opazila, da smo imeli bolj redne stike kot prej. Dijaki so redno prihajali na srečanja, ker niso bili tako obremenjeni in ker niso pozabljali (uro so imeli določeno v Teamsu in so se preprosto "priklopili" na srečanje).
z nekaterimi je bilo sodelovanje odlično, nekateri pa so kar potrebovali vzpodbude	VELIKO VABLJENJA NA RAZGOVORE JE BILO POTREBNIH, DA SO UVIDELI SMISEL, ...
Vse dejavnosti po programu sem lahko izpeljala, manj pa je bilo reševanje konfliktnih in nasilnih situacij, do katerih prihaja pri rednem pouku, ter situacij neprimerne vedenja v razredu	prevelik obseg dela
Za posameznega učenca sem se potrudila z aktiviranjem vseh soudeležencev za razrešitev težav	Nekaterih nisem mogla priklicati v sodelovanje, ker so se izolirali. V šoli je drugače, ko dijaka poiščeš kar v razredu.
Nekateri so dobro sodelovali, drugi veliko premalo	Dijaki niso iskali rešitve iz težav in so pogosto apatično odvrčali reševanje.

Ob skrbi za svojo družino ni bilo mogoče več časa nameniti delu z učenci v času izobraževanja na daljavo.	
Ne zmoreš postaviti meja med delom in prostim časom. Naloge se nadaljujejo. Delo ni nikoli končano. Zmeraj se pojavijo nove komunikacije, vprašanja z različnimi deležniki (maili, naloge, zapisi, vprašanja).	
Odzivnost učencev je bila zelo dobra. vedno so se odzvali mojemu povabilu:)	
Z nekaterimi učenci smo zelo dobro sodelovali in sobili tudi med šolanjem na daljavo odzivni in sodelujoči. Bistveno težje pa je bilo priklicati tiste, ki so se izogibali in niso želeli sodelovati. Na dom nismo smeli, starši se niso odzvali ali pa so bili v službah in vzgojno nemočni. CSD prav tako ni veliko ukrepal.	
Poskušala sem se čim bolj odzivati na potrebe učencev in jim pomagati. Tudi preko svojega delovnega časa in v večernem času.	
Svoje delo sem prilagajala tudi pripravljenosti in trenutnim situacijam učencev. Potrebno je bilo veliko dogovarjanj in komunikacije s starši pri opravljanju obveznosti in ocenjevanju. Po dobrem mesecu je motivacija upadla, otroci so bili siti klicev in nalog, vendar smo se skupaj trudili in veliko prilagajali ter vmes poskrbeli tudi za humor in pogovor.	
Večina učencev se je dobro odzivala na pobude, čeprav je težko zagotoviti optimalno sodelovanje na daljavo (sklicati skupino ipd.).	
Bistvo svetovalnega dela je svetovalni odnos. Ker ta ne uspe biti vzpostavljen že v običajnih razmerah (preobremenjenost šolskih svetovalnih delavcev), ga je na daljavo bilo pogosto še težje vzpostaviti in posledično reševati težave.	
Učenci so se držali dogovorjenih ur video-srečanj, na delo so bili pripravljeni.	
Nekateri učenci so lepo sodelovali, z drugimi pa sem se morala zelo truditi, da sem vzpostavila stik, npr. sem morala klicati starše, pa še ni bilo vedno uspešno. Učenci so se zlahka izognili uri, samo niso se priključili na zoom, niso dvignili telefona...	
Že v prvi, spomladanski, karanteni sem uvedla spletno učilnico za vse učence od 4. razreda naprej, kamor sem umeščala vsebine iz področja duševnega zdravja, odnosov, učenja učenja, sproščanja in podobno. Menim, da sem tako dvigala ozaveščenost in dosegla precej večje število učencev, kot bi jih v živo. Precej sem delala tudi individualno z učenci, tako na učnem,	

kot na motivacijskem, čustvenem in vedenjskem področju.	
Kar sem načrtovala, sem tudi uresničila.	
Zastavljeni cilj smo uresničili	
Z učenci sem sodelovala in jih povezovala preko vseh možnih IKT kanalov, tako, da smo težave reševali sprotno. Trudila sem se jih vzpodbujati z članki, videopovezavami, spletnimi učilnicami, da so se počutili vključeni in ne izolirani.	
Tudi z učenci, s katerimi sem zelo dobro in redno sodelovala, se je izkazalo, da so imeli težave na učnem in čustvenem področju, ki se v času šolanja na daljavo niso pokazale.	
Učenci so se odzival in radi prihajali na Zoome. Nisem bila pa prepričana o svoji učinkovitosti.	
Individualno so učenci pri dsp dobro sodelovali. Pouk je ves čas potekal preko video povezave zoom.	
Imeli smo natančno določene ure za DSP. Vaje pozornosti in senzorni integracije smo izvajali v paru in v manjših skupinah. Igre so jim bile zelo všeč. Želeli so jih večkrat ponavljati ali pa so sami pripravili podobne igre. Poskušala sem vključevati starše, da bi preko timski iger sprostila in poglobila odnose. Učenci so me za pomoč poklicali, kadar so jo potrebovali.	

Priloga 5 – Vsebinske pojasnitve ocen zadovoljstva s sodelovanjem z učitelji med izobraževanjem na daljavo

ŠSD OŠ	ŠSD SŠ
Ponavljam: Če gledamo predmetne učitelje, potem srednje, če pa gledamo znotraj aktiva svetovalne službe, kjer smo tudi učiteljice DSP, pa sem bila zadovoljna.	Ni bilo tako pristnega odnosa.
mislim, da smo se vsi držali dogovorjenega	Želela bi si več skupinskih pogovorov (na primer oddelčnih učiteljskih zborov).
Časovno ne moreš biti v stiku in na razpolago kot v šoli, ko učitelji vedo, da si v svoji pisarni in se lahko vsak trenutek oglasijo.	lažje se je pogovarjati v živo
Dobra komunikacija je potekala že prej.	
učitelji- predvsem razredniki, so me redno obveščali o izostankih, vzgojnih težavah in čustvenih težavah otrok. bili so pripravljeni na sestanke strokovnih skupin, srečanj s starši in se odzvali na svetovalne pogovore. Za kritične otroke in družine smo bili redno v navezi.	

Bili smo drug drugemu v oporo.	
redno smo se slišali po telefonu ali e. pošti	
Učitelji so zelo dobro pripravljali učne vsebine.	
Nameravala sem ustanoviti tudi intervizijsko skupino za učitelje na daljavo, vendar mi časovno ni uspelo (sama nisem zmogla, zato nisem dajala niti pobude).	
Zadovoljna sem bila tudi s tem, da so se nekatere učiteljice obrnile name, ko jim je bilo težko, ko so mislile da ne zmorejo več in so potrebovale spodbudo. Tudi sama sem bila nekajkrat v taki situaciji in mi je pogovor s psihologinjo, ravnateljico ali kakšno učiteljico, dal moči in voljo za naprej.	
Redno smo sproti sodelovali po več različnih komunikacijskih poteh.	

Priloga 6 – Vsebinske pojasnitve ocen zadovoljstva s sodelovanjem s starši med izobraževanjem na daljavo

ŠSD OŠ	ŠSD SŠ
S starši sem dobro sodelovala. Pri pomoči (prehrana, obdaritev...) sem bolj jaz nagovarjala starše, niso pa sami toliko sporočali, da je npr. socialni problem.	Želela bi več odziva s strani staršev.
	Premalo ovrednotimo delo. Svetovalni delavci so imeli res veliko dela
Bili so odzivni in pripravljeni na sodelovanje.	Sodelovali smo preko spletne pošte. Vsekakor je učinkoviteje, ko se vsedemo in se pogovorimo.
S starši je bilo več možnosti za komunikacijo, ker je le-ta potekala preko telefona ali zoom-a in so se ga starši zaradi lažje časovne organizacije lahko pogosteje posluževali.	Starši so bili odzivni oz., so se obračali name po nasvete, psihološko podporo zase in za svoje otroke.
Težje je imeti sestanek s starši na daljavo kot v živo, ovirali so nas tehnični in časovni zapleti	Z nekaterimi starši smo zelo težko vzpostavljali kontakte, so bili neodzivni.
Starši so bili zelo aktivni, sodelovalni in tudi zelo hvaležni	Starši pogosto prav tako niso želeli razpravljati na video srečanjih. Prav tako je veliko staršev, ki jim je računalnik tuja stvar.
Stika s starši je bilo zelo malo.	
Starši so načeloma tudi sami dali pobudo za sodelovanje, kar se mi je zdelo dobro.	
Starši so imeli možnost prisostvovati pouku, podajala sem jim navodila za delo z otrokom	
Učinki pogovorov pri nekaterih starših niso bili taki kot bi si želeli, predvsem takrat ko sem starše klicala, da naj svoje otroke spodbudijo k šolskemu delu	

Bila sem zadovoljna, ker so se nekateri spontano odzivali na moje pošiljanje preventivnih vsebin ali prosili za pomoč, še vedno pa se mi zdi, da so marsikateri stiske ostale skrite, da so starši čakali z vrnitvijo učencev v šolo, preden so se obrnili po pomoč. Sem pa zadovoljna s sodelovanjem s tistimi starši, kjer sem individualno delala z otroki.	
Staršem sem nudila pomoč v osebnih pogovorih, kakor tudi s povabili na soletne delavnice, povezave do razno raznih spletnih izobraževanj, ki so jim bila v pomoč v koronskem času	
Z nekaterimi starši sem izjemno sodelovala, nekateri pa so bili slabo odzivni.	
Nemoč zaradi nezmožnosti premostitve motivacijskih težav in storitvenih težav učencev. Zaprtost.	
Stik v živo je veliko boljši kot stik na daljavo preko ZOOMa ali telefona.	
S starši smo redno sproti sodelovali preko telefonskih pogovorov, sms sporočil, eAsistenta, video klicev.	
Želela bi si več pristnega stika, težko je bilo pristopati k njim in jim svetovati, zaznavati njihove potrebe. Večkrat so bili neodzivni in manj dostopni.	

Priloga 7 – Vsebinske pojasnitve ocen zadovoljstva s sodelovanjem z vodstvom šole med izobraževanjem na daljavo

ŠSD OŠ	ŠSD SŠ
Smo si razdelili delo (npr. pri evalvacijskih vprašalnikih), vključevanje v strokovne skupine po potrebi, v pomoč so bili tutorji (kar je bila odlična ideja vodstva), tudi projekti so tekli tudi na daljavo	Ni bilo pravega posluha. Prioritete vodstva šole so bile druge
	stvari smo urejali na daljavo.
Vodstvo ni ustvarjalo pritiska, ampak so nam dali vedeti, da nam zaupajo in se trudili, da so nam omogočili najboljše pogoje za delo.	Z +ravnateljico smo reševali nastale situacije sproti, vedno smo se lahko dodatno posvetovali, skupaj dogovarjali za dobro naših dijakov.
Večja potreba po sodelovanju, po pretoku informacij, žal pa časovno območje delovanja ne dopušča tega, saj potem še dodatno dodajamo že k preobsežnemu urniku dela.	REDNO OBVEŠČANJE O DOGAJANJU NA PODROČJU SPREMEMB ZAKONODAJE, OKROŽNICE MIZŠ
Redno smo bile povezane vodstvo šole (pomočnica, ravnateljica in svetovalni delavki)	
Vodstvo nam je ves čas nudilo pomoč, oporo, vzpodbude, pohvalo, cenilo je naša prizadevanja in delo na daljavo, spodbujalo je izobraževanje, sodelovanje, pomoč, timsko delo in komunikacijo med	

nami strokovnimi delavci, dalo nam je jasne smernice za delo, nudilo nam je tehnično podporo, vprašali so nas za mnenje, počutje, morebitne predloge za izboljšavo dela, obveščalo nas je o vsakršnih novih navodilih, obvestilih s strani MIZŠ-ja in NIJZ-ja, poudarjalo je potrebe učencev in staršev, sočutje, izvajanje prilagoditev za čim boljšo učno uspešnost vseh otrok, posebej ogroženih	
Dobra organizacijska podpora in vodenje.	
Ravnatelj nas je redno obveščal o novostih, imeli smo sestanke UZ na 14 dni in tabele ter organizacijo spremljanja učencev preko spletne zbornice, kamor smo vnašali posebnosti pri delu in evalvirali delo ter načrtovali nadaljne aktivnosti	
S prejšnjim ravnateljem sva bila v stalnem stiku. Vedno je imel posluš za težave in pomagal skladno s svojimi pooblastili.	
Z vodstvom smo vsakodnevno sodelovali.	
Vodstvo šole mi je bilo v veliko oporo!	
Delo na daljavo je bilo dobro organizirano, o stvareh smo se sproti pogovarjali na pedagoških sestankih, ki so bili kar pogosti (na 14 dni).	
Izjemno opravljeno delo ravnateljice in podravnatelja na vseh področjih.	

Priloga 8 – Vsebinske pojasnitve ocen zadovoljstva s sodelovanjem z zunanjimi ustanovami med izobraževanjem na daljavo

ŠSD OŠ	ŠSD SŠ
Ponujali so dejavnosti tudi virtualno (predavanje za starše, učitelje, delavnice za učence, sestanke), gradiva smo si pošiljali po elektronski pošti,	Proti koncu šolskega leta so se pojavile predolge čakalne vrste v institucijah, ki ponujajo psihološko oporo, da pride dijak na prvo obravnavo.
Slabše ukrepanje glede problematike in neodzivnost	Tudi zunanje ustanove so se trudile, da bi otrokom, dijakom priskočile na pomoč
V tem letu predvsem ni teklo delo s CSD.	Sodelovali smo preko Zoom orodja.
V Sloveniji je RES HUDA STISKA glede čakalnih dob/ODZIVNOSTI/MOŽNOSTI SPREJEMA za obravnavo otrok in mladostnikov s težavami!!!!!!!!!!!!!! PROSIM, NEMUDOMA UREDITE TO - OTROCI IN MLADOSTNIKI NE MOREJO ČAKATI DNEVE, TEDNE, MESECE, LETA!!!!	Najbolj so me razočarale ustanove, ki bi morale najbolj nuditi podporo učiteljem (CPI, RIC, ZRSŠ, MIZŠ!!). Čakale so, da se šole same znajdejo v dani situaciji in šele nato so izdale neke kvazi smernice.
Čakalne vrste so predolge. Reševanje (tudi zelo hudih) situacij ni učinkovito. Šole se znajdemo same. Starši gredo na samoplačniške naslove (zdravstvo).	Smo konstruktivno sodelovali.

kljub pisanjem poročil na CSD, ni bilo večjega odziva oz. nadzora ali pomoči.	Hvala za podporo
Posamezniki niso bili dosegljivi, večina pa se jih je odzivala na potrebe.	
Z razgovori o učencih	
Na CSD so bili manj odzivni, niso hodili na dom. Prijetno presenečena pa sem bila nad samoiniciativnostjo klinične psihologinje.	
S sodelovanjem sem bila generalno zadovoljna, bi si pa želela več odzivnosti s strani pedopsihiatrije v primerih akutnih težav. Težave so se pojavljale tudi pri vzpostavljanju kontaktov in (pre)dolgi čakalnih vrstah.	
Predvsem sem bila nezadovoljna s centrom za socialno delo. Premalo odzivni, ne podajajo povratnih informacij, ne skličejo timskih sestankov, čeprav bi bili nujni.	
Ministrstvo je pogorelo na celi črti. Nevladniki veliko bolje.	

Priloga 9 – Vsebinske pojasnitve ocen, kako so dijaki doživljali pouk med izobraževanjem na daljavo

ŠSD OŠ	ŠSD SŠ
Različno. Nekateri so se celo doma umirili in več naredili kot v šoli. so nam pa nam v anketah sporočali, da želijo v šolo.	Zelo odvisno od posameznikov, a dijaki, ko so se vračali, so poročali, da jim je manjkal fizični stik.
Vedno obstajajo precejšnje razlike med posameznimi skupinami učencev in je težko reči na splošno. Nekateri učenci so jasno navajali, da jim je tak način dela ustrezal, vendar pa menim, da je kljub temu prevladovalo med učenci močno pogrešanje šole.	Posebno dijaki s posebnimi potrebami so bili prikrajšani za kvaliteten pouk, delo
Učenci si želijo biti v šoli, imeti strukturo v obliki urnika in se družiti z vrstniki. Učno snov želijo slišati v živo.	Po začetnih težavah so se ujeli in bilo je lažje
Če je bilo potrebno, da so sami predelali snov, je bilo razumevanje slabše	Pri pouku v šoli so dijaki bolj motivirani s strani učitelja, hitreje in lažje dobijo pomoč. So bolj aktivni kot na daljavo, pogosto so ugasnili mikrofone in izključili kamere . . .
Težko odgovoriti - mislim, da se je to spreminjalo s časom, in sicer so bili na začetku veseli, da bodo doma in bolj prosti, sčasoma pa so se vedno bolj želeli vrniti v šolo.	Ta moja ocena je nerealna, ker je odvisna od programa. za gimnazijce bi rekla da boljše, SPI in NPI pa slabše

Zelo različno. Nekaterim je bil način pouka na daljavo všeč in so se takšne oblike veselili, drugi bi bili raje v šoli.	Dijakom je primanjkovala razlaga v živo, saj se obravnava učne snovi v učnici in preko Zooma po njihovem mnenju sploh ne moreta primerjati. Dijaki so zelo pogrešali pouk v živo, v šoli in učnici.
Ovisno od vsakega posameznika. Večina učencev se je sicer prilagodila, a so poročali o pomanjkanju socialnega življenja s sošolci, prijatelji. Veliko ZOOM srečanj je bilo za njih naporno.	Nekateri dijaki potrebujejo ves čas neposreden stik z učiteljem - v živo, drugi pa sledijo navodilom in so uspešni pri samostojnem učenju.
- lažje usklajevanje svojega učnega tempa s šolskimi zadolžitvami - manj šolskih obveznosti - možnost pomoči pri šolskem delu z različnimi IKT programi (prilagoditve)	Večina meni, da je pouk v šoli še vedno bolj učinkovit in da od njega več odnesejo. Tudi bolj zabaven, dinamičen. Poročali pa so tudi o tem, da jim je kombiniran model zelo ustrezal in da so imeli več časa zase, za hobije, obremenitve so bile manjše.
Vsak učenec si je želel nazaj v šolo. Zelo so pogrešali naše telesne stike, pa tudi sošolce in prijatelje, s katerimi bi se družili v živo.	Na obeh področjih so našli pluse in minuse, enim je bolj ustrezalo na daljavo, enim v živo, pri obeh so našli pluse in minuse in enim nekaj bolj ustrezalo, drugim kaj druga, težko oceniti kaj je boljše/slabše.
Učenci so bili v stiski, brez motivacije in očesnega kontakta z učiteljem, ki bi lahko videl, da česa ne razumejo ...	NAŠI DIJAKI SO VEČINOMA VOZAČI, ZATO JE BILO DELO NA DALJAVO LOGISTIČNA PREDNOST. VEČ POČITKA, VZPODBUDE UČITELJEV, MEDSEBOJNA POMOČ SOŠOLCEV, ...
Niso mogli vprašati vsega, veliko hitreje so izgubili motivacijo in pozornost za sledenje pouku. Veliko je bilo distraktorjev na spletu, predvsem igrice in socialna omrežja.	Večini dijakom je zelo odgovarjalo delo na daljavo, da so si sami razporedili čas za učenje ... med seboj so si zelo pomagali, se spodbujali ...
Po anketi, ki je bila izvedena v šoli so imeli učenci lepo izkušnjo s poukom na daljavo. Veliko učencem je ta oblika dela bistveno bolj ustrezala.	Bistveno slabše so ga doživljali dijaki s slabšimi pogoji za delo na daljavo (nižji ses družine, težave v čustvenih odnosih v družini, slabši učni uspeh že od prej), ekstravertirani dijaki in dijaki, ki pri učenju v večji meri uporabljajo medosebno inteligenco, dijaki nižjih letnikov, dijaki z že predhodno manjšo socialno mrežo
nekaj učencem je bilo delo na daljavo občutno težje, nekaj učencev je ob takem načinu dela "zacvetelo". Sredina pa se je dokaj dobro prilagodila, saj je večina imela doma spodbudno učno okolje	Ne morem enostavno opredeliti. Všeč jim je bilo, da so doma in ni zjutraj potrebnega vstajanja. Všeč jim je bil, dokler ni bilo težav, slabši nadzor učiteljev in staršev, všeč jim je bilo lažje pridobivanje boljših ocen, hkrati pa so se zavedali, da veliko zamujajo na področju pridobivanja strokovnega znanja. Pri nas je še zlasti izstopala težava, da so bili gostinski lokali zaprti lani spomladi in letos skoraj celo leto. Tako dijaki triletnih programov, ki imajo malo prakse v prvem letniku, več v drugem, največ (pol leta) pa v tretjem letniku, odhajajo iz šole prav brez te oziroma z veliko nižjo kakovostjo. Verjetno je enak ali še hujši problem pri usposabljanju električarjev, vodovodarjev, mizarjev,..., saj bi se osebno tresla ob napeljevanju elektrike v moji hiši, če bi električar nosil napis: izobražen na daljavo! :)

Pogrešali so osebni kontakt in pouk v živo, kljub temu, da so jim bile ponujene različne oblike pomoči in sodelovanja. Ocenili so, da je bil pouk na daljavo manj zahteven, da so imeli občutek, da sploh ni to reden pouk, ker ni bilo ocenjevanj. Manj motivirani so bili in manj resno so pristopili k učenju oz. se v popoldanskem času niso učili, kot bi se, če bi bil pouk v šolskih prostorih.	Nekateri dijaki so na daljavo delali bolje kot v šoli, spet drugi pa so ravno zaradi tega doživljali stiske in so si želeli nazaj v šolo.
Bili so manj aktivni in sodelovalni kot pri pouku v šoli.	Sem že omenila, da jim je pozornost uhajala na prostočasovne dejavnosti-igranje igrice itd.
Manjkala jim je učiteljeva razlaga, usmerjanje, vodenje, takojšnja povratna informacija, dodatna motivacija za delo... neposredni stiki v živo, šolska klima... (kot to poteka v razredu)	
Večina slabše; predvsem učenci s težavami s koncentracijo, pa so v tem obdobju pokazali svoje sposobnosti	
Učenci so se zabavali	
Odvisno, nekaterim je pouk na daljavo zelo ustrezal, drugim ne	
Bolj apatični so bili.	
Brez neposrednega stika, enakomernega vodenja, takojšnje povratne informacije, učenje učenja, učenja s vsemi čuti, primanjkljajem na socialnih veščinah, učenja od drugih, primerih dobre prakse, raziskovalnega dela in dela v skupinah... Vse to in še dosti več je manjkalo in uspeh ne more biti enak.	
nekateri slabše... posamezniki pa tudi bolje, saj jim je tak način ustrezal	
Veliko učencev je imelo težave z dnevno rutino, bili manj motivirani za delo in zelo odsotni pri samem pouku. opisovali so veliko motečih dejavnikov doma.	
Učencem so bili vseč učiteljevi posnetki razlage, saj so ji jih lahko predvajali večkrat, pogrešali pa so razlago iste snovi na drugačen način, pomoč učitelja (ki jo izvaja med poukom) in sošolce.	
Nekateri učenci so izražali mnenje, da jih je bolj všeč šolanje na daljavo, saj so delali v svojem ritmu, brez motečih dejavnikov. (sedmošolci, osmošolci) Večina učencev, pa je mislim pogrešala šolo, učitelje in klasičen pouk v razredu.	
Nekateri učenci zelo preferirajo običajni pouk, nekateri učenci pa so se veliko boljše znašli v okviru pouka na daljavo in ga torej doživljali kot ustrežnejšega za njih.	
Zelo različno. Imamo velik del otrok, ki jim je delo na daljavo ustrezalo in velik del takšnih, ki so imeli hude	

težave. Opažam, da so se v tem smislu bolj polarizirali.	
Izbiram srednjo možnost, saj je bilo za nekatere učence precej boljše - saj so imeli več kontrole nad strukturo in vsebino, za nekatere pa bistveno slabše, saj te strukture niso uspeli izkoristiti in je zanje precej bolj primeren način v živo. Poleg tega se sprašujem, kako primerljivi bodo ti podatki, saj se je izvedba pouka po posameznih predmetnih področjih, kaj še le različnih šolah, zelo razlikovala (ponekod videokonference po nespremenjenem urniku, ponekod kombinacija videokonferenc+vsebin v spletnih učilnicah, ponekod samo vsebine v spletnih učilnicah (pa še to le word dokument z navodili za samostojno delo).	
Na začetku boljše, "ker ni bilo treba v šolo", potem ne več - postali so manj delavni, stvari so ostajale nenarejene, doživljali so stiske, ko se je ob vrnitvi nakopičilo preveč vsega	
veliko bolj dolgočasno, ni socialnih interakcij	
Učenci so pogrešali stik v živo, predvsem s sošolci, pa tudi z učitelji, raje bi imeli razlago v razredu, kamor se vključujejo tudi sošolci. Marsikdo je poročal, da mu je delo na daljavo vzelo več časa kot delo v živo. So se pa pričela pojavljati proti koncu dela na daljavo zame zaskrbljujoče izjave (predvsem starejših učencev), da so se čisto navadili in da jim je bolje biti na daljavo. Ob vrnitvi v šolo so povedali, da je to bilo predvsem na račun izmikanja, ki je na daljavo lažje izvedljivo ter da jih je bilo strah ocenjevanja ob zavedanju, da niso opravili vsega dela in da imajo pomanjkljivo znanje. Nekateri so poročali tudi o tem, da so izgubili socialne veščine - kako vzpostaviti stik, kako se pogovarjati.	
Učenci so bili izolirani od sovrstnikov, socialnih stikov, prikrajšani so bili za zdrav socialen razvoj mladega človeka. Bistveno slabše to vpliva na njihov osebnostni razvoj in osebnostno rast . Mladostnik potrebuje osebni stik, vodenje, druženje. Prav tako tudi strokovna podaja učne snovi je neprimerljiva glede izobraževanja na daljavo in v šoli.	
Slabše, ker ni bilo živega stika, ker je bilo veliko samostojnega dela, veliko so se morali znajti sami, kar učenci z dsp TEŽKO zmorejo.	
Strašen odpor do šolanja na daljavo po vrnitvi v šole - praktično vseh učencev (redke izjeme).	
Razlike med učenci so bile velike. Nekaterim učencem je pouk na daljavo celo dogovarjal.	
Nižja motivacija in šolska storilnost.	

Vse skupaj se jim je zdelo manj \'obvezno\'.....učitelj je tam daleč, čeprav \'teži2, mi nič ne mora. :)	
Skoraj vsi učenci dsp so poudarili, da jim je bolje v šoli, ker se lahko družijo z vrstniki in poslušajo razlago učitelja - drugače je, sodelujejo med sabo. Enemu učencu je delo na daljavo bolj ustrezalo, ker je imel boljši pregled nad šolskim delom in se je lažje zbral pri delu.	
Kljub nekaterim začetnim mnenjem, da bo izobraževanje na daljavo boljše, ker bodo lahko dlje spali, delali v svojem ritmu ipd. si je kmalu večina želela nazaj v šolo. Tako dolgo obdobje vzdrževati motivacijo za delo in tako raven samostojnosti, ob tem pa brez pozitivnih socialnih stikov, interesov itd. je bilo zelo težko.	
Večina učencev je poročalo, da t as ko učenje ni pravo učenje in da imajo znanja manj. Ne želijo šolanja na daljavo.	

Dodatne kvantitativne analize

Formalni okvir poročila

Pričujoče poročilo predstavlja razširitev kvantitativnih analiz evalvacijske študije z naslovom *»Evalvacija poteka in učinkov izobraževanja na daljavo v času epidemije COVID-19 na ravneh osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja z vidika doseganja učnih ciljev in standardov znanja ter z vidika socialno-čustvenega odzivanja«*, ki so bile narejene na anketnih vprašalnikih za učitelje razrednega pouka, za učitelje predmetnega pouka, za učitelje gimnazijskih programov ter za učitelje v programih srednjega strokovnega in poklicnega izobraževanja. Glavni cilji razširitve kvantitativnih analiz so bili ugotoviti, kakšno je bilo mnenje učiteljev o učinkih pouka na daljavo, koliko podpore so pri svojem delu dobili s strani različnih deležnikov (tj. vodstva šole, šolske svetovalne službe, strokovnega aktiva, sodelavcev na šoli, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport itd.), kakšen je bil položaj učitelja v času pouka na daljavo ter kako je bil s strani učiteljev organiziran pouk na daljavo.

V ta namen smo v anketnih vprašalnikih za učitelje (za učitelje razrednega pouka, za učitelje predmetnega pouka, za učitelje gimnazijskih programov, za učitelje v programih srednjega strokovnega in poklicnega izobraževanja) izbrali anketna vprašanja, ki smo jih nato za posamezen anketni vprašalnik združili v vprašanja, ki so merila štiri različne dimenzije (sklope), in sicer 1) Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo, 2) Podpora učiteljem, 3) Učitelj v času pouka na daljavo in 4) Organizacija pouka na daljavo.

Da bi preverili, ali vprašanja res merijo predpostavljeno dimenzijo, smo izračunali Cronbach alpha coefficient in izvedli faktorsko analizo, in sicer z metodo glavnih osi (ang. Principal Component Analysis) s pravokotno rotacijo (ang. Varimax). Vprašanja smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v novo spremenljivko, ki je predstavljala posamezni sklop. Novo spremenljivko smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta.

Ko smo sestavljeno spremenljivko oblikovali, nas je zanimalo, ali se med njo in prediktorji pojavljajo statistično značilne razlike. V ta namen smo najprej za vsako izmed štirih dimenzij oblikovali raziskovalna vprašanja, nato pa uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H kot neparametrično alternativo enosmerni analizi variance (ANOVA). Če bi izbrali ANOVA, bi kršitev predpostavke o normalnosti porazdelitve lahko vplivala na moč testa oz. ANOVA, ki je izražena kot napaka prve vrste. Do napake prve vrste pride takrat, ko ničelno hipotezo

zavrնemo, v resnici pa je pravilna. V takem primeru lahko pridemo do napačnih ugotovitev in s tem tudi zaključkov. Na drugi strani pa Kruskal-Wallis preizkus H ne predpostavlja normalne porazdelitve podatkov, sam preizkus pa preverja, ali obstajajo statistično značilne razlike med aritmetičnimi sredinami rangov dveh ali več skupin neodvisne spremenljivke pri zveznih ali ordinalnih odvisnih spremenljivkah. Sam preizkus torej sloni na primerjavi povprečnih rangov med skupinami. Višja vrednost povprečnega ranga pomeni višjo vrednost povprečij. Poleg Kruskal-Wallis preizkusa H smo uporabili še Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike. Na tem mestu je treba dodati, da bi lahko namesto neparametričnega testa uporabili transformacijo (normalizacijo) podatkov, a ker bi s tem spremenili samo lestvico podatkov (torej prvotno lestvico podatkov bi spremenili v lestvico na intervalu od 0 do 1) in tako izgubili sam pomen podatkov, se za ta korak nismo odločili.

Raziskovalna vprašanja, ki smo jih preverjali za vsako od dimenzij, pa so bila naslednja:

1. Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo

- RV1: Ali se med učitelji, ki imajo z učenci različno pogosto neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?
- RV2: Ali se med učitelji, ki med poukom na daljavo različno pogosto organizirajo srečanja s starši oz. skrbniki, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?²
- RV3: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?
- RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za učence, v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?
- RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

² Pri učiteljih gimnazijskega programa in pri učiteljih srednjih strokovnih in poklicnih šol RV2 ni bilo, ker ga tudi v anketnem vprašalniku ni bilo, prav tako pa ni bilo RV7.

- RV6: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?
- RV7: Ali se med učitelji, ki poučujejo v različnih razredih, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?
- RV8: Ali se med učitelji, z različnim številom let delovnih izkušenj na področju poučevanja, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

2. Podpora učiteljem

- RV1: Ali se med učitelji, ki so uspeli realizirati različno število vsebin med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?
- RV2: Ali se med učitelji, z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?
- RV3: Ali se med učitelji, ki si različno pogosto z drugimi učitelji iz šole izmenjujejo dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?
- RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za učence v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?
- RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti organiziranja in izvedbe pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

3. Učitelj v času pouka na daljavo

- RV1: Ali se med učitelji, z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično

značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

- RV2: Ali se med učitelji, ki med poukom na daljavo, v različni meri sodelujejo z drugimi učitelji in strokovnimi delavci šole, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?
- RV3: Ali se med učitelji, ki si različno pogosto z drugimi učitelji iz šole izmenjujejo dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?
- RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za učence, v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?
- RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo doseženo znanje učencev, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev preteklih generacij, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?
- RV6: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

4. Organizacija pouka na daljavo

- RV1: Ali se med učitelji, ki so uspeli realizirati različno število vsebin med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?
- RV2: Ali se med učitelji, pri katerih je večina učencev med poukom na daljavo dosegla različne predvidene standarde znanja, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik

pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

- RV3: Ali se med učitelji, z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?
- RV4: Ali se med učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?
- RV5: Ali se med učitelji, ki na začetku različno ocenjujejo IKT zmožnosti učencev, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?
- RV6: Ali se med učitelji, ki na začetku različno ocenjujejo svoje IKT zmožnosti, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?
- RV7: Ali se med učitelji, ki poučujejo v različnih razredih, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?³

³ Pri učiteljih gimnazijskega programa in pri učiteljih srednjih strokovnih in poklicnih šol RV7 ni bilo.

V poročilu so tako podatki analizirani na inferenčnem nivoju in prikazani na način, ki omogoča primerjavo med različnimi skupinami in med različnimi ravni osnovnošolskega in srednješolskega sistema.

V nadaljevanju so po poglavjih podrobneje predstavljene analize posameznih anketnih vprašalnikov za učitelje.

Poročilo učiteljev razrednega pouka

Metodologija

S pomočjo anketnega vprašalnika (»Vprašnik za učitelje razrednega pouka«) smo izbrali različna anketna vprašanja, ki smo jih nato združili v vprašanja, ki so merila štiri različne dimenzije (sklope), in sicer 1) Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo, 2) Podpora učiteljem, 3) Učitelj v času pouka na daljavo in 4) Organizacija pouka na daljavo.

Da bi preverili, ali vprašanja res merijo predpostavljeno dimenzijo, smo izračunali Cronbach alpha coeficient in izvedli faktorsko analizo, in sicer z metodo glavnih osi (ang. Principal Component Analysis) s pravokotno rotacijo (ang. varimax). Vprašanja smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v novo spremenljivko, ki je predstavljala posamezni sklop. Novo spremenljivko smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta.

Ko smo sestavljeno spremenljivko oblikovali, nas je zanimalo, ali se med njo in prediktorji (vprašanja, ki smo jih izbrali v anketnem vprašalniku in na podlagi njih oblikovali raziskovalna vprašanja) pojavljajo statistično značilne razlike. V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H kot neparametrično alternativo enosmerni analizi variance (ANOVA). Kruskal-Wallis preizkus H namreč ne predpostavlja normalne porazdelitve podatkov, sam preizkus pa preverja, ali obstajajo statistično značilne razlike med aritmetičnimi sredinami rangov dveh ali več skupin neodvisne spremenljivke pri zveznih ali ordinalnih odvisnih spremenljivkah. Sam preizkus torej sloni na primerjavi povprečnih rangov med skupinami. Višja vrednost povprečnega ranga pomeni višjo vrednost povprečij. Poleg Kruskal-Wallis preizkusa H smo uporabili še Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Pričujoče poročilo je strukturirano tako, da posamezne dimenzije (sklopi), predstavljajo poglavja poročila, znotraj posameznega poglavja pa so podrobnejše informacije o vprašanjih, ki so merila posamezne dimenzije.

Glavne ugotovitve

- **Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo**
 - Učitelji, ki so vse ure izvedli neposredno prek videokonferenčnega sistema skladno z urnikom, so ocenili, da je imel pouk na daljavo največ negativnih vplivov na vedenje in delo učencev, tisti učitelji, ki pa so se z učenci dobili

enkrat tedensko, pa so ocenili, da je imel pouk na daljavo najmanj negativnih vplivov na vedenje in delo učencev.

- Učitelji, ki srečanj s starši oz. skrbniki v tem času niso organizirali, najbolj ocenjujejo negativne učinke pouka na daljavo, na vedenje in delo učencev, medtem ko učitelji, ki so srečanja s starši organizirali pogostejše kot pred poukom na daljavo, najnižje ocenjujejo negativne učinke pouka na daljavo.
- Učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah, ocenili slabše, v primerjavi s tistimi, ki so ga ocenili enako ali bolje, so tudi v večji meri menili, da je imel pouk na daljavo negativen vpliv na vedenje in delo učencev.
- Učitelji, ki so bili mnenja, da je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrežal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli, so pouku na daljavo v večji meri pripisovali negativen učinek na vedenja in delo učencev.
- Višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenje in delo učencev, so ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot slabše. Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.
- Višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenje in delo učencev, so ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo ocenili kot slabše. Na drugi strani pa so učitelji, ki so svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo ocenili kot dobre, najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.
- Višji negativni vpliv pouka na daljavo na vedenje in delo učencev so ovrednotili tisti učitelji, ki poučujejo v višjih razredih (tj. šesti in peti razred) medtem ko so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo tisti učitelji, ki poučujejo v četrtem razred.

- **Podpora učiteljem**

- Učitelji, ki jim je uspelo realizirati vse vsebine, so bili tudi najbolj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli. Najmanj zadovoljni s prejeta podporo pa so bili tisti učitelji, ki so uspeli realizirati polovico vsebin ali manj.

- Najmanj zadovoljni s podporo so bili tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili slabše. Ugotavljamo, da so tisti, ki so svojo kakovost poučevanja ocenili višje oziroma boljše, s prejeta podporo tudi bolj zadovoljni.
 - Učitelji, ki so si z drugimi učitelji, vedno izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, so bili najbolj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli. Tisti učitelji, ki so to počeli občasno, pa so bili najmanj zadovoljni s prejeta podporo.
 - Učitelji, ki so bili mnenja, da je učencem pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli, veliko manj ustrezal, so bili tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli. Tisti učitelji, ki pa so ocenili, da je učencem pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli enako ustrezal, pa so najvišje ovrednotili zadovoljstvo s prejeta podporo.
 - Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili, kot slabe, so bili najmanj zadovoljni s podporo, ki so ji pri svojem delu prejeli. Najvišje zadovoljstvo s prejeta podporo pa so ovrednotili tisti učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili kot zelo dobre.
- **Učitelj v času pouka na daljavo**
 - Najslabši položaj in največ razlogov za stres so ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili bistveno slabše. Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili bolje, tudi svoj položaj ovrednotili, kot precej dober prav tako pa so tudi tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje.
 - Najslabši položaj in največ razlogov za stres so ovrednotili tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole, sodelovali manj kot sicer. Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole, sodelovali več kot sicer, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje prav tako pa so tudi tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje.

- Najslabši položaj in najmanj razlogov za stres so ovrednotili tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji občasno izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo. Tisti učitelji, ki pa so si z drugimi učitelji vedno izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, so tudi svoj položaj ovrednotili najvišje prav tako pa tudi doživljanje stresa.
 - Učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrežal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje. Nasprotno pa so tisti učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno bolj ustrežal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje.
 - Učitelji, ki doseženo znanje učencev, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev preteklih generacij, ocenjujejo bistveno slabše, so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje. Nasprotno pa so tisti učitelji, ki so doseženo znanje učencev, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev preteklih generacij, ocenili kot boljše, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje. Glede razlogov za stres pa je zanimiva ugotovitev ta, da isti učitelji razlogov za stres niso ovrednotili najnižje, pač pa so jih ovrednotili tisti učitelji, ki so doseženo znanje učencev, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev preteklih generacij, ocenili kot enako.
 - Najvišje so svoj položaj in najmanj razlogov za stres ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre. Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot slabe, pa so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje, prav tako pa so doživljanje stresa ovrednotili najvišje.
- **Organizacija pouka na daljavo**
 - Učitelji, ki so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati vse vsebine, so tudi najpogostejše izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, prav tako pa so pri učencih opazali tudi najboljše tehnične pogoje. Na drugi strani pa so tisti učitelji, ki so pri obravnavi pouka na

daljavo uspeli realizirati polovico vsebin ali manj, tudi najbolj redko izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, prav tako pa so opazali tudi najslabše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani učencev.

- Učitelji, ki so ocenili, da je večina učencev dosegla manj kot polovico standardov znanja, so tudi najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, prav tako pa so ocenili, da so imeli učenci najslabše tehnične pogoje. Na splošno za vzorec ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so ocenili, da je večina učencev dosegla več kot polovico standardov znanja, tudi najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo prav tako, pa so opazali tudi boljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani učencev.
- Najmanj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili bistveno slabše. Učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja ocenili bistveno slabše pa so prav tako so ocenili, da so imeli učenci najslabše tehnične pogoje. Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili boljše.

Pri tehničnih pogojih učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili boljše, opazali tudi najmanj tehničnih težav pri izvedbi pedagoškega procesa na strani učencev.

- Najbolj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu. Prav tako pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu, opazali tudi boljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani učencev.

- Najmanj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti učencev na začetku ovrednotili kot zelo slabe. Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti učencev na začetku ovrednotili kot zelo dobre.

Pri tehničnih pogojih učencev pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so IKT zmožnosti učencev na začetku ovrednotili kot zelo dobre, opazali tudi najboljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani učencev.

- Najmanj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi svoje IKT zmožnosti na začetku ovrednotili kot zelo slabe. Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi svoje IKT zmožnosti na začetku ovrednotili kot zelo dobre. Pri tehničnih pogojih učencev pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so svoje IKT zmožnosti na začetku ovrednotili kot dobre, opazali tudi najboljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani učencev.

- Najmanj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki poučujejo v nižjih razredih oziroma v prvem razredu. Opazimo lahko tudi, da so najbolj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki poučujejo v petem razredu.

Pri tehničnih pogojih učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so jih tisti učitelji, ki poučujejo v prvem razredu, ovrednotili najslabše, tisti, ki poučujejo v četrtem razredu pa najboljše.

Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo

Da bi preverili, ali trditve res merijo predpostavljeno dimenzijo (tj. Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo), smo izračunali Cronbach alpha coeficient in izvedli faktorsko analizo, ki je pokazala, da predpostavljeno dimenzijo sestavlja oziroma meri šestnajst trditev (glej Tabela 1).

Tabela 137: Trditve, ki merijo dimenzijo »mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo«.

Opomba: Gre za trditve vprašanja »Kakšen vpliv je imel po vaši presoji pouk na daljavo na naslednja področja vedenja in dela učencev?«

Trditev oz. faktor (merjena na lestvici od 1 – zelo negativen do 5 – zelo pozitiven)
Motivacija za učenje.
Doživljanje negativnih čustev, npr. strah, jeza.
Preživljanje prostega časa.
Opravljanje domačih nalog in drugih obveznosti.
Doživljanje pozitivnih čustev, npr. zadovoljstvo.
Gibanje, npr. koliko gibanja vključujejo v vsakodnevno življenje.
Učenje učenja oz. uporaba učnih strategij za samouravnano učenje.
Duševno zdravje.
Telesno zdravje, npr. splošno slabše telesno počutje, glavoboli.
Samostojno učenje.
Odnos do sebe/samopodoba.
Odnosi z vrstniki.
Razumevanje učnih vsebin.
Znanje učencev.
Odnosi z učitelji.
Odnosi v družini.

Trditve v tabeli 1 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v novo spremenljivko, ki je predstavljala v nadaljevanju analize merski instrument za merjenje mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo. Spremenljivko smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta, oz. po formuli:

$$\text{Mnenje učiteljev o učinkih pouka na daljavo} = \frac{\sum_i}{16}; i = \text{Trditev}; M = 2,53, SD = 0,50$$

Sestavljena spremenljivka je tako zajemala vrednosti na lestvici od 1 (zelo negativno mnenje) do 5 (zelo pozitivno mnenje).

Ko smo sestavljeno spremenljivko oblikovali, nas je zanimalo, ali se med njo in prediktorji (Tabela 2) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 138: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke mnenje o učinkih pouka na daljavo.

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Kako pogosto ste imeli z učenci neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema?	1: Vse ure so bile izvedene neposredno prek videokonferenčnega sistema skladno z urnikom. 2: Z učenci sem se dobil dvakrat dnevno. 3: Z učenci sem se dobil enkrat dnevno; srečanje je trajalo v povprečju (v minutah) 4: Z učenci sem se dobil nekajkrat tedensko. 5: Z učenci sem se dobil enkrat tedensko. 6: Z učenci sme se dobil približno na štirinajst dni 7: Z učenci sem se dobil enkrat mesečno. 8: Drugo	1: Z učenci sem se dobil enkrat tedensko. 2: Z učenci sem se dobil nekajkrat tedensko. 3: Z učenci sem se dobil enkrat dnevno; srečanje je trajalo v povprečju (v minutah) 4: Z učenci sem se dobil dvakrat dnevno. 5: Vse ure so bile izvedene neposredno prek videokonferenčnega sistema skladno z urnikom.
Kako pogosto ste med poukom na daljavo organizirali srečanja s starši oz. skrbniki?	1: Enako pogosto kot pred poukom na daljavo. 2: Pogostejše kot pred poukom na daljavo. 3: Manj pogosto kot pred poukom na daljavo. 4: Srečanj s starši oz. skrbniki v tem času nisem organiziral. 5: Srečanj s starši oz. skrbniki v tem času nisem organiziral, saj jih tudi sicer ne	1: Enako pogosto kot pred poukom na daljavo. 2: Pogostejše kot pred poukom na daljavo. 3: Manj pogosto kot pred poukom na daljavo. 4-5: Srečanj s starši oz. skrbniki v tem času nisem organiziral.
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4-5: Boljša
Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4: Bolj jim je ustrezal 5: Veliko bolj jim je ustrezal	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4-5: Bolj jim je ustrezal
Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.	1-2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.
Kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.	1-2: Slabe 3: Srednje. 4-5: Dobre.
V katerem razredu poučujete:	1: 1. Razred 2: 2. Razred 3: 3. Razred 4: 4. Razred 5: 5. Razred 6: 6. Razred	/
Koliko let delovnih izkušenj imate na področju poučevanja?	1: 1–3 let. 2: 4–6 let. 3: 7–18 let. 4: 19–31 let.	1: 1–3 let. 2: 4–6 let. 3: 7–18 let. 4: 19–31 let.

	5: 32-40 let. 6: Več kot 40 let.	5-6: Več kot 32 let
--	-------------------------------------	---------------------

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H. Poleg Kruskal-Wallis preizkusa H smo uporabili še Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji so prikazani v nadaljevanju.

RV1: Ali se med učitelji, ki imajo z učenci različno pogosto neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 139: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so imeli z učenci neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema.

Kako pogosto ste imeli z učenci neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Z učenci sem se dobil enkrat tedensko.	92	341,53	1,463	4	0,833
Z učenci sem se dobil nekajkrat tedensko.	238	350,76			
Z učenci sem se dobil enkrat dnevno; srečanje je trajalo v povprečju (v minutah):	245	341,44			
Z učenci sem se dobil dvakrat dnevno	71	347,15			
Vse ure so bile izvedene neposredno prek videokonferenčnega sistema skladno z urnikom.	40	310,93			
Skupaj	686				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 3 ugotavljamo, da Kruskal-Wallis preizkus H ni pokazal statistično značilnih razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so imeli z učenci neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema $\chi^2(4) = 1,463$, $p = 0,833$.

Vseeno pa lahko za vzorec trdimo, da so učitelji, ki so vse ure izvedli neposredno prek videokonferenčnega sistema skladno z urnikom, ocenili, da je imel pouk na daljavo največ negativnih vplivov na vedenje in delo učencev (povprečje rangov = 310,93).

RV2: Ali se med učitelji, ki med poukom na daljavo različno pogosto organizirajo srečanja s starši oz. skrbniki, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 140: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so med poukom na daljavo organizirali srečanja s starši oz. skrbniki.

Kako pogosto ste med poukom na daljavo organizirali srečanja s starši oz. skrbniki?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Enako pogosto kot pred poukom na daljavo.	328	371,89	4,845	3	0,183
Pogosteje kot pred poukom na daljavo.	191	389,04			
Manj pogosto kot pred poukom na daljavo.	129	359,35			
Srečanj s starši oz. skrbniki v tem času nisem organiziral.	82	320,41			
Skupaj	730				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 4 ugotavljamo, da Kruskal-Wallis preizkus H ni pokazal statistično značilnih razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so med poukom na daljavo organizirali srečanja s starši oz. skrbniki $\chi^2(3) = 4,845$, $p = 0,183$.

Vseeno pa lahko za vzorec trdimo, da učitelji, ki srečanj s starši oz. skrbniki v tem času niso organizirali, najbolj ocenjujejo negativne učinke pouka na daljavo, na vedenje in delo učencev (povprečje rangov = 320,41). Učitelji, ki so srečanja s starši organizirali pogosteje kot pred poukom na daljavo, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 389,04).

RV3: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 141: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah.

Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
--	---	------------------	----------	----	---

Bistveno slabša.	56	241,11	78,326	3	<0,0005
Slabša.	391	324,19			
Enaka.	259	446,36			
Boljša.	25	476,18			
Skupaj	731				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 5 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis H preizkus pri petodstotni stopnji značilnosti pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah $\chi^2(3) = 78,326$, $p < 0,0005$.

Najbolj so negativne učinke pouka na daljavo ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili kot bistveno slabšo (povprečni rang = 241,11) oz. slabšo (povprečni rang = 324,19). Na drugi strani pa so učitelji, ki so svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili kot boljšo, tudi najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečne rangov = 476,18).

Ker so bile razlike med skupinami statistično značilno različne, smo s pomočjo Dunnovega preizkusa preverili še, med katerimi skupinami se pojavljajo statistično značilne razlike. Ugotovitve so predstavljene v tabeli 6.

Tabela 142: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Bistveno slabša – Slabša	-83,081	0,035
Bistveno slabša – Enaka	-205,252	<0,0005
Bistveno slabša – Boljša	-226,073	<0,0005
Slabša – Enaka	-122,171	<0,0005
Slabša – Boljša	-142,992	0,006

Na podlagi tabele 6 ugotavljamo, da so tisti, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah, ocenili slabše, v primerjavi s tistimi, ki so ga ocenili enako ali bolje, tudi v večji meri menili, da je imel pouk na daljavo negativen vpliv na vedenje in delo učencev.

RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za učence, v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 143: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli.

Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Veliko manj jim je ustrezal.	264	279,54	94,084	3	<0,0005
Manj jim je ustrezal.	386	393,58			
Enako jim je ustrezal.	55	527,35			
Bolj jim je ustrezal.	27	502,02			
Skupaj	732				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tudi v tem primeru je Kruskal-Wallis H preizkus pri petodstotni stopnji značilnosti pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli $\chi^2(3) = 94,084$, $p < 0,0005$ (Tabela 7).

Najbolj so negativne učinke pouka na daljavo ocenili učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj (povprečni rang = 279,54) oz. manj (povprečni rang = 393,58) ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli. Učitelji, ki so ocenili, da je učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli, pouk na daljavo bolj ustrezal, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 502,02).

Ker so bile razlike med skupinami statistično značilno različne, smo s pomočjo Dunnovega preizkusa preverili še, med katerimi skupinami se pojavljajo statistično značilne razlike. Ugotovitve so predstavljene v tabeli 8.

Tabela 144: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Veliko manj jim je ustrezal – Manj jim je ustrezal	-114,033	<0,0005
Veliko manj jim je ustrezal – Bolj jim je ustrezal	-222,477	<0,0005
Veliko manj jim je ustrezal – Enako jim je ustrezal	-247,813	<0,0005
Manj jim je ustrezal – Enako jim je ustrezal	-133,779	0,006

Na podlagi tabele 8 ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so bili mnenja, da je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli, pouku na daljavo v večji meri pripisovali negativen učinek na vedenja in delo učencev.

RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 145: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.

Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabe.	9	188,33	31,018	3	<0,0005
Srednje.	215	312,72			
Dobre.	429	385,41			
Zelo dobre.	79	430,46			
Skupaj	732				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 146: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Slabe-Dobre	-197,079	0,034
Slabe-Zelo dobre	-242,122	0,007
Srednje-Dobre	-72,692	<0,0005
Srednje-Zelo dobre	-117,735	<0,0005

Rezultati v tabeli 9 in tabeli 10 kažejo na statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo učencev, ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot slabše (povprečje rangov = 188,33). Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 430,46).

RV6: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 147: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo.

Kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabe	85	277,89	36,039	2	<0,0005
Srednje.	407	349,68			
Dobre.	239	425,13			
Skupaj	731				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 148: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Slabe-Srednje	-71,786	0,013
Slabe-Dobre	-147,231	<0,0005
Srednje-Dobre	-75,445	<0,0005

Rezultati v tabeli 11 in tabeli 12 kažejo na statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo učencev, ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo ocenili kot slabše (povprečje rangov = 277,89). Na drugi strani pa so učitelji, ki so svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo ocenili kot dobre, najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 425,13).

RV7: Ali se med učitelji, ki poučujejo v različnih razredih, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 149: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, v katerih razredih poučujejo.

V katerem razredu poučujete:	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
1. razred.	202	370,81	8,772	5	0,119
2. razred.	132	365,67			
3. razred.	131	361,10			
4. razred.	126	386,86			
5. razred.	124	357,15			
6. razred.	15	220,60			
Skupaj	730				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 13 ugotavljamo, da Kruskal-Wallis preizkus H ni pokazal statistično značilnih razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, v katerem razredu poučujejo $\chi^2(5) = 8,772$, $p = 0,119$.

Vseeno pa lahko za vzorec trdimo, da so višji negativni učinek pouka na daljavo na vedenja in delo učencev, ovrednotili tisti učitelji, ki poučujejo v višjih razredih (tj. šesti in peti razred). Opazimo lahko tudi, da so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo tisti učitelji, ki poučujejo v četrtem razredu (povprečje rangov = 386,86).

RV8: Ali se med učitelji, z različnim številom let delovnih izkušenj na področju poučevanja, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 150: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na število let delovnih izkušenj na področju poučevanja.

Koliko let delovnih izkušenj imate na področju poučevanja?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
1–3 let.	44	290,08	27,339	4	<0,0005
4–6 let.	67	294,73			
7–18 let.	177	337,46			
19–31 let.	279	381,54			
32 let in več	162	416,02			
Skupaj	730				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 151: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
1–3 let. - 32 let in več	-125,939	0,004
4–6 let. - 19–31 let.	-86,804	0,024
4–6 let. - 32 let in več	-121,287	0,001
7–18 let. - 32 let in več	-78,555	0,006

Rezultati v tabeli 11 in tabeli 12 kažejo na statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo učencev, ovrednotili tisti učitelji, ki imajo manj let delovnih izkušenj na področju poučevanja oziroma tisti, ki imajo na področju poučevanja šele nekaj let delovnih izkušenj (od 1-3 let) (povprečje rangov = 290,08). Opazimo lahko tudi, da so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo tisti učitelji, ki imajo 32 let ali več delovnih izkušenj (povprečje rangov = 416,02).

Podpora učiteljem

Tudi v tem primeru smo s pomočjo Cronbach alpha koeficienta in faktorske analize (metoda glavnih osi s pravokotno rotacijo) ugotovili, da predpostavljeno dimenzijo (podpora učiteljem) sestavlja oziroma meri šestnajst trditev (glej Tabela 16).

Tabela 152: Trditve, ki merijo dimenzijo »podpora učiteljem«.

Trditev oz faktor (merjena na petstopenjski lestvici)
Ocenite kakovost podpore ali pomoči, ki ste jo prejeli na šoli, na naslednjih področjih: sodelovanje s starši oz. skrbniki dijakov.
Koliko so vam naslednja strokovna srečanja pomagala pri vašem delu med poučevanjem na daljavo?: Srečanja s šolsko svetovalno službo.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: šolskih svetovalnih delavcev?
Koliko so vam naslednja strokovna srečanja pomagala pri vašem delu med poučevanjem na daljavo?: Pedagoške konference.
Koliko so vam naslednja strokovna srečanja pomagala pri vašem delu med poučevanjem na daljavo?: Srečanja z oddelčnim učiteljskim zborom.
Ocenite kakovost podpore ali pomoči, ki ste jo prejeli na šoli, na naslednjih področjih: lastno počutje med poukom na daljavo.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport?
Kako pogosto ste imeli med poukom na daljavo naslednja strokovna srečanja?: Srečanja s šolsko svetovalno službo.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: ravnatelja oz. vodstva šole?
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: sodelavcev na šoli?
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: strokovnega aktiva?
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: računalničarjev oz. informatikov na šoli?
Kako pogosto ste imeli med poukom na daljavo naslednja strokovna srečanja?: Srečanja z oddelčnim učiteljskim zborom.
Ocenite kakovost podpore ali pomoči, ki ste jo prejeli na šoli, na naslednjih področjih: didaktična uporaba IKT.
Kako pogosto ste imeli med poukom na daljavo naslednja strokovna srečanja?: Srečanja z vodstvom šole.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: Zavoda RS za šolstvo?

Trditve v tabeli 16 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v novo spremenljivko, ki je predstavljala v nadaljevanju analize merski instrument za merjenje podpore učiteljem. Spremenljivko smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta oz. po formuli:

$$\text{Podpora učiteljem} = \frac{\sum_i}{16}; i = \text{Trditve}; M = 3,45, SD = 0,42$$

Sestavljena spremenljivka je tako zajemala vrednosti na lestvico od 1 (zelo nizka podpora) do 5 (zelo visoka podpora).

Ko smo sestavljeno spremenljivko oblikovali, nas je zanimalo, ali se med njo in prediktorji (Tabela 17) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 153: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke podpora učiteljem

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	1: Vse vsebine. 2: Večino vsebin. 3: Polovico vsebin. 4: Manj kot polovico vsebin.	1-2: Polovico vsebin ali manj. 3: Večino vsebin. 4: Vse vsebine
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4-5: Boljša
Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	1: Nikoli 2: Redko 3: Občasno 4: Pogosto 5: Vedno	2-3: Občasno 4: Pogosto 5: Vedno Odgovora »Nikoli« ni podal nihče.
Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4: Bolj jim je ustrezal 5: Veliko bolj jim je ustrezal	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4-5: Bolj jim je ustrezal
Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje 4: Dobre 5: Zelo dobre	1-2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H in Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji pa so prikazani na naslednjih straneh.

RV1: Ali se med učitelji, ki so uspeli realizirati različno število vsebin med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 154: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.

Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Polovico vsebin ali manj	19	142,08	8,360	2	0,015
Večino vsebin	247	190,63			
Vse vsebine	125	214,80			
Skupaj	391				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 155: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Polovico vsebin ali manj – Vse vsebine	-72,721	0,027

Na podlagi rezultatov v tabeli 18 in tabeli 19 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev o zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli, glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati $\chi^2(2) = 8,360$, $p = 0,015$.

Ugotavljamo namreč, da so tisti učitelji, ki so uspeli realizirati vse vsebine, tudi najbolj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli (povprečje rangov = 214,80). Najmanj pa so s prejeto podporo zadovoljni tisti učitelji, ki so uspeli realizirati polovico vsebin ali manj (povprečje rangov = 142,08). Sicer so razlike statistično značilne le med skupino »Polovico vsebin ali manj« in »Vse vsebine«, a vseeno se na vzorcu kaže to, da so tisti učitelji, ki so realizirali več vsebin, s prejeto podporo tudi bolj zadovoljni.

RV2: Ali se med učitelji, z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 156: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.

Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Bistveno slabša.	25	140,26	10,048	3	0,018
Slabša.	200	190,36			
Enaka.	153	211,71			
Boljša.	14	218,39			
Skupaj	392				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 157: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Bistveno slabša – Enaka	-71,449	0,034

Rezultati v tabeli 20 in tabeli 21 kažejo na statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so najmanj zadovoljni s podporo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili slabše (povprečje rangov = 140,26). Tudi v tem primeru se zavedamo, da so razlike statistično značilne le za skupino »Bistveno slabša« in »Enaka«, a vseeno se na vzorcu kaže to, da so tisti, ki svojo kakovost poučevanja ocenjujejo višje oziroma boljše, s prejeto podporo tudi bolj zadovoljni (povprečje rangov = 218,39).

RV3: Ali se med učitelji, ki si različno pogosto z drugimi učitelji iz šole izmenjujejo dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 158: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.

Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Občasno	96	149,54	23,763	2	<0,0005
Pogosto	217	205,26			
Vedno	78	227,41			
Skupaj	391				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 159: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Občasno-Pogosto	-55,729	<0,0005
Občasno-Vedno	-77,874	<0,0005

Če pogledamo rezultate v tabeli 22 in tabeli 23 ugotovimo to, da so bili tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji, pogosteje izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, bolj zadovoljni s podporo, ki so ji pri svojem delu prejeli v primerjavi z učitelji, ki so si z drugimi učitelji, redkeje izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo. Razlike pa so tudi statistično značilne ($p < 0,05$). Z drugimi besedami, učitelji, ki so si z drugimi učitelji, vedno izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, so bili najbolj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli (povprečje rangov = 227,41). Tisti učitelji, ki so to počeli občasno, pa so bili najmanj zadovoljni s prejeti podporo (povprečje rangov = 149,54).

RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za učence v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 160: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kako je po njihovi oceni pouk na daljavo na splošno ustrežal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli.

Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrežal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Veliko manj jim je ustrežal.	135	176,41	13,425	3	0,004
Manj jim je ustrežal.	215	197,56			
Enako jim je ustrežal.	23	259,59			
Bolj jim je ustrežal.	17	234,32			
Skupaj	390				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 161: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Veliko manj jim je ustrežal-Enako jim je ustrežal.	-83,180	0,006

Na podlagi rezultatov v tabeli 24 in tabeli 25 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev o zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli, glede na to, kako je po njihovi oceni pouk na daljavo na splošno ustrežal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli $\chi^2(3) = 13,425$, $p = 0,004$.

Ugotavljamo namreč, da so tisti učitelji, ki so bili mnenja, da je učencem pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli, veliko manj ustrežal, tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli (povprečje rangov = 176,41). Sicer so razlike statistično značilne le med skupino »Veliko manj jim je ustrežal« in »Enako jim je ustrežal.«, a vseeno se na vzorcu kaže to, da so tisti, ki so ocenili, da je učencem pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli, veliko manj ustrežal, tudi manj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli. Nasprotno pa so učitelji, ki so ocenili, da je učencem pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli, enako ustrežal, tudi najvišje ovrednotili zadovoljstvo s prejeto podporo (povprečje rangov = 234,32).

RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti organiziranja in izvedbe pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 162: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kako zdaj ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.

Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabe.	5	148,60	10,817	3	0,013
Srednje.	108	170,80			
Dobre.	235	202,46			
Zelo dobre.	43	229,49			
Skupaj	390				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 163: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Srednje-Zelo dobre.	-58,687	0,039

Na podlagi rezultatov v tabeli 26 in tabeli 27 ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenjujejo slabše, tudi manj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli. Sicer so razlike statistično značilne le med skupino »Srednje« in »Zelo dobre.«, a ne gre zanemariti dejstva, ki se nakazuje na vzorcu, in sicer: višje zmožnosti učitelja za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo so povezane z višjim zadovoljstvom učitelja s podporo, ki jo je pri svojem delu prejel.

Opazimo lahko tudi, da so tisti, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili, kot slabe, tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so ji pri svojem delu prejeli (povprečje rangov = 148,60). Najvišje zadovoljstvo s prejeto podporo (povprečje rangov = 229,49) pa so ovrednotili tisti, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili kot zelo dobre.

Učitelj v času pouka na daljavo

Uporaba faktorske analize za merjenje dimenzije (učitelj v času pouka na daljavo) je pokazala, da dimenzijo vsebinsko smiselno sestavljata dva faktorja, in sicer prvi faktor, ki smo ga poimenovali »Položaj učitelja v času pouka na daljavo« in drugi faktor, ki smo ga poimenovali »doživljanje stresa« (glej tabelo 28).

Tabela 164: Trditve, ki merijo dimenzijo »učitelj v času pouka na daljavo«.

Trditev oz faktor (merjena na petstopenjski lestvici)	Faktor
Zadovoljstvo z opravljanjem poklica.	Položaj učitelja v času pouka na daljavo (trditve vprašanja "Kako ocenjujete naslednja področja vašega življenja in dela med poukom na daljavo v primerjavi s časom pred poukom na daljavo?")
Motiviranost za učiteljski poklic.	
Občutek uspešnosti.	
Zahtevnost delovnih nalog.	
Pedagoški optimizem.	
Količina delovnih nalog.	
Občutek kompetentnosti, da sem kos svojim nalogam.	
Čas, namenjenim službenim nalogam.	
Možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja.	
Stresnost poklica, ki ga opravljate.	
Odnosi z učenci.	
Odnosi z vodstvom šole.	
Pomanjkanje podpore staršev oz. skrbnikov učencev.	Doživljanje stresa (trditve vprašanja "Kako pogosto ste bili med poukom na daljavo v skrbah zaradi spodnjih razlogov?")
Pričakovanja staršev oz. skrbnikov glede pouka na daljavo.	
Pomanjkanje zanimanja učencev za učne vsebine.	
Pričakovanja vodstva šole.	
Psihosocialne težave učencev.	
Slabo zdravstveno stanje družinskih članov zaradi bolezni COVID-19.	
Znanje učencev.	
Lastna bolezen COVID-19 ali katera druga.	
Lastno znanje s področja IKT.	
Pomanjkanje socialnih odnosov.	
Lastne družinske obveznosti.	
Nevarnost bolezni COVID-19.	
Administrativno delo.	

Trditve v tabeli 28 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v dve novi spremenljivki, ki sta predstavljali v nadaljevanju analize merski instrument za merjenje dimenzije »Učitelj v času pouka na daljavo«. Spremenljivki smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta, oz. po formuli:

$$\text{Položaj učitelja v času pouka na daljavo} = \frac{\sum i}{12}; i = \text{Trditev}; M = 2,63, SD = 0,47$$

$$\text{Doživljanje stresa} = \frac{\sum i}{13}; i = \text{Trditev}; M = 3,00, SD = 0,59$$

Sestavljeni spremenljivki sta tako zajemali vrednosti na lestvici od 1 (precej slab položaj oziroma brez razlogov za stres) do 5 (zelo dober položaj oziroma zelo veliko razlogov za stres).

V nadaljevanju nas je zanimalo, ali se med sestavljenima spremenljivkama in prediktorji (Tabela 29) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 165: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »učitelj v času pouka na daljavo«.

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4-5: Boljša
Ali ste med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer?	1: Enako 2: Več 3: Manj	1: Manj 2: Enako 3: Več
Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	1: Nikoli 2: Redko 3: Občasno 4: Pogosto 5: Vedno	2-3: Občasno 4: Pogosto 5: Vedno Odgovora »Nikoli« ni podal nihče.
Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4: Bolj jim je ustrezal 5: Veliko bolj jim je ustrezal	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4-5: Bolj jim je ustrezal
Kakšno znanje so po vaši oceni dosegli učenci, ki so imeli v letošnjem letu pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev iz preteklih generacij?	1: Bistveno slabše znanje. 2: Slabše znanje. 3: Enako znanje. 4: Boljše znanje. 5: Bistveno boljše znanje. 6: Ne morem odgovoriti, ker še nimam izkušenj za primerjavo.	1: Bistveno slabše znanje. 2: Slabše znanje. 3: Enako znanje. 4-5: Boljše znanje.
Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.	1-2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H in Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji pa so prikazani v nadaljevanju.

RV1: Ali se med učitelji, z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 166: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.

Dimenzija	Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Bistveno slabša.	57	220,85	84,899	3	<0,0005
	Slabša.	407	339,30			
	Enaka.	265	459,53			
	Boljša.	24	475,88			
	Skupaj	753				
Doživljanje stresa	Bistveno slabša.	57	454,84	16,145	3	0,001
	Slabša.	408	391,11			
	Enaka.	265	344,27			
	Boljša.	24	329,44			
	Skupaj	754				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 167: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Bistveno slabša. – Slabša.	-118,453	0,001
	Bistveno slabša. – Enaka.	-238,677	<0,0005
	Bistveno slabša. – Boljša.	-255,024	<0,0005
	Slabša. – Enaka.	-120,225	<0,0005
	Slabša. – Boljša.	-136,572	0,017

Doživljanje stresa	Enaka. – Slabša.	46,836	0,038
	Enaka. – Bistveno slabša.	110,572	0,003

Rezultati v tabeli 30 in tabeli 31 kažejo na statistično značilne razlike med skupinami tako za položaj učitelja v času pouka na daljavo kot za doživljanje stresa učiteljev. Ugotavljamo namreč, da so najslabši položaj in največ razlogov za stres ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili bistveno slabše (povprečje rangov = 220,85; povprečje rangov = 454,84). Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili boljše, tudi svoj položaj ovrednotili kot precej dober (povprečje rangov = 475,88) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje (tj. skoraj brez razlogov za stres) (povprečje rangov = 329,44).

Čeprav razlike niso statistično značilne med vsemi skupinami (glej tabelo 31), rezultati vzorca kažejo na to, da imajo tisti učitelji, ki svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenjujejo višje oziroma boljše, tudi boljši položaj prav tako pa tudi manj razlogov za stres.

RV2: Ali se med učitelji, ki med poukom na daljavo, v različni meri sodelujejo z drugimi učitelji in strokovnimi delavci šole, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 168: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, ali so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer.

Dimenzija	Ali ste med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Manj	47	310,52	4,684	2	0,096
	Enako	531	381,93			
	Več	174	377,74			
	Skupaj	752				
	Manj	49	407,61	6,650	2	0.036

Doživljanje stresa	Enako	533	387,08			
	Več	173	341,63			
	Skupaj	755				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 169: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Doživljanje stresa	Več. – Enako.	45,449	0,050

Čeprav na podlagi tabele 32 razberemo, da so razlike statistično značilne le za dimenzijo »doživljanje stresa« in le za skupino »Občasno. – Vedno.«, lahko na podlagi Tabela 32 vseeno ugotovimo, da se na vzorcu kaže to, da so najslabši položaj in največ razlogov za stres ovrednotili tisti učitelji, ki med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole, sodelovali manj kot sicer (povprečje rangov = 310,52; povprečje rangov = 407,61). Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole, sodelovali več kot sicer, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 377,74) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 341,63).

RV3: Ali se med učitelji, ki si različno pogosto z drugimi učitelji iz šole izmenjujejo dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 170: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.

Dimenzija	Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Občasno	205	354,04	4,709	2	0,095
	Pogosto	408	378,79			
	Vedno	140	405,40			
	Skupaj	753				

Doživljanje stresa	Občasno	204	356,25	6,227	2	0,044
	Pogosto	411	376,00			
	Vedno	140	415,56			
	Skupaj	755				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 171: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Doživljanje stresa	Občasno. – Vedno.	-59,311	0,039

Tudi v tem primeru na podlagi tabele 34 in tabele 35 ugotavljamo, da so razlike statistično značilne le za dimenzijo »doživljanje stresa« in le za eno skupino, a vseeno za vzorec ugotavljamo, da so najslabši položaj in najmanj razlogov za stres ovrednotili tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji, občasno izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo (povprečje rangov = 354,04; povprečje rangov = 356,25). Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji, vedno izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 405,40) prav tako je zanimiva tudi ugotovitev, da so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 415,56), kar bi lahko pojasnili z dejstvom, da prepogosta izmenjava dobrih primerov/praks poučevanja na daljavo ni najbolj priporočljiva.

RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za učence, v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 172: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrežal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli.

Dimenzija	Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrežal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Veliko manj jim je ustrežal.	271	282,84	107,297	3	<0,0005
	Manj jim je ustrežal.	403	407,10			
	Enako jim je ustrežal.	53	533,37			

	Bolj jim je ustrezal.	26	573,23			
	Skupaj	753				
Doživljanje stresa	Veliko manj jim je ustrezal.	267	431,59	33,711	3	<0,0005
	Manj jim je ustrezal.	408	361,57			
	Enako jim je ustrezal.	55	281,60			
	Bolj jim je ustrezal.	25	285,80			
	Skupaj	755				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 173: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Veliko manj jim je ustrezal. – Manj jim je ustrezal.	-124,261	<0,0005
	Veliko manj jim je ustrezal. – Enako jim je ustrezal.	-250,532	<0,0005
	Veliko manj jim je ustrezal. – Bolj jim je ustrezal.	-290,395	<0,0005
	Manj jim je ustrezal. – Enako jim je ustrezal.	-126,271	<0,0005
	Manj jim je ustrezal. – Bolj jim je ustrezal.	-166,134	0,001
Doživljanje stresa	Enako jim je ustrezal. – Veliko manj jim je ustrezal.	149,994	<0,0005
	Bolj jim je ustrezal.– Veliko manj jim je ustrezal.	145,794	0,008
	Manj jim je ustrezal.– Veliko manj jim je ustrezal.	70,021	<0,0005

Na podlagi tabele 36 in tabele 37 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis H preizkus pri petodstotni stopnji značilnosti pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev pri oceni svojega položaja v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli. Na podlagi Tabela 36 lahko razberemo, da so tisti učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, tudi svoj položaj ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 282,84) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 431,59). Nasprotno pa so tisti učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno bolj ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 573,23) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 285,80).

RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo doseženo znanje učencev, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev preteklih generacij, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 174: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšno znanje so po oceni učiteljev dosegli učenci, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev iz preteklih generacij.

Dimenzija	Kakšno znanje so po vaši oceni dosegli učenci, ki so imeli v letošnjem letu pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev iz preteklih generacij?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Bistveno slabše znanje.	53	234,08	64,173	3	<0,0005
	Slabše znanje.	504	345,29			
	Enako znanje.	166	462,14			
	Boljše znanje.	7	524,00			
	Skupaj	730				
Doživljanje stresa	Bistveno slabše znanje.	53	475,56	51,187	3	<0,0005
	Slabše znanje.	500	385,49			
	Enako znanje.	171	273,99			
	Boljše znanje.	7	392,14			
	Skupaj	731				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 175: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Bistveno slabše znanje.– Slabše znanje.	-111,203	0,002
	Bistveno slabše znanje – Enako znanje.	-228,057	<0,0005
	Bistveno slabše znanje.– Boljše znanje.	-289,915	0,004
	Slabše znanje. – Enako znanje.	-116,854	<0,0005
Doživljanje stresa	Enako znanje.– Slabše znanje.	111,493	<0,0005
	Enako znanje.– Bistveno slabše znanje.	201,562	<0,0005

Podatki v tabeli 38 in tabeli 39 kažejo statistično značilne razlike oziroma naslednje: tisti učitelji, ki doseženo znanje učencev, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev preteklih generacij, ocenjujejo bistveno slabše, so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 234,08) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 475,56). Nasprotno pa so tisti učitelji, ki so doseženo znanje učencev, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev preteklih generacij, ocenili kot boljše, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 524,00). Glede razlogov za stres pa je zanimiva ugotovitev ta, da te isti učitelji razlogov za stres niso ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 392,14), pač pa so jih ovrednotili tisti učitelji, ki so doseženo znanje učencev, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev preteklih generacij, ocenili kot enako (povprečje rangov = 273,99).

RV6: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 176: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.

Dimenzija	Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Slabe.	10	165,20	69,765	3	<0,0005
	Srednje.	220	294,80			
	Dobre.	440	402,00			
	Zelo dobre.	84	491,02			
	Skupaj	754				
Doživljanje stresa	Slabe.	12	483,46	20,333	3	<0,0005
	Srednje.	220	418,49			
	Dobre.	437	369,82			
	Zelo dobre.	87	306,49			
	Skupaj	756				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 177: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Slabe.– Dobre.	-236,805	0,004
	Slabe.– Zelo dobre.	-325,818	<0,0005
	Srednje.– Dobre.	-107,207	0,004
	Srednje. – Zelo dobre.	-196,220	<0,0005
	Dobre. – Zelo dobre.	-89,013	0,004
Doživljanje stresa	Zelo dobre.– Srednje.	111,998	<0,0005
	Dobre.– Srednje.	48,663	0,042

Rezultati v zgornjih dveh tabelah so pokazali statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so najvišje svoj položaj (povprečje rangov = 491,02) in najmanj razlogov za stres (povprečje rangov = 306,49) ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre. Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot slabe, pa so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 165,20) prav tako pa so doživljanje stresa ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 483,46).

Organizacija pouka na daljavo

Tudi v tem primeru smo za preverjanje, ali trditve res merijo predpostavljeno dimenzijo (tj. organizacija pouka na daljavo), izračunali Cronbach alpha koeficient in izvedli faktorsko analizo. Rezultati pa so predstavljeni v tabeli 42.

Tabela 178: Trditve, ki merijo dimenzijo »organizacija pouka na daljavo«.

Trditev oz faktor (merjena na petstopenjski lestvici)	Faktor
Možnost skupinskega dela učencev, npr. Breakout rooms?	izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (prvih sedem trditev se nanaša na trditve vprašanja "Kako pogosto ste pri obravnavi učne vsebine neposredno prek videokonferenčnega sistema uporabljali:")
Orodja za sprotno preverjanje znanja, npr.: Kahoot, Duolingo, Mentimeter, Liveworksheets?	
Tabelsko sliko (Whiteboard), ki je nastajala med obravnavo učne vsebine?	
Priprava na naslednjo učno vsebino, npr. z ogledom videoposnetka, delo z učbenikom.	
Domače naloge za ponavljanje in utrjevanje, npr. delovni list, praktična naloga.	
Prosojnice v digitalni obliki, npr. PowerPoint?	
Videoposnetke, filme?	
Kako pogosto ste uspeli med poukom na daljavo izvajati diferenciacijo pouka?	
Kako pogosto ste med poukom na daljavo z učenci izvajali razredne ure?	
Koliko učencev je poročalo o težavah z internetno povezavo oz. je imelo po vaši presoji težave z internetno povezavo?	tehnični pogoji izvedbe pedagoškega procesa v času pouka na daljavo
Koliko učencev je imelo težave s tehnično opremo (npr. da doma niso imeli ves čas na voljo svojega računalnika oz. so bili brez njega)?	
Kako pogosto ste imeli z učenci neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema?	
Koliko učencev je imelo po vaši presoji doma dobre pogoje za delo (npr. svojo sobo oz. miren kotiček, v katerem so se lahko učili in sledili pouku na daljavo)?	

Trditve v tabeli 42 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v dve novi spremenljivki, ki sta predstavljali v nadaljevanju analize merski instrument za merjenje dimenzije »organizacija pouka na daljavo«. Spremenljivki smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta oz. po formuli:

$$\text{Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo} = \frac{\sum i}{9}; i = \text{Trditev}; \\ M = 2,83, SD = 0,61$$

$$\text{Tehnični pogoji učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo} = \frac{\sum i}{4} \\ ; i = \text{Trditev}; M = 5,97, SD = 0,68$$

Sestavljena spremenljivka »Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo« je zajemala vrednosti na lestvici od 1 (nikoli) do 5 (vedno), med tem, ko je sestavljena

spremenljivka »Tehnični pogoji učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo« zajemala vrednosti na lestvici od 1 (slabi) do 8 (dobri).

V nadaljevanju nas je zanimalo, ali se med sestavljenima spremenljivkama in prediktorji (Tabela 43) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 179: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »organizacija pouka na daljavo«.

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	1: Vse vsebine. 2: Večino vsebin. 3: Polovico vsebin. 4: Manj kot polovico vsebin.	1-2: Polovico vsebin ali manj. 3: Večino vsebin. 4: Vse vsebine
Koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina učencev med poukom na daljavo?	1: Nobenega ali skoraj nobenega. 2: Manj kot polovico standardov znanja. 3: Polovico standardov znanja. 4: Več kot polovico standardov znanja. 5: Skoraj vse ali vse standarde znanja.	1-2: Manj kot polovico standardov znanja. 3: Polovico standardov znanja. 4: Več kot polovico standardov znanja. 5: Skoraj vse ali vse standarde znanja.
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4-5: Boljša
Ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu?	1: Da 2: Ne	/
Ocenite IKT-zmožnosti učence: Na začetku.	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Povprečne, nekaj srednjega 4: Dobre 5: Zelo dobre	/
Kako ocenjujete svoje IKT-zmožnosti: Na začetku.	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Povprečne, nekaj srednjega 4: Dobre 5: Zelo dobre	/
V katerem razredu poučujete:	1: 1. Razred 2: 2. Razred 3: 3. Razred 4: 4. Razred 5: 5. Razred 6: 6. Razred	1: 1. Razred 2: 2. Razred 3: 3. Razred 4: 4. Razred 5: 5. Razred

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H in Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji pa so prikazani v nadaljevanju.

RV1: Ali se med učitelji, ki so uspeli realizirati različno število vsebin med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 180: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.

Dimenzija	Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Polovico vsebin ali manj	31	312,44	2,444	2	0,295
	Večino vsebin	433	331,88			
	Vse vsebine	211	354,32			
	Skupaj	675				
Tehnični pogoji učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Polovico vsebin ali manj	33	207,94	20,456	2	<0,0005
	Večino vsebin	462	354,14			
	Vse vsebine	214	379,53			
	Skupaj	709				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 181: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Tehnični pogoji učencev pri izvedbi	Polovico vsebin ali manj.– Večino vsebin.	-146,205	<0,0005

pedagoškega procesa
v času pouka na
daljavo

Polovico vsebin ali manj.– Vse vsebine.

-171,586

<0,0005

Rezultati v zgornjih dveh tabelah so pokazali statistično značilne razlike samo pri dimenziji »Tehnični pogoji učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo«. Kljub temu pa na podlagi vzorca (Tabela 44) ugotavljamo naslednje: tisti učitelji, ki so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati vse vsebine, so tudi najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (povprečje rangov = 354,32) prav tako pa so opazali najboljše tehničnimi pogoji na strani učencev (povprečje rangov = 379,53). Dodatno lahko iz Tabele 44 razberemo tudi to, da so tisti učitelji, ki so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati polovico vsebin ali manj, tudi najbolj redko izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (povprečje rangov = 312,44) prav tako pa so opazali tudi najslabše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani učencev (povprečje rangov = 207,94).

RV2: Ali se med učitelji, pri katerih je večina učencev med poukom na daljavo dosegla različne predvidene standarde znanja, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 182: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina učencev med poukom na daljavo.

Dimenzija	Koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina učencev med poukom na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Manj kot polovico standardov znanja.	30	273,20	4,333	3	0,228
	Polovico standardov znanja.	83	329,40			
	Več kot polovico standardov znanja.	287	348,29			
	Skoraj vse ali vse standard znanja	274	335,69			

	Skupaj	674				
Tehnični pogoji učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Manj kot polovico standardov znanja.	31	283,52	30,657	3	<0,0005
	Polovico standardov znanja.	92	291,46			
	Več kot polovico standardov znanja.	291	335,96			
	Skoraj vse ali vse standard znanja	295	401,11			
	Skupaj	709				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 183: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Tehnični pogoji učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Manj kot polovico standardov znanja.– Skoraj vse ali vse standard znanja	-92,975	<0,0005
	Polovico standardov znanja.– Skoraj vse ali vse standard znanja	-99,202	0,009
	Več kot polovico standardov znanja.– Skoraj vse ali vse standard znanja	-171,785	0,038

Na podlagi rezultatov v tabeli 46 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev le pri dimenziji »tehnični pogoji učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo ($p < 0,05$).

Vseeno pa lahko za vzorec trdimo, da so tisti učitelji, ki so ocenili, da je večina učencev dosegla manj kot polovico standardov znanja, tudi najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (povprečje rangov = 273,20) prav tako pa so ocenili, da so imeli učenci najslabše tehnične pogoje (povprečje rangov = 283,52).

Na splošno lahko na podlagi tabele 46 za vzorec učiteljev trdimo to, da so tisti učitelji, ki so ocenili, da je večina učencev dosegla več kot polovico standardov znanja, tudi pogostejše izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo prav tako, pa so opazili tudi boljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani učencev.

RV3: Ali se med učitelji, z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 184: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.

Dimenzija	Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Bistveno slabša.	51	266,62	28,380	3	<0,0005
	Slabša.	365	315,69			
	Enaka.	236	389,95			
	Boljša.	24	332,31			
	Skupaj	676				
Tehnični pogoji učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Bistveno slabša.	50	256,47	38,941	3	<0,0005
	Slabša.	391	329,68			
	Enaka.	244	408,97			
	Boljša.	25	435,52			
	Skupaj	710				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 185: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Izvedba	Bistveno slabša.– Enaka.	-123,329	<0,0005

različnih oblik	Slabša.– Enaka.	-74,261	<0,0005
pedagoškega procesa v			
času pouka na			
daljavo			
Tehnični pogoji	Bistveno slabša.– Enaka.	-152,501	<0,0005
učencev pri izvedbi			
pedagoškega procesa	Bistveno slabša.– Boljša.	-179,050	0,002
v času pouka na	Slabša.– Enaka.	-79,292	<0,0005
daljavo			

Rezultati v tabeli 48 in tabeli 49 so pokazali statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili bistveno slabše (povprečje rangov = 266,62). Učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja ocenili bistveno slabše pa so prav tako ocenili, da so imeli učenci najslabše tehnične pogoje (povprečje rangov = 256,47). Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili boljše (povprečje rangov = 332,31).

Pri tehničnih pogojih učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili boljše, opazali tudi najmanj tehničnih težav pri izvedbi pedagoškega procesa na strani učencev (povprečje rangov = 435,52).

RV4: Ali se med učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 186: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu.

Dimenzija	Ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Da	441	359,56	14,804	1	<0,0005
	Ne	235	298,97			
	Skupaj.	676				
Tehnični pogoji učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Da	458	367,95	4,843	1	0,028
	Ne	252	332,87			
	Skupaj.	710				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Rezultati so pokazali statistično značilne razlike med skupinama (Tabela 50), in sicer ugotavljamo, da so najbolj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu (povprečje rangov = 359,56). Prav tako pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu, opazali tudi boljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani učencev (povprečje rangov = 367,95).

RV5: Ali se med učitelji, ki na začetku različno ocenjujejo IKT zmožnosti učencev, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 187: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete IKT zmožnosti učencev na začetku.

Dimenzija	Ocenite IKT-zmožnosti učence: Na začetku.	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	zelo slabe	100	276,47	29,492	4	<0,0005
	slabe	221	306,41			
	povprečne, nekaj srednjega	268	369,44			
	dobre	72	375,67			
	zelo dobre	12	448,25			
	Skupaj	673				
Tehnični pogoji učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	zelo slabe	104	306,33	21,036	4	<0,0005
	slabe	243	334,50			
	povprečne, nekaj srednjega	270	366,35			
	dobre	79	416,63			
	zelo dobre	11	482,64			
	Skupaj	707				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 188: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Izvedba	zelo slabe.– povprečne, nekaj srednjega	-92,975	<0,0005
različnih oblik	zelo slabe.– dobre.	-99,202	0,009
pedagoškega procesa	zelo slabe.– zelo dobre.	-171,785	0,038
v času pouka na daljavo	slabe.– povprečne, nekaj srednjega	-63,026	0,004
Tehnični pogoji	zelo slabe.– dobre.	-110,295	0,003
učencev pri izvedbi			
pedagoškega procesa	slabe.– dobre.	-82,127	0,017
v času pouka na daljavo			

Rezultati v tabeli 51 in tabeli 52 so pokazali statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti učencev na začetku, ovrednotili kot zelo slabe (povprečje rangov = 276,47). Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti učencev na začetku, ovrednotili kot zelo dobre (povprečje rangov = 448,25).

Pri tehničnih pogojih učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so IKT zmožnosti učencev na začetku, ovrednotili kot zelo dobre, opazali tudi najboljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani učencev (povprečje rangov = 482,64).

RV6: Ali se med učitelji, ki na začetku različno ocenjujejo svoje IKT zmožnosti, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 189: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete svoje IKT zmožnosti na začetku.

Dimenzija	Kako ocenjujete svoje IKT-zmožnosti: Na začetku	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	zelo slabe	24	215,02	34,678	4	<0,0005
	slabe	140	282,80			
	srednje	346	341,52			
	dobre	134	374,27			
	zelo dobre	26	450,54			
	Skupaj	670				
Tehnični pogoji učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	zelo slabe	24	209,88	16,480	4	0,002
	slabe	160	334,02			
	srednje	361	355,68			
	dobre	130	382,62			
	zelo dobre	25	349,10			
	Skupaj	700				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 190: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	zelo slabe.– srednje.	-126,499	0,019
	zelo slabe.– dobre.	-159,252	0,002
	zelo slabe.– zelo dobre.	-235,518	<0,0005
	slabe.– srednje.	-58,720	0,024
	slabe.– dobre.	-91,482	0,001
	slabe.– zelo dobre.	-167,738	<0,0005
Tehnični pogoji učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	zelo slabe.– slabe.	-124,147	0,047
	zelo slabe.– srednje.	-145,808	0,006
	zelo slabe.– dobre.	-172,744	0,001

Rezultati v tabeli 53 in tabeli 54 so pokazali statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot zelo slabe (povprečje rangov = 215,02). Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot zelo dobre (povprečje rangov = 450,54).

Pri tehničnih pogojih učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot dobre, opazali tudi najboljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani učencev (povprečje rangov = 382,62).

RV7: Ali se med učitelji, ki poučujejo v različnih razredih, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 191: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, v katerem razredu poučujete.

Dimenzija	V katerem razredu poučujete	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	1. Razred	181	240,11	197,044	4	<0,0005
	2. Razred	126	247,96			
	3. Razred	121	280,58			
	4. Razred	113	460,00			
	5. Razred	116	478,63			
	Skupaj	657				
Tehnični pogoji učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	1. Razred	203	303,79	26,060	4	<0,0005
	2. Razred	125	316,80			
	3. Razred	120	356,12			
	4. Razred	122	400,18			
	5. Razred	122	384,84			
	Skupaj	692				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 192: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	1. Razred.– 4. Razred.	-219,885	<0,0005
	1. Razred.– 5. Razred.	-238,515	<0,0005
	2. Razred.– 4. Razred.	-212,039	<0,0005
	2. Razred.– 5. Razred.	-230,669	<0,0005
	3. Razred.– 4. Razred.	-179,413	<0,0005
	3. Razred.– 5. Razred.	-198,042	<0,0005
Tehnični pogoji učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	1. Razred.– 5. Razred.	-81,051	0,004
	1. Razred.– 4. Razred.	-96,391	<0,0005
	2. Razred.– 4. Razred.	-83,380	0,009

Na podlagi rezultatov (Tabela 55 in Tabela 56) ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, v katerem razredu poučujejo ($p < 0,05$).

Rezultati kažejo, da so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki poučujejo v nižjih razredih oziroma v prvem razredu (povprečje rangov = 240,11). Opazimo lahko tudi, da so najbolj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki poučujejo v petem razredu (povprečje rangov = 478,63).

Pri tehničnih pogojih učencev pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so jih tisti učitelji, ki poučujejo v prvem razredu, ovrednotili najslabše (povprečje rangov = 303,79), tisti, ki poučujejo v četrtem razredu pa najboljše (povprečje rangov = 400,18).

Poročilo učiteljev predmetnega pouka

Metodologija

S pomočjo anketnega vprašalnika (»Vprašalnik za učitelje predmetnega pouka«) smo izbrali različna anketna vprašanja, ki smo jih nato združili v vprašanja, ki so merila štiri različne dimenzije (sklope), in sicer 1) Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo, 2) Podpora učiteljem, 3) Učitelj v času pouka na daljavo in 4) Organizacija pouka na daljavo.

Da bi preverili, ali vprašanja res merijo predpostavljeno dimenzijo, smo izračunali Cronbach alpha koeficient in izvedli faktorsko analizo, in sicer z metodo glavnih osi (ang. Principal Component Analysis) s pravokotno rotacijo (ang. varimax). Vprašanja smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v novo spremenljivko, ki je predstavljala posamezni sklop. Novo spremenljivko smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta.

Ko smo sestavljeno spremenljivko oblikovali, nas je zanimalo, ali se med njo in prediktorji (vprašanja, ki smo jih izbrali v anketnem vprašalniku in na podlagi njih oblikovali raziskovalna vprašanja) pojavljajo statistično značilne razlike. V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H kot neparametrično alternativo enosmerni analizi variance (ANOVA). Kruskal-Wallis preizkus H namreč ne predpostavlja normalne porazdelitve podatkov, sam preizkus pa preverja, ali obstajajo statistično značilne razlike med aritmetičnimi sredinami rangov dveh ali več skupin neodvisne spremenljivke pri zveznih ali ordinalnih odvisnih spremenljivkah. Sam preizkus torej sloni na primerjavi povprečnih rangov med skupinami. Višja vrednost povprečnega ranga pomeni višjo vrednost povprečij. Poleg Kruskal-Wallis preizkusa H smo uporabili še Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Pričujoče poročilo je strukturirano tako, da posamezne dimenzije (sklopi), predstavljajo poglavja poročila, znotraj posameznega poglavja pa so podrobnejše informacije o vprašanjih, ki so merila posamezne dimenzije.

Glavne ugotovitve

- **Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo**
 - Učitelji, ki so se z učenci dobili enkrat mesečno so ocenili, da je imel pouk na daljavo največ negativnih vplivov na vedenje in delo učencev. Učitelji, ki

pa so se z učenci dobili na približno štirinajst dni so ocenili, da je imel pouk na daljavo najmanj negativnih vplivov na vedenje in delo učencev.

- Učitelji, ki srečanj s starši oz. skrbniki med poukom na daljavo niso organizirali, najmanj ocenjujejo negativne učinke pouka na daljavo, na vedenje in delo učencev. Učitelji, ki pa so srečanja s starši organizirali manj pogosto kot pred poukom na daljavo, pa so najvišje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.
- Najbolj so negativne učinke pouka na daljavo ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili kot slabšo ali bistveno slabšo. Na drugi strani pa so učitelji, ki so svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili kot enako ali boljše, najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.
- Najbolj negativne učinke pouka na daljavo so ocenili učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno manj ustrezal v primerjavi z običajnim poukom v šoli. Učitelji, ki so ocenili, da je učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli, pouk na daljavo enako ali bolj ustrezal, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.
- Višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo učencev so ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot slabše. Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.
- Višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo učencev so ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo ocenili kot slabše. Na drugi strani pa so učitelji, ki so svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo ocenili kot dobre, najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.
- Višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo učencev so ovrednotili tisti učitelji, ki imajo na področju poučevanja od 4-6 let delovnih izkušenj. Opažamo tudi, da so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo tisti učitelji, ki imajo 32 let ali več delovnih izkušenj.

- **Podpora učiteljem**

- Učitelji, ki so uspeli realizirati vse vsebine, so bili tudi najbolj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli. Najmanj zadovoljni s prejeta podporo so bili tisti učitelji, ki so uspeli realizirati le polovico vsebin ali manj.
- Najmanj zadovoljni s podporo so bili tisti učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo, v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili slabše. Zanimiva pa je ugotovitev, da so tudi tisti učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo, v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili boljše, manj zadovoljni s podporo v primerjavi z učitelji, ki so kakovost poučevanja ocenili slabše ali enako.
- Učitelji, ki so si z drugimi učitelji pogostejše izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, so bili bolj zadovoljni s podporo, ki so ji pri svojem delu prejeli v primerjavi z učitelji, ki so si z drugimi učitelji, redkeje izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.
- Učitelji, ki so bili mnenja, da je učencem pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli, veliko manj ustrezal, so bili tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli. Na drugi strani pa so učitelji, ki so ocenili, da je učencem pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli enako ustrezal, tudi najvišje ovrednotili zadovoljstvo s prejeta podporo.
- Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili, kot srednje, so bili tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so ji pri svojem delu prejeli. Najvišje zadovoljstvo s prejeta podporo so ovrednotili tisti učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili kot zelo dobre.

- **Učitelj v času pouka na daljavo**

- Najslabši položaj in največ razlogov za stres so ovrednotili tisti učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo, v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili slabše oziroma bistveno slabše. Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo, v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih

razmerah, ocenili kot enako, so svoj položaj in doživljanje stresa, orednotili najnižje.

- Najslabši položaj so ovrednotili tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole, sodelovali v enaki meri, najboljši položaj pa so ovrednotili tisti učitelji, ki so sodelovali več. Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole, sodelovali manj kot sicer, doživljanje stresa ovrednotili najnižje, tisti učitelji, ki so sodelovali enako, pa najvišje.
- Najboljši položaj in najmanj razlogov za stres so ovrednotili tisti učitelji, ki si z drugimi učitelji nikoli niso izmenjevali dobrih primerov/prakse poučevanja na daljavo. Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji vedno izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, doživljanje stresa ovrednotili najvišje.
- Učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrežal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje, doživljanje stresa pa so ovrednotili najvišje. Nasprotno so učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno enako ustrežal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, svoj položaj ovrednotili najvišje, doživljanje stresa pa so ovrednotili najnižje.
- Učitelji, ki so doseženo znanje učencev, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev preteklih generacij, ocenili kot bistveno slabše, so svoj položaj ovrednotili najnižje, doživljanje stresa pa najvišje. Učitelji, ki pa so doseženo znanje učencev, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev preteklih generacij ocenili kot boljše oziroma enako, pa so svoj položaj ovrednotili najvišje, doživljanje stresa pa najnižje.
- Najvišji položaj in hkrati tudi najmanj razlogov za stres so ovrednotili tisti učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili kot zelo dobre. Učitelji, ki pa so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot srednje ali slabe, pa so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje, doživljanje stresa pa so ovrednotili najvišje.

- **Organizacija pouka na daljavo**

- Učitelji, ki so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati vse vsebine, so tudi najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo. Tisti učitelji, ki so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati polovico vsebin ali manj, pa so najbolj redko izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo.
- Učitelji, ki so ocenili, da je večina učencev dosegla manj kot polovico standardov znanja, so tudi najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo. Na splošno podatki kažejo, da so tisti učitelji, ki so ocenili, da je večina učencev dosegla več kot polovico standardov znanja, tudi najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo.
- Najmanj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili bistveno slabše. Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili boljše.
- Najbolj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu.
- Najmanj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti učencev na začetku, ovrednotili kot povprečne ali nekaj srednjega. Zanimiva pa je ugotovitev, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so IKT zmožnosti učencev na začetku, ovrednotili kot zelo slabe.
- Najmanj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot slabe. Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali

različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot zelo dobre.

Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo

Da bi preverili, ali trditve res merijo predpostavljeno dimenzijo (tj. Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo), smo izračunali Cronbach alpha koeficient in izvedli faktorsko analizo, ki je pokazala, da predpostavljeno dimenzijo sestavlja oziroma meri devetnajst trditev (glej Tabela 1).

Tabela 193: Trditve, ki merijo dimenzijo »mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo«.

Opomba: Gre za trditve vprašanja »Kakšen vpliv je imel po vaši presoji pouk na daljavo na naslednja področja vedenja in dela učencev?«

Trditev oz. faktor (merjena na lestvici od 1 – zelo negativen do 5 – zelo pozitiven)
Odnos do sebe/samopodoba.
Telesno zdravje, npr. splošno slabše telesno počutje, glavoboli.
Duševno zdravje.
Gibanje, npr. koliko gibanja vključujejo v vsakodnevno življenje.
Preobremenjenost zaradi učnih obveznosti.
Odnosi z vrstniki.
Preživljanje prostega časa.
Težave na področju učenja.
Znanje učencev.
Pomanjkanje smisla za delo, nemotiviranost.
Nezbranost pri šolskem delu.
Doživljanje negativnih čustev, npr. strah, jeza.
Težavni odnosi oz. nesoglasja doma.
Negativna čustva, npr. tesnoba, žalost, osamljenost, negotovost, agresivnost.
Razumevanje učnih vsebin.
Odnosi v družini.
Prehranjevalne navade, npr. kako zdravo se učenci prehranjujejo, kdaj jedo posamezne obroke.
Strah pred ocenjevanjem znanja.
Odnosi z učitelji.

Trditve v tabeli 1 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v novo spremenljivko, ki je v nadaljevanju analize, predstavljala merski instrument za merjenje mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo. Spremenljivko smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta, oz. po formuli:

$$\text{Mnenje učiteljev o učinkih pouka na daljavo} = \frac{\sum i}{19}; i = \text{Trditev}; M = 2,68, SD = 0,49$$

Sestavljena spremenljivka je tako zajemala vrednosti na lestvici od 1 (zelo negativno mnenje) do 5 (zelo pozitivno mnenje).

Ko smo sestavljeno spremenljivko oblikovali, nas je zanimalo, ali se med njo in prediktorji (Tabela 2) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 194: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke mnenje o učinkih pouka na daljavo.

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Kako pogosto ste imeli z učenci neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema?	1: Vse ure so bile izvedene neposredno prek videokonferenčnega sistema skladno z urnikom. 2: Z učenci sem se dobil nekajkrat tedensko. 3: Z učenci sem se dobil enkrat tedensko. 4: Z učenci sem se dobil približno na štirinajst dni. 5: Z učenci sem se dobil enkrat mesečno.	1: Z učenci sem se dobil enkrat mesečno. 2: Z učenci sem se dobil približno na štirinajst dni. 3: Z učenci sem se dobil enkrat tedensko 4: Z učenci sem se dobil nekajkrat tedensko. 5: Vse ure so bile izvedene neposredno prek videokonferenčnega sistema skladno z urnikom.
Kako pogosto ste med poukom na daljavo organizirali srečanja s starši oz. skrbniki?	1: Enako pogosto kot pred poukom na daljavo. 2: Pogostejše kot pred poukom na daljavo. 3: Manj pogosto kot pred poukom na daljavo. 4: Srečanj s starši oz. skrbniki v tem času nisem organiziral. 5: Srečanj s starši oz. skrbniki v tem času nisem organiziral, saj jih tudi sicer ne	1: Enako pogosto kot pred poukom na daljavo. 2: Pogostejše kot pred poukom na daljavo. 3: Manj pogosto kot pred poukom na daljavo. 4-5: Srečanj s starši oz. skrbniki v tem času nisem organiziral.
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljše	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4-5: Boljša
Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4: Bolj jim je ustrezal 5: Veliko bolj jim je ustrezal	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4-5: Bolj jim je ustrezal
Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.	1-2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.
Kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.	1-2: Slabe 3: Srednje. 4-5: Dobre.
Koliko let delovnih izkušenj imate na področju poučevanja?	1: 1–3 let. 2: 4–6 let. 3: 7–18 let. 4: 19–31 let. 5: 32–40 let. 6: Več kot 40 let.	1: 1–3 let. 2: 4–6 let. 3: 7–18 let. 4: 19–31 let. 5-6: Več kot 32 let

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H. Poleg Kruskal-Wallis preizkusa H smo uporabili še Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji so prikazani v nadaljevanju.

RV1: Ali se med učitelji, ki imajo z učenci različno pogosto neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 195: Rezultati Kruskal Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so imeli z učenci neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema.

Kako pogosto ste imeli z učenci neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Z učenci sem se dobil enkrat mesečno.	21	323,93	7,358	4	0,118
Z učenci sem se dobil približno na štirinajst dni.	54	453,24			
Z učenci sem se dobil enkrat tedensko	245	423,46			
Z učenci sem se dobil nekajkrat tedensko.	356	392,23			
Vse ure so bile izvedene neposredno prek videokonferenčnega sistema skladno z urnikom.	136	407,49			
Skupaj	812				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 3 ugotavljamo, da Kruskal-Wallis preizkus H ni pokazal statistično značilnih razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so imeli z učenci neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema $\chi^2 (4) = 7,358$, $p = 0,118$.

Zanimiva pa je ugotovitev, da so učitelji, ki so se z učenci dobili enkrat mesečno, ocenili, da je imel pouk na daljavo največ negativnih učinkov na vedenje in delo učencev (povprečje rangov = 323,93) med tem ko so tisti učitelji, ki so se z učenci dobili približno na štirinajst dni ocenili, da je imel pouk na daljavo, najmanj negativnih učinkov na vedenje in delo učencev (povprečje rangov = 453,24).

RV2: Ali se med učitelji, ki med poukom na daljavo različno pogosto organizirajo srečanja s starši oz. skrbniki, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 196: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so med poukom na daljavo organizirali srečanja s starši oz. skrbniki.

Kako pogosto ste med poukom na daljavo organizirali srečanja s starši oz. skrbniki?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Enako pogosto kot pred poukom na daljavo.	286	442,61	4,197	3	0,241
Pogosteje kot pred poukom na daljavo.	114	421,32			
Manj pogosto kot pred poukom na daljavo.	160	403,22			
Srečanj s starši oz. skrbniki v tem času nisem organiziral.	309	449,46			
Skupaj	869				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 4 ugotavljamo, da Kruskal-Wallis preizkus H ni pokazal statistično značilnih razlik pri mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so med poukom na daljavo organizirali srečanja s starši oz. skrbniki $\chi^2(3) = 4,197$, $p = 0,241$.

Vseeno pa lahko za vzorec trdimo, da učitelji, ki srečanj s starši oz. skrbniki v tem času niso organizirali, najnižje ocenjujejo negativne učinke pouka na daljavo, na vedenje in delo učencev (povprečje rangov = 449,46). Učitelji, ki so srečanja s starši organizirali manj pogosto kot pred poukom na daljavo, pa so najvišje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 403,22).

RV3: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 197: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah.

Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Bistveno slabša.	65	290,31	83,390	3	<0,0005
Slabša.	428	382,47			
Enaka.	328	520,41			
Boljša.	48	515,72			
Skupaj	869				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 5 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis H preizkus pri petodstotni stopnji značilnosti pokazal statistično značilne razlike pri mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo, v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah $\chi^2(3) = 83,390$, $p < 0,0005$.

Najbolj negativne učinke pouka na daljavo so ovrednotili tisti učitelji, ki so svojo kakovost poučevanja na daljavo, v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili kot bistveno slabšo (povprečni rang = 290,31) oz. slabšo (povprečni rang = 382,47). Na drugi strani pa so učitelji, ki so svojo kakovost poučevanja na daljavo, v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili kot enako ali boljše, najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 515,72 in 520,41).

Ker so bile razlike med skupinami statistično značilno različne, smo s pomočjo Dunnovega preizkusa preverili še, med katerimi skupinami se pojavljajo statistično značilne razlike. Ugotovitve so predstavljene v tabeli 6 na naslednji strani.

Tabela 198: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Bistveno slabša – Slabša	-92,162	0,035

Bistveno slabša – Boljša	-225,411	0,000
Bistveno slabša – Enaka	-230,099	0,000
Slabša – Enaka	-133,249	0,003
Slabša – Boljša	-137,937	0,000

Na podlagi tabele 6 ugotavljamo, da so tisti, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo, v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah, ocenili slabše, tudi v večji meri menili, da je imel pouk na daljavo negativen vpliv na vedenje in delo učencev.

RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za učence, v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 199: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli.

Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	N	Povprečne rangov	χ^2	df	p
Veliko manj jim je ustrezal.	173	313,53	95,779	3	<0,0005
Manj jim je ustrezal.	450	422,71			
Enako jim je ustrezal.	130	581,92			
Bolj jim je ustrezal.	119	508,55			
Skupaj	872				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tudi v tem primeru je Kruskal-Wallis H preizkus pri petodstotni stopnji značilnosti pokazal statistično značilne razlike pri mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli $\chi^2(3) = 95,779$, $p < 0,0005$ (Tabela 7).

Ugotavljamo namreč, da so najbolj negativne učinke pouka na daljavo ocenili tisti učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj (povprečni rang = 313,53) oz. manj ustrezal (povprečni rang = 422,71), v primerjavi z običajnim poukom v šoli. Učitelji, ki so ocenili, da je učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli, pouk na daljavo enako ali bolj ustrezal, pa

so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 581,92; povprečje rangov = 508,55).

Ker so bile razlike med skupinami statistično značilno različne, smo s pomočjo Dunnovega preizkusa preverili še, med katerimi skupinami se pojavljajo statistično značilne razlike. Ugotovitve so predstavljene v tabeli 8.

Tabela 200: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Veliko manj jim je ustrezal – Manj jim je ustrezal	-109,188	0,000
Veliko manj jim je ustrezal – Bolj jim je ustrezal	-195,024	0,000
Veliko manj jim je ustrezal – Enako jim je ustrezal	-268,389	0,000
Manj jim je ustrezal – Enako jim je ustrezal	-85,836	0,006
Manj jim je ustrezal – Bolj jim je ustrezal	-159,201	0,000

Na podlagi rezultatov, predstavljenih v tabeli 8, ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so bili mnenja, da je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal učencem, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, pouku na daljavo v večji meri pripisovali negativen učinek na vedenja in delo učencev.

RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 201: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.

Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabe.	13	309,31	23,746	3	<0,0005
Srednje.	208	370,03			
Dobre.	520	453,74			
Zelo dobre.	128	477,22			
Skupaj	869				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 202: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Srednje-Dobre	-83,709	<0,0005
Srednje-Zelo dobre	-107,194	0,001

Rezultati v tabeli 9 in tabeli 10 kažejo na statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo učencev, ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot slabše (povprečje rangov = 309,31). Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 477,22).

RV6: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 203: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo.

Kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabe	136	374,76	20,303	2	<0,0005
Srednje.	518	425,73			
Dobre.	214	493,68			
Skupaj	868				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 204: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
---------	----------	---

Slabe-Dobre	-118,915	<0,0005
Srednje-Dobre	-67,945	0,003

Rezultati v tabeli 11 in tabeli 12 kažejo na statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo učencev, ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo ocenili kot slabše (povprečje rangov = 374,76). Na drugi strani pa so učitelji, ki so svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami otrok med poukom na daljavo ocenili kot dobre, najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 493,68).

RV7: Ali se med učitelji, z različnim številom let delovnih izkušenj na področju poučevanja, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 205: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na število let delovnih izkušenj na področju poučevanja.

Koliko let delovnih izkušenj imate na področju poučevanja?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
1–3 let.	77	443,45	22,256	4	<0,0005
4–6 let.	89	373,68			
7–18 let.	285	396,91			
19–31 let.	242	465,96			
32 let in več	177	483,61			
Skupaj	870				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 206: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
4–6 let. - 19–31 let.	-92,285	0,030
4–6 let. - 32 let in več	-190,928	0,008
7–18 let. - 19–31 let.	-69,054	0,017
7–18 let. - 32 let in več	-86,697	0,003

Rezultati v tabeli 13 in tabeli 14 kažejo na statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo učencev, ovrednotili tisti učitelji, ki imajo na področju poučevanja nekaj let delovnih izkušenj oziroma od 4-6 let (povprečje rangov = 373,68). Opazimo lahko tudi, da so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo tisti učitelji, ki imajo 32 let ali več delovnih izkušenj (povprečje rangov = 483,61).

Podpora učiteljem

Tudi v tem primeru smo s pomočjo Cronbach alpha koeficienta in faktorske analize ugotovili, da predpostavljeno dimenzijo (podpora učiteljem) sestavlja oziroma meri enajst trditvev (glej Tabela 15).

Tabela 207: Trditve, ki merijo dimenzijo »podpora učiteljem«.

Trditev oz. faktor (merjena na petstopenjski lestvici)
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: ravnatelja oz. vodstva šole?
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: računalničarjev oz. informatikov na šoli?
Ocenite kakovost podpore ali pomoči, ki ste jo prejeli na šoli, na naslednjih področjih: didaktična uporaba IKT.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: sodelavcev na šoli?
Ocenite kakovost podpore ali pomoči, ki ste jo prejeli na šoli, na naslednjih področjih: sodelovanje s starši oz. skrbniki učencev.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: strokovnega aktiva?
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: Zavoda RS za šolstvo?
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: šolskih svetovalnih delavcev?
Koliko so vam naslednja strokovna srečanja pomagala pri vašem delu med poučevanjem na daljavo?: Pedagoške konference.
Ocenite kakovost podpore ali pomoči, ki ste jo prejeli na šoli, na naslednjih področjih: lastno počutje med poukom na daljavo.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport?

Trditve v tabeli 15 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v novo spremenljivko, ki je predstavljala v nadaljevanju analize merski instrument za merjenje podpore učiteljem. Spremenljivko smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta oz. po formuli:

$$\text{Podpora učiteljem} = \frac{\sum_i}{11}; i = \text{Trditev}; M = 3,52, SD = 0,53$$

Sestavljena spremenljivka je tako zajemala vrednosti na lestvici od 1 (zelo nizka podpora) do 5 (zelo visoka podpora).

Ko smo sestavljeno spremenljivko oblikovali, nas je zanimalo, ali se med njo in prediktorji (Tabela 16 na naslednji strani) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 208: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke podpora učiteljem

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	1: Vse vsebine. 2: Večino vsebin. 3: Polovico vsebin. 4: Manj kot polovico vsebin.	1-2: Polovico vsebin ali manj. 3: Večino vsebin. 4: Vse vsebine
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4-5: Boljša
Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	1: Nikoli 2: Redko 3: Občasno 4: Pogosto 5: Vedno	/
Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4: Bolj jim je ustrezal 5: Veliko bolj jim je ustrezal	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4-5: Bolj jim je ustrezal
Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje 4: Dobre 5: Zelo dobre	1-2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H in Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji pa so prikazani na naslednjih straneh.

RV1: Ali se med učitelji, ki so uspeli realizirati različno število vsebin med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 209: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.

Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Polovico vsebin ali manj	74	367,45	13,115	2	0,001
Večino vsebin	533	435,19			
Vse vsebine	280	480,99			
Skupaj	887				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 210: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Polovico vsebin ali manj – Vse vsebine	-113,540	0,002
Večino vsebin – Vse vsebine	-45,799	0,046

Na podlagi rezultatov v tabeli 17 in tabeli 18 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H pokazal statistično značilne razlike pri mnenju učiteljev o zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli, glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati $\chi^2(2) = 13,115$, $p = 0,001$.

Ugotavljamo namreč, da so tisti, ki so uspeli realizirati vse vsebine, tudi najbolj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli (povprečje rangov = 480,99). Najmanj pa so s prejeta podporo zadovoljni tisti učitelji, ki so uspeli realizirati polovico vsebin ali manj (povprečje rangov = 367,45). Sicer so razlike statistično značilne le med dvema paroma skupin (Tabela 18), a vseeno se na vzorcu kaže to, da so tisti, ki so realizirali več vsebin, s prejeta podporo tudi bolj zadovoljni.

RV2: Ali se med učitelji, z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 211: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.

Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Bistveno slabša.	65	338,41	17,597	3	0,001
Slabša.	426	444,25			
Enaka.	347	469,63			
Boljša.	47	379,69			
Skupaj	885				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 212: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Bistveno slabša – Slabša	-105,846	0,011
Bistveno slabša – Enaka	-131,221	0,001

Rezultati v tabeli 19 in tabeli 20 kažejo na statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so najmanj zadovoljni s podporo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili slabše (povprečje rangov = 338,41). Zanimiva pa je ugotovitev, da tudi tisti učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili boljše, manj zadovoljni s podporo (povprečje rangov = 379,69) v primerjavi z učitelji, ki so kakovost poučevanja ocenili slabše ali enako (povprečje rangov = 469,63).

RV3: Ali se med učitelji, ki si različno pogosto z drugimi učitelji iz šole izmenjujejo dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 213: Rezultati Kruska- Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.

Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Nikoli	10	264,20	70,563	4	<0,0005
Redko	58	261,53			
Občasno	295	392,86			
Pogosto	421	488,02			
Vedno	103	530,75			
Skupaj	887				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 214: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Redko-Občasno	-131,335	0,004
Redko-Pogosto	-226,493	<0,0005
Redko-vedno	-269,227	<0,0005
Nikoli-vedno	-266,552	0,017
Občasno-Pogosto	-95,158	<0,0005
Občasno-Vedno	-137,891	<0,0005

Če pogledamo rezultate v tabeli 21 in tabeli 22 ugotovimo, da so bili tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji pogosteje izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, bolj zadovoljni s podporo, ki so ji pri svojem delu prejeli, v primerjavi z učitelji, ki so si z drugimi učitelji redkeje izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo. Razlike so statistično značilne ($p < 0,05$). Z drugimi besedami, učitelji, ki so si z drugimi učitelji vedno izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, so bili najbolj zadovoljni s podporo, ki so jo pri

svojem delu prijeli (povprečje rangov = 530,75). Tisti učitelji, ki so to počeli redko, pa so bili najmanj zadovoljni s prejeto podporo (povprečje rangov = 261,53).

RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za učence v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako zadovoljni so s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 215: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli glede na to, kako je po njihovi oceni pouk na daljavo na splošno ustrežal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli.

Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrežal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Veliko manj jim je ustrežal.	178	404,21	13,425	3	0,061
Manj jim je ustrežal.	456	457,09			
Enako jim je ustrežal.	130	467,78			
Bolj jim je ustrežal.	122	424,16			
Skupaj	886				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 23 ugotavljamo, da Kruskal-Wallis preizkus H ni pokazal statistično značilnih razlik v mnenju učiteljev o zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prijeli, glede na to, kako je po njihovi oceni pouk na daljavo na splošno ustrežal učencem, v primerjavi z običajnim poukom v šoli $\chi^2(3) = 13,425$, $p = 0,061$.

Za vzorec pa vseeno ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so bili mnenja, da je učencem pouk na daljavo, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, veliko manj ustrežal, tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli (povprečje rangov = 404,21). Tisti učitelji, ki pa so ocenili, da je učencem pouk na daljavo, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, enako ustrežal, pa so tudi najvišje ovrednotili zadovoljstvo s prejeto podporo (povprečje rangov = 467,78).

RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti organiziranja in izvedbe pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 216: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kako zdaj ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.

Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabe.	11	385,41	36,414	3	<0,0005
Srednje.	215	353,29			
Dobre.	521	466,34			
Zelo dobre.	135	490,69			
Skupaj	882				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 217: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Srednje-Dobre.	-113,057	<0,0005
Srednje-Zelo dobre.	-137,399	<0,0005

Na podlagi rezultatov v tabeli 24 in tabeli 25 ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenjujejo slabše, tudi manj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli. Sicer so razlike statistično značilne le med dvema paroma skupin (Tabela 25), a ne gre zanemariti dejstva, ki se nakazuje na vzorcu, in sicer: višje zmožnosti učitelja za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo so povezane z višjim zadovoljstvom učitelja s podporo, ki jo je pri svojem delu prejel.

Opazimo lahko tudi, da so tisti, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili, kot srednje, tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so ji pri svojem delu prejeli (povprečje rangov = 353,29). Najvišje zadovoljstvo s prejeta podpora (povprečje rangov = 490,69) pa so ovrednotili tisti, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili kot zelo dobre.

Učitelj v času pouka na daljavo

Uporaba faktorske analize za merjenje dimenzije (učitelj v času pouka na daljavo) je pokazala, da dimenzijo vsebinsko smiselno sestavljata dva faktorja, in sicer prvi faktor, ki smo ga poimenovali »Položaj učitelja v času pouka na daljavo« in drugi faktor, ki smo ga poimenovali »doživljanje stresa« (glej Tabelo 26).

Tabela 218: Trditve, ki merijo dimenzijo »učitelj v času pouka na daljavo«.

Trditev oz. faktor (merjena na petstopenjski lestvici)	Faktor 1 (položaj učitelja v času pouka na daljavo)
Pedagoški optimizem.	Položaj učitelja v času pouka na daljavo (trditve vprašanja "Kako ocenjujete naslednja področja vašega življenja in dela med poukom na daljavo v primerjavi s časom pred poukom na daljavo?")
Odnosi z učenci.	
Občutek kompetentnosti, da sem kos svojim nalogam.	
Zadovoljstvo z opravljanjem poklica.	
Zahtevnost delovnih nalog.	
Stresnost poklica, ki ga opravljate.	
Motiviranost za učiteljski poklic.	
Možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja.	
Čas, namenjenim službenim nalogam.	
Količina delovnih nalog.	
Občutek uspešnosti.	
Nevarnost bolezni COVID-19.	Doživljanje stresa (trditve vprašanja "Kako pogosto ste bili med poukom na daljavo v skrbah zaradi spodnjih razlogov?")
Znanje učencev.	
Pomanjkanje zanimanja učencev za učne vsebine.	
Psihosocialne težave učencev.	
Lastno znanje s področja IKT.	
Administrativno delo.	
Pomanjkanje podpore staršev oz. skrbnikov učencev.	
Pričakovanja staršev oz. skrbnikov glede pouka na daljavo.	
Pričakovanja vodstva šole.	
Pomanjkanje socialnih odnosov.	
Slabo zdravstveno stanje družinskih članov zaradi bolezni COVID-19.	

Trditve v tabeli 26 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v dve novi spremenljivki, ki sta predstavljali v nadaljevanju analize merski instrument za merjenje dimenzije »Učitelj v času pouka na daljavo«. Spremenljivki smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta, oz. po formuli:

$$\text{Položaj učitelja v času pouka na daljavo} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}; i = \text{Trditev}; M = 2,50, SD = 0,58$$

$$\text{Doživljanje stresa} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}; i = \text{Trditev}; M = 3,00, SD = 0,58$$

Sestavljeni spremenljivki sta tako zajemali vrednosti na lestvici od 1 (precej slab položaj oziroma brez razlogov za stres) do 5 (zelo dober položaj oziroma zelo veliko razlogov za stres).

V nadaljevanju nas je zanimalo, ali se med sestavljenima spremenljivkama in prediktorji (Tabela 27) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 219: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »učitelj v času pouka na daljavo«.

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4-5: Boljša
Ali ste med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer?	1: Enako 2: Več 3: Manj	1: Manj 2: Enako 3: Več
Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	1: Nikoli 2: Redko 3: Občasno 4: Pogosto 5: Vedno	/
Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4: Bolj jim je ustrezal 5: Veliko bolj jim je ustrezal	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4-5: Bolj jim je ustrezal
Kakšno znanje so po vaši oceni dosegli učenci, ki so imeli v letošnjem letu pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev iz preteklih generacij?	1: Bistveno slabše znanje. 2: Slabše znanje. 3: Enako znanje. 4: Boljše znanje. 5: Bistveno boljše znanje. 6: Ne morem odgovoriti, ker še nimam izkušenj za primerjavo.	1: Bistveno slabše znanje. 2: Slabše znanje. 3-4: Enako znanje.
Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.	1-2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H in Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji pa so prikazani na naslednjih straneh.

RV1: Ali se med učitelji z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 220: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.

Dimenzija	Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Bistveno slabša.	65	331,05	53,158	3	<0,0005
	Slabša.	446	413,91			
	Enaka.	353	525,87			
	Boljša.	48	511,97			
	Skupaj	912				
Doživljanje stresa	Bistveno slabša.	68	489,68	34,103	3	<0,0005
	Slabša.	439	501,58			
	Enaka.	356	394,12			
	Boljša.	48	450,39			
	Skupaj	911				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 221: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Slabša. – Enaka.	-180,915	0,002
	Bistveno slabša. – Enaka.	-194,812	0,000
	Bistveno slabša. – Boljša.	-111,954	0,000
Doživljanje stresa	Enaka. – Slabša.	107,463	0,000
	Enaka. – Bistveno slabša.	95,567	0,036

Rezultati v tabeli 28 in tabeli 29 kažejo na statistično značilne razlike med skupinami tako za položaj učitelja v času pouka na daljavo kot za doživljanje stresa. Ugotavljamo namreč, da so najslabši položaj in največ razlogov za stres ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili slabše oziroma bistveno slabše (povprečje rangov = 331,05; povprečje rangov = 489,68). Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili kot enako, tudi svoj položaj ovrednotili najboljše (povprečje rangov = 525,87) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje (tj. skoraj brez razlogov za stres) (povprečje rangov = 394,12).

Čeprav razlike niso statistično značilne med vsemi skupinami (glej Tabela 29), rezultati vzorca kažejo na to, da imajo tisti učitelji, ki svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenjujejo višje oziroma boljše, tudi boljši položaj prav tako pa tudi manj razlogov za stres.

RV2: Ali se med učitelji, ki med poukom na daljavo v različni meri sodelujejo z drugimi učitelji in strokovnimi delavci šole, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 222: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, ali so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer.

Dimenzija	Ali ste med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Manj	310	465,55	4,312	2	0,116
	Enako	184	420,99			
	Več	419	466,49			
	Skupaj	913				
Doživljanje stresa	Manj	310	435,69	3,734	2	0,155
	Enako	182	481,73			
	Več	420	460,93			
	Skupaj	912				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Čeprav na podlagi tabele 30 razberemo, da razlike niso statistično značilne, ugotavljamo, da so najslabši položaj ovrednotili tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali v enaki meri (povprečje rangov = 420,52), najboljši položaj pa tisti učitelji, ki so sodelovali več (povprečje rangov = 466,49). Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali manj kot sicer, doživljanje stresa ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 435,69), tisti učitelji, ki so sodelovali enako, pa najvišje (povprečje rangov = 481,73).

RV3: Ali se med učitelji, ki si različno pogosto z drugimi učitelji iz šole izmenjujejo dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 223: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.

Dimenzija	Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Nikoli	10	553,85	4,588	4	0,332
	Redko	61	449,53			
	Občasno	308	443,73			
	Pogosto	430	473,15			
	Vedno	106	433,84			
	Skupaj	915				
Doživljanje stresa	Nikoli	10	421,30	0,786	4	0,940
	Redko	59	461,27			
	Občasno	305	449,40			
	Pogosto	435	460,43			
	Vedno	105	470,20			
	Skupaj	914				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tudi v tem primeru na podlagi tabele 31 ugotavljamo, da razlike niso statistično značilne. Zanimiva pa je ugotovitev, da so najboljši položaj in najmanj razlogov za stres ovrednotili tisti učitelji, ki si z drugimi učitelji nikoli niso izmenjevali dobrih primerov/praks poučevanja na

daljavo (povprečje rangov = 553,85; povprečje rangov = 421,30). Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji vedno izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, doživljanje stresa ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 470,20).

RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za učence, v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 224: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli.

Dimenzija	Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Veliko manj jim je ustrezal.	185	315,79	88,915	3	<0,0005
	Manj jim je ustrezal.	469	464,53			
	Enako jim je ustrezal.	135	585,46			
	Bolj jim je ustrezal.	124	499,33			
	Skupaj	913				
Doživljanje stresa	Veliko manj jim je ustrezal.	180	504,39	15,955	3	0,001
	Manj jim je ustrezal.	468	463,58			
	Enako jim je ustrezal.	137	390,08			
	Bolj jim je ustrezal.	127	434,19			
	Skupaj	912				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 225: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Veliko manj jim je ustrezal. – Manj jim je ustrezal.	-148,739	<0,0005
	Veliko manj jim je ustrezal. – Enako jim je ustrezal.	-183,539	<0,0005
	Veliko manj jim je ustrezal. – Bolj jim je ustrezal.	-269,671	<0,0005

	Manj jim je ustrezal. – Enako jim je ustrezal.	-120,932	<0,0005
Doživljanje stresa	Enako jim je ustrezal. – Manj jim je ustrezal.	73,494	0,024
	Enako jim je ustrezal.– Veliko manj jim je ustrezal.	114,305	0,001

Na podlagi tabele 32 in tabele 33 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis H preizkus pri petodstotni stopnji značilnosti pokazal statistično značilne razlike pri mnenju učiteljev glede njihovega položaja v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal učencem v primerjavi z običajnim poukom v šoli.

Na podlagi Tabele 32 lahko razberemo, da so tisti učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, tudi svoj položaj ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 315,79) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 504,39). Učitelji, ki pa jim je pouk na daljavo na splošno enako ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, pa so tudi svoj položaj ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 585,46) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 390,08).

RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo doseženo znanje učencev, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev preteklih generacij, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 226: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšno znanje so po oceni učiteljev dosegli učenci, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev iz preteklih generacij.

Dimenzija	Kakšno znanje so po vaši oceni dosegli učenci, ki so imeli v letošnjem letu pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev iz preteklih generacij?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Bistveno slabše znanje.	110	298,35	61,269	2	<0,0005
	Slabše znanje.	634	438,84			
	Enako znanje.	132	553,66			

	Skupaj	876				
Doživljanje stresa	Bistveno slabše znanje.	111	547,49	36,333	2	<0,0005
	Slabše znanje.	626	437,19			
	Enako znanje.	138	353,61			
	Skupaj	875				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 227: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Bistveno slabše znanje.– Slabše znanje.	-140,489	<0,0005
	Bistveno slabše znanje – Enako znanje.	-255,313	<0,0005
	Slabše znanje. – Enako znanje.	-114,824	<0,0005
Doživljanje stresa	Enako znanje.– Slabše znanje.	83,576	0,001
	Enako znanje.– Bistveno slabše znanje.	193,879	<0,0005
	Slabše znanje.– Bistveno slabše znanje.	110,302	<0,0005

Podatki v tabeli 34 in tabeli 35 kažejo statistično značilne razlike oziroma naslednje: učitelji, ki doseženo znanje učencev, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev preteklih generacij, ocenjujejo bistveno slabše, so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 298,35) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 547,49). Nasprotno pa so tisti učitelji, ki so doseženo znanje učencev, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem učencev preteklih generacij, ocenili kot boljše oziroma enako, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 553,66), prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 353,61).

RV6: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo njihove zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo njihov položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 228: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri njihovem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako zdaj ocenjujete njihove zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.

Dimenzija	Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Slabe.	11	364,41	51,00	3	<0,0005
	Srednje.	221	363,05			
	Dobre.	547	472,08			
	Zelo dobre.	134	558,00			
	Skupaj	913				
Doživljanje stresa	Slabe.	11	502,68	34,401	3	<0,0005
	Srednje.	219	531,25			
	Dobre.	545	446,91			
	Zelo dobre.	136	367,49			
	Skupaj	911				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 229: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Srednje.– Dobre.	-109,033	<0,0005
	Srednje.– Zelo dobre.	-194,958	<0,0005
	Dobre.– Zelo Dobre.	-85,925	0,004
Doživljanje stresa	Zelo dobre.– Dobre.	79,423	0,010
	Zelo dobre.– Srednje.	163,764	<0,0005
	Dobre.– Srednje.	84,341	<0,0005

Rezultati v zgornjih dveh tabelah so pokazali statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so najvišje svoj položaj (povprečje rangov = 558,00) in najmanj razlogov za stres (povprečje rangov = 367,49) ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre. Učitelji, ki pa so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot srednje ali slabe, pa so tudi njihov položaj ovrednotili najnižje prav tako, pa so doživljanje stresa ovrednotili najvišje.

Organizacija pouka na daljavo

Tudi v tem primeru smo za preverjanje, ali trditve res merijo predpostavljeno dimenzijo (tj. organizacija pouka na daljavo), izračunali Cronbach alpha koeficient in izvedli faktorsko analizo. Rezultati pa so predstavljeni v tabeli 38.

Tabela 230: Trditve, ki merijo dimenzijo »organizacija pouka na daljavo«.

Trditev oz. faktor (merjena na petstopenjski lestvici)	Faktor
Kako pogosto ste pri obravnavi: možnost skupinskega dela učencev, npr. Breakout rooms?	izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo
Kako pogosto ste pri obravnavi: orodja za sprotno preverjanje znanja, npr.: Kahoot, Duolingo, Mentimeter, Liveworksheets?	
Kako pogosto ste uspeli med poukom na daljavo izvajati diferenciacijo pouka?	
Kako pogosto ste pri obravnavi: tabelsko sliko (Whiteboard), ki je nastajala med obravnavo učne vsebine?	
Kako pogosto so vaši učenci : domače naloge za ponavljanje in utrjevanje, npr. delovni list, praktična naloga.	

Trditve v tabeli 38 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v novo spremenljivko, ki je v nadaljevanju analize predstavljala merski instrument za merjenje dimenzije »organizacija pouka na daljavo«. Spremenljivko smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta oz. po formuli:

$$\text{Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo} = \frac{\sum i}{5}; i = \text{Trditev};$$
$$M = 2,70, SD = 0,68$$

Sestavljena spremenljivka »Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo« je zajemala vrednosti na lestvici od 1 (nikoli) do 5 (vedno).

V nadaljevanju nas je zanimalo, ali se med sestavljeno spremenljivko in prediktorji (Tabela 39) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 231: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »organizacija pouka na daljavo«.

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	1: Vse vsebine. 2: Večino vsebin. 3: Polovico vsebin. 4: Manj kot polovico vsebin.	1-2: Polovico vsebin ali manj. 3: Večino vsebin. 4: Vse vsebine
Koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina učencev med poukom na daljavo?	1: Nobenega ali skoraj nobenega. 2: Manj kot polovico standardov znanja. 3: Polovico standardov znanja. 4: Več kot polovico standardov znanja. 5: Skoraj vse ali vse standarde znanja.	1-2: Manj kot polovico standardov znanja 3: Polovico standardov znanja. 4: Več kot polovico standardov znanja. 5: Skoraj vse ali vse standarde znanja.
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4-5: Boljša
Ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu?	1: Da 2: Ne	/
Ocenite IKT-zmožnosti učence: Na začetku.	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Povprečne, nekaj srednjega 4: Dobre 5: Zelo dobre	/
Kako ocenjujete svoje IKT-zmožnosti: Na začetku.	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Povprečne, nekaj srednjega 4: Dobre 5: Zelo dobre	/

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H in Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji pa so prikazani v nadaljevanju.

RV1: Ali se med učitelji, ki so uspeli realizirati različno število vsebin med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 232: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.

Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Polovico vsebin ali manj	69	294,80	24,185	2	<0,0005
Večino vsebin	514	423,76			
Vse vsebine	263	456,76			
Skupaj	846				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 233: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Polovico vsebin ali manj.– Večino vsebin.	-128,955	<0,0005
Polovico vsebin ali manj.– Vse vsebine.	-161,952	<0,0005

Rezultati v zgornjih dveh tabelah so pokazali statistično značilne razlike. Na podlagi rezultatov torej ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati vse vsebine, tudi najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (povprečje rangov = 456,76). Dodatno lahko iz tabele 40 razberemo tudi to, da so tisti učitelji, ki so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati polovico vsebin ali manj, tudi najbolj redko izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (povprečje rangov = 294,80).

RV2: Ali se med učitelji, pri katerih je večina učencev med poukom na daljavo dosegla različne predvidene standarde znanja, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 234: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina učencev med poukom na daljavo.

Koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina učencev med poukom na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Manj kot polovico standardov znanja.	34	263,93	28,225	3	0,000
Polovico standardov znanja.	150	372,96			
Več kot polovico standardov znanja.	340	424,01			
Skoraj vse ali vse standard znanja	321	462,16			
Skupaj	845				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 235: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Manj kot polovico standardov znanja.– Več kot polovico standardov znanja.	-160,084	0,002
Manj kot polovico standardov znanja.– Skoraj vse ali vse standard znanja	-198,234	0,000
Polovico standardov znanja. – Skoraj vse ali vse standard znanja	-89,197	0,001

Na podlagi rezultatov v tabeli 42 (in tudi tabeli 43) ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina učencev med poukom na daljavo ($p < 0,05$).

In sicer ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so ocenili, da je večina učencev dosegla manj kot polovico standardov znanja, tudi najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (povprečje rangov = 263,93). Tisti učitelji, ki pa so ocenili, da je večina

učencev dosegla skoraj vse ali vse standarde znanja, pa so tudi najpogostejše izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (povprečje rangov = 462,16).

RV3: Ali se med učitelji, z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 236: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.

Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Bistveno slabša.	62	267,92	43,121	3	<0,0005
Slabša.	404	401,45			
Enaka.	332	467,79			
Boljša.	46	488,87			
Skupaj	844				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 237: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Bistveno slabša.– Slabša.	-133,528	<0,0005
Bistveno slabša.– Enaka.	-199,873	<0,0005
Bistveno slabša.– Boljša.	-220,950	<0,0005
Slabša.– Enaka.	-66,347	0,001

Rezultati v tabeli 44 in tabeli 45 so pokazali statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s

poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili bistveno slabše (povprečje rangov = 267,92). Najpogosteje pa so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili boljše (povprečje rangov = 488,87).

RV4: Ali se med učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 238: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu.

Ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Da	525	450,38	19,813	1	<0,0005
Ne	317	373,66			
Skupaj.	842				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Rezultati so pokazali statistično značilne razlike med skupinama (Tabela 46), in sicer ugotavljamo, da so najbolj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu (povprečje rangov = 450,38).

RV5: Ali se med učitelji, ki na začetku različno ocenjujejo IKT zmožnosti učencev, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 239: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete IKT zmožnosti učencev na začetku.

Ocenite IKT-zmožnosti učence: Na začetku.	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
zelo slabe	37	454,49	1,559	4	0,816
slabe	214	422,87			
povprečne, nekaj srednjega	446	415,31			
dobre	130	433,56			
zelo dobre	17	452,35			
Skupaj	844				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Rezultati v tabeli 47 niso pokazali statistično značilnih razlik med skupinami, a vseeno za vzorec ugotavljamo, da so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti učencev na začetku ovrednotili kot povprečne, nekaj srednjega (povprečje rangov = 415,31). Zanimiva pa je ugotovitev, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti učencev na začetku, ovrednotili kot zelo slabe (povprečje rangov = 454,49).

RV6: Ali se med učitelji, ki na začetku različno ocenjujejo svoje IKT zmožnosti, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 240: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete svoje IKT zmožnosti na začetku.

Kako ocenjujete svoje IKT-zmožnosti: Na začetku	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
zelo slabe	7	386,86	16,007	4	0,003
slabe	58	342,28			
povprečne, nekaj srednjega	295	403,45			
dobre	408	433,82			
zelo dobre	75	495,61			
Skupaj	843				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 241: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
zelo slabe.– dobre.	-153,337	0,003
Povprečne, nekaj srednjega.– dobre.	-92,166	0,033

Rezultati v tabeli 48 in tabeli 49 so pokazali statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot slabe (povprečje rangov = 342,28). Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot zelo dobre (povprečje rangov = 495,61).

Poročilo učiteljev srednjih strokovnih in poklicnih šol

Metodologija

S pomočjo anketnega vprašalnika (»Vprašnik za učitelje srednjih strokovnih in poklicnih šol«) smo izbrali različna anketna vprašanja, ki smo jih nato združili v vprašanja, ki so merila štiri različne dimenzije (sklope), in sicer 1) Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo, 2) Podpora učiteljem, 3) Učitelj v času pouka na daljavo in 4) Organizacija pouka na daljavo.

Da bi preverili, ali vprašanja res merijo predpostavljeno dimenzijo, smo izračunali Cronbach alpha koeficient in izvedli faktorsko analizo, in sicer z metodo glavnih osi (ang. Principal Component Analysis) s pravokotno rotacijo (ang. varimax). Vprašanja smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v novo spremenljivko, ki je predstavljala posamezni sklop. Novo spremenljivko smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta.

Ko smo sestavljeno spremenljivko oblikovali, nas je zanimalo, ali se med njo in prediktorji (vprašanja, ki smo jih izbrali v anketnem vprašalniku in na podlagi njih oblikovali raziskovalna vprašanja) pojavljajo statistično značilne razlike. V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H kot neparametrično alternativo enosmerni analizi variance (ANOVA). Kruskal-Wallis preizkus H namreč ne predpostavlja normalne porazdelitve podatkov, sam preizkus pa preverja, ali obstajajo statistično značilne razlike med aritmetičnimi sredinami rangov dveh ali več skupin neodvisne spremenljivke pri zveznih ali ordinalnih odvisnih spremenljivkah. Sam preizkus torej sloni na primerjavi povprečnih rangov med skupinami. Višja vrednost povprečnega ranga pomeni višjo vrednost povprečij. Poleg Kruskal-Wallis preizkusa H smo uporabili še Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Pričujoče poročilo je strukturirano tako, da posamezne dimenzije (sklopi), predstavljajo poglavja poročila, znotraj posameznega poglavja pa so podrobnejše informacije o vprašanjih, ki so merila posamezne dimenzije.

Glavne ugotovitve

- **Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo**
 - Učitelji, ki se se z dijaki dobili približno na štirinajst dni, so ocenili, da je imel pouk na daljavo največ negativnih učinkov na vedenje in delo dijakov, med tem ko so tisti učitelji, ki so se z dijaki dobili enkrat tedensko, ocenili, da je imel pouk na daljavo najmanj negativnih učinkov na vedenje in delo dijakov.
 - Najbolj so negativne učinke pouka na daljavo ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v

običajnih razmerah, ocenili kot slabšo. Na drugi strani pa so učitelji, ki so svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili kot enako, tudi najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.

- Najbolj so negativne učinke pouka na daljavo ocenili učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli. Učitelji, ki so ocenili, da je dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli, pouk na daljavo enako ustrezal, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.
- Višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo dijakov, so ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot slabe. Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.
- Višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo dijakov, so ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo ocenili kot slabe. Na drugi strani pa so učitelji, ki so svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo ocenili kot dobre, najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.
- Višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo dijakov so ovrednotili tisti učitelji, ki imajo najmanj let delovnih izkušenj na področju poučevanja oziroma tisti, ki imajo na področju poučevanja od 1-3 let delovnih. Na drugi strani pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo tisti učitelji, ki imajo največ oziroma 32 ali več let delovnih izkušenj.

● Podpora učiteljem

- Učitelji, ki so uspeli realizirati vse vsebine, so tudi najbolj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli. Najmanj pa so s prejeto podporo zadovoljni tisti učitelji, ki so uspeli realizirati polovico vsebin ali manj. Na vzorcu se torej kaže to, da so tisti, ki so realizirali več vsebin, s prejeto podporo tudi bolj zadovoljni.
- Ne glede na ocenjeno kakovost poučevanja učiteljev na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, učitelji v povprečju s podporo niso niti zadovoljni niti nezadovoljni.
- Učitelji, ki so si z drugimi učitelji pogosteje izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, so bili bolj zadovoljni s podporo, ki so ji pri svojem delu prejeli v primerjavi z učitelji, ki so to počeli redkeje.

- Učitelji, ki so bili mnjenja, da je dijakom pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli, veliko manj ustrezal, so tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli. Nasprotno pa so učitelji, ki so ocenili, da je dijakom pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli, enako ustrezal, tudi najvišje ovrednotili zadovoljstvo s prejeta podpora.
- Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili kot slabe, so tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so ji pri svojem delu prejeli. Nasprotno pa so najvišje zadovoljstvo s prejeta podpora ovrednotili tisti učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre.

- **Učitelj v času pouka na daljavo**

- Najslabši položaj in največ razlogov za stres so ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili slabše. Rezultati vzorca tako kažejo na to, da imajo tisti učitelji, ki svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenjujejo višje oziroma boljše, tudi boljši položaj prav tako pa tudi manj razlogov za stres.
- Najslabši položaj so ovrednotili tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole, sodelovali enako kot sicer. Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole, sodelovali več kot sicer, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje.

Pri doživljanju stresa pa ugotavljamo, da so največ stresa doživljali tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole, sodelovali manj kot sicer.

- Najslabši položaj so ovrednotili tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji, redko izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo. Učitelji, ki pa so si z drugimi učitelji, pogosto izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, pa so tudi svoj položaj ovrednotili najvišje.

Pri doživljanju stresa pa ugotavljamo, da so največ stresa doživljali tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji redko izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, najmanj pa tisti, ki so to počeli občasno.

- Učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje prav tako pa so

tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje. Nasprotno pa so tisti učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno enako ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje.

- Učitelji, ki so doseženo znanje dijakov, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov preteklih generacij, ocenili bistveno slabše, so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje. Učitelji, ki pa so doseženo znanje dijakov, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov preteklih generacij, ocenili kot enako, so tudi svoj položaj ovrednotili najvišje prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje.
- Najvišje so svoj položaj in najmanj razlogov za stres ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre. Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot slabe, pa so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje prav tako, pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje.

- **Organizacija pouka na daljavo**

- Učitelji, ki so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati večino vsebin, so tudi najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo prav tako pa so opazali najslabše tehnične pogoje na strani dijakov. Tisti učitelji, ki pa so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati polovico vsebin ali manj, pa so tudi najbolj redko izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, opazali pa so tudi boljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov.
- Učitelji, ki so ocenili, da je večina dijakov dosegla manj kot polovico standardov znanja, so tudi najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo. Tisti učitelji, ki pa so ocenili, da je večina dijakov dosegla več kot polovico standardov znanja, pa so najbolj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo.

Pri tehničnih pogojih dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so najboljše tehnične pogoje opazali tisti učitelji, ki so ocenili, da je večina dijakov dosegla skoraj vse ali vse standarde znanja, najslabše tehnične pogoje pa tisti učitelji, ki so ocenili, da je večina dijakov dosegla več kot polovico standardov znanja.

- Najmanj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili slabše. Nasprotno pa so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili enako.

Pri tehničnih pogojih dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo zanemarljive razlike med skupinama, tako da samo na podlagi povprečja rangov težko sklepamo o razlikah med skupinama.

- Najbolj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu. Zanimiva pa je ugotovitev, da so tisti učitelji, ki pred začetkom šolskega leta 2020/21 niso naredili evalvacije izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu, opažali boljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov.
- Najbolj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti dijakov na začetku, ovrednotili, kot zelo dobre prav tako pa so opažali tudi najboljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov. Nasprotno pa so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti dijakov na začetku ovrednotili kot slabe.

Pri tehničnih pogojih dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so IKT zmožnosti dijakov na začetku ovrednotili kot povprečne, opažali tudi najslabše tehnične pogoje.

- Najmanj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi svoje IKT zmožnosti na začetku ovrednotili kot slabe. Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi svoje IKT zmožnosti na začetku ovrednotili kot zelo dobre.

Pri tehničnih pogojih dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so svoje IKT zmožnosti na začetku ovrednotili kot slabe, opažali tudi najboljše tehnične pogoje, tisti učitelji, ki so svoje IKT zmožnosti na začetku ovrednotili kot povprečne, pa so opažali najslabše tehnične pogoje.

Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo

Da bi preverili, ali trditve res merijo predpostavljeno dimenzijo (tj. Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo), smo izračunali Cronbach alpha coeficient in izvedli faktorsko analizo, ki je pokazala, da predpostavljeno dimenzijo sestavlja oziroma meri šestnajst trditev (glej Tabela 1).

Tabela 242: Trditve, ki merijo dimenzijo »mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo«.

Opomba: Gre za trditve vprašanja »Kakšen vpliv je imel po vaši presoji pouk na daljavo na naslednja področja vedenja in dela dijakov?«

Trditev oz faktor (merjena na lestvici od 1 – zelo negativen do 5 – zelo pozitiven)
Motivacija za učenje.
Doživljanje negativnih čustev, npr. strah, jeza.
Preživljanje prostega časa.
Opravljanje domačih nalog in drugih obveznosti.
Doživljanje pozitivnih čustev, npr. zadovoljstvo.
Gibanje, npr. koliko gibanja vključujejo v vsakodnevno življenje.
Učenje učenja oz. uporaba učnih strategij za samouravnavano učenje.
Duševno zdravje.
Telesno zdravje, npr. splošno slabše telesno počutje, glavoboli.
Samostojno učenje.
Odnos do sebe/samopodoba.
Odnosi z vrstniki.
Razumevanje učnih vsebin.
Znanje dijakov.
Odnosi z učitelji.
Odnosi v družini.

Trditve v tabeli 1 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v novo spremenljivko, ki je predstavljala v nadaljevanju analize merski instrument za merjenje mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo. Spremenljivko smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta, oz. po formuli:

$$\text{Mnenje učiteljev o učinkih pouka na daljavo} = \frac{\sum i}{16}; i = \text{Trditev}; M = 2,39, SD = 0,48$$

Sestavljena spremenljivka je tako zajemala vrednosti na lestvico od 1 (zelo negativno mnenje) do 5 (zelo pozitivno mnenje).

Ko smo sestavljeno spremenljivko oblikovali, nas je zanimalo, ali se med njo in prediktorji (Tabela 2 na naslednji strani) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 243: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke mnenje o učinkih pouka na daljavo.

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Kako pogosto ste imeli z dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema?	1: Vse ure so bile izvedene neposredno prek videokonferenčnega sistema skladno z urnikom. 2: Z dijaki sem se dobil nekajkrat tedensko 3: Z dijaki sem se dobil enkrat tedensko. 4: Z dijaki sem se dobil približno na štirinajst dni 5: Z dijaki sem se dobil enkrat mesečno. 6: Drugo.	1: Z dijaki sem se dobil enkrat mesečno 2: Z dijaki sem se dobil približno na štirinajst dni tedensko 3: Z dijaki sem se dobil enkrat tedensko 4: Z dijaki sem se dobil nekajkrat tedensko 5: Vse ure so bile izvedene neposredno prek videokonferenčnega sistema
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1-2: Slabša 3-4: Enaka
Kako je dijakom po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4: Bolj jim je ustrezal 5: Veliko bolj jim je ustrezal	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4-5: Bolj jim je ustrezal
Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.	1-2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.
Kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.	1-2: Slabe 3: Srednje. 4-5: Dobre.
Koliko let delovnih izkušenj imate na področju poučevanja?	1: 1–3 let. 2: 4–6 let. 3: 7–18 let. 4: 19–31 let. 5: 32–40 let. 6: Več kot 40 let.	1: 1–3 let. 2: 4–6 let. 3: 7–18 let. 4: 19–31 let. 5-6: Več kot 32 let

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H. Poleg Kruskal-Wallis preizkusa H smo uporabili še Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji so prikazani v nadaljevanju.

RV1: Ali se med učitelji, ki imajo z dijaki različno pogosto neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 244: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so imeli z dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema.

Kako pogosto ste imeli z dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Z dijaki sem se dobil približno na štirinajst dni.	8	140,31	9,732	3	0,021
Z dijaki sem se dobil enkrat tedensko	43	244,74			
Z dijaki sem se dobil nekajkrat tedensko	125	190,06			
Vse ure so bile izvedene neposredno prek videokonferenčnega sistema.	238	212,19			
Skupaj	414				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 3 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so imeli z dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema $\chi^2(3) = 9,732$, $p = 0,021$.

Ugotavljamo namreč, da so učitelji, ki se se z dijaki dobili približno na štirinajst dni, ocenili, da je imel pouk na daljavo največ negativnih učinkov na vedenje in delo dijakov (povprečje rangov = 140,31), med tem, ko so tisti učitelji, ki so se z dijaki dobili enkrat tedensko, ocenili, da je imel pouk na daljavo najmanj negativnih učinkov na vedenje in delo dijakov (povprečje rangov = 244,74)

RV2: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 245: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah.

Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabša.	245	184,33	41,234	1	<0,0005
Enaka.	191	262,34			
Skupaj	436				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 4 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis H preizkus pri petodstotni stopnji značilnosti pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah $\chi^2(1) = 41,234$, $p < 0,0005$.

Ugotavljamo namreč, da so najbolj negativne učinke pouka na daljavo ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili kot slabšo (povprečni rang = 184,33). Na drugi strani pa so učitelji, ki so svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili kot enako, tudi najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 262,34).

RV3: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za dijake, v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 246: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal dijaku v primerjavi z običajnim poukom v šoli.

Kako je dijaku po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Veliko manj jim je ustrezal.	70	157,59	38,007	3	<0,0005

Manj jim je ustrezal.	214	210,34			
Enako jim je ustrezal.	63	286,09			
Bolj jim je ustrezal.	90	240,40			
Skupaj	437				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tudi v primeru RV3 je Kruskal-Wallis H preizkus pri petodstotni stopnji značilnosti pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo, na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli ($\chi^2(3) = 38,007$, $p < 0,0005$ (Tabela 5).

Na podlagi Tabela 5 razberemo, da so najbolj negativne učinke pouka na daljavo ocenili tisti učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli (povprečje rangov = 157,59). Učitelji, ki so ocenili, da je dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli, pouk na daljavo enako ustrezal, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 286,09).

Ker so bile razlike med skupinami statistično značilno različne, smo s pomočjo Dunnovega preizkusa preverili še, med katerimi skupinami se pojavljajo statistično značilne razlike. Ugotovitve so predstavljene v tabeli 6.

Tabela 247: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Veliko manj jim je ustrezal – Manj jim je ustrezal	-52,744	0,014
Veliko manj jim je ustrezal – Bolj jim je ustrezal	-82,807	<0,0005
Veliko manj jim je ustrezal – Enako jim je ustrezal	-128,494	0,000
Manj jim je ustrezal – Enako jim je ustrezal	-75,751	0,000

Na podlagi tabele 6 ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so bili mnenja, da je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli, pouku na daljavo v večji meri pripisovali negativen učinek na vedenja in delo dijakov.

RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 248: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.

Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabe.	4	131,13	17,018	3	0,001
Srednje.	86	193,23			
Dobre.	270	213,56			
Zelo dobre.	75	267,00			
Skupaj	435				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 249: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Srednje-Zelo dobre	-73,767	0,001
Dobre-Zelo dobre	-53,435	0,007

Rezultati v tabeli 7 in tabeli 8 kažejo na statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo dijakov, ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot slabe (povprečje rangov = 131,13). Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 267,00).

RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 250: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo.

Kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabe	56	185,28	12,781	2	0,002
Srednje.	249	207,57			
Dobre.	127	247,78			
Skupaj	432				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 251: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Slabe- dobre	-62,507	0,005
Srednje- dobre	-40,217	0,009

Rezultati v tabeli 9 in tabeli 10 kažejo na statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo dijakov, ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo ocenili kot slabe (povprečje rangov = 185,28). Na drugi strani pa so učitelji, ki so svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo ocenili kot dobre, najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 247,78).

RV6: Ali se med učitelji, z različnim številom let delovnih izkušenj na področju poučevanja, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 252: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na število let delovnih izkušenj na področju poučevanja.

Koliko let delovnih izkušenj imate na področju poučevanja?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
1–3 let.	28	166,21	21,136	4	<0,0005
4–6 let.	30	181,05			
7–18 let.	91	188,58			
19–31 let.	215	228,16			
32 let in več	70	258,50			
Skupaj	434				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 253: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
1–3 let. -32 let in več	-92,286	0,010
4–6 let. -32 let in več	-77,450	0,046
7–18 let.-32 let in več	-69,923	0,004

Na podlagi rezultatov v tabeli 11 in tabeli 12 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H pokazal statistično značilne razlike med skupinami ($p > 0,05$), in sicer ugotavljamo, da so višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo dijakov, ovrednotili tisti učitelji, ki imajo najmanj let delovnih izkušenj na področju poučevanja oziroma tisti, ki imajo na področju poučevanja od 1-3 let delovnih (povprečje rangov = 166,21). Opazimo lahko tudi, da so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo tisti učitelji, ki imajo 32 let ali več delovnih izkušenj (povprečje rangov = 258,50).

Podpora učiteljem

Tudi v tem primeru smo s pomočjo Cronbach alpha koeficienta in faktorske analize ugotovili, da predpostavljeno dimenzijo (podpora učiteljem) sestavlja oziroma meri šestnajst trditev (glej Tabela 13).

Tabela 254: Trditve, ki merijo dimenzijo »podpora učiteljem«.

Trditev oz faktor (merjena na petstopenjski lestvici)
Ocenite kakovost podpore ali pomoči, ki ste jo prejeli na šoli, na naslednjih področjih: sodelovanje s starši oz. skrbniki dijakov.
Koliko so vam naslednja strokovna srečanja pomagala pri vašem delu med poučevanjem na daljavo?: Srečanja s šolsko svetovalno službo.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: šolskih svetovalnih delavcev?
Koliko so vam naslednja strokovna srečanja pomagala pri vašem delu med poučevanjem na daljavo?: Pedagoške konference.
Koliko so vam naslednja strokovna srečanja pomagala pri vašem delu med poučevanjem na daljavo?: Srečanja z oddelčnim učiteljskim zborom.
Ocenite kakovost podpore ali pomoči, ki ste jo prejeli na šoli, na naslednjih področjih: lastno počutje med poukom na daljavo.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport?
Kako pogosto ste imeli med poukom na daljavo naslednja strokovna srečanja?: Srečanja s šolsko svetovalno službo.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: ravnatelja oz. vodstva šole?
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: sodelavcev na šoli?
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: strokovnega aktiva?
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: računalničarjev oz. informatikov na šoli?
Kako pogosto ste imeli med poukom na daljavo naslednja strokovna srečanja?: Srečanja z oddelčnim učiteljskim zborom.
Ocenite kakovost podpore ali pomoči, ki ste jo prejeli na šoli, na naslednjih področjih: didaktična uporaba IKT.
Kako pogosto ste imeli med poukom na daljavo naslednja strokovna srečanja?: Srečanja z vodstvom šole.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: Zavoda RS za šolstvo?

Trditve v tabeli 13 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v novo spremenljivko, ki je predstavljala v nadaljevanju analize merski instrument za merjenje podpore učiteljem. Spremenljivko smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta oz. po formuli:

$$\text{Podpora učiteljem} = \frac{\sum_i}{16}; i = \text{Trditve}; M = 3,53, SD = 0,49$$

Sestavljena spremenljivka je tako zajemala vrednosti na lestvico od 1 (zelo nizka podpora) do 5 (zelo visoka podpora).

Ko smo sestavljeno spremenljivko oblikovali, nas je zanimalo, ali se med njo in prediktorji (Tabela 14) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 255: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke podpora učiteljem

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	1: Vse vsebine. 2: Večino vsebin. 3: Polovico vsebin. 4: Manj kot polovico vsebin.	1-2: Polovico vsebin ali manj. 3: Večino vsebin. 4: Vse vsebine
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1-2: Slabša 3-4: Enaka
Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	1: Nikoli 2: Redko 3: Občasno 4: Pogosto 5: Vedno	1-2: Redko 3: Občasno 4-5: Pogosto
Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4: Bolj jim je ustrezal 5: Veliko bolj jim je ustrezal	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4-5: Bolj jim je ustrezal
Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje 4: Dobre 5: Zelo dobre	1-2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H in Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji pa so prikazani na naslednjih straneh.

RV1: Ali se med učitelji, ki so uspeli realizirati različno število vsebin med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 256: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.

Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Polovico vsebin ali manj	10	51,85	7,545	2	0,023
Večino vsebin	85	77,34			
Vse vsebine	67	91,20			
Skupaj	162				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 257: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
1–3 let. -32 let in več	-39,351	0,040

Na podlagi rezultatov v tabeli 15 in tabeli 16 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H, pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev o zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli, glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati $\chi^2(2) = 7,545$, $p = 0,023$.

Na podlagi Tabela 15 ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so uspeli realizirati vse vsebine, tudi najbolj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli (povprečje rangov = 91,20). Nasprotno pa so najmanj zadovoljni s prejeto podporo tisti učitelji, ki so uspeli realizirati polovico vsebin ali manj (povprečje rangov = 51,85). Na vzorcu se torej kaže to, da so tisti, ki so realizirali več vsebin, s prejeto podporo tudi bolj zadovoljni.

RV2: Ali se med učitelji, z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 258: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.

Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabša.	87	77,75	0,924	1	0,337
Enaka.	74	84,82			
Skupaj	161				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 17 ugotavljamo, da razlike niso statistično značilne, a kljub temu opazimo, da je povprečje rangov tako nizko, da ne glede na ocenjeno kakovost poučevanja učiteljev na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, učitelji v povprečju s podporo niso niti zadovoljni niti nezadovoljni.

RV3: Ali se med učitelji, ki si različno pogosto z drugimi učitelji iz šole izmenjujejo dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 259: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.

Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Redko	17	40,38	19,750	2	<0,0005
Občasno	66	76,68			
Pogosto	79	94,37			
Skupaj	162				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 260: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Redko - Občasno	-36,299	0,013
Redko - Pogosto	-53,991	<0,0005

Na podlagi statistično značilnih razlik (Tabela 18 in Tabela 19) lahko sklepamo, da so bili tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji, pogosteje izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, bolj zadovoljni s podporo (povprečje rangov = 94,37), ki so ji pri svojem delu prejeli v primerjavi z učitelji, ki so si z drugimi učitelji, redkeje izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo (povprečje rangov = 40,38).

RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za učence v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 261: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kako je po njihovi oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli.

Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Veliko manj jim je ustrezal.	70	157,59	38,007	3	<0,0005
Manj jim je ustrezal.	214	210,34			
Enako jim je ustrezal.	63	286,09			
Bolj jim je ustrezal.	90	240,40			
Skupaj	437				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 262: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Veliko manj jim je ustrezal. - Manj jim je ustrezal.	-52,744	0,014
Veliko manj jim je ustrezal. - Bolj jim je ustrezal.	-82,807	<0,0005
Veliko manj jim je ustrezal. - Enako jim je ustrezal.	-128,494	<0,0005
Manj jim je ustrezal. - Enako jim je ustrezal.	-75,751	<0,0005

Iz tabele 20 in tabele 21 razberemo, da je Kruskal-Wallis preizkus H , pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev o zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli, glede na to, kako je po njihovi oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli $\chi^2(3) = 38,007$, $p < 0,0005$. Razberemo lahko namreč, da so tisti učitelji, ki so bili mnenja, da je dijakom pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli, veliko manj ustrezal, tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli (povprečje rangov = 157,59). Nasprotno pa lahko ugotovimo, da so učitelji, ki so ocenili, da je dijakom pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli, enako ustrezal, tudi najvišje ovrednotili zadovoljstvo s prejeto podporo (povprečje rangov = 240,40).

RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti organiziranja in izvedbe pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 263: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kako zdaj ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.

Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabe.	4	131,13	17,018	3	0,001
Srednje.	86	193,23			
Dobre.	270	213,56			
Zelo dobre.	75	267,00			
Skupaj	435				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 264: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Srednje. - Zelo dobre.	-73,767	0,001
Dobre. - Zelo dobre.	-53,435	0,007

Za RV5 ugotavljamo statistično značilne razlike med skupinami ($\chi^2(3) = 17,018$, $p < 0,015$), in sicer iz tabele 22 in tabele 23 razberemo, da so tisti učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili, kot slabe, tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so ji pri svojem delu prejeli (povprečje rangov = 131,13). Nasprotno pa so najvišje

zadovoljstvo s prejeto podporo ovrednotili tisti učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili kot zelo dobre (povprečje rangov =267,00).

Učitelj v času pouka na daljavo

Uporaba faktorske analize za merjenje dimenzije (učitelj v času pouka na daljavo) je pokazala, da dimenzijo vsebinsko smiselno sestavljata dva faktorja, in sicer prvi faktor, ki smo ga poimenovali »Položaj učitelja v času pouka na daljavo« in drugi faktor, ki smo ga poimenovali »doživljanje stresa« (glej Tabela 24).

Tabela 265: Trditve, ki merijo dimenzijo »učitelj v času pouka na daljavo«.

Trditev oz faktor (merjena na petstopenjski lestvici)	Faktor
Zadovoljstvo z opravljanjem poklica.	Položaj učitelja v času pouka na daljavo (trditve vprašanja "Kako ocenjujete naslednja področja vašega življenja in dela med poukom na daljavo v primerjavi s časom pred poukom na daljavo?")
Motiviranost za učiteljski poklic.	
Občutek uspešnosti.	
Zahtevnost delovnih nalog.	
Pedagoški optimizem.	
Količina delovnih nalog.	
Občutek kompetentnosti, da sem kos svojim nalogam.	
Čas, namenjenim službenim nalogam.	
Možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja.	
Stresnost poklica, ki ga opravljate.	
Odnosi z dijaki.	
Odnosi z vodstvom šole.	
Pomanjkanje podpore staršev oz. skrbnikov dijakov.	Doživljanje stresa (trditve vprašanja "Kako pogosto ste bili med poukom na daljavo v skrbah zaradi spodnjih razlogov?")
Pričakovanja staršev oz. skrbnikov glede pouka na daljavo.	
Pomanjkanje zanimanja dijakov za učne vsebine.	
Pričakovanja vodstva šole.	
Psihosocialne težave dijakov.	
Kako pogosto ste bili med pouk: Slabo zdravstveno stanje družinskih članov zaradi bolezni COVID-19.	
Znanje dijakov.	
Lastna bolezen COVID-19 ali katera druga.	
Lastno znanje s področja IKT.	
Pomanjkanje socialnih odnosov.	
Lastne družinske obveznosti.	
Nevarnost bolezni COVID-19.	
Administrativno delo.	

Trditve v tabeli 24 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v dve novi spremenljivki, ki sta predstavljali v nadaljevanju analize merski instrument za merjenje dimenzije »Učitelj v času pouka na daljavo«. Spremenljivki smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta, oz. po formuli:

$$\text{Položaj učitelja v času pouka na daljavo} = \frac{\sum i}{12}; i = \text{Trditve}; M = 2,61, SD = 0,54$$

$$\text{Doživljanje stresa} = \frac{\sum i}{13}; i = \text{Trditve}; M = 2,87, SD = 0,57$$

Sestavljeni spremenljivki sta tako zajemali vrednosti na lestvici od 1 (precej slab položaj oziroma brez razlogov za stres) do 5 (zelo dober položaj oziroma zelo veliko razlogov za stres).

V nadaljevanju nas je zanimalo, ali se med sestavljenima spremenljivkama in prediktorji (Tabela 25) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 266: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »učitelj v času pouka na daljavo«.

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1-2: Slabša 3-4: Enaka
Ali ste med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer?	1: Enako 2: Več 3: Manj	1: Manj 2: Enako 3: Več
Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	1: Nikoli 2: Redko 3: Občasno 4: Pogosto 5: Vedno	1-2: Redko 3: Občasno 4-5: Pogosto
Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4: Bolj jim je ustrezal 5: Veliko bolj jim je ustrezal	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4-5: Bolj jim je ustrezal
Kakšno znanje so po vaši oceni dosegli dijaki, ki so imeli v letošnjem letu pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov iz preteklih generacij?	1: Bistveno slabše znanje. 2: Slabše znanje. 3: Enako znanje. 4: Boljše znanje. 5: Bistveno boljše znanje. 6: Ne morem odgovoriti, ker še nimam izkušenj za primerjavo.	1: Bistveno slabše znanje. 2: Slabše znanje. 3-5: Enako znanje.
Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.	1-2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H in Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji pa so prikazani na naslednjih straneh.

RV1: Ali se med učitelji, z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 267: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.

Dimenzija	Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Slabša.	244	191,88	34,937	1	<0,0005
	Enaka.	205	264,42			
	Skupaj.	449				
Doživljanje stresa	Slabša.	243	231,83	2,841	1	0,092
	Enaka.	201	211,23			
	Skupaj.	444				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Čeprav na podlagi tabele 26 razberemo, da so razlike statistično značilne le za dimenzijo »položaj učitelja v času pouka na daljavo«, vseeno ugotavljamo, da so najslabši položaj in največ razlogov za stres ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili slabše (povprečje rangov = 191,88; povprečje rangov = 231,83).

Rezultati vzorca tako kažejo na to, da imajo tisti učitelji, ki svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenjujejo višje oziroma boljše, tudi boljši položaj prav tako pa tudi manj razlogov za stres.

RV2: Ali se med učitelji, ki med poukom na daljavo, v različni meri sodelujejo z drugimi učitelji in strokovnimi delavci šole, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 268: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, ali so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer.

Dimenzija	Ali ste med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Manj	169	238,30	10,438	2	0,005
	Enako	155	197,83			
	Več	125	240,72			
	Skupaj	449				
Doživljanje stresa	Manj	167	224,95	0,082	2	0,960
	Enako	153	220,84			
	Več	125	223,04			
	Skupaj	445				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 269: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Enako. – Več.	42,887	0,018
	Enako – Manj	40,467	0,015

Čeprav na podlagi tabele 27 in tabele 28 razberemo, da so razlike statistično značilne le za dimenzijo »položaj učitelja v času pouka na daljavo« in le za dve skupini, vseeno na vzorcu ugotavljamo, da so najslabši položaj ovrednotili tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole, sodelovali enako kot sicer (povprečje rangov = 197,83). Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole, sodelovali več kot sicer, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 240,72). Pri doživljanju stresa pa ugotavljamo, da so največ stresa doživljali tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole, sodelovali manj kot sicer (povprečje rangov = 224,95). Treba pa je poudariti, da razlike niso statistično značilne.

RV3: Ali se med učitelji, ki si različno pogosto z drugimi učitelji iz šole izmenjujejo dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 270: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.

Dimenzija	Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Redko	62	204,10	5,315	2	0,070
	Občasno	216	218,80			
	Pogosto	173	242,84			
	Skupaj	451				
Doživljanje stresa	Redko	60	225,39	0,017	2	0,991
	Občasno	211	222,92			
	Pogosto	175	223,55			
	Skupaj	446				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Pri tretjem raziskovalnem vprašanju nismo ugotovili statistično značilnih razlik (Tabela 29). Za vzorec pa lahko vseeno trdimo, da so najslabši položaj ovrednotili tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji, redko izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo (povprečje rangov = 204,10). Na drugi strani pa so tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji, pogosto izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 242,84).

Pri doživljanju stresa pa ugotavljamo, da so največ stresa doživljali tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji redko izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo (povprečje rangov = 225,39), najmanj pa tisti, ki so si to počeli občasno (povprečje rangov = 223,55).

RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za učence, v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 271: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli.

Dimenzija	Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Veliko manj jim je ustrezal.	72	157,49	42,335	3	<0,0005
	Manj jim je ustrezal.	218	213,75			
	Enako jim je ustrezal.	64	277,26			
	Bolj jim je ustrezal.	96	268,69			
	Skupaj	450				
Doživljanje stresa	Veliko manj jim je ustrezal.	73	265,32	14,426	3	0,002
	Manj jim je ustrezal.	214	218,07			
	Enako jim je ustrezal.	63	183,21			
	Bolj jim je ustrezal.	95	227,97			
	Skupaj	445				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 272: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Veliko manj jim je ustrezal. – Manj jim je ustrezal.	-56,252	0,009
	Veliko manj jim je ustrezal. – Bolj jim je ustrezal.	-111,200	<0,0005
	Veliko manj jim je ustrezal. – Enako jim je ustrezal.	-119,765	<0,0005
	Manj jim je ustrezal. – Bolj jim je ustrezal.	-54,947	0,003
	Manj jim je ustrezal. – Enako jim je ustrezal.	-63,512	0,003
Doživljanje stresa	Enako jim je ustrezal. – Veliko manj jim je ustrezal	82,116	0,001
	Manj jim je ustrezal. – Veliko manj jim je ustrezal.	47,249	0,040

Na podlagi zgornjih dveh tabel ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis H preizkus pri petodstotni stopnji značilnosti pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev pri svojem položaju

v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli. Iz tabele 30 razberemo, da so tisti učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, tudi svoj položaj ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 157,49) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 265,32). Nasprotno pa so tisti učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno enako ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 277,26) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 183,21).

RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo doseženo znanje dijakov, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov preteklih generacij, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 273: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšno znanje so po oceni učiteljev dosegli dijaki, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov iz preteklih generacij.

Dimenzija	Kakšno znanje so po vaši oceni dosegli dijaki, ki so imeli v letošnjem letu pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov iz preteklih generacij?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Bistveno slabše znanje.	55	165,84	56,985	2	<0,0005
	Slabše znanje.	309	207,13			
	Enako znanje.	77	316,06			
	Skupaj	441				
Doživljanje stresa	Bistveno slabše znanje.	55	259,32	22,767	3	<0,0005
	Slabše znanje.	304	225,65			
	Enako znanje.	77	161,12			
	Skupaj	436				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 274: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
	Bistveno slabše znanje.– Enako znanje.	-150,222	<0,0005

Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Slabše znanje – Enako znanje.	-108,927	<0,0005
Doživljanje stresa	Enako znanje.– Slabše znanje.	64,525	<0,0005
	Enako znanje.– Bistveno slabše znanje.	98,195	<0,0005

Podatki v tabeli 32 in tabeli 33 kažejo statistično značilne razlike oziroma naslednje: tisti učitelji, ki doseženo znanje dijakov, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov preteklih generacij, ocenjujejo bistveno slabše, so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 165,84) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 259,32). Tisti učitelji, ki pa so doseženo znanje dijakov, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov preteklih generacij, ocenili kot enako, pa so tudi svoj položaj ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 316,06) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 161,12).

RV6: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 275: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.

Dimenzija	Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Slabe.	4	121,13	30,162	3	<0,0005
	Srednje.	86	178,13			
	Dobre.	280	224,88			
	Zelo dobre.	80	283,79			
	Skupaj	450				
Doživljanje stresa	Slabe.	4	318,88	9,935	3	0,019
	Srednje.	88	244,22			
	Dobre.	276	225,10			
	Zelo dobre.	78	189,56			
	Skupaj	446				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 276: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Srednje.– Dobre.	-46,750	0,021
	Srednje. – Zelo dobre.	-105,660	0,000
	Dobre. – Zelo dobre.	-58,910	0,002
Doživljanje stresa	Zelo dobre.– Dobre.	54,652	0,038

Pri RV6 ugotavljamo (Tabela 34 in Tabela 35) statistično značilne razlike med skupinami, in sicer to, da so najvišje svoj položaj (povprečje rangov = 283,79) in najmanj razlogov za stres (povprečje rangov = 189,56) ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre. Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot slabe, pa so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 121,13) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 318,88).

Organizacija pouka na daljavo

Tudi v tem primeru smo za preverjanje, ali trditve res merijo predpostavljeno dimenzijo (tj. organizacija pouka na daljavo), izračunali Cronbach alpha koeficient in izvedli faktorsko analizo. Rezultati pa so predstavljeni v tabeli 36.

Tabela 277: Trditve, ki merijo dimenzijo »organizacija pouka na daljavo«.

Trditev oz faktor (merjena na petstopenjski lestvici)	Faktor
Možnost skupinskega dela dijakov, npr. Breakout rooms?	izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (trditve vprašanja "Kako pogosto ste pri obravnavi učne vsebine neposredno prek videokonferenčnega sistema uporabljali:")
Orodja za sprotno preverjanje znanja, npr.: Kahoot, Duolingo, Mentimeter, Liveworksheets?	
Tabelsko sliko (Whiteboard), ki je nastajala med obravnavo učne vsebine?	
Priprava na naslednjo učno vsebino, npr. z ogledom videoposnetka, delo z učbenikom.	
Domače naloge za ponavljanje in utrjevanje, npr. delovni list, praktična naloga.	
Prosojnice v digitalni obliki, npr. PowerPoint?	
Videoposnetke, filme?	tehnični pogoji izvedbe pedagoškega procesa v času pouka na daljavo
Koliko dijakov je poročalo o težavah z internetno povezavo oz. je imelo po vaši presoji težave z internetno povezavo?	
Koliko dijakov je imelo težave s tehnično opremo (npr. da doma niso imeli ves čas na voljo svojega računalnika oz. so bili brez njega)?	
Kako pogosto ste imeli z dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema?	
Koliko dijakov je imelo po vaši presoji doma dobre pogoje za delo (npr. svojo sobo oz. miren kotiček, v katerem so se lahko učili in sledili pouku na daljavo)?	

Trditve v tabeli 36 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v dve novi spremenljivki, ki sta predstavljali v nadaljevanju analize merski instrument za merjenje dimenzije »organizacija pouka na daljavo«. Spremenljivki smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta oz. po formuli:

$$\text{Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo} = \frac{\sum i}{7}; i = \text{Trditve}; \\ M = 2,72, SD = 0,55$$

$$\text{Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo} = \frac{\sum i}{4}; i = \text{Trditve}; M = 5,64, SD = 0,66$$

Sestavljena spremenljivka »Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo« je zajemala vrednosti na lestvici od 1 (nikoli) do 5 (vedno), med tem, ko je sestavljena spremenljivka »Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo« zajemala vrednosti na lestvici od 1 (slabi) do 8 (dobri).

V nadaljevanju nas je zanimalo, ali se med sestavljenima spremenljivkama in prediktorji (Tabela 37) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 278: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »organizacija pouka na daljavo«.

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	1: Vse vsebine. 2: Večino vsebin. 3: Polovico vsebin. 4: Manj kot polovico vsebin.	1-2: Polovico vsebin ali manj. 3: Večino vsebin. 4: Vse vsebine
Koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina dijakov med poukom na daljavo?	1: Nobenega ali skoraj nobenega. 2: Manj kot polovico standardov znanja. 3: Polovico standardov znanja. 4: Več kot polovico standardov znanja. 5: Vse standarde znanja.	1-2: Manj kot polovico standardov znanja. 3: Polovico standardov znanja ali manj. 4: Več kot polovico standardov znanja. 5: Vse standarde znanja.
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1-2: Slabša 3-4: Enaka * Bistveno boljša ni odgovoril nihče
Ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu?	1: Da 2: Ne	/
Ocenite IKT-zmožnosti dijakov: Na začetku.	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Povprečne, nekaj srednjega 4: Dobre 5: Zelo dobre	1: Zelo slabe 1: Slabe 3: Povprečne, nekaj srednjega 4-5: Dobre
Kako ocenjujete svoje IKT-zmožnosti: Na začetku.	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Povprečne, nekaj srednjega 4: Dobre 5: Zelo dobre	1-2: Slabe 3: Povprečne, nekaj srednjega 4: Dobre 5: Zelo dobre

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H in Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji pa so prikazani v nadaljevanju.

RV1: Ali se med učitelji, ki so uspeli realizirati različno število vsebin med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 279: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.

Dimenzija	Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Polovico vsebin ali manj	30	155,87	4,193	2	0,123
	Večino vsebin	199	198,39			
	Vse vsebine	151	186,98			
	Skupaj	380				
Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Polovico vsebin ali manj	38	222,80	0,117	2	0,943
	Večino vsebin	228	218,52			
	Vse vsebine	174	222,59			
	Skupaj	440				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Rezultati v tabeli 38 niso pokazali statistično značilnih razlik med skupinami. Kljub temu pa za vzorec ugotavljamo naslednje: tisti učitelji, ki so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati večino vsebin, so tudi najpogostejše izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (povprečje rangov = 198,39) prav tako pa so opažali najslabše tehnične pogoje na strani dijakov (povprečje rangov = 218,52). Dodatno lahko iz tabele 38 razberemo tudi to, da so tisti učitelji, ki so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati polovico vsebin ali manj, tudi najbolj redko izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (povprečje rangov = 155,87), opažali pa so tudi boljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov (povprečje rangov = 222,80).

RV2: Ali se med učitelji, pri katerih je večina dijakov med poukom na daljavo dosegla različne predvidene standarde znanja, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 280: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina dijakov med poukom na daljavo.

Dimenzija	Koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina dijakov med poukom na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Manj kot polovico standardov znanja.	16	103,75	11,132	3	0,011
	Polovico standardov znanja.	58	178,98			
	Več kot polovico standardov znanja.	200	194,43			
	Skoraj vse ali vse standard znanja	101	193,80			
	Skupaj	375				
Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Manj kot polovico standardov znanja.	17	226,00	1,794	3	0,616
	Polovico standardov znanja.	67	213,38			
	Več kot polovico standardov znanja.	228	211,67			
	Skoraj vse ali vse standard znanja	122	229,47			
	Skupaj	434				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 281: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Manj kot polovico standardov znanja.– Skoraj vse ali vse standard znanja	-90,052	0,012
	Manj kot polovico standardov znanja.– Več kot polovico standardov znanja.	-90,675	0,007

Na podlagi rezultatov v tabeli 39 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev le pri dimenziji »Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo« ($p < 0,05$).

Vseeno pa lahko za vzorec trdimo, da so tisti učitelji, ki so ocenili, da je večina dijakov dosegla manj kot polovico standardov znanja, tudi najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (povprečje rangov = 103,75). Tisti učitelji, ki pa so ocenili, da je večina dijakov dosegla več kot polovico standardov znanja, pa so najbolj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (povprečje rangov = 194,43).

Pri tehničnih pogojih dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so najboljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov opazali tisti učitelji, ki so ocenili, da je večina dijakov dosegla skoraj vse ali vse standarde znanja (povprečje rangov = 229,47), najslabše tehnične pogoje pa tisti učitelji, ki so ocenili, da je večina dijakov dosegla več kot polovico standardov znanja (povprečje rangov = 211,67),

RV3: Ali se med učitelji, z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 282: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.

Dimenzija	Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Slabša.	203	167,87	17,956	1	<0,0005
	Enaka.	176	215,53			
	Skupaj.	379				

Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Slabša.	238	219,09	0,006	1	0,940
	Enaka.	200	219,99			
	Skupaj.	438				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 41 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev le pri dimenziji »Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo« ($p < 0,05$).

Rezultati vzorca pa vseeno kažejo, da so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili slabše (povprečje rangov = 167,87). Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili enako (povprečje rangov = 215,53).

Pri tehničnih pogojih dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, zanemarljive razlike med skupinama, tako da samo na podlagi povprečja rangov težko sklepamo o razlikah med skupinama.

RV4: Ali se med učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 283: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu.

Dimenzija	Ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Da	230	192,57	1,064	1	0,302
	Ne	145	180,75			
	Skupaj.	375				
Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Da	265	214,41	0,422	1	0,516
	Ne	169	222,34			
	Skupaj.	434				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Rezultati niso pokazali statistično značilnih razlik med skupinama (Tabela 42), vseeno pa za vzorec ugotavljamo, da so najbolj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu (povprečje rangov = 192,57). Zanimiva pa je ugotovitev, da so tisti učitelji, ki pred začetkom šolskega leta 2020/21 niso naredili evalvacije izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu, opažali boljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov (povprečje rangov = 222,34).

RV5: Ali se med učitelji, ki na začetku različno ocenjujejo IKT zmožnosti dijakov, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik

pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 284: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete IKT zmožnosti dijakov na začetku.

Dimenzija	Ocenite IKT-zmožnosti učenec: Na začetku.	N	Povprečje rangov	χ ²	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	slabe	28	154,13	5,450	3	0,142
	povprečne, nekaj srednjega	95	188,11			
	dobre	176	188,22			
	zelo dobre	80	208,73			
	Skupaj	379				
Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	slabe	29	231,74	2,517	3	0,472
	povprečne, nekaj srednjega	110	206,91			
	dobre	209	220,32			
	zelo dobre	92	233,61			
	Skupaj	440				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Pri RV5 ugotavljamo (Tabela 43), da razlike med skupinami niso statistično značilne, za vzorec pa lahko trdimo, da so najbolj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti dijakov na začetku, ovrednotili kot zelo dobre (povprečje rangov = 208,73) prav tako pa so opažali tudi najboljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov (povprečje rangov = 233,61). Nasprotno pa so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti dijakov na začetku, ovrednotili kot slabe (povprečje rangov = 154,13).

Pri tehničnih pogojih dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so IKT zmožnosti dijakov na začetku, ovrednotili kot povprečne, opažali tudi najslabše tehnične pogoje (povprečje rangov = 206,91).

RV6: Ali se med učitelji, ki na začetku različno ocenjujejo svoje IKT zmožnosti, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 285: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete svoje IKT zmožnosti na začetku.

Dimenzija	Kako ocenjujete svoje IKT-zmožnosti: Na začetku.	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	slabe	57	149,45	11,746	3	0,008
	povprečne, nekaj srednjega	181	185,10			
	dobre	104	198,54			
	zelo dobre	30	223,58			
	Skupaj	372				
Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	slabe	71	243,78	4,757	3	0,190
	povprečne, nekaj srednjega	210	208,55			
	dobre	119	210,46			
	zelo dobre	31	224,15			
	Skupaj	431				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 286: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	slabe.– dobre.	-49,096	0,033
	slabe.– zelo dobre.	-74,136	0,013

Na podlagi rezultatov v tabeli 44 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev le pri dimenziji »Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo« (p < 0,05).

Na podlagi zgornjih dveh tabel ugotavljamo, da so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot slabe (povprečje rangov = 149,45). Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot zelo dobre (povprečje rangov = 223,58).

Pri tehničnih pogojih dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot slabe, opazali tudi najboljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov (povprečje rangov = 243,78). Nasprotno pa so tisti učitelji, ki so svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot povprečne, nekaj srednjega, opazali najslabše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov (povprečje rangov = 208,55).

Poročilo učiteljev gimnazijskega programa

Metodologija

S pomočjo anketnega vprašalnika (»Vprašnik za učitelje gimnazijskega programa«) smo izbrali različna anketna vprašanja, ki smo jih nato združili v vprašanja, ki so merila štiri različne dimenzije (sklope), in sicer 1) Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo, 2) Podpora učiteljem, 3) Učitelj v času pouka na daljavo in 4) Organizacija pouka na daljavo.

Da bi preverili, ali vprašanja res merijo predpostavljeno dimenzijo, smo izračunali Cronbach alpha koeficient in izvedli faktorsko analizo, in sicer z metodo glavnih osi (ang. Principal Component Analysis) s pravokotno rotacijo (ang. varimax). Vprašanja smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v novo spremenljivko, ki je predstavljala posamezni sklop. Novo spremenljivko smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta.

Ko smo sestavljeno spremenljivko oblikovali, nas je zanimalo, ali se med njo in prediktorji (vprašanja, ki smo jih izbrali v anketnem vprašalniku in na podlagi njih oblikovali raziskovalna vprašanja) pojavljajo statistično značilne razlike. V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H kot neparametrično alternativo enosmerni analizi variance (ANOVA). Kruskal-Wallis preizkus H namreč ne predpostavlja normalne porazdelitve podatkov, sam preizkus pa preverja, ali obstajajo statistično značilne razlike med aritmetičnimi sredinami rangov dveh ali več skupin neodvisne spremenljivke pri zveznih ali ordinalnih odvisnih spremenljivkah. Sam preizkus torej sloni na primerjavi povprečnih rangov med skupinami. Višja vrednost povprečnega ranga pomeni višjo vrednost povprečij. Poleg Kruskal-Wallis preizkusa H smo uporabili še Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Pričujoče poročilo je strukturirano tako, da posamezne dimenzije (sklopi), predstavljajo poglavja poročila, znotraj posameznega poglavja pa so podrobnejše informacije o vprašanjih, ki so merila posamezne dimenzije.

Glavne ugotovitve

- **Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo**
 - Učitelji, ki so se z dijaki dobili enkrat mesečno, so ocenili, da je imel pouk na daljavo največ negativnih učinkov na vedenje in delo dijakov, med tem ko so tisti učitelji, ki so se z dijaki dobili nekajkrat tedensko, ocenili, da je imel pouk na daljavo najmanj negativnih vplivov na vedenje in delo dijakov.
 - Najbolj so negativne učinke pouka na daljavo ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v

običajnih razmerah, ocenili kot slabšo. Na drugi strani pa so učitelji, ki so svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili kot enako, tudi najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.

- Najbolj so negativne učinke pouka na daljavo ovrednotili učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli. Učitelji, ki so ocenili, da je dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli, pouk na daljavo bolj ustrezal, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.
- Višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo dijakov so ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot srednje. Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.
- Višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenje in delo dijakov so ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo ocenili kot slabše. Na drugi strani pa so učitelji, ki so svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo ocenili kot zelo dobre, najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo.
- Višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenje in delo dijakov so ovrednotili tisti učitelji, ki imajo manj let delovnih izkušenj na področju poučevanja oziroma tisti, ki imajo na področju poučevanja od 4-6 let delovnih izkušenj. Opažamo tudi, da so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo tisti učitelji, ki imajo 32 let ali več delovnih izkušenj.

● Podpora učiteljem

- Učitelji, ki so uspeli realizirati vse vsebine, so bili tudi najbolj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli. Najmanj zadovoljni s prejeta podporo pa so bili tisti učitelji, ki so uspeli realizirati polovico vsebin ali manj.
- Učitelji, ki so uspeli realizirati vse vsebine, so bili tudi najbolj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli. Najmanj zadovoljni s prejeta podporo pa so bili tisti učitelji, ki so uspeli realizirati polovico vsebin ali manj.
- Ne glede na ocenjeno kakovost poučevanja učiteljev na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, učitelji s podporo niso preveč niti zadovoljni niti nezadovoljni.

- Učitelji, ki so si z drugimi učitelji pogosteje izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, so bolj zadovoljni s podporo, ki so ji pri svojem delu prejeli v primerjavi z učitelji, ki so si z drugimi učitelji redkeje izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.
- Učitelji, ki so bili mnenja, da je dijakom pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli, veliko manj ustrezal, so bili tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli. Učitelji, ki pa so ocenili, da je dijakom pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli enako ustrezal, pa so najvišje ovrednotili zadovoljstvo s prejeto podporo.
- Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili, kot slabe, so tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so ji pri svojem delu prejeli. Najvišje zadovoljstvo s prejeto podporo pa so ovrednotili tisti učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili kot dobre.

● **Učitelj v času pouka na daljavo**

- Učitelji, ki svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenjujejo višje oziroma boljše, imajo tudi boljši položaj, prav tako pa tudi manj razlogov za stres.
- Najslabši položaj so ovrednotili tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali enako kot sicer. Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali manj kot sicer, so tudi svoj položaj ovrednotili najvišje, prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje.
- Najslabši položaj so ovrednotili tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji občasno izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo. Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji pogosto izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje.

Pri doživljanju stresa pa ugotavljamo, da so največ stresa doživljali tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji pogosto izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, najmanj pa tisti, ki so to počeli redko.

- Učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje, prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje. Nasprotno pa so tisti učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno enako ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli,

tudi svoj položaj ovrednotili najvišje, prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje.

- Učitelji, ki so doseženo znanje dijakov, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov preteklih generacij, ocenili kot bistveno slabše, so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje. Nasprotno pa so tisti učitelji, ki so doseženo znanje dijakov, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov preteklih generacij, ocenili kot enako, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje, prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje.
- Najvišje so svoj položaj in najmanj razlogov za stres ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre. Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot slabe, pa so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje, prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje.

- **Organizacija pouka na daljavo**

- Učitelji, ki so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati vse vsebine, so tudi najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, prav tako pa so opazali najboljše tehnične pogoje na strani dijakov. Tisti učitelji, ki pa so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati polovico vsebin ali manj, pa so tudi najbolj redko izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, prav tako pa so opazali tudi slabše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov.
- Učitelji, ki so ocenili, da je večina dijakov dosegla manj kot polovico standardov znanja, so tudi najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, prav tako pa so opazali slabše tehnične pogoje dijakov.
- Najmanj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili slabše. Najpogosteje pa so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili enako.

Pri tehničnih pogojih dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili enako, opazali tudi boljše tehnične pogoje.

- Najbolj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu. Prav tako pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu, opažali tudi boljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov.
- Najbolj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti dijakov na začetku ovrednotili kot zelo dobre. Zanimiva pa je ugotovitev, da so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti dijakov na začetku ovrednotili kot dobre.

Pri tehničnih pogojih dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so IKT zmožnosti dijakov na začetku, ovrednotili kot zelo dobre, opažali tudi najslabše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov.

- Najmanj pogosto so izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot slabe. Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi svoje IKT zmožnosti na začetku ovrednotili kot zelo dobre.

Pri tehničnih pogojih dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot dobre, opažali tudi najboljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov. Nasprotno pa so tisti učitelji, ki so svoje IKT zmožnosti na začetku ovrednotili kot povprečne, nekaj srednjega, opažali najslabše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov.

Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo

Da bi preverili, ali trditve (glej Tabela 1) res merijo predpostavljeno dimenzijo (tj. Mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo), smo izračunali Cronbach alpha koeficient in izvedli faktorsko analizo, ki je pokazala, da predpostavljeno dimenzijo sestavlja oziroma meri šestnajst trditev (glej Tabela 1).

Tabela 287: Trditve, ki merijo dimenzijo »mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo«.

Opomba: Gre za trditve vprašanja »Kakšen vpliv je imel po vaši presoji pouk na daljavo na naslednja področja vedenja in dela dijakov?«

Trditev oz. faktor (merjena na lestvici od 1 – zelo negativen do 5 – zelo pozitiven)
Motivacija za učenje.
Doživljanje negativnih čustev, npr. strah, jeza.
Preživljanje prostega časa.
Opravljanje domačih nalog in drugih obveznosti.
Doživljanje pozitivnih čustev, npr. zadovoljstvo.
Gibanje, npr. koliko gibanja vključujejo v vsakodnevno življenje.
Učenje učenja oz. uporaba učnih strategij za samouravnano učenje.
Duševno zdravje.
Telesno zdravje, npr. splošno slabše telesno počutje, glavoboli.
Samostojno učenje.
Odnos do sebe/samopodoba.
Odnosi z vrstniki.
Razumevanje učnih vsebin.
Znanje dijakov.
Odnosi z učitelji.
Odnosi v družini.

Trditve v tabeli 1 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v novo spremenljivko, ki je predstavljala v nadaljevanju analize merski instrument za merjenje mnenja učiteljev o učinkih pouka na daljavo. Spremenljivko smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta oz. po formuli:

$$\text{Mnenje učiteljev o učinkih pouka na daljavo} = \frac{\sum_i}{16}; i = \text{Trditev}; M = 2,73, SD = 0,46$$

Sestavljena spremenljivka je tako zajemala vrednosti na lestvico od 1 (zelo negativno mnenje) do 5 (zelo pozitivno mnenje).

Ko smo sestavljeno spremenljivko oblikovali, nas je zanimalo, ali se med njo in prediktorji (Tabela 2) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 288: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke mnenje o učinkih pouka na daljavo.

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Kako pogosto ste imeli z dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema?	1: Vse ure so bile izvedene neposredno prek videokonferenčnega sistema skladno z urnikom. 2: Z dijaki sem se dobil nekajkrat tedensko 3: Z dijaki sem se dobil enkrat tedensko. 4: Z dijaki sem se dobil približno na štirinajst dni 5: Z dijaki sem se dobil enkrat mesečno. 6: Drugo.	1: Z dijaki sem se dobil enkrat mesečno 2: Z dijaki sem se dobil približno na štirinajst dni tedensko 3: Z dijaki sem se dobil enkrat tedensko 4: Z dijaki sem se dobil nekajkrat tedensko 5: Vse ure so bile izvedene neposredno prek videokonferenčnega sistema
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1-2: Slabša 3-4: Enaka * Bistveno boljša ni odgovoril nihče
Kako je dijakom po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4: Bolj jim je ustrezal 5: Veliko bolj jim je ustrezal	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4-5: Bolj jim je ustrezal
Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.	1-2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.
Kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.	1-2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.
Koliko let delovnih izkušenj imate na področju poučevanja?	1: 1–3 let. 2: 4–6 let. 3: 7–18 let. 4: 19–31 let. 5: 32–40 let. 6: Več kot 40 let.	1: 1–3 let. 2: 4–6 let. 3: 7–18 let. 4: 19–31 let. 5-6: Več kot 32 let

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H. Poleg Kruskal-Wallis preizkusa H smo uporabili še Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji so prikazani v nadaljevanju.

RV1: Ali se med učitelji, ki imajo z dijaki različno pogosto neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 289: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so imeli z dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema.

Kako pogosto ste imeli z dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Z dijaki sem se dobil enkrat mesečno	7	183,14	1,009	4	0,908
Z dijaki sem se dobil približno na štirinajst dni.	9	199,06			
Z dijaki sem se dobil enkrat tedensko	50	218,91			
Z dijaki sem se dobil nekajkrat tedensko	118	219,27			
Vse ure so bile izvedene neposredno prek videokonferenčnega sistema.	242	210,98			
Skupaj	426				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 3 ugotavljamo, da Kruskal-Wallis preizkus H ni pokazal statistično značilnih razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako pogosto so imeli z dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema $\chi^2(4) = 1,009$, $p = 0,908$.

Vseeno pa lahko za vzorec trdimo, da so učitelji, ki se se z dijaki dobili enkrat mesečno, ocenili, da je imel pouk na daljavo največ negativnih učinkov na vedenje in delo dijakov (povprečje rangov = 183,14), med tem, ko so tisti učitelji, ki so se z dijaki dobili nekajkrat tedensko, ocenili, da je imel pouk na daljavo najmanj negativnih učinkov na vedenje in delo dijakov (povprečje rangov = 219,27)

RV2: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 290: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah.

Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabša.	237	195,45	34,802	1	<0,0005
Enaka.	224	268,61			
Skupaj	461				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 4 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis H preizkus pri petodstotni stopnji značilnosti pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki so ga izvajali v običajnih razmerah $\chi^2(1) = 34,802$, $p < 0,0005$.

Ugotavljamo namreč, da so najbolj negativne učinke pouka na daljavo ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili kot slabšo (povprečni rang = 195,45). Tisti učitelji, ki pa so svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili kot enako, pa so tudi najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 268,61).

RV3: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za dijake, v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 291: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli.

Kako je dijakom po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Veliko manj jim je ustrezal.	84	128,05	99,438	3	<0,0005
Manj jim je ustrezal.	240	224,29			

Enako jim je ustrezal.	85	314,90			
Bolj jim je ustrezal.	56	303,46			
Skupaj	465				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis H preizkus pri petodstotni stopnji značilnosti, pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli $\chi^2(3) = 99,438$, $p < 0,0005$ (Tabela 5).

Najbolj so negativne učinke pouka na daljavo ocenili učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli (povprečje rangov = 128,05). Učitelji, ki so ocenili, da je dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli, pouk na daljavo bolj ustrezal, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 303,46).

Ker so bile razlike med skupinami statistično značilno različne, smo s pomočjo Dunnovega preizkusa preverili še, med katerimi skupinami se pojavljajo statistično značilne razlike. Ugotovitve so predstavljene v tabeli 6.

Tabela 292: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Veliko manj jim je ustrezal – Manj jim je ustrezal	-96,240	0,000
Veliko manj jim je ustrezal – Bolj jim je ustrezal	-175,408	0,000
Veliko manj jim je ustrezal – Enako jim je ustrezal	-186,852	0,000
Manj jim je ustrezal – Bolj jim je ustrezal	-79,168	0,000
Manj jim je ustrezal – Enako jim je ustrezal	-90,612	0,000

Na podlagi tabele 6 ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so bili mnenja, da je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli, pouku na daljavo v večji meri pripisovali negativen učinek na vedenja in delo dijakov.

RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 293: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.

Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabe.	6	238,17	12,857	3	0,005
Srednje.	98	196,66			
Dobre.	275	233,59			
Zelo dobre.	84	267,58			
Skupaj	463				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 294: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Skupina	χ^2	p
Srednje-Zelo dobre	-70,919	0,002

Rezultati v tabeli 7 in tabeli 8 kažejo na statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo dijakov, ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot srednje (povprečje rangov = 196,66). Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre, pa so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 267,58).

RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 295: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na to, kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo.

Kako ocenjujete svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabe	75	198,51	9,703	3	0,021
Srednje.	241	232,67			
Dobre.	137	244,50			
Zelo dobre.	11	310,95			
Skupaj	464				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Rezultati v tabeli 9 kažejo na statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo dijakov, ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo ocenili kot slabše (povprečje rangov = 198,51). Na drugi strani pa so učitelji, ki so svoje zmožnosti za spoprijemanje s psihosocialnimi težavami dijakov med poukom na daljavo ocenili kot zelo dobre, najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo (povprečje rangov = 310,95).

RV6: Ali se med učitelji, z različnim številom let delovnih izkušenj na področju poučevanja, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo učinke pouka na daljavo?

Tabela 296: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev o učinkih pouka na daljavo glede na število let delovnih izkušenj na področju poučevanja.

Koliko let delovnih izkušenj imate na področju poučevanja?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
1–3 let.	23	244,93	7,407	4	0,116
4–6 let.	19	191,97			
7–18 let.	88	206,58			
19–31 let.	227	233,86			
32 let in več	105	251,50			
Skupaj	462				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 10 ugotavljamo, da Kruskal-Wallis preizkus H ni pokazal statistično značilnih razlik ($p > 0,05$).

Vseeno pa za vzorec ugotavljamo, da so višje negativne učinke pouka na daljavo na vedenja in delo dijakov, ovrednotili tisti učitelji, ki imajo manj let delovnih izkušenj na področju poučevanja oziroma tisti, ki imajo na področju poučevanja od 4-6 let delovnih izkušenj (povprečje rangov = 191,97). Opazimo lahko tudi, da so najnižje ovrednotili negativne učinke pouka na daljavo tisti učitelji, ki imajo 32 let ali več delovnih izkušenj (povprečje rangov = 251,50).

Podpora učiteljem

Tudi v tem primeru smo s pomočjo Cronbach alpha koeficienta in faktorske analize ugotovili, da predpostavljeno dimenzijo (podpora učiteljem) sestavlja oziroma meri šestnajst trditev (glej Tabela 11).

Tabela 297: Trditve, ki merijo dimenzijo »podpora učiteljem«.

Trditev oz faktor (merjena na petstopenjski lestvici)
Ocenite kakovost podpore ali pomoči, ki ste jo prejeli na šoli, na naslednjih področjih: sodelovanje s starši oz. skrbniki dijakov.
Koliko so vam naslednja strokovna srečanja pomagala pri vašem delu med poučevanjem na daljavo?: Srečanja s šolsko svetovalno službo.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: šolskih svetovalnih delavcev?
Koliko so vam naslednja strokovna srečanja pomagala pri vašem delu med poučevanjem na daljavo?: Pedagoške konference.
Koliko so vam naslednja strokovna srečanja pomagala pri vašem delu med poučevanjem na daljavo?: Srečanja z oddelčnim učiteljskim zborom.
Ocenite kakovost podpore ali pomoči, ki ste jo prejeli na šoli, na naslednjih področjih: lastno počutje med poukom na daljavo.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport?
Kako pogosto ste imeli med poukom na daljavo naslednja strokovna srečanja?: Srečanja s šolsko svetovalno službo.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: ravnatelja oz. vodstva šole?
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: sodelavcev na šoli?
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: strokovnega aktiva?
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: računalničarjev oz. informatikov na šoli?
Kako pogosto ste imeli med poukom na daljavo naslednja strokovna srečanja?: Srečanja z oddelčnim učiteljskim zborom.
Ocenite kakovost podpore ali pomoči, ki ste jo prejeli na šoli, na naslednjih področjih: didaktična uporaba IKT.
Kako pogosto ste imeli med poukom na daljavo naslednja strokovna srečanja?: Srečanja z vodstvom šole.
Kako zadovoljni ste bili s kakovostjo podpore, ki ste jo med izvajanjem pouka na daljavo pridobili od: Zavoda RS za šolstvo?

Trditve v tabeli 11 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v novo spremenljivko, ki je predstavljala v nadaljevanju analize merski instrument za merjenje podpore učiteljem. Spremenljivko smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta oz. po formuli:

$$\text{Podpora učiteljem} = \frac{\sum_i}{16}; i = \text{Trditve}; M = 3,44, SD = 0,44$$

Sestavljena spremenljivka je tako zajemala vrednosti na lestvico od 1 (zelo nizka podpora) do 5 (zelo visoka podpora).

Ko smo sestavljeno spremenljivko oblikovali, nas je zanimalo, ali se med njo in prediktorji (Tabela 12) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 298: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke podpora učiteljem

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	1: Vse vsebine. 2: Večino vsebin. 3: Polovico vsebin. 4: Manj kot polovico vsebin.	1-2: Polovico vsebin ali manj. 3: Večino vsebin. 4: Vse vsebine
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1-2: Slabša 3-4: Enaka * Bistveno boljša ni odgovoril nihče
Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	1: Nikoli 2: Redko 3: Občasno 4: Pogosto 5: Vedno	1-2: Redko 3: Občasno 4-5: Pogosto
Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4: Bolj jim je ustrezal 5: Veliko bolj jim je ustrezal	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4-5: Bolj jim je ustrezal
Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje 4: Dobre 5: Zelo dobre	1-2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H in Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji pa so prikazani na naslednjih straneh.

RV1: Ali se med učitelji, ki so uspeli realizirati različno število vsebin med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 299: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.

Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Polovico vsebin ali manj	14	70,89	1,689	2	0,430
Večino vsebin	84	82,26			
Vse vsebine	57	73,47			
Skupaj	155				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 13 ugotavljamo, da Kruskal-Wallis preizkus H, ni pokazal statistično značilnih razlik v mnenju učiteljev o zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli, glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati $\chi^2(2) = 1,689$, $p > 0,05$.

Vseeno pa za vzorec ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so uspeli realizirati večino vsebin, tudi najbolj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli (povprečje rangov = 82,26). Nasprotno pa so najmanj zadovoljni s prejeto podporo tisti učitelji, ki so uspeli realizirati polovico vsebin ali manj (povprečje rangov = 70,89).

RV2: Ali se med učitelji, z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 300: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.

Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabša.	78	76,18	0,03	1	0,958
Enaka.	73	75,81			
Skupaj	151				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 14 ugotavljamo, da razlike niso statistično značilne, a kljub temu opazimo, da je povprečje rangov tako nizko, da ne glede na ocenjeno kakovost poučevanja učiteljev na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, učitelji s podporo niso niti zadovoljni niti nezadovoljni.

RV3: Ali se med učitelji, ki si različno pogosto z drugimi učitelji iz šole izmenjujejo dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 301: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.

Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Redko	32	62,34	5,719	2	0,057
Občasno	82	79,51			
Pogosto	41	87,20			
Skupaj	155				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Čeprav razlike niso statistično značilne (Tabela 15), za vzorec vseeno ugotavljamo, da so bili tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji, pogosteje izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, bolj zadovoljni s podporo (povprečje rangov = 87,20), ki so ji pri svojem delu prejeli v primerjavi z učitelji, ki so si z drugimi učitelji, redkeje izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo (povprečje rangov = 62,34).

RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za učence v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 302: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kako je po njihovi oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli.

Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Veliko manj jim je ustrezal.	23	65,72	5,335	3	0,149
Manj jim je ustrezal.	78	74,52			
Enako jim je ustrezal.	35	90,77			
Bolj jim je ustrezal.	19	83,63			
Skupaj	155				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 16 ugotavljamo, da Kruskal-Wallis preizkus H, ni pokazal statistično značilnih razlik v mnenju učiteljev o zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli, glede na to, kako je po njihovi oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli $\chi^2(3) = 5,335$, $p = 0,149$.

Za vzorec pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so bili mnenja, da je dijakom pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli, veliko manj ustrezal, tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli (povprečje rangov = 65,72). Nasprotno pa lahko ugotovimo, da so učitelji, ki so ocenili, da je dijakom pouk na daljavo v primerjavi z običajnim poukom v šoli, enako ustrezal, tudi najvišje ovrednotili zadovoljstvo s prejeto podporo (povprečje rangov = 90,77).

RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti organiziranja in izvedbe pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo zadovoljstvo s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli?

Tabela 303: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri zadovoljstvu s podporo, ki so jo pri svojem delu prejeli glede na to, kako zdaj ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.

Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Slabe.	3	41,33	7,494	3	0,058
Srednje.	38	64,82			
Dobre.	83	85,09			
Zelo dobre.	30	76,18			
Skupaj	154				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Kljub razlikam, ki niso statistično značilne pri petodstotni stopnji značilnosti, lahko za vzorec ugotovimo (Tabela 17), da so tisti učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili, kot slabe, tudi najmanj zadovoljni s podporo, ki so ji pri svojem delu prejeli (povprečje rangov = 41,33). Najvišje zadovoljstvo s prejeta podporo (povprečje rangov = 85,09) pa so ovrednotili tisti učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, ocenili kot dobre.

Učitelj v času pouka na daljavo

Uporaba faktorske analize za merjenje dimenzije (učitelj v času pouka na daljavo) je pokazala, da dimenzijo vsebinsko smiselno sestavljata dva faktorja, in sicer prvi faktor, ki smo ga poimenovali »Položaj učitelja v času pouka na daljavo« in drugi faktor, ki smo ga poimenovali »doživljanje stresa« (glej Tabela 18).

Tabela 304: Trditve, ki merijo dimenzijo »učitelj v času pouka na daljavo«.

Trditev oz faktor (merjena na petstopenjski lestvici)	Faktor
Zadovoljstvo z opravljanjem poklica.	Položaj učitelja v času pouka na daljavo (trditve vprašanja "Kako ocenjujete naslednja področja vašega življenja in dela med poukom na daljavo v primerjavi s časom pred poukom na daljavo?")
Motiviranost za učiteljski poklic.	
Občutek uspešnosti.	
Zahtevnost delovnih nalog.	
Pedagoški optimizem.	
Količina delovnih nalog.	
Občutek kompetentnosti, da sem kos svojim nalogam.	
Čas, namenjenim službenim nalogam.	
Možnost usklajevanja službenega in zasebnega življenja.	
Stresnost poklica, ki ga opravljate.	
Odnosi z dijaki.	
Odnosi z vodstvom šole.	
Pomanjkanje podpore staršev oz. skrbnikov dijakov.	Doživljanje stresa (trditve vprašanja "Kako pogosto ste bili med poukom na daljavo v skrbah zaradi spodnjih razlogov?")
Pričakovanja staršev oz. skrbnikov glede pouka na daljavo.	
Pomanjkanje zanimanja dijakov za učne vsebine.	
Pričakovanja vodstva šole.	
Psihosocialne težave dijakov.	
Slabo zdravstveno stanje družinskih članov zaradi bolezni COVID-19.	
Znanje dijakov.	
Lastna bolezen COVID-19 ali katera druga.	
Lastno znanje s področja IKT.	
Pomanjkanje socialnih odnosov.	
Lastne družinske obveznosti.	
Nevarnost bolezni COVID-19.	
Administrativno delo.	

Trditve v tabeli 18 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v dve novi spremenljivki, ki sta predstavljali v nadaljevanju analize merski instrument za merjenje dimenzije »Učitelj v času pouka na daljavo«. Spremenljivki smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta, oz. po formuli:

$$\text{Položaj učitelja v času pouka na daljavo} = \frac{\sum i}{12}; i = \text{Trditev}; M = 2,52, SD = 0,51$$

$$\text{Doživljanje stresa} = \frac{\sum i}{13}; i = \text{Trditev}; M = 2,77, SD = 0,56$$

Sestavljeni spremenljivki sta tako zajemali vrednosti na lestvici od 1 (precej slab položaj oziroma brez razlogov za stres) do 5 (zelo dober položaj oziroma zelo veliko razlogov za stres).

V nadaljevanju nas je zanimalo, ali se med sestavljenima spremenljivkama in prediktorji (Tabela 19) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 305: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »učitelj v času pouka na daljavo«.

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1-2: Slabša 3-4: Enaka * Bistveno boljša ni odgovoril nihče
Ali ste med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer?	1: Enako 2: Več 3: Manj	1: Manj 2: Enako 3: Več
Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	1: Nikoli 2: Redko 3: Občasno 4: Pogosto 5: Vedno	1-2: Redko 3: Občasno 4-5: Pogosto
Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4: Bolj jim je ustrezal 5: Veliko bolj jim je ustrezal	1: Veliko manj jim je ustrezal 2: Manj jim je ustrezal 3: Enako jim je ustrezal 4-5: Bolj jim je ustrezal
Kakšno znanje so po vaši oceni dosegli dijaki, ki so imeli v letošnjem letu pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov iz preteklih generacij?	1: Bistveno slabše znanje. 2: Slabše znanje. 3: Enako znanje. 4: Boljše znanje. 5: Bistveno boljše znanje. 6: Ne morem odgovoriti, ker še nimam izkušenj za primerjavo.	1: Bistveno slabše znanje. 2: Slabše znanje. 3-4: Enako znanje.
Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.	1-2: Slabe 3: Srednje. 4: Dobre. 5: Zelo dobre.

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H in Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji pa so prikazani na naslednjih straneh.

RV1: Ali se med učitelji, z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 306: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.

Dimenzija	Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	N	Povprečje rangov	χ ²	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Slabša.	242	195,00	50,209	1	<0,0005
	Enaka.	235	284,31			
	Skupaj.	477				
Doživljanje stresa	Slabša.	239	252,82	6,041	1	0,014
	Enaka.	235	221,92			
	Skupaj.	474				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Rezultati v tabeli 20 kažejo na statistično značilne razlike med skupinama tako za položaj učitelja v času pouka na daljavo kot za učiteljeve razloge za stres. Ugotavljamo namreč, da so najslabši položaj in največ razlogov za stres ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili slabše (povprečje rangov = 195,00; povprečje rangov = 252,82).

Rezultati vzorca tako kažejo na to, da imajo tisti učitelji, ki svojo kakovost poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenjujejo višje oziroma boljše, tudi boljši položaj prav tako pa tudi manj razlogov za stres.

RV2: Ali se med učitelji, ki med poukom na daljavo, v različni meri sodelujejo z drugimi učitelji in strokovnimi delavci šole, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 307: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, ali so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer.

Dimenzija	Ali ste med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole sodelovali več ali manj kot sicer?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Manj	183	267,61	22,396	2	<0,0005
	Enako	194	203,37			
	Več	100	255,78			
	Skupaj	477				
Doživljanje stresa	Manj	179	224,91	3,923	2	0,141
	Enako	197	238,29			
	Več	98	258,91			
	Skupaj	474				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 308: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Enako. – Več.	-52,414	0,006
	Enako – Manj	64,241	<0,0005

Čeprav na podlagi tabele 21 in tabele 22 razberemo, da so razlike statistično značilne le za dimenzijo »položaj učitelja v času pouka na daljavo« in le za dve skupini (Tabela 22), lahko na podlagi Tabela 21 vseeno ugotovimo, da se na vzorcu kaže to, da so najslabši položaj ovrednotili tisti učitelji, ki so med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole, sodelovali enako kot sicer (povprečje rangov = 203,37). Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki med poukom na daljavo z drugimi učitelji in s strokovnimi delavci šole, sodelovali manj kot sicer, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 267,61) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 224,91).

RV3: Ali se med učitelji, ki si različno pogosto z drugimi učitelji iz šole izmenjujejo dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 309: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako pogosto so si z učitelji iz šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo.

Dimenzija	Kako pogosto ste si učitelji iz vaše šole izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Redko	94	237,07	1,408	2	0,495
	Občasno	236	234,84			
	Pogosto	150	251,56			
	Skupaj	480				
Doživljanje stresa	Redko	88	210,13	5,844	2	0,054
	Občasno	242	239,82			
	Pogosto	147	254,93			
	Skupaj	477				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Pri tretjem raziskovalnem vprašanju nismo ugotovili statistično značilnih razlik (Tabela 23), lahko pa za vzorec vseeno trdimo, da so najslabši položaj ovrednotili tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji, občasno izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo (povprečje rangov = 234,84). Na drugi strani pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji, pogosto izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 251,56).

Pri doživljanju stresa pa ugotavljamo, da so največ stresa doživljali tisti učitelji, ki so si z drugimi učitelji pogosto izmenjevali dobre primere/prakse poučevanja na daljavo (povprečje rangov = 254,93), najmanj pa tisti, ki so si to počeli redko (povprečje rangov = 210,13)

RV4: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo ustreznost pouka na daljavo za učence, v primerjavi z običajnim poukom, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 310: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli.

Dimenzija	Kako je po vaši oceni pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Veliko manj jim je ustrezal.	86	160,96	61,111	3	<0,0005
	Manj jim je ustrezal.	252	231,87			
	Enako jim je ustrezal.	84	313,90			
	Bolj jim je ustrezal.	59	292,88			
	Skupaj	481				
Doživljanje stresa	Veliko manj jim je ustrezal.	88	292,50	29,253	3	<0,0005
	Manj jim je ustrezal.	247	246,96			
	Enako jim je ustrezal.	86	193,52			
	Bolj jim je ustrezal.	57	194,74			
	Skupaj	478				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 311: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Veliko manj jim je ustrezal. – Manj jim je ustrezal.	-70,910	<0,0005
	Veliko manj jim je ustrezal. – Enako jim je ustrezal.	-152,940	<0,0005
	Veliko manj jim je ustrezal. – Bolj jim je ustrezal.	-131,922	<0,0005
	Manj jim je ustrezal. – Enako jim je ustrezal.	-82,030	0,014
	Manj jim je ustrezal. – Bolj jim je ustrezal.	-61,012	<0,0005
Doživljanje stresa	Enako jim je ustrezal. – manj jim je ustrezal.	53,440	0,012
	Enako jim je ustrezal. – Veliko manj jim je ustrezal.	98,983	<0,0005
	Bolj jim je ustrezal. – Veliko manj jim je ustrezal.	97,763	<0,0005
	Manj jim je ustrezal. – Bolj jim je ustrezal.	45,543	0,047

Na podlagi tabele 24 in tabele 25 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis H preizkus pri petodstotni stopnji značilnosti pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako je po oceni učiteljev pouk na daljavo na splošno ustrezal dijakom v primerjavi z običajnim poukom v šoli. Iz tabel lahko razberemo, da so tisti učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno veliko manj ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, tudi svoj položaj ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 160,96) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 292,50). Nasprotno pa so tisti učitelji, ki jim je pouk na daljavo na splošno enako ustrezal, v primerjavi z običajnim poukom v šoli, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 313,90) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 193,52).

RV5: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo doseženo znanje dijakov, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov preteklih generacij, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 312: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kakšno znanje so po oceni učiteljev dosegli dijaki, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov iz preteklih generacij.

Dimenzija	Kakšno znanje so po vaši oceni dosegli dijaki, ki so imeli v letošnjem letu pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov iz preteklih generacij?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Bistveno slabše znanje.	50	161,18	44,926	2	<0,0005
	Slabše znanje.	333	220,89			
	Enako znanje.	75	313,29			
	Skupaj	458				
Doživljanje stresa	Bistveno slabše znanje.	47	290,72	44,521	3	<0,0005
	Slabše znanje.	335	238,10			
	Enako znanje.	73	141,27			
	Skupaj	455				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 313: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Bistveno slabše znanje.– Slabše znanje.	-59,7036	0,009
	Bistveno slabše znanje – Enako znanje.	-152,113	<0,0005
	Slabše znanje. – Enako znanje.	-92,407	<0,0005
Doživljanje stresa	Enako znanje.– Slabše znanje.	96,825	<0,0005
	Enako znanje.– Bistveno slabše znanje.	149,449	<0,0005
	Slabše znanje.– Bistveno slabše znanje.	52,625	0,030

Podatki v tabeli 26 in tabeli 27 kažejo statistično značilne razlike oziroma naslednje: tisti učitelji, ki doseženo znanje dijakov, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov preteklih generacij, ocenjujejo bistveno slabše, so tudi svoj položaj ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 161,18) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 290,72). Nasprotno pa so tisti učitelji, ki so doseženo znanje dijakov, ki so imeli letos pouk na daljavo, v primerjavi z znanjem dijakov preteklih generacij, ocenili kot enako, tudi svoj položaj ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 313,29) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 141,27).

RV6: Ali se med učitelji, ki različno ocenjujejo svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo svoj položaj v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo stopnjo stresa, ki so ga doživeli?

Tabela 314: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri svojem položaju v času pouka na daljavo in pri stopnji stresa, ki so ga doživeli, glede na to, kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo.

Dimenzija	Kako zdaj ocenjujete svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Slabe.	6	153,00	28,224	3	<0,0005
	Srednje.	102	192,55			
	Dobre.	283	242,65			
	Zelo dobre.	89	294,52			
	Skupaj	480				
Doživljanje stresa	Slabe.	5	354,20	20,592	3	<0,0005
	Srednje.	98	272,64			
	Dobre.	285	240,66			
	Zelo dobre.	89	190,15			
	Skupaj	477				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 315: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Položaj učitelja v času pouka na daljavo	Srednje.– Dobre.	-50,094	0,010
	Srednje. – Zelo dobre.	-101,963	<0,0005
	Dobre. – Zelo dobre.	-51,868	0,012
Doživljanje stresa	Zelo dobre.– Dobre.	50,513	0,015
	Zelo dobre.– Srednje.	82,491	<0,0005

Pri RV6 ugotavljamo (Tabela 28 in Tabela 29) statistično značilne razlike med skupinami, in sicer ugotavljamo, da so najvišje svoj položaj (povprečje rangov = 294,52) in najmanj razlogov za stres (povprečje rangov = 190,15) ovrednotili tisti učitelji, ki so tudi svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot zelo dobre. Učitelji, ki so svoje zmožnosti za organiziranje in izvedbo pouka na daljavo ocenili kot slabe, pa so tudi svoj položaj

ovrednotili najnižje (povprečje rangov = 153,00) prav tako pa so tudi doživljanje stresa ovrednotili najvišje (povprečje rangov = 354,20).

Organizacija pouka na daljavo

Tudi v tem primeru smo za preverjanje, ali trditve res merijo predpostavljeno dimenzijo (tj. organizacija pouka na daljavo), izračunali Cronbach alpha koeficient in izvedli faktorsko analizo. Rezultati pa so predstavljeni v tabeli 30.

Tabela 316: Trditve, ki merijo dimenzijo »organizacija pouka na daljavo«.

Trditev oz faktor (merjena na petstopenjski lestvici)	Faktor
Možnost skupinskega dela dijakov, npr. Breakout rooms?	izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (trditve vprašanja "Kako pogosto ste pri obravnavi učne vsebine neposredno prek videokonferenčnega sistema uporabljali:")
Orodja za sprotno preverjanje znanja, npr.: Kahoot, Duolingo, Mentimeter, Liveworksheets?	
Tabelsko sliko (Whiteboard), ki je nastajala med obravnavo učne vsebine?	
Priprava na naslednjo učno vsebino, npr. z ogledom videoposnetka, delo z učbenikom.	
Domače naloge za ponavljanje in utrjevanje, npr. delovni list, praktična naloga.	
Prosojnice v digitalni obliki, npr. PowerPoint?	
Videoposnetke, filme?	tehnični pogoji izvedbe pedagoškega procesa v času pouka na daljavo
Koliko dijakov je poročalo o težavah z internetno povezavo oz. je imelo po vaši presoji težave z internetno povezavo?	
Koliko dijakov je imelo težave s tehnično opremo (npr. da doma niso imeli ves čas na voljo svojega računalnika oz. so bili brez njega)?	
Kako pogosto ste imeli z dijaki neposredna srečanja prek videokonferenčnega sistema?	
Koliko dijakov je imelo po vaši presoji doma dobre pogoje za delo (npr. svojo sobo oz. miren kotiček, v katerem so se lahko učili in sledili pouku na daljavo)?	

Trditve v tabeli 30 smo nato na podlagi ustrezne vrednosti faktorskih uteži ter ustrezne zanesljivosti merskih instrumentov sestavili v dve novi spremenljivki, ki sta predstavljali v nadaljevanju analize merski instrument za merjenje dimenzije »organizacija pouka na daljavo«. Spremenljivki smo sestavili na podlagi seštevka vrednosti posameznih indikatorjev in jih nato delili s številom vseh indikatorjev posameznega merskega koncepta oz. po formuli:

$$\text{Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo} = \frac{\sum i}{7}; i = \text{Trditve}; \\ M = 2,73, SD = 0,58$$

$$\text{Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo} = \frac{\sum i}{4}; i = \text{Trditve}; M = 5,45, SD = 0,47$$

Sestavljena spremenljivka »Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo« je zajemala vrednosti na lestvici od 1 (nikoli) do 5 (vedno), med tem, ko je sestavljena spremenljivka »Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo« zajemala vrednosti na lestvici od 1 (slabi) do 8 (dobri).

V nadaljevanju nas je zanimalo, ali se med sestavljenima spremenljivkama in prediktorji (Tabela 31) pojavljajo statistično značilne razlike.

Tabela 317: Spremenljivke, pri katerih smo ugotavljali statistično značilne razlike spremenljivke »organizacija pouka na daljavo«.

Spremenljivka	Vrednosti	Rekodirane vrednosti, ki so stopile v analizo
Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	1: Vse vsebine. 2: Večino vsebin. 3: Polovico vsebin. 4: Manj kot polovico vsebin.	1-2: Polovico vsebin ali manj. 3: Večino vsebin. 4: Vse vsebine
Koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina dijakov med poukom na daljavo?	1: Nobenega ali skoraj nobenega. 2: Manj kot polovico standardov znanja. 3: Polovico standardov znanja. 4: Več kot polovico standardov znanja. 5: Vse standarde znanja.	2: Manj kot polovico standardov znanja. 3: Polovico standardov znanja ali manj. 4: Več kot polovico standardov znanja. 5: Vse standarde znanja.
Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	1: Bistveno slabša 2: Slabša 3: Enaka 4: Boljša 5: Bistveno boljša	1-2: Slabša 3-4: Enaka * Bistveno boljša ni odgovoril nihče
Ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu?	1: Da 2: Ne	/
Ocenite IKT-zmožnosti dijakov: Na začetku.	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Povprečne, nekaj srednjega 4: Dobre 5: Zelo dobre	1-2: Slabe 3: Povprečne, nekaj srednjega 4: Dobre 5: Zelo dobre
Kako ocenjujete svoje IKT-zmožnosti: Na začetku.	1: Zelo slabe 2: Slabe 3: Povprečne, nekaj srednjega 4: Dobre 5: Zelo dobre	1-2: Slabe 3: Povprečne, nekaj srednjega 4: Dobre 5: Zelo dobre

V ta namen smo uporabili Kruskal-Wallisov preizkus H in Dunnov preizkus kot kazalec, ki pove, med katerimi skupinami obstajajo statistično značilne razlike.

Raziskovalna vprašanja in rezultati Kruskal-Wallis preizkusov H med odvisno spremenljivko in prediktorji pa so prikazani na naslednjih straneh.

RV1: Ali se med učitelji, ki so uspeli realizirati različno število vsebin med poukom na daljavo, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 318: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko vsebin, ki so jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, so uspeli realizirati.

Dimenzija	Koliko vsebin, ki ste jih nameravali obravnavati med poukom na daljavo, ste uspeli realizirati?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Polovico vsebin ali manj	28	124,32	16,195	2	<0,0005
	Večino vsebin	248	212,80			
	Vse vsebine	145	224,67			
	Skupaj	421				
Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Polovico vsebin ali manj	37	181,03	2,389	2	0,303
	Večino vsebin	228	193,15			
	Vse vsebine	128	208,48			
	Skupaj	393				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 319: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Polovico vsebin ali manj.– Večino vsebin.	-88,475	0,001
	Polovico vsebin ali manj.– Vse vsebine.	-100,344	<0,0005

Rezultati v zgornjih tabeli 32 in tabeli 33 so pokazali statistično značilne razlike samo pri dimenziji »Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo«. Kljub temu pa na podlagi vzorca ugotavljamo naslednje: tisti učitelji, ki so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati vse vsebine, so tudi najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (povprečje rangov = 224,67) prav tako pa so opažali najboljše tehnične

pogoje na strani dijakov (povprečje rangov = 208,48). Dodatno lahko iz Tabela 32 razberemo tudi to, da so tisti učitelji, ki so pri obravnavi pouka na daljavo uspeli realizirati polovico vsebin ali manj, tudi najbolj redko izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (povprečje rangov = 124,32) prav tako pa so opažali tudi slabše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov (povprečje rangov = 181,03).

RV2: Ali se med učitelji, pri katerih je večina dijakov med poukom na daljavo dosegla različne predvidene standarde znanja, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 320: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina dijakov med poukom na daljavo.

Dimenzija	Koliko izmed predvidenih standardov znanja oz. učnih ciljev je dosegla večina dijakov med poukom na daljavo?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Manj kot polovico standardov znanja.	12	60,92	23,790	3	<0,0005
	Polovico standardov znanja.	66	184,92			
	Več kot polovico standardov znanja.	239	221,88			
	Skoraj vse ali vse standard znanja	103	217,91			
	Skupaj	420				
Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Manj kot polovico standardov znanja.	17	194,03	1,372	3	0,712
	Polovico standardov znanja.	67	209,12			
	Več kot polovico standardov znanja.	217	192,25			
	Skoraj vse ali vse standard znanja	93	202,02			
	Skupaj	394				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 321: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Izvedba	Manj kot polovico standardov znanja.– Polovico standardov znanja	-124,00	0,007

različnih oblik pedagoškega procesa	Manj kot polovico standardov znanja.– Vse standard znanja	-156,996	0,000
v času pouka na daljavo	Manj kot polovico standardov znanja.– Več kot polovico standardov znanja.	-160,964	0,000

Na podlagi rezultatov v tabeli 34 in tabeli 35 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev le pri dimenziji »Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo« ($p < 0,05$).

Vseeno pa lahko za vzorec trdimo, da so tisti učitelji, ki so ocenili, da je večina dijakov dosegla manj kot polovico standardov znanja, tudi najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo (povprečje rangov = 60,92) prav tako pa so opazali slabše tehnične pogoje dijakov (povprečje rangov = 194,03). Na splošno lahko na podlagi Tabela 34 trdimo, da so tisti učitelji, ki so ocenili, da je večina dijakov dosegla več kot polovico standardov znanja, tudi najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo prav tako, pa so opazali tudi najboljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov.

RV3: Ali se med učitelji, z različno kakovostjo poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 322: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kakšna je bila kakovost njihovega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah.

Dimenzija	Presodite, kakšna je bila kakovost vašega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajate v običajnih razmerah.	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik	Slabša.	212	187,73	14,057	1	<0,0005
	Enaka.	206	231,90			

pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Skupaj.	418				
Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Slabša.	199	195,86	0,001	1	0,979
	Enaka.	192	196,15			
	Skupaj.	391				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Na podlagi rezultatov v tabeli 36 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev le pri dimenziji »Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo« ($p < 0,05$). Kljub temu pa rezultati kažejo, da so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili slabše (povprečje rangov = 187,73). Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili enako (povprečje rangov = 231,90).

Pri tehničnih pogojih dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so kakovost svojega poučevanja na daljavo v primerjavi s poukom, ki ga izvajajo v običajnih razmerah, ocenili enako, opazali tudi boljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov (povprečje rangov = 196,15).

RV4: Ali se med učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 323: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu.

Dimenzija	Ali ste pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu?	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Da	320	212,57	0,224	1	0,636
	Ne	101	206,02			
	Skupaj.	421				
Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	Da	297	197,93	0,202	1	0,653
	Ne	95	192,04			
	Skupaj.	392				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Rezultati niso pokazali statistično značilnih razlik med skupinama (Tabela 37), vseeno pa za vzorec ugotavljamo, da so najbolj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu (povprečje rangov = 212,57). Prav tako pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so pred začetkom šolskega leta 2020/21 sami naredili evalvacijo izvedbe pouka na daljavo v lanskem šolskem letu, opazali tudi boljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov (povprečje rangov = 197,93).

RV5: Ali se med učitelji, ki na začetku različno ocenjujejo IKT zmožnosti dijakov, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 324: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete IKT zmožnosti dijakov na začetku.

Dimenzija	Ocenite IKT-zmožnosti dijakov: Na začetku.	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	slabe	52	210,96	0,250	3	0,969
	povprečne, nekaj srednjega	187	209,38			
	dobre	138	209,17			
	zelo dobre	43	219,09			
	Skupaj	420				
Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	slabe	55	191,00	1,264	3	0,738
	povprečne, nekaj srednjega	175	192,99			
	dobre	125	205,64			
	zelo dobre	37	190,43			
	Skupaj	392				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Pri RV5 ugotavljamo, da razlike med skupinami niso statistično značilne (Tabela 38), za vzorec pa lahko trdimo, da so najbolj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti dijakov na začetku, ovrednotili kot zelo dobre (povprečje rangov = 219,09). Zanimiva pa je ugotovitev, da so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi IKT zmožnosti dijakov na začetku, ovrednotili kot dobre (povprečje rangov = 209,17).

Pri tehničnih pogojih dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so IKT zmožnosti dijakov na začetku, ovrednotili kot zelo dobre, opažali tudi najslabše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov (povprečje rangov = 190,43).

RV6: Ali se med učitelji, ki na začetku različno ocenjujejo svoje IKT zmožnosti, pojavljajo statistično značilne razlike glede tega, kako ocenjujejo pogostost izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo in glede tega, kako ocenjujejo tehnične pogoje dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo?

Tabela 325: Rezultati Kruskal-Wallisovega preizkusa H za ugotavljanje razlik v mnenju učiteljev pri oceni pogostosti izvedbe različnih oblik pedagoškega procesa in pri oceni tehničnih pogojev dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo, glede na to, kako ocenjujete svoje IKT zmožnosti na začetku.

Dimenzija	Kako ocenjujete svoje IKT-zmožnosti: Na začetku.	N	Povprečje rangov	χ^2	df	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	slabe	67	167,01	21,946	3	<0,0005
	povprečne, nekaj srednjega	196	207,05			
	dobre	113	210,65			
	zelo dobre	40	279,03			
	Skupaj	416				
Tehnični pogoji dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	slabe	63	192,54	1,288	3	0,732
	povprečne, nekaj srednjega	191	189,38			
	dobre	99	204,58			
	zelo dobre	35	197,44			
	Skupaj	388				

Legenda: χ^2 – hi kvadrat; df – stopinje prostosti; p – natančna stopnja značilnosti.

Tabela 326: Dunnov preizkus – značilne razlike med pari skupin

Dimenzija	Skupina	χ^2	p
Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo	slabe.– zelo dobre.	-112,010	<0,0005
	povprečne, nekaj srednjega.– zelo dobre.	-71,977	0,003
	dobre.– zelo dobre.	-68,375	0,012

Na podlagi rezultatov v tabeli 39 ugotavljamo, da je Kruskal-Wallis preizkus H pokazal statistično značilne razlike v mnenju učiteljev le pri dimenziji »Izvedba različnih oblik pedagoškega procesa v času pouka na daljavo« ($p < 0,05$).

Na podlagi zgornjih dveh tabel ugotavljamo, da so najmanj pogosto izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot slabe (povprečje rangov = 167,01). Nasprotno pa ugotavljamo, da so najpogosteje izvajali različne oblike pedagoškega procesa v času pouka na daljavo tisti učitelji, ki so tudi svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot zelo dobre (povprečje rangov = 279,03).

Pri tehničnih pogojih dijakov pri izvedbi pedagoškega procesa v času pouka na daljavo pa ugotavljamo, da so tisti učitelji, ki so svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot dobre, opazali tudi najboljše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov (povprečje rangov = 204,58). Nasprotno pa so tisti učitelji, ki so svoje IKT zmožnosti na začetku, ovrednotili kot povprečne, nekaj srednjega, opazali najslabše tehnične pogoje pri izvedbi pedagoškega procesa na strani dijakov (povprečje rangov = 189,38).

Izkušnje učencev in dijakov z izobraževanjem na daljavo

Uvod

Poročilo predstavlja rezultate, pridobljene z anketnim vprašalnikom na vzorcu 1965 učencev osnovne (OŠ) in dijakov srednje šole junija 2022.

V tem delu evalvacijske raziskave smo zasledovali cilj C2: *Identificirati in opredeliti skupini pozitivnih in negativnih učinkov izobraževanja na daljavo v času epidemije COVID-19 oz. profilirati učinke za učence in dijake na področju njihovega učenja (razumevanje pouka na daljavo, načini učenja, motivacija za učenje) in psihosocialnega doživljanja (socialni in čustveni vidiki; psihološko in telesno počutje oz. blagostanje).*

Raziskovalna vprašanja:

- (1) Kako učenci in dijaki ocenjujejo vpliv pandemije covida-19 na njihovo šolanje oz. učenje?
- (2) Kako učenci in dijaki ocenjujejo vpliv pandemije covida-19 na njihovo življenje oz. psihosocialno počutje?
- (3) Kakšne so značilnosti šolanja oz. učenja med pandemijo covida-19 v času izrednega izobraževanja na daljavo v primerjavi s časom pouka v šoli po prenehanju ukrepa izobraževanja na daljavo v šolskem letu 2021/22?
- (4) Kakšne so značilnosti življenja oz. psihosocialnega počutja učencev in dijakov med pandemijo covida-19 v času izrednega izobraževanja na daljavo v primerjavi s časom pouka v šoli po prenehanju ukrepa izobraževanja na daljavo v šolskem letu 2021/22?
- (5) Kakšne so preference učencev in dijakov do modela oz. načina izobraževanja na podlagi izkušnje izrednega izobraževanja na daljavo v času pandemije covida-19?

Metoda

Udeleženci

V raziskavi je sodelovalo 1033 učencev iz 16 osnovnih šol (20 % odzivnost v raziskavo povabljenih šol s prvega dela raziskave) in 932 dijakov iz 24 srednjih šol (42 % odzivnost); glede na nižjo odzivnost šol v drugem delu raziskave na tem mestu opozarjamo na previdnost

pri posploševanju rezultatov analiz pridobljenih podatkov in ugotovitev, zapisanih v poročilu, na celotno populacijo učencev in dijakov v Sloveniji. Osnovna sociodemografska struktura vzorca je prikazana v tabeli 1. Največ učencev 2. triletja je bilo v času izpolnjevanja vprašalnika starih 11 let ($M = 11,2$; $SD = 0,74$), 3. triletja pa 14 let ($M = 13,5$; $SD = 1$); med sodelujočimi dijaki je bilo največ starih 17 let ($M = 17,0$; $SD = 0,79$).

O posebnem statusu (prepoznana nadarjenost, odločba/posebne potrebe, status tujca) je poročalo 277 učencev 2. triletja (110 učencev se ni spomnilo, ali imajo poseben status ali ne) in 319 učencev 3. triletja (105 učencev se ni spomnilo, ali imajo poseben status ali ne) ter 314 dijakov (236 dijakov se ni spomnilo, ali imajo poseben status ali ne); med posebnimi statusi prevladujejo nadarjeni učenci oz. dijaki (32 % vzorca).

Tabela 1
Sociodemografska struktura vzorca

	raven VIZ	n	spol (f %)			posebni status učenca / dijaka (f %)		
			ženski	moški	drugo	prepoznana nadarjenost	odločba (posebne potrebe)	status tujca
učenci 2. triletja	5. razred	222						
	6. razred	212	49,5	50,5	/	46,1	11,5	6,2
	ni podatka	21						
učenci 3. triletja	7. razred	193						
	8. razred	242						
	9. razred	132	48,7	45,5	5,8	34,9	13,7	8,0
dijaki	ni podatka	11						
	2. letnik	476						
	3. letnik	412	63,9	33,1	3,0	27,0	4,6	3,8
	ni podatka	44						

Večina sodelujočih je poročala, da živi z mamo in očetom (81,1 % učencev 2. triletja in 81,7 % učencev 3. triletja osnovne šole ter 77,6 % dijakov) ter z enim (51,2 % učencev 2. triletja in 45,8 % učencev 3. triletja osnovne šole ter 49,7 % dijakov) ali dvema sorojencema (26 % učencev 2. triletja in 31,5 % učencev 3. triletja osnovne šole ter 24,9 % dijakov). Izobrazbena struktura in delovni status staršev v raziskavi sodelujočih učencev in dijakov sta prikazana v tabelah 2a in 2b.

Tabela 2a

Izobrazbena struktura staršev oz. skrbnikov respondentov

		izobrazba (f %)				Σ
		osnovna šola	srednja šola	višja šola, fakulteta	učenec ne ve, ne more odgovoriti	
starši	mati	3,5	12,4	53	31,1	100,0
učencev 2. triletja	oče	3,0	21,2	41,9	33,9	100,0
starši	mati	4,1	23,7	57,0	15,2	100,0
učencev 3. triletja	oče	3,2	34,7	43,7	18,4	100,0
starši	mati	2,6	33,0	60,7	3,7	100,0
dijakov	oče	3,5	40,7	44,0	11,8	100,0

Tabela 2b

Delovni status staršev oz. skrbnikov respondentov

		delovni status (f %)				Σ
		zaposlen	brezposeln	upokojen	učenec ne ve, ne more odgovoriti	
starši	mati	87,8	5,5	0,5	6,2	100,0
učencev 2. triletja	oče	89,9	3,0	0,9	6,2	100,0
starši	mati	91,0	3,2	1,6	4,2	100,0
učencev 3. triletja	oče	91,0	2,1	2,1	4,8	100,0
starši	mati	91,3	5,2	1,1	2,4	100,0
dijakov	oče	89,9	2,1	3,2	4,8	100,0

Učenci in dijaki so v okviru anketnega vprašalnika poročali o pričakovanem učnem uspehu v iztekajočem se šolskem letu; osnovnošolci so poročali o pričakovalnih zaključenih ocenah pri slovenščini, matematiki in športu, dijaki pa o splošnem učnem uspehu (tabela 3).

Tabela 3

Pričakovani končni učni uspeh učencev in dijakov v šolskem letu 2021/22

		pričakovana učna uspešnost (f %)					M	SD
		nzd (1)	zd (2)	db (3)	pdb (4)	odl (5)		
učenci	slovenščina	2,3	6,5	21,7	35,7	33,9	3,92	1,01
2. triletja	matematika	1,8	11,2	21,9	32,7	32,5	3,83	1,06
	šport	1,6	0,2	4,4	14,5	79,3	4,70	0,71
učenci	slovenščina	2,5	13,6	25,0	34,6	24,3	3,58	1,17
3. triletja	matematika	2,3	19,8	25,4	30,0	22,6	3,51	1,11

	šport	1,1	0,7	5,6	16,6	76,0	4,66	0,71
dijaki	splošni učni uspeh	1,5	5,1	28,3	37,6	27,6	3,85	0,93

Opomba. nzd = nezadostno, zd = zadostno, db = dobro, pdb = prav dobro; odl = odlično.

Pripomoček

Vprašalnik o izkušnjah učencev in dijakov z izobraževanjem na daljavo v času epidemije covida-19 in samozaznave učinkov na njihovo učenje in počutje je bil v spletnem okolju 1KA pripravljen v treh različicah: za učence 2. triletja osnovne šole, za učence 3. triletja osnovne šole in za dijake 2. in 3. letnika srednje šole, ki so se med seboj razlikovale v vsebinskih prilagoditvah glede na vzgojno-izobraževalno raven sodelujočih, poleg tega pa sta imeli različici za starejše učence in dijake dve dodatni vprašanji ter eno razširjeno vprašanje, ki je bilo v različici za mlajše učence postavljeno na splošnejši ravni (ozaveščenost mlajših učencev, obsežnost vprašalnika). Vprašalnik je vseboval 24 oz. 26 vprašanj zaprtega tipa, dve vprašanji odprtega tipa in devet vprašanj za zbiranje demografskih podatkov. Odgovorni format pri zaprtih vprašanjih so bile štiri oz. pet- stopenjske ocenjevalne lestvice Likertovega tipa.

Vprašanja so se nanašala na pet širših vsebinskih sklopov:

- (1) ocena vpliva pandemije covida-19 na šolanje oz. učenje učencev in dijakov
- (2) ocena vpliva pandemije covida-19 na življenje oz. psihosocialno počutje učencev in dijakov
- (3) primerjava šolanja oz. učenja med pandemijo covida-19 v času izobraževanja na daljavo s časom pouka v šoli po prenehanju ukrepa izobraževanja na daljavo v šolskem letu 2021/22
- (4) primerjava življenja oz. psihosocialnega počutja učencev in dijakov med pandemijo covida-19 v času izobraževanja na daljavo s časom pouka v šoli po prenehanju ukrepa izobraževanja na daljavo v šolskem letu 2021/22
- (5) preference učencev in dijakov do modela oz. načina izobraževanja.

Vprašanja so bila oblikovana in izbrana po metodi ekspertov glede na cilje nacionalne evalvacije ter obstoječe empirične izsledke iz drugih študij ter vsebinsko povezana s sklopi

vprašanj iz kvalitativnega dela evalvacijske študije, v katerem smo izvedli multiple študije primerov za ranljive skupine učencev in dijakov.

Postopek

Raziskava, kot del širše evalvacijske študije, je bila v letu 2020/21 odobrena od Komisije za etična vprašanja UL PEF. Povezava do vprašalnika je bila poslana na elektronske naslove šol konec maja oz. v začetku junija 2022 s prošnjo vodstvom šol, da učenci in dijaki vprašalnike izpolnijo ob koncu šolskega leta, saj je bil namen zajeti čimbolj celostno sliko njihovih izkušenj in doživljanja. Sodelovanje je bilo prostovoljno in anonimno. Za vse sodelujoče učence in dijake je bilo na šolah predhodno pridobljeno informirano soglasje od staršev oz. skrbnikov. Zbiranje podatkov je potekalo po spletni anketi 1KA do konca šolskega leta, v skladu z etiko družboslovnega raziskovanja. Analiza podatkov je bila izvedena na deskriptivni ravni, za izbrane spremenljivke pa tudi primerjava med učenci 2. in 3. triletja osnovne šole in dijaki. Kvantitativna analiza je bila narejena z SPSS programom, odgovori na odprti vprašanji so bili analizirani vsebinsko, na osnovi odprtega kodiranja.

Rezultati

V nadaljevanju so predstavljeni rezultati analize kvantitativnih in kvalitativnih podatkov, po posameznih vsebinskih sklopih, kjer je bilo smiselno, tudi primerjalno med skupinami respondentov glede na njihovo vzgojno-izobraževalno raven (učenci 2. triletja OŠ, učenci 3. triletja OŠ in dijaki (srednja šola)). Za primerjave med skupinami smo uporabili enosmerno analizo variance; ker je šlo v raziskavi za namensko in ne slučajnostno vzorčenje, je treba opozoriti na dodatno previdnost pri razlagi raziskovalnih izsledkov.

1 Ocena vpliva pandemije covida-19 na šolanje oz. učenje učencev in dijakov

Vpliv pandemije na šolanje

Izsledki, prikazani v tabeli 4 kažejo, da je največ respondentov v vseh treh sodelujočih skupinah podalo neodločen oz. ambivalenten odgovor, razporeditev ocen pa nakazuje levo asimetričnost, kar govori o splošnem slabem vplivu pandemije na šolanje učencev in dijakov v obdobju izobraževanja na daljavo.

Tabela 4

Ocena učencev in dijakov o vplivu pandemije covida-19 na njihovo šolanje

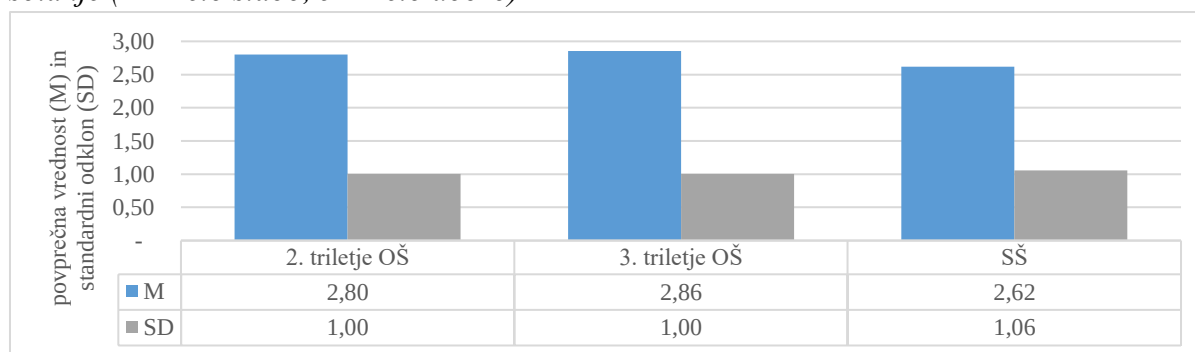
	ocena vpliva (f %)					Σ
	zelo slabo	slabo	ne slabo	ne dobro	dobro	
učenci 2. triletja	10,5	28,6	46,4	8,8	5,7	100,0

učenci 3. triletja	7,4	22,3	49,9	13,3	7,1	100,0
dijaki	10,6	33,5	38,5	13,0	4,4	100,0

Razlike med skupinami smo preverili z analizo variance (ANOVA). Dijaki so poročali o statistično značilno slabšem vplivu pandemije na njihovo šolanje kot osnovnošolci ($F(2, 1962) = 11,045$; $p = 0,0001$) (slika 1).

Slika 1

Osnovne statistike odgovorov učencev in dijakov o vplivu pandemije covid-19 na njihovo šolanje (1 = zelo slabo, 5 = zelo dobro)

Asociacije na temo izobraževanja na daljavo

Na odprto vprašanje o tem, kaj učencem in dijakom najprej pride na misel, ko se spomnijo izobraževanja na daljavo (asociacije), so respondenti v obliki dveh možnih odgovorov skupaj podali 3903 odzive, ki smo jih razvrstili v 11 vsebinskih kategorij (tabela 5). Največ, 17 % priklicev se je nanašalo na prednosti oz. ugodnosti, ki so jih izkusili s šolanjem na daljavo, 15 % se jih je navezovalo na računalniške programe, spletna okolja oz. aplikacije, 12 % pa na tehnične oz. digitalne pripomočke; ostale asociacije so se pojavljale v nižjih odstotkih. Najmanj krat, v 2 % primerov, se je kot asociacija pojavila beseda ali besedna zveza, povezana s težavami z internetom ali računalniškimi programi.

Učenci 2. triletja so kot asociacijo na pouk na daljavo med pandemijo najpogosteje navajali zaprtje in druge preventivne ukrepe proti širjenju virusa (18 %), kot na primer »da delamo šolo doma«, »hišni pripor«, »karantena«, »maske«, »navodila«, ipd. Učenci 3. triletja OŠ so kot asociacijo najpogosteje navajali računalniške programe in spletna okolja (18 %), kot na primer »Arnes«, »e-učilnica«, »PowerPoint«, ipd. Dijaki so najpogosteje kot asociacijo na pouk na daljavo med pandemijo navajali različne prednosti šolanja na daljavo (22 %), kot na primer »organizacija«, »počitek«, »spanje«, »bolj sproščeno«, ipd.

Približno ena tretjina asociacij je bila vsebinsko povezana s tehnično izvedbo pouka v izrednih razmerah šolanja na daljavo, dobra tretjina z odzivi učencev in dijakov na spremenjene pogoje

učenja, v eno tretjino pa so se razporedile asociacije povezane s preventivnimi ukrepi ter psihosocialnim počutjem.

Tabela 5

Asociacije učencev in dijakov na pouk na daljavo med pandemijo

kategorija	primeri	OŠ 2. triletje f (%)	OŠ 3. triletje f (%)	srednja šola f (%)	skupaj f (%)
tehnični pripomočki (nevtralno)	računalnik, kamera, leptop, mikrofona, daljinc	138 (15)	153 (13)	180 (10)	471 (12)
računalniški programi (nevtralno)	Microsoft Teams, Zoom, Discord, Fortnite, internet, spletna učilnica, Google Meet	120 (13)	209 (18)	256 (14)	585 (15)
težave z internetom/ programi	slaba povezava, tehnične težave, štekanje	18 (2)	25 (2)	51 (3)	94 (2)
spremenjen način komunikacije in preživljanja prostega časa	več prostega časa, manj zapravljenega časa za prevoz, izi lajfe, igranje igric	92 (10)	164 (14)	157 (8)	413 (11)
prednosti šolanja na daljavo	manj stresno, manj učenja, manj obremenitev, spanje, ležanje v postelji med Zoomom	72 (8)	181 (16)	415 (22)	668 (17)
pomanjkljivosti šolanja na daljavo	glavoboli, nekoncentracija, manj znanja, delanje naloge cel dan, izguba učnih navad, te boljše oči od buljenja v ekrane	112 (13)	104 (9)	240 (13)	456 (12)
negativna čustva in pomanjkanje motivacije	dolgčas, ekstralenoba, nemotivirana, krneki, beda, da se mi ne da	54 (6)	56 (5)	223 (12)	333 (9)
zaprtje in drugi ukrepi proti širjenju virusa	pouk v pižami, delo od doma, da ne gremo v šolo, karantena	162 (18)	138 (12)	115 (6)	415 (11)
ocenjevanje in prepisovanje	goljufanje, boljše ocene, plonkanje, ni blo testov, ni blo ocen	29 (3)	45 (4)	137 (7)	211 (5)
pomanjkanje druženja s prijatelji	izolacija od sošolcev, brez prijateljev, brez druženja, ni zabav	51 (6)	29 (3)	36 (2)	116 (3)

drugo (nerazporejeno)	zajebancija, droge, jajca, ne vem	44 (5)	43 (4)	54 (3)	141 (4)
Σ		892 (100)	1147 (100)	1864 (100)	3903 (100)

Vpliv pandemije na izbiro nadaljnjega šolanja

Starejše učence in dijake smo vprašali tudi, v kolikšni meri je pandemija covida-19 vplivala na njihovo izbiro nadaljnjega šolanja, na izbiro srednje šole ali fakultete. Iz tabele 6 lahko razberemo, da je večina vprašanih menila, da je bil ta vpliv zanemarljiv oz. ga ni bilo.

Tabela 6

Ocena učencev 3. triletja in dijakov o vplivu pandemije covida-19 na njihovo izbiro nadaljnjega šolanja

	ocena vpliva (f %)			Σ
	sploh ni imela vpliva	imela je manjši vpliv	imela je večji vpliv	
učenci 3. triletja	65,5	22,5	12,0	100,0
dijaki	68,4	20,9	10,7	100,0

Pomoč pri šolanju

Dobra polovica učencev in dijakov je poročala, da so od učiteljev in staršev med šolanjem na daljavo prejeli ravno toliko pomoči, kot so jo potrebovali oz. še več kot so jo potrebovali; približno četrтина učencev in dijakov pa je poročala o premalo prejete pomoči od učiteljev glede na njihove potrebe pri pouku na daljavo (tabeli 7 in 8).

Tabela 7

Ocena učencev in dijakov o ustreznosti obsega prejete pomoči od učiteljev med šolanjem na daljavo

	ocena ustreznosti obsega pomoči (f %)				Σ
	dobil sem manj pomoči, kot sem jo potreboval	dobil sem ravno toliko pomoči, kot sem jo potreboval	dobil sem več pomoči, kot sem jo potreboval	pomoči od učiteljev nisem potreboval	
učenci 2. triletja	22,4	50,1	14,4	13,1	100,0
učenci 3. triletja	24,9	43,7	16,4	15,0	100,0
dijaki	25,9	52,2	9,7	12,2	100,0

Tabela 8

Ocena učencev in dijakov o ustreznosti obsega prejete pomoči od staršev med šolanjem na daljavo

	ocena ustreznosti obsega pomoči (f %)				Σ
	dobil sem manj pomoči, kot sem jo potreboval	dobil sem ravno toliko pomoči, kot sem jo potreboval	dobil sem več pomoči, kot sem jo potreboval	pomoči od staršev nisem potreboval	
učenci 2. triletja	7,9	51,3	32,7	8,1	100,0
učenci 3. triletja	8,1	50,5	27,0	14,4	100,0
dijaki	6,9	50,2	15,8	27,1	100,0

2 Ocena vpliva pandemije covida-19 na življenje oz. psihosocialno počutje učencev in dijakov

Vpliv pandemije na življenje

Največ učencev in dijakov je ocenilo, da pandemija na njihovo življenje ni imela ne negativnega ne pozitivnega vpliva, manjši delež respondentov pa je vplive pandemije v času šolanja na daljavo ocenil na skrajnih polih ocenjevalne lestvice (tabela 9). Nezanemarljiv delež učencev in dijakov (39,1 % učencev 2. triletja, 29,7 % učencev 3. triletja in 44,1 % dijakov) je menil, da je pandemija slabo ali zelo slabo vplivala na njihovo življenje.

Tabela 9

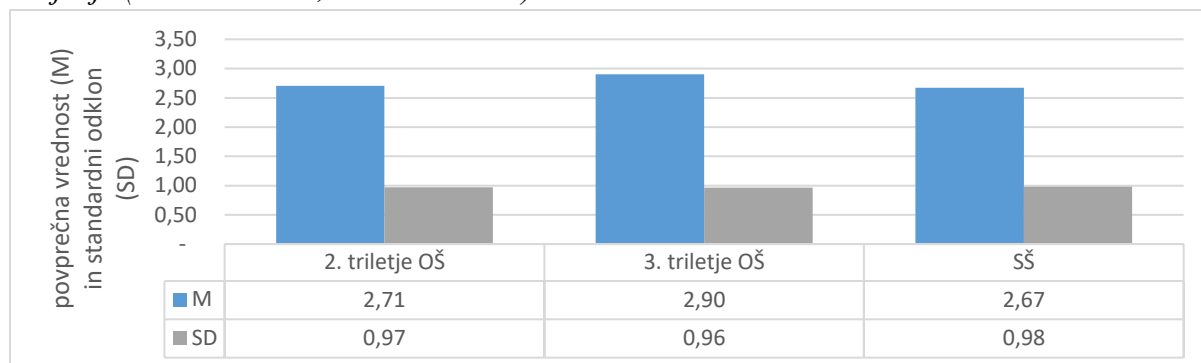
Ocena učencev in dijakov o vplivu pandemije covida-19 na njihovo življenje

	ocena vpliva (f %)					Σ
	zelo slabo	slabo	ne slabo ne dobro	dobro	zelo dobro	
učenci 2. triletja	10,5	28,6	46,4	8,8	5,7	100,0
učenci 3. triletja	7,4	22,3	49,9	13,3	7,1	100,0
dijaki	10,6	33,5	38,5	13,0	4,4	100,0

Tri skupine respondentov so se med seboj statistično značilno razlikovale v oceni vpliva pandemije v času izobraževanja na daljavo na njihovo življenje ($F(2, 1962) = 10,741$; $p = 0,0001$) (slika 2); slabši vplivi so se na osnovi post hoc testa pokazali za učence 2. triletja in za dijake (post hoc testi so shranjeni v arhivu raziskave).

Slika 2

Osnovne statistike odgovorov učencev in dijakov o vplivu pandemije covid-19 na njihovo življenje (1 = zelo slabo, 5 = zelo dobro)

Počutje

Počutje učencev in dijakov med šolanjem na daljavo smo ugotavljali s sestavljenim vprašanjem zaprtega tipa, v okviru katerega smo preverili 13 različnih vidikov počutja in čustvovanja (zbranost, pozitivna čustva, negativna čustva, razpoloženje, obremenjenost, aktivnost); povprečni odgovori so prikazani na sliki 3, deleži posameznih odgovorov pa na slikah 4a do 4m. Serija enosmernih analiz variance (ANOVA) je pokazala nekatere statistično značilne razlike med skupinami respondentov; v večini primerov gre za večjo prisotnost negativnega čustvovanja ter pasivnosti pri srednješolcih ter večjo prisotnost pozitivnih čustev in aktivnosti pri mlajših učencih (tabela 10; post hoc testi so shranjeni v arhivu raziskave), pri čemer velja poudariti tudi izsledek, da so bili odgovori dijakov v povprečju bolj homogeni kot odgovori osnovnošolcev.

Tabela 10

Rezultati ANOVA za merjene vidike počutja, aktivnosti in čustvovanja

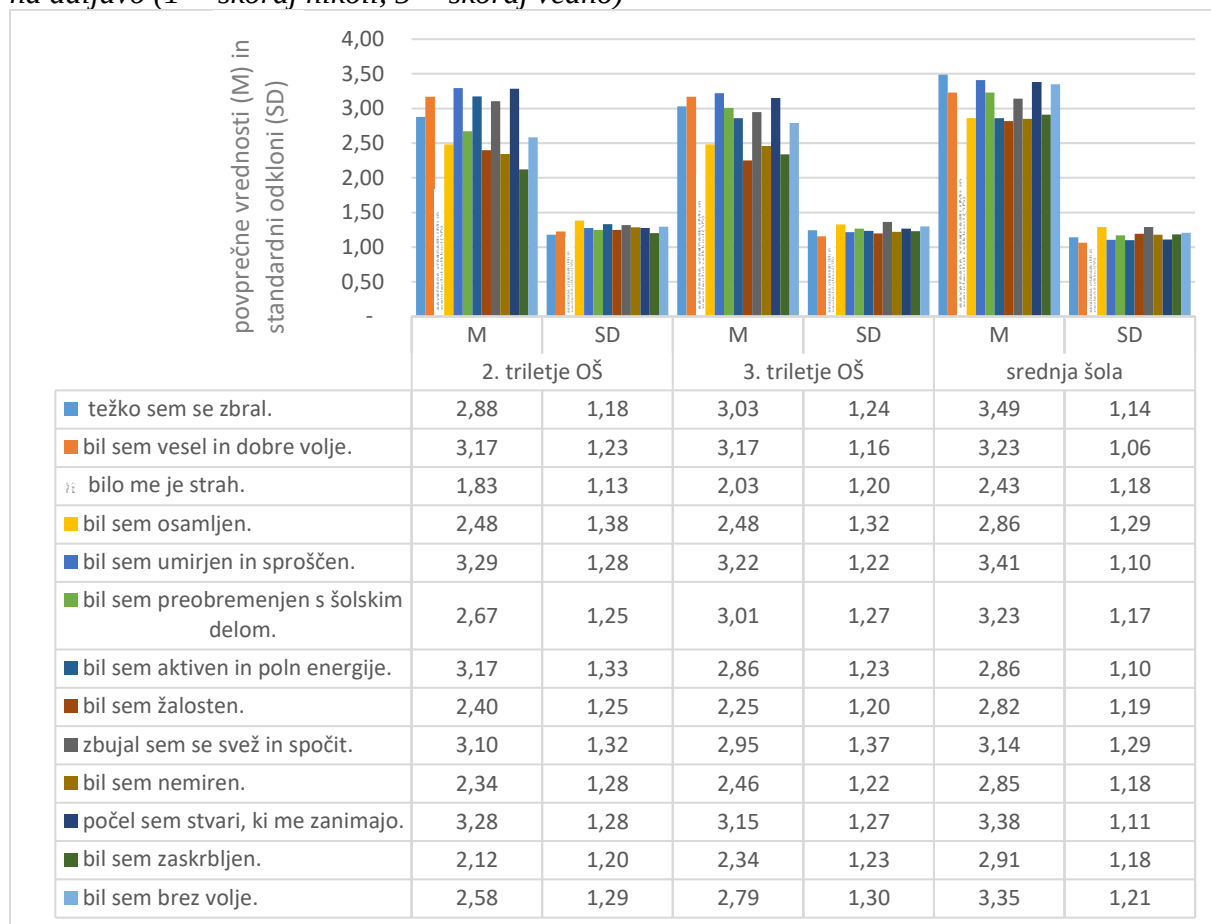
Trditve:		vsota kvadratov	df	povprečje kvadratov	F	p
Počutje med pandemijo: težko sem se zbral.	med skupinami	135,110	2	67,555	48,364	0,000
	znotraj skupin	2612,014	1870	1,397		
	skupaj	2747,124	1872			
Počutje med pandemijo: bil sem vesel in dobre volje.	med skupinami	1,550	2	,775	0,608	0,545
	znotraj skupin	2405,369	1886	1,275		
	skupaj	2406,919	1888			
Počutje med pandemijo: bilo me je strah.	med skupinami	121,094	2	60,547	43,731	0,000

	znotraj skupin	2557,244	1847	1,385		
	skupaj	2678,338	1849			
Počutje med pandemijo: bil sem osamljen.	med skupinami	66,812	2	33,406	19,086	0,000
	znotraj skupin	3278,275	1873	1,750		
	skupaj	3345,087	1875			
Počutje med pandemijo: bil sem umirjen in sproščen.	med skupinami	12,904	2	6,452	4,643	0,010
	znotraj skupin	2592,959	1866	1,390		
	skupaj	2605,863	1868			
Počutje med pandemijo: bil sem preobremenjen s šolskim delom.	med skupinami	89,863	2	44,931	30,250	0,000
	znotraj skupin	2770,126	1865	1,485		
	skupaj	2859,989	1867			
Počutje med pandemijo: bil sem aktiven in poln energije.	med skupinami	30,758	2	15,379	10,787	0,000
	znotraj skupin	2650,443	1859	1,426		
	skupaj	2681,201	1861			
Počutje med pandemijo: bil sem žalosten.	med skupinami	121,624	2	60,812	41,764	0,000
	znotraj skupin	2701,055	1855	1,456		
	skupaj	2822,679	1857			
Počutje med pandemijo: zbujal sem se svež in spočit.	med skupinami	12,521	2	6,261	3,603	0,027
	znotraj skupin	3233,813	1861	1,738		
	skupaj	3246,334	1863			
Počutje med pandemijo: bil sem nemiren.	med skupinami	90,381	2	45,191	30,573	0,000
	znotraj skupin	2728,611	1846	1,478		
	skupaj	2818,992	1848			
Počutje med pandemijo: počel sem stvari, ki me zanimajo.	med skupinami	18,326	2	9,163	6,408	0,002
	znotraj skupin	2638,211	1845	1,430		
	skupaj	2656,537	1847			
Počutje med pandemijo: bil sem zaskrbljen.	med skupinami	211,353	2	105,677	73,072	0,000
	znotraj skupin	2663,896	1842	1,446		
	skupaj	2875,249	1844			
Počutje med pandemijo: bil sem brez volje.	med skupinami	199,776	2	99,888	63,459	0,000

znotraj skupin	2886,827	1834	1,574
skupaj	3086,603	1836	

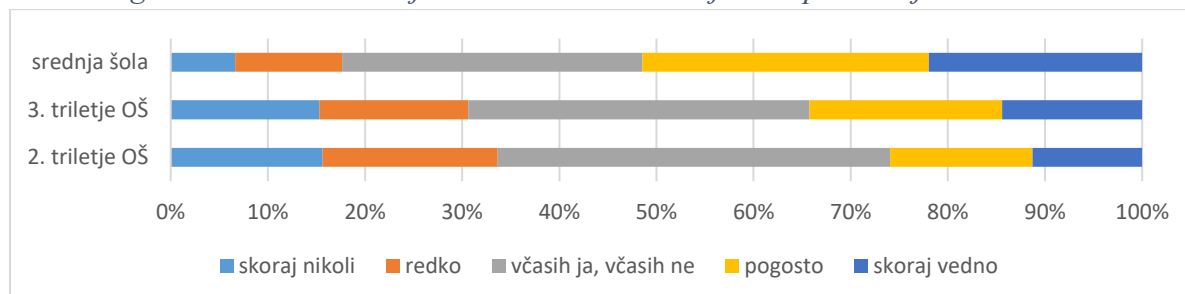
Slika 3

Osnovne statistike odgovorov učencev in dijakov o počutju med pandemijo, ko je pouk potekal na daljavo (1 = skoraj nikoli, 5 = skoraj vedno)

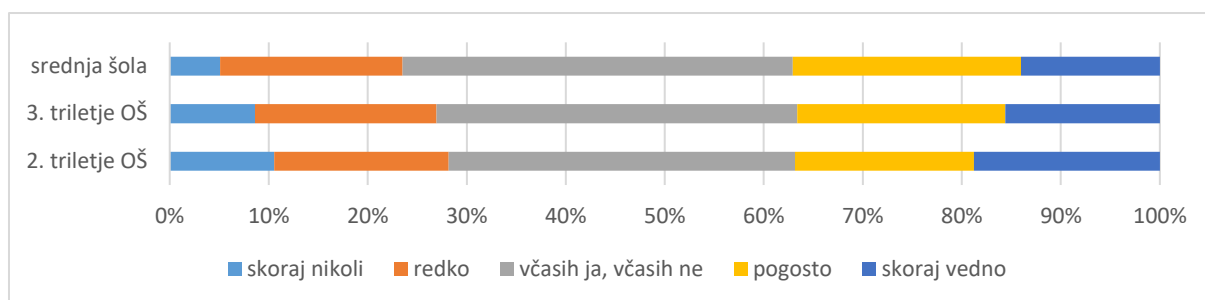
Slika 4a

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev »Počutje med pandemijo: težko sem se zbral.«

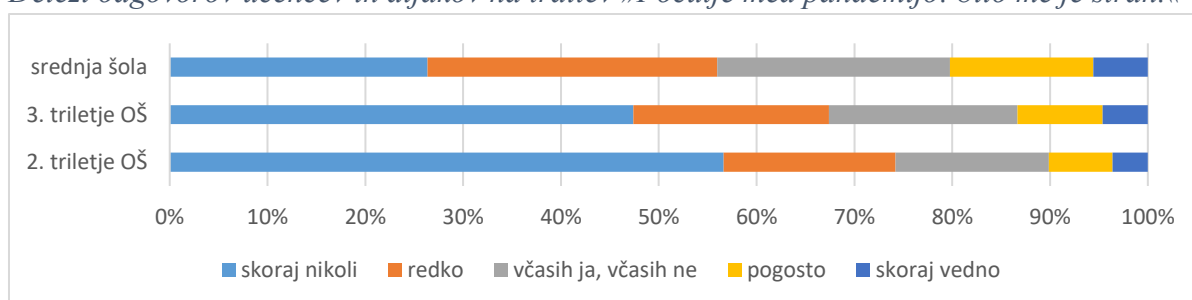
Slika 4b

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev »Počutje med pandemijo: bil sem vesel in dobre volje.«

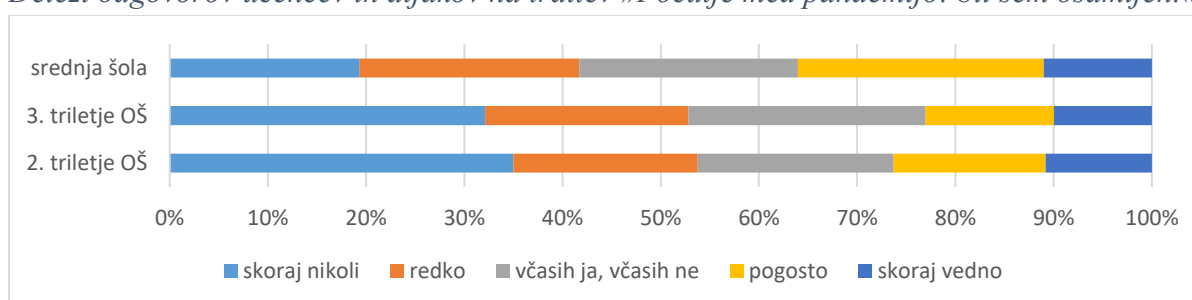
Slika 4c

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev »Počutje med pandemijo: bilo me je strah.«

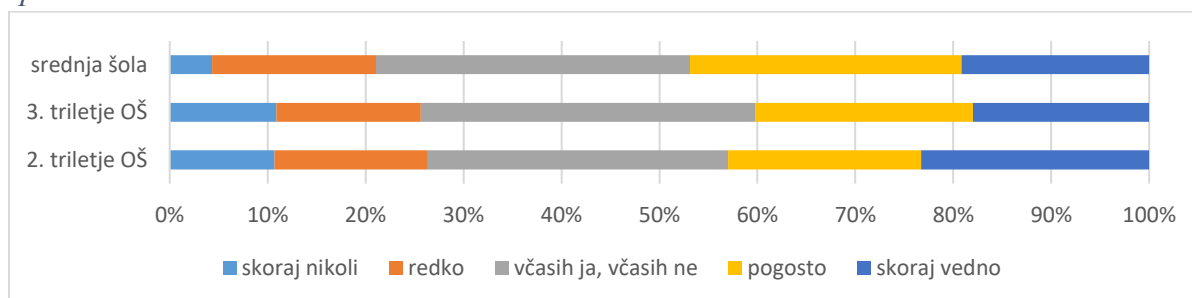
Slika 4d

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev »Počutje med pandemijo: bil sem osamljen.«

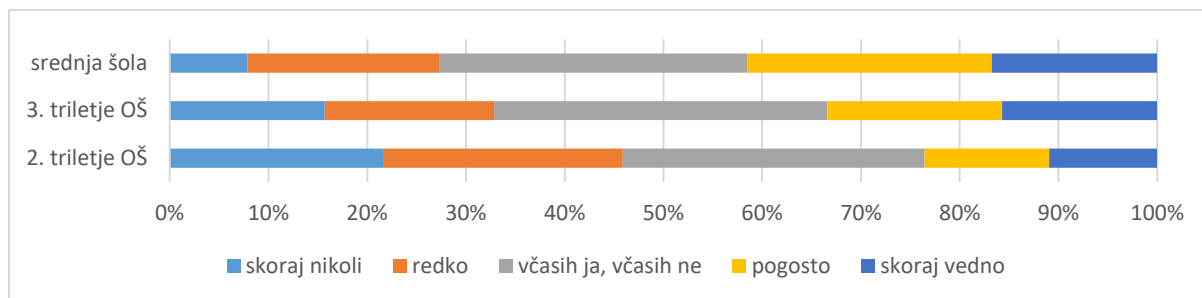
Slika 4e

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev »Počutje med pandemijo: bil sem umirjen in sproščen.«

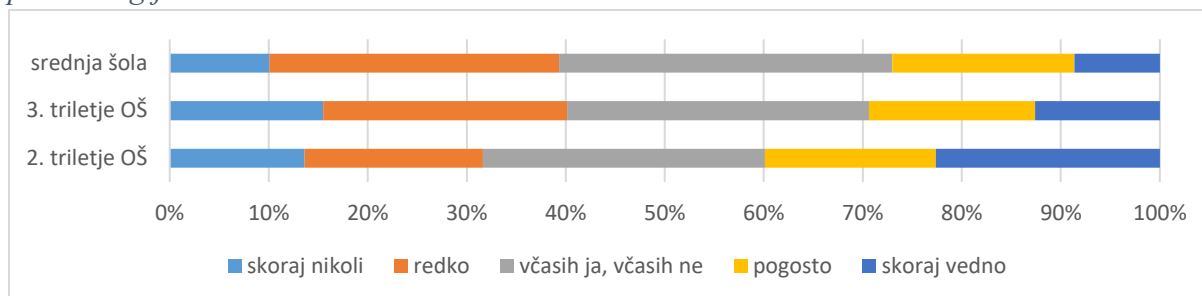
Slika 4f

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev »Počutje med pandemijo: preobremenjen s šolskim delom.«

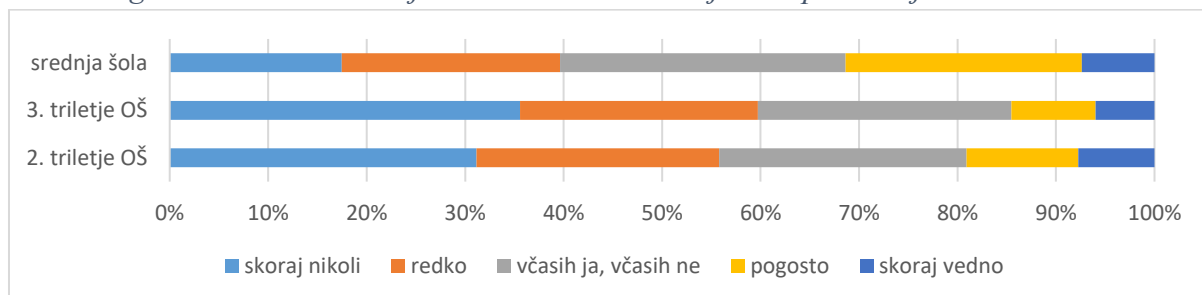
Slika 4g

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev »Počutje med pandemijo: bil sem aktiven in poln energije.«

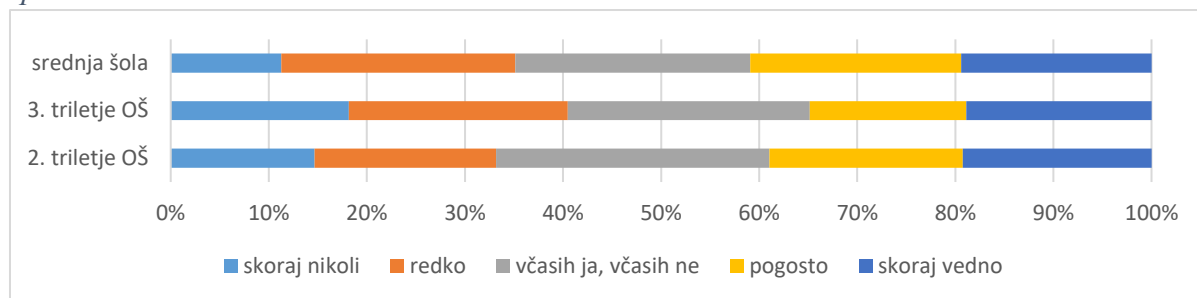
Slika 4h

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev »Počutje med pandemijo: bil sem žalosten.«

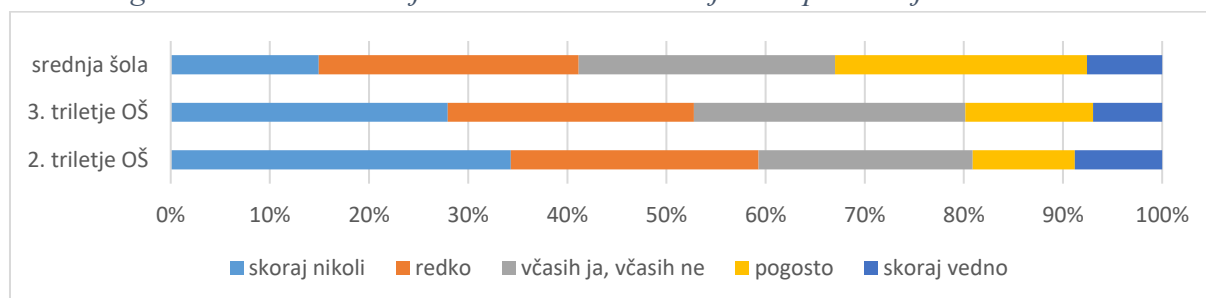
Slika 4i

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev »Počutje med pandemijo: zbuja sem se svež in spočit.«

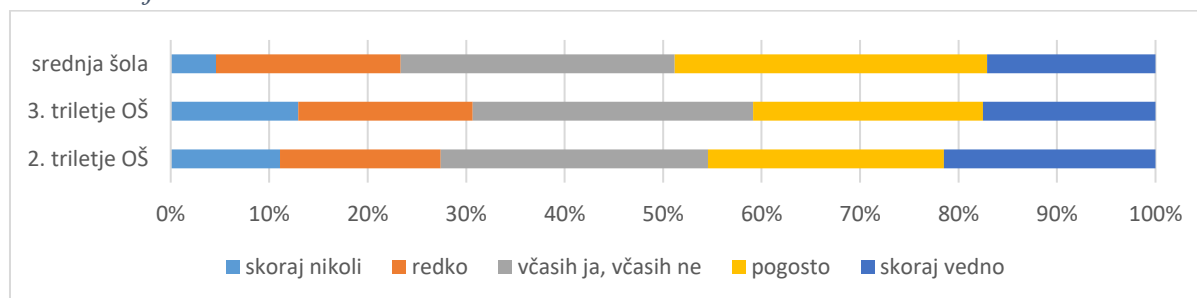
Slika 4j

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev »Počutje med pandemijo: bil sem nemiren.«

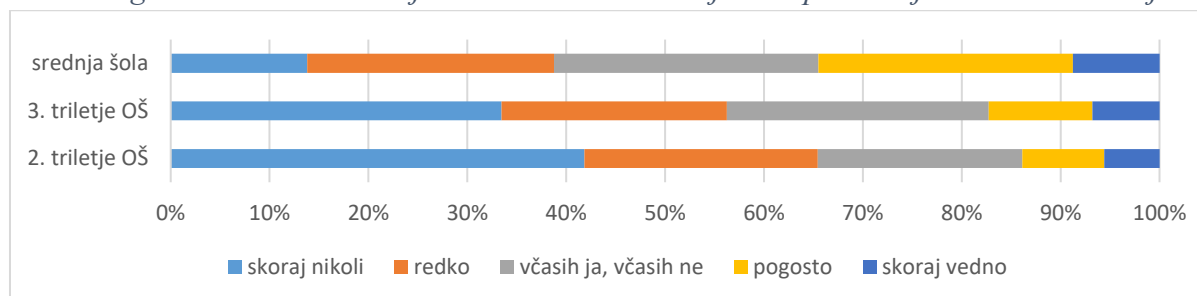
Slika 4k

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev »Počutje med pandemijo: počel sem stvari, ki me zanimajo.«

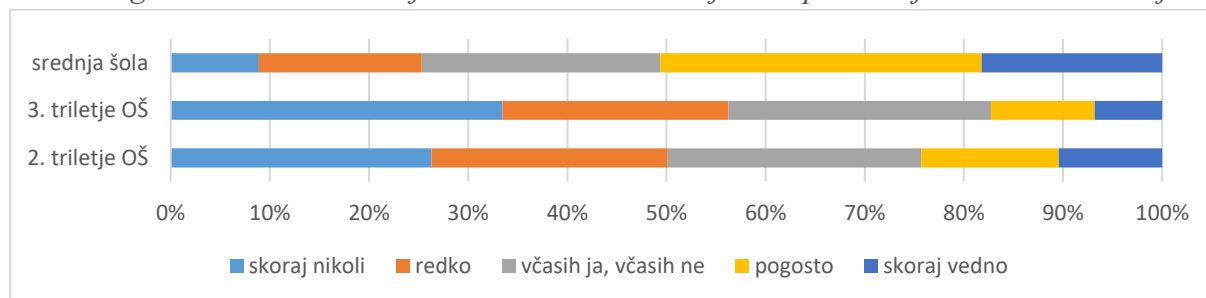
Slika 4l

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev »Počutje med pandemijo: bil sem zaskrbljen.«

Slika 4m

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev »Počutje med pandemijo: bil sem brez volje.«

Zaskrbljenost

Zaskrbljenost učencev in dijakov med šolanjem na daljavo smo ugotavljali s sestavljenim vprašanjem zaprtega tipa, v okviru katerega smo preverili 11 različnih vidikov zaskrbljenosti, povezanih z zdravjem, s šolo in z življenjem na splošno; povprečni odgovori so prikazani na sliki 5, deleži posameznih odgovorov pa na slikah 6a do 6j. Učenci in dijaki so v povprečju izrazili najvišjo stopnjo zaskrbljenosti med šolanjem na daljavo zaradi zdravja družinskih članov in počitnic, zelo jih je skrbelo tudi glede zdravja prijateljev in prihodnosti; na slednjem področju je statistično značilno bolj skrbelo srednješolce kot osnovnošolce. Poudariti velja, da o zaskrbljenosti zaradi različnih razlogov nikoli ni poročala več kot polovica respondentov v vseh treh skupinah.

Nadalje je serija enosmernih analiz variance (ANOVA) pokazala še nekatere druge statistično značilne razlike med skupinami respondentov, pri katerih pa gre večinoma za razlike med dijaki in osnovnošolci, vendar višina poročane zaskrbljenosti v teh primerih ni visoka, giblje se v razponu od »sploh nisem bil zaskrbljen« do »niti nisem bil niti sem bil zaskrbljen« (tabela 11; post hoc testi so shranjeni v arhivu raziskave); poudariti velja tudi, da so bili odgovori dijakov v povprečju bolj homogeni kot odgovori osnovnošolcev (slika 5).

Tabela 11

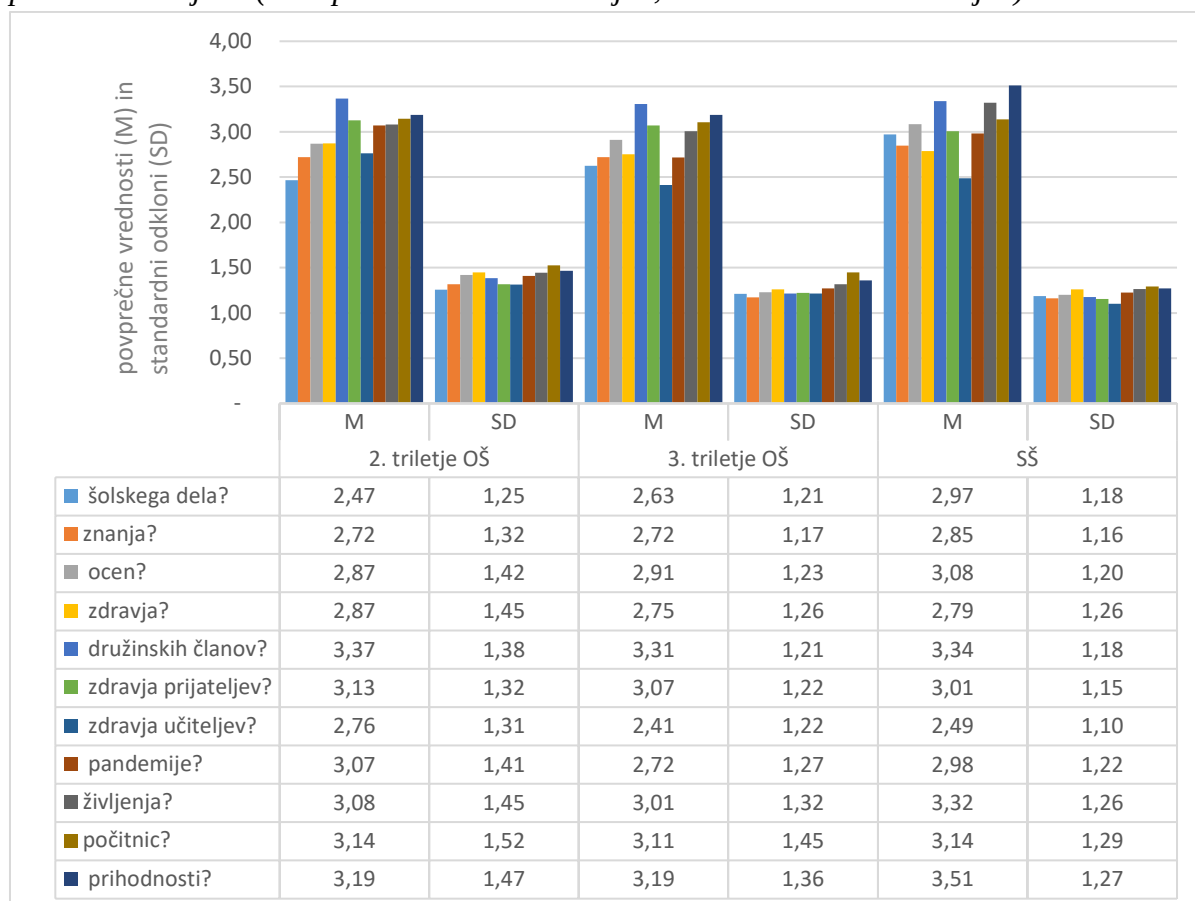
Rezultati ANOVA za merjene vidike zaskrbljenosti med šolanjem na daljavo (zdravje, šola, življenje)

		vsota kvadratov	df	povprečje kvadratov	F	p
Kako zaskrbljen si bil med poukom na daljavo zaradi šolskega dela?	med skupinami	84,184	2	42,092	28,846	0,000
	znotraj skupin	2649,899	1816	1,459		
	skupaj	2734,084	1818			
	med skupinami	71,514	2	35,757	24,793	0,000

Kako zaskrbljen si bil med poukom na daljavo zaradi znanja?	znotraj skupin skupaj	2630,653	1824	1,442		
Kako zaskrbljen si bil med poukom na daljavo zaradi ocen?	med skupinami znotraj skupin skupaj	16,947	2	8,473	5,329	0,005
		2909,594	1830	1,590		
		2926,541	1832			
Kako zaskrbljen si bil med poukom na daljavo zaradi zdravja?	med skupinami znotraj skupin skupaj	3,407	2	1,703	1,053	0,349
		2942,008	1818	1,618		
		2945,415	1820			
Kako zaskrbljen si bil med poukom na daljavo zaradi zdravja družinskih članov?	med skupinami znotraj skupin skupaj	0,870	2	0,435	0,284	0,752
		2760,455	1806	1,528		
		2761,324	1808			
Kako zaskrbljen si bil med poukom na daljavo zaradi zdravja prijateljev?	med skupinami znotraj skupin skupaj	4,116	2	2,058	1,404	0,246
		2628,069	1793	1,466		
		2632,184	1795			
Kako zaskrbljen si bil med poukom na daljavo zaradi zdravja učiteljev?	med skupinami znotraj skupin skupaj	30,196	2	15,098	10,745	0,000
		2512,347	1788	1,405		
		2542,543	1790			
Kako zaskrbljen si bil med poukom na daljavo zaradi pandemije?	med skupinami znotraj skupin skupaj	34,547	2	17,274	10,552	0,000
		2944,885	1799	1,637		
		2979,432	1801			
Kako zaskrbljen si bil med poukom na daljavo zaradi življenja?	med skupinami znotraj skupin skupaj	37,095	2	18,548	10,633	0,000
		3150,355	1806	1,744		
		3187,451	1808			
Kako zaskrbljen si bil med poukom na daljavo zaradi počitnic?	med skupinami znotraj skupin skupaj	0,419	2	0,210	0,108	0,898
		3491,712	1799	1,941		
		3492,131	1801			
Kako zaskrbljen si bil med poukom na daljavo zaradi prihodnosti?	med skupinami znotraj skupin skupaj	47,624	2	23,812	13,221	0,000
		3227,605	1792	1,801		
		3275,229	1794			

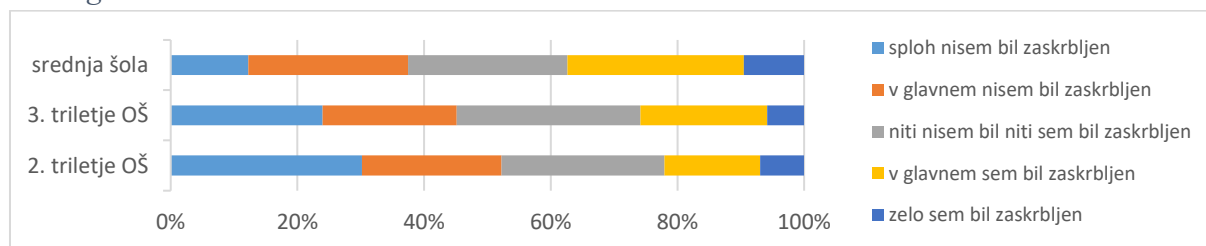
Slika 5

Osnovne statistike odgovorov učencev in dijakov o zaskrbljenosti med pandemijo, ko je pouk potekal na daljavo (1 = sploh nisem bil zaskrbljen, 5 = zelo sem bil zaskrbljen)

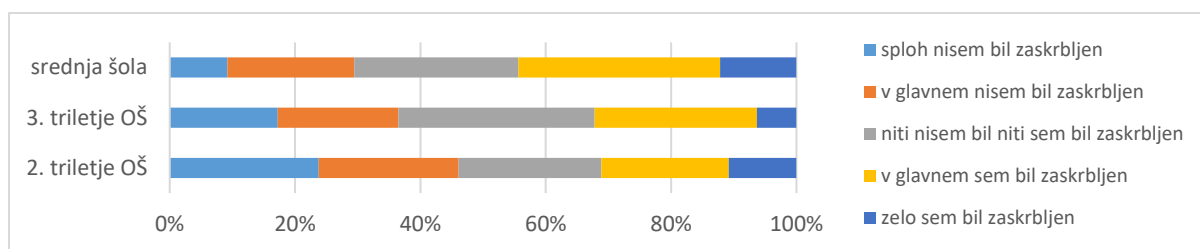
Slika 6a

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev o zaskrbljenosti med poukom na daljavo zaradi šolskega dela

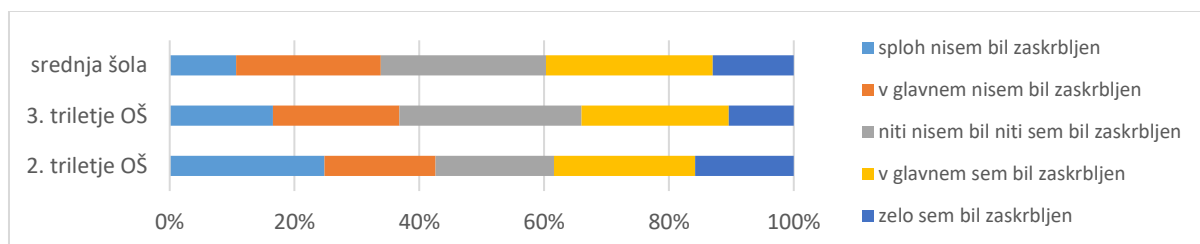
Slika 6b

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev o zaskrbljenosti med poukom na daljavo zaradi znanja

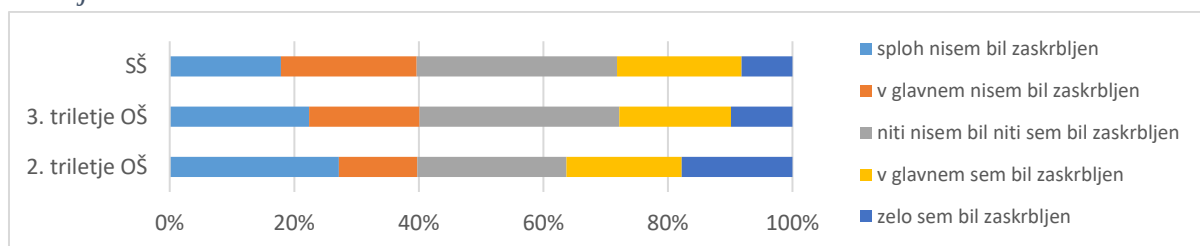
Slika 6c

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev o zaskrbljenosti med poukom na daljavo zaradi šolskih ocen

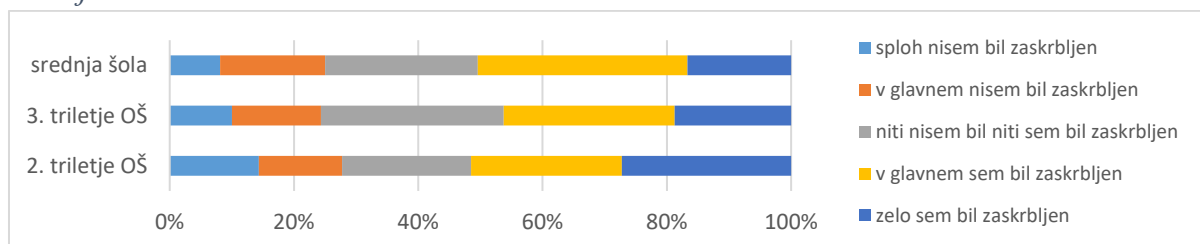
Slika 6d

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev o zaskrbljenosti med poukom na daljavo zaradi zdravja

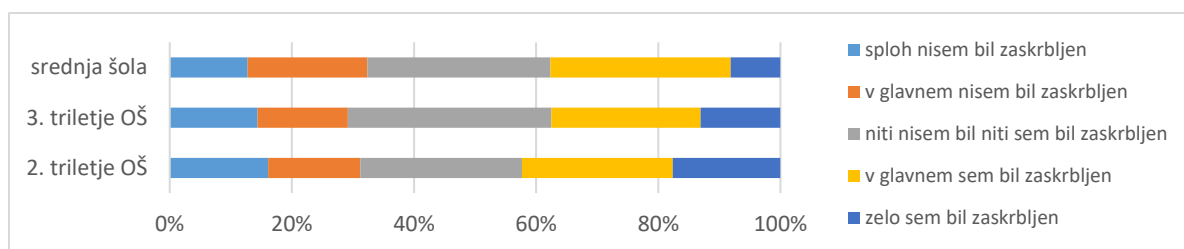
Slika 6e

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev o zaskrbljenosti med poukom na daljavo zaradi zdravja družinskih članov

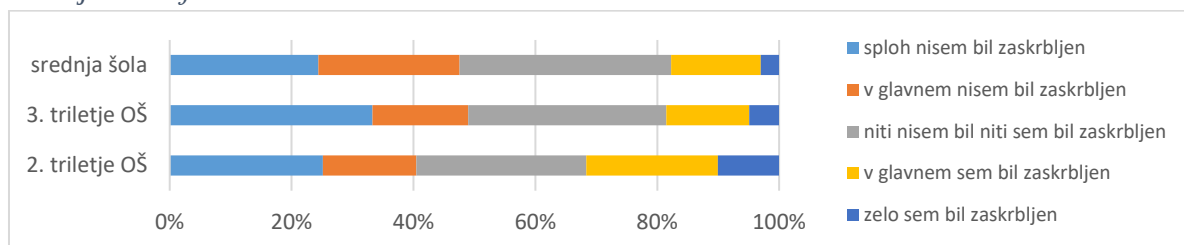
Slika 6f

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev o zaskrbljenosti med poukom na daljavo zaradi zdravja prijateljev

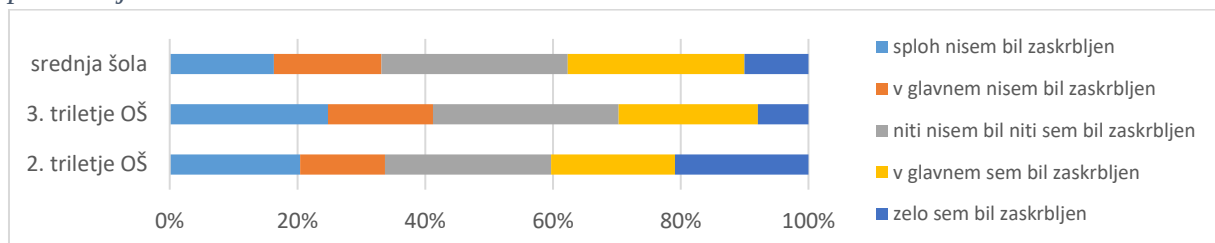
Slika 6g

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev o zaskrbljenosti med poukom na daljavo zaradi zdravja učiteljev

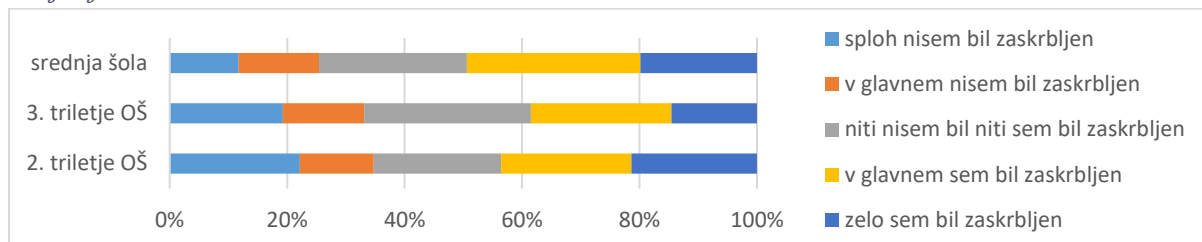
Slika 6h

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev o zaskrbljenosti med poukom na daljavo zaradi pandemije

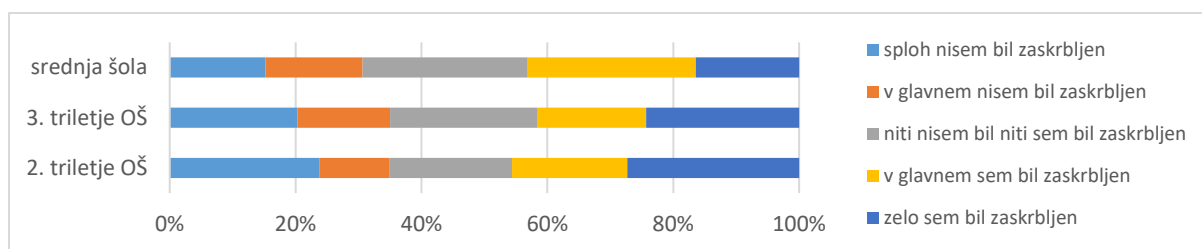
Slika 6h

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev o zaskrbljenosti med poukom na daljavo zaradi življenja

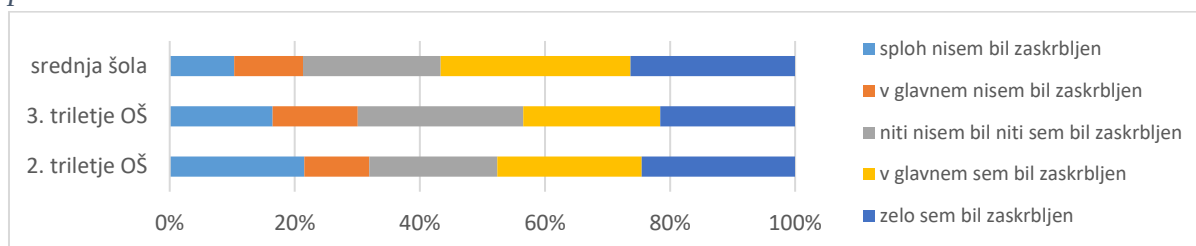
Slika 6i

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev o zaskrbljenosti med poukom na daljavo zaradi počitnic

Slika 6j

Deleži odgovorov učencev in dijakov na trditev o zaskrbljenosti med poukom na daljavo zaradi prihodnosti

3 Primerjava šolanja med pandemijo covid-19 v času izobraževanja na daljavo s časom pouka v šoli po prenehanju ukrepa izobraževanja na daljavo v šolskem letu 2021/22

Pogoji za učenje

Pogoje za učenje, ki so jih učenci in dijaki imeli doma med šolanjem na daljavo, so v povprečju ocenili kot enake pogojem, ki so jih imeli v šolskem letu 2021/22, ko je pouk potekal v šoli. Izpostaviti velja, da je v odgovorih na to vprašanje prihajalo do velike raznolikosti med učenci in dijaki znotraj vseh treh obravnavanih skupin: nekateri so pogoje za spremljanje pouka na daljavo ocenili kot slabše, drugi pa kot enake ali boljše v primerjavi s pogoji, ki jih imajo v šoli. Učenci 2. triletja so poročali o statistično značilno slabših pogojih za učenje doma oz. spremljanje pouka na daljavo v primerjavi s pogoji pouka v šoli kot starejši osnovnošolci in dijaki ($F(2, 1960) = 18,593$; $p = 0,0001$; post hoc testi so shranjeni v arhivu raziskave) (slika 7, tabela 12).

Tabela 12

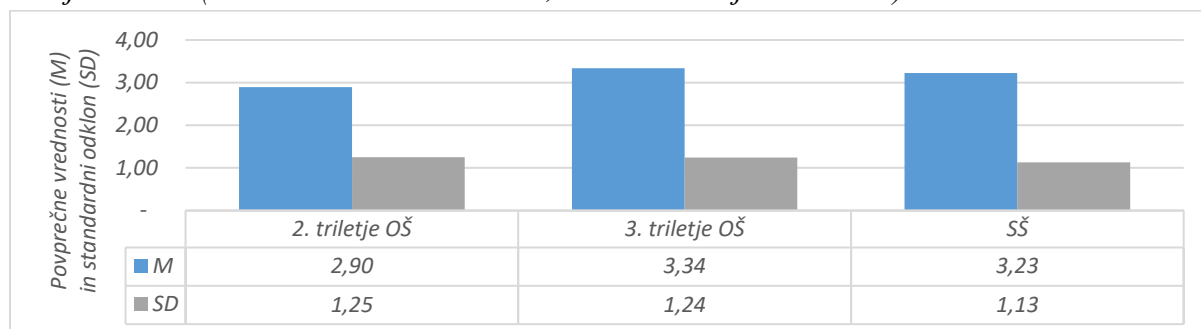
Ocena učencev in dijakov o pogojih za spremljanje pouka na daljavo (od doma) v primerjavi s pogoji, ki jih imajo v šoli

	primerjava pogojev (f %)					Σ
	veliko slabše kot v šoli	malo slabše	enake	malo boljše	veliko boljše kot v šoli	
učenci 2. triletja	14,7	26,2	27,0	18,7	13,4	100,0
učenci 3. triletja	8,0	19,4	25,8	24,1	22,7	100,0

dijaki	5,3	22,0	34,7	20,9	17,1	100,0
--------	-----	------	------	------	------	-------

Slika 7

Primerjava pogojev za spremljanje pouka na daljavo (od doma) in pogojev, ki jih imajo učenci in dijaki v šoli (1 – veliko slabše kot v šoli, 5 – veliko boljše kot v šoli)

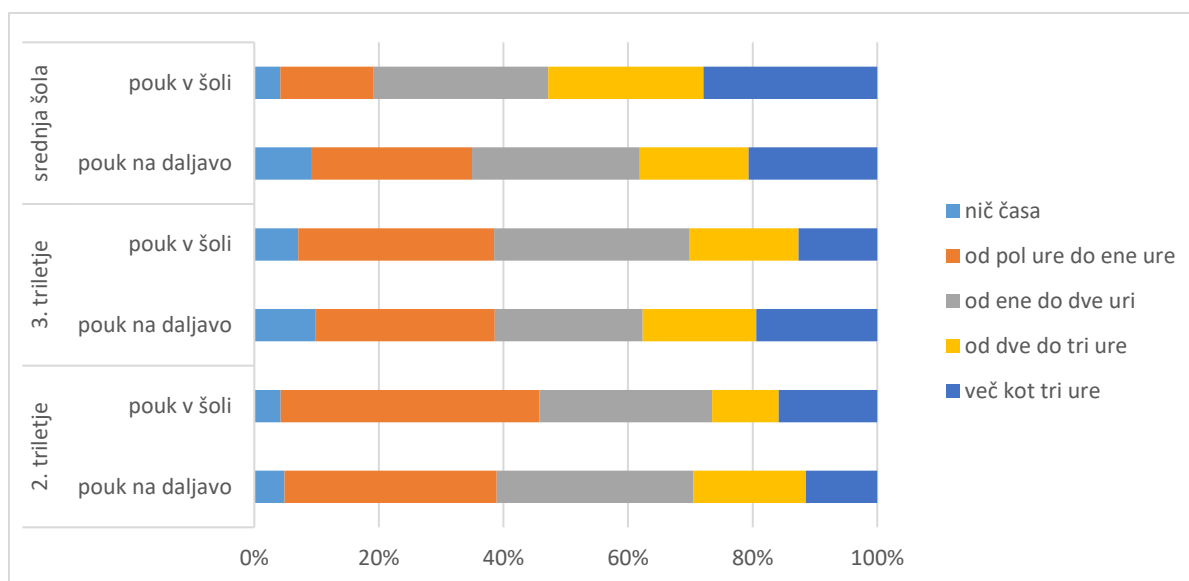

Poraba časa za šolsko delo

Dijaki so večinoma poročali, da so za šolsko delo (naloge, učenje, ponavljanje, dodatne naloge, itd.) pri pouku na daljavo porabili manj časa kot pri pouku v šolskem letu 2021/22, ko je pouk potekal v šoli. Učenci v 2. in 3. triletju OŠ pa so večinoma poročali obratno – da so za šolsko delo pri pouku na daljavo porabili več časa kot pri pouku v šolskem letu 2021/22, ko je pouk potekal v šoli (slika 8). Največ učencev 2. triletja je za učenje v obeh primerjanih situacijah izvajanja pouka porabilo od pol ure do eno uro oz. od ene do dveh ur, podobno so poročali tudi učenci 3. triletja, medtem ko so dijaki poročali o tem, da so med poukom v šoli porabili za učenje več časa kot pri pouku na daljavo, in sicer jih je dobra polovica poročala, da so se učili dve do tri ure dnevno ali več.

Slika 8

Primerjava časa, ki so ga učenci in dijaki porabili za šolsko delo pri pouku na daljavo in pri pouku v šoli

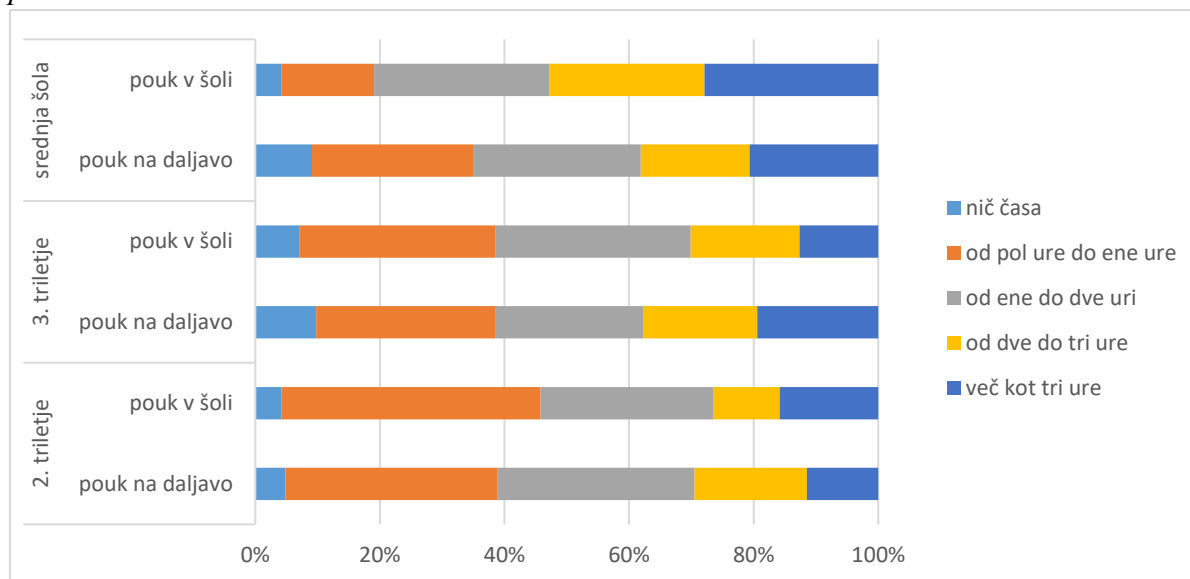

Poraba časa za šolsko delo

Dijaki so večinoma poročali, da so za šolsko delo (naloge, učenje, ponavljanje, dodatne naloge, itd.) pri pouku na daljavo porabili manj časa kot pri pouku v šolskem letu 2021/22, ko je pouk potekal v šoli. Učenci v 2. in 3. triletju OŠ pa so večinoma poročali obratno – da so za šolsko delo pri pouku na daljavo porabili več časa kot pri pouku v šolskem letu 2021/22, ko je pouk potekal v šoli (slika 8). Največ učencev 2. triletja je za učenje v obeh primerjanih situacijah izvajanja pouka porabilo od pol ure do eno uro oz. od ene do dveh ur, podobno so poročali tudi učenci 3. triletja, medtem ko so dijaki poročali o tem, da so med poukom v šoli porabili za učenje več časa kot pri pouku na daljavo, in sicer jih je dobra polovica poročala, da so se učili dve do tri ure dnevno ali več.

Slika 8

Primerjava časa, ki so ga učenci in dijaki porabili za šolsko delo pri pouku na daljavo in pri pouku v šoli

Učno vedenje

Primerjava ocen učencev in dijakov o pogostosti posameznih učnih vedenj med šolanjem na daljavo in poukom v šoli (slika 9, slika 10a – 10h) je v povprečju pokazala približno enako pogostost prisotnosti v primerjanih situacijah izvajanja pouka predvsem za učence 2. triletja, medtem ko so bila povprečja odgovorov pri učencih 3. triletja in dijakih nekoliko nižja. Respondenti so ocenili, da so bila določena učna vedenja prisotna manj pogosto med učenjem na daljavo kot pri pouku v šoli (npr. zbrano sledenje razlagi, vztrajanje pri učenju, sodelovanje s sošolci, prizadevanje). Razlike pri zaznani zbranosti, vztrajnosti, rednosti, prizadevanju, sodelovanju in iskanju pomoči so statistično značilne med tremi skupinami in sledijo enakemu vzorcu: mlajši učenci so poročali o pogostejši prisotnosti učnih vedenj pri pouku na daljavo kot pri pouku v šoli (tabela 13).

Tabela 13

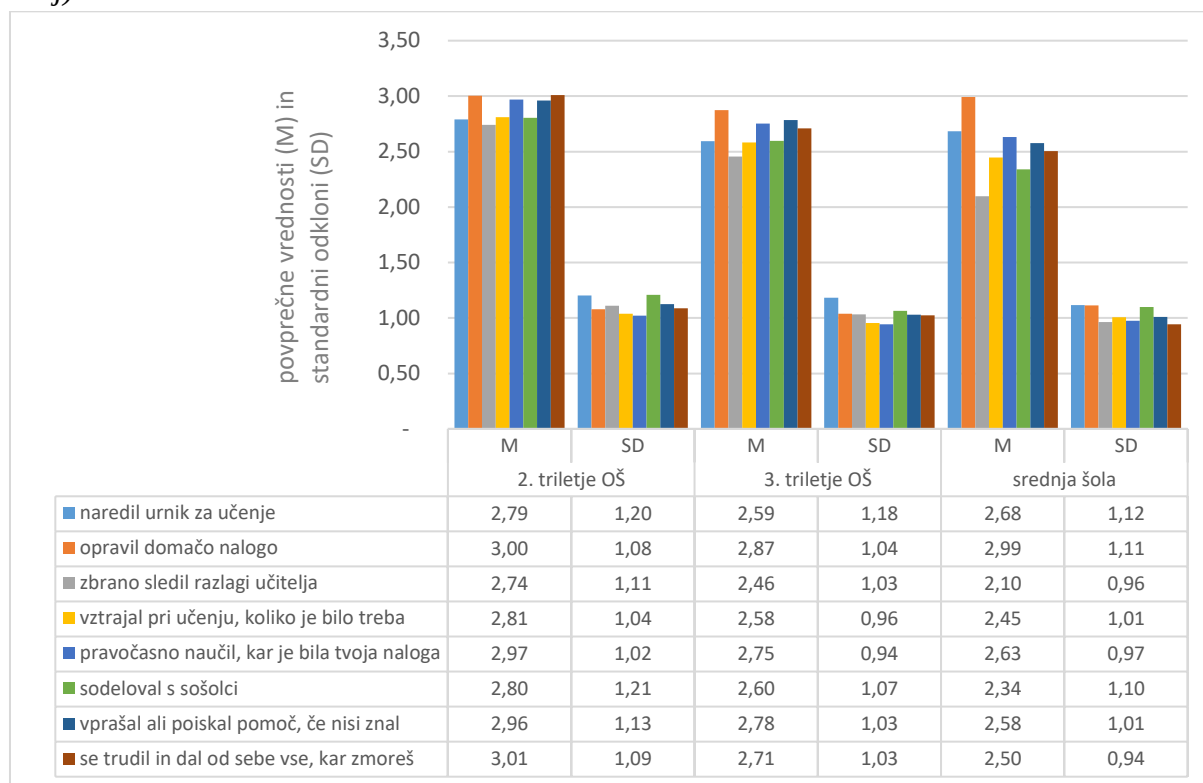
Rezultati ANOVA za merjena področja učnega vedenja med šolanjem na daljavo (načrtovanje učenja, zbranost, vztrajnost, rednost, sodelovanje, iskanje pomoči)

		vsota kvadratov	df	povprečje kvadratov	F	p
Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj naredil urnik za učenje?	med skupinami	7,914	2	3,957	2,970	0,052
	znotraj skupin	2215,841	1663	1,332		
	skupaj	2223,756	1665			

Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj pravočasno opravil domačo nalogo?	med skupinami	5,554	2	2,777	2,359	0,095
	znotraj skupin	2178,410	1850	1,178		
	skupaj	2183,964	1852			
Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj zbrano sledil razlagi učitelja?	med skupinami	129,315	2	64,658	62,255	0,000
	znotraj skupin	1945,294	1873	1,039		
	skupaj	2074,610	1875			
Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj vztrajal pri učenju, koliko je bilo treba?	med skupinami	37,517	2	18,758	18,765	0,000
	znotraj skupin	1849,368	1850	1,000		
	skupaj	1886,885	1852			
Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj se pravočasno naučil, kar je bila tvoja naloga?	med skupinami	32,123	2	16,061	16,859	0,000
	znotraj skupin	1752,939	1840	,953		
	skupaj	1785,061	1842			
Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj pri pouku sodeloval s sošolci?	med skupinami	66,299	2	33,150	26,638	0,000
	znotraj skupin	2307,233	1854	1,244		
	skupaj	2373,533	1856			
Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj vprašal ali poiskal pomoč, če nisi znal?	med skupinami	44,701	2	22,351	20,592	0,000
	znotraj skupin	1996,093	1839	1,085		
	skupaj	2040,795	1841			
Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj se trudil in dal od sebe vse, kar zmoreš?	med skupinami	72,752	2	36,376	36,266	0,000
	znotraj skupin	1842,548	1837	1,003		
	skupaj	1915,299	1839			

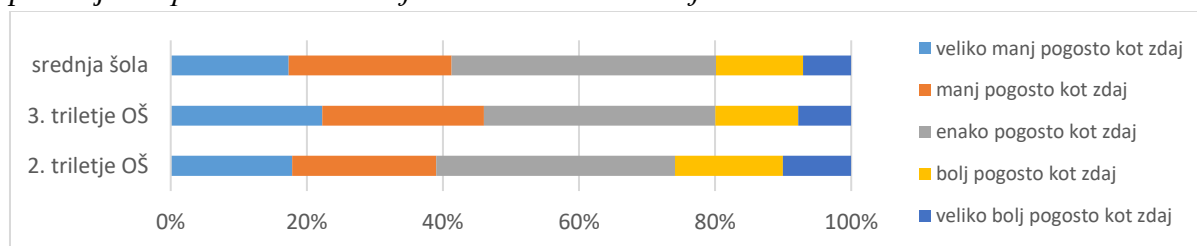
Slika 9

Osnovne statistike odgovorov učencev in dijakov o pogostosti učnih vedenj pri pouku v šoli v primerjavi s poukom na daljavo (1 = veliko manj pogosto kot zdaj, 5 = veliko bolj pogosto kot zdaj)

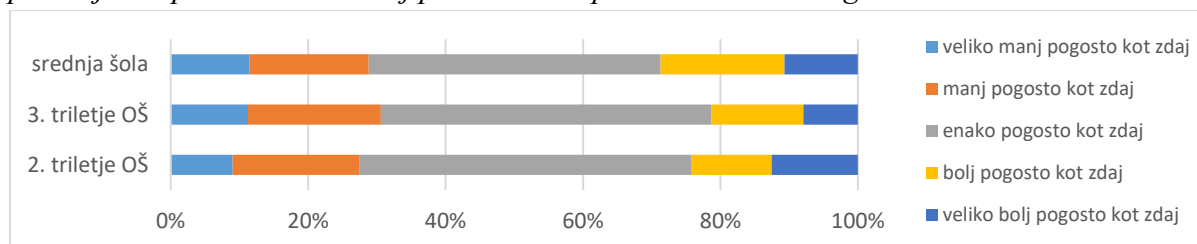
Slika 10a

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj naredil urnik za učenje?

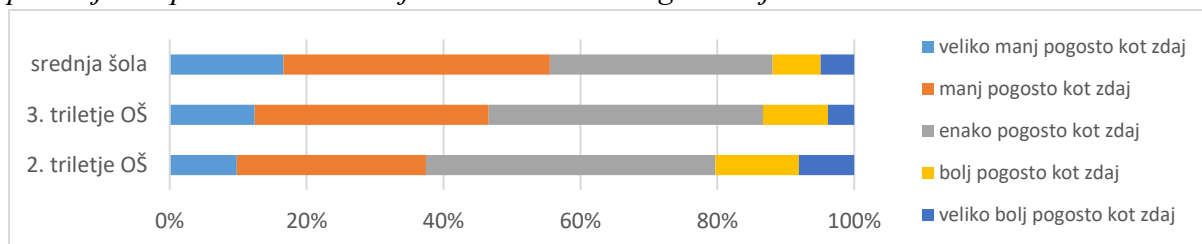
Slika 10b

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj pravočasno opravil domačo nalogo?

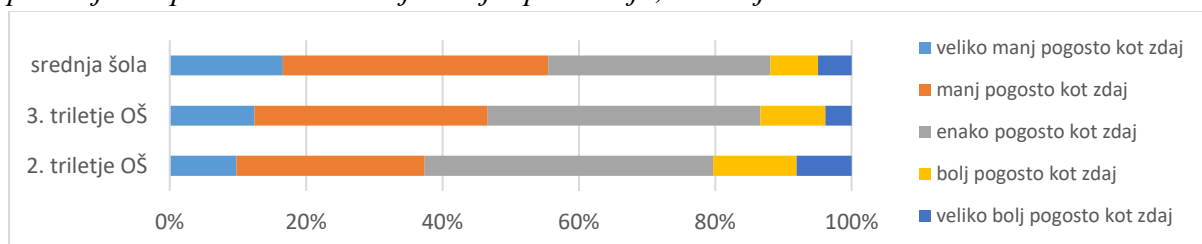
Slika 10c

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj zbrano sledil razlagi učitelja?

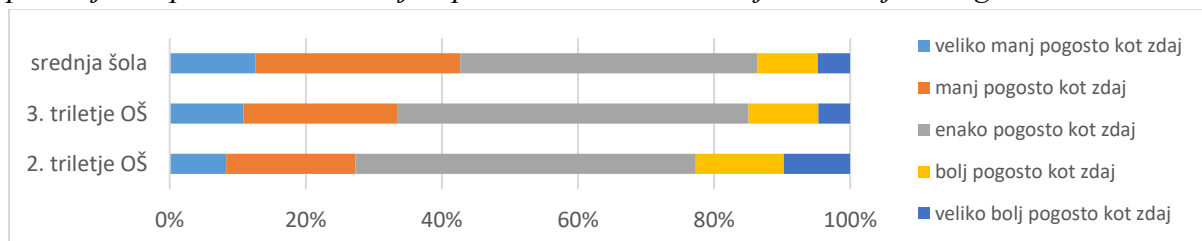
Slika 10d

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj vztrajal pri učenju, koliko je bilo treba?

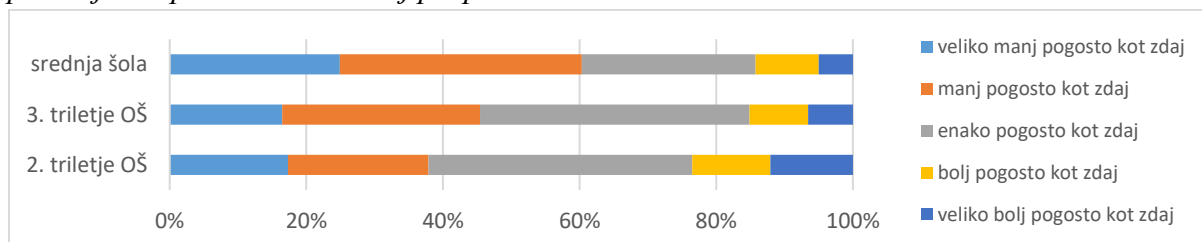
Slika 10e

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj se pravočasno naučil, kar je bila tvoja naloga?

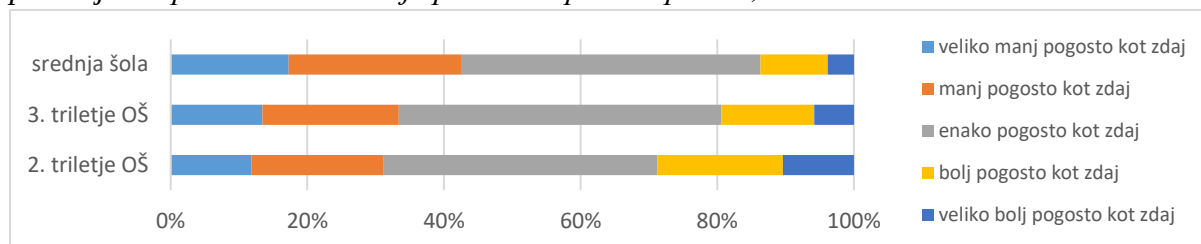
Slika 10f

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj pri pouku sodeloval s sošolci?

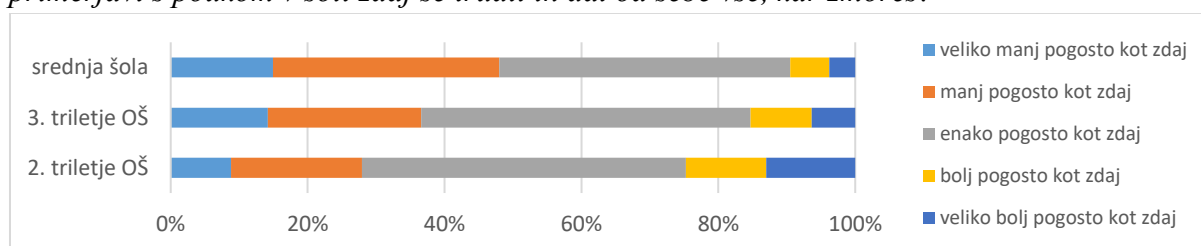
Slika 10g

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj vprašal ali poiskal pomoč, če nisi znal?

Slika 10h

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako pogosto si med poukom na daljavo v primerjavi s poukom v šoli zdaj se trudil in dal od sebe vse, kar zmoreš?

Pomoč pri učenju

Učenci in dijaki so ocenili, da so od učiteljev, odkar so se vrnili k pouku v šoli, v povprečju prejeli enako do več pomoči v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo (tabela 14); razlika v zaznavi prejete pomoči, ki je tudi statistično značilna ($F(2, 1903) = 9,113$; $p = 0,0001$) se je pokazala med mlajšimi učenci, ki so poročali o več zaznane pomoči od učiteljev, odkar so se vrnili v šolo, kot respondenti iz drugih dveh skupin (slika 11; post hoc testi so shranjeni v arhivu raziskave).

Tabela 14

Ocena učencev in dijakov o zaznani pomoči učiteljev, ko pouk poteka v šoli, v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo

	ocena zaznane pomoči (f %)					Σ
	zdaj veliko manj	zdaj manj	enako	zdaj več	zdaj veliko več	
učenci 2. triletja	5,7	8,0	40,0	32,4	13,9	100,0
učenci 3. triletja	4,4	11,1	51,2	27,9	5,4	100,0
dijaki	4,7	9,2	49,5	33,4	3,2	100,0

Učenci 3. triletja in dijaki so poročali, da so v času pouka v šoli od svojih staršev v povprečju prejeli enako do manj pomoči kot takrat, ko so se šolali od doma, medtem ko so učenci 2. triletja starševsko pomoč pri njihovem učenju v povprečju ocenili kot enako do večjo (tabela 15);

opisana razlika med skupinami respondentov je tudi statistično značilna ($F(2, 1909) = 16,081$; $p = 0,0001$) (slika 11; post hoc testi so shranjeni v arhivu raziskave).

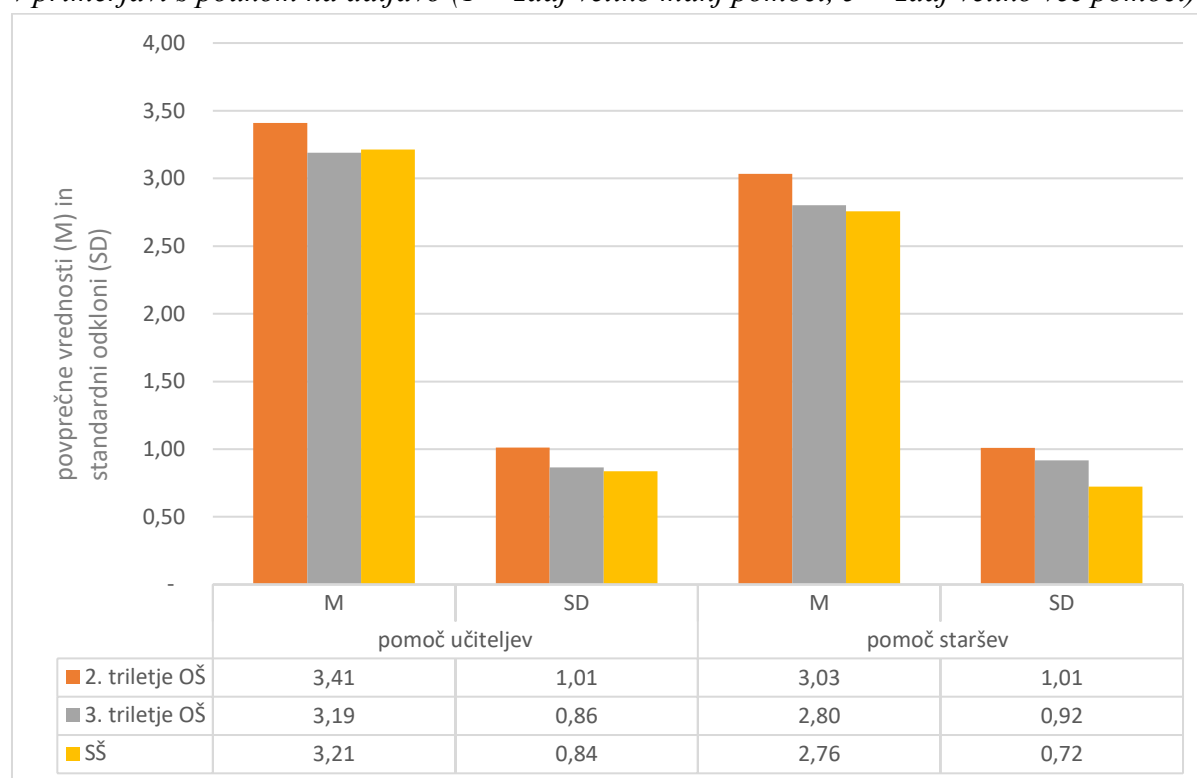
Tabela 15

Ocena učencev in dijakov o zaznani pomoči staršev, ko pouk poteka v šoli, v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo

	ocena zaznane pomoči (f %)					Σ
	zdaj veliko manj	zdaj manj	enako	zdaj več	zdaj veliko več	
učenci 2. triletja	7,8	16,7	49,0	17,4	9,1	100,0
učenci 3. triletja	8,2	17,2	61,3	8,9	4,4	100,00
dijaki	9,0	13,2	71,8	5,1	0,9	100,0

Slika 11

Osnovne statistike odgovorov učencev in dijakov o pomoči učiteljev in staršev pri pouku v šoli v primerjavi s poukom na daljavo (1 = zdaj veliko manj pomoči, 5 = zdaj veliko več pomoči)

4 Primerjava življenja oz. psihosocialnega počutja učencev in dijakov med pandemijo covid-19 v času izobraževanja na daljavo s časom pouka v šoli po prenehanju ukrepa izobraževanja na daljavo v šolskem letu 2021/22

Zadovoljstvo

Trenutno zadovoljstvo učencev in dijakov v času, ko je pouk potekal v šoli v šolskem letu 2021/22, v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, smo ocenili s sestavljenim vprašanjem zaprtega tipa, v okviru katerega smo preverili 14 različnih vidikov zadovoljstva (šolsko delo, ocene, življenje, prosti čas, medosebni odnosi, zdravje, telesna aktivnost, zadovoljstvo s samim seboj); na sliki 12 so prikazane osnovne statistike odgovorov primerjalno za vse tri skupine sodelujočih, na slikah 13a – 13n pa deleži odgovorov na posamezna vprašanja. Tako učenci kot dijaki so bili v času pouka v šoli večinoma bolj zadovoljni z različnimi vidiki življenja in šolanja v primerjavi s časom izobraževanja na daljavo.

Serija enosmernih analiz variance (ANOVA) je pokazala nekatere statistično značilne razlike med skupinami; v večini primerov gre za odstopanja v smislu večjega zadovoljstva pri mlajših učencih v primerjavi z učenci 3. triletja in srednješolci predvsem na področjih telesne aktivnosti, zdravja, prostega časa in šolskih ocen (tabela 16; post hoc testi so shranjeni v arhivu raziskave).

Tabela 16

Rezultati ANOVA za merjene vidike zadovoljstva v času pouka v šoli v primerjavi s časom pouka na daljavo

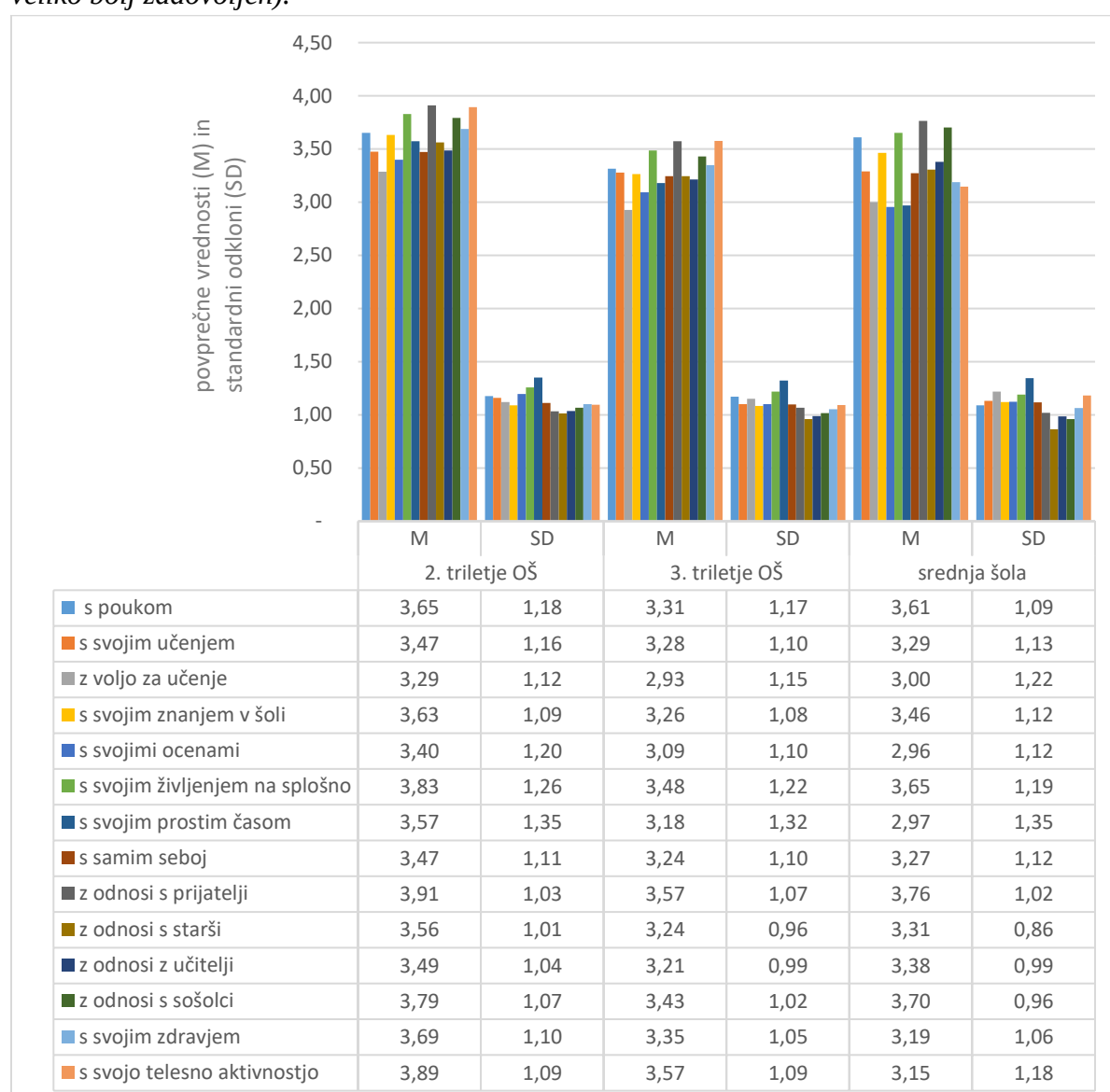
		vsota kvadratov	df	povprečje kvadratov	F	p
Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s poukom?	med skupinami	39,753	2	19,877	15,466	0,000
	znotraj skupin	2521,509	1962	1,285		
	skupaj	2561,262	1964			
Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s svojim učenjem?	med skupinami	12,573	2	6,286	4,939	0,007
	znotraj skupin	2497,394	1962	1,273		
	skupaj	2509,967	1964			
Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, z voljo, ki jo imaš za učenje?	med skupinami	36,490	2	18,245	13,177	0,000
	znotraj skupin	2716,658	1962	1,385		
	skupaj	2753,148	1964			
Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je	med skupinami	35,145	2	17,573	14,463	0,000

šola potekala na daljavo, s svojim znanjem v šoli?	znotraj skupin	2383,891	1962	1,215		
	skupaj	2419,036	1964			
Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s svojimi ocenami?	med skupinami	60,310	2	30,155	23,436	0,00 0
	znotraj skupin	2524,536	1962	1,287		
	skupaj	2584,847	1964			
Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s svojim življenjem na splošno?	med skupinami	30,283	2	15,141	10,264	0,00 0
	znotraj skupin	2894,353	1962	1,475		
	skupaj	2924,636	1964			
Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s svojim prostim časom?	med skupinami	111,878	2	55,939	31,138	0,00 0
	znotraj skupin	3524,668	1962	1,796		
	skupaj	3636,547	1964			
Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s samim seboj?	med skupinami	15,735	2	7,868	6,377	0,00 2
	znotraj skupin	2397,174	1943	1,234		
	skupaj	2412,909	1945			
Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, z odnosi s prijatelji?	med skupinami	29,592	2	14,796	13,769	0,00 0
	znotraj skupin	2087,876	1943	1,075		
	skupaj	2117,468	1945			
Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, z odnosi s starši?	med skupinami	28,726	2	14,363	16,607	0,00 0
	znotraj skupin	1680,445	1943	0,865		
	skupaj	1709,172	1945			
Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, z odnosi z učitelji?	med skupinami	19,809	2	9,904	9,921	0,00 0
	znotraj skupin	1939,826	1943	0,998		
	skupaj	1959,635	1945			
Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, z odnosi s sošolci?	med skupinami	39,890	2	19,945	19,844	0,00 0
	znotraj skupin	1952,896	1943	1,005		
	skupaj	1992,786	1945			
Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je	med skupinami	76,167	2	38,083	33,246	0,00 0

šola potekala na daljavo, s svojim zdravjem?	znotraj skupin	2225,710	1943	1,146		
	skupaj	2301,877	1945			
Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s svojo telesno aktivnostjo?	med skupinami	182,324	2	91,162	70,602	0,000
	znotraj skupin	2508,829	1943	1,291		
	skupaj	2691,154	1945			

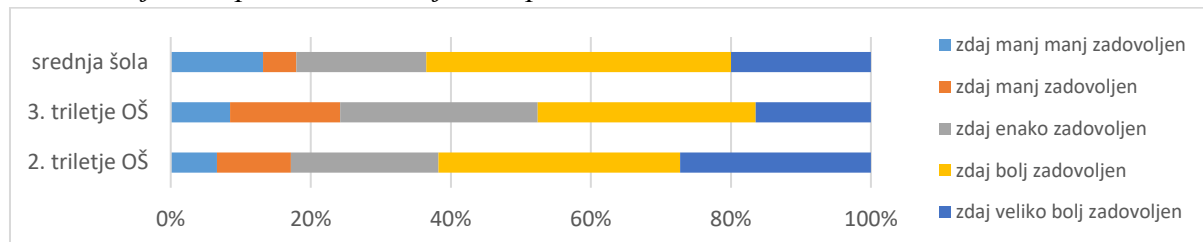
Slika 12

Osnovne statistike odgovorov učencev in dijakov o zadovoljstvu v času pouka v šoli v primerjavi s časom pouka na daljavo po posameznih vidikih (1 = zdaj veliko manj zadovoljen, 5 = zdaj veliko bolj zadovoljen).

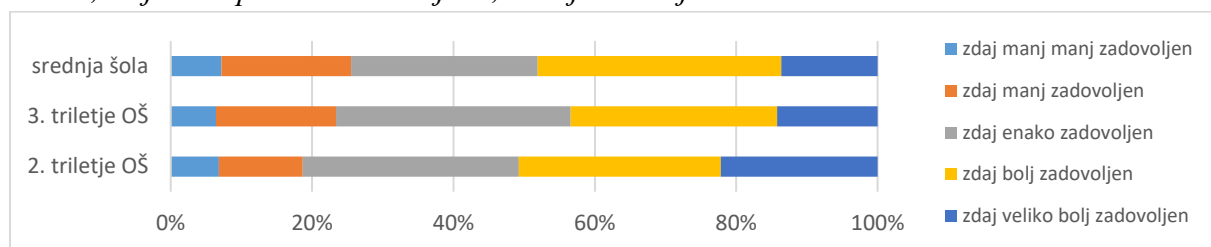
Slika 13a

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s poukom?

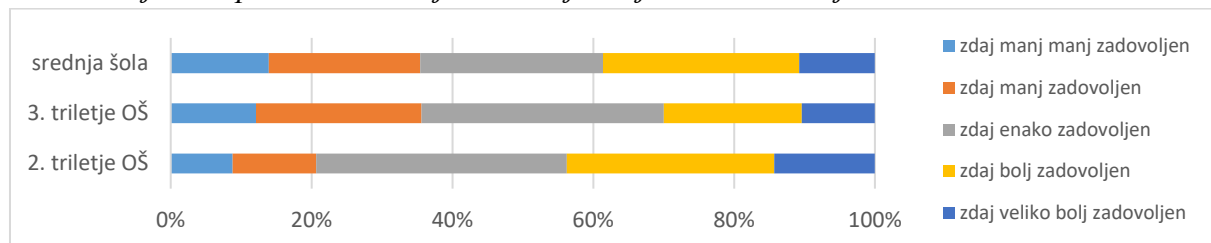
Slika 13b

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s svojim učenjem?

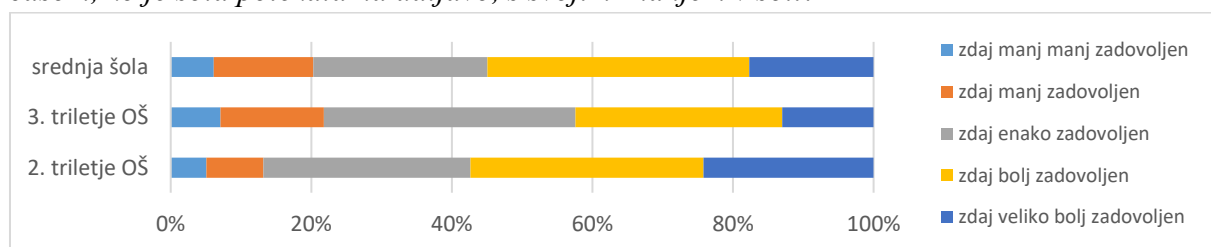
Slika 13c

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, z voljo, ki jo imaš za učenje?

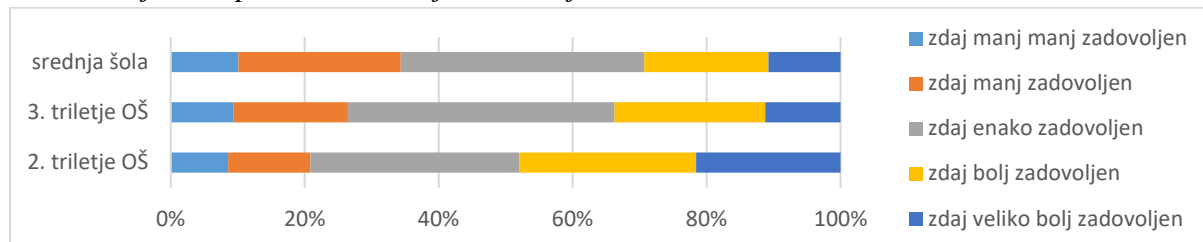
Slika 13d

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s svojim znanjem v šoli?

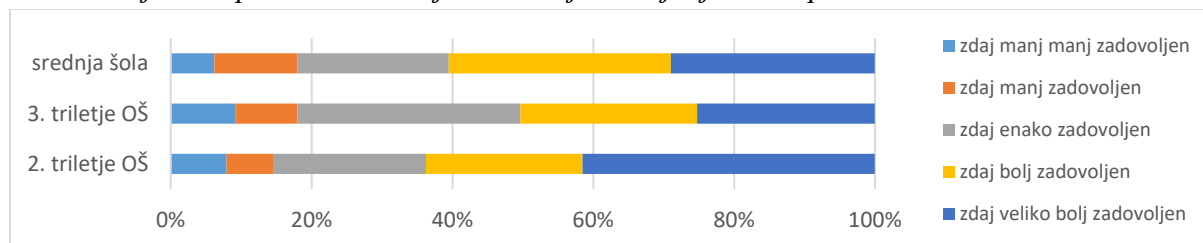
Slika 13e

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s svojimi ocenami?

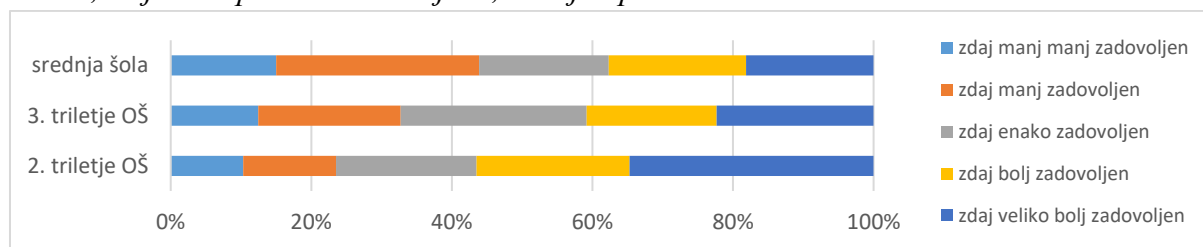
Slika 13f

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s svojim življenjem na splošno?

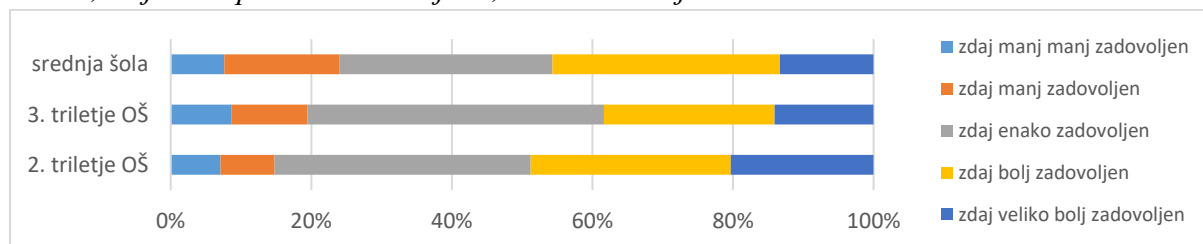
Slika 13g

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s svojim prostim časom?

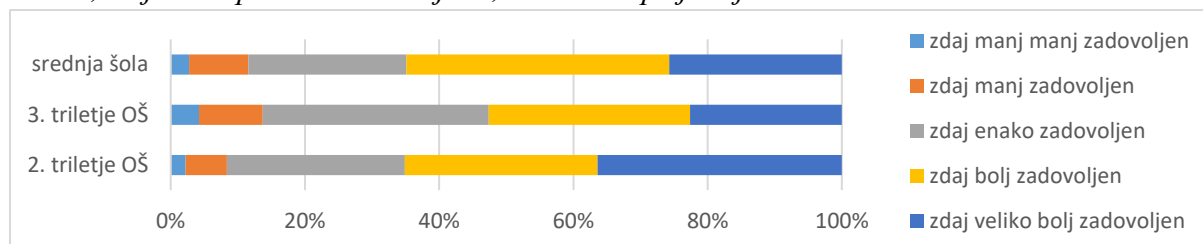
Slika 13h

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s samim seboj?

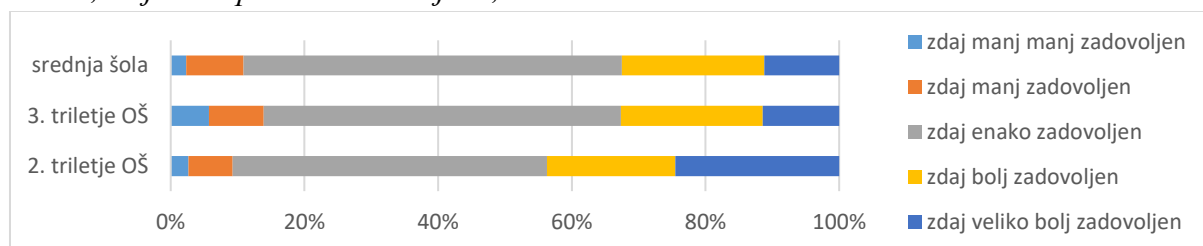
Slika 13i

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, z odnosi s prijatelji?

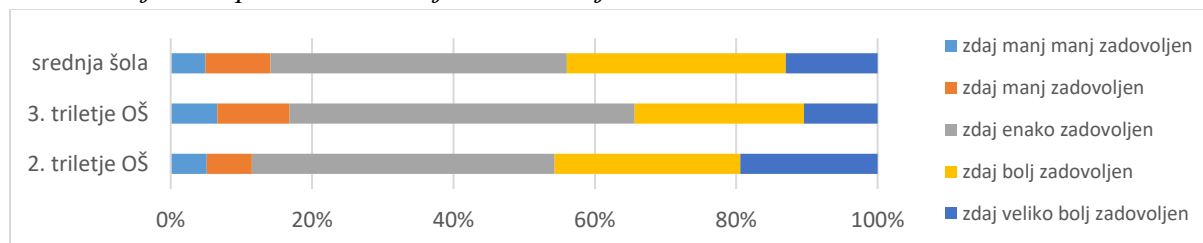
Slika 13j

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s starši?

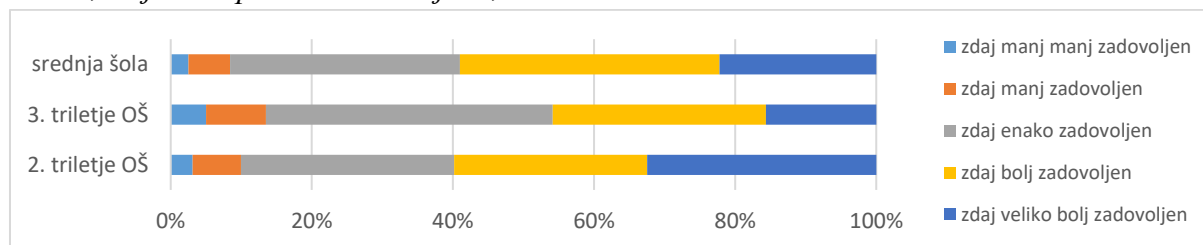
Slika 13k

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, z učitelji?

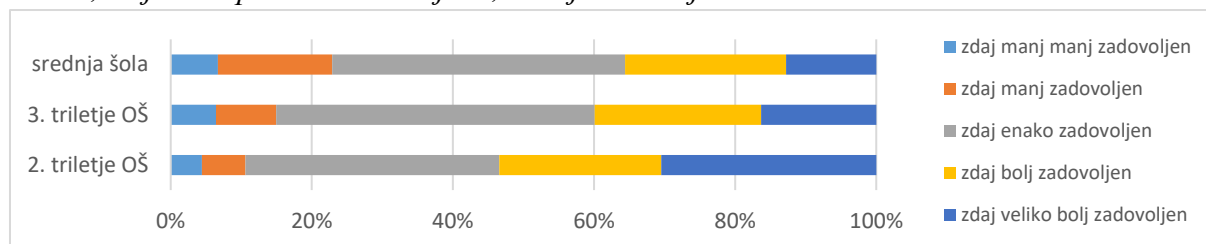
Slika 13l

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s sošolci?

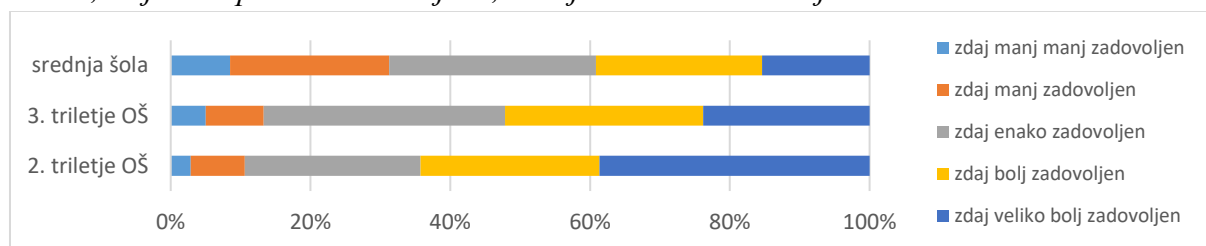
Slika 13m

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s svojim zdravjem?

Slika 13n

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako zadovoljen si zdaj v primerjavi s časom, ko je šola potekala na daljavo, s svojo telesno aktivnostjo?

Počutje

Sodelujoči učenci in dijaki so svoje trenutno počutje, ob koncu šolskega leta 2021/22 ocenili kot boljše v primerjavi s počutjem v času šolanja na daljavo. Učenci 2. triletja so poročali o statistično značilno boljšem počutju kot starejši osnovnošolci in dijaki ($F(2, 1921) = 25,137$; $p = 0,0001$; post hoc testi so shranjeni v arhivu raziskave) (slika 14, tabela 17).

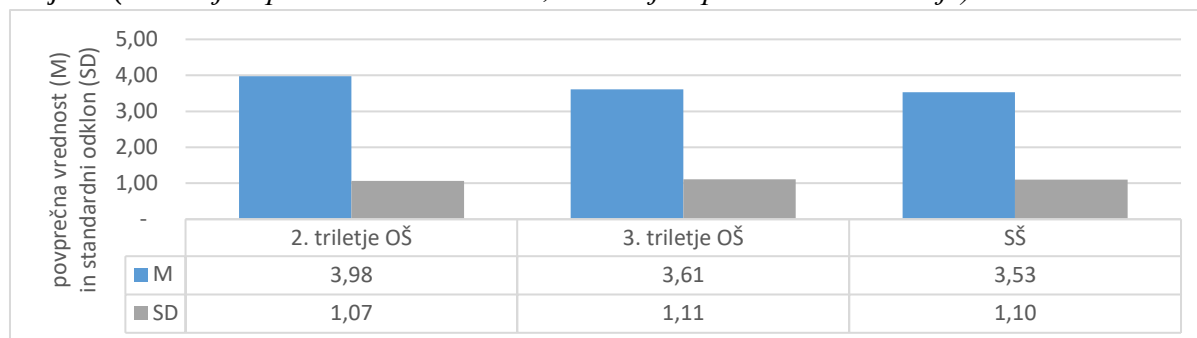
Tabela 17

Ocena učencev in dijakov o počutju v času pouka v šoli v primerjavi s časom pouka na daljavo

	primerjava počutja (f %)					Σ
	zdaj se počutim veliko slabše	zdaj se počutim slabše	enako se počutim	zdaj se počutim bolje	zdaj se počutim veliko bolje	
učenci 2. triletja	4,1	4,5	20,0	32,7	38,7	100,0
učenci 3. triletja	6,1	9,1	24,3	38,3	22,2	100,0
dijaki	6,0	11,9	23,5	40,3	18,3	100,0

Slika 14

Primerjava počutja učencev in dijakov v času pouka v šoli v primerjavi s časom pouka na daljavo (1 – zdaj se počutim veliko slabše, 5 – zdaj se počutim veliko bolje)

Zaskrbljenost

Učenci in dijaki so poročali o svoji trenutni zaskrbljenosti v iztekajočem se šolskem letu 2021/22 v primerjavi s svojo zaskrbljenostjo, kot so jo občutili med šolanjem na daljavo. Mlajši učenci so v povprečju ocenili, da je njihova trenutna zaskrbljenost nižja kot med šolanjem na daljavo (tabela 18).

Tabela 18

Trenutna zaskrbljenost učencev 2. triletja med poukom v šoli v primerjavi s časom med pandemijo, ko je šola potekala na daljavo – osnovne statistike in stopnja zaskrbljenosti

n	M	SD	zaskrbljenost (f %)					Σ
			sploh nisem zaskrbljen	malo sem zaskrbljen	enako sem zaskrbljen	bolj sem zaskrbljen	zelo sem zaskrbljen	
440	2,20	1,08	30,2	35,7	21,4	9,1	3,6	100,0

Starejši učenci in dijaki so o zaskrbljenosti poročali na podlagi sestavljenega vprašanja, ki je vsebovalo 10 podvprašanj o zaskrbljenosti na področju šolskega učenja, socialnih odnosov, zdravja in življenja na splošno (slika 15). Izračuni serije *t*-testa za neodvisne vzorce so pokazali statistično značilne razlike med skupinama osnovnošolcev in srednješolcev, in sicer so slednji poročali o višji stopnji zaskrbljenosti na področju učenja (šolsko delo, znanje, ocene) ter zdravja učiteljev, v manjši meri tudi zdravja prijateljev, pandemije in počitnic, medtem ko so osnovnošolci poročali o statistično značilno višji zaskrbljenosti glede zdravja družinskih članov, življenja na splošno in prihodnosti (tabela 19).

Slika 15

Osnovne statistike ocene zaskrbljenosti učencev 3. triletja OŠ in dijakov med poukom v šoli v primerjavi s časom med pandemijo, ko je šola potekala na daljavo (1 = sploh nisem zaskrbljen, 5 = zelo sem zaskrbljen)

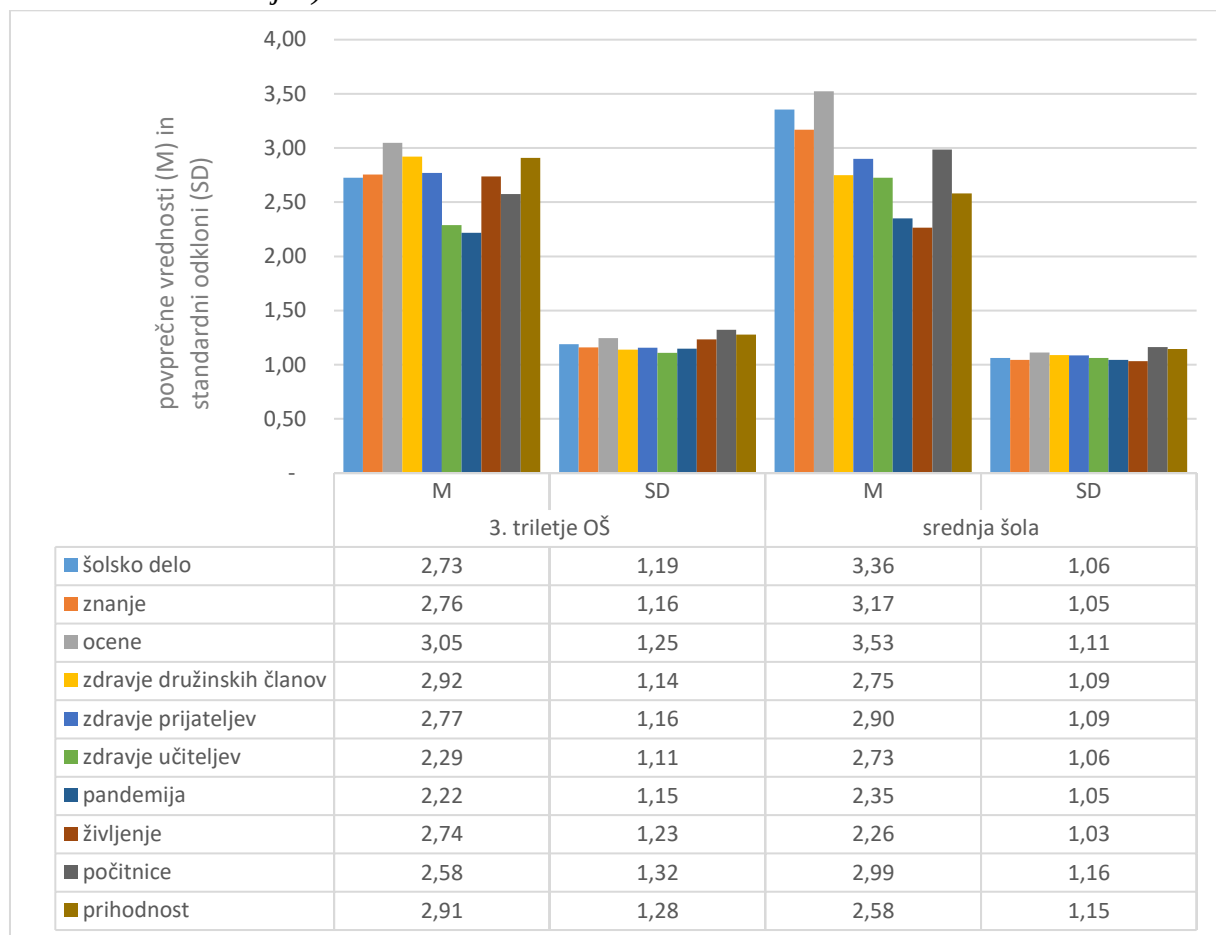

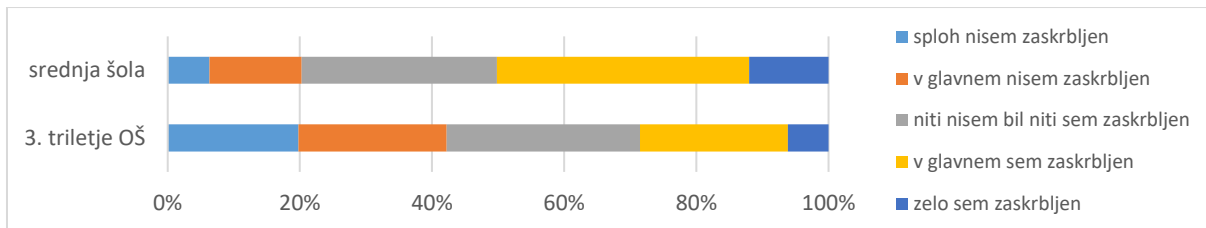
Tabela 19

Rezultati t-testa o zaskrbljenosti osnovnošolcev in srednješolcev med poukom v šoli v primerjavi z zaskrbljenostjo med poukom na daljavo

	VIZ_raven	M	SD	t	df	p
Kako si zdaj zaskrbljen zaradi šolskega dela?	3. triletje OŠ	2,7268	1,18867	-10,301	1113,463	0,000
	srednja šola	3,3560	1,06268			
Kako si zdaj zaskrbljen zaradi znanja?	3. triletje OŠ	2,7566	1,15862	-6,888	1121,650	0,000
	srednja šola	3,1680	1,04553			
Kako si zdaj zaskrbljen zaradi ocen?	3. triletje OŠ	3,0473	1,24515	-7,468	1113,245	0,000
	srednja šola	3,5250	1,11289			
Kako si zdaj zaskrbljen zaradi zdravja družinskih članov?	3. triletje OŠ	2,9194	1,13963	2,832	1171,589	0,005
	srednja šola	2,7497	1,08784			
Kako si zdaj zaskrbljen zaradi zdravja prijateljev?	3. triletje OŠ	2,7706	1,15845	-2,119	1154,872	0,034
	srednja šola	2,8988	1,08533			
Kako si zdaj zaskrbljen zaradi zdravja učiteljev?	3. triletje OŠ	2,2890	1,11081	-7,467	1172,265	0,000
	srednja šola	2,7253	1,06113			
Kako si zdaj zaskrbljen zaradi pandemije?	3. triletje OŠ	2,2172	1,14943	-2,261	1129,237	0,024
	srednja šola	2,3515	1,04622			
Kako si zdaj zaskrbljen zaradi življenja?	3. triletje OŠ	2,7373	1,23302	7,632	1059,006	0,000
	srednja šola	2,2636	1,03423			
Kako si zdaj zaskrbljen zaradi počitnic?	3. triletje OŠ	2,5762	1,32151	-6,077	1099,523	0,000
	srednja šola	2,9867	1,16263			
Kako si zdaj zaskrbljen zaradi prihodnosti?	3. triletje OŠ	2,9089	1,27683	4,981	1116,685	0,000
	srednja šola	2,5818	1,14570			

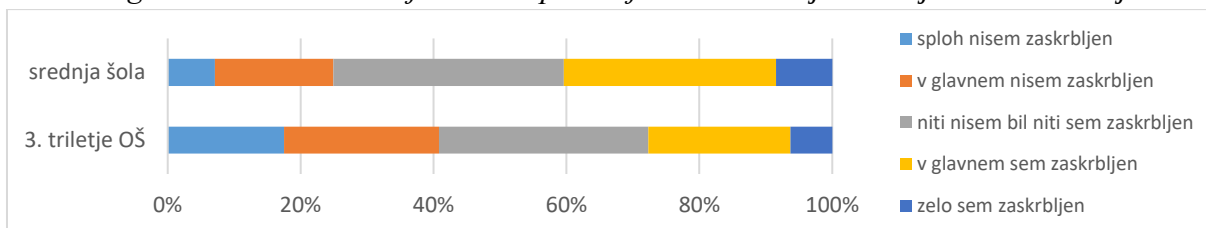
Slika 16a

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako si zdaj zaskrbljen zaradi šolskega dela?

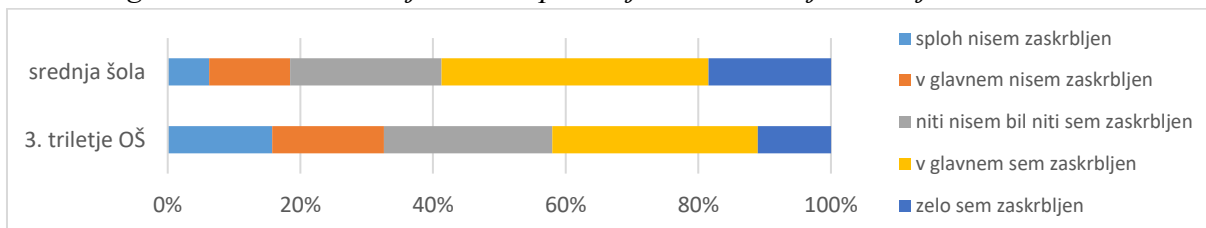
Slika 16b

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako si zdaj zaskrbljen zaradi znanja?

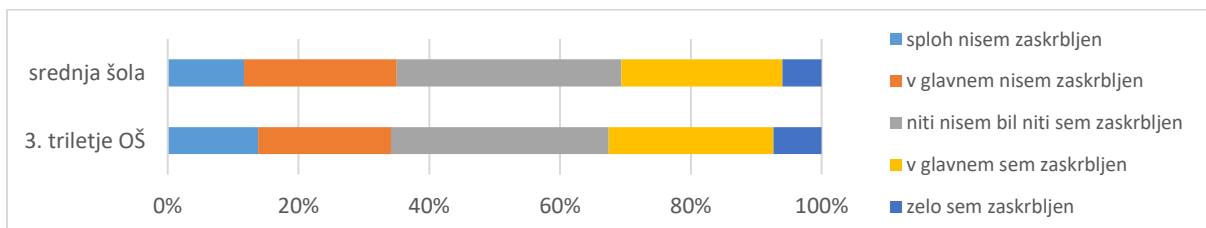
Slika 16c

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako si zdaj zaskrbljen zaradi ocen?

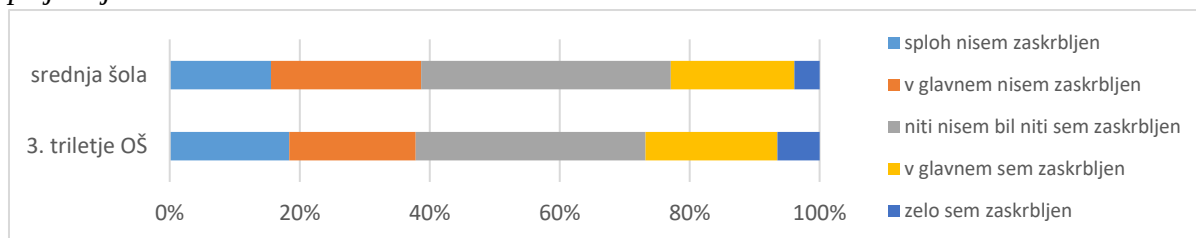
Slika 16d

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako si zdaj zaskrbljen zaradi zdravja družinskih članov?

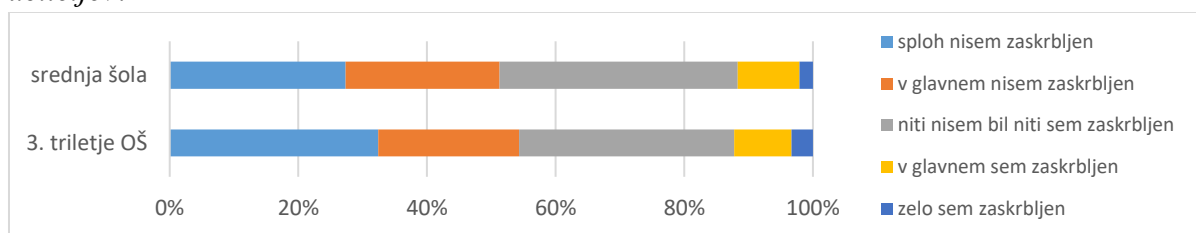
Slika 16e

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako si zdaj zaskrbljen zaradi zdravja prijateljev?

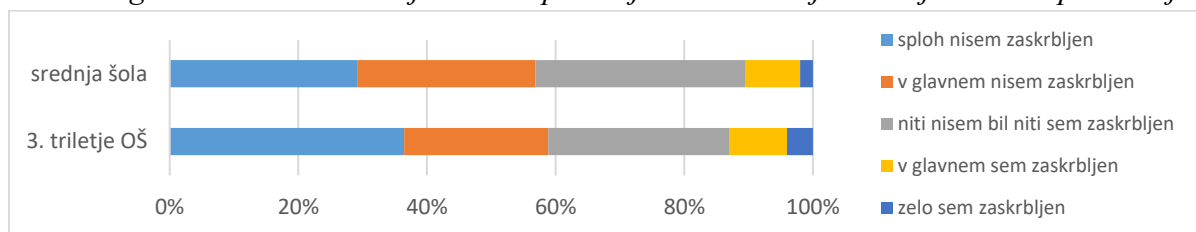
Slika 16f

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako si zdaj zaskrbljen zaradi zdravja učiteljev?

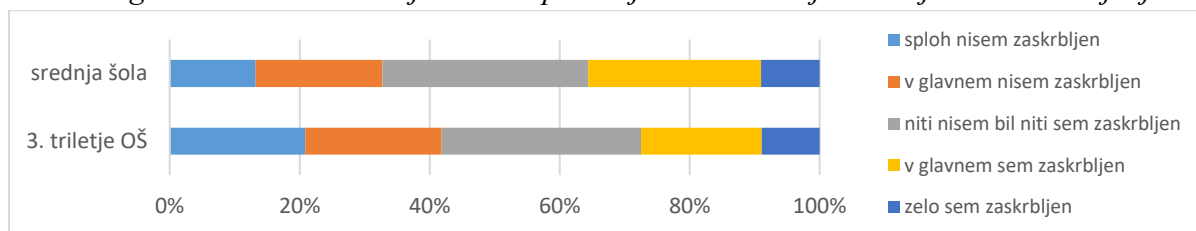
Slika 16g

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako si zdaj zaskrbljen zaradi pandemije?

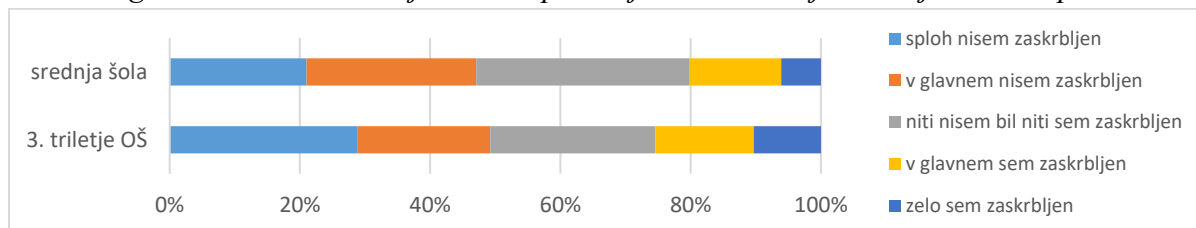
Slika 16h

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako si zdaj zaskrbljen zaradi življenja?

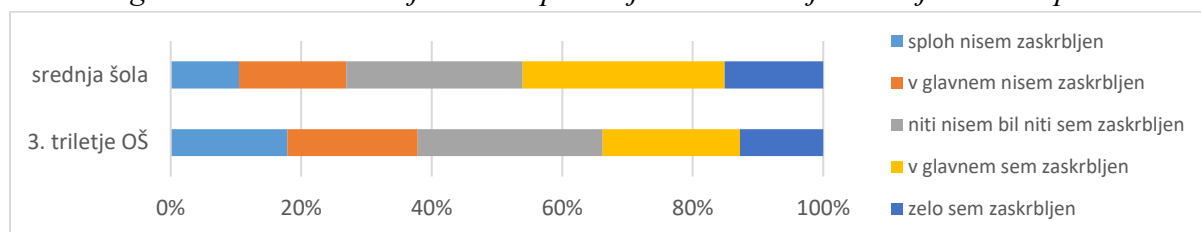
Slika 16i

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako si zdaj zaskrbljen zaradi počitnic?

Slika 16j

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Kako si zdaj zaskrbljen zaradi prihodnosti?

Druženje

Pogostost socialnih stikov v času, ko je pouk potekal v šoli, v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, smo ocenili s sestavljenim vprašanjem zaprtega tipa, v okviru katerega smo preverili socialne odnose respondentov z njihovimi starši in drugimi družinskimi člani ter sorodniki, sosedi in prijatelji, poleg tega pa smo vprašali tudi, koliko časa tedensko učenci in dijaki preživljajo sami, torej brez družbe. Na sliki 17 so prikazane osnovne statistike odgovorov primerjalno za vse tri skupine sodelujočih, na slikah 18a – 18g pa deleži odgovorov za druženja s posameznimi socialnimi skupinami. Učenci 2. triletja ocenjujejo, da se tedensko v povprečju med poukom v šoli več družijo s posamezniki oz. socialnimi skupinami kot učenci 3. triletja in dijaki, čeprav je trend povečanega druženja opazen pri vseh respondentih. Serija enosmernih analiz variance (ANOVA) je potrdila omenjene statistično značilne razlike med skupinami (tabela 20; post hoc testi so shranjeni v arhivu raziskave).

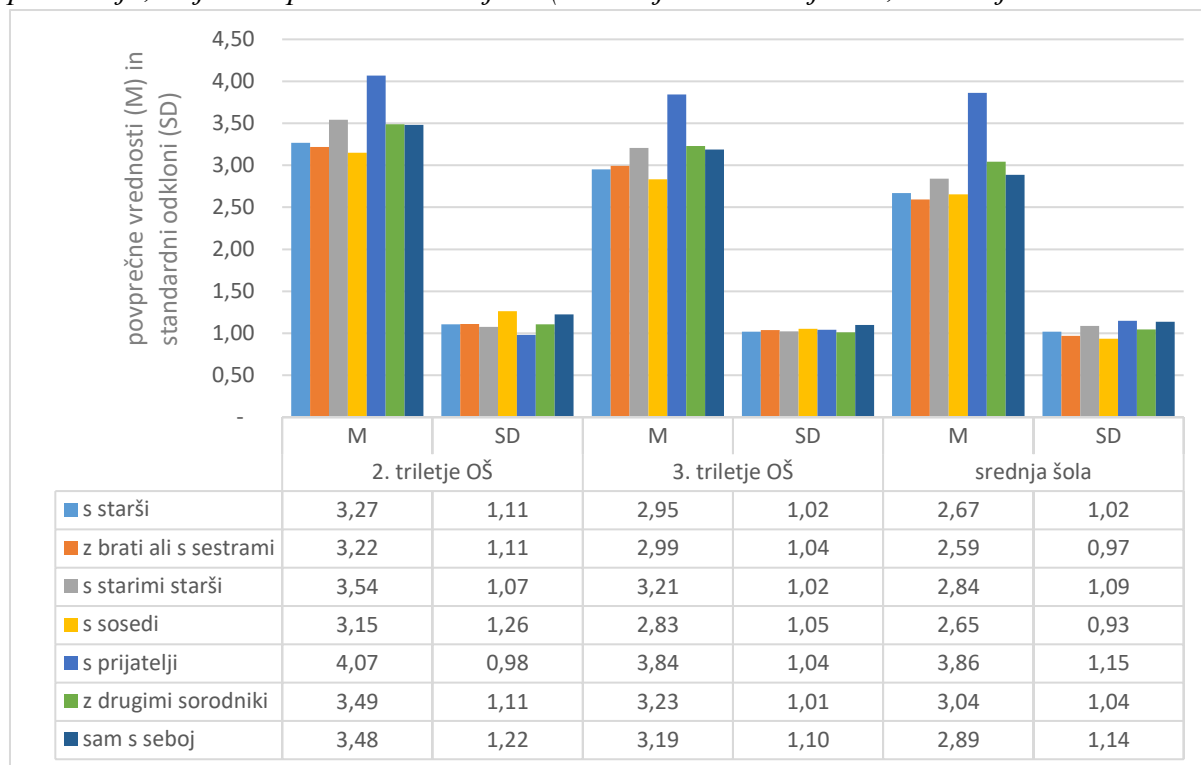
Tabela 20

Rezultati ANOVA za merjene vidike druženja v času pouka v šoli v primerjavi s časom pouka na daljavo

		vsota kvadratov	df	povprečje kvadratov	F	p
Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s starši?	med skupinami	106,072	2	53,036	49,149	0,000
	znotraj skupin	2020,075	1872	1,079		
	skupaj	2126,147	1874			
Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, z brati ali s sestrmi?	med skupinami	119,728	2	59,864	57,061	0,000
	znotraj skupin	1833,863	1748	1,049		
	skupaj	1953,591	1750			
Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s starimi starši?	med skupinami	146,276	2	73,138	64,352	0,000
	znotraj skupin	2084,383	1834	1,137		
	skupaj	2230,659	1836			
Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s sosedi?	med skupinami	63,764	2	31,882	28,702	0,000
	znotraj skupin	1839,488	1656	1,111		
	skupaj	1903,253	1658			
Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s prijatelji?	med skupinami	14,889	2	7,445	6,370	0,002
	znotraj skupin	2174,921	1861	1,169		
	skupaj	2189,811	1863			
Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, z drugimi sorodniki?	med skupinami	55,789	2	27,894	25,346	0,000
	znotraj skupin	1990,875	1809	1,101		
	skupaj	2046,664	1811			
Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s samim seboj?	med skupinami	101,318	2	50,659	37,899	0,000
	znotraj skupin	2340,531	1751	1,337		
	skupaj	2441,849	1753			

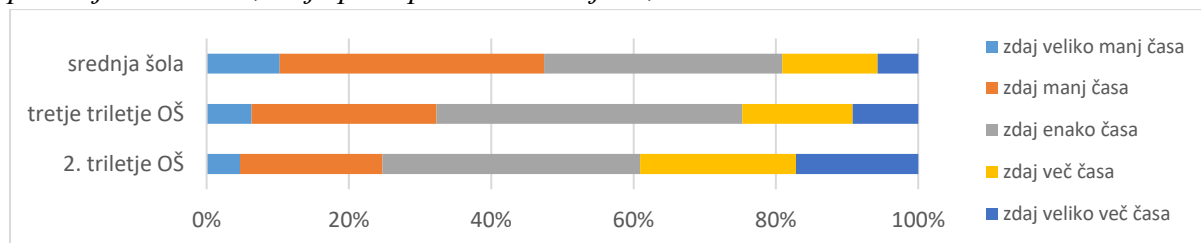
Slika 17

Osnovne statistike ocene pogostosti druženja med poukom v šoli v primerjavi s časom med pandemijo, ko je šola potekala na daljavo (1 = zdaj veliko manj časa, 5 = zdaj veliko več časa)

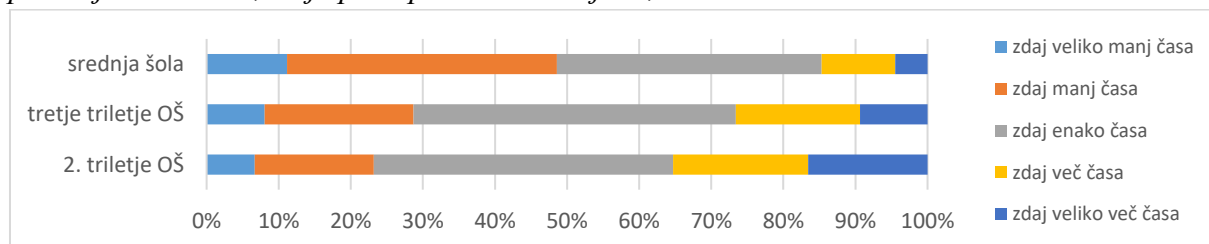
Slika 18a

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s starši?

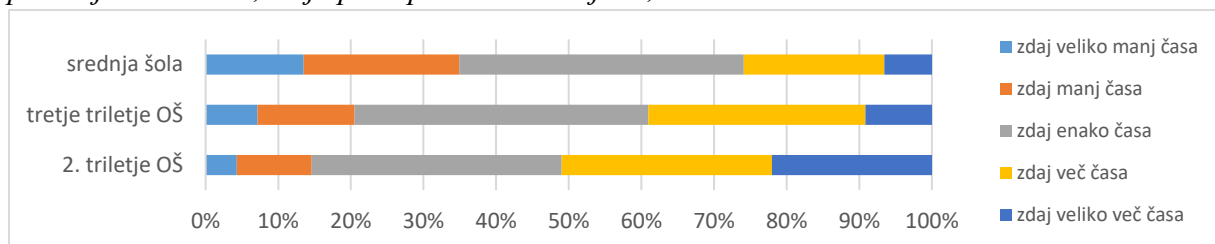
Slika 18b

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, z brati in sestrami?

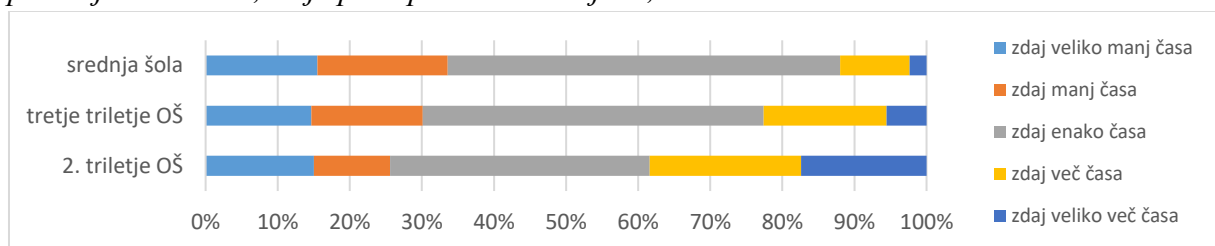
Slika 18c

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s starimi starši?

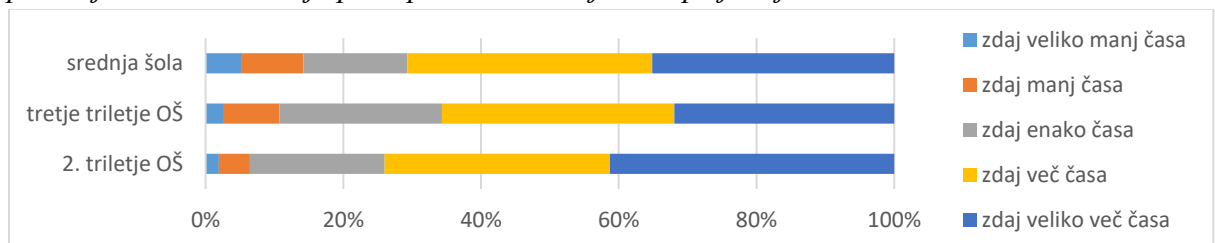
Slika 18d

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s sosedi?

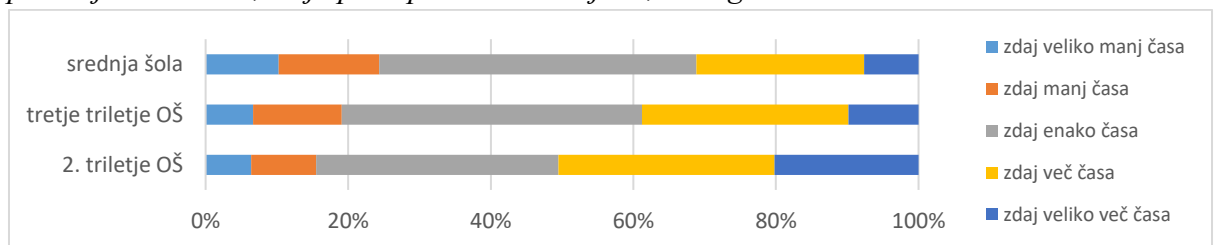
Slika 18e

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s prijatelji?

Slika 18f

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, z drugimi sorodniki?

Slika 18g

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, sam s seboj?

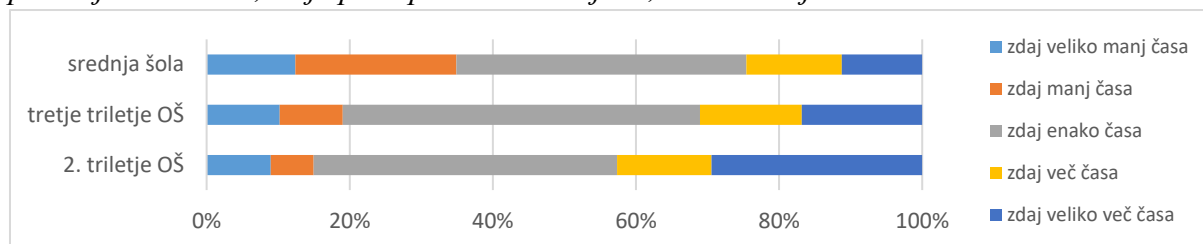

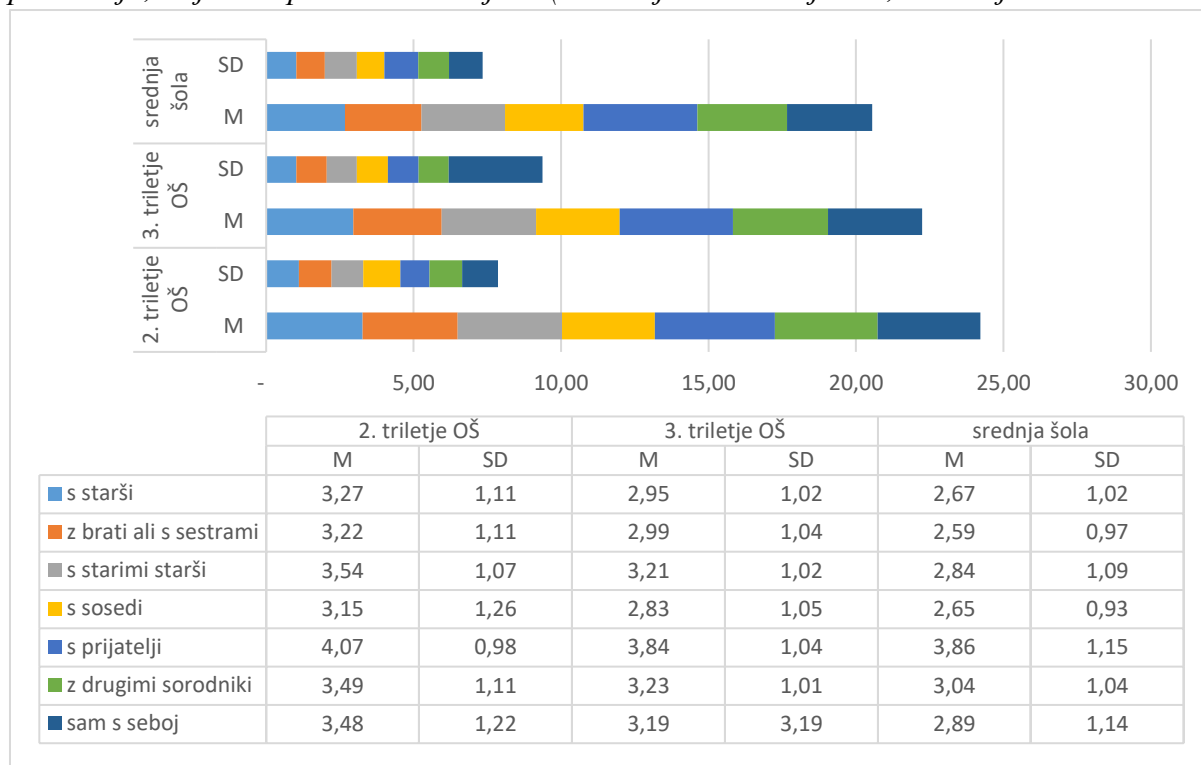
Tabela 20

Rezultati ANOVA za merjene vidike druženja v času pouka v šoli v primerjavi s časom pouka na daljavo

		vsota kvadratov	df	povprečje kvadratov	F	p
Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s starši?	med skupinami	106,072	2	53,036	49,149	0,000
	znotraj skupin	2020,075	1872	1,079		
	skupaj	2126,147	1874			
Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, z brati ali s sestrami?	med skupinami	119,728	2	59,864	57,061	0,000
	znotraj skupin	1833,863	1748	1,049		
	skupaj	1953,591	1750			
Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s starimi starši?	med skupinami	146,276	2	73,138	64,352	0,000
	znotraj skupin	2084,383	1834	1,137		
	skupaj	2230,659	1836			
Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s sosedi?	med skupinami	63,764	2	31,882	28,702	0,000
	znotraj skupin	1839,488	1656	1,111		
	skupaj	1903,253	1658			
Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s prijatelji?	med skupinami	14,889	2	7,445	6,370	0,002
	znotraj skupin	2174,921	1861	1,169		
	skupaj	2189,811	1863			
Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, z drugimi sorodniki?	med skupinami	55,789	2	27,894	25,346	0,000
	znotraj skupin	1990,875	1809	1,101		
	skupaj	2046,664	1811			
Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s samim seboj?	med skupinami	101,318	2	50,659	37,899	0,000
	znotraj skupin	2340,531	1751	1,337		
	skupaj	2441,849	1753			

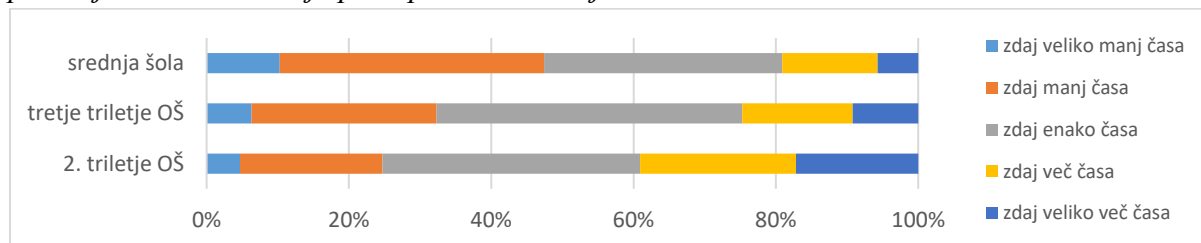
Slika 17

Osnovne statistike ocene pogostosti druženja med poukom v šoli v primerjavi s časom med pandemijo, ko je šola potekala na daljavo (1 = zdaj veliko manj časa, 5 = zdaj veliko več časa)

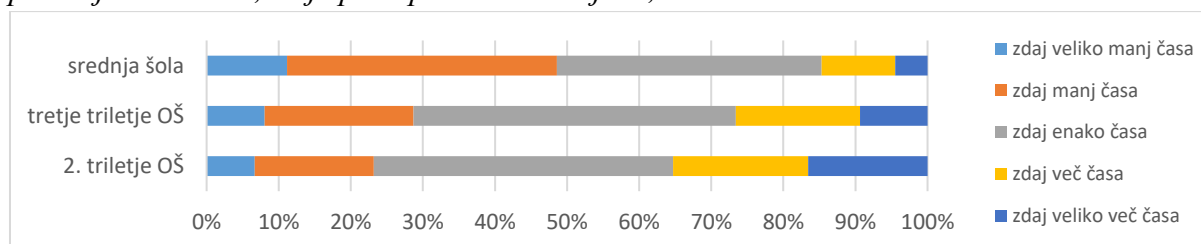
Slika 18a

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s starši?

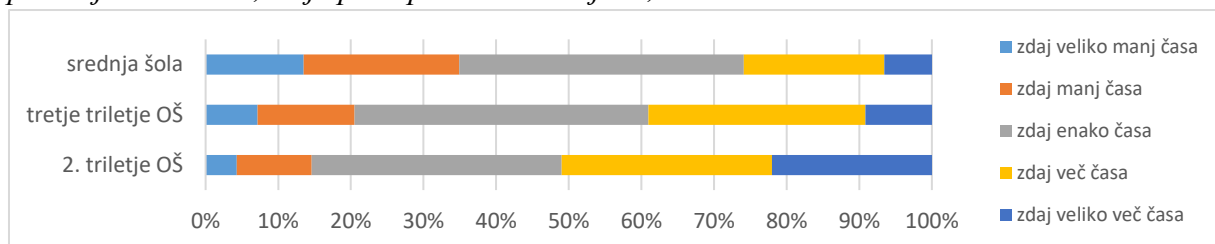
Slika 18b

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, z brati in sestrami?

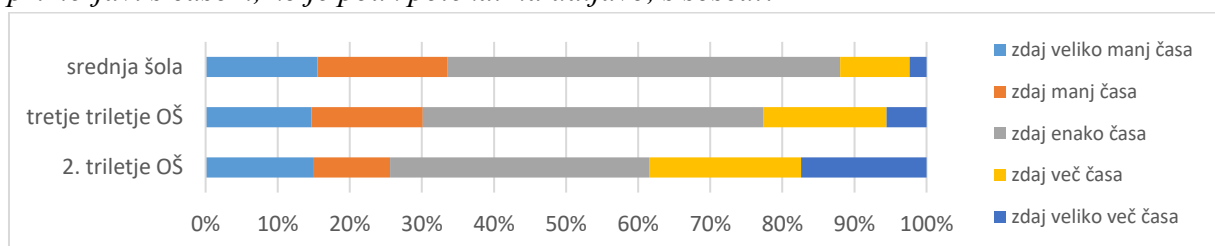
Slika 18c

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s starimi starši?

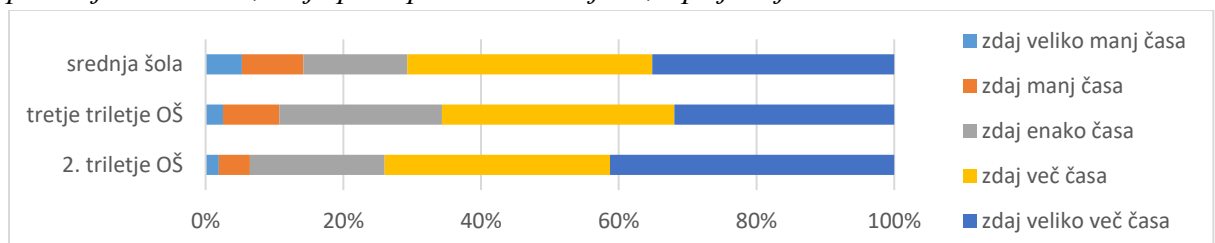
Slika 18d

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s sosedi?

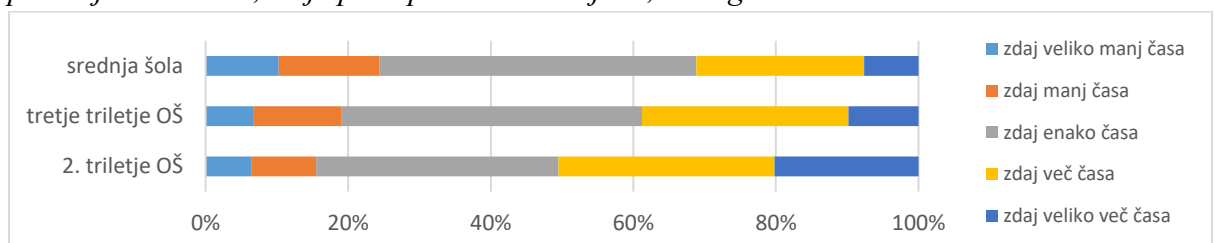
Slika 18e

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, s prijatelji?

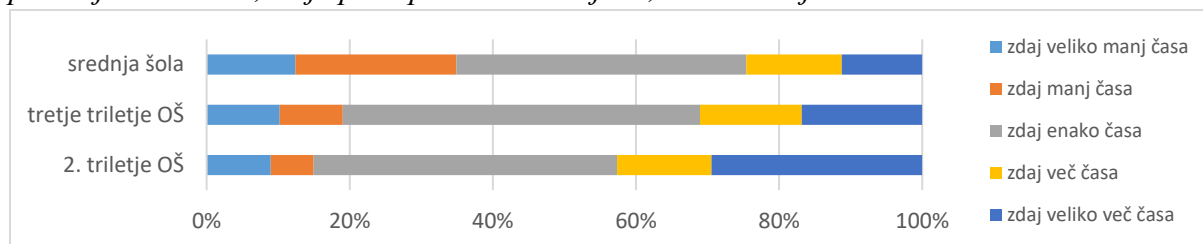
Slika 18f

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, z drugimi sorodniki?

Slika 18g

Deleži odgovorov učencev in dijakov na vprašanje Koliko časa se družiš med tednom zdaj v primerjavi s časom, ko je pouk potekal na daljavo, sam s seboj?

Doživljanje prostega časa

V raziskavi nas je zanimalo tudi, kako učenci in dijaki preživljajo svoj prosti čas oz. čemu se v svojem prostem času posvečajo. Analiza je bila narejena primerjalno za naravo preživljanja prostega časa med šolanjem v šoli in šolanjem od doma, zajeta je bila pogostost preživljanja prostega časa na pet načinov: ukvarjanje z digitalnimi pripomočki (telefon, tablica, računalnik, televizija), gibanje in športne dejavnosti, druženje, šolsko delo ter interesne dejavnosti. Respondenti so poročali, da so več svojega prostega časa v času pouka v šoli, v primerjavi z obdobjem šolanja na daljavo, posvetili druženju; osnovnošolci so več časa posvetili še gibanju oz. športnim in interesnim dejavnostim kot v času pouka od doma, medtem ko so srednješolci bolj pogosto poročali tudi o tem, da odkar pouk poteka ponovno v šoli, več prostega časa namenjajo učenju oz. šolskemu delu. Tako osnovnošolci kot dijaki pa so ocenili, da v času šolanja v šoli manj časa porabijo za ukvarjanje z digitalnimi pripomočki (slike 19, 20a – 20e). Serija enosmernih analiz variance (ANOVA) je na vseh merjenih vsebinskih področjih preživljanja prostega časa pokazala statistično značilne razlike med skupinami (tabela 21); izstopa manj gibanja oz. športnih dejavnosti pri dijakih v primerjavi z osnovnošolci ter statistično značilno več preživljanja prostega časa ob interesnih dejavnostih pri učencih 2. triletja kot pri učencih 3. triletja OŠ in dijakih (post hoc testi so shranjeni v arhivu raziskave).

Tabela 21

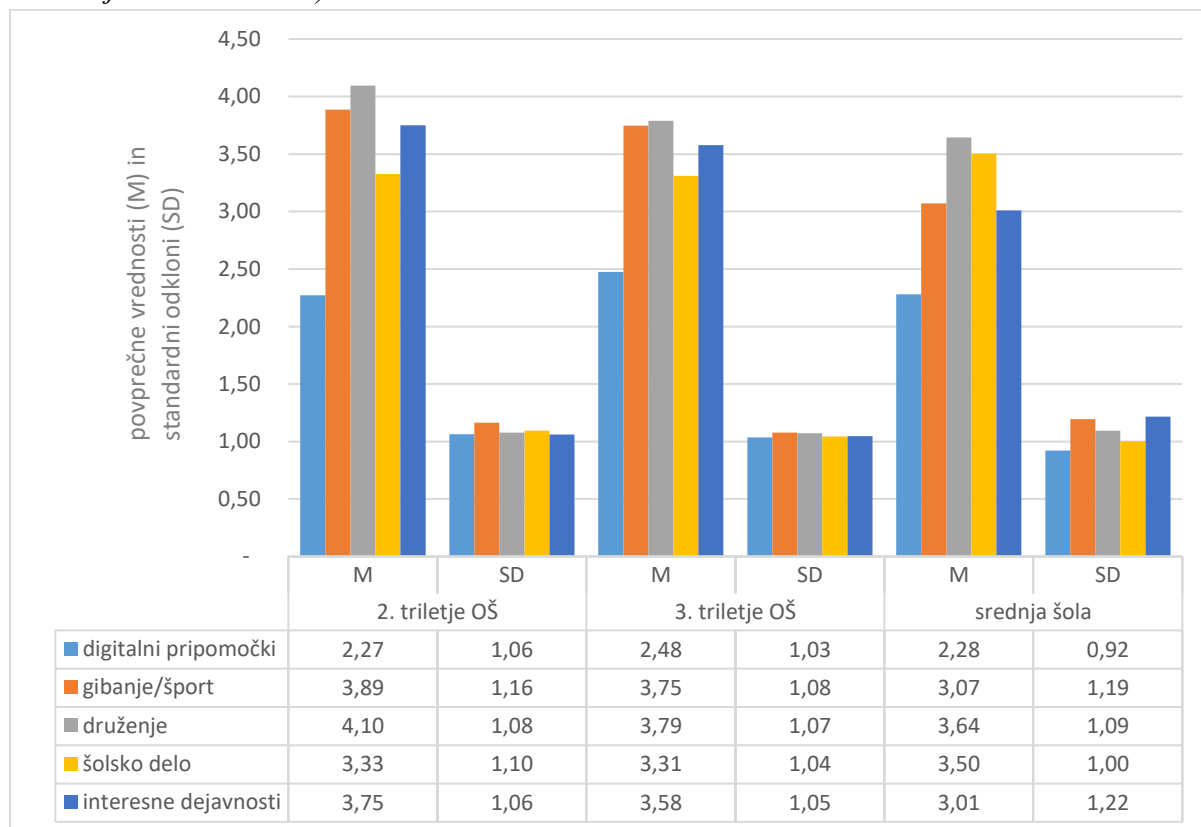
Rezultati ANOVA za merjene vidike pogostosti preživljanja prostega časa v času pouka v šoli v primerjavi s časom pouka na daljavo

		vsota kvadratov	df	povprečje kvadratov	F	p
ukvarjanje z digitalnimi pripomočki	med skupinami	16,166	2	8,083	8,247	0,000
	znotraj skupin	1916,050	1955	0,980		
	skupaj	1932,217	1957			

gibanje/športne dejavnosti	med skupinami	270,289	2	135,145	101,471	0,000
	znotraj skupin	2591,799	1946	1,332		
	skupaj	2862,088	1948			
druženje	med skupinami	61,656	2	30,828	26,227	0,000
	znotraj skupin	2280,342	1940	1,175		
	skupaj	2341,998	1942			
šolsko delo	med skupinami	16,097	2	30,828	7,480	0,001
	znotraj skupin	2052,060	1907	1,175		
	skupaj	2068,158	1909			
interesne dejavnosti	med skupinami	203,821	2	101,911	79.472	0,000
	znotraj skupin	2441,585	1904	1,282		
	skupaj	2645,406	1906			

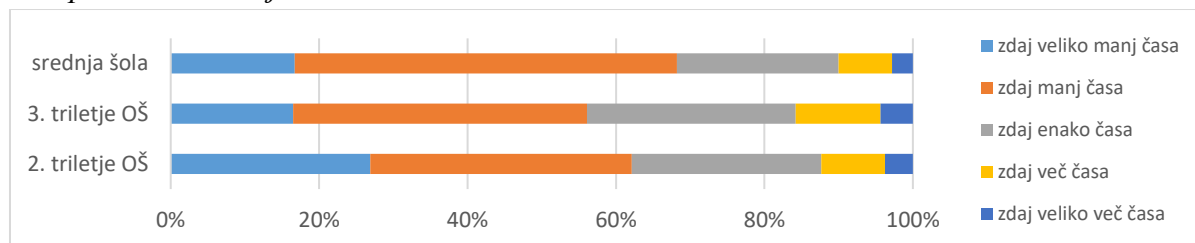
Slika 19

Osnovne statistike ocene pogostosti preživljanja prostega časa v času med poukom v šoli v primerjavi s časom med pandemijo, ko je šola potekala na daljavo (1 = zdaj veliko manj časa, 5 = zdaj veliko več časa)

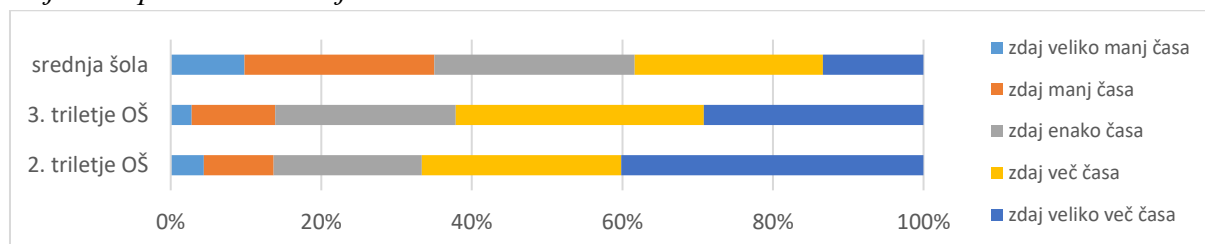
Slika 20a

Deleži odgovorov učencev in dijakov o pogostosti preživljanja prostega časa z uporabo digitalnih pripomočkov v času med poukom v šoli v primerjavi s časom med pandemijo, ko je šola potekala na daljavo

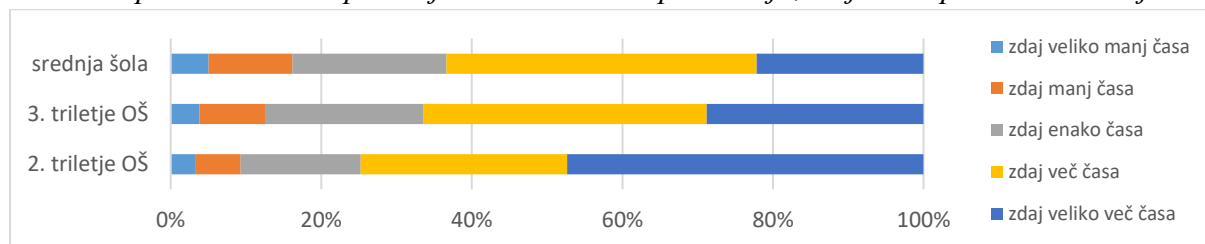
Slika 20b

Deleži odgovorov učencev in dijakov o pogostosti preživljanja prostega časa z gibanjem oz. izvajanjem športnih dejavnosti v času med poukom v šoli v primerjavi s časom med pandemijo, ko je šola potekala na daljavo

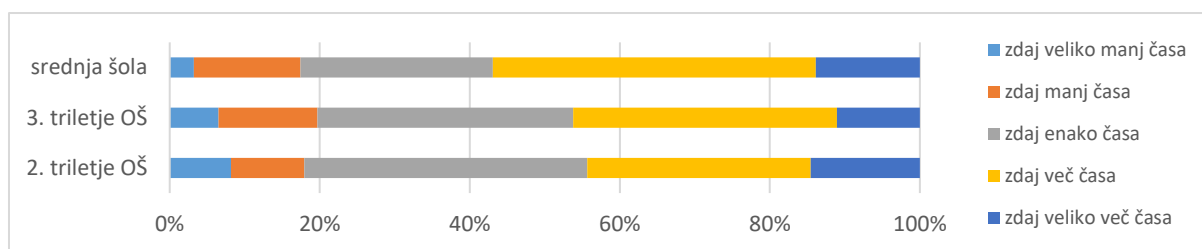
Slika 20c

Deleži odgovorov učencev in dijakov o pogostosti preživljanja prostega časa z druženjem v času med poukom v šoli v primerjavi s časom med pandemijo, ko je šola potekala na daljavo

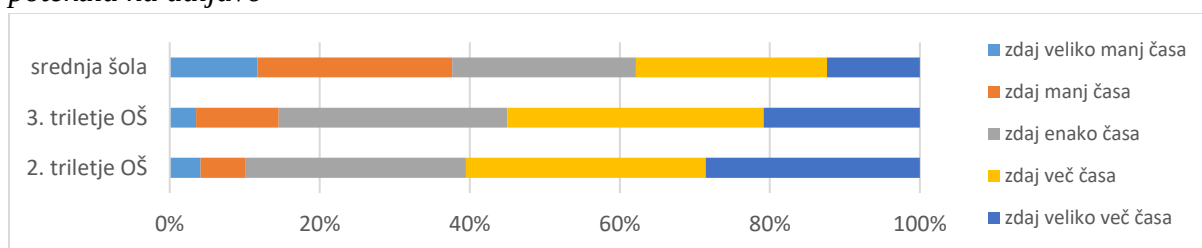
Slika 20d

Deleži odgovorov učencev in dijakov o pogostosti preživljanja prostega časa s šolskim delom v času med poukom v šoli v primerjavi s časom med pandemijo, ko je šola potekala na daljavo

Slika 20e

Deleži odgovorov učencev in dijakov o pogostosti preživljanja prostega časa z izvajanjem interesnih dejavnosti v času med poukom v šoli v primerjavi s časom med pandemijo, ko je šola potekala na daljavo

Prikrajšanost zaradi pandemije

Učenci 3. triletja in dijaki so poročali, v kolikšni meri se zaradi pandemije počutijo prikrajšani za določene vidike življenja v šoli in izven v primerjavi z generacijami, ki niso doživele pandemije. Rezultati, prikazani na slikah 21 in 22a – 22j pojasnjujejo, da se dijaki počutijo zaradi pandemije bolj prikrajšani kot osnovnošolci, kar je potrdila tudi serija *t*-testov za neodvisne vzorce (tabela 22). Dijaki se počutijo najbolj prikrajšane za potovanja, spoznavanje novih ljudi, druženje s prijatelji in šolske izlete, učenci 3. triletja OŠ pa za šolske izlete, pa tudi za druženje s prijatelji in za potovanja.

Slika 21

Osnovne statistike ocene občutja prikrajšanosti učencev 3. triletja OŠ in dijakov zaradi pandemije v primerjavi s prejšnjimi generacijami (1 = sploh se ne počutim prikrajšan, 5 = zelo se počutim prikrajšan)

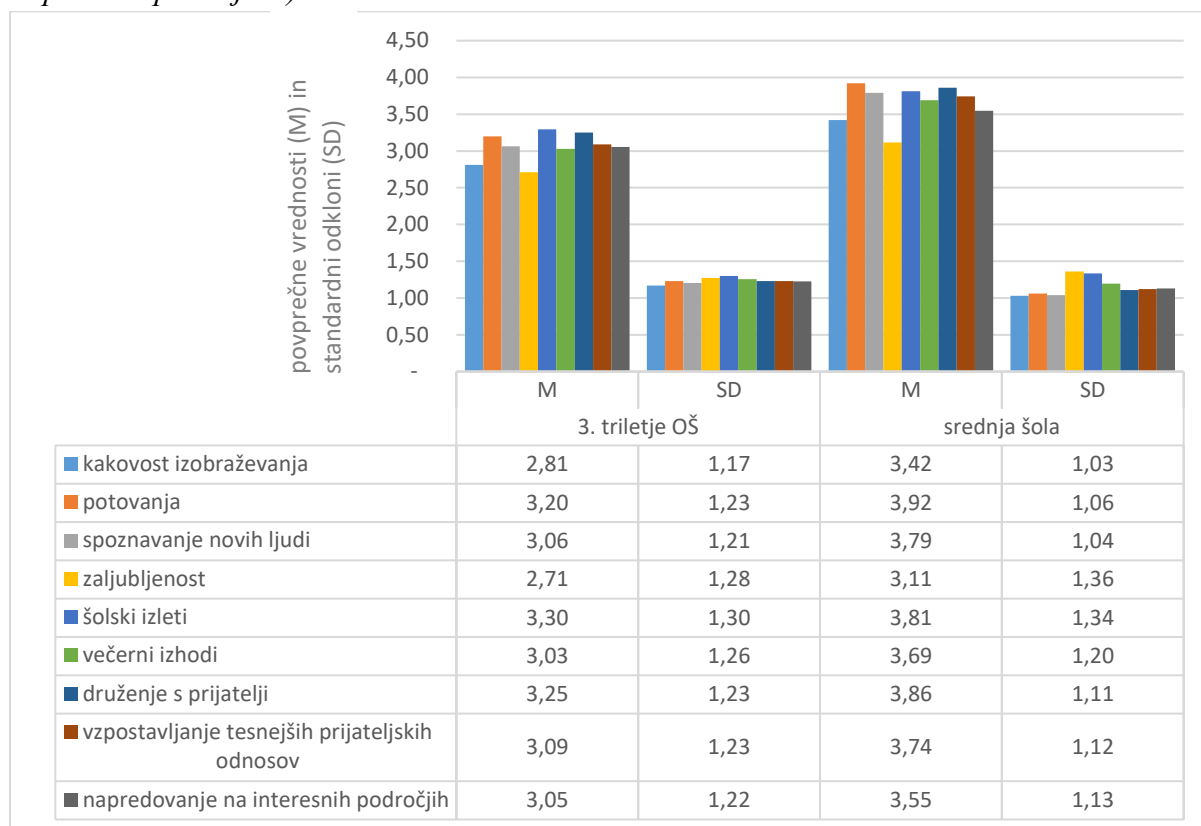

Tabela 22

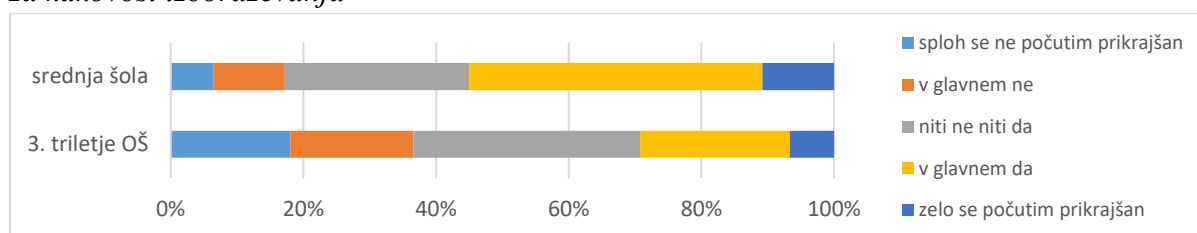
Rezultati t-testa o občutju prikrajšanosti zaradi pandemije za določene vidike življenja v šoli in izven v primerjavi s prejšnjimi generacijami

	VIZ_raven	M	SD	t	df	p
prikrajšanost za kakovost izobraževanja	3. triletje OŠ	2,8126	1,16901	-10,155	1104,694	0,000
	srednja šola	3,4209	1,03162			
prikrajšanost za potovanja	3. triletje OŠ	3,1979	1,23163	-11,520	1084,181	0,000
	srednja šola	3,9192	1,06115			
prikrajšanost za spoznavanje novih ljudi	3. triletje OŠ	3,0630	1,20506	-11,840	1086,358	0,000
	srednja šola	3,7890	1,04092			
prikrajšanost za zaljubljenost	3. triletje OŠ	2,7111	1,27552	-5,742	1508	0,000
	srednja šola	3,1148	1,35950			
prikrajšanost za šolske izlete	3. triletje OŠ	3,2958	1,30085	-7,389	1508	0,000

	srednja šola	3,8133	1,33591			
prikrajšanost za večerne izhode	3. triletje OŠ	3,0298	1,25691	-10,126	1460	0,000
	srednja šola	3,6925	1,19725			
prikrajšanost za druženje s prijatelji	3. triletje OŠ	3,2504	1,22917	-9,604	1123,483	0,000
	srednja šola	3,8597	1,10843			
prikrajšanost za vzpostavljanje tesnejših prijateljskih odnosov	3. triletje OŠ	3,0876	1,22948	-10,489	1460	0,000
	srednja šola	3,7430	1,12287			
prikrajšanost za napredovanje na interesnih področjih	3. triletje OŠ	3,0543	1,22497	-7,854	1460	0,000
	srednja šola	3,5466	1,13217			

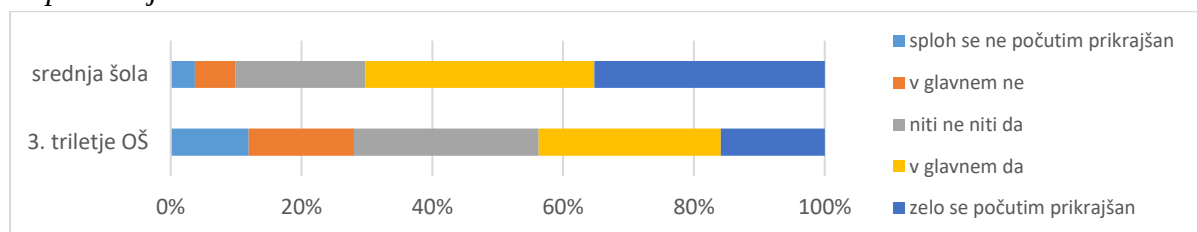
Slika 22a

Deleži odgovorov učencev 3. triletja OŠ in dijakov o občutju prikrajšanosti zaradi pandemije za kakovost izobraževanja

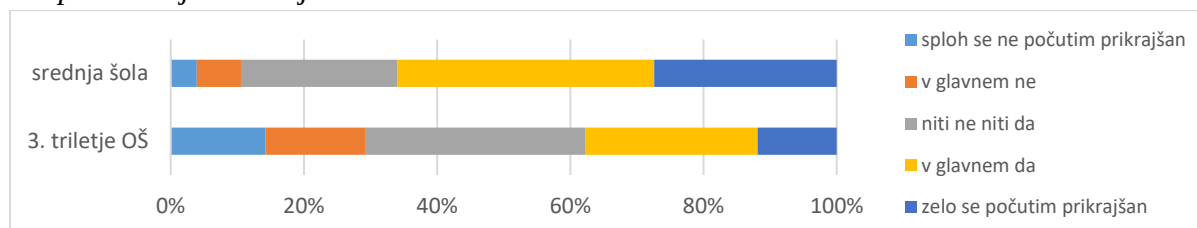
Slika 22b

Deleži odgovorov učencev 3. triletja OŠ in dijakov o občutju prikrajšanosti zaradi pandemije za potovanja

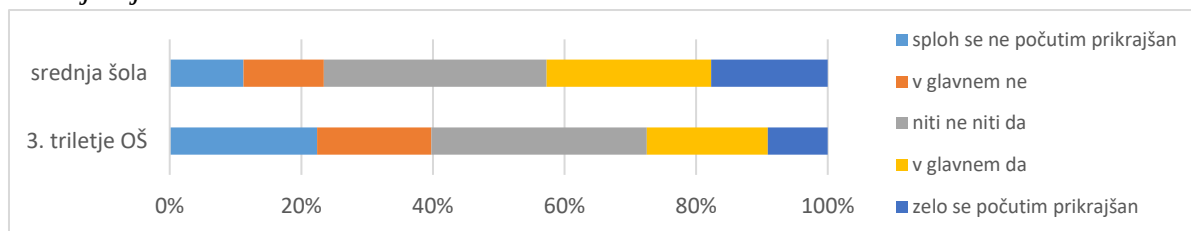
Slika 22c

Deleži odgovorov učencev 3. triletja OŠ in dijakov o občutju prikrajšanosti zaradi pandemije za spoznavanje novih ljudi

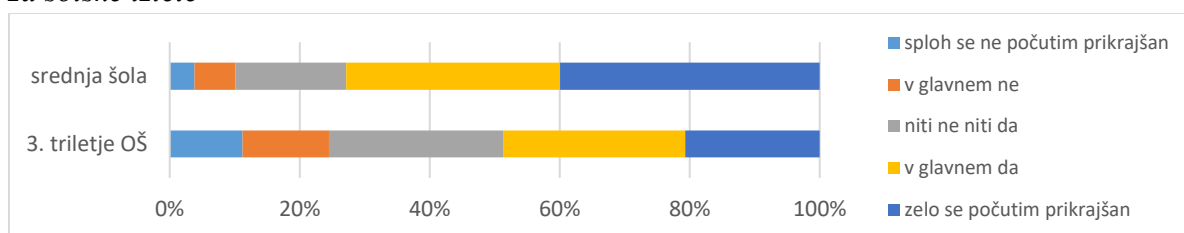
Slika 22d

Deleži odgovorov učencev 3. triletja OŠ in dijakov o občutju prikrajšanosti zaradi pandemije za zaljubljenost

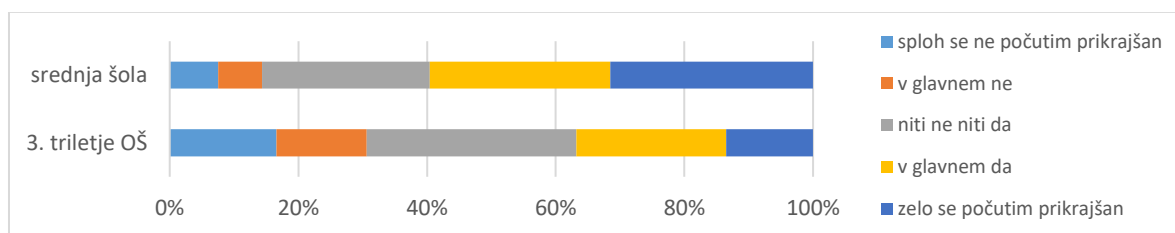
Slika 22e

Deleži odgovorov učencev 3. triletja OŠ in dijakov o občutju prikrajšanosti zaradi pandemije za šolske izlete

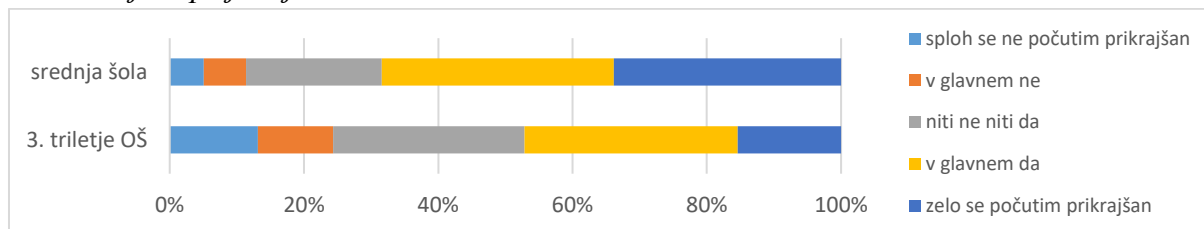
Slika 22f

Deleži odgovorov učencev 3. triletja OŠ in dijakov o občutju prikrajšanosti zaradi pandemije za večerne izhode

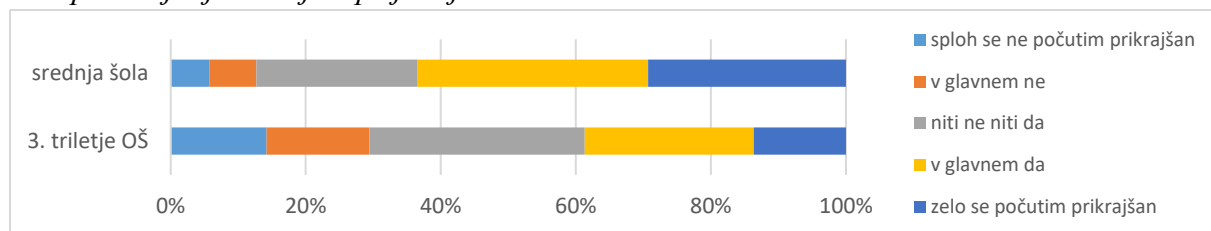
Slika 22g

Deleži odgovorov učencev 3. triletja OŠ in dijakov o občutju prikrajšanosti zaradi pandemije za druženje s prijatelji

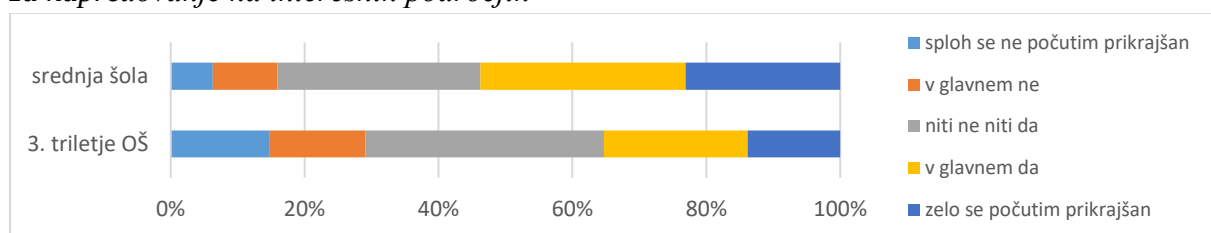
Slika 22h

Deleži odgovorov učencev 3. triletja OŠ in dijakov o občutju prikrajšanosti zaradi pandemije za vzpostavljanje tesnejših prijateljskih odnosov

Slika 22i

Deleži odgovorov učencev 3. triletja OŠ in dijakov o občutju prikrajšanosti zaradi pandemije za napredovanje na interesnih področjih

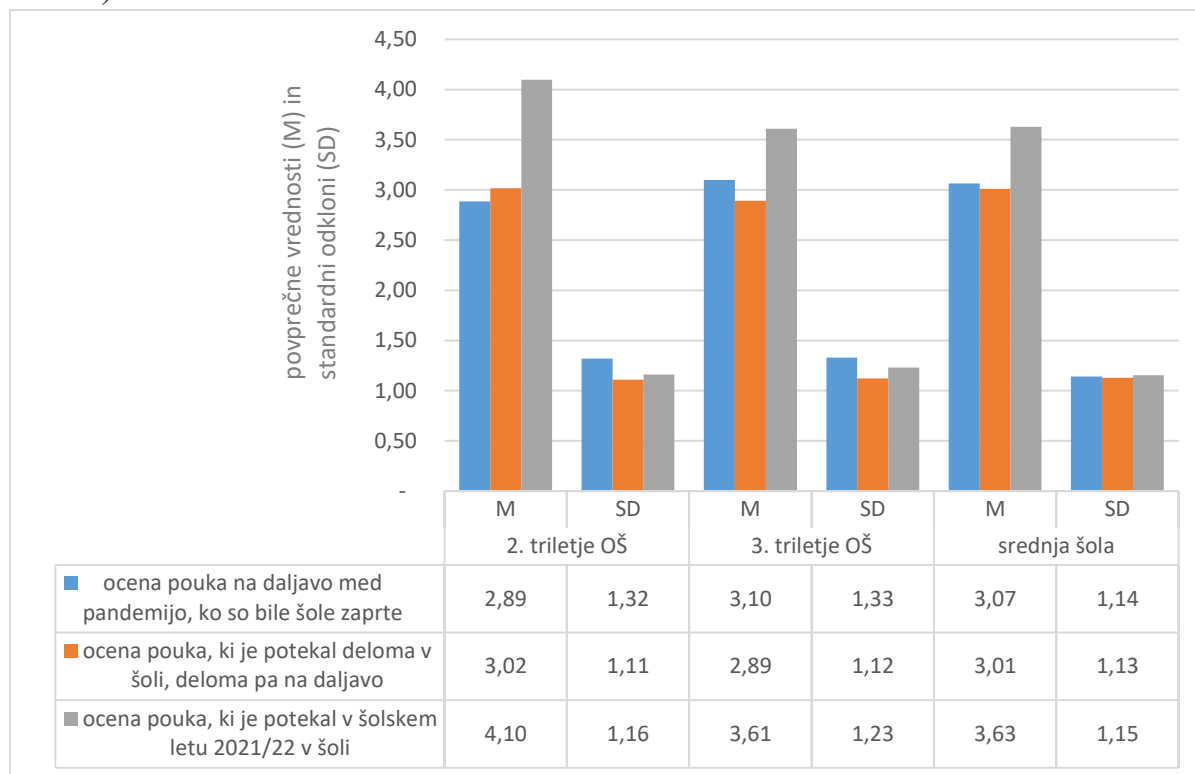

5 Preference učencev in dijakov do oblike izvajanja izobraževanja

Učenci in dijaki so se v zadnjih treh šolskih letih izobraževali na različne načine oz. po različnih modelih – na daljavo, kombinirano oz. hibridno in v šoli (modeli A, B, C in D s podmodeli). Kljub razpršenosti ocen učencev in dijakov, s katerimi so ocenili posamezne izvedbe pouka (slike 24a – 24c) je iz slike 23 vidna naravnost učencev k preferiranju pouka v živo, v šolskem okolju. Rezultati enosmerne analize variance (ANOVA) so pokazali statistično značilne razlike med skupinami učencev in dijakov, in sicer so učenci 2. triletja statistično značilno nižje ocenili izobraževanje na daljavo ($F(2, 1901) = 4,166, p = 0,016$) in statistično značilno višje pouk v šoli ($F(2, 1901) = 27,778, p = 0,0001$) kot ostali dve skupini (post hoc testi so shranjeni v arhivu raziskave). Ocene učencev in dijakov o pouku, ki se je izvajal v eni od mogočih kombinacij na daljavo in v šoli se niso statistično značilno razlikovale ($F(2, 1901) = 2,356, p = 0,096$).

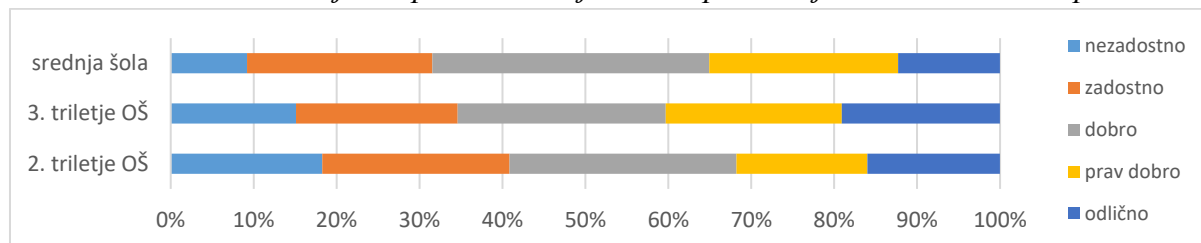
Slika 23

Osnovne statistike ocen učencev in dijakov različnih izvedb pouka (1 = nezadostno, 5 = odlično)

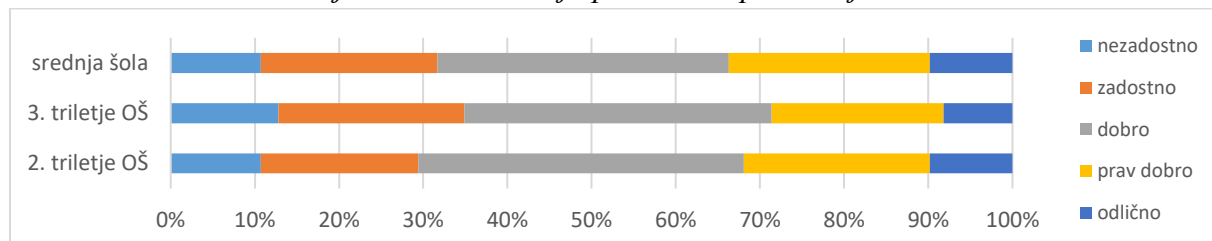
Slika 24a

Deleži ocen učencev in dijakov pouka na daljavo med pandemijo, ko so bile šole zaprte

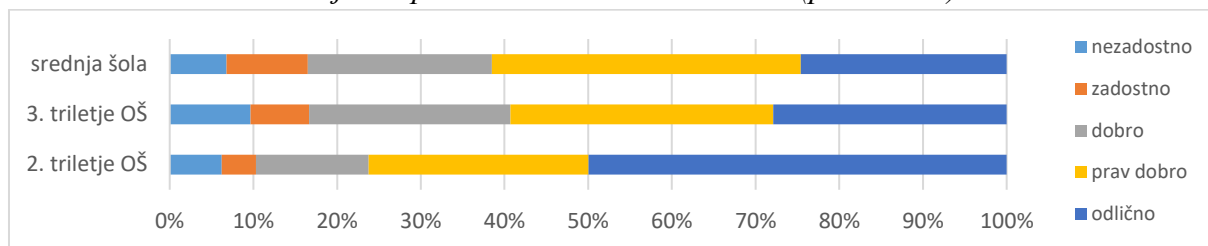
Slika 24b

Deleži ocen učencev in dijakov kombiniranja pouka med pandemijo

Slika 24c

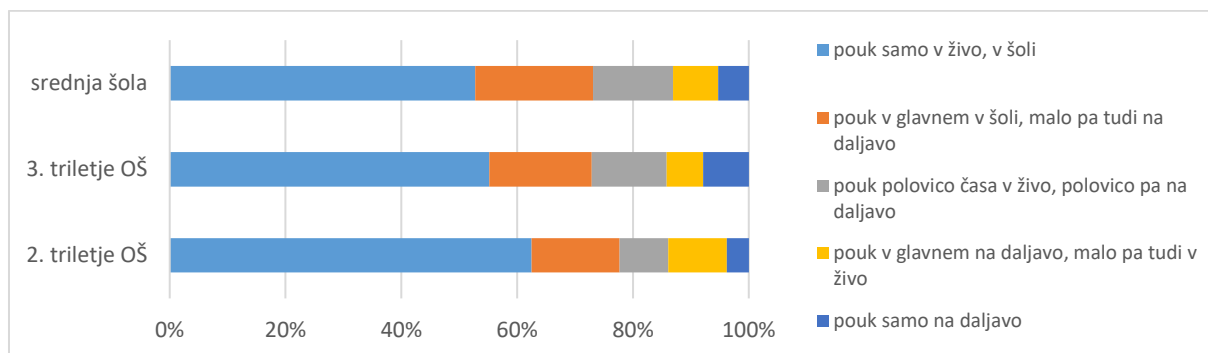
Deleži ocen učencev in dijakov pouka v šolskem letu 2021/22 (pouk v šoli)

Na vprašanje »Kakšna šola bi tebi osebno v naslednjem šolskem letu najbolj ustrezala?«, smo v vseh treh skupinah respondentov dobili podobne odgovore, in sicer si približno dve tretjini učencev in dijakov želi pouka v živo, preostali učenci in dijaki si želijo kombiniranega pouka (v živo in na daljavo), nekateri pa samo na daljavo (slika 25).

Slika 25

Deleži izbire učencev in dijakov glede osebne preference načina šolanja v šolskem letu 2022/23

Glavne ugotovitve

Namen raziskave je bil oceniti vpliv pandemije covida-19 na šolanje in psihosocialno počutje učencev in dijakov, in sicer neposredno z vprašanji o izrednem izobraževanju na daljavo, ko je med pandemijo pouk potekal od doma in so bile šole zaprte ter posredno, s primerjavo izkušenj in doživljanja izobraževanja na daljavo ter pandemije na splošno z izobraževanjem v šolskem letu 2021/22, ko je pouk (pretežno) potekal v živo, v šoli.

V raziskavi so sodelovali učenci 2. in 3. triletja osnovne šole ter dijaki srednjih šol, skupaj 1965 respondentov, ki so izpolnili anketni vprašalnik v spletnem okolju IKA. Raziskava je potekala v mesecu juniju 2022, saj je bil namen posneti stanje ob koncu šolskega leta, da bi bila primerjava izkušenj čim bolj celostna. Odzivnost šol za sodelovanje v raziskavi je bila dvakrat večja na srednješolski kot osnovnošolski ravni.

Sodelujoči osnovnošolci so bili približno enakomerno razporejeni po spolu, med dijaki so prevladovala dekleta; v povprečju so bili to učno uspešnejši učenci in dijaki, med osnovnošolci so prevladovali učenci s pričakovano odlično oceno pri šolskem predmetu Šport; o posebnem statusu je poročalo 46 % učencev in dijakov, med njimi so prevladovali učenci in dijaki, ki so bili prepoznani kot nadarjeni. Sodelujoči so bili večinoma iz dvostarševskih družin, z enim ali dvema sorojencema; respondenti so večinoma poročali o visoko izobraženih starših oz. skrbnikih ter njihovem aktivnem delovnem statusu.

Rezultati kažejo, da:

- (1) Izobraževanje na daljavo v času pandemije covida-19 na splošno ni imelo ne zelo slabega ne zelo dobrega vpliva na šolanje oz. učenje v raziskavi sodelujočih učencev in dijakov ter na njihovo življenje oz. psihosocialno počutje (blagostanje), saj so na večino vprašanj respondenti odgovarjali nevtrarno (»ne slabo ne dobro«), razporeditev odgovorov pa nakazuje rahlo levo asimetričnost; najpogostejše prve asociacije na izobraževanje na daljavo so povezane s prepoznanimi prednostmi pandemije ter IKT oz. digitalno tehnologijo; približno ena tretjina asociacij je bila vsebinsko povezana s tehnično izvedbo pouka v izrednih razmerah šolanja na daljavo, dobra tretjina z odzivi učencev in dijakov na spremenjene pogoje učenja, v eno tretjino pa so se razporedile asociacije povezane s preventivnimi ukrepi ter psihosocialnim počutjem.
- (2) Izobraževanje na daljavo v času pandemije covida-19 večinoma ni imelo pomembnega vpliva na izbiro nadaljnjega šolanja učencev 3. triletja OŠ in dijakov.
- (3) Učenci in dijaki so se med izobraževanjem na daljavo v času pandemije covida-19 v povprečju počutili dobro (umirjenost in sproščenost), osnovnošolci so poročali o več pozitivnih izkušnjah (aktivnost, energija, svežina in spočitost, ukvarjanje z interesnimi dejavnostmi, veselje in dobra volja), medtem ko so dijaki v povprečju v večji meri poročali tudi o težavah,

ki so jih opazili pri sebi (nezbranost, brezvoljnost); v povprečju so sodelujoči najmanjkrat poročali, da jih je bilo med šolanjem na daljavo strah.

(4) Učenci in dijaki so poročali, da so bili med izobraževanjem na daljavo v času pandemije covida-19 zaskrbljeni, in sicer se je kot pogosta zaskrbljenost izkazala zaskrbljenost na področju zdravja, predvsem družinskih članov, pa tudi glede prihodnosti in življenja na splošno, ter počitnic. Srednješolci so izkazali rahlo višjo stopnjo zaskrbljenosti na merjenih področjih kot osnovnošolci.

(5) Največ učencev in dijakov je poročalo o podobnih pogojih za učenje, ki so jih imeli doma med šolanjem na daljavo in pogoji za učenje v šoli, pri čemer pa je bilo tudi nezanemarljivo število učencev in dijakov, ki so poročali bodisi o slabših bodisi o boljših pogojih. Učenci 2. triletja, torej mlajši osnovnošolci so pogoje doma ocenili kot slabše v primerjavi z drugima dvema skupinama sodelujočih. Za šolsko delo pri šolanju od doma so v od pol ure do dve uri, pri čemer so dijaki ocenili, da so za delo, ko je pouk potekal v šoli, porabili več časa (dve do tri ure dnevno ali več) kot v času pouka na daljavo.

(6) Mlajši učenci so poročali o pogostejši prisotnosti učnih vedenj (priprava urnika za učenje, pravočasnost oz. rednost, zbranost, vztrajnost, sodelovanje s sošolci, iskanje pomoči, prizadevanje) pri pouku na daljavo kot pri pouku v šoli v primerjavi s starejšimi učenci. Učenci 3. triletja OŠ in dijaki so ocenili, da so določena učna vedenja pri sebi opazili manj pogosto med učenjem na daljavo (npr. zbrano sledenje razlagi učitelja, sodelovanje s sošolci, vztrajanje pri učenju).

(7) Večina učencev in dijakov je imela v času izobraževanja na daljavo med pandemijo covida-19 na razpolago dovolj pomoči od učiteljev in staršev, v kolikor so jo potrebovali. Podobno so ocenili tudi pomoč od učiteljev in staršev v šolskem letu 2021/22, ko je pouk potekal večinoma v šoli, pri čemer so mlajši učenci (2. triletje OŠ) poročali, da so od učiteljev, odkar pouk poteka v šoli, prejeli več pomoči kot takrat, ko je pouk potekal samo na daljavo. Starejši učenci (3. triletje) in dijaki so ocenili, da so v času šolanja v šoli prejeli enako do manj pomoči od staršev kot med šolanjem na daljavo, mlajši učenci pa enako ali več pomoči od staršev kot med šolanjem na daljavo.

(8) Učenci in dijaki so poročali o večjem občutju zadovoljstva na različnih področjih svojega življenja in dela (šolsko delo, ocene, življenje, prosti čas, medosebni odnosi, zdravje, telesna aktivnost, zadovoljstvo s samim seboj) v času, ko je pouk potekal ponovno v šoli v primerjavi s šolanjem na daljavo; učenci 2. triletja OŠ so kot najvišje zadovoljstvo izpostavili zadovoljstvo zaradi povečane telesne aktivnosti, učenci 3. triletja OŠ so prav tako poudarili zadovoljstvo zaradi povečane telesne aktivnosti in druženja s prijatelji, dijaki pa odnose s prijatelji in odnose

s sošolci. Prav tako so sodelujoči ocenili, da se v šolskem letu 2021/22, ko je pouk potekal v šoli, v primerjavi s šolanjem na daljavo, pogosteje družijo z različnimi posamezniki oz. socialnimi skupinami, med katerimi prevladujejo prijatelji; o največ druženja poročajo mlajši učenci.

(9) Starejši učenci in dijaki so ocenili, da se zaradi pandemije in šolanja samo na daljavo počutijo prikrajšane za nekatere pomembne življenjske dogodke; višjo stopnjo prikrajšanosti so navajali dijaki, predvsem glede potovanj, spoznavanja novih ljudi, druženja s prijatelji in šolskih izletov. Učenci 3. triletja OŠ pa so se počutili prikrajšani predvsem za šolske izlete, pa tudi za druženje s prijatelji in za potovanja.

(10) Učenci in dijaki so poročali, da so največ svojega prostega časa v času pouka v šoli, v primerjavi z obdobjem šolanja na daljavo, posvetili druženju, manj časa pa za ukvarjanje z digitalnimi pripomočki. Pri osnovnošolcih je izstopalo tudi, da so več časa posvetili gibanju oz. športnim in interesnim dejavnostim kot v času pouka od doma, medtem ko je pri srednješolcih izstopalo preživljanje prostega časa s šolskim delom.

(11) Približno dve tretjini učencev in dijakov si v prihodnje želi šolanja v šoli. Različne izvedbe pouka (na daljavo, kombinirano in v živo) sicer ocenjujejo kot dobre, v povprečju s šolsko oceno dobro (3), a so pouk v živo učenci in dijaki ocenili najboljše.

(12) Kljub precej enostransko homogenemu vzorcu, neenakomernemu številu sodelujočih na treh stopnjah izobraževanja, različnim izkušnjam s šolanjem na daljavo, ki izhajajo iz notranje organiziranosti šol, iz katerih so bili respondenti, ter posledično precej razpršenim odgovorom je mogoče skleniti, da je večina sodelujočih učencev in dijakov doživela in preživela izredno šolanje na daljavo brez izrazitejših negativnih vplivov; odzive, o katerih poročajo po dobrem letu umiritve izredne situacije, bi lahko razumeli v smislu »normalnega« prilagajanja na »nenormalno« situacijo, katerih intenziteta se je spreminjala predvsem glede na konkretni socialno-kulturni kontekst posameznega učenca ali dijaka. O povprečno dobri rezilientnosti osnovnošolcev poročajo tudi raziskovalci z Zavoda za šolstvo (Rupnik Vec et al., 2022). Kljub temu pa je treba resno upoštevati tudi zaznane težje duševne težave in motnje nekaterih učencev in dijakov, ki so se v času pandemije bodisi le še poglobile ali pa zaradi slabih socialno-ekonomskih ali psihosocialnih razmer pojavile na novo, o čemer poročajo strokovnjaki iz šolskih svetovalnih služb, svetovalnih centrov za otroke, mladostnike in starše, ter Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) (Vpliv covida, 2021). Nenazadnje je treba opozoriti tudi, da problem porasta duševnih težav in motenj pri otrocih in mladostnikih na primarni in sekundarni ravni ni prednostno vezan na pandemijo, temveč je bil opažen že v

analizi 2008–2015, ki jo je izvajala raziskovalna skupina v okviru NIJZ (Jeriček Klanšček et al., 2018).

Poleg tega gre opozoriti, da se razlike med mlajšimi in starejšimi učenci in dijaki zdijo prej posledica razvojnih značilnosti kot posebnih vplivov pandemije, saj kažejo na trende, ki sledijo psihosocialnim zakonitostim razvoja. Kot izhaja iz rezultatov te raziskave, marsikatero izmed njih v okviru šol ali na ravni poučevanja posameznih učiteljev niso bile upoštevane, kar je bilo v takratni situaciji slabo, zato je treba v prihodnje osnovnošolce in srednješolce podpreti na teh »ranljivih« področjih, hkrati s podporo na področjih učenja, pa tudi samostojno, s krepitvijo konstruktivnih strategij soočanja ter s spodbujanjem učnega in psihosocialnega razvoja in raziskovanja socialnih odnosov, ki izhaja iz potreb razvojnega obdobja. Da bi izboljšali obstoječi sistem na podlagi izkušenj s pandemijo covid-19 ter različnimi modeli izvedbe pouka, je treba v vzgojno-izobraževalni sistem vnesti določene strukturne, vsebinske in organizacijske spremembe na ravni izvedbe pouka in podpore in pomoči, ki jo sistemu zagotavljajo šolski svetovalni delavci v okviru svetovalnih služb. Zdi se namreč, da je pandemija in še posebej izredno izobraževanje na daljavo le še dodatno osvetlilo in/ali prepoznalo pomanjkljivosti in šibkosti obstoječega vzgojno-izobraževalnega sistema, po drugi strani pa okrepilo določene iniciative ali predloge smernic za izboljšave.

Literatura

- Jeriček Klanšček, H., Roškar, S., Vinko, M., Konec Juričič, N., Hočevar Grom, A., Bajt, M., Čuš, A., Furman, L., Zager Kocjan, G., Hafner, A., Medved, T., Floyd Bračič, M. in Poldrugovac, M. (2018). Duševno zdravje otrok in mladostnikov v Sloveniji. Nacionalni inštitut za javno zdravje. https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/publikacije-datoteke/dusevno_zdravje_otrok_in_mladostnikov_v_sloveniji_19_10_18.pdf
- Rupnik Vec, T., Deutsch, T., Jerko, A., Kerndl, M., Košnik, P., Plavčak, D. in Skvarč, M. (2022). Pouk slovenščine in matematike ter socialno-čustveno odzivanje učenk in učencev v času drugega vala epidemije covid-19. Zavod Republike Slovenije za šolstvo. https://www.zrss.si/pdf/covid-19_mat_in_slo.pdf
- Vpliv epidemije covid-19 na duševno zdravje. (2021). Spletni seminar. Nacionalni inštitut za javno zdravje in Slovenska tiskovna agencija. https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/vpliv_epidemije_covid-19_na_dusevno_zdravje_spletni_pogovor_14.5.2021.pdf

Fokusni intervjuji – predmetna področja

Uvod

Ker smo želeli identificirati, kakšno je bilo stanje pri izvajanju predmetov in pri uresničevanju učnega načrta v času zaprtja šol smo raziskovalni problem razčlenili na več raziskovalnih vprašanj, ki smo jih fokusnimi intervjuji naslovili, in sicer

- Kako je običajno potekal pouk predmeta, ki so ga učitelji in učiteljice poučevali, v času izvajanja pouka na daljavo?
- Katere so bile največje spremembe v izvedbi predmeta, ki so jih učitelji in učiteljice morali narediti zaradi izvajanja pouka na daljavo?
- S katerimi težavami so se soočali učitelji in učiteljice pri izvedbi pouka na daljavo?
- Ali je pouk na daljavo prinesel kakšne prednosti za samo pedagoški proces? Kakšne?
- Na kakšen način in kako pogosto so učitelji in učiteljice ocenjevali znanje učencev?
- Kakšno znanje so po mnenju učiteljev in učiteljic učenci usvojili v času izvajanja pouka na daljavo?
- Kakšen je bil položaj učiteljev in učiteljic v času pouka na daljavo?

Metode

Za potrebe zbiranja podatkov smo uporabili kvalitativni metodološki pristop, s katerim smo pridobili bolj poglobljene rezultate in podrobnejšo osvetlitev raziskovalnega problema. S kvalitativnim metodološkim pristopom smo želeli podrobneje proučiti mnenje učiteljev različnih predmetov glede učinkov izobraževanja na daljavo v času epidemije COVID-19 na doseganje z učnimi načrti predpisanih ciljev in standardov znanja, identificirati učinke izobraževanja na daljavo v času epidemije COVID-19 na socialno-čustveno doživljanje in odzivanje otrok in mladih in identificirati učinke izobraževanja na daljavo v času epidemije COVID-19 na blagostanje strokovnih delavcev in delavk. Namen fokusnih intervjujev je bil tudi identificirati primere dobrih praks v slovenskem šolskem prostoru v času zaprtja vzgojno-izobraževalnih zavodov v času epidemije COVID-19.

Podatke smo preko fokusnih skupin zbirali s tehniko polstrukturiranega intervjuja z učitelji posameznih predmetnih področij (naravoslovje, umetnost, družboslovje, šport in razredni pouk). Zbrane podatke smo nato obdelali z metodo analize besedila, in sicer z odprtim kodiranjem.

Opis instrumenta

Uporabili smo polstrukturirani intervju, ki je zajemal demografske kazalnike in vprašanja, ki so se navezovala na izvajanje predmeta in uresničevanje učnega načrta v času zaprtja šol. Natančneje smo udeležence intervjujev pri demografskih kazalnikih spraševali po spolu, starosti, delovni dobi, ravni vzgojno-izobraževalnega sistema, na kateri poučujejo, predmetih, ki jih poučujejo ter razrede, v katerih poučujejo.

Vprašanja so bila vsebinsko identična za učitelje, ki poučujejo v osnovni in srednji šoli (gimnaziji, srednji strokovni in poklicni šoli). V nadaljevanju pa za vse skupine, ne glede na to, na katero raven vzgojno-izobraževalnega sistema se odgovor nanaša, uporabljamo izraz učitelj in učenec. Okvirna vprašanja, ki so se navezovala na izvajanje predmeta in učni načrt in smo jih zastavili udeležencem intervjujev so bila naslednja:

- Opišite, kako je **običajno potekal pouk predmeta**, ki ga poučujete, v času izvajanja pouka na daljavo.
- Katere so bile **največje spremembe v izvedbi** predmeta, ki ste jih morali narediti zaradi izvajanja pouka na daljavo? Kje so bile največje **težave**? Katere prilagoditve pouka so bile po vašem mnenju **najbolj uspešne**?
- **Katere vsebine predmeta** ste poučevali v času pouka na daljavo? Kako natančno ste jih predelali? Kako ste te vsebine izbrali? Katere učne vsebine, predpisane v učnem načrtu, ste izpustili? Zakaj? Ali ste te učne vsebine obravnavali kasneje, ko so se učenci vrnili v šole - kako oz. kdaj ste jih obravnavali?
- Opišite, kako dobro so učenci **sodelovali** pri pouku. Kakšna je bila njihova **motiviranost**? Ali se je tekom izvajanja pouka na daljavo spreminjala?
- Na kakšen način in kako pogosto ste **ocenjevali znanje** učencev?
- Kakšno znanje so po vašem mnenju učenci usvojili v času izvajanja pouka na daljavo? **Katere standarde znanja so usvojili in katerih niso**? Kakšna je po vaši presoji trajnost znanja učnih vsebin, ki ste jih obravnavali v času pouka na daljavo?
- Kateri **učenci oz. skupine učencev so imeli največ težav** v času pouka na daljavo? Kakšne težave so to bile (znanje, socialni odnosi, psihosocialne težave)? Kako ste težave reševali?

- Ali je katerim **učencem oz. skupinam učencev pouk na daljavo bolj ustrezal** kot pouk v učilnici? Katerim skupinam in po vašem mnenju zakaj?
- Katere vidike pouka na daljavo bi bilo smiselno **ohraniti tudi pri pouku v živo**? Navedite nekaj pozitivnih izkušenj s poučevanjem na daljavo.
- Opišite, kako je potekal vaš **delovni dan**. Kako ste usklajevali svoje službene in osebne (družinske) obveznosti?
- Katera znanja ste vi morali pridobiti v času pouka oz. dela na daljavo? Kako bi opisali svoj **strokovni razvoj** v času izvajanja pouka na daljavo?
- Kako bi opisali **vlogo staršev učencev** v času izvajanja pouka na daljavo? Kako ste bili zadovoljni s sodelovanjem s starši učencev?
- Kako ste bili zadovoljni s **sodelovanjem z drugimi učitelji vaše šole, z vodstvom šole**?

Opis vzorca

Oblikovali smo nehomogene fokusne intervjuje, v katerih so lahko (odvisno od predmetnega področja) sodelovali učitelji osnovne šole (učitelji razrednega pouka, učitelji predmetnega pouka) in srednje šole (gimnazija, strokovna in poklicna šola). V določenih fokusnih intervjujih je sodelovalo več učiteljev iz iste šole, v določenih pa so bili učitelji iz različnih šol. Tak pristop omogoča primerjavo različnih pogledov na isto stvar (Klemenčič, Hlebec, 2007). Skupno je bilo izvedenih 30 fokusnih intervjujev, v katerih so sodelovali zaposleni na 85 šolah (glej Tabela 1). Po Klemenčič in Hlebec (2007) je manjša fokusna skupina primernejša, če se udeleženci zelo zanimajo za obravnavano temo, če so udeleženci strokovnjaki na proučevanem področju ali če je tema problematična ali zahtevna, kar je bilo v primeru pričujoče raziskave izpolnjeno. Skupaj je sodelovalo 112 oseb, ki so neposredno povezane z obravnavano tematiko. Sodelujoči so predstavljali svoja mnenja in niso zastopali institucij in ne izražali mnenj institucij. Intervjuje smo izvedli od decembra 2021 do aprila 2022.

Na tem mestu je treba dodati, da je iz tabele 1 razvidno tudi to, koliko učiteljev na osnovnošolski in srednješolski stopnji, je sodelovalo v fokusnih intervjujih, a same analize nismo naredili ločeno na osnovnošolski in srednješolski stopnji, ampak so analize skupne. Glavni razlog je v ugotovitvi, da razlik v izvedbi celotnega procesa izobraževanja na osnovnošolski in srednješolski stopnji skoraj ni zaznati.

Vsi učitelji (osnovnošolski in srednješolski) so npr. šli skozi precej podoben proces prilagajanja na izvajanje pouka na daljavo – najprej so uporabljali tiste načine, ki so jih že poznali (npr. komuniciranje prek elektronske pošte oz. spletne strani šole), potem pa so se naučili in začeli uporabljati tudi druge načine. Zelo podobni odgovori osnovnošolskih in srednješolskih učiteljev so bili tudi na področju njihovega strokovnega razvoja, sodelovanja med strokovnimi delavci in tudi težav, ki so jih imeli z usklajevanjem osebnega in poklicnega življenja. Tako osnovnošolski kot srednješolski učitelji so opazali tudi zelo podobne težave pri odzivanju učencev oz. dijakov oz. v upadu njihove motivacije za delo. Iz fokusnih intervjujev je bilo tudi razvidno, da so se odgovori intervjuvancev (tudi iz različnih šol in iz različnih ravni vzgojno-izobraževalnega sistema) dopolnjevali, zato ni bilo možno izpeljati kvalitativne analize ločeno za osnovnošolske in srednješolske učitelje. Pri tem poudarjamo, da smo se v okviru intervjujev osredotočili predvsem na organizacijski vidik izvedbe pouka na daljavo, vsebinski del, ki bi se nanašal na doseganje ciljev in standardov znanja posameznega predmeta in kjer bi zagotovo zaznali razlike med osnovnošolskimi in srednješolskimi intervjuvanci, pa tudi med učitelji različnih predmetov, pa smo v poročilu zanemarili.

Tabela 327: Opis vzorca

Predmet	Število fokusnih intervjujev	Število učiteljev	Število šol	Število učiteljev osnovnih šol	Število učiteljev srednjih šol
Angleščina	4	15	13	11	4
Slovenščina	2	9	3	7	2
Matematika	1	5	3	3	2
Glasbena umetnost	6	31	23	25	6
Biologija	2	7	5	5	2
Šport	2	5	5	4	1
Kemija	2	6	6	3	3
Fizika	3	5	5	4	1
Razredni pouk	4	16	10	16	0
Tehnika in Tehnologija	2	7	7	7	0
Likovna umetnost	2	6	5	4	2
Skupaj	30	112	85	89	23

Opis poteka raziskave in analize odgovorov

Vsem udeležencem v raziskavi smo poslali vabilo k sodelovanju, v katerem smo na kratko opisali namen raziskave in izpostavili okvirne teme, o katerih smo se želeli pogovarjati. Tudi pri kvalitativnem delu raziskave smo izhajali iz vzorca šol, ki je bil oblikovan za kvantitativni del raziskave. Pri izboru sodelujočih učiteljev pa smo uporabili priložnostni način vzorčenja. Pogovori so trajali od 45 do 70 minut. Empirično gradivo smo kvalitativno analizirali. Pri kvalitativni analizi vprašanj odprtega tipa v ospredju ni izračunavanje pogostosti posameznih kategorij, ampak iskanje, utemeljevanje ter vzpostavljanje povezav med različnimi pojmi in kategorijami (Vogrinc, 2008). Za analizo empiričnega gradiva smo uporabili utemeljeno teorijo, ki pojasnjuje majhne dele stvarnosti in jih ni mogoče posploševati brez dodatnih opredelitev (Vogrinc, 2008). Za preverjanje povedanega smo s privolitvijo udeležencev uporabili zvočni zapis. Vse zvočne zapise smo prepisali in besedila večkrat prebrali. Za tem smo po postopku odprtega kodiranja posameznim delom besedila pripisali pojme, nato sorodne pojme združili v kategorije ter na koncu opravili analizo pojmov in kategorij. Vse fokusne intervjuje smo najprej ločeno analizirali. Kljub izboru nehomogenih skupin udeležencev smo zaznali zasičenost pri zbiranju podatkov, saj se je začel ponavljati koncept razumevanja in to ne glede na predmet, ki ga učitelj poučuje in ne glede na raven vzgojno-izobraževalnega sistema. Besedila sta analizirali oseba, ki je predhodno izvajala intervjuje in naredila transkripte posnetkov, in oseba, zadolžena za kvalitativni del raziskave. Vsak intervju oz. fokusno skupino smo šifrirali. S pripadajočo šifro se je izgubila imenska identiteta posameznega zapisa, hkrati pa smo omogočili sledljivost vsebine. Dobljene teme smo nato tabelarično uredili in kvalitativno analizirali, analize po predmetih pa prikazujemo v nadaljevanju. Zaradi obsežnosti gradiva in hkrati večje preglednosti v nadaljevanju podajamo tabelarni prikaz odgovorov, s predstavitvijo kod, kategorij in kratkimi vsebinskimi zaključki (definiranjem kategorij), po posameznih predmetnih področjih.

Odgovori

Pri analiziranju zbranih podatkov smo izvedli odprto kodiranje. V procesu odprtega kodiranja smo izvedli razčlenitev, pregled, primerjavo in kategorizacijo (identifikacija) tem. Odprto kodiranje smo izvedli tako, da smo celotno transkripcijo besedila najprej razčlenili. Z razčlenjevanjem smo pridobili seznam kod, ki smo jih nato razvrstili v kategorije oziroma identificirane teme.

1 Šport

Tabela 328: Kodiran fokusni intervju za predmet šport

Identificirane kode	Ključni pojmi
Izvedba pedagoškega procesa	1-krat tedensko Navodila prek elektronske pošte, Drive Power Point predstavitve Vsebinske prilagoditve, kar se je lahko izvajalo doma oz. v okolici doma Videokonferenčna srečanja Zanimivi gosti (OKS, vrhunski športniki) Poudarek na teoriji Vadba moči Tedenska priprava, filmi (snemanje sebe, svojih otrok) Projekt 5 minut za zdravje Športni dan v dnevni sobi Športne aktivnosti so izvajali tudi takrat, ko so se morali drugi učitelji pripravljati Nudjenje učne pomoči učno šibkejšim učencem FB skupina športnih pedagogov Povratne informacije učencev Brez vpogleda v to, kar delajo učenci Tedenski sestanki učiteljev, pogovori z razredniki
Največje spremembe	uporaba sodobne tehnologije in različnih medijev, sledenje potrebam učencev, več pogovorov, mentoriranja Uporaba rekvizitov, ki jih imajo doma Motivirati učence s pomočjo učne vsebine
Največ težav	prostorske stiske učencev, slaba internetna povezava, slabi računalniki, slaba odzivnost učencev, postopoma je prišlo do apatičnosti učencev, usklajevanje učiteljevih osebnih obveznosti in službenih obveznosti Urejanje dokumentacije

	Romi Tujci Učenci z vedenjskimi težavami
Primeri dobrih praks	Večji premislek o učnih vsebinah, več pogovora, izredno velik poudarek na spodbujanju, motiviranju učencev, Veliko skupnega dela učencev z učitelji Več samostojnega dela učencev – večje upoštevanje njihovega ritma Več dela v naravi Videoposnetki Reševanje nalog s pomočjo ključa Spletna stran SLOfit
Obravnava učnih vsebin	Glavni kriterij je bila zanimivost vsebine Kar so lahko delali v domačem okolju, prilagojeno Motorične sposobnosti, kondicija Ostale vsebine so manj podrobno obravnavali, ko so se učenci vrnili v šolo Neobravnavano učno vsebino so posneli kot film družinski športni dan Težava so bili ekipni športi, nogomet, skok v višino
Ocenjevanje v času pouka na daljavo	Ocene so pridobili v času, ko so bili učenci v šoli Ocenjevanje tudi na daljavo Prisotnost na ZOOMu, pošiljanje povratnih informacij Izvedba vaj s pomočjo staršev Vprašanje varnosti
Znanje učencev	Širša slika o športu Sproščanje Vprašanje trajnosti znanja Teoretično znanje Šport v domačem okolju Spretnosti, veščine računalnik
Položaj učitelja	Delovne obveznosti in priprave tudi popoldan Brez večjih težav Prosti popoldnevi Učenje računalniških spretnosti Literatura s področja športa Uporaba spletne učilnice Nadzor staršev Dobro sodelovanje s kolegi in vodstvom

Učitelji športa so imeli v času pouka na daljavo različno pogosto srečanja z učenci, ki so tudi potekala na različne načine. Na začetku so z učenci komunicirali predvsem prek elektronske pošte, kasneje so začeli uporabljati Google Drive, spletno učilnico, Teamse in ZOOM. Zlasti v drugem valu epidemije so učitelji pogosteje uporabljali videokonferenčna srečanja in se držali urnika. Običajno je pedagoški proces potekal na osnovi tedenske priprave – učenci so dobili navodila, ki so jim sledili tudi s pomočjo filmskih posnetkov. Učitelji so snemali sebe ali svoje otroke in na ta način učencem demonstrirali, kako naj izvajajo vaje. Večji poudarek so učitelji dali vadbam za moč, nekateri pa so vpeljali tudi posebne projekte oz. delavnice, ki so bile namenjene gibanju in lažjemu sedenju učencev pred računalniki (npr. pet minut za zdravje) in vsebine, s katerimi so poskušali učence motivirati za šport (npr. intervjuji z znanimi športniki). Bolj podrobno so obravnavali tudi teorijo. Učno vsebino so učitelji prilagodili tako, da so jo učenci lahko izvajali doma (športni dan v dnevni sobi, v okolici doma). Učitelji športa so dobro sodelovali na nivoju posamezne šole in tudi širše, pomagali so si tudi v okviru Facebook skupine športnih pedagogov. Učenci so učiteljem pošiljali povratne informacije o tem, kaj počnejo (nekateri so pošiljali tudi slike, videoposnetke) – čeprav so bile glede tega med učenci velike razlike, zato so učitelji izpostavili, da niso imeli dobrega vpogleda v to, kaj učenci dejansko delajo. Učitelji športa so bili zadolženi tudi za to, da organizirajo športni dan za učence takrat, ko so drugi učitelji potrebovali čas za pisanje priprav, na eni šoli pa so v krajšem obdobju namesto športa nudili učno pomoč učno šibkejšim učencem.

Največja sprememba, ki so jo učitelji športa poudarili, je izvedba pedagoškega procesa s pomočjo različnih spletnih orodij oz. informacijsko komunikacijske tehnologije. Ure športa so morali izpeljati tako, da so učenci izkoristili možnosti, ki jih je omogočalo domače okolje – namesto športnih rekvizitov, ki jih imajo na razpolago v telovadnicah, so uporabljali pripomočke, ki jih imajo učenci doma (npr. različne kuhinjske pripomočke), športni dan so imeli v okolici doma, vaje so izvajali v dnevni sobi. Učitelji so se zavedali, da morajo učence motivirati predvsem prek učne vsebine, zato so tudi izbirali učno vsebino, ki je bila po njihovi presoji za učence čim bolj zanimiva. Učitelji so pri načrtovanju in izvedbi pedagoških ur sledili potrebam učencev in se z njimi veliko pogovarjali.

Učitelji športa so izpostavili dva sklopa težav, ki so jih imeli pri izvedbi športa na daljavo. Prvi sklop se nanaša na položaj učenca, drugi sklop pa na položaj učitelja. Učenci so imeli tehnične (slabi računalniki, slaba internetna povezava) in prostorske težave (pomanjkanje prostora, prisotnost drugih družinskih članov). Kot posebne skupine otrok, ki so imeli največ težav, so učitelji športa izpostavili tujce, Rome, učence, ki imajo vedenjske težave in učence, ki prihajajo

iz družin s slabšim socialno-ekonomskim statusom. Učitelji so tudi izpostavili težave z motiviranostjo učencev oz. njihovo neodzivnostjo – na začetku pouka na daljavo so nekateri učenci to doživljali bolj kot počitnice, ves čas so morali učitelji vlagati veliko napora v to, da so jih motivirali za pouk na daljavo, kasneje pa se je zaradi dolgotrajne izvedbe pouka na daljavo pri učencih pojavila tudi apatičnost. V času pouka na daljavo so bili pri športu v najslabšem položaju učenci, ki se sicer aktivno ukvarjajo s športom – prej so imeli vsakodnevne treninge, potem pa so bili ves čas doma. Učitelji pa so imeli veliko administrativnega dela in težave z usklajevanjem družinskih in službenih obveznosti.

Izvedba pouka na daljavo je prinesla tudi nekaj pozitivnih sprememb, ki jih nameravajo učitelji športa upoštevati tudi v prihodnje. Večji premislek so opravili o učnih vsebinah - ne le, katere učne vsebine je treba obravnavati, ampak tudi, katere so primernejše za poučevanje na daljavo in kdaj ter kakšno učno vsebino obravnavati. Z učenci so se več pogovarjali in jih poskušali motivirati za šolsko delo. Učitelji izpostavljajo, da so v času pouka na daljavo učence spoznali na drugačen način in o njih izvedeli več informacij. Ta bolj osebni odnos bi želeli ohraniti tudi v prihodnje. Učitelji športa so ugotovili, da učence zelo motivira, če naredijo posnetek, na katerem sami izvedejo vaje, ki jih morajo učenci nato ponoviti. Uporabo spletne učilnice, na kateri so videoposnetki in druge informacije, povezane s športom, nameravajo učitelji športa ohraniti tudi v prihodnje. Smiselno se jim zdi ohraniti tudi določene teoretične predstavitve, ki si jih lahko učenci ogledajo doma. Večji poudarek je bil na samostojnem delu učencev, učitelji pa so bolj prevzemali vlogo mentorjev. Spoznali so tudi različne organizacije (Olimpijski komite Slovenije) oz. njihove spletne strani, ki so jim lahko v pomoč pri izvedbi pouka (npr. SLOfit). Samostojno delo učencev in vnaprejšnja navodila so učencem omogočala, da so si lahko prilagodili tempo dela in učenja. Nekaterim učencem je samostojno delo in večje upoštevanje njihovega tempa zelo koristilo in so po mnenju učiteljev dosegli dober napredek. Učitelji športa so izpostavili še učence, ki običajno s strani sošolcev v razredu niso dobro sprejeti – tudi njim je poučevanje na daljavo bolj ustrezalo.

Učitelji športa so opozorili, da se vseh predvidenih učnih vsebin na daljavo ni dalo izvesti. Na daljavo so delali z učenci predvsem na njihovi kondiciji in motoričnih spretnostih, vaje so izvajali prilagojeno, domačemu okolju. V izvedbo so vključevali tudi starše (npr. družinski športni dan). Niso pa mogli izvajati ekipnih športov (npr. nogomet, odbojka) in atletskih disciplin, ki zahtevajo športne rekvizite (npr. skok v višino). Nekateri učitelji so učne vsebine, ki jih niso uspeli izpeljati na daljavo, izvajali, ko so se učenci vrnili v šolo, nekateri učitelji pa so za te učne vsebine učencem omogočili ogled video posnetkov.

Učitelji športa poudarjajo, da so učenci v času pouka na daljavo usvojili predvsem dobro teoretično znanje s področja športa (npr. pravila nogometa, košarke, teoretično znanje o smučanju, teku na smučeh, ples) in spoznali širše športno področje (npr. delovanje Olimpijskega komiteja Slovenije), večje težave pa so bile pri razvijanju različnih spretnosti. V izvedbo športa so nekateri učitelji vključili tudi vsebine, ki jih drugače ne vključujejo oz. jih težje vključijo, npr. sproščanje. Učenci so tudi spoznali, kako so lahko športno aktivni v domačem okolju (npr. vadba na domačih stopnicah) in kako si lahko pri športu pomagajo z računalnikom.

Ocenjevanje znanja je pri športu potekalo različno – nekateri učitelji v času pouka na daljavo niso ocenjevali znanja in spretnosti učencev (ocenjevali so le v času, ko so bili učenci v šoli), nekateri pa so izpeljali tudi ocenjevanje. Nekateri učitelji so ocenili le tisto, kar so z učenci obravnavali v šoli. Izpostavljeno je tudi bilo, da je ocenjevanje nujno, saj s tem tudi motivirajo učence za delo in učenje. Namesto ocenjevanja so nekateri učitelji uporabljali druge načine sporočanja povratnih informacij o napredku učenca pri športu, npr. kviz. Učitelji športa pri ocenjevanju tudi sicer upoštevajo trud učenca (v času pouka na daljavo tudi odzivnost prek ZOOMa, pošiljanje povratnih informacij) in njegov napredek. Izpostavljeno je bilo tudi vprašanje varnosti pri izvedbi športa – učitelji so pogosto prosili za pomoč tudi starše učencev, da so zagotovili varno okolje.

Položaj učitelja športa je bil v času pouka na daljavo zelo različen. Nekateri učitelji poročajo, da so imeli službene obveznosti vse dan (npr. s snemanjem filmov, učenjem uporabe računalnika), drugi pa so imeli delovne obveznosti dopoldan, popoldan pa so lahko izkoristili zase in za družinske obveznosti. Vsi učitelji poudarjajo, da so morali zaradi pouka na daljavo tudi sami usvojiti spretnosti uporabe računalnika pri športu in se veliko učiti. Usvojili so tudi različne didaktične pristope. Poudarjajo, da je bila velika sprememba tudi prisotnost staršev pri izvedbi pouka, vendar jih njihova prisotnost ni motila – nasprotno, starši so pomagali pri varni izvedbi športnih vaj. Učitelji športa izpostavljajo dobro sodelovanje z vodstvom šole in drugimi kolegi.

2 Kemija

Tabela 329: Kodiran fokusni intervju za predmet kemija

Identificirane kode	Ključni pojmi
Izvedba pedagoškega procesa	Stresen začetek Učitelji so se morali veliko učiti (uporabo ZOOMa, skupinsko delo) Učenci, dijaki so dobili računalnik Spletne učilnice Potreba po diferenciaciji (učenci s posebnimi potrebami, nadarjeni) Učitelji so snemali eksperimente (doma ali v šoli) Eksperimente, ki so jih našli na spletu, so opremili z zvočnimi posnetki Slikovni material Ogromno gradiva Izvedba preprostih eksperimentov, ki jih lahko izdelajo učenci doma Ideje za aktivnosti so dali tudi učenci Projektno delo Neposredni kontakt z učenci Ponovitev vsebine na koncu ure Gimnazija – vse ure v skladu z urnikom Snemanje eksperimentov v šolskem laboratoriju in neposreden prenos prek ZOOMa Uporaba elektronskega učbenika (vnaprejšnje informacije, kaj bodo predelali) Popoldanske konzultacije prek ZOOMa kot priprava na tekmovanje Skrajšane ure na 30 min – zadnjih 15 minut za utrjevanje Polovica ur je bila izvedenih v živo
Največje spremembe	Prilagoditev vsebine Projektno delo Eksperimentalno delo po povratku v šole
Največ težav	Eksperimentalno delo oz. veščine dijakov Slaba odzivnost učencev / dijakov (kosilo v času pouka) Težave v 2. letu Covida z dijaki 1. letnika, ki so imeli že eno leto prej pouk na daljavo (pomanjkanje vztrajnosti) Povratna informacija o tem, kaj so učenci/dijaki naredili Laboratorijske vaje Čustvene stiske otrok in mladih, depresije Težave v socializaciji

	Dolgo sedenje učencev in dijakov pred računalniki
Primeri dobrih praks	Skupinsko delo z dobro pripravljenimi materiali Interaktivne animacije (Colorado Boulder) Posnetki eksperimentov, ki se jih lahko naredi tudi doma in so povezani z vsakodnevno situacijo Navajenost učencev in dijakov na samostojno delo Aktivnosti za povezanost učencev oz. dijakov (športni dnevi, dnevi aktivnosti, npr. robotika, psihofizično zdravje) Kombinacija dela prek ZOOMa primerna za nadarjene učence, ki imajo veliko drugih obveznosti Tudi za učno šibkejšo – dodatne naloge, varno okolje, skupinsko delo
Ocenjevanje v času pouka na daljavo	S pomočjo kvizov (visoke ocene) Pisni preizkus po povratku v šolo (brez poglobljenega znanja) Pisni preizkusi – ocene brez večjih odstopanj Skupinski test – dijaki so tudi sami preverili in ocenili svoje odgovore Ustno preverjanje znanja Exam net (goljufanje – pridobili so vprašanja in odgovore nižjih letnikov)
Znanje učencev	Ni utrjeno Ponovitev po povratku v šolo Nižje ocene
Položaj učitelja	Delo skozi ves dan Tisti učitelji, ki so znali uporabljati IKT, so morali učiti še druge učitelje Težko usklajevanje družinskih in službenih obveznosti Prostorske težave Dobra povezanost učiteljev Dodatne aktivnosti učiteljev (npr. pomoč učencem z učnimi težavami, različni pogovori z učenci) Vloga staršev (pritiski staršev na ocene) Ugled in status učiteljskega poklica Zdravstvene težave (oči, zapestje, hrbet) Možnost izobraževanja na daljavo

Izvedba pedagoškega procesa: Vsi učitelji kemije so izpostavili, da je bilo na začetku pouka na daljavo poučevanje kemije zelo stresno in da so se morali veliko naučiti, predvsem uporabe informacijsko komunikacijske tehnologije. Na začetku so za komuniciranje z učenci in dijaki

uporabljali elektronsko pošto in spletno učilnico, hitro pa so začeli uporabljati ZOOM. Na nekaterih šolah so imeli težave tudi s pomanjkljivo tehnično opremljenostjo učencev in dijakov, vendar so vsem, ki so potrebovali računalnike, le te hitro zagotovili. Zlasti gimnazijski učitelji izpostavljajo, da so se držali urnika in vse ure izvedli v skladu z njim. So pa ure skrajšali in zadnjih 15 min namenili utrjevanju učne vsebine. Na nekaterih šolah je bila izvedba prepuščena učiteljem – polovico ur so izvedli v živo, za preostale ure pa so učencem oz. dijakom dali navodila za samostojno delo. Tudi glede vsebine so se učitelji običajno držali učnega načrta, naredili pa so tudi določene prilagoditve, predvsem so eksperimentalno delo pustili za čas, ko so se učenci oz. dijaki vrnili v šolo. Učitelji kemije so imeli največ težav pri poučevanju kemije z izvedbo laboratorijskega dela. Laboratorijske vaje so v času pouka na daljavo izvajali s pomočjo video posnetkov – posnetke so poiskali na spletu ali pa so jih posneli sami (npr. v domačem okolju ali v šolskem laboratoriju, če so imeli možnost odhoda v šolo). Pouk kemije pa so prilagodili tudi tako, da so učencem in dijakom dajali navodila, kako naj doma izvajajo preproste kemijske eksperimente. Na ta način so tudi poskusili motivirati učence za sledenje pouku, saj so vsi učitelji izpostavili slabšo motiviranost učencev in dijakov kot eno glavnih težav pouka na daljavo. V času pouka na daljavo so se kot koristni izkazali tudi e-učbeniki (učitelji so imeli možnost, da dijakom vnaprej povedo, katere strani učbenika bodo naslednjo uro obravnavali) in različne interaktivne animacije. Vsi intervjuvani učitelji so poudarili, da so v času pouka na daljavo pripravili veliko gradiva, ki so ga po vrnitvi v šolo uporabili tudi dijaki, ki so bili v karanteni oz. izolaciji. Na nekaterih šolah so pripravili tudi posebna srečanja za nadarjene učence oz. dijake (npr. popoldanske konzultacije, forume, priprave na tekmovanja ipd.).

Poleg že omenjenih težav (motiviranost učencev oz. dijakov, izvajanje eksperimentalnega dela), so učitelji kemije izpostavili še slabo odzivnost učencev oz. dijakov (ko so imeli pouk prek videokonferenčnega sistema, so npr. nekateri učitelji opazili, da so imeli dijaki kosilo) in pomanjkanje povratne informacije o tem, kaj so učenci oz. dijaki dejansko naredili. Posledično so tudi ugotovili, da učenci oz. dijaki niso imeli poglobljenega znanja. V drugem letu Covida so učitelji opazili tudi to, da so imeli učenci in dijaki predvsem slabše razvite ročne spretnosti, kar je povzročilo težave tudi pri laboratorijskem delu, in pomanjkanje vztrajnosti pri učenju. Učitelji kemije so izpostavili tudi čustvene stiske otrok in dijakov, ki so jih opazili, težave v socializaciji in dolgotrajno sedenje učencev in dijakov pred računalniki.

Učitelji kemije so izpostavili tudi določene prednosti pouka na daljavo. V tem obdobju so spoznali različne računalniške programe, ki jih bodo uporabljali tudi v prihodnje (npr. Colorado

Boulder, ki omogoča interaktivne animacije, posnetki eksperimentov, ki se jih lahko naredi tudi doma in so povezani z vsakodnevno situacijo). Učitelji so opazili, da so vsaj nekateri učenci oz. dijaki v času pouka na daljavo postali bolj samostojni, tak način dela pa je tudi bolj ustrezal določenim skupinam učencev oz. dijakov – npr. nadarjenim na različnih področjih, ki imajo veliko obveznosti in jim vsaj občasni pouk na daljavo omogoča, da lažje usklajujejo svoje šolske in druge obveznosti, pa tudi učencem oz. dijakom, ki imajo težave na socialnem področju.

Ocenjevanje znanja učencev in dijakov je potekalo na različne načine. Nekateri so uporabili pisne preizkuse znanja, ko so se učenci oz. dijaki vrnili v šolo, nekateri pa že v času izvajanja pouka na daljavo. Pri izvajanju pisnih preizkusov znanja na daljavo, niso opazili bistvenih odstopanj pri ocenah. Ocenjevanje znanja so srednješolski učitelji izvajali tudi s pomočjo kvizov (v tem primeru so bile ocene bistveno višje, kot so običajno v razredu) in s pomočjo exam.net (učiteljica je ugotovila, da so dijaki poskušali goljufati, saj so pisali odgovore na vprašanja, ki jih je postavila drugemu letniku in dejansko niso odgovarjali na vprašanja, ki so bila zastavljena njim). V osnovni šoli so znanje učencev preverjali le ustno. Srednješolska učiteljica kemije je za utrjevanje znanja izpeljala tudi skupinski preizkus znanja, pri katerem so dijaki tudi ocenili svoje odgovore. Na eni šoli pa so dijaki pripravili tudi didaktično nalogo o poučevanju kemije.

Na splošno učitelji kemije izpostavljajo, da znanje, ki bi ga naj učenci in dijaki obravnavali v času pouka na daljavo, ni bilo utrjeno. Učitelji so poskušali ob povratku v šolo manjkajoče znanje utrditi, vendar manki v znanju so ostali. Izpostavljajo tudi, da ocene, ki so jih učenci oz. dijaki imeli v času pouka na daljavo, niso povsem ustrezale nivoju znanja, saj so standarde znanje znižali. Posledično pa so učenci in dijaki v naslednjem letu doživeli šok, saj so se njihove ocene precej znižale.

Učitelji kemije poudarjajo, da je bil njihov položaj v času pouka na daljavo izredno zahteven. Največ težav, jim je predstavljajo usklajevanje službenih in družinskih obveznosti, še zlasti v situacijah, ko so učitelji imeli tudi svoje šoloobvezne otroke ali bolne starše, za katere so morali skrbeti. Delovne obveznosti so se razširile čez celoten dan, pogosto so opravljali šolsko delo tudi v nočnih urah. Dolgotrajno sedenje pred računalniki je pustilo tudi zdravstvene težave – veliko učiteljev je izpostavilo težave z očmi, z zapestjem in s hrbtenico. Mnogi učitelji so poleg svojih službenih obveznosti opravljali tudi dodatno delo – npr. učitelji, ki so bolj znali uporabljati informacijsko komunikacijsko tehnologijo, so pomagali učiteljem, ki tega znanja niso imeli, pomagali so učencem z učnimi in čustvenimi težavami – ne le na učnem področju,

ampak tudi s pogovori, nadomeščali so svoje kolege, ki so zboleli ali imeli družinske obveznosti itd. Učitelji kemije so izpostavili, da so v času pouka na daljavo učiteljski kolektivi zelo dobro sodelovali in da so si učitelji pomagali (npr. na eni šoli so športniki organizirali poseben program, ki je pomagal učiteljem pri odpravljanju težav zaradi dolgotrajnega sedenja pred računalniki). Učitelji izpostavljajo tudi vlogo staršev učencev oz. dijakov – nekateri starši so svojim otrokom pomagali pri učenju, nekateri pa so imeli tudi nerealne predstave do svojih otrok (predvsem do njihovih ocen) in tudi do učiteljev. Učitelji tudi poudarjajo, da so nekateri starši poskušali vplivati na njihove strokovne odločitve in da bi bilo nujno treba spremeniti položaj in ugled učitelja v naši družbi. V času pouka na daljavo so učitelji strokovno napredovali, predvsem na področju informacijsko komunikacijske tehnologije, pogosteje, kot sicer pa so se udeleževali različnih oblik izobraževanj, ki so potekala na daljavo in so se jih lažje udeležili.

3 Fizika

Tabela 330: Kodiran fokusni intervju za predmet fizika

Identificirane kode	Gljučni pojmi
Izvedba pedagoškega procesa	Na začetku spletna stran šole Spletna učilnica ZOOM Google Meet” aplikacije Uporaba grafične tablice Spraševanje, kvizi V skladu z urnikom Kombinacija samostojnega dela in srečanj v živo prek ZOOMa Tedenski sestanki vodstva šole in vseh učiteljev (pogovor o učencih) Delo v skladu z učnim načrtom Večjih težav pri obravnavi fizikalnih vsebin ni bilo Izpuščanje izbirnih vsebin, vrstni red vsebin Počasnejši tempo Hitra ponovitev vsebine, ko so se učenci vrnili v šolo Eksperimentalno delo tudi sicer redko izvaja Eksperimentalno delo je pomemben del fizike Eksperimenti kot uvodna motivacija Posnetki eksperimentov, demonstracija poskusov (s pripomočki, ki so doma) Eksperimentalno delo ob povratku v šolo Slabša odzivnost učenca in težave s prilagajanjem pouka Pouk na daljavo ustreza nadarjenim in učno zmogljnejšim učencem
Največ težav	Nemotiviranost učencev, jemljejo bolj kot počitnice Motivacija je upadala Na začetku so učenci imeli težave z opremo, internetno povezavo Učenci niso imeli prižganih kamer Največ težav so imeli tisti učenci, ki imajo tudi sicer težave v šoli Dobro so delali učenci, ki imajo že sicer razvite delovne navade Psihosocialne težave otrok so se še okrepile Prostorska stiska, domače razmere Otroci niso imeli več ritma, niso spoštovali šolskih pravil Težave po vrnitvi v šolo

	Učenec z ADHD – v času pouka na daljavo mu je bilo bolje, po vrnitvi v šolo pa še slabše Težave na socialnem področju Odvisnost od socialnih iger Težave v komunikaciji Depresije Vloga svetovalne službe
Primeri dobrih praks	Aplikacija »PhET« v kateri so potem učenci izvajali razne eksperimente
Ocenjevanje v času pouka na daljavo	Ustno ocenjevanje, izven pouka Brez ocenjevanja Pisno ocenjevanje Izdelki
Znanje učencev	Bistvenih odstopanj v primerjavi s preteklimi leti ni opaziti Težava je trajnost znanja Manj kakovostno znanje Manko predvsem na področju eksperimentalnega dela Znanje učencev je odvisno od njihovega predznanja in učnih zmožnosti
Položaj učitelja	Veliko dela, ki je bil razporejen od jutra do večera Priprave, pogovori s starši učencev Dobro obiskane govorilne ure Prihranek časa, ki ga sicer potrebuješ za pot od doma do službe Vse gradivo na istem mestu Lažje usklajevanje službenih in družinskih obveznosti Veliko znanja s področja računalništva Lažja udeležba na izobraževanjih Dobro sodelovanje z učitelji (medpredmetne povezave)

Učitelji fizike so imeli v času pouka na daljavo redna srečanja z učenci, približno polovico ur je bilo izvedenih neposredno prek ZOOMa, druga polovica pa je bila organizirana kot samostojno delo učencev. Učitelji so za komunikacijo z učenci najprej uporabili spletno stran šole, nato pa so z njimi komunicirali prek spletne učilnice, prek ZOOMa in prek Google Meeta. Tudi v času pouka na daljavo so se držali postavljenega urnika. Nekateri učenci so imeli na začetku pouka na daljavo težave z internetno povezavo in z računalniško opremo, mnogi pa niso želeli imeti prižganih kamer. Glede obravnave učne vsebine v času pouka na daljavo se mnenje učiteljev fizike nekoliko razlikuje – nekateri so pouk izvajali popolnoma v skladu z učnim načrtom, bistvenih odstopanj oz. prilagoditev ni bilo treba vpeljati, ena učiteljica pa je

izpostavila, da se je osredotočila predvsem na minimalne standarde znanja. Nekateri so izpustili izbirne vsebine, ki jih niso obravnavali niti, ko so se učenci vrnili v šole. Tempo obravnavane vsebine pa je bil počasnejši, kot je običajno v šoli. Učitelji so pri obravnavi učne vsebine uporabljali tudi grafično tablico, s katero so boljše ponazorili obravnavano učno vsebino. Tudi glede eksperimentalnega dela pri fiziki so mnenja učiteljev različna. Ena osnovnošolska učiteljica fizike je izpostavila, da tudi v času pouka v šoli redko izvajajo eksperimentalno delo, zato ga niso izvajali niti v času pouka na daljavo. Drugi pa so izpostavili, da je eksperimentalno delo pri fiziki izredno pomembno. V času pouka na daljavo so ga prilagodili tako, da so učitelji snemali različne eksperimente, s pripomočki, ki so jih imeli doma, ali pa so poiskali posnetke eksperimentov na spletu. Posnetke eksperimentalnega dela so nekateri uporabili tudi kot uvodno motivacijo v učno uro. Učenci so eksperimente v času pouka na daljavo redko izvajali (le en učitelj je omenil, da jim je dal tudi eksperimentalno delo – en eksperiment je izvedel v sodelovanju z učiteljem športa, omenjena pa je bila tudi aplikacija »PhET« v kateri lahko učenci izvajajo razne eksperimente), so jih pa izvedli takoj, ko so se vrnili v šolo. Ko so se učenci vrnili v šolo, so v vseh šolah ponovili učno vsebino, ki so jo obravnavali v času pouka na daljavo. Učitelji izpostavljajo, da je bila velika pomanjkljivost pouka na daljavo pomanjkanje povratne informacije s strani učencev – ker učitelji niso imeli dobrega vpogleda v razumevanje učne vsebine, se tudi niso mogli prilagoditi potrebam učencev.

Bistvenih odstopanj v znanju ena osnovnošolska učiteljica fizike ni opazila, drugi učitelji pa menijo, da so učenci usvojili manj kakovostno znanje – to velja predvsem za učence, ki so tudi sicer učno šibkejši. Učitelji poudarijo, da so bili tisti učenci, ki imajo že sicer dobro razvite delovne navade, uspešni tudi v času pouka na daljavo. Največ težav so imeli učenci po povratku v šolo pri eksperimentalnem delu. Večje težave so bile izpostavljene glede trajnosti znanja – a tudi glede tega nekateri poudarijo, da so te težave obstajale že pred Covidom. Veliko učencev je tudi izgubilo delovni ritem, nekateri so pouk na daljavo, vsaj na začetku, doživljali bolj kot počitnice. Tudi učencem, ki so bili na začetku motivirani za učenje, je tekom izvajanja pouka na daljavo njihova motiviranost upadala. So se pa po mnenju učiteljev okrepile težave učencev na psihosocialnem področju (povečalo se je število depresij, odvisnosti od računalniških igrice itd.). Vsi intervjuvani učitelji so izpostavili, da so se z učenci, ki so imeli težave na psihosocialnem področju, ukvarjali predvsem šolski svetovalni delavci. Na težave otrok so močno vplivale tudi družinske (učitelji poročajo o prepirih, ki jih je slišala prek ZOOMa) in prostorske težave. Morda je pouk na daljavo določenim učencem (npr. učencem z ADHD) bolj ustrejal, so pa zaradi dolgotrajnega pomanjkanja socialnih kontaktov imeli še večje težave po

vrnitvi v šolo. Pouk na daljavo je vsaj na začetku ustrezal tudi nadarjenim učencem in učencem, ki so učno močnejši – učenje so si namreč lahko organizirali v skladu s svojim tempom.

V času pouka na daljavo so učitelji fizike različno ocenjevali znanje učencev. Nekateri so izvajali ustno ocenjevanje znanja. Običajno je to potekalo izven pouka, učitelji so se dogovorili z manjšo skupino učencev, kdaj bo potekalo ocenjevanje. Nekateri so uporabili pisne preizkuse znanja (kviz z nalogami izbirnega tipa, ena naloga pa je bila kompleksnejša in so jo učenci poslali po elektronski pošti). Ocenjevali so tudi izdelke otrok. Nekateri učitelji pa v času pouka na daljavo niso ocenjevali znanja učencev.

Učitelji fizike izpostavljajo dobro sodelovanje z vodstvom šole in drugimi kolegi. Na šoli so imeli organizirana redna tedenska srečanja vodstva in vseh učiteljev. Ponekod so izvedli tudi naravoslovni dan, ki je bil medpredmetno zasnovan. Na učiteljskih srečanjih so se pogovorili tudi o učencih, ki so manjkali pri pouku na daljavo. Učitelji fizike so v času pouka na daljavo pridobili veliko znanja z računalniškega področja. Določene novosti (npr. uporabo spletne učilnice, kvize, odprtokodne sisteme, posnetke eksperimentov) bodo uporabljali tudi v prihodnje – tudi za učence, ki bodo zboleli. Izpostavijo pa, da so se njihove delovne obveznosti razširile čez ves dan, ne le zaradi pisanja učnih priprav, ampak tudi zaradi pogovorov s starši učencev. Jim je pa pouk na daljavo kljub vsemu omogočil nekoliko lažjo organizacijo svojega dne, saj so prihranili čas, ki ga sicer porabijo za pot od doma do šole, med prostimi urami pa so lahko opravili tudi kakšno gospodinjsko zadolžitev, ki jo običajno opravijo šele, ko se vrnejo domov.

4 Razredni pouk

Tabela 331: Kodiran fokusni intervju za razredni pouk

Identificirane kode	Ključni pojmi
Izvedba pedagoškega procesa	Posebni urniki Spletna učilnica Elektronska pošta Postopno podaljševanje videokonferenc Vsi predmeti so bili na urniku Pouk v Teamsih Uporaba spletne učilnice Infodrom E učbeniki Na začetku so imeli učenci težave z opremo, internetno povezavo Samostojno delo je potekalo s pomočjo staršev V nedeljo tedenska navodila, kaj se bo delalo v tednu Kombinacija samostojnega dela in videokonferenc Vsakodnevna srečanja prek videokonferenc, približno 2 uri. Ure so bile krajše Vmesni odmori Odmor za gibanje, ki ga organizira športnik za vse oddelke istega razreda skupaj Izvajali so tudi dopolnilni pouk, interesne dejavnosti, naravoslovni dan, kulturni dan Veliko pripomočkov so učitelji naredili doma (npr. življenjski trak) Kdor ne dela v šoli, tudi doma ni delal Slabša kontrola nad tem, kaj so naredili učenci Sodelovanje staršev, zlasti v nižjih razredih Računalniško opismenjevanje učencev Branje Dolgotrajno bolni učenci Učenci z vedenjskimi težavami ZOOM tudi za klepet
Največ težav	Prostorske težave otrok Socialno področje Delovne navade, občutek obveznosti, dolžnosti Učenec, ki mu starši ne dovolijo uporabljati računalnik
Ocenjevanje v času pouka na daljavo	Brez ocenjevanja, le preverjanje znanja Govorni nastopi Recitacija pesmi Pomoč druge učiteljice

Znanje učencev	Ne dovolj utrjeno Počasnejši ritem Veliko ponavljanja
Položaj učitelja	Dobro sodelovanje Medsebojna pomoč – izmenjava gradiva Tedenski sestanki z vodstvom Dnevni sestanki z aktivom Veliko delovnih nalog Komunikacija s starši Težko usklajevanje službenih in družinskih obveznosti Lastna računalniška oprema Zdravstvene težave

Organizacija izvedbe razrednega pouka je bila različna med šolami. Ponekod so pripravili poseben urnik za pouk na daljavo. Delo je bilo zasnovano kot kombinacija samostojnega dela učencev, ki je potekalo s pomočjo staršev, in neposrednih srečanj v živo, prek Teamsov. V nedeljo so dobili učenci v spletno učilnico navodilo, kaj se bo tisti teden obravnavalo v živo in kaj bo potekalo kot samostojno delo. Učiteljice so imele srečanja z učenci vsak dan, prav tako so izvajale vse predmete. Ure pa so bile krajše, običajno 30 minut. V višjih razredih (4., 5. razred) so bila neposredna srečanja daljša. V času pouka na daljavo so imeli tudi odmor za gibanje, ki so ga organizirali športniki.

Ponekod pa so imeli srečanja v živo trikrat tedensko, po eno uro, preostali čas pa so imeli učenci samostojno delo. Navodila za samostojno delo so učenci dobili v spletni učilnici, v ponedeljek. V živo so obravnavali zahtevnejše vsebine matematike, slovenščine, spoznavanja okolja in malo angleščine. Glasbeno in likovno umetnost pa so delali samostojno. Ponekod so prek videokonferenčnega sistema delali le matematiko in slovenščino. Pogostejša srečanja so imeli le z učno šibkejšimi učenci, ki tudi niso imeli ustrezne podpore staršev.

Organizacija pouka na daljavo se je razlikovala tudi od časovnega obdobja – ponekod so na začetku komunicirali z učenci in njihovimi starši le prek elektronske pošte in spletne učilnice, kasneje pa so začeli uporabljati videokonference prek ZOOMa. Videokonferenčna srečanja so imeli vse pogostejše, kmalu že vsakodnevno.

Videokonferenčnih srečanj niso uporabljali le za obravnavo učne vsebine, ampak tudi za pogovore in druženje. Zelo pogosto so učiteljice tudi po zaključku učne ure pustile vključen ZOOM, da so se lahko učenci pogovarjali.

Pri obravnavi učne vsebine so si učiteljice razrednega pouka pomagale z elektronskimi učbeniki, Infodromom, veliko gradiva pa so učiteljice izdelale same, s pomočjo pripomočkov, ki so jih imele doma. Gradivo so nalagali v spletno učilnico. Učenci so imeli predvsem na začetku težave s tehnično opremo, predvsem z računalniško opremo in internetno povezavo. Zlasti v nižjih razredih osnovne šole je bila kakovost pouka na daljavo odvisna tudi od sodelovanja staršev. Učiteljice opozarjajo, da je odnos staršev do pouka na daljavo močno vplival tudi na odnos otrok do pouka na daljavo. V enem primeru so imeli tudi učenca, ki mu starši niso dovolili uporabljati računalnika – za tega učenca so morali pripraviti vse gradivo v tiskani obliki. Učiteljice ocenjujejo, da je bilo sodelovanje s starši korektno. Pouk na daljavo je po mnenju intervjuvanih učiteljic razrednega pouka najbolj ustrezal učencem, ki so tudi sicer učno zmožnejši. Izpostavile pa so tudi dolgotrajno bolne učence in učence z vedenjskimi težavami – tudi za ti dve skupini se zdi, kot da jim je pouk na daljavo bolj ustrezal kot delo v šoli.

V obdobju pouka na daljavo so učenci zelo napredovali na področju računalniške pismenosti. Učiteljice razrednega pouka menijo, da bi bilo to smiselno ohraniti tudi v prihodnje. Učenci naj bi se opismenjevali na računalniškem področju v okviru vseh predmetov, na način, ki bi bil prilagojen razvojni stopnji otroka. Po vrnitvi v šolo so ohranili na daljavo razredne ure, roditeljske sestanke s starši, občasno pa tudi kakšen sestanek. Pouk na daljavo je po mnenju učiteljic razrednega pouka pozitivno vplival tudi na branje otrok – veliko otrok je naredilo bralno značko.

Največ težav pa so imeli s poukom na daljavo učenci z učnimi težavami. Pouk na daljavo je zelo negativno vplival na socialno področje učencev. Učenci so učiteljicam poročali, da si želijo nazaj v šolo tudi zaradi igre s sošolci.

Na šolah so izvajali tudi dopolnilni pouk, interesne dejavnosti, naravoslovni dan, kulturni dan.

V času pouka na daljavo ocenjevanje znanja v glavnem ni potekalo. Učiteljice so izvajale predvsem preverjanje znanja. Nekatere pa so izpeljale ustno ocenjevanje znanja, govorne nastope in recitacije pesmi. Pri preverjanju in ocenjevanju znanja sta bili ponekod prisotni tudi dve učiteljici. Ponekod so učenci oddajali različne izdelke v spletno učilnico. Učiteljice razrednega pouka menijo, da so lahko obravnavale vse predvidene učne vsebine tudi na daljavo, tempo obravnave učne vsebine pa je bil počasnejši. Težava pa je bila predvsem odsotnost delovnih navad učencev, vztrajnosti in občutka odgovornosti - mnogi domačih nalog niso naredili, niso se sproti učili, učiteljice pa niso imele možnosti tako natančnega kontroliranja

njihovih nalog kot takrat, ko so v šoli. Posledično je tudi usvojeno znanje učencev manj kakovostno.

Učiteljice razrednega pouka so bile v času izvajanja pouka na daljavo zelo zadovoljne z odnosi na šoli – učitelji so si pomagali z nasveti in z izmenjavo gradiva. Imeli so redne tedenske sestanke z vodstvom šole, v okviru aktiva pa so komunicirali vsakodnevno. Redki so primeri, ko učiteljice niso bile zadovoljne s tem, kako so ravnatelji oz. ravnateljice organizirale pouk na daljavo oz. s tem, kakšno podporo so jim nudili. So pa morale učiteljice pogosto uporabljati svojo računalniško opremo, vsaj na začetku pouka na daljavo. Opozarjajo pa, da so se delovne naloge razporedile skozi ves dan (priprave, pa tudi komunikacija s starši po telefonu ali po elektronski pošti), da so težko usklajevale družinske in službene obveznosti in da je imelo delo na daljavo tudi negativne posledice na njihovo zdravje (pešanje vida).

5 Biologija

Tabela 332: Kodiran fokusni intervju za predmet biologije

Identificirane kode	Gljučni pojmi
Izvedba pedagoškega procesa	Objava dokumentov v spletni učilnici Reševanje delovnih listov Uporaba laboratorijskih poročil Obravnavala je vse vsebine, cilje Prilagojen tempo Povratne informacije dijakom (dopisovanja) Vse ure izpeljala prek videokonference Upad motivacije Pozitiven za dijake, ki imajo težave z navezovanjem stikov, s socialnimi odnosi Spremenjen vrstni red obravnavanih vsebin Slabša poglobljenost obravnave učne vsebine Obvezne izbirne vsebine so uporabili za delo v laboratoriju
Največ težav	Težave z internetom, Prostorske težave dijakov Brez socialnih stikov Brez prave interakcije Brez občutka, kaj dijaki res znajo Izguba delovnih navad
Ocenjevanje v času pouka na daljavo	Pisno ocenjevanje na daljavo Izboljšava z ustnim spraševanjem Pisno in ustno ocenjevanje on line (računske naloge so pisali na papir in v forume pošiljali rešitve) Ocene so bile približno enake Spuščanje standardov znanja
Znanje učencev	Odvisno od osebne motivacije učenca Manj poglobljeno znanje Nižanje standardov znanja
Položaj učitelja	Delo tudi po 16 ur Ni bilo časa za rekreacijo, hrano Posledice na zdravju Težko usklajevanje službenega in družinskega življenja Pričakovanja dijakov po takojšnji povratni informaciji Znanje s področja informacijsko komunikacijske tehnologije Metodika poučevanja na daljavo Pogosti stiki z drugimi učitelji, omejeni na strokovna vprašanja

Učitelji biologije so večinoma organizirali pouk prek videokonferenčnega sistema, v skladu z urnikom. Tudi če so imeli učenci samostojno delo, je to pogosto potekalo ob prisotnosti učitelja. Pomagali so si tudi z različnimi dokumenti in posnetki, ki so jih objavljali v spletni učilnici. Ena učiteljica je poudarila, da ji je bilo izredno pomembno, da vsak učenec dobi povratno informacijo o svojem izdelku, zato mu jo je vedno poslala, učenec pa je imel tudi možnost, da ji odgovori. Pomagali so si tudi tako, da so učencem pokazali vzorčne primere laboratorijskih poročil, ki so jih napisali učenci prejšnjih generacij.

Učitelji so obravnavali večino vsebin, ki so bile predvidene v kurikulumu, prilagodili pa so hitrost obravnave, ki je bila zagotovo počasnejša kot običajno v šoli. Nekateri učitelji so izpostavili, da so že na začetku šolskega leta pričakovali, da bodo ponovno morali vpeljati pouk na daljavo, zato so spremenili vrstni red obravnavanih vsebin in na začetku šolskega leta obravnavali tiste vsebine, za katere so vedeli, da jih bodo težko obravnavali na daljavo. Ker pa so zaradi pouka na daljavo učenci imeli manj možnosti za laboratorijsko delo, so uporabili tudi neobvezne izbirne vsebine za delo v laboratoriju. Učitelji biologije so si enotni v tem, da znanje, ki so ga učenci usvojili v času pouka na daljavo, zagotovo ni bilo tako kakovostno in poglobljeno, kot bi bilo, če bi bil pouk ves čas v šoli. Nekateri učitelji so v času pouka na daljavo ocenjevali znanje učencev, in sicer tako na pisni kot ustni način. Ocene se sicer niso bistveno razlikovale kot takrat, ko so bili učenci v šoli, je pa bilo tudi izpostavljeno, da so spustili standarde znanja oz. zahtevnost, in sicer predvsem za pozitivno oceno. Ponekod so imeli učenci tudi možnost, da so po vrnitvi v šolo oceno izboljšali z ustno oceno.

Vsi učitelji biologije so tudi izpostavili težavo v motiviranosti učencev. Nekateri učenci so bili sicer motivirani na začetku pouka na daljavo, vendar je njihova motiviranost kmalu upadla. Je pa po mnenju učiteljev biologije pouk na daljavo ustrezal nekaterim skupinam učencev, in sicer predvsem tistim, ki imajo običajno v šoli težave z navezovanjem socialnih odnosov z vrstniki. Učitelji biologije so izpostavili, da so imeli vsaj na začetku pouka na daljavo, nekateri učenci težave z internetom in drugo računalniško opremo. Opazili so tudi prostorske težave učencev. Poleg izgube motiviranosti za učenje pa so učitelji biologije izpostavili še, da učenci niso imeli možnosti druženja z vrstniki, da so izgubili delovne navade, učitelji pa so bili brez pravega občutka, katero učno vsebino učenci res razumejo.

Učitelji biologije so izpostavili, da so bili v času pouka na daljavo zelo obremenjeni in da so težko usklajevali službene in družinske obveznosti. Delali so ves čas, tudi po 16 ur na dan. Vsi so si morali pridobiti dodatno znanje s področja informacijsko komunikacijske tehnologije in tudi metodike poučevanja na daljavo. Tudi učenci so pričakovali takojšnje povratne

informacije. Dolgotrajno delo in sedenje pred računalnikom je pustilo posledice na njihovem zdravju – učitelji izpostavljajo, da ni bilo časa za rekreacijo, včasih tudi ne za prehranjevanje. Izpostavljajo tudi dobro sodelovanje s kolegi – slišali so se pogosto, njihovi pogovori pa so bili predvsem osredotočeni na strokovna vprašanja o tem, kako izpeljati učno uro.

6 Glasbena umetnost

Tabela 333: Kodiran fokusni intervju za predmet glasbena umetnost

Identificirane kode	Ključni pojmi
Izvedba pedagoškega procesa	Na začetku brez prave organizacije Veliko komunikacije prek elektronske pošte Spletna stran šole Brez stika v živo Posnetki primerov Pretekle izkušnje z Arnesovimi spletnimi učilnicami V drugi karanteni: prilagojen urnik, enkrat tedensko, v živo, Krajše učne ure (do 30 minut) Googlove spletne učilnice Tudi posnetki otrok Povratna informacija otrokom YouTube kanal Active presenter, Audacity
Največ težav	Poučevanje pevskega zbora Nezmožnost natančnega spremljanja petja, intonacije Slab pregled nad glasbenim razvojem Otroci so postali individualisti Petje Notni zapis Glasbena zgodovina Vrstni red obravnavane vsebine Glasbeni dnevnik Globina znanja Manj ustvarjalnosti Motiviranost učencev – vpliv počitnic Vpliv družinskega okolja, pomoči staršev
Primeri dobrih praks	Veliko otrok pri otroškem pevskem zboru, ki je potekal prek videokonference, učiteljica pa je igrala klavir v živo iz svojega doma
Ocenjevanje v času pouka na daljavo	Izdelki, referati Posnetki Ocena kot zunanja motivacija Razlika med prvim in drugim zaprtjem
Znanje učencev	Manj kakovostno, poglobljeno

	Minimalni standardi
Položaj učitelja	Dobro sodelovanje med učitelji in pomoč Veliko sestankov na šoli (dva na teden) Delo na različnih šolah Beleženje časa Veliko elektronske pošte Pomoč mlajših učiteljev pri IKT Veliko novega računalniškega znanja Prostorska stiska – lastni otroci študirajo glasbo

Poučevanje glasbene umetnosti se je precej razlikovalo med prvo in drugo karanteno. Učitelji so pojasnili, da so v času prve karantene bili precej nepripravljeni na pouk na daljavo, zato so za komunikacijo z učenci uporabljale predvsem elektronsko pošto in spletno stran fakultete, učencem pa so pošiljale tudi posnetke, ki so jih naredili sami. Na šolah, kjer so že prej imeli izkušnje z Arnesovimi spletnimi učilnicami, so jih za izvedbo pedagoškega procesa začeli uporabljati kmalu po začetku prve karantene. V živo srečanj z učenci niso imeli. V drugi karanteni pa so bile že bolje pripravljene na izvedbo pouka na daljavo, zato so organizirali z učenci srečanja v živo oz. uporabili kombinacijo samostojnega dela in videokonferenčnih srečanj. Na šolah so bili pripravljene prilagojeni urniki, in sicer so imeli srečanja z učenci bodisi enkrat tedensko po eno uro ali pa v skrajšanih učnih urah (npr. 30 minut). Poskušali so delati v skladu z učnim načrtom, vendar na način, da so prilagodili vrstni red obravnavane vsebine. Na daljavo so brez težav obravnavali zgodovino glasbe, večje težave pa so bile pri notnem zapisu, glasbenem opismenjevanju, razvijanju glasbene ustvarjalnosti. Največ težav je bilo pri poučevanju glasbe z izvedbo pevskega zbora in s petjem otrok. Nekateri otroci so imeli težave s tehnično opremo in internetno povezavo, vendar le na začetku, saj so kasneje te težave rešili. Ker je bil zvok slab, učitelji niso mogli spremljati natančnosti petja otrok, njihove intonacije. Imeli so slab pregled nad glasbenim razvojem otrok. Zelo dobro pa so bili obiskani otroški pevski zbori. Otroci so radi prepevali ob spremljavi učitelja, ki je iz svojega doma igral klavir. Kakovost pouka je bila v precejšnji meri odvisna od družinskih pogojev učencev in od pomoči staršev. Pomoč staršev je bila bistvena predvsem v nižjih razredih. Učitelji tudi opozarjajo, da je motiviranost učencev močno nihala – predvsem pa je bilo težavno obdobje po počitnicah. Če se učenec ni pridružil videokonferencam, so učitelji o tem obvestili razrednika (običajno sta bila dva učenca na oddelek, ki se nista udeleževala videokonferenc). So pa učitelji opazili tudi posamezne učence, ki jim je očitno pouk na daljavo bolj ustrezal kot delo v šoli.

Učitelji so si prizadevali, da so v času pouka na daljavo učenci dobili čim več povratnih informacij, tudi na posnetke, ki so jih naredili učenci. Učiteljica je tudi vzpostavila svoj YouTube kanal.

V prvem zaprtju šol je večina učiteljev ocenjevala znanje učencev. Način ocenjevanja znanja se je tudi prilagodil – ocenjevali so se izdelki otrok, referati, glasbeni dnevniki, tudi posnetki, ki so jih učenci naredili sami. V drugem zaprtju šol pa večina učiteljev ni ocenjevala znanja učencev in so učenci bili ocenjeni, ko so se vrnil v šolo. Znanje učencev je bilo manj kakovostno in poglobljeno, pogosto so se pri ocenjevanju osredotočili na minimalne standarde znanja. Po vrnitvi v šolo so učitelji ugotovili, da se nekateri učenci niso naučili niti pesmic, ki so jih obravnavali na daljavo.

Učitelji glasbene umetnosti so povedali, da so v času pouka na daljavo učitelji dobro sodelovali, tako znotraj šole kot tudi med šolami. Izmenjevali so si posnetke in drugi material. Delovni dan je bil zelo dolg, pogosto več kot osem ur. Poleg priprav in izvedbe pedagoškega procesa, so jim veliko časa vzeli tudi sestanki. Ena učiteljica je povedala, da so morali na šoli tudi beležiti, kaj počnejo, niso pa smeli napisati več kot 7 ur dnevno – učiteljico je to zelo motilo, saj je običajno delala več ur, kot jih je smela napisati. Dodatno težavo so imeli tisti učitelji, ki poučujejo na različnih šolah – na šolah je bil pedagoško proces različno organiziran, zato so se morali udeležiti več sestankov. Učitelji so težko usklajevali družinske in službene obveznosti – to sploh velja za tiste, ki imajo svoje otroke. Posebej zanimiv je s tega stališča primer učiteljice, ki je poučevala glasbo na daljavo, hkrati pa ima sama hčerki, ki obe študirata glasbo in sta skupaj igrali v istem prostoru. Vsi učitelji so izpostavili, da so zelo napredovali na področju poznavanja različnih računalniških aplikacij (npr. Active presenter, Audacity), ki se lahko uporabljajo pri poučevanju glasbe na daljavo.

Tabela 334: Kodiran fokusni intervju za predmet matematika

Identificirane kode	Ključni pojmi
Izvedba pedagoškega procesa	ZOOM Bela prenosna tabla Samostojno delo učencev Domače naloge v spletni učilnici ali prek elektronske pošte Povratna informacija Kratki posnetki razlag Video razlage na YutTube kanalu Učne ure prek ZOOMa Power Point Grafične učilnice Uporaba kvizov Lastni tempo učencev Prilagojen urnik
Največ težav	Učenci težko sledijo razlagi Razmišljanje o IKT Slaba odzivnost učencev Brez vključenih kamer Goljufanje (naloge sošolcev) Brez sprotnega dela Kakovost učenja na daljavo je odvisna tudi od tega, kako učenci delajo v šoli Nemotiviranost za učenje Slabe domače razmere
Ocenjevanje v času pouka na daljavo	Stalno preverjanje znanja Ocenjevanje le v šoli Goljufanje
Znanje učencev	Neutrjeno znanje Vse vsebine Minimalni standardi Počasnejša obravnava vsebine Povečanje razlik v znanju
Položaj učitelja	Težave z računalniško opremo (v prvem zaprtju) Delo čez ves dan, tudi ob vikendih Veliko računalniškega znanja

Učiteljice matematike so na začetku pouka na daljavo posredovale učencem učno vsebino na različne načine, uporabljale so predvsem spletno učilnico in elektronsko pošto. Snemale so tudi kratke posnetke razlage, ki so jih objavljale na YouTube kanalu oz. jih poslale po elektronski pošti. Pri razlagi učne vsebine so si pomagale tudi z grafično tablico in navadno šolsko tablo. Učenci so imeli tudi domače naloge, ki so jih objavljali v spletni učilnici ali pošiljali po

elektronski pošti. Učiteljice so jim posredovale povratne informacije o uspešnosti rešenih domačih nalog. V drugem zaprtju šol so učiteljice matematike večino ur organizirale v živo, prek ZOOMa ali Teamsov. Nekatere učiteljice so poskušale obravnavati vso vsebino, ki je predvidena v učnem načrtu (ker so uporabljale šolsko tablo oz. pisale na list papirja, ki so ga učenci videli, tudi ne vidijo velike razlike med poukom na daljavo in poukom v šolski učilnici), nekatere pa so se osredotočile na minimalne standarde znanja. Učno vsebino so obravnavali počasneje. V času pouka na daljavo so stalno preverjali znanje učencev, ocenjevanje znanja pa v času pouka na daljavo intervjuvane učiteljice niso izvajale. Ena je sicer izpeljala eno ocenjevanje na daljavo, vendar je ugotovila veliko poskusov goljufanja, zato se je odločila, da tega ne bo več prakticirala.

Učiteljice matematike so izpostavile, da so imele največ težav s tem, ker veliko učencev ni bilo motiviranih za učenje – niso bili prisotni pred računalniki oz. so ugasnili kamere. Ker se učenci niso učili sproti, je bilo njihovo znanje neutrjeno. Zaznati je bilo tudi poskuse goljufanja – namesto svojih domačih nalog, so poslali naloge, ki so jih naredili sošolci. Sicer pa opozarjajo, da je kakovost učenja na daljavo bila odvisna tudi od tega, kako učenci sicer delajo v šoli – tisti, ki imajo razvite delovne navade, so bili uspešni tudi pri pouku na daljavo. Pri pouku na daljavo se je pokazal zelo velik vpliv podpore staršev in družinskega okolja – velike težave pri učenju na daljavo so imeli učenci, ki niso imeli podpore svojih staršev. Po vrnitvi v šolo so učiteljice ugotovile, da so se razlike v znanju učencev še povečale – kdor je imel težave z učenjem že v času pouka v šoli, se je po izvedbi pouka na daljavo vrnil v šolo s še večjim mankom v znanju. Prednost pouka na daljavo vidijo v uporabi spletne učilnice, kjer so lahko vsa gradiva, vključno z video razlagami, ki jih lahko učenci uporabijo takrat, ko jih potrebujejo, in v skladu s svojim tempom učenja. To je tudi nekaj, kar nameravajo učiteljice ohraniti v naslednjih letih.

Na začetku pouka na daljavo so imele učiteljice matematike težave tudi z računalniško opremo, mnoge so morale uporabljati svojo, kasneje pa so imele tudi možnost, da pridobijo računalniško opremo iz šole. Učiteljice matematike so morale usvojiti veliko računalniškega znanja, da so lahko kakovostno izvedle pouk na daljavo. Njihove delovne obveznosti so bile razvrščene čez ves dan, tudi med vikendi. Tak delovni tempo je pustil zelo hude posledice, tako na njihovem fizičnem (težave s hrbtenico) kot psihičnem stanju.

Tabela 335: Kodiran fokusni intervju za predmet slovenščina

Identificirane kode	Ključni pojmi
Izvedba pedagoškega procesa	ZOOM Spletna učilnica E asistent PowerPoint predstavitve z zvočnimi posnetki Tedenski dogovori kolektiva Učbeniki in delovni zvezki Spletna stran šole Nekajkrat tedenska videokonferenčna srečanja E učbeniki Povratna informacija Temeljni cilji Manj predelanih vsebin Prenos v naslednje leto Nadgradnja vsebin Tekmovanja učencev Bralna značka Literarni natečaj
Največ težav	Miselna odsotnost, nesamostojnost, težko se učijo Primanjkljaj je opazen pri branju in pisanju. Pasivnost učencev Internetne povezave Upad motivacije Učenci z dodatno strokovno pomočjo Učno uspešnejši učenci
Ocenjevanje v času pouka na daljavo	Kviz Učni listi Pogosto preverjanje znanja Brez ocenjevanja Govorni nastopi
Znanje učencev	Znanje ni utrjeno Veliko ponavljanja, utrjevanja Učenci so se učili, a se niso naučili
Položaj učitelja	Zastarela računalniška oprema Slaba internetna povezava Informacijsko komunikacijska tehnologija Seminarji Kolektiv Šola Dan brez strukture Težko ločevanje službenega in zasebnega življenja

V času pouka na daljavo je pouk slovenščine potekal prek šolske spletne strani, e asistenta in kasneje prek ZOOMa. V okviru kolektiva so se učiteljice dogovarjale, katero vsebino bodo obravnavali in pripravljale tedenske priprave. Znotraj e-asistenta so oblikovale t. i. kanale po razredih, kjer so se lahko oglašali učenci: zastavljali so vprašanja, podajali svoje odgovore, posredovali opravljene naloge, objavljali so tudi povezave do videokonferenčnih srečanj (ZOOM). Učiteljice so si delile odgovornost pri pripravi in objavi učnega gradiva - oblikovale so ppt predstavitve, na katerih in s pomočjo katerih so podale razlago učne vsebine, oblikovale so naloge, ki jih učencem ni bilo treba natisniti. Včasih so si pomagale tudi z gradivom, ki je bilo dostopno na spletu (e-učbeniki). Nekajkrat na teden (tudi glede na zahtevnost učne vsebine) so z učenci imeli organizirana videokonferenčna srečanja (urnik srečanj je bil prav tako objavljen na šolski spletni strani). Na videokonferenčnih srečanjih so tudi pregledali samostojno delo učencev. Učenci so opravljeno nalogo dokaj redno pošiljali in vsak učenec je dobil tudi povratno informacijo. Največja težava je bila aktivno sodelovanje in pogovarjanje o obravnavanem literarnem delu ali jezikovni vsebini. Učenci zlasti višjih razredov so bili na videokonferenčnih urah precej pasivni. Opazne so bile tudi tehnične težave. Motivacija pa je vsem učencem upadla proti koncu šolanja na daljavo. Učiteljice so opazile največ težav pri učencih, ki imajo dodatno strokovno pomoč. Pa tudi pri učno uspešnejših učencih, ki so izgubili učno kondicijo, motiviranost za delo in predvsem učenje. V vsakem oddelku je bil tudi kakšen učenec, ki mu je pouk na daljavo bolj ustrežal kot pouk v šoli.

Pri obravnavi učne vsebine so se učiteljice držale učnega načrta. Obravnavali so tako književnost kot tudi slovnico, le da so pri tem izbrale tiste učne vsebine, ki bi jih lahko učenci obdelali samostojno. Prednost so dali tudi tistim ciljem, ki so po njihovi presoji res temeljni za posamezni razred. Uspeli so predelati precej manj vsebin, izpuščene vsebine pa so prenesli v naslednje šolsko leto. Izpuščali so tudi tiste vsebine, ki se v naslednjem šolskem letu nadgradijo. Učenci so poročali o prebranih knjigah za bralno značko, pripravljali so se na tekmovanje iz slovenščine in pisali izdelek za literarni natečaj.

V času pouka na daljavo je preverjanje znanja potekalo pogosteje kot poteka v šoli. V ta namen so se uporabili kvizi, učni listi ipd. Ocenjevanje znanja v času pouka na daljavo v glavnem ni potekalo. Ponekod pa so se ocenjevali govorni nastopi učencev. Ko so se učenci vrnili v šolo, se je opazilo, da so veliko bolj miselno odsotni, nesamostojni, težko se učijo, primanjkljaj je opazen pri branju in pisanju. Znanje ni bilo utrjeno, zato je bilo treba veliko ponavljanja in utrjevanja.

Učiteljice slovenščine so si enotne v tem, da je bilo poučevanje na daljavo izredno naporno, saj dan ni imel prave delovne strukture. V dopoldanskem času so imele ZOOM srečanja z učenci, popoldne so pregledovale njihove izdelke, jim pošiljale povratne informacije, pripravljale ter objavljale gradivo za naslednji dan. Vmes so bili sestanki znotraj aktiva, učiteljske konference, sodelovanje s starši. Težko je bilo to uskladiti še z družinskimi obveznostmi. Intervjuvane učiteljice so tudi izpostavile prostorske težave (srečanja preko ZOOMa so potekala v domači dnevni sobi, kjer je priključek za telefon in internet) in tudi tehnične težave (zastarela oprema, slaba internetna povezava). Učiteljice slovenščine so morale pridobiti veliko znanja in spretnosti s področja informacijsko komunikacijske tehnologije. Največ koristnih informacij so dobile na strokovnem aktivu ter na ravni šole; udeležile so se tudi različnih seminarjev o poučevanju na daljavo.

Tabela 336: Kodiran fokusni intervju za predmet angleščina

Identificirane kode	Ključni pojmi
Izvedba pedagoškega procesa	Navodila po elektronski pošti za ves teden Dnevna navodila Povratne informacije Videoposnetki Microsoft Teams Počasnejši tempo Internetne aplikacije Ponovitev vsebine, ko so se učenci vrnili First Explorers Google Meet Učbenik Učni načrt Kodeks obnašanja pri pouku na daljavo Krajše učne ure Domače naloge
Največ težav	Doseči učenca Nemotiviranost učencev Govorne aktivnosti Daljši pisni sestavki (Google Translate) Motiviranost učencev, zlasti starejših Učenci s posebnimi potrebami Družinske težave Slabša začetna računalniška usposobljenost učencev Tehnične težave
Ocenjevanje v času pouka na daljavo	Pisno ocenjevanje in spraševanje na daljavo nista potekala Prezentacije Višje ocene Formativno spremljanje
Znanje učencev	Govorne zmožnosti Pisne zmožnosti Besedišče Manj utrjeno Veliko ponavljanja
Položaj učitelja	Veliko dela IKT znanja Usklajevanje družinskega in službenega življenja Podpora učiteljev Slab vpogled vodstva šole v delo učitelja Zavod RS za šolstvo Pomoč računalničarja

Učitelji angleščine so na začetku pouka na daljavo poslali učencem navodila za učenje nekaj dni vnaprej v Wordovi obliki, kasneje so začeli dnevno pošiljati navodila in povratne informacije preko e-pošte. Uporabljali so tudi videoposnetke, na katerih je bila učiteljeva razlaga. V spomladanskem delu je potekal pouk prek videokonferenc, ki so bile organizirane v Teamsih, Google Meetu ali v ZOOMu, uporabljali pa so tudi druge platforme, kot npr. First Explorers. Običajno je bil na šoli dogovor, da naj vsi učitelji uporabljajo isto platformo za komunikacijo z učenci. Učne ure so bile običajno krajše, nekateri učitelji so učencem tudi omogočili, da jim ob koncu ure pomagajo pri pisanju domače naloge (učiteljica je opozorila, da je bil odziv učencev slabši, kot ga je pričakovala). Tempo obravnave vsebine je bil bistveno bolj počasen. Učitelji so običajno sledili učnemu načrtu, nekateri pa so tudi poudarili, da so kot izhodišče vzeli učbenik. Največ težav so pri angleščini imeli z razvijanjem govornega področja oz. sporazumevalne zmožnosti učencev. Manj pa so vadili tudi pisanje daljših govornih sestavkov, saj so učenci pri takih nalogah uporabljali Google Translate. Vse izpuščene učne vsebine oz. tiste, ki so jih na daljavo obravnavali maj poglobljeno, so obravnavali, ko so se učenci vrnili v šolo. Tudi sicer so učitelji pogosto navedli, da so po vrnitvi učencev v šolo na hitro ponovili veliko učne vsebine, ki so jo sicer obravnavali na daljavo. Učitelji so na internetu našli veliko internetnih aplikacij, ki so primerne za poučevanje angleščine na daljavo.

Največ težav je bilo povezanih z motiviranostjo učencev – nekateri učenci niso bili prisotni pri pouku oz. so bili vključeni, ampak dejansko niso sledili pouku. Težave z motiviranostjo so bile bolj izrazite pri starejših učencih, a s trajanjem pouka na daljavo, je motiviranost upadla tudi pri mlajših učencih in pri tistih, ki so bili na začetku zelo motivirani za učenje. Na začetku so imeli učenci tudi težave s tehnično opremo in z računalniškim znanjem. Veliko težav so pri učenju na daljavo imeli tudi učenci s posebnimi potrebami in učenci, ki so imeli doma družinske težave. Učitelji, ki imajo podaljšano bivanje, so postali tutorji učencem, ki imajo učne težave. Poleg tega pa so na šolah organizirali tudi dopolnilni pouk. Redkim učencem pa je pouk na daljavo celo bolj ustrezal kot redni pouk v šoli. Na šolah so oblikovali tudi kodeks obnašanja pri pouku na daljavo.

V času pouka na daljavo so se učitelji izognili pisnemu ocenjevanju znanja in ustnemu spraševanju. Ocenjevali pa so izdelke učencev, njihove prezentacije. Ves čas je potekalo formativno preverjanje znanja. Učitelji so kot večjo težavo pouka na daljavo izpostavili tudi to, da dejansko niso dobili tako dobrega vpogleda v znanje učencev, kot ga imajo, ko so učenci v šoli. Kjer so ocenjevali, so bile ocene višje kot so običajno v šoli, saj so učitelji prilagodili zahtevnost ocenjevanja razmeram, v katerih so se vsi znašli.

Položaj učiteljev angleščine je bil v času pouka na daljavo zelo zahteven. Morali so napredovati na področju informacijsko komunikacijske tehnologije in se naučiti usklajevati službene in družinske obveznosti. Izpostavljajo tudi prostorske težave – neredki so primeri, ko je v istem prostoru na daljavo delala štiričlanska družina. To je bilo še zlasti težavno takrat, ko so imeli učitelji videokonferenčna srečanja z učenci. Učitelji so si pomagali s pripravami in tudi s pogovori. V intervjujih je bila omenjena tudi pomoč svetovalk Zavoda RS za šolstvo in šolskega računalničarja. Čeprav so bili učitelji v glavnem zadovoljni s sodelovanjem z vodstvom šole, je bilo tudi omenjeno, da vodstvo šole ni imelo pravega vpogleda v delo učitelja.

10 Tehnika in tehnologija

Tabela 337: Kodiran fokusni intervju za predmet tehnika in tehnologija

Identificirane kode	Gljučni pojmi
Izvedba pedagoškega procesa	Navodila v spletnih učilnicah kasneje pa kombinacija z navodili in videokonference ZOOM Gradiva v spletni učilnici E-učilnice E-asistent Posneta gradiva v spletni učilnici Spletna učilnica Microsoft Teams Večino dela asinhrono Krajše učne ure Prioritetna lista predmetov Prilagojen urnik Kvizi Interaktivne vsebine Vsebinske prilagoditve letnih učnih načrtov Določitev prioritete učnih ciljev Pojmovne mape Prilagoditve pri materialih Manjše število izdelkov
Največje spremembe	Uporaba sodobne tehnologije Snemanje gradiv Uporaba rekvizitov, ki jih imajo doma Motivirati učence s pomočjo učne vsebine Interaktivna gradiva Izpustitev gradiv Tehnični dnevi Prilagoditve pri materialih
Največ težav	Tehnične težave Manj praktičnega dela (izpustitev izdelkov) Manj izkušenj z delom Manjša spretnost učencev Slaba odzivnost učencev (izdelava in oddaja tehničnih izdelkov) Upad motivacije Težave s kratkoročnim spominom Doslednost Slabše znanje
Ocenjevanje v času pouka na daljavo	Ni bilo ocenjevanja Le preverjanje izdelkov učencev Povratna informacija na izdelke
Znanje učencev	V večji meri standardi znanja na teoretični ravni doseženi Manj kakovostno praktično znanje Velik primanjkljaj pri ročnih spretnostih

Položaj učitelja	Priprave, pogovori s starši učencev Podpora vodstva Na začetku strah Delovne obveznosti tudi popoldan in zvečer Težave pri organizaciji snemanja učne ure Dobro sodelovanje med učitelji in pomoč Dodatna usposabljanja Dobro sodelovanje s starši Zelo odzivni starši
------------------	--

Učitelji so na začetku pouka na daljavo vse učne vsebine učencem posredovali prek spletne učilnice. Kasneje pa so poleg spletnih učilnic uporabljali tudi Microsoft Teamse in ZOOM, preko katerih so z učenci komunicirali in jim podajali gradiva ter tudi navodila. Večinoma je pouk potekal asinhrono, občasno pa so se dobili tudi preko videokonferenc, a ni bila praksa, da bi se pri predmetu tehnike dobili tedensko. Ena učiteljica je izpostavila, da je bilo na ravni šole določeno, za katere predmete in kdaj je potekala videokonferenca, kot učiteljica pa ni imela možnosti sama določiti, kdaj bo potekala videokonferenca in za katere predmete. Temu je pritrdil tudi en učitelj, ki je izpostavil, da so imeli pri predmetih prioriteto listo, ki so se izvajali preko videokonferenc. Tudi učne ure so bile krajše. Učitelji so izpostavili, da so imeli blok ure, a so se z učenci dobivali od 20 do 45 minut. Učitelji so večino vsebin vključili v kvize in interaktivne vsebine. Prilagodili so tudi letne načrte (določili prioritete učne cilje) tako, da so v času Covid-19 lahko predelali vse vsebine. Učitelji predvsem izpostavljajo prilagoditve pri materialih in pri obdelavi izdelkov. Učitelji so pri praktičnih izdelkih učencev gledali predvsem na to, so bili izdelki dovolj enostavni, da so jih lahko doma izdelali vsi učenci. Tudi sicer so učitelji navedli, da so po vrnitvi učencev v šolo na hitro ponovili učne vsebine, ki so jo sicer obravnavali na daljavo. Učitelji so opazali tudi, da je pouk na daljavo nekaterim učencem bolj ustrezal, še posebej to opažajo pri učencih z učnimi težavami, saj si lahko te učenci sami prilagajali urnik prav tako pa so lahko posneta gradiva večkrat pogledali in tako predelano vsebino bolje razumeli.

Največja sprememba, ki so jo učitelji tehnike poudarili, je izvedba pedagoškega procesa s pomočjo različnih spletnih orodij. Kot pozitivno so izpostavili Arnes ZOOM orodje pri tehniški dokumentaciji, ki je učitelju omogočalo, da se pri delu posname, učenci pa so nato posnetek gledali in prepisovali. Na ta način so učenci dobili občutek, kot da pouk poteka v živo, prav tako pa so lahko posnetek večkrat pogledali in na ta način razumeli, kako pravilno postaviti geotrikotnik, kje narisati vzporednico itd. Še posebej se je ta sprememba kot uspešna pokazala pri učno šibkejših učencih. Lažje so namreč sledili posneti vsebini, jo lahko tudi večkrat

pogledali in jo tudi bolje razumeli, saj se v učilnici sami ne bi izpostavili oziroma v primeru nerazumevanja vsebine verjetno učitelja ne bi vprašali po dodatni razlagi. Nekateri so učne ure tehnike izpeljali tako, da so učenci lahko izkoristili možnosti, ki jih je omogočalo domače okolje (npr. računanje prestavnega razmerja na kolesu, kjer so učenci na domačem kolesu prek prestav ugotavljali zobe na zobatem kolesu in na ta način ugotavljali prestavna razmerja). Učitelji so izpostavili tudi, da so naredili določene prilagoditve, predvsem so določena gradiva in izdelke (olfa nož) pustili za čas, ko so se učenci vrnili nazaj v šolo. Prav tako, da bi nadomestili neoddane izdelke, so organizirali »tehnične dneve«.

Največjo težavo so predstavljale težave, ki so se nanašale na položaj učenca, in sicer: poleg neodzivnosti učencev so težavo predstavljale tudi manjše izkušnje učencev, ki so bile posledica manj praktičnega dela in izpustitve oddaje nekaterih tehniških izdelkov. S tem je bila manjša tudi sama spretnost učencev pri delu, ki je za posledico imela tudi upad motivacije. Prav tako so bili učenci na začetku tudi zelo slabo odzivni, in sicer zato, ker sam predmet ni bil prioriteten njihovim staršem, zato se je pogosto zgodilo, da učenci tehničnih izdelkov niso izdelali in oddali. En učitelj je izpostavil tudi šesti razred, kjer so učenci morali sami na računalnike namestiti računalniško opremo, s samo namestitvijo pa so imeli kar nekaj težav. Poleg tega je drug učitelj opazil težave učencev s kratkotrajnim spominom, saj je moral skoraj vsako besedo ponoviti posebej. Tudi doslednost so učitelji izpostavili kot težavo, saj se je pogosto dogajalo to, da so se učenci zbudili pet minut pred začetkom pouka, nato pa so se vsi zaspani priklopili na ZOOM, ali pa so celo zamujali. Prav tako učitelji zdaj opažajo, da so učenci navajeni, da učitelji večkrat ponovijo navodila, prav tako pa učenci slabše razumejo vsebino, kar pred pandemijo Covid-19 niso opažali.

V času pouka na daljavo so se učitelji izognili ocenjevanju znanja. Ves čas je namreč potekalo formativno preverjanje znanja tako, da so učenci naloge oddajali v spletno učilnico. Učitelji so izpostavili, da na daljavo niso ocenjevali znanja, ampak so samo preverjali izdelke (učenci so v pregled v spletno učilnico ali MS Teamse pošiljali izdelke in nanje dobili komentarje).

Na splošno učitelj opažajo, da so bili v večji meri standardi znanja doseženi. Kljub temu pa so učitelji opažali manj kakovostno znanje, ki se je predvsem pokazalo pri učno šibkejših učencih (osnovne stvari risanja). Prav tako so opazili, da so nekateri učenci z znanjem izstopali, a se je nato izkazalo, da so imeli pomoč staršev (preveliko vmešavanje staršev). Kar se tiče trajnosti znanja, učitelji pri teoretičnem delu ne opažajo prevelikih sprememb (oz. pomanjkljivosti), saj kot pravijo, je nekaj znanja učencem vseeno ostalo. Največja pomanjkljivost pa učitelji opažajo pri praktičnem znanju, ki je slabše. Slabše praktično znanje pa je po njihovem mnenju posledica

neodzivnosti in nemotiviranosti učencev. Dodajajo tudi, da največji primanjkljaj opazajo pri ročnih spretnostih učencev. Ena učiteljica je izpostavila, da bi bila v primeru, da bi vsi starši vse predmete enako resno jemali (tudi tehniko), trajnost znanja veliko večja. Za konec so dodali, da je težava predvsem pri delavnosti učencev, ki je primanjkuje. Učitelji opazajo, da učenci samo čakajo, da bi prišel nov val pandemije Covid-19, ki bi imel za posledico ponovno zaprtje šol, učenci bi tako ostali doma, delali manj oziroma ali pa sploh ne bi delali.

Učitelji poudarjajo, da so morali zaradi pouka na daljavo tudi sami usvojiti dodatne spretnosti in se veliko učiti, zaradi česar je bil na začetku prisoten tudi strah, kako bo vse to potekalo. Prav tako pa so imeli tudi delovne obveznosti v popoldanskem in večernem času saj je snemanje gradiv zahtevalo veliko delovnih ur. Učitelji so izpostavili tudi strah, ki se je pokazal pri uporabi različnih videokonferenčnih sistemov za potrebe izobraževanja. Dodatno pa so izpostavili tudi dobro sodelovanje z vodstvom šole in drugimi kolegi, prav tako pa tudi s starši otrok. Poudarjajo, da je bila velika sprememba tudi prisotnost staršev pri izvedbi pouka, vendar jih njihova prisotnost ni motila. Za konec so dodali, da so imeli tudi možnost usposabljanj, dva učitelja pa sta se jih tudi udeležila (e-izobraževanja itd.).

Tabela 338: Kodiran fokusni intervju za predmet likovna umetnost

Identificirane kode	Ključni pojmi
Izvedba pedagoškega procesa	ZOOM MS Teams spletna učilnica, e-pošta, telefon (pogovor), e-asistent Viber Arnes spletne učilnice Interaktivne vsebine Vsebinske prilagoditve letnih učnih načrtov Poenostavitve vsebin Video vsebine Prilagoditev likovnih nalog Izpustitev zahtevnih likovnih nalog
Največje spremembe	Uporaba sodobne tehnologije Preoblikovanje gradiv Prilagoditev učnih načrtov Snemanje gradiv Uporaba spletnih učilnic Uporaba rekvizitov, ki jih imajo doma Motivirati učence s pomočjo učne vsebine
Največ težav	Tehnične težave Pomanjkanje materiala Manjša spretnost učencev Slabša začetna računalniška usposobljenost učencev in učiteljev Nemotiviranost učencev Ne oddaja nalog Nezmožnost izvajanja nekaterih nalog Otežena komunikacija Slabše znanje Slabši tehnični pogoji Apatičnost Slabo urejene družinske razmere Prevelika vloga staršev
Ocenjevanje v času pouka na daljavo	Brez ocenjevanja Ocenjevanje z oddanimi nalogami Preverjanje znanja določenih vsebin Povratna informacija na izdelke Elektronski učni list Opravičilo ene neoddane naloge Ocena sestavljena iz dveh delov (oddane naloge in ocena v šoli v »živo«).
Znanje učencev	Manj kakovostno praktično znanje Neutrjeno znanje

	Vse vsebine Minimalni standardi Počasnejša obravnava vsebine Povečanje razlik v znanju
Položaj učitelja	Priprave, pogovori s starši učencev Delovne obveznosti tudi popoldan in zvečer Težave pri organizaciji snemanja učne ure Dan brez strukture Težko ločevanje službenega in zasebnega življenja Vsakotedenski sestanki Podpora sodelavcev

Organizacija izvedbe likovne umetnosti je bila različna med šolami. Ponekod se v času prve karantene z učenci niso dobivali ampak so učiteljice učencem posredovale le gradiva in navodila preko spletnih učilnic, v času druge karantene pa so se vsakodnevno z učenci dobivali preko ZOOMa, kjer so jim učiteljice razlagale določeno vsebino, reševali so naloge, preverjali določene naloge itd. Ponekod pa so srečanja potekala le preko videokonferenc (npr. Microsoft Teams ali ZOOM) (učiteljice so pouk izvajale tako »v živo« preko spletnega okolja kot preko navodil za delo na domu v spletni učilnici). Prav tako so nekatere učiteljice na začetku preverjale prisotnost učencev, spet druge prisotnosti niso preverjale. Pogosto so v uvodni uri učencem preko spletnega okolja s pomočjo PowerPointa ali videa razložile obravnavano vsebino in zahtevano likovno nalogo. Pri razlagi vsebine so učiteljice delile ekran in na ta način učencem prikazale video posnetke, PowerPoint predstavitve, delovne liste ipd. Z učenci so bile v stalni komunikaciji – odgovarjale so na zastavljena vprašanja, ki so se pogosto nanašala na navodila za naloge. Ena učiteljica je izpostavila, da se je trudila, da je poklicala vsakega otroka, čeprav se je zgodilo tudi, da se nekateri na poziv niso oglasili. Po razlagi in pogovoru je po navadi sledilo samostojno delo v delovnem zvezku ali delovnem listu, rešitve pa so pregledovali skupaj, tako da so učitelji ponovno delili ekran, učenci pa so brali svoje odgovore. Učiteljice so večino vsebin podajale v obliki kvizov in interaktivnih vsebin. Prilagodile so tudi letne načrte tako, da so lahko predelale vse vsebine. Učiteljice predvsem izpostavljajo prilagoditve ter opustitev določenih zahtevnejših likovnih nalog (odtisi itd.). Učiteljice so opazale tudi, da je pouk na daljavo nekaterim učencem bolj ustrežal (predvsem tistim, ki so pri pouku nemirni in se preveč in prehitro odzivajo vplivom iz okolja. Tako pa so si čas razporedili po svoje in niso imeli »motilcev«).

Največje spremembe so bile v tem, da učiteljice učencev niso imele konkretno pred sabo, zato niso vedele, kje imajo učenci težave, na kaj naj dajo več poudarka. Učiteljice izpostavljajo, da

v razredu hitro vidiš, kje ima določen učenec težave in mu lahko hitro priskočiš na pomoč. Velika sprememba je bila tudi v tem, da učiteljice v razredu uporabljajo konkretne materiale, skoraj nič prosojnic, tu pa je bilo treba vse napisati na prosojnice, igre za utrjevanje je bilo treba spremeniti v elektronsko obliko, torej vse konkretno je bilo treba nekako pretvoriti v računalniški način. Tu so imeli vsi malo težav, tako učiteljice, saj niso obvladale vseh računalniških orodij kot tudi učenci. Učiteljice izpostavljajo, da so pri prenosu gradiv v elektronsko obliko imele težave predvsem starejše učiteljice, mlajši učitelji in učiteljice pa so se malo hitreje navadili in naučili. Težave pa so imeli tudi otroci, saj gre za mlajše otroke, ki še niso večji uporabe računalnika. Kljub težavam pa učiteljice opažajo tudi pozitivne spremembe, in sicer je največja pozitivna sprememba ta, da so se zelo dobro naučili uporabljati računalniška orodja za različne video in druge vsebine, ki so bile v veliko pomoč pri podajanju vsebine na daljavo, obenem so si učenci vsebine doma še večkrat ogledali. To so bile tudi prilagoditve, ki so bile najbolj uspešne. Tudi učenci so postali bolj vešči pri uporabi spletnih orodij.

Največje težave so bile pri določenih učencih, ki likovnih nalog niso oddajali v e-učilnico. Težava je bila tudi likovni material, a se je na koncu izkazalo, da lahko z malo veliko naredimo. Ena učiteljica je izpostavila, da so bile zanjo največje spremembe pri izvedbi pri sami obravnavi nove učne vsebine. Manj je bilo konkretnega materiala, eksperimentov in preizkusov, ki bi jih z učenci v šoli izvedli skupaj. Manj je bilo tudi skupinskega dela oz. dela v parih. Težave so se pojavile s prisotnostjo otrok pri pouku na daljavo. Nekateri so se v pouk prijavili in odšli stran od računalnika (niso se oglasili, ko jih je učiteljica poklicala), nekateri so vmes na računalniku počeli druge stvari (igrali video igre ipd.), nekateri pa niso imeli dostopa do računalnika (doma več šoloobveznih otrok in samo en računalnik, posledično so bili nekateri učenci, priklopljeni preko mobilnega telefona, in s tem se je pojavila težava, da vsebin, ki jih je učiteljica delila, niso dobro videli). Sčasoma so se stvari uredile. Učencem je osnovna šola nudila računalnike, če so jih potrebovali, na delo na daljavo so se navadili in tudi učiteljice so našle vsaka svoj način, ki jim je najbolj ustrezal. Ker so učenci med razlago vsebine ugasnili mikrofone in poslušali, je bila razlaga lažja in hitrejša, kot pa v šoli, kjer veliko časa učitelji porabijo tudi za urejanje vedenjskih težav otrok, reševanje konfliktov ipd. Učiteljice so izpostavile tudi, da so največ težav imeli učenci z učnimi težavami, ki doma niso prejeli ustrezne podpore/pomoči, kot bi jo v šoli prejeli od učitelja. Ker so vsebini in tempu težko sledili, so se njihovi primanjkljaji le še stopnjevali. Težave pa so učiteljice poskušale rešiti tako, da so jih poskušale v pouk vključiti pogosteje (npr. postavljale so jim vprašanja) in delile pravilne odgovore (da so jih lahko prepisali). Poleg učnih težav učiteljice izpostavljajo tudi pomanjkanje gradiva za

praktično delo oziroma skupni likovni material, ki je bil na voljo le v šoli. Posledično so učiteljice dajale poudarek na odpadnih materialih, na porabi starih likovnih materialov, ki so učencem ostali doma od prejšnjih let, z uporabo računalnika, mobilnega telefona in drugih možnosti, ki jih ponuja sodobna tehnika. Področje grafike so zanemarili v končni fazi, fazi odtisa, saj te možnosti doma učenci niso imeli, zato so pripravili le matrico (npr. iz odpadnega kartona).

V času pouka na daljavo so se nekatere učiteljice izognile ocenjevanju znanja nekatere pa so znanje učencev ocenile. Tiste učiteljice, ki znanja učencev niso ocenjevale, so znanje učencev velikokrat preverjale, še posebej preko ZOOMa (znanje določenih vsebin, ki so se učiteljicam zdele pomembne). S tem so želele doseči, da učenci vsebine čim bolj utrdijo. Znanje so preverjale predvsem z ustnim spraševanjem. Tiste učiteljice, ki pa so ocenjevale znanje, so ocenile vsako likovno nalogo, in sicer v odstotkih. Vse naloge na daljavo so prinesle eno skupno oceno. Ena učiteljica je izpostavila, da je znanje ocenjevala na podlagi oddanih nalog, po oddaji naloge je dijakom v spletni učilnici vsakokrat oddala opisni komentar na opravljeno nalogo. Pri sebi je vodila evidenco opravljenih nalog. Končno oceno so dijaki dobili ob vrnitvi v šolo, po opravljenih vseh obveznostih.

Glede doseženih standardov znanja učiteljice ugotavljajo, da so se pri delu na daljavo razlike pri učni uspešnosti še poglobile. Učenci, ki so vsakodnevno zavzeto sodelovali pri pouku, učno vsebino niso imeli težav (to so učenci, ki tudi v šoli težav nimajo), učenci z učnimi težavami pa so nazadovali. Pomembno vlogo je igrala tudi podpora, ki so jo prejeli doma. Nekaterim otrokom so doma pomagali in se z njimi učili, nekateri pa so bili prepuščeni sami sebi. Na žalost nekateri doma niso imeli niti miru, da bi lahko zbrano poslušali pouk. Učiteljice tako ocenjujejo, da je trajnost znanja učnih vsebin, ki so jih obravnavali v času pouka na daljavo, odvisna od posameznika in tega, koliko truda so vložili v sam pouk ter koliko podpore (če so jo potrebovali) so bili deležni. Na splošno pa ocenjujejo, da so učenci slabše dosegli standarde znanja v primerjavi s časi pred Covid-19.

Učiteljice poudarjajo, da so morale zaradi pouka na daljavo tudi same usvojiti dodatne spretnosti in se veliko učiti (poučevanje na daljavo zahteva več časa kot pa delo v razredu). Prav tako pa so imele tudi delovne obveznosti v popoldanskem in večernem času. Ena učiteljica je izpostavila, da je bila v prvem valu cele dneve na računalniku in se je takoj odzvala vsakemu učencu, kar je privedlo do dodatnega stresa in slabe volje. Ko je to prešlo vse meje, si je omejila čas od 8.00 do 14. 00 ure in se je tega v večini tudi držala. Takrat je postala bolj prijazna do sebe in je ostalo več časa za družino in prostčasne dejavnosti.

Glavne ugotovitve

Okoliščine, v katerih so šole zaprle svoja vrata in vzpostavile izobraževanje na daljavo, so predstavljale velik izziv za vse, tako za učence, dijake, učitelje, vodstva šol kot tudi za starše učencev. Kljub temu so se šole prilagodile na obstoječe okoliščine z različnimi načini.

Izvedba pedagoškega procesa je med epidemijo Covid-19 potekala precej drugače, kot so bili učitelji in učenci vajeni. K izvedbi izobraževanja na daljavo je pomembno pripomogla sodobna informacijsko komunikacijska tehnologija, s pomočjo katere so učitelji z učenci komunicirali in jim podajali gradiva ter navodila. Na splošno ugotavljamo, da je na področju izvedbe pedagoškega procesa v obdobju zaprtja šol prišlo do pomembnih sprememb – če so na začetku zaprtja šol učitelji z učenci komunicirali predvsem prek elektronske pošte, e asistenta ali spletne strani šole, so v nadaljevanju zaprtja šol učne vsebine učitelji razlagali na daljavo prek videokonferenčnih sistemov (npr. Microsoft Teams, ZOOM) preko katerih so diseminirali tudi gradiva in navodila za naloge ter učencem dajali povratne informacije. Prav tako so opazne razlike v pogostosti neposrednih srečanj učiteljev z učenci – če so bila na začetku zaprtja šol taka srečanja zelo redka (dejansko so se izvajala le pri učiteljih, ki so že pred zaprtjem šol uporabljali informacijsko komunikacijsko tehnologijo), so v nadaljevanju zaprtja šol postala pogostejša, v veliko primerih pa so se skoraj vsa srečanja organizirala v živo, prek videokonferenčnega sistema. Za izvedbo pouka na daljavo so pogosto pripravili posebne urnike – ponekod so prednost dajali predmetom, ki so tudi sicer po urah bolj zastopani v predmetniku, povsod pa so ure skrajšali oz. uporabljali kombinacijo neposrednih srečanj in samostojnega dela. Nekaj učne vsebine so učitelji skrčili ali spremenili vrstni red obravnavane vsebine, bistveno več kot v običajnih razmerah pa so učenci delali samostojno, največkrat z besedilom ali pa z ogledom raznih videoposnetkov ter izdelavo in oddajo nalog.

Pri obravnavi učne vsebine so se kot koristni izkazali predvsem posnetki gradiv ter e-učbeniki (učitelji so imeli možnost, da učencem vnaprej povedo, katere strani učbenika bodo naslednjo uro obravnavali) in različne interaktivne animacije. Kljub podajanju vsebine na različne načine, večina učiteljev vsebinam ni sledila tako kot bi, če bi poučevali v šoli, ampak so izbirali vsebine, za katere so presodili, da jih bo lažje obravnavati na daljavo. Vsebine, ki so jih izpustili, pa so nato obravnavali, ko so se učenci vrnili v šolo. Na splošno lahko na podlagi intervjujev razberemo, da so se učitelji trudili, da bi predelali čim več vsebin v zaporedju, kot bi to delali v šoli in delo prilagodili poučevanju na daljavo (npr. namesto, da bi eksperiment izvedli, so si ogledali posnetek oz. demonstracijo eksperimenta, uporabljali so drugačne materiale oz. snovi

kot bi jih, če bi eksperimente izvajali v šolskem laboratoriju, za izvedbo eksperimentalnega dela so uporabljali svoj dom in domače pripomočke ipd.). Izpustili pa so predvsem vsebine, ki jih delu na daljavo niso mogli prilagoditi v taki meri, da bi učenci usvojili vse zastavljene cilje, npr. raziskovalno delo v skupinah, skupinske športne igre.

Največja sprememba je bila sprememba pri obravnavi in podajanju učne vsebine. Manj je bilo namreč konkretnega materiala, vaj in preizkusov, ki bi jih v običajnih razmerah učitelji z učenci v šoli izvedli skupaj. Manj je bilo tudi skupinskega dela oz. dela v paru, saj je bila izvedba pedagoškega procesa primorana k usmeritvi na različna spletna orodja. Ugotavljamo, da so se med epidemijo Covid-19 učitelji posluževali predvsem kombinacije sinhrona in asinhrona komunikacije, ki so jo omogočala spletna okolja, ki so jih uporabljali, npr. spletne učilnice Microsoft Teams, Google Meet, ZOOM idr.

Sama izvedba pouka na daljavo pa je prinesla tudi nekaj **pozitivnih sprememb**, in sicer je pouk na daljavo prispeval k večjemu premisleku učiteljev o učnih vsebinah - ne le, katere učne vsebine je treba obravnavati, ampak tudi, katere so primernejše za poučevanje na daljavo in kdaj ter kakšno učno vsebino obravnavati. Poleg tega so učitelji pridobili tudi digitalne kompetence, saj so se dobro naučili uporabljati računalniška orodja za različne video in druge vsebine, ki so bile v veliko pomoč pri podajanju vsebine na daljavo, prav tako pa so spoznali različne računalniške aplikacije, ki so primerne za posamične predmete. Različne računalniške aplikacije so bile tudi največkrat izpostavljene kot primeri dobre prakse. Posledično so tudi učenci postali bolj kompetentni pri uporabi IKT.

Težave, s katerimi so se soočali učitelji, lahko razdelimo v dva sklopa. Prvi sklop težav se je nanašal na težave učitelja pri obravnavi učne vsebine zaradi položaja učenca, drugi sklop pa neposredno na položaj učitelja. Učenci so imeli tehnične (slabi računalniki, slaba internetna povezava) in prostorske težave (pomanjkanje prostora, prisotnost drugih družinskih članov), prav tako pa je velik del težav predstavljala nizka motiviranost učencev za šolsko delo. Ugotavljamo namreč, da so imeli učenci na začetku v večini občutek, da pouk na daljavo ni resno delo in so ga pogosto obravnavali kot počitnice. To je bilo povezano tudi z redkejšo neposredno komunikacijo, ki je bila na začetku pouka na daljavo prisotna med učitelji in učenci. Motiviranost učencev za pouk na daljavo je bila v veliki meri odvisna tudi od tega, kako učenci sicer delajo v šoli. Tisti učenci, ki imajo razvite delovne navade, ki so tudi sicer dobro motivirani za šolsko delo in so učno zmožnejši, so redno sledili tudi pouku na daljavo in opravljali šolske obveznosti. Učenci, ki so tudi sicer slabše motivirani za šolsko delo, pa so imeli še več težav z motiviranostjo pri pouku na daljavo, kot jih imajo običajno. Zaradi

dolgotrajnega pouka na daljavo, so učitelji ugotovili, da je tudi učenec, ki so bili na začetku dobro motivirani s trajanjem pouka na daljavo motiviranost za šolsko delo upadla. Uspešnost učencev v času pouka na daljavo je bila odvisna tudi od podpore staršev. To je bilo še zlasti pomembno pri mlajših učencih. Učenci, ki so jim starši lahko pomagali (tako z vidika izvedbe učnega procesa, pri učenju in s spodbudami, pa tudi z vidika finančnih zmožnosti – npr. internetna povezava, računalniška oprema), so lažje sledili pouku na daljavo in opravljali svoje šolske obveznosti. Učitelji so tudi ugotovili, da so bili posamični učenci, ki jim je pouk na daljavo bolj ustrezal kot pouk v šoli – izpostavljeni so bili predvsem učenci, ki imajo težave na socialnem področju (ki težko vzpostavijo sodelovanje s sošolci) in učenci, ki so izredno nadarjeni na nekem področju. Slednji so si lahko prilagodili šolske obveznosti svojemu tempu, saj so imeli večino gradiva v spletni učilnici. Za prvo skupino učencev (tj. socialno čustvene težave) pa se je izkazalo, da so imeli kasneje, ko so se vrnil v šolo, na socialno-čustvenem področju še večje težave kot so jih imeli pred zaprtjem šole. Tudi sicer so učitelji opazili, da so imeli učenci po vrnitvi v šolo veliko težav s ponovnim prilagajanjem na redno šolsko delo – pozabili so na šolska pravila, močno pa so nazadovali tudi na področju delovnih navad. Učitelji so imeli veliko administrativnega dela in težave z usklajevanjem družinskih in službenih obveznosti.

Ker je bilo **ocenjevanje znanja** organizacijsko zahtevnejše (prostorska ločenost učenca oz. in učitelja), hkrati pa ga je odsvetovalo tudi resorno ministrstvo, se je izvajalo tudi na različne načine. Nekateri so izvedli ocenjevanje znanja, ko so se učenci vrnil v šolo, nekateri pa znanje učencev ocenjevali že v času izvajanja pouka na daljavo. Ocenjevanje znanja so učitelji izvajali tudi s pomočjo kvizov (v tem primeru so bile ocene bistveno višje, kot so običajno v razredu) in s pomočjo exam.net. Ponekod so v osnovni šoli znanje učencev preverjali le ustno ali pa so ocenjevali različne izdelke, govorne nastope, skratka tisto, kar so po mnenju učiteljev lahko ocenili na daljavo. Veliko je tudi primerov, ko so učitelji ugotovili poskuse goljufanja učencev in nedovoljene pomoči staršev. Bolj pogosto kot ocenjevanje, so učitelji preverjali znanje učencev, saj se jim je zdelo pomembno, da učenci dobijo čim več informacij o svojem znanju. Povratne informacije so učitelji posredovali na različne načine, npr. ustno prek ZOOMa ali v pisni obliki.

Doseženi standardi znanja so nižji, znanje pa manj utrjeno. Večina učiteljev namreč opaža slabše znanje učencev (posebej pri tistih učencih, ki so učno šibkejši), ki je po njihovem mnenju posledica nizke motivacije učencev za šolsko delo, pomanjkanja sprotne delo in predvsem manj utrjevanja učne vsebine. Še večji manko so učitelji opazili na področju praktičnih

spretnosti učencev, na gibalnem področju in na socialno-čustvenem področju. Učitelji so poskušali ob povratku v šolo manjkajoče znanje sicer utrditi, vendar so manki v znanju ostali. Na splošno učitelji izpostavljajo, da znanje, ki bi ga naj učenci obravnavali v času pouka na daljavo, ni bilo utrjeno. Izpostavljajo tudi, da ocene, ki so jih učenci imeli v času pouka na daljavo, niso povsem ustrezale nivoju znanja, saj so standarde znanje pogosto znižali oz. so ocenjevali le del učne vsebine. Posledično pa so učenci v naslednjem letu oz. po vrnitvi v šolo doživeli šok, saj so se njihove ocene precej znižale.

Pri **položaju učiteljev** ugotavljamo, da je bil le ta v času pouka na daljavo zahteven, saj so imeli učitelji težave predvsem pri usklajevanju službenih in družinskih obveznosti, še zlasti v situacijah, ko so imeli tudi svoje šoloobvezne otroke ali bolne starše, za katere so morali skrbeti. Učitelji so imeli na začetku pouka na daljavo tudi težave s tehnično opremo, redki so učitelji, ki so imeli računalniško opremo, ki je bila kupljena s šolskim denarjem. Delovne obveznosti so se tako razširile čez celoten dan, pogosto pa so opravljali šolsko delo tudi v nočnih urah. Dolgotrajno sedenje pred računalniki je pustilo tudi zdravstvene težave – veliko učiteljev je izpostavilo težave z očmi, z zapestjem in s hrbtenico. Mnogi učitelji so poleg svojih službenih obveznosti opravljali tudi dodatno delo – npr. učitelji, ki so bolje znali uporabljati informacijsko komunikacijsko tehnologijo, so pomagali učiteljem, ki tega znanja niso imeli, pomagali so učencem z učnimi in čustvenimi težavami – ne le na učnem področju, ampak tudi s pogovori, nadomeščali so svoje kolege, ki so zboleli ali imeli družinske obveznosti itd. Kljub temu da so morali učitelji zaradi pouka na daljavo usvojiti dodatne spretnosti in se veliko učiti, so imeli zelo dobro podporo, saj so učiteljski kolektivi zelo dobro sodelovali in so si tudi pomagali, s tem pa so tudi strokovno napredovali, predvsem na področju informacijsko komunikacijske tehnologije. Učitelji so se pogosteje kot sicer udeleževali različnih oblik izobraževanj, ki so potekala na daljavo in so se jih tudi zaradi tega lažje udeležili. Vsi učitelji pa izpostavljajo, da so v času pouka na daljavo pridobili veliko dodatnega informacijsko komunikacijskega znanja, ki ga bodo uporabljali tudi v prihodnje.

Zaključimo lahko, da je dolgotrajno izobraževanje na daljavo med epidemijo Covid-19 pustilo posledice na znanju učencev in njihovi socializaciji, ki je bila v tem času skrajno omejena. Učenci so morali biti bistveno bolj samostojni in prevzeti več odgovornosti za šolsko delo (v sodelovanju s starši), saj so imeli bistveno manj stika z učitelji, veliko učne vsebine pa so morali predelati sami. Vse to je pripeljalo do nižje motivacije učencev za šolsko delo, pogoste neodzivnosti in nenazadnje slabšega nivoja usvojenih znanj v primerjavi s šolanjem pred pandemijo Covid-19. Seveda pa so se okoliščinam morali prilagoditi tudi učitelji, ki so bili

primorani uporabljati prilagojene metode in oblike dela ob uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije. Ugotovitve kažejo, da so višje ravni stresa ob poučevanju na daljavo doživljali tisti učitelji, ki so se čutili manj kompetentne za uporabo IKT in predhodno niso bili vključeni v noben projekt usposabljanja za uporabo IKT ter tisti učitelji, ki so dobivali manj podpore od sodelavcev ali vodstva in so doma poleg dela skrbeli še za predšolskega in/ali osnovnošolskega otroka.

Študije primera Izkušnje ranljivih skupin učencev in dijakov z izobraževanjem na daljavo

Poročilo je sestavljeno iz štirih delov, med njimi vsak predstavlja samostojno celoto, in sicer analizo intervjujev z učenci in dijaki, ki so jih na sodelujočih šolah (v raziskavo so bile povabljene osnovne in srednje šole, ki so sodelovale že v prvem, kvantitativnem delu nacionalne raziskave, odzvalo se je 18 osnovnih in 10 srednjih šol) ocenili za tipične pripadnike ranljivejših skupin, med njimi:

- učence in dijake, vključene v program s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo (str. 4),
- učence in dijake, prepoznane kot nadarjene (str. 17),
- učence in dijake s statusom tujca (str. 35),
- učence in dijake iz socialno-ekonomsko ogroženih družin (str. 43).

Raziskava, v okviru katere smo izvajali intervjuje z učenci in dijaki, je trajala od januarja do maja 2022. Intervjuje je izvajalo 18 intervjuistk, visokošolskih učiteljic in sodelavk iz vseh treh pedagoških fakultet ter tri študentke in visokošolska učiteljica iz oddelka za psihologijo FF UL. Dogovori s posameznimi šolami, ki so se odzvale na povabilo o sodelovanju, smo vzpostavili preko svetovalnih služb in v dogovoru z vodstvi šol. Za vse sodelujoče učence in dijake smo predhodno pridobili informirana soglasja staršev oz. skrbnikov.

Za izvedbo polstrukturiranih intervjujev smo najprej pripravili protokol, nato pa smo večinoma na šolah intervjuje tudi izvedli (nekateri intervjuji so bili izvedeni na daljavo, npr. v primeru aktivne okužbe). Zvočne posnetke smo transkribirali s pomočjo Sonix programa ter ročno preverili zapise, nato pa je sledila analiza s pomočjo MaxQda programa. Po načelu »od spodaj navzgor« smo določili ustrezne kode, nato smo prepisane intervjuje kodirali. Rezultati analize so podani v posameznih poročilih.

Z raziskavo smo odgovarjali na naslednja raziskovalna vprašanja:

(1) Kakšne so izkušnje učencev in dijakov z izvedbo pouka na daljavo (značilnosti pouka na daljavo) v primerjavi s poukom v živo:

- pogoji: fizični (prostorski), materialni, tehnični (IKT)? Kdo je zagotovil tehnične pripomočke?
- didaktična izvedba/šolske prakse, novosti oz. razlike?

- učne prilagoditve znotraj rednega pouka?
- podpora šole v smislu dodatne pomoči, izzivov (učitelj, specialni učitelj/mentor, ŠSD, drugi)?
- preferenca: pouk na daljavo / pouk v živo in zakaj oz. kateri vidiki so izpostavljeni in kako?

(2) Kakšna je ocena učencev in dijakov o vplivu pandemije na njihovo življenje v šoli:

- znanje?
- učenje – opravljanje nalog, čas,...?
- motivacija – trud,...?
- učna samopodoba?
- ocene?
- odnosi z učitelji?
- odnosi s sošolci?
- nadaljnje šolanje? (starejši)

(3) Kako je pandemija vplivala na razpoloženje / duševno zdravje učencev in dijakov? Kdaj jim je bilo težko / kaj jim je pomagalo?

(4) Pozitivni učinki pandemije po mnenju učencev in dijakov?

Poročilo 1: Analiza intervjujev z učenci in dijaki s posebnimi potrebami

Opravili smo 33 študij primera pri otrocih s posebnimi potrebami, med njimi je bilo 15 učenk in dijakinj (45,5 %) in 18 učencev in dijakov (54,5 %). Zajeli smo vse tri triade osnovne šole, 4 udeležence⁴ (12,1 %) iz 1. triade (2 iz 2. razreda in 2 iz 3. razreda), 8 udeležencev (24,2 %) iz 2. triade (1 iz 4. razreda, 5 iz 5. razreda in 2 iz 6. razreda) in 16 (48,5 %) udeležencev iz 3. triade (2 iz 7. razreda, 5 iz 8. razreda in 9 iz 9. razreda). Srednjo šolo je obiskovalo 5 udeležencev (15,2 %), 2 sta obiskovala 2. letnik, 3 pa so obiskovali 4. letnik. Udeleženci so imeli status učencev s posebnimi potrebami zaradi gibalne oviranosti, dolgotrajne bolezni, specifičnih učnih težav, težav s sluhom in vedenjskih težav. Pri nekaterih učencih je prihajalo do komorbidnosti različnih težav.

1 Izkušnje učencev in dijakov z izvedbo pouka na daljavo (značilnosti pouka na daljavo) v primerjavi s poukom v živo)

Učenci s posebnimi potrebami so pretežno poročali o ustreznih prostorskih, materialnih in tehničnih pogojih. O ustreznih prostorskih pogojih je poročalo 21 udeležencev, 7 udeležencev je poročalo o neustreznih prostorskih pogojih, 1 udeleženec pa se ni mogel opredeliti o ustreznosti svojih prostorskih razmer. Svoje materialne pogoje je kot ustrezne izpostavilo 6 učencev od 7, ki so izpostavili materialne pogoje. Zgolj 1 udeleženec je imel neustrezne materialne pogoje. Udeleženci so prav tako imeli pretežno ustrezne tehnične pogoje (21 udeležencev), saj je le 7 udeležencev poročalo o neustreznih tehničnih pogojih, 5 udeležencev pa svojih tehničnih pogojev ni uspelo enoznačno opredeliti. Glavna značilnost neustreznih tehničnih pogojev je bila nepopolna ali pomanjkljiva oprema ter slaba internetna povezava.

Primeri neustreznih tehničnih pogojev:

„Spraševanka: Torej pri nas doma na primer smo imela takrat samo 1. računalnik, mi smo pa trije otroci in smo se zelo težko, ane. Ampak pol smo dobili še enga in je blo lažje, zato ker prej smo pa rabli bit na telefonu ane.

Spraševalka: Ti si pol potlej na telefonu delala? Al je bil kdo drug?

⁴ Izraz udeleženci se v dokumentu uporablja za oba spola.

Spraševanka: *Ne, bolj na računalniku. Ampak na enem računalniku, k je kamera delala samo dve sekundi, pol je pa zamrznila in si vedno rabil izklopiti kamero. In je pol učiteljice so bile ful jezne, ker bi rabil vklopit kamero.*”

»Na začetku pač te pandemije sem bil jaz na telefonu in ne vem kaj je bilo prek Zooma, sem se komi pršu not, komi pač karkoli sem naredil, sam potem ko se ga pač zloadal gor na računalnik, potem nisem imel nobenih tehničnih težav. To je pa to, ravno ne.«

»Spraševalka: *Kaj pa kar se tiče recimo interneta, si imela s tem kake težave.*

Spraševanka: *V bistvu smo imeli tam na sred epidemije, smo imeli, so se spletne čisto uničile in pol v bistvu un dan nisi mogel nič delat, nič, tako pa pol kdaj te iz Zooma ven vrže pa ne moreš nazaj noter pa tako, tako da.*

Spraševalka: *Pa je to zelo oviralo, ali je bil to tok, tu pa tam, ali je bilo zelo pogosto.*

Spraševanka: *Mislim tako odvisno kdaj je bilo, pač bilo je pogosto tudi.*

Spraševalka: *Tok, da malo je oviralo to, da nisi mogla fajn spremljati.*

Spraševanka: *Ja.«*

V približno enaki meri so udeleženci izpostavljali pozitivne ($f = 29$; 87,9 % vseh udeležencev) in negativne ($f = 30$; 90,9 % vseh udeležencev) vidike šolanja na daljavo, medtem ko je 30,3 % ($f = 10$) udeležencev izpostavilo, da ni bilo razlik med šolanjem na daljavo in šolanjem v šoli. Pri negativnih vidikih šolanja na daljavo so izpostavljali predvsem veliko dela doma in domačih nalog ($f = 11$, 37,9 %) ter slabšo kakovost šolskih ur ($f = 28$; 96,6 %). Najbolj so izpostavljali slabšo kakovost učiteljevih razlag ($f = 16$; 57,1 %), da je bil pouk naporen in zahteven ($f = 15$; 53,6 %), da niso dobili povratnih informacij s strani učiteljev ($f = 11$; 39,3%), v 21,4 % ali manj pa so izpostavili težjo razumljivost vsebin, prehitro napredovanje vsebin, pomanjkanje časa, težave v komunikaciji, slabše sledenje uram itd.

Primeri:

»Ampak pač manjkala je razlaga, pač to najbolj pomembno. Najbolj me je motilo, da je manjkala razlaga, ker z razlage lahko največ vzameš. Ampak si pa se tudi lahko doma učil, da nea slučajno kaj zafrkneš pri učenju al pa kaj takega.«

»Ja delo je bilo razporejeno zelo slabo, saj so pravili imaš 45 minut dela za naš predmet, ma noben ni štel imaš 45 minut za to, za to, za to, za to, plusu Zoomi, plus malo nekaj časa zase si moraš tudi, banalno za iti na WC, za neki pojest, za iti na zrak, ker če ne znoriš. In potem nekateri po Zoomih smo pršli totalno gotovi, ker so te pekle oči, bit cel dan pred računalnikom, ob šestih zjutraj je bil, to je bilo decembra, to je bila tema, pol smo bili z luči tam, z računalnikom, to je bilo za znoret.«

„Ja, definitivno doma sem dosti manj sledila. Tudi z manj veseljem sem hodila. Večja muka mi je bilo. Zato kar sama ful težko sedim, če pa smo tako vsi skupaj, hitro me zamoti. Zato tudi ponavadi pri pouku vedno rišem zraven. Zelo me ne zamoti vsaka stvar. Kr tko lahko poslušam. Doma pa pač me zmoti vsaka stvar, kar je bila.“

„Ker res nisi imel, razen enega glavnega odmora, niti pet minut vmes, da bi šel na stranišče ali malo vode popit. Ni bilo časa za to.“

Pri pozitivnih vidikih šolanja na daljavo pa so izpostavili predvsem moderne pristope k poučevanju in učenju ($f = 18$; 66,7 %), da jim pri šolanju na daljavo ostane več časa ($f = 12$; 44,4 %) in imajo gradivo dostopno v e-učilnicah ($f = 10$; 37,0 %).

„Meni na primer, da sem imela več časa zase. Pouk je bil normalen, kot šoli in res opažam, da zdaj, ko sem v šoli imam manj časa zase. Ja ne vem, pač boljše mi je bilo. Zdaj pa dobim vsak dan naloge in veliko več je učenja. Takrat sem pa, kot sem že rekla, v treh dneh napravila naloge in sem potem imela čas zase in se le malo učila. To je razlika.“

»Zelo dobra je bila, ker ona zelo vestno piše te domače naloge v e-asistenta, kar zelo pomaga in po pravici povedano jaz sem se po mojem več naučil iz teh domačih nalog. Ker sem se potem usedel pa, če kaj nisem razumel, je bil oči vedno, k je malo bolj tako, v tehničnem smislu mi je vedno priskočil na pomoč. In sem se osebno po mojem več naučil iz domačih nalog kot preko tega zooma.«

»Drugače je bilo v redu. Tudi kakšni predmeti so se še snemali, če je bilo treba glih, da si lahko pogledal za nazaj. To mi je bilo tudi v redu. Če nečesa nisem razumel sem lahko sam še enkrat pogledal.«

Najpogosteje so učitelji za poučevanje uporabljali videokonference ($f = 28$; 90,3 %), prezentacije in e-učilnice ter dajali domače naloge ($f = 28$; 90,3 %). Udeleženci so izpostavljali tudi delo z računalnikom ($f = 11$; 35,5 %), predvsem negativne vidike ($f = 7$; 70 %), posnetke predavanj ($f = 9$; 29 %) ter samostojno delo in projekte ($f = 7$; 22,6 %). Uporabljali so tudi učenje po skupinah ($f = 5$; 16,1 %), ki je bilo učencem všeč tudi zaradi druženja s sošolci.

»Ma všeč mi je bilo, ko nas je dala učiteljica v skupine, da smo lahko skupaj delali tudi preko daljave.«

»Pa učiteljica nas je zanalašč dala v skupine, da bomo skupaj delali, pa je v vsako prišla, pa je povedala, da se dobimo čez 15 minut, ali pa ko bomo končali. ... Ko smo naredili, smo lahko delali kar hočemo, pa share screen smo uporabili in smo gledali kar smo naredili.«

“Ja, meni ni bilo fajn, ker so me bolele oči. Nisem mogla nič več, so me bolele oči in nisem mogla. Ma ja, ne vem, kako sem to počela. Mi ni všeč ko gremo na daljavo.«

Vsi udeleženci s posebnimi potrebami so omenjali potrebo po pomoči. Dodatno strokovno pomoč je omenjalo 32 udeležencev, pomoč učitelja 21 udeležencev, pomoč starša 31 udeležencev, pomoč drugih oseb pa 14 udeležencev s posebnimi potrebami.

Z dodatno strokovno pomočjo je bilo zadovoljnih 12 udeležencev (36,4 %; samo 1 je bil nezadovoljen); 5 udeležencev (15,2 %) je poročalo, da se DSP izvaja manj pogosto, 11 (33,3 %) pa jih je poročalo, da se ne izvajajo prilagoditve.

»Prek računalnikov, ko smo bili na daljavo tudi, učitelj, da smo dobesedno jaz, ko imam DSP sem, kadarkoli sem potrebovala učitelja so mi takoj pomagali res. Za mene so bili zelo organizirani res. Sestanki so bili točno te pač že na primer v šoli fejest, nas pazijo, če imaš to in česa ne, pa tak, meni je to fejest dobro. Dobro so organizirali.«

»Ja res. Učiteljice za slovenščino, za angleščino, za angleščino še posebej, ker imam težave. Res, če sem učiteljico potrebovala sva se dogovorili za uro in mi je vse dodatno razložila. Res tudi za DSP s pedagoginjami tu ni bilo težav. Res smo se, skoraj vsak dan smo se slišale in so me tudi one vprašale, če razumeš ali ne.«

Udeleženci so pogosto izpostavili pomoč staršev, ki naj bi bila bolj pogosta kot v času pouka v šoli.

„Malo bolj je bila vključena kot drugače. Ma ja, pa saj lahko vidi vse, kar delam. Zato, hmhm, je bila kar fejest vključena.“

„Bolj mi je pomagala, ker so se taki problemi pojavili vsak dan, prej pa so se manjkrat pojavili. Zdaj pa med karanteno so se pa pogosteje pojavili.“

Od 33 udeležencev s posebnimi potrebami se jih je do pouka na daljavo opredelilo 30. Med njimi jih 14 preferira šolanje v šoli (46,7 %), 12 jih preferira šolanje na daljavo (40,0 %), 4 pa vidijo tako prednosti kot pomanjkljivosti omenjenih načinov šolanja in so neodločeni (13,3 %).

Primeri za šolanje v šoli:

»Moram reči da za določen čas je boljš, mi je bilo boljš na daljavo, ker je blo malo odmora, je bilo tako, bolj ko ne so ble počitnice, ker učitelji nič skoraj niso dajal na začetku, ko nismo vedel kako kaj bo. Ampak pol pa s časom sem pa ugotovil, da je bilo; da je boljš če smo v šoli, boljše je, ker je boljša razlaga. Učitelji, z učiteljem se vidiš iz oči v oči, lahko ti pokaže, razloži, demonstrira. In je, moram reči, da je pol v živo je ful boljš.«

»Pouk v šoli, ker pač razlage. Ne moreš slišati razlage, če ti šteka. Ali pa kaj takega.«

»Ja zdaj je velik drugače. Tiste snovi, ko nisem takrat imel blage veze za kaj se gre, zdaj znam, jo imam v malem prstu. Lažje se je učiti v šoli, v živo kot na daljavo.«

»Meni mislim, da je bolje vseč pouk v šoli, ker se več naučiš in je manj problemov pol.«

Primeri za šolanje na daljavo:

»Na daljavo, ker si, ker imaš pač cel dan in vse. Loh se pogovoriš in pač v živo pa zato, ker se lahko podružiš med odmori, tam doma pa pač ne moreš. Ampak vseen pa loh ... Tko men je boljš na daljavo, zato ker je tud mami kaj če ne vem med Zoomom, če kdo kaj reče, mi ona kdaj razloži, ampak tle v šoli pa mi ne more noben. Pač med poukom.«

»Na daljavo, meni je osebno resno bilo lepše na daljavo, pa sem imela več časa zase res, edino mogoče mi je malo druženje s sošolkami falilo ampak.«

»Ja sam da si ti, ne urnik je bil isti, sam da med odmorom si šel z miško pa si lepo kliknil naslednji link. Tam bi se pa ali bi učitelji se sprehajali, tako kot zdaj, ali pa bi mi norel po šoli pa menjali učilnice.«

Primeri za ambivalentni odnos:

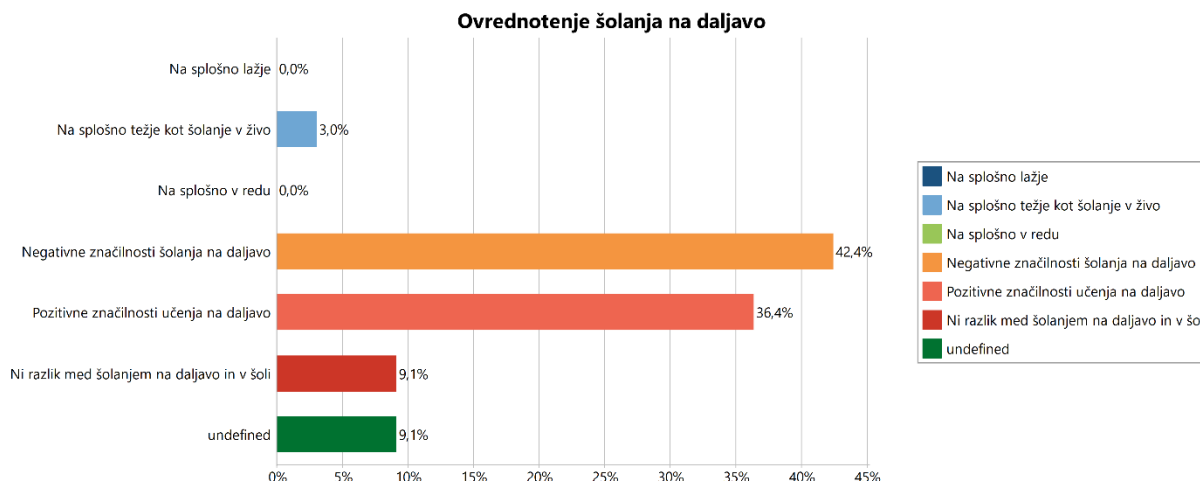
»Pa po eni strani v šoli, po eni pa doma. Pač doma mam mir, pa ful mam prostega časa pa lah se tud kej sam zamotim pa delam pa to a ne, v šoli pa pač prijatelji pa po navadi mi je fajn, k pol gremo kamorkoli ven pa tu a ne, pa lah se družbo, lah smo skupi pa to a ne.«

»Po eni strani mi je bilo na daljavo, ker sem bil kdaj sam, sem imel fajn mir, ali pa zdaj ko smo tle doma, mislim ne doma, v šoli, da smo zdaj tako s sošolci pa da učitelji tudi bolj razložijo a ne, da ni treba tam skos na računalniku iti ven s konference pa noter. Tako da ja po eni eni strani je oboje nekak bilo dober.«

»Trenutno mi je na daljavo. Sam pač tak kot sem prej reku, da če gre predolgo, za kaka dva meseca, potem že imam rajši da v šoli.«

Slika 1

Ovrednotenje šolanja na daljavo

2 Ocena učencev in dijakov o vplivu pandemije na njihovo življenje v šoli: učenje – opravljanje nalog, čas itd.

Večina učencev se ni opredelila do kakovosti znanja pridobljenega v času pandemije, saj je o kakovosti znanja poročalo zgolj 13 udeležencev (39,4 %); večina med slednjimi je izpostavila, da znanje pridobljeno s šolanjem na daljavo ni primerljivo z znanjem pridobljenim v šoli ($f = 9$; 69,2 %).

»Ocene sem imela, odvisno kje nekje boljše, nekje slabše. Ampak glede znanja definitivno slabše. Veliko je bilo pač prepisovanja in smo se bolj znašli, nismo se učili, ampak smo se naučili bolj plonkat dejansko.«

»Mislim na daljavo je bilo malo bolj sproščeno za mene, ker je bilo malo manj snovi, malo bolj počasi smo delali pa tudi malo manj ur je bilo pa tudi malo kasneje se je začel, tako da je bilo v bistvu lažje, sam smo pa tudi hkrati malo manj naredil in imam letos nekaj blokad pri kakšnih predmetih.«

V 15 dokumentih (45,5 %) je bila izpostavljena dobra struktura šolskega dne, v 14 dokumentih (42,4 %) pa lažje razporejanje časa. Približno polovica udeležencev ($f = 18$; 54,5 %) je poročala o dobri samoorganizaciji in rednem delu, medtem ko jih je le 9 (27,3 %) poročalo o slabši samoorganizaciji, 3 (9,1 %) o večji razpuščenosti in 1 udeleženec o minimalnem delu. O tem, da pri delu na daljavo porabijo več časa, je poročalo 6 udeležencev (18,2 %), medtem ko je 12 udeležencev (36,4 %) poročalo, da jim ostane več prostega časa.

»Jaz bi rekel, da kar velik, zaradi tega ker pač namesto tega, da si pač šel direktno v šolo, si se pač zbudil šel na računalnik in vsaj jaz sem takoj začel delati in si pač imel kakor neko malo boljšo disciplino, lahko bi tudi rekel, da sem se malo bolj navadil neka discipline. Zdaj na drug del, no tako pa ni ravno veliko spet vplivala, mogoče sem imel občutek, ne vem, da pač jaz sem lahko dokončal mnogo bolj hitreje delo, kakor če bi bil v šoli in sem imel lahko več, bolj prostega časa, kot potem. Vem da za druge je bil pač problem, da se sploh niso mogli spraviti iti delat, zdej na začetku sem imel tudi jaz takšen nek problem, ampak seveda pač skozi to neko disciplino je pol šol ne.«

»Učitelji so me tudi hvalili, res vse sem delala sproti in res lahko potrkam pa mi je manj časa vzelo kot pa šoli. Pač prve tri dni, mislim sem naredila naloge, katere so nam poslali, tista dva dni sem bila prosta, med vikendom sem se pa tudi učila.«

»Jaz bi rekel, da kar velik, zaradi tega ker pač namesto tega, da si pač šel direktno v šolo, si se pač zbudil šel na računalnik in vsaj jaz sem takoj začel delati in si pač imel kakor neko malo boljšo disciplino, lahko bi tudi rekel, da sem se malo bolj navadil neka discipline. Zdaj na drug del, no tako pa ni ravno veliko spet vplivala, mogoče sem imel občutek, ne vem, da pač jaz sem lahko dokončal mnogo bolj hitreje delo, kakor če bi bil v šoli in sem imel lahko več, bolj prostega časa, kot potem. Vem da za druge je bil pač problem, da se sploh niso mogli spraviti iti delat, zdej na začetku sem imel tudi jaz takšen nek problem, ampak seveda pač skozi to neko disciplino je pol šol ne.«

O motivaciji je poročalo 28 udeležencev. V enaki meri ($f = 11$; 33,3 %) so izpostavljali znižanje motivacije za učenje in povišanje motivacije za učenje, le dva manj ($f = 9$; 27,3 %) pa sta izpostavila ohranjanje motivacije. Samomotiviranje oz. samodisciplino so izpostavili 4 udeleženci (12,1 %), po 2 (6,1 %) udeleženca pa sta izpostavila motiviranje s strani drugih in pomanjkanje motiviranja s strani drugih. Trud za dobre ocene je izpostavilo 5 udeležencev (15,2 %).

»Pač me zanima ful šola, imam rada šolo samo pandemija, ful me ne neki vleče kot, da ne ne rajši pojdi na telefon kot, da mam jaz...«

»Ja, definitivno doma sem dosti manj sledila. Tudi z manj veseljem sem hodila. Večja muka mi je bilo. Zato kar sama ful težko sedim, če pa smo tako vsi skupaj, hitro me zamoti. Zato tudi ponavadi pri pouku vedno rišem zraven. Zelo me ne zamoti vsaka stvar. Kr tko lahko poslušam. Doma pa pač me zmoti vsaka stvar, kar je bila.«

»Ja s covidom je padla na nulo, med covidom, v času karantene, to sem prišel do volje, motivacije v minusu, nisem imel volje odpreti knjige na momente. Ni bilo nobene stimulacije s strani šole. Je bilo, ko da bi se učil, ma se ne bi učil in

potem sem rekel brezveze, da se učim in sem skoraj hotel vreči puško v koruzo. Sem pa imel dobro podporo s strani staršev, s strani psihologa, s strani svetovalne tudi in potem ta puška v koruzo, sem jo pol šel iskati in šel nazaj na delo. Je pa to bil proces, ki je trajal, ki je bil kompliciran.«

»Ja meni se zdi, da sem bila med delom na daljavo bolj motivirana, zaradi tega ker je bilo manj snovi in sem imela nekako bolj željo se neko manjšo količino vadit kot zdaj v šoli, ko je veliko snovi in večkrat ko se grem učit, že vem, da je preveč snovi in se mi pol niti ne da.«

»V bistvu mi je bilo samo tisto, ko končam grem delati nekaj, kar mi je všeč in pol sem, tako sem se motiviral in sem delal pol.«

Skoraj polovica udeležencev ni podala informacije o tem, ali je pandemija vplivala na njihovo učno samopodobo ($f = 15$; 45,5 %), daje tretjina udeležencev ($f = 11$; 33,3 %) ni poročala o spremembah učne samopodobe. Zgolj 3 udeleženci (9,1 %) so poročali o poslabšanju učne samopodobe, 4 udeleženci (22,2 %) pa o izboljšanju učne samopodobe v času pandemije.

»Na začetku sem še komot bil na kameri in potem čez čas sem kamero počasi začel ugašati. Tako da definitivno. Jaz sem imel že avtomatsko nerad pristopam k ljudem. Tako da to je ena stvar in se mi zdi, da je to mal poslabšalo, ja. Mogoče pri vseh. Te socialni stiki, ne.«

»To pa ja. To jaz sem bil tako, do pred covida jaz sem bil un dijak, kateri je prepričan, da nima pojma, da ne znam nič, sem drugačen, sem prišel zaključka v covidu, s pomočjo tudi drugih, da ni da ne znam, jaz samo drugačno doživljam stvari. Kar pomeni, da če ostali rabijo petnajst minut za eno stvar prebrat, jaz rabim tri četrt ure in vmes si še predstavljam, si naredim še cel filmček kako to funkcionira, kako se je zgodilo, pri knjigah si naredim cel filmček kako to zgleda, tudi ni, da bi se neki, ne da ne znam, samo rabim drugačno, rabim drugačne stil, drugačne dražljaje.»

»Meni je šolanje na daljavo res koristilo, že samo za mojo samozavest in tudi za učenje. Postala sem resnično drugo oseba.«

Izboljšanje ocen je izpostavilo 13 udeležencev (39,4 %), po 9 udeležencev (27,3 %) pa je izpostavilo, da se ocene niso spremenile oz. so se poslabšale. 1 udeleženec je izpostavil težave pri ocenjevanju, 9 udeležencev (27,3 %) pa več možnosti za goljufanje.

»Pač v šoli sem se, tudi učitelji tako govorijo, sem se izboljšala. Res lahko povem, da sem imela boljše ocene. Učitelji so me tudi hvalili, res vse sem delala sprti in res lahko potrkam pa mi je manj časa vzelo kot pa šoli.«

»Edini cilj, da do tega pride, pač to kar si želim biti v življenju, je pač da se učim, pa da dobivam dobre ocene. Ker če dobivam dobre ocene, sem vesela, ker pač je to dobra ocena. Na primer zdaj sem dobila pri angleščini štirko pa sem tako vesela, da sem skočila do stropa. Ker prvič v življenju sem dobila štirko pri angleščini, ker pač prej sem bila ful slaba pri angleščini, dokler nisem začela gledat angleških serij. Pač motivacija je bila pač moje veselje do ocen, ki sem jih dobivala. Pa tudi prihodnosti.«

»Pa bolj ko ne ocene, a ne, zato da pač dobim dobro ceno. Pa tudi mama mi včasih reče, da je boljše da se več naučim. Tudi to me je spodbudil, da pač, da to delam zato, da bom bolj višji, da bom bolj boljši, da bom več razumel pa to.«

Tema *Odnosi z učitelji* se je pojavila v 21 pogovorih z udeleženci s posebnimi potrebami. V 10 primerih (47,6 %) so izpostavili dobre oz. boljše odnose z učitelji in dobro odzivnost učiteljev, v 4 primerih (19 %) pa skrb učiteljev za blagostanje učencev. Prav tako je bil v 4 primerih (19 %) izpostavljen slabši odnos z učitelji in v 1 primeru slaba odzivnost učiteljev. V 5 primerih (23,8 %) ni bilo spremembe v odnosu z učitelji.

Vsebina *odnosi z učitelji* se je pojavila tudi pri kodi *Pomoč učitelja, Negativne značilnosti šolanja na daljavo (Slabša kvaliteta učiteljevih razlag, Ni kontrole s strani učitelja, Povratna informacija s strani učitelja)* in *Ni razlik med šolanjem na daljavo in v šolo (Ni razlik v odnosih z učitelji)*.

„Na šoli so mi nekateri učitelji zelo prijazni. Pa jaz bi najbolj pohvalila XX XX in XX XX. Saj oni dve sta strogi, če nisi priden pa veliko te naučita. Pa če kaj ne znaš, ti vse razložita. Na primer XX da vsakmu svojo telefonsko številko in na primer tudi med vikendi ali pa zvečer jo lahko pokličeš, če kaj razumeš in ona ti takoj vse pove.“

„Same odnose z učitelji am. Tudi s sošolci smo se tudi, tako kot sem na začetku rekel, da smo se tudi družili tako, smo se družili. Kar se pa tiče učiteljev pa smo tudi jim loh napisali v chat prek teamsov, kaj bomo vprašani, pa kdaj bomo imeli konference, to vse smo lahko vprašali prek pogovora, tudi na konferenci smo lahko, smo pol na koncu, ko smo na koncu tudi kaj vprašal. Kar se pa tiče itak za te konference smo imeli tako koledarček kdaj imamo kakšne konference, tako da tudi, če smo imeli kaj za vprašat, smo napisali v chat učiteljem.”

„Smo imeli profesorje, ki si jim poslal nalogo, si mislil da ta sploh ni opazila, potem je rekla kaj niste pošiljali.”

„In potem ti komuniciraš tako, pišeš, una ti ne odpiše, nekateri ti odpišejo tako, nekateri ti odpišejo naslednji dan komaj, od nas se je pa zahtevalo, da ti to vidiš mail v 5 minutah pa odpišeš in potem je bilo tako, okej jaz ti moram odpisat zdej, profesorica rabi dve leti za odpisat. Tako in pote si malo se spraševal, tako ali sploh odpišem, ne, sem prišel do zaključka ne, ne bom odpisal, izguba časa. In nisem bil zadovoljen, razočaran sem bil, sem mislim, da so bolj pripravljene. mislim da je bilo dosti več od nas, od dijakov se je zahtevalo dosti, od profesorjev imam občutek, da se je manj zahtevalo. Zdaj nekateri pravijo da ja, da ne, tako sem imel jaz občutek.”

Odnose s sošolci je omenjalo 30 udeležencev. Večina med njimi je izpostavila porast digitalnih stikov ($f = 23$; 67,7 %), odsotnost sprememb v odnosih s prijatelji in sošolci ($f = 19$; 63,3 %) ter pomanjkanje stikov s sošolci ($f = 16$; 53,3 %). Skoraj četrtina jih je izpostavila poslabšanje odnosov s prijatelji ($f = 8$; 26,7 %), medtem ko so izboljšanje odnosov s prijatelji izpostavili 4 udeleženci (13,3 %). Boljši odnos s sošolci je izpostavilo 5 udeležencev (16,7 %), poslabšanje odnosa pa 3 udeleženci (9,1 %). Pogrešanje stikov v živo je izpostavilo 13 udeležencev (39,4 %).

»Mi je pa pač se pa nisem mogla tok družiti s prijatelji, ampak pač smo se vseeno lahko tako videli na daljavo, ker smo si ustvarili svoj zoom al pa kaj.«

»Okej. Jaz mislim, da je vplivala predvsem na to pač, da se nismo mogli tak družiti sploh med vrstniki. Pa tudi mislim, da se to zdaj malo pozna. Na primer tut v šoli se mi zdi, da smo se mal bolj tak pogrupirali. Nismo tak cel razred noter pa še združeni razred smo z enmu drugmu, pač z turisti, turističnim tehnikom,

pa se mi zdi, da smo še bolj tak narazen kot smo pa prej bili. Pa mislim, da je tudi na to no pač pandemija mal vplivala.«

»Čeprav pol ko smo nazaj v šolo prišli, se mi zdi, da smo bli tak malo oddaljeni drug od drugega pa da smo rabli en cajt, da smo se spet tak nekod privadli. Sicer na primer če se ti z nekmu pogovarjaš, tut tak ko smo bli pol v karanteni tak dolgo. Če si v redu ohranjal stike, to glih ni bil tak problem, na primer komu drugemu pa, tak ko se drugače že itak v šoli nisi tak neki ne vem kaj družil, pa se mi zdi, da je to ful pač vplivalo ja.«

O interesih oz. spremembi interesov je v intervjujih spregovorilo 16 oseb (48,5 %), med katerimi jih je 8 (24,2 %) poročalo o odkritju novih sposobnosti in interesov, 3 (9,1 %) o ojačanju obstoječih intereov, 3 (9,1 %) o vplivu na interese in 6 (18,2 %) o odsotnosti vpliva na interese.

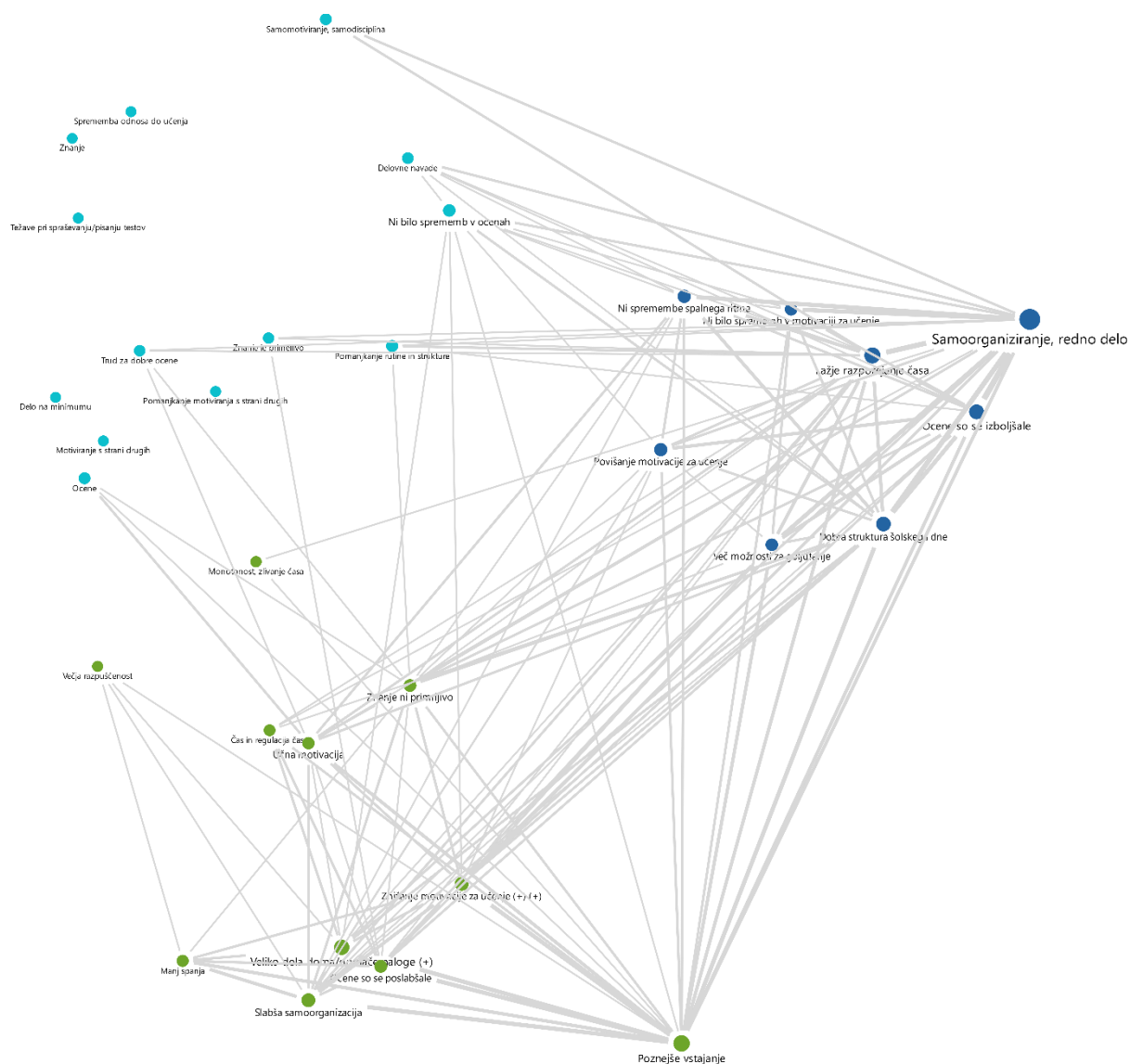
»Ravnokar dosti velik, mislim jaz ravno nisem imel veliko že prej nekih načrtov, ampak po osmem razredu sem pa že začel razmišljat in dons imamo v bistvu vpis a ne in sem bom vpisal na Gimnazijo Kamnik, tako da to je pa to.«

„Spraševanec: Takrat ko se je začela pandemija še sploh nisem razmišljal o srednjih šolah. Tak da, pa tudi me ni nič spremenil, pač mami je skoz predlagala xx (šola), potem pa sem tudi pogledal pa mi je bila všeč.

Spraševalka: In pandemija ni prispevala, da bi si premislil?

Spraševanec: Ne, nič ni spremenilo.”

„Motivacijo sem imela vedno zelo slabo. Letos sem imela mal več ker sem dejansko ugotovila kaj želim v življenju narediti kaj si želim delat. Neke cilje sem dobila. Letos mi gre dosti boljše še vedno ne dobro, ampak dosti boljše kot ponavadi. Mislim, da pandemija ni nič vplivala na to.”

Učenci, ki so redno delali za šolo in pri pouku so poročali o boljših ocenah, lažjem razporejanju časa, o ohranjanju ali povečanju motivacije za učenje in ohranjenem ritmu spanja. Učenci, ki so poročali o slabši samoorganizaciji, pa so poročali tudi o poznejšem vstajanju, manj spanja, zlivanju časa, večji razpuščenosti, slabši motivaciji za učenje, slabšem znanju ter veliki količini domačih nalog oziroma dela doma. Učenci, ki so kljub slabši rutini poročali o primerljivem znanju, so izpostavljali tudi trud za ocene in primerljive ocene, odvisnost od motiviranja drugih in pomanjkanju strukture.

3 Vpliv pandemije na razpoloženje / duševno zdravje učencev in dijakov

Med pandemijo je o pozitivnem razpoloženju poročala približno petina udeležencev ($f = 7$; 21,2 %). Malo manj kot polovica udeležencev ni poročala o težavah v času pandemije ($f = 15$; 45,5 %). Večina posameznikov pa je poročala o negativnem razpoloženju med pandemijo ($f = 19$; 57,6 %), nekateri so se počutili osamljene, izpraznjene, brez energije in utrujene ($f = 9$; 27,3 %), drugi pa so poročali o anksioznosti ($f = 7$; 21,2 %). 7 udeležencev je poročalo (21,2 %) o bolj ali manj težavnem spoprijemanju s stresom, 8 udeležencev je izpostavilo zdravstvene težave, 8 pa pomen vrstnikov. Velike razlike v doživljanju pandemičnega časa so se pojavile tudi znotraj posameznika, in sicer od začetka do konca zaprtja.

»Na moje življenje. Vsake vidike drugače, mislim na nekatere vidike dobro nekatere slabo. To glede šolanja je večina slabo. Skoraj vse za kar. Nisem dovolj sama disciplinirana da bi se lotila dela da bi bila sedela za mizo, ko je predavanje. Mam precej težave zdej s tretjim letnikom. Ker sem zamudila. Tako tudi glede zunanjega druženja pa prijateljev sem izgubila ful stike zaradi tega ker se nismo smeli družiti. Ampak ne vem. Imela sem čas za res najbližje in sva ostala z najbližjimi prijatelji.«

»Ja je no. Sem včasih mislil, da ne bom zmoget, da me bodo učitelji nadržli al pa kaj podobnega. Sej me niso nikoli, ker vejo kake imam težave. Pa ni zdej neki močn vplivala pandemija name, je pa po nekih točkah.«

»V večini sem bila skos v svoji sobi zaprta pa sem pač svoje stvari delala, niti se nisem družila z družino pa tko.«

»Mislim ne vem to lih, nisem si še sama seb, sam v bistvu sem bolj raztresena, pač manj sem imela socialnega stika in sem pač čist bila odrinjena od sveta. Tako da v bistvu sploh nimam nekega ful mnenja o sebi takrat, ker pač sploh nisem mogla razmišljat, tako da ni bilo to obdobje, ki bi mi bilo všeč.«

4 Pozitivni učinki pandemije po mnenju učencev in dijakov

Po pandemiji nekateri učenci poročajo o naslednjih pozitivnih učinkih:

- boljši koncentraciji
 - *»Se čudno sliši, jaz sem se manj se učim, imam pa boljše ocene pri pouku. Zato ker sem uspel se skoncentrirati, da v manj časa pridobim več. In sem prišel do zaključkov, da pri nekaterih predmetih, se učim ali pa se ne učim, bom prišel do istega znanja, poslušam pri pouku zato da sem se nehal učiti in sem še vedno dobro ocene. Pri drugih predmetih sem prišel do zaključka, da rabim več časa, zato se več časa učim, pri drugih predmetih manj časa, zato se manj časa učim. Preprosto prej sem standardiziral vsak predmet se učim 30 minut vsakega, zdaj se kakšnega ne učim, ker znam, se kakšnega učim tri četrt ure, se kakšnega učim eno uro, kakšnega se učim pet minut ali pa samo zjutraj preden pridem na pouk ponovim in je čisto dovolj.«*
- boljših delovnih navadah
 - *»Jaz sem se organiziral, jaz sem si urnik naredil, zjutraj na listek napisal kaj za naredit, sem delal pa kljukal, sem pol to tudi zdaj prinesel naprej še, ko ni več covida, ko smo v šoli«*
 - *»Ja v bistvu sem manj, v bistvu sem jih po pač tem, po pandemiji sem vse zbrisala, ker mi ni več do tega in sem se odločila, da se bom sam učila in pač boljše mi je.«*
 - *»Pred pandemijo je bilo slabše, med pandemijo je bilo še slabše, po pandemiji pa boljše, zato ker med pandemijo, iz tega slabšega sem se naučil in prišel do zaključkov kako se učiti, tudi sam, ker takrat nisem imel nobene podpore s strani profesorjev, ker jih nisem vidu fizično in sem se naučil izkoristiti vire različne, internet, knjige, starše, prijatelje, znance, sem izkoristil. Prej je bilo bolj tko, ono kaj imam v šoli, da bo dovolj. Zdaj sem bolj odprl vire iz katerih dobivam znanja in informacije.»*

5 Povzetek: zaznane značilnosti – »profiliranje« prilagajanja ranljive skupine - učno in psihosocialno področje

Izkušnja pandemije in pandemičnih ukrepov je bila tudi med učenci in dijaki s posebnimi potrebami odvisna od posameznika in njegovih značilnosti. Dobra samoorganizacija in redno

Poročilo 2: Analiza intervjujev s prepoznanimi nadarjenimi učenci in dijaki

Opravili smo 33 študij primera z nadarjenimi učenci in dijaki, med njimi jih je bilo 26 ženskega in 7 moškega spola. V vzorec so bili vključeni učenci 2. triade osnovne šole ($n = 2$), 3. triade osnovne šole ($n = 16$) in dijaki srednje šole ($n = 15$). Število udeležencev v posameznem razredu oziroma letniku je razvidno iz tabele 1.

Tabela 1

Število učencev/dijakov v posameznem letniku v času izvedbe intervjuja

		<i>f</i>
OŠ	5. razred	1
	6. razred	1
	7. razred	5
	8. razred	4
	9. razred	7
SŠ	2. letnik	1
	3. letnik	10
	4. letnik	4

V nadaljevanju je izraz učenec uporabljen za učence in učenke ter dijake in dijakinje.

Rezultati kvalitativne analize

1.1 Izkušnje učencev in dijakov z izvedbo pouka na daljavo (značilnosti pouka na daljavo) v primerjavi s poukom v živo: pogoji (fizični, materialni, IKT)

Pri večini nadarjenih učencev (76,6 %) v času šolanja na daljavo moteči dejavniki niso bili prisotni. Večina je imela ustrezne materialne, prostorske in tehnične pogoje za spremljanje pouka. Pri devetih učencih, ki so poročali o prisotnosti motečih dejavnikov, je najpogosteje šlo za neustrezne tehnične pogoje (slab internet, nepopolna ali pomanjkljiva oprema, deljenje računalnika z drugimi člani gospodinjstva), ki pa so v veliko primerih bili odpravljene tekom pandemije (izboljšanje tehničnih pogojev v 2. valu v primerjavi z začetkom epidemije, na primer z nakupom novega računalnika, izboljšanjem internetne povezave in podobno).

Primeri neustreznih tehničnih pogojev:

»Doma sem imel prenosnik, ampak se je zelo dolgo časa nalagal, tako da je bilo kar težko. Internet sem večinoma imel, čeprav ne v najmočnejši obliki. Tako po navadi se je ves čas dvigovalo pa nižalo. Včasih sem imel problem, da mi je tudi med Zoomom zmanjkalo interneta in pol sem mogel svojo babico klicati, ker ona živi pod nami in ima ona internetni kabel za celo hišo. In to je bilo tudi zelo zamudno.« (učenec 5. razreda osnovne šole)

»Prvo karanteno jaz še nisem imela računalnika, ker sem bila šele 7. razred in sva si pol z mami delili in to je bil tut kar mal problem, ... pa wifi je bil slab.« (učenka 9. razreda osnovne šole)

1.2 Izkušnje učencev in dijakov z izvedbo pouka na daljavo (značilnosti pouka na daljavo) v primerjavi s poukom v živo: didaktična izvedba/šolske prakse, novosti oz. razlike

Nadarjeni učenci so v večji meri pohvalili odziv šole na pandemijo ($f = 20$), nekateri pa so imeli tudi kritične komentarje ($f = 10$), na primer *»Če pogledam prvo karanteno je bilo kar slabo, ker smo imeli samo spletno učilnico. Nobenih ZOOMov, nobenih videoklicev. In recimo se spomnim, prav spomin se, za zgodovino nam je vsak dan nalagala naloge in jih nikoli ni brisala. Na koncu karantene se je nabral približno ene štirideset datotek in sem tudi sošolce vprašala, noben se ni znal znajti, kaj je bilo zdaj tam za narediti pa kaj ne. In tudi mogli smo prek mailov pošiljati, pol pa velikokrat so, ne vem, narobe vtikali mail pa učitelji niso dobil, pol so pa staršem pisal zakaj ne, čeprav je učenec poslal.« (učenka 9. razreda).* Pogosto so izpostavili začetne težave pri prehodu na daljavo ($f = 18$) in kasnejši boljši odziv šole ($f = 11$), na primer *»Na začetku se ni po mojem mnenju nekaj dobro. Pač vsi so se lovili, vse je bilo na novo. Ni bil noben navajen. Pol v bistvu so nekako poštimali to, je šlo.« (dijakinja 2. letnika).*

Pri poteku šolanja na daljavo so nadarjeni učenci najpogosteje navajali uporabo videokonferenc ($f = 30$) ter nalog, predstavitev in spletnih učilnic ($f = 27$). Nekateri so izpostavili tudi samostojno delo in projekte ($f = 9$), posnetke predavanj ($f = 6$, npr. *»Pa to je bilo ful fajn, ker so učiteljice dale videe, so se včasih posnele, pa dale na YouTube, pa si lahko še tam pogledal, pa kot da bi ti razlagala pred tablo. Še vedno ni tako dobro, ampak še vedno so se zelo potrudile za to. Tudi poslale so od kakih drugih učiteljic videe in je bilo veliko lažje razumeti, kot pa da bi sam napisale, kaj moraš narediti ali pa ti dale stran v učbeniku.« (učenka 6. razreda))* in učenje v skupinah ($f = 5$, npr. *»... smo si pa več pomagali v okviru pouka se mi zdi, ker je bilo več*

skupinskega dela in tako, ker je bilo pač tudi profesorjem lažje, da so nam rekli naj si naredimo skupino in pač v skupini naredimo določene naloge» (dijakinja 3. letnika)).

1.3 Izkušnje učencev in dijakov z izvedbo pouka na daljavo (značilnosti pouka na daljavo) v primerjavi s poukom v živo: podpora šole v smislu dodatne pomoči, izzivov (učitelj, specialni učitelj/mentor, ŠSD, drugi)

Nadarjene učence smo vprašali o izvajanju obogatitvenih aktivnosti in prilagoditvi dela med poukom. O izvajanju obogatitvenih dejavnosti je poročalo 18 učencev, pri čemer so se najpogosteje navezovali na dodatni pouk, namenjen poglobljanju znanja za tekmovanja.

»Dodatni pouk je bil. Na začetku so samo objavljali vaje v spletno učilnico potem pa je bilo tudi preko Zooma tako da je bilo tudi v redu no.« (učenka 9. razreda)

»Mogoče sem dobila celo včasih več, ker pač dobili smo osnovno, kar imamo za naredit, pol pa še kot neki dodatno, kar nam priporočajo, da si pogledamo kak dokumentarec ali pa na primer naredi kak poskus ali pa kaj takega. In pač jaz sem po navadi vse prej naredila tako, da sem se tudi tega pol posluževala.« (dijakinja 3. letnika)

»Edino pri matematiki smo v bistvu imeli dodatni pouk in tam smo v bistvu pol reševali dodatne naloge, se pogovarjali. V bistvu je bilo to tudi neka ura, da pač smo povedali, če smo bili kje preobremenjeni pri kakem predmetu, pa smo se lahko potožili. Tak da to, to je bila ena super stvar, ta dodatni pouk.« (dijakinja 4. letnika)

10 učencev je poročalo, da so se obogatitvene dejavnosti izvajale v enakem obsegu kot pred epidemijo, torej da do sprememb ni prišlo (najpogosteje je šlo za to, da se tudi pred epidemijo ni izvajalo aktivnosti za nadarjene učence). 11 učencev je poročalo, da je bilo obogatitvenih dejavnosti manj kot pred epidemijo, prav tako 11 učencev je izrazilo razočaranje glede prilagoditev dela in aktivnosti namenjenih nadarjenim učencem. 13 učencev je izpostavilo, da obogatitvenih dejavnosti v času šolanja na daljavo ni bilo.

»Sigurno bi bilo dobro [da bi med pandemijo dodatno delali z nadarjenimi učenci] ampak ni bilo ničesar.« (učenka 7. razreda)

»Edino kar kot sem prej rekla, mi je bil malo žal, da ni bilo raznih priprav, smo pa dobili na spletne učilnice naloge iz starih tekmovanj in gradiva, tako da si lahko delal, če si imel voljo. Ampak redko smo pa imeli meete za priprave. Ampak smo pa tudi. Ampak manj je bilo vsega skupaj.« (dijakinja 3. letnika)

»Ja, mislim takrat, ko smo bili na daljavo, je bilo tako v bistvu že tok dost drugega dela. Nekak si se hotel čim prej odklopiti od teh računalnikov ane in pol sploh niso tolk dajali tega dodatnega dela pa to.« (učenka 8. razreda)

Glede prilagoditve dela med poukom, je šest učencev omenilo, da so jim učitelji dali težje naloge, na primer *»So ti tudi kakšna dodatna gradiva dajal, prilagajal na višjem nivoju, kakšne naloge in to, to pa so delali.«* (učenka 9. razreda).

Nadarjeni učenci so redko omenjali potrebo po pomoči. Sedem učencev je izpostavilo pomoč učitelja, vendar pogosteje v smislu pomoči celotnemu razredu, kot njim individualno.

»... učitelji so zelo hoteli nam pomagati in čim bolj olajšati delo, so bili za nas tudi na voljo popoldne kdaj, tudi še zdaj so, tako da ja.« (učenka 9. razreda)

»Pa v bistvu, če si rabil pomoč, so te v bistvu, mislim, si šel z njimi na Zoom, ane. In potem je bilo to po Zoomu.« (učenka 8. razreda)

Dve učenki sta izpostavili pomoč staršev.

»Mami, ki je tudi učiteljica pa v bistvu ve, kaj, kok res lahko ti narediš in vse to. V glavnem nas je tko ne prisilila, ampak nekak nas je kot gnala, da dejmo hitro narediti, da bomo šli pol ne vem, ven na primer ali pa, kaj jaz vem kaj.« (učenka 8. razreda)

»Če pa res nisem vedela, pa če nisem bila v stvar prepričana, pa če nisem razumela učiteljic, ker je včasih tudi malo zaštekala na konferencah sem pa tudi starše kdaj vprašala.« (učenka 6. razreda)

Šest učencev je izpostavilo pomoč drugih, na primer sošolcev (npr. *»... pa tudi s sošolkami smo si tako pač dopisovale, če kaj katera ni vedela.«* (učenka, 7. razreda)), sorojencev (npr. *»...*

meni ful nič ni bilo takrat čisto jasno pa ne vem moja sestra pa brat sta mi mogla še pomagat, če kaj nisem razumela.» (učenka 7. razreda)), študentk psihologije (npr. »Imeli smo ene delavnice, s psihologinjami, k so pripravile, drugače pa ne. / ... / Ja različne igre, malo smo se pogovarjali tako, v bistvu so se študentke bolj uvajale in mi smo jim nekak pač pomagali.« (učenka 9. razreda)).

1.4 Izkušnje učencev in dijakov z izvedbo pouka na daljavo (značilnosti pouka na daljavo) v primerjavi s poukom v živo: preferenca: pouk na daljavo / pouk v živo in zakaj oz. kateri vidiki so izpostavljeni

Od 33 nadarjenih učencev jih je v intervjujih 31 izpostavilo preferenco do šolanja v šoli. Osem učencev je poudarilo tudi ambivalenten odnos do šolanja na daljavo in v šoli oziroma težavo pri odločitvi, pri čemer so navajali tako pozitivne kot negativne vidike obeh načinov šolanja.

Primeri za šolanje v šoli:

»Jaz bi kar rekla, da pouk v šoli, tko stoprocentno. Sej sem že prej rekla, da se mi zdi, da sem se ful naučila iz tega časa ko smo bili na daljavo, ampak se mi zdi da recimo letos, ko smo lahko bili res ves čas v šoli, sem tko res neverjetne odnose si ustvarila tudi s plesnimi profesorji.« (dijakinja 4. letnika)

»Ampak zdaj pa spoznavam, pač mogoče tudi ker sem šla čez neko tako obdobje zrelosti, da sem malo premislila vse zadeve, pa spoznavam, da v bistvu se splača biti v šoli sam s tega vidika, da si v bistvu bolj produktiven v šoli, ker pač enkrat že slišiš snov in jo moraš doma sam obnoviti, ne pa se vse it znova učit. Pač da sam začneš z nekimi temelji.« (dijakinja 4. letnika)

Primeri za ambivalentni odnos:

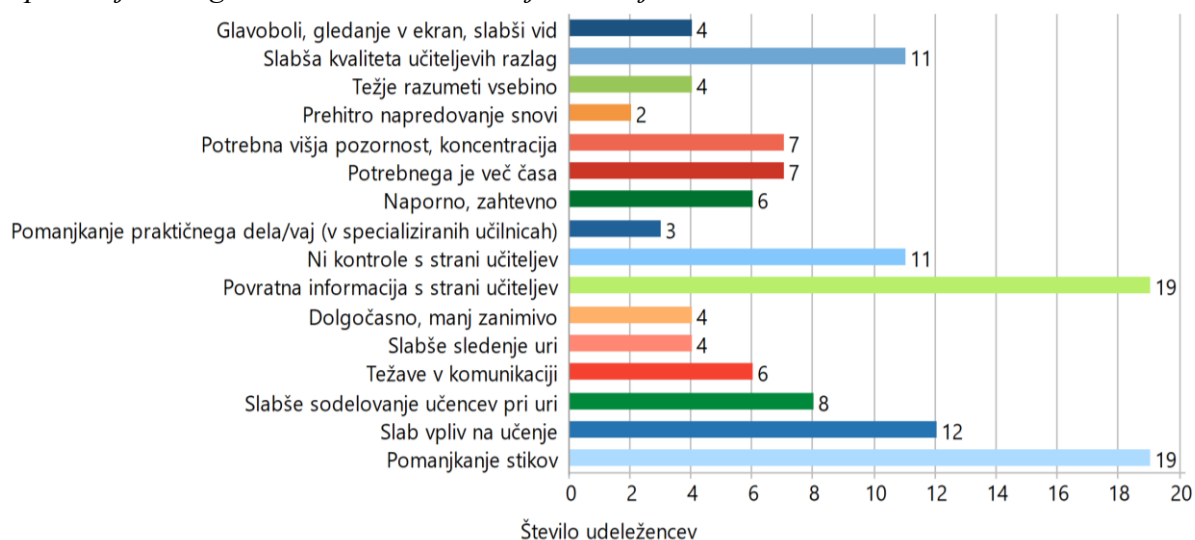
»Meni bolj ustreza drugače pouk na daljavo. Predvsem zato, ker ful treniram in mi je bilo veliko lažje narest čim prej za šolo, ker zdaj moram biti 5 ur v šoli, recimo takrat sem v dveh urah naredila. Ampak še zmeraj bi izbrala pa pouk v šoli, zaradi tega socialnega stika in družbe in vsega.« (učenka 9. razreda)

»Odvisno od tega, ker na daljavo ja, več časa, smo se lahko tudi s prijatelji kaj pogovarjali ampak je slabše, ker je slabša razlaga bila. V živo pa je boljša razlaga, ampak imam potem malo manj časa.« (učenka 7. razreda)

»Ja osebno bi bila po mojem najboljša kombinacija kombinirano.« (dijakinja 3. letnika)

Slika 1

Izpostavljene negativne značilnosti šolanja na daljavo

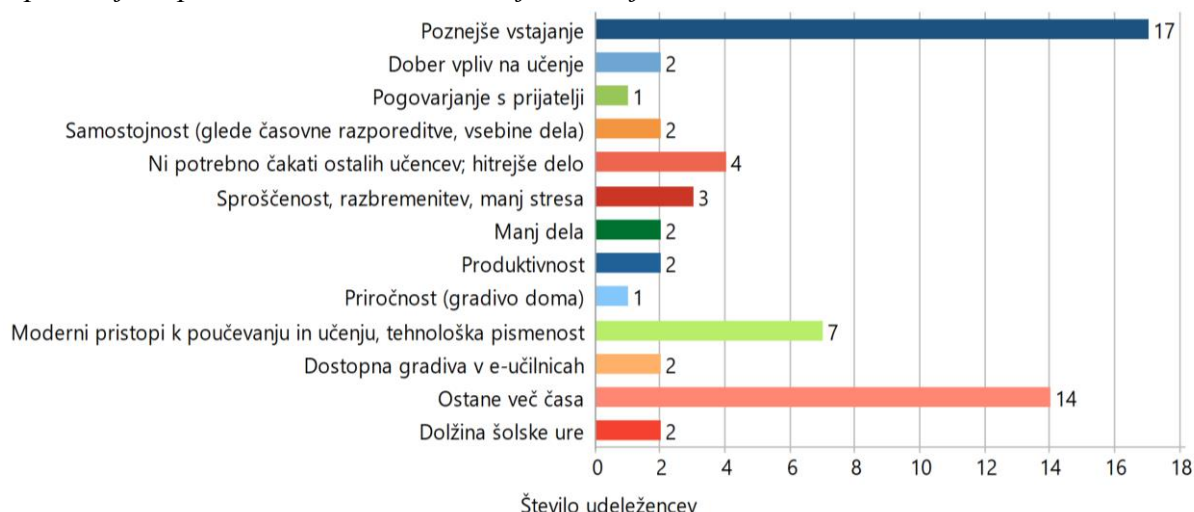

Nadarjeni učenci so v večji meri izpostavili negativne vidike šolanja na daljavo, vendar so prepoznali tudi pozitivne značilnosti. Pri negativnih vidikih šolanja na daljavo (Slika 1) so najpogosteje izpostavljali pomanjkanje socialnih stikov v živo ter manj pogoste in manj kvalitetne povratne informacije s strani učiteljev. Nadarjeni učenci so izpostavili tudi, da ima šolanje na daljavo slab vpliv na njihovo učenje, da je razlaga učiteljev manj kvalitetna ter da pogrešajo več učiteljevega nadzora (npr. redno pregledovanje opravljenega dela, preverjanje aktivne prisotnosti učencev pri pouku).

Nadarjeni učenci so v šolanju na daljavo prepoznali tudi pozitivne značilnosti, najpogosteje so izpostavili več spanja oziroma poznejše vstajanje in da pri takem načinu šolanja ostane več časa za druge stvari. Prav tako so poročali, da so se vsi udeleženi tudi tehnološko opismenili in začeli uporabljati moderne pristope k poučevanju in učenju. Nekateri so izpostavili tudi hitrejše delo, ker so lahko delali v svojem tempu, brez da bi čakali na sošolce, razbremenitev, samostojnost, produktivnost, dober vpliv na učenje in podobno (Slika 2).

Slika 2

Izpostavljene pozitivne značilnosti šolanja na daljavo

2.1 Ocena učencev in dijakov o vplivu pandemije na njihovo življenje v šoli: znanje

19 nadarjenih učencev je izpostavilo, da znanje pridobljeno s šolanjem na daljavo ni primerljivo z znanjem pridobljenim v šoli.

»Pač glede znanja pa je tko, da sem se definitivno zelo manj naučila na daljavo, ker pač tudi ne dobiš tolk velike razlage pa to. Pa recimo zdaj ko sem v sedmem pa če gledam šesti razred, ko smo bilo skoraj cel časa na daljavo, me je zdaj to ful presenetilo, ker pač, in cel razred, da ful nismo navajeni na tok ocen, vse je bilo zmanjšano na 3 ocene in zdaj vidimo, ko imamo pri slovenščini devet ocen v celem šolskem letu, tako ful preskok in smo bili vsi čisto presenečeni.« (učenka 7. razreda)

»Definitivno sem se dosti manj naučila na daljavo, kakor bi se v šoli, prvo iz razloga da pač testi so se mi zdeli dosti lažji, zato ker je bilo več nalog za obkroževanje in to in se pač nisem rabila toliko pripravljati, po drugi strani pa tudi z vidika, da pač pri pouku sem pol manj sledila in sem se pol samo naučila kar je bilo snovi za test, tako da jaz mislim, da v šoli bi dosti več odnesla.« (dijakinja 3. letnika)

»Jaz mislim da sem pač slabše. Ker po pravici, včasih, bil si nas ZOOMu priklopljen, ma sej vsi vemo, zadaj vsi na telefonu in to, nismo niti poslušali. Ali pa so rekli prepišite - ni noben prepisal. Nalogo tudi sploh niso reševali ponavadi. Tako da slab, men se še kr pozna. Pač, mislim, jaz hvala bogu se hitro naučim. Ma ko smo prišli nazaj v šolo, pač ne vem, je manjkalo nekaj. Ni bilo to to.« (dijakinja 2. letnika)

Pet nadarjenih učencev pa je menilo, da je njihovo znanje primerljivo z znanjem pridobljenim v šoli.

»Ni niti ne. Kakšnih posebnih razlik nisem opazil, edino pač, ko sem doma si lahko po svoje razložim snov pa ni treba, ko nismo na video konferencah, ni treba slediti učiteljičini razlagi, si lahko samo prebereš in če si kaj pozabil se lahko samo vrneš nazaj, če pa učiteljica pač razlaga pa jo moraš vprašat. To je bila pa tudi edina razlika. V znanju pa ni bilo nobenih razlik.« (učenec 5. razreda)

»Ja, jaz nisem imel nikakršnega problema z usvajanjem učnih vsebin. / ... / Ampak ne mislim pa da je za to krivo šolanje na daljavo, namreč tudi kar sem rekel, mi smo imeli doma več možnosti, da se na kak drug način kaj naučimo, gremo na YouTube, gremo na Google že kar med samim, pred samim predavanjem. Tako da ja, jaz ne bi rekel, da je šola na daljavo glih vplivala na to, da smo se mi slabše kaj naučil a, mislim da smo lažje usvojili novo snov.« (dijak 3. letnika)

2.2 Ocena učencev in dijakov o vplivu pandemije na njihovo življenje v šoli: učenje – opravljanje nalog, čas itd.

12 učencev je menilo, da je šolanje na daljavo imelo negativen vpliv na njihovo učenje. Glede delovnih navad je večina nadarjenih učencev ($f = 23$) poročala, da so se dobro prilagodili, samoorganizirali in redno delali za šolo.

»Se mi zdi, da je šolanje na daljavo kar pozitivno vplivalo na moje delovne navade, ker nisem pač tak človek, da bi čakala, da nekaj naredim, ampak hočem takoj naredit. Tako da je bilo pač ja, sem naredila takoj in potem sem bila cel dan frej.« (učenka 9. razreda)

»Mislim, da delovne navade sem imela zelo dobre, sem se zelo organizirala in se večinoma držala tega, kar sem si zastavila.« (dijakinja, 3. letnika)

»Medtem ko delovne navade se mi zdi, da so se v bistvu po eni strani bi rekla, da so se izboljšale. Predvsem zaradi tega, ker sploh med prvo karanteno, ker takrat sem v bistvu res vse sproti naredila. Potem ko se je končal pouk, sem probala pač dve uri, ali pa takrat, ko smo dobili kako dodatno nalogo, mogoče tudi tri, štiri ure še pol, da sem naredila vse naloge, vse obveznosti. Pol sem imela prosti čas pa zvečer, če sem se v bistvu pol še dve urici mogoče učila ali pa ponavljala kako snov, ali pa se v bistvu, takrat sem celo imela čas se pripraviti na naslednjo učno uro, kar mi nikoli drugače ne uspe.« (dijakinja 4. letnika)

Na drugi strani so nekateri poročali o večji razpuščenosti ($f = 11$, npr. *»Potem sem bila pa včasih že tako malo, da se mi kdaj ni dal, pa sem pol imela ne vem naslednji dan več za narediti. Toda mogoče pol na koncu nisem bila več tok dobro organizirana.«* (učenka 9. razreda)) in delu na minimumu ($f = 5$, npr. *»Mislim, videlo se je po tem, da se mi enostavno ni dalo učit. Imeli smo kako oceno pa sem velik raje našla nek način, kako si jo mal olajšam, kakor če bi pač dejansko se učila.«* (dijakinja 4. letnika)).

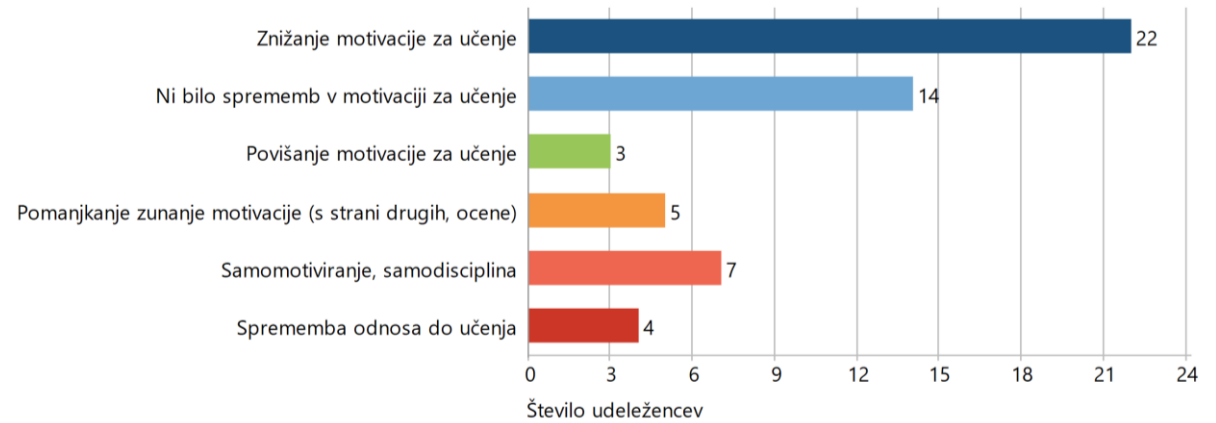
Glede regulacije časa, so poleg poznejšega vstajanja ($f = 17$), so nekateri nadarjeni učenci pohvalili tudi strukturo šolskega dne ($f = 7$). Ker je šolanje potekalo od doma in so bili učenci večino časa v istem prostoru, šolsko delo pa so pogosto opravljali tudi v popoldanskem času, so nekateri poročali o zlivanju časa in monotonosti ($f = 6$, npr. *»Pa ker ni bilo konca vseh teh obveznosti, ker ni bilo, ni bilo te ločnice, kdaj je šola, kdaj je prosti čas, se mi je v bistvu nekak zabrisale vse te meje.«*) ter pomanjkanju rutine in strukture ($f = 4$, npr. *»... eni so dajali na spletne učilnice, eni so pošiljali po easistentu, eni po mailu, eni pa po teamsih, eni pa so imeli sestanke na zoomu in si malo težko sledil, kje je kaj, pač cela zmeda.«* (dijakinja, 3. letnika)).

2.3 Ocena učencev in dijakov o vplivu pandemije na njihovo življenje v šoli: motivacija

Na sliki 3 so predstavljeni odgovori nadarjenih učencev glede učne motivacije. Najbolj pogosto so poročali o upadu motivacije za učenje. Nekateri niso opazili sprememb v motivaciji, trije učenci pa so povedali, da so med šolanjem na daljavo imeli več motivacije za učenje. Sedem učencev je poročalo o samomotiviranju in samodisciplini, pet pa jih je izpostavilo pomanjkanje zunanje motivacije, na primer motiviranja s strani drugih ali motiviranja zaradi ocen, ki jih v tistem obdobju ni bilo ali pa je bilo ocenjevanje manj pogosto.

Slika 3

Učna motivacija nadarjenih učencev in dijakov v času šolanja na daljavo

»November recimo, ko so nam rekli, da ne bomo še ene dva meseca šli v šolo, je bilo kar tko no. Ker zdaj res nisem mela neke motivacije, da se učim. Ker zakaj bi se, ker ne bomo šli v šolo. Učitelji so rekli, da ne bodo ocenjeval na daljavo. Treningi so vse odpovedali. Nisem se imela družiti. Mi je bilo kar težko takrat.« (učenka 9. razreda)

»Ja motivacija tako ja, jaz sem imel kar skoz tko enako raven motivacije. Včasih mogoče mi je tudi včasih malo padla, ker se je že malo vse skup vleklo, se nismo videli s kolegi nekaj že časa pa včasih sem mogoče mal zgubil občutek realnosti, ko sem, kaj pa vem motivacija pri meni, jaz bi rekel, da je bila skos na istem nivoju.« (dijak 3. letnika)

»Recimo, da je bilo vseeno učenje nek pobeg od vsega se mi zdi in jaz sem pač meni res ni padla motivacija, jaz sem v učenju našla tako malo rešitev od vsega in sem pol se učila da sem pozabila na vse.« (učenka 9. razreda)

»Je zelo padla. Ker nisem imela, ker tam, v šoli mam vsak teden nek test, aha to se moram zdaj do tega tedna učiti. Zdaj pa ni bilo nekega nobenega cilja, nobenega napovedanega testa. Na začetku sem se probala neki sproti učiti, pa zapiski, sam pol, če štiri mesece nisi v šoli, mal zanemariš to.« (učenka 9. razreda)

»Tudi vem, da sem, mislim, dokler ni bilo ocenjevanj, je bila vedno notranja motivacija, ker sem se želela naučiti, ker sem želela predelati, ker se mi je bilo v

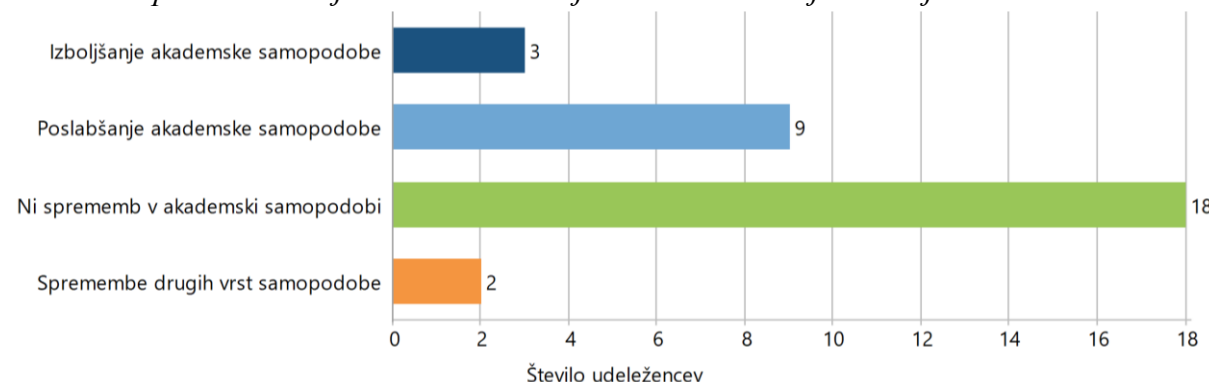
užitek učit. Takrat v bistvu sem res uživala v učenju. Potem ko so se začela ocenjevanja, potem pa se mi zdi, da več kot je stresa, manj je notranje motivacije, vsaj pri meni, da bolj kot vem, da pač moram narediti to, še to pa še to, pa da vem, da pač tudi ko bom vse to naredila, da me še čaka še milijon drugih obveznosti, nekak pol motivacija pač kr pada, kr pada, kr pada in se mi zdi, da zdaj v četrtem letniku nam je pa vsem padla v minus, ne samo na nulo, ampak samo v minus. Medtem ko med pandemijo se mi zdi, da pač je bla tak odvisno. Zdaj če smo imeli naporen teden, motivacija je bila, zaradi tega ker si mogu ga pregurat, ker si mogel bit, se naučit do testa, ker si moral to, ker si moral ono. / ... / Zdi se mi pa, da pa vseeno pa sem začela v bistvu med pandemijo razmišljat, kak izboljšat svojo produktivnost. / ... / Kake navade vključiti? / ... / V bistvu sem pa res mislim, tu med počitnicami res delala na tem, brala članke, raziskovala o tem. Tak da po drugi strani pa je nekak ta motivacija, da bi bila boljša, po tem da bi bila produktivna pa se je pojavila med pandemijo. V bistvu pandemija me je prepričala.» (dijakinja 4. letnika)

2.4 Ocena učencev in dijakov o vplivu pandemije na njihovo življenje v šoli: učna samopodoba

Več kot polovica nadarjenih učencev je menila, da se njihova učna samopodoba v času pandemije ni spremenila. Devet učencev je poročalo o znižanju učne samopodobe, trije pa o izboljšanju učne samopodobe (Slika 4).

Slika 4

Učna samopodoba nadarjenih učencev in dijakov v času šolanja na daljavo

»Moja samopodoba se ni kaj dosti spremenila, pa no nisem imel težav z učenjem na daljavo.« (učenec 5. razreda)

»Ne ful sem ga izgubila. Res zanimivo, da mi je vse na koncu ratal se približati, ne vem uspehu izpred dveh let ali pa tako. Ampak se mi zdi, da se mi je na neki točki prav zdel kot da sem mal nesposobna, čeprav ne vem točno iz kje to izhaja, zdaj ko za nazaj gledam. Ampak v tistem trenutku se ti pa zdi, kot da ne vem, da nikoli več ne bom tolik dobra, kot sem bila, ali pa da sem zaradi tega kaj manj vredna.« (dijakinja 4. letnika)

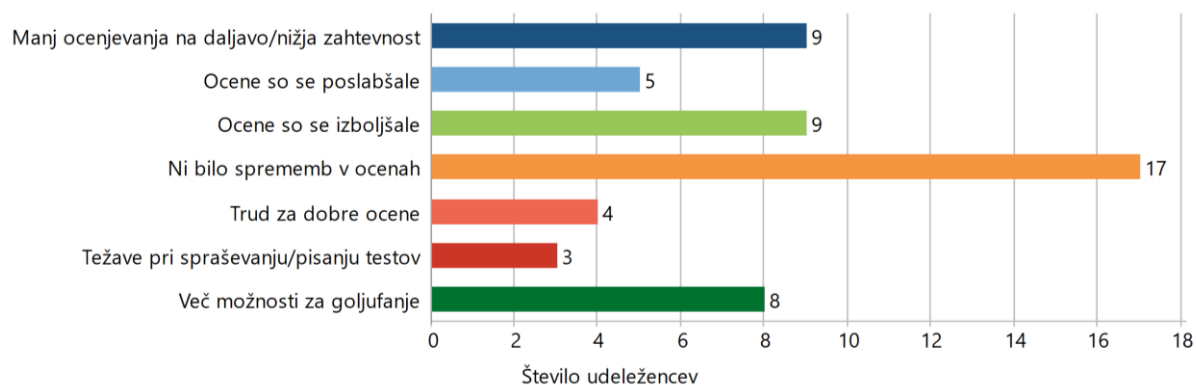
»Mislim, da dokler se res niso začela ocenjevanja, sem bila zelo pozitivno presenečena. Mislim tak nad sabo koliko sem bla sposobna predelati snovi. Kolk v bistvu sem se bila sposobna sama naučiti nekaj snovi, koliko sem bla sposobna se sama dokopati do nekih spoznanj pa vsega tega.« (dijakinja 4. letnika)

2.5 Ocena učencev in dijakov o vplivu pandemije na njihovo življenje v šoli: ocene

Iz Slike 5 lahko razberemo, da je največ nadarjenih učencev poročalo, da sprememb v ocenah ni bilo, devet jih je poročalo o izboljšanju, pet pa o poslabšanju ocen. Nekateri so izpostavili tudi, da je bilo v času šolanja na daljavo manj ocenjevanja ali nižja zahtevnost, hkrati pa tudi več možnosti za goljufanje, kar so najpogosteje izpostavljali kot negativno plat šolanja na daljavo.

Slika 5

Ocene nadarjenih učencev in dijakov v času šolanja na daljavo

»Rezultati pa jaz mislim da se niso spremenili. Če primerjam ali pač bom ob koncu leta primerjala zaključene ocene prejšnjega leta in tega leta, bodo zelo mala odstopanja.« (dijakinja, 3. letnika)

»Ja ocene lani sem mi zdi, da so bile veliko boljše pri vseh. Pri meni po moje tudi. Sem imela vse pet zaključeno, mislim, da sem imela dve štirki. Ampak po moje je tudi mal karantena pomagala k tem, ker so imeli pač manj ocen, pa letos jih je tudi manj. Mislim, to mi pa ni glih tolik všeč.« (učenka 9. razreda)

»Ja mogoče za odtenek slabše no, ampak saj pravim, da temu pripisujem tudi pač te neke težave ki sem jih imela. Mi je pa še vseeno uspelo izdelati šolsko leto tako kot sem si na začetku zadala.« (dijakinja 4. letnika)

»Ja ne mislim, zdaj to bo tak slabo luč metal na splošno na pouk na daljavo, ampak pač pri ocenjevanju na daljavo je tako lahko goljufati, pač ne glede na to ali je spraševanje ali je test, ali imaš prižgane tri kamere pa mikrofona, v vsakem primeru se da goljufati z lahkoto, vsak je lahko goljufal. Tako da jaz sem si zastavila osebno pravilo, da ne bom nikoli goljufala in tudi nisem, sem pomagala mogoče drugim goljufati, ampak za svoje ocene nikoli nisem. Tako da pač moji cilji so ostali isti, pač meni itak vedno cilj biti odlična, tako pač še vedno sem hotela imeti vse pet, učila sem se pa na isti način, kot prej. Tako da ne vem, če se je kaj tako bistveno spremenilo.« (dijakinja 3. letnika)

2.6 Ocena učencev in dijakov o vplivu pandemije na njihovo življenje v šoli: odnosi z učitelji?

O odnosih z učitelji so nadarjeni učenci poročali različno. 15 jih je ocenilo, da so se poslabšali, trije, da so se izboljšali in šest, da do sprememb ni prišlo. Nekateri učenci so pohvalili tudi dobro odzivnost učiteljev v času pandemije ter skrb za blagostanje učencev (Slika 6).

»Veliko učiteljev pa ni bilo tako, ker sploh niso imeli unih videokonferenc in pol sploh niso vedeli, kaj se dogaja z nami. Recimo za likovno, itak zakaj bi rabil likovno, in mislim da štiri mesece nismo imeli niti enkrat. In ne vem, učiteljice niso kaj preveč komunicirale z nami. Recimo sam napisale so nam "ja uredi izdelek 5".« (učenka 9. razreda)

»Ja, definitivno so bili manj osebni, a ne. Recimo, saj tudi če tako gledaš, ta imena si ne rabiš, če si profesor zapomnit, ker ti itak piše na ekranu, samo prebereš, greš po vrsti, a ne. Tako da definitivno manj osebnega, a ne, bilo je več tega, da recimo si jim pošiljal pa da so ti oni, a ne, pošiljali. Tudi veliko težje sem recimo tudi, če imaš vprašanja, itak ga lahko zastaviš, ampak je velik drugače, kot če ga tukaj v živo zastaviš. Po mojem je bilo tega komuniciranja manj.« (dijak 3. letnika)

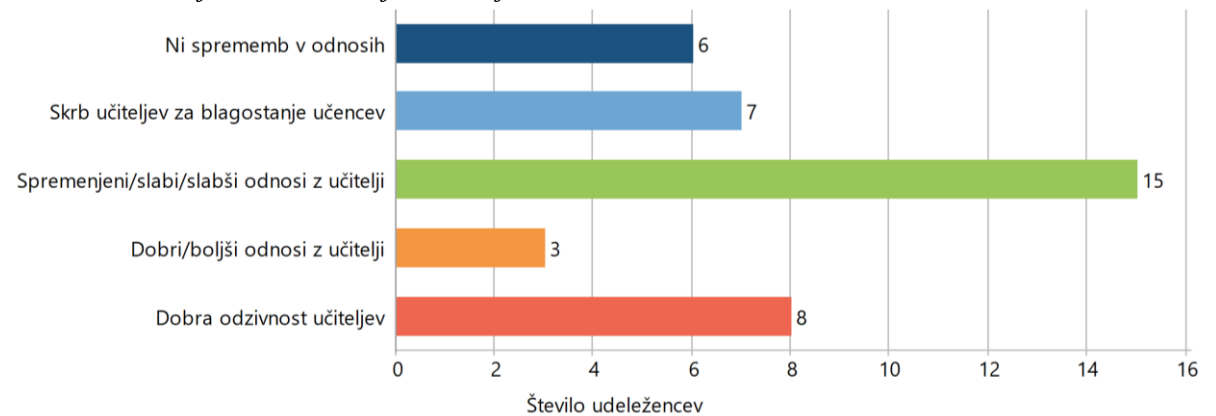
»Če že pozitivno, ker se mi zdi, da smo se tudi bolj tako, pri kakšnih sploh pri dodatnem pouku sem jaz to zaznala, ker so se učitelji tudi več, mogoče smo se tukaj pol, ko je bilo hibridno, so se učitelji tudi več z mano dobivali in potem smo se tudi kdaj tako pogovarjali o kakšnih bolj osebnih stvareh, ne samo o teh šolskih in smo se bolj spoznali.« (učenka, 9. razreda)

»Zdaj vprašali ste še dodatno delo s profesorjem, mislim vedno so nam bili na voljo za kakršnakoli vprašanja, tudi spomnim se enkrat sem pred testom komuniciral s profesorjem fizike, mislim da je bilo okoli devete ure zvečer in res mi je brez kakršnegakoli problema, brez hesitacije res skušal pomagati z neko nalogo fizike. Jaz mislim res kapo dol profesorjem, v bistvu zelo zelo so nam bili na voljo tako da ja.« (dijak 3. letnika)

»Ja eni učitelji so zelo komunicirali z nami. Recimo tudi če si se zdel kaj tko, da je narobe, so ti recimo napisal "a je vse v redu, a je kaj doma, ti lahko kako pomagam?"« (učenka 9. razreda)

Slika 6

Odnosi z učitelji v času šolanja na daljavo

2.7 Ocena učencev in dijakov o vplivu pandemije na njihovo življenje v šoli: odnosi s sošolci?

Glede na izredno situacijo šolanja na daljavo ni presenetljivo, da so nadarjeni učenci poročali o pomanjkanju stikov s sošolci in porastu digitalnih stikov s sošolci. Nekateri so omenili, da dolgoročnih sprememb v odnosih v razredu sicer po vrnitvi v šolo niso opazili. Devet učencev pa je poročalo o izboljšanju odnosov s sošolci (Slika 7).

»Odnosi s sošolci mislim, da so kar fajn, mam par dobrih, res dobrih prijateljev tle, je pa pač moram reči, da sem jih malo pogrešal na daljavo.« (učenec 7. razreda)

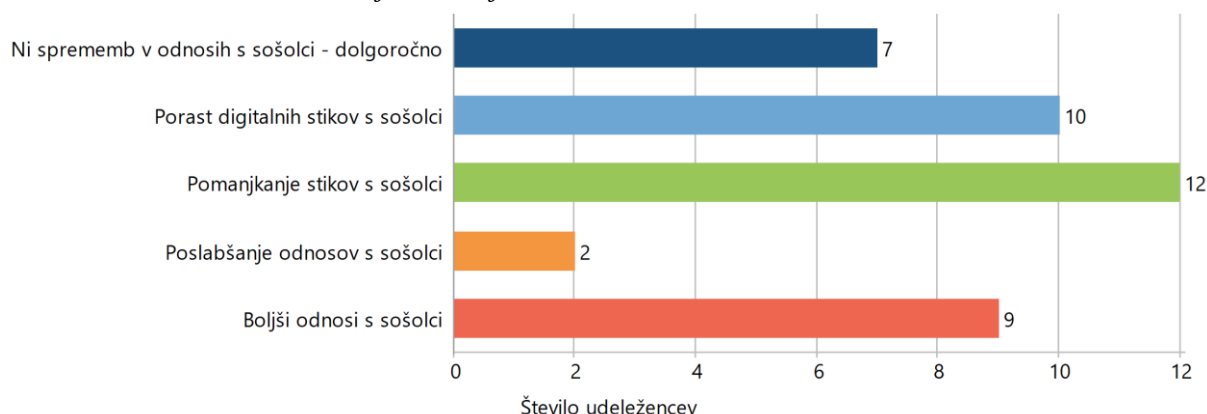
»Itak si nekako povezan, pogovarjaš po telefonu ali pošlješ malo na Snap ali pa kaj takega, če je kaj smešnega. Ali pa tudi na Zoomu, a ne, smo se lahko tudi vmes pogovarjali. Čeprav, a ne, pri nas niti tega ni bilo toliko ful. Ker sem slišal, da drugje so recimo tudi hkrati bili oni, pač so bili na svojem okolju pa so bili zraven še na Zoomu priklopljeni pa so skupaj vse delali, a ne. Tega recimo, tega pri nas recimo tega ni bilo. Ampak smo bili pa skoz skoraj pač v kontaktu.« (dijak 3. letnika)

»Torej s sošolci se mi zdi, da je v bistvu izboljšala naše odnose, da smo v bistvu postali bolj povezani, da smo se v bistvu naučili sodelovati. Ker je bilo res, da

pač nisi bil ti kriv, da ti je kaj zaštekalo, če nisi slišal, da nisi mogel spremljati, ker pač nisi imel internetne povezave, ne mobilnih podatkov in da si v bistvu postal zelo odvisen od drugih, od pomoči drugih in iz vedenja, da pač si ti odvisen od drugih. Ko te je kdo kaj prosil, si mu bil pripravljen pomagati, zaradi tega ker si vedel, da pač je samo vprašanje časa, preden se boš ti znašel v podobni situaciji. Tak da se mi zdi, da nas je pandemija res naučila nekega bližnjega sodelovanja vsaj v našem razredu.» (dijakinja 4. letnik)

Slika 7

Odnosi s sošolci v času šolanja na daljavo

2.8 Ocena učencev in dijakov o vplivu pandemije na njihovo življenje v šoli: nadaljnje šolanje?

Večina nadarjenih učencev je poročala o tem, da šolanje na daljavo in obdobje pandemije ni imelo vpliva na njihove akademske načrte in odločitve o nadaljnjem šolanju ($f = 20$). Trije udeleženci so poročali, da je to obdobje vplivalo na njihove načrte. Za nadarjene učence je bilo to obdobje tudi čas za širjenje interesov: devet jih je poročalo o ojačitvi predhodnih interesov, pet pa o odkritju novih interesov in sposobnosti (Slika 8).

»Zdaj pandemija kle v bistvu sovpada tudi z nekim mojim odločanjem oziroma razmišljanjem o tem kako naprej in kaj početi v življenju. Torej ni lih to izključno pandemičen razlog ampak. Tudi v vsakem primeru bi prišel v tem času na te, vsaj podobne ideje. Tako da pandemija kle res ni vplivala.» (dijak 3. letnika).

»Ne vem to, da sem jaz, ne vem se nekak bolj začela zanimati za pisanje. Pa to sem pol pač zdaj začela razmišljati tudi pač da bi nekak se temu bolj posvetila

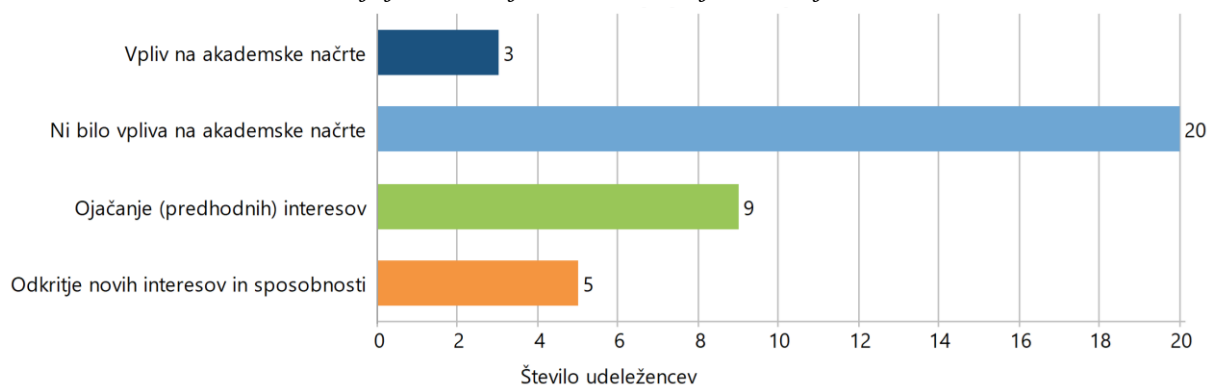
tudi tako v prihodnosti, ker ne vem prej nisem, nikoli mi sploh ni kapnilo na pamet, tako da ne vem zdaj nekak razmišljam da bi šla primerjalno književnost študirat pač na filofaks. Tako da ja iz tega vidika je vplivala name, to da sem imela čas, da sem se pač ne vem usedla dol sama s sabo in pač se posvetila tem določenim stvarem. Tako da ja.» (dijakinja 4. letnika)

»Mogoče sem videl malo bolj stvari, ki me zanimajo. Zato ker, a ne, kakšne, ki sem si jih potem še malo bolj pogledal. Probal sem se recimo, en čas sem se probal malo programirat naučit pa take fore, ker smo meli čas, a ne.« (dijak 3. letnika)

»In v bistvu sem se začela med pandemijo res spraševati zdaj kaj točno bi pa delala po poklicu, zaradi tega ker sem v bistvu spoznavala do kakšne mere lahko vplivajo na primer take krizne situacije, take torej stiske v katerih se znajde človeštvo, kot je pandemija, torej na službo, torej svojo kariero in da v bistvu sem mogoč tudi pač s tega vidika začela razmišljati, da bi si rada zbrala en tak poklic, ko ga imam rada. Pa da bistvu kaj so tiste kompetence, ki jih v bistvu rabiš kot zaposljiv kader. Tak da to pa sem začela razmišljati zaradi pandemije.« (dijakinja 4. letnika)

Slika 8

Interesi in odločitve o nadaljnjem šolanju v času šolanja na daljavo

3. Vpliv pandemije na razpoloženje / duševno zdravje učencev in dijakov

Med pandemijo je 20 nadarjenih učencev (60 %) poročalo, da niso imeli težav na področju duševnega zdravja in da pri sebi niso opazili sprememb v primerjavi s časom pred pandemijo. O pozitivnem razpoloženju poročalo šest udeležencev, o negativnem razpoloženju pa osem udeležencev. Trije nadarjeni učenci so poročali o povišani anksioznosti. V povezavi z blagostanjem velja izpostaviti še sedem nadarjenih učencev, ki so v tem obdobju imeli čas za delo na sebi in so menili, da so zaradi tega osebnostno zrastle (Slika 9).

»To duševno počutje se ni kaj posebej spremenilo. Vsaj mislim ni bilo kaj posebnega.« (učenec, 5. razreda)

»Meni se zdi, da osamljen nisem bil, zaradi tega ker itak doma imam tri brate in skoz je v bistvu pestro. Tudi če že nimam kaj drugega za delati se pa gre pač, mam brata, ko je pet let star in se grem z njimi igrati, zato ker se on itak skos hoče igrat ali pa pride k meni pa špilama skupaj mal igrice, če hoče pa se družimo. Drugače pa žalosten mogoče nisem niti nisem bil, vse je v bistvu normalno mi pač potekalo.« (učenec 8. razreda)

»Če že kaj, mogoče bi rekla, da tista prva karantena je imela pozitiven vpliv na moje duševno zdravje. Nehala sem se tak sekirat za šolo, ker ni bilo ocenjevanj, ker sem se počutila pod stresom. In takrat sem jaz bila res vesela, res preživljala čas z družino, z ljudmi, ki jih imam rada. In v bistvu bi lahko rekla, da pač tisto, kar je prvo prinesla pandemija, je bila v bistvu sreča pa veselje, ne pa tako veliko na žalost ljudi se je pa pač soočilo z drugimi. Ampak pri meni pa ne, tako da moram kr, sem zelo vesela, da je bilo tak.« (dijakinja, 4. letnika)

»Ja negativno, negativno, saj pravim ta socialni stik mi je zelo manjkal. In potem še v kombinaciji s šolo se je pol začel rušiti na neki točki.« (dijakinja 4. letnika)

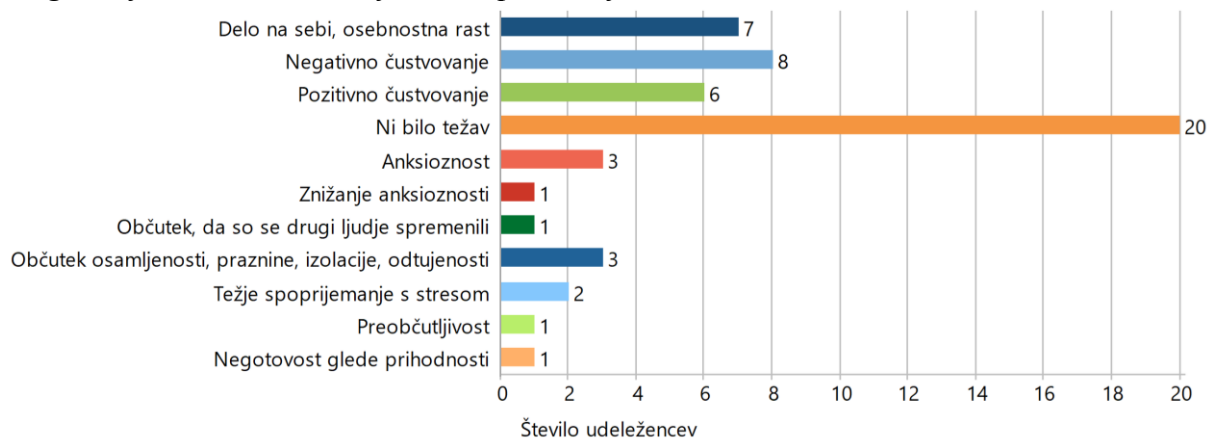
»Se mi zdi, da sem dobila malo več samozavesti. / ... / Se mi zdi, kot da sem prej bila malo bolj tako zaprta, se nisem nič upala, zdaj pa, sploh pa zdaj te zadnje čase se mi zdi, da si ful več upam. Če kaj me moti povem takoj. Ne mislim, pač me ne briga kaj si drugi mislijo. Tako da tega je velik več.

Spraševalka: Tako da si samozavestna, da se znaš postaviti zase. Pa se ti zdi, da je to vpliv od pandemije?

Ja, ker sem pač sem malo razmišljala ko sem bila sama. In ja.» (učenka 7. razreda)

Slika 9

Blagostanje in duševno zdravje v času pandemije

4. Pozitivni učinki pandemije po mnenju učencev in dijakov

Če povzamemo, po pandemiji nekateri nadarjeni učenci poročajo o različnih pozitivnih učinkih. Slednji so vezani tako na področja, ki so bila omenjena predhodno (npr. v povezavi z učenjem, delovnimi navadami), kot tudi z nekaterimi pozitivnimi učinki, ki predhodno niso bili omenjeni. Nabor pozitivnih učinkov pandemije in šolanja na daljavo bi lahko razdelili na naslednja področja:

- Cenjenje šole, prijateljev, svobode
- Več digitalnih pristopov, digitalna pismenost
- Razširitev interesov in odkrivanje novih interesov
- Več izkušenj pri organizaciji lastnega učenja, samostojnost, boljše delovne navade
- Delo na sebi, osebnostna rast
- Učenje novih stvari, spopadanje z novimi situacijami in zavedanje lastne odgovornosti
- Večja povezanost znotraj družine
- Večji poudarek/zavedanje pomembnosti higiene

5 Povzetek: zaznane značilnosti – »profiliranje« prilagajanja ranljive skupine - učno in psihosocialno

Nadarjeni učenci in dijaki so imeli poglobljen in celosten uvid v izredno situacijo šolanja na daljavo v času pandemije. Tako učenci v osnovni šoli kot dijaki v srednji šoli so prepoznali negativne kot tudi pozitivne vidike šolanja na daljavo. Enotni so si bili v tem, da njim samim bolj ustreza šolanje v šoli, kar pa ne pomeni, da v šolanju na daljavo niso prepoznali določenih prednosti in priložnosti za lasten razvoj.

Večina nadarjenih učencev ni poročala o spremembah v ocenah in učni samopodobi, učenje in delo na daljavo pa so si znali sami organizirati na način, da so bili tudi v tem obdobju produktivni in so opravili vse obveznosti, marsikateri nadarjeni učenec pa je obiskoval tudi dodatni pouk ali reševal težje naloge, v kolikor so jim učitelji to omogočili. Kljub temu so poročali o upadu motivacije in pogrešanju socialnih stikov v šoli.

Zaradi hitrejšega dela in dobre samoregulacije, so nekateri nadarjeni učenci poročali, da so v času šolanja na daljavo imeli več prostega časa, ki so ga aktivno izkoristili za poglobitev ali širjenje lastnih interesov in delu na sebi.

Psihosocialno so se uspešno prilagodili izredni situaciji, večina ni opazila večjih sprememb pri svojem razpoloženju in počutju. Kljub temu so nekateri nadarjeni učenci občutili negativna čustva ter občutja osamljenosti in praznine.

Razlike med nadarjenimi učenci prikazuje tudi analiza njihovih odgovorov, ki je prikazana na Sliki 10. Analiza je pokazala več skupkov ključnih besed, ki so se v intervjujih pogosto pojavljale skupaj, kar nakazuje na različne načine doživljanja in spoprijemanja s pandemijo.

Na eni strani so nadarjeni učenci, ki so se uspešno samoorganizirali, regulirali lastno učenje in redno delali za šolo, ter imeli dobre prostorske in tehnične pogoje za učenje na daljavo. Ti učenci so poročali, da v tem času niso opazili sprememb tako na učnem kot na psihosocialnem področju (temno modra barva na Sliki 10).

Tisti nadarjeni učenci, ki so poročali o spremenjenih ali slabših odnosih z učitelji, pa so pogosteje omenili tudi, da znanje v času šolanja na daljavo ni primerljivo z znanjem, ki ga pridobijo v šoli, hkrati pa so kot pozitivno značilnost šolanja na daljavo navedli, da jim ostane več časa za druge stvari.

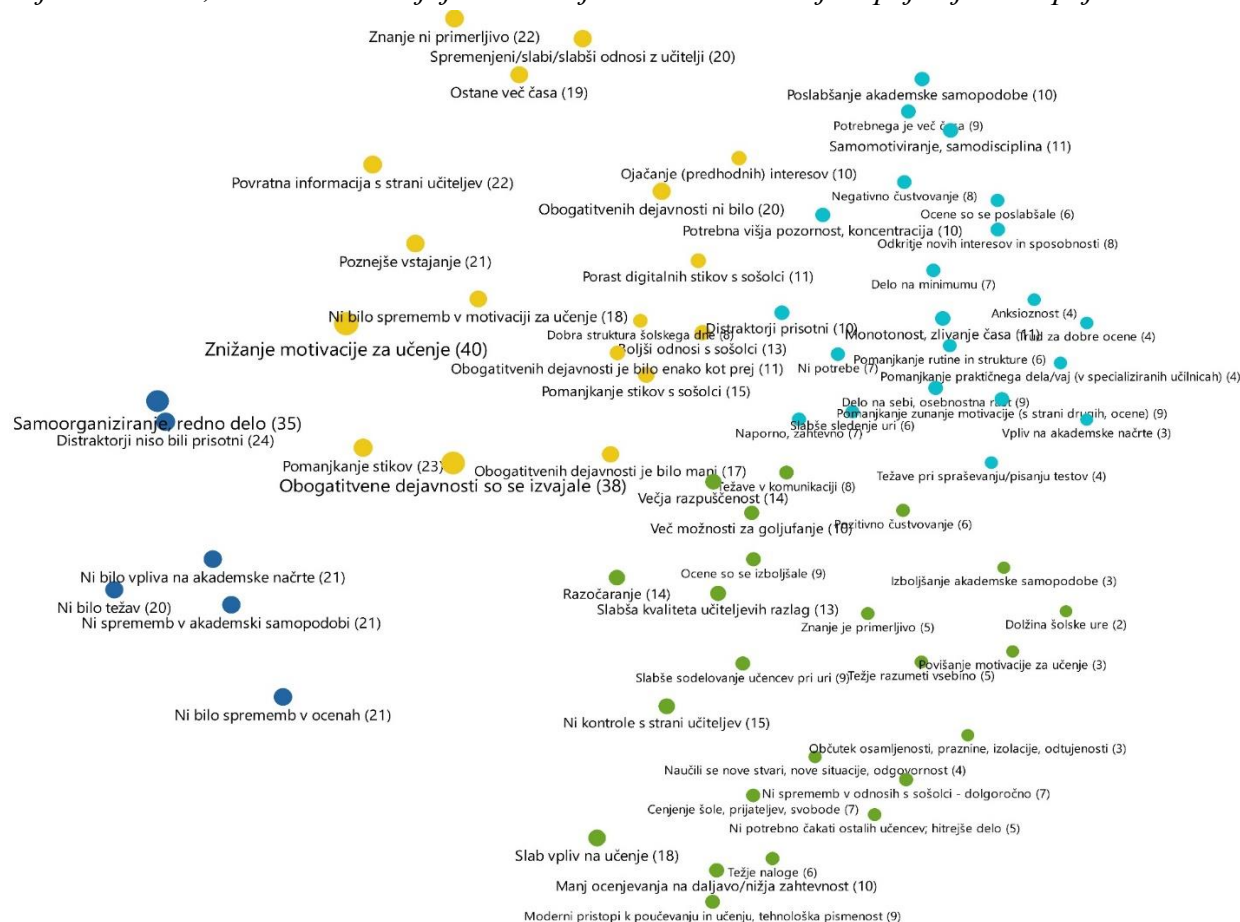
Razberemo lahko tudi, da so se pozitivni učinki pandemije pojavljali skupaj. To pomeni, da so učenci, ki so poročali o pozitivnem čustvovanju v času pandemije, povedali tudi, da se jim je izboljšala samopodoba, da so imeli boljše ocene, več motivacije za učenje ter da svoje

pridobljeno znanje ocenjujejo kot primerljivo z znanjem, ki bi ga pridobili v šoli. Gre torej za celostno pozitivno doživljanje življenja in šolanja v času pandemije.

Zaključimo lahko, da kljub temu, da se je večina nadarjenih učencev dobro prilagodila izredni situaciji, tako učno kot psihosocialno, pa ne smemo zanemariti tudi področij, kjer so možnosti za izboljšave v smislu podpore in pomoči nadarjenim učencem. Ponudba in izvajanje različnih obogatitvenih aktivnosti tudi v času šolanja na daljavo ter različne spodbude in težje naloge so pomembne tudi v času šolanja na daljavo. Nadarjenim učencem predstavljajo izziv, priložnost za poglobitev in širjenje interesov in spoznavanje vrstnikov s podobnimi interesi, kar bi pripomoglo tudi k bolj konstruktivnem doživljanju izredne situacije. Tisti učenci, ki so imeli možnost sodelovati v obogatitvenih aktivnostih, so bili z njimi zadovoljni. Nadarjeni učenci tudi v času šolanja na daljavo potrebujejo priložnosti za poglobitev znanja na področjih, ki jih zanimajo ter izzive in spodbude s strani učiteljev.

Slika 10

Ključne besede, ki so se v intervjujih z nadarjenimi učenci in dijaki pojavljale skupaj

Opomba. Velikost kroga predstavlja frekvenco pojavljanja kode v intervjujih z nadarjenimi učenci (ki je izpisana tudi v oklepaju).

Poročilo 3: Analiza intervjujev z učenci in dijaki s statusom tujca

Otroci in mladostniki, ki so se kot priseljenci znašli v slovenskem šolskem sistemu tekom pandemije, so se spopadali s pomnoženimi težavnostmi pri vključevanju v sistem. To pomeni, da je bilo pri slednjih odločujoče pomembno prepoznavanje povišanega tveganja za socialno izključenost v kontekstu, ki je obstoječo razredno ali šolsko skupnost pravzaprav postavilo pod vprašanj. Čeprav ne moremo posploševati, vemo, da je pri priseljencih večje tveganje za izpad iz sistema, večja verjetnost, da se šolajo znotraj težjih socialno-ekonomskih pogojev. Vemo tudi, da so lahko otroci ali mladostniki edini v družini z znanjem jezika, s čimer so še bolj potisnjeni v položaj, ki od njih zahteva samoiniciativnost in znajdenje v novih okoliščinah ter odvisnost od zunanjih okoliščin, namreč posluha šole in pedagoških delavcev in delavk.

V okviru raziskave smo opravili 15 študij primera z otroci oz. mladostniki priseljenci, med njimi so bile 3 deklince in 2 dijakinji ter 7 učencev in 3 dijakov. Zajeli smo zadnji dve triadi osnovne šole in srednjo šolo. 5 intervjuvancev je bilo iz 2. triade (3 iz 4. razreda in 2 iz 6. razreda), 5 pa iz 3. triade (2 iz 7. razreda, 1 iz 8. razreda in 2 iz 9. razreda). Srednjo šolo je obiskovalo 5 sodelujočih, od tega so 3 dijaki obiskovali 2. letnik, 2 dijakinji pa sta obiskovali 3. letnik.

(1) Izkušnje učencev in dijakov z izvedbo pouka na daljavo (značilnosti pouka na daljavo) v primerjavi s poukom v živo

Večina učencev, učenk, dijakov in dijakinj priseljencev je rabila biti iznajdljivih, določen del tistih, ki so iskali pomoč pri nabavi opreme, so jo tudi našli v šoli, ki jim je omogočila izposoj (drži za 4 učence); nekateri so si pomagali s širšo skupnostjo (sosedji, družinskimi prijatelji oz. širšo družino).

»...Pa tukaj pa nisem imela. In učitelj mi je dal en tablet pa tablico. In ena učiteljica od mojega brata. Ona je pač bila ne vem v neki zvezi za tele računalniški pa tko. In je prinesla tudi en računalnik.«

Kot vemo, je celotni kontekst pandemije od družine zahteval več prilagajanja. Prostorski pogoji v družinah priseljencev so bili raznoliki, od ustreznih s svojo sobo oz. zmanjšano možnostjo za distrakcije (8 takih), do manj ustreznih, pri katerih je šlo za spremljanje pouka preko telefona

in ob prisotnosti ostalih družinskih članov. Izrazito oteženi prostori pogoji so bili značilni za slabo tretjino (4 to izražajo), ilustrirajo jih naslednje izjave:

»Ma je bilo ful komplicirano, en brat en računalnik, drugi brat drugi računalnik, jaz telefon. Rabiš ustati ob sedmih, ker se začne, nima veze kaj online, vstaneš online si, en stol in to je to, poslušas in tako. Malo je bilo komplicirano pri odgovarjanju, ko sem bil vprašan.«

»Ma ne moral smo vzeti dva računalnika. En brata ena soba, drugi brat druga sob, jaz dnevna. In tako da je šlo, ampak je bilo komplicirano. Hiša je bila zasedena.

»Enkrat v dnevno sobo, jaz pa v sobo, sestra v sobo jaz pa v dnevno sobo, tako smo zamenjali.« Večina omenja tehnične težave in nezanesljivost wi-fija, pa tudi težave, povezane s preobremenitvami v e-učilnici.

Če je šola omogočila zgolj spletno učenje brez videopredavanja v živo, so to intervjuvanci *ke to navajali kot oteževalno okoliščino. V kolikor je bila možnost stika v živo, pa so to intervjuvanci doživljali kot olajševalno okoliščino, ki jim je pomagala pri učenju. Po pripovedovanjih so bile prakse odvisne od posameznega učitelja pri predmetu, izpostavljajo na primer:

»Oblak 365 po moje se je tako imenovala program. Pa pa noter si imel sam naloge in si jih sam mogu rešiti ni bilo v bistvo predavanj to je bilo slabše kot na drugih šolah.«

»Ja zelo odvisen tudi od profesorja oziroma učitelja. Eni dajejo samo nalogo pa jo moraš pol poslat tud v Teamse da preveri. Eni pa razlagajo pa zraven tudi delijo ekran s kakšno prezentacijo da se lahko zraven zapisujejo. Eni samo razlagajo. In ja jaz sem imel tko da fizko.«

»Ja naprimer samo nam napiše navodila kaj moramo delati v delovnem zvezku, nekda so dali celo video posnetke pa to.«

Prepoznamo lahko tudi navdušenost ob uporabljeni strategiji, ki je omogočila boljše razumevanje pri pouku, glede česar navajam spodnjo izjavo intervjuvanca:

»Naš profesor matematike si je recimo izmislil sam svoj sistem. On je kupil prav tabelco pa apple pencil da je lah pisal zraven in je pač delil za zaslon tako da je bila v bistvu kot tabla da

mu je računalnik in njegova tabla. In je napisu pisu pač na tem, na tej tablici. Jaz sem zraven vidu kaj on piše, ne pa da sam profesor deli prezentacije in pol eden prepíše eden ne prepíše zraven pa čist drugo govori in se ne ujema informacija tiste ki je na prezentaciji pa tisto ki jo on razlaga. Tako da ja po moje da je bil ta res super.«

Večina je omenjala videoklice in e-učilnice, kamor so nalagali gradiva in domače naloge. Tisti, ki so imeli to možnost, so pohvalili možnost gledanja posnetkov.

»Če hočeš kaj vprašati, ker imaš sistem, da dvigneš roko na teamsih ampak pol mogoče ne opazi profesor, če pa prekineš pa vzame res ful več časa, kot bi pri pouku, ker pač če hočeš sam vprašat, zgrešiš eno besedo v stavku, se ti na daljavo sploh ne splača vprašat, ker boš porabil pet minut, da profesor dojame za kaj sprašuješ, ker je majčkeno zamika pa da te prav sliši pa da ti odgovori, medtem ko pri pouku sam rečeš, je področje česa, aha okej hvala, pa je stokrat lažje, tako da kar se tiče tega immediate feedback, je pa tudi veliko boljše biti v živo.«

»Vsi imajo izklopljene kamere. Potem ne poslušajo kaj učiteljica govori. Igrajo tudi igrice med Zoomom. In pol pridemo nazaj, noben ne ve, kaj smo delali.«

Prevladuje vtis, da je prevladovalo frontalno podajanje snovi. Prav nihče od vprašanih ni omenil kakih skupinskih pristopov, ki bi omogočali boljšo povezanost z razredom ali naslavljanje dejstva, da prihajajo iz drugih kulturnojezikovnih okolij, kot zanimivost ali prednost. 2 sta izpostavila posebno skupino za tujce, ki se je oblikovala na šoli, najverjetneje tudi v okviru dodatnega pouka učenja jezika, zdi pa se, da ni bilo posebnega poudarka na povezovanju z ostalimi sošolci in sošolkami v razredu oz. je bilo to prepuščeno naključju, individualnim sposobnostim za to, da se znajdejo v novih socialnih oz. spletnih okoliščinah.

Zaskrbljujoče je, da se je pri nekaterih učiteljih vzpostavila norma, da svoje prisotnosti ni bilo potrebno izkazati niti z oglašanjem niti s prižgano kamero, kar so vprašani označili kot demotivirajoče in ovirajoče, saj so nekateri povsem izgubili željo, da bi poslušali in sledili pouku.

Intervjuvanci so posebej izpostavili možnost dobivanja dodatnih nalog oz. postavljanja vprašanj. Če je obstajala okoliščina sprejemajočega odnosa do priseljencev, so to intervjuvanci še posebej izpostavili:

»Slovenščino, fiziko, tako kar je bilo treba. Na primer jaz sam sem pisal učiteljici ali pa učitelju, a lahko mi pomagaš in on ja z veseljem lahko, pa kdaj lahko,« »Če jih ne bi jaz zastopil, so mi povedali da jih lahko vprašam, če nekaj ne razumem in so mi zelo veliko tudi učitelji pomagali.« Prav tako velja, da če je obstajala oseba, učitelj, na katerega so se lahko obrnili z vprašanjem, so to omenili kot olajševalno okoliščino v kontekstu prilagajanja.

»V osmi razred je bilo malo težko, v sedmi razred lahko rečem, da ne, pa zdaj v deveti je prišel še, lahko rečem en učitelj pa on res mi je pomagal veliko za na primer za pri druženju s sošolcem.«

Pozitivno so doživljali tudi možnost dodatnih skupinskih in individualnih srečanj z učitelji ali profesorji (7 oz. zgolj približno polovica vseh), znotraj katerih so lahko izmenjali svoje izkušnje oz. izpostavili dileme:

»Pač na primer da rabite pomoč in ona je na primer rekla, kdaj lahko imamo Zoom.«

»Tako da so nam recimo, če smo mel kakšne probleme, neki določeni učitelji recimo dal svoje telefonske številke zasebne pa smo lahko poklicali, če smo kaj rabil.«

Kjer je bila izrazita naklonjena klima do priseljencev, to izrazito obarva doživljanje celotne situacije, primer le-tega je naslednja izjava: »Mislim, da profesorji in šola skrbijo za njih, da jih naučijo in razložijo vse. Tako, da kdo god pride tle bo mu super in se nauči, vse mu razlagali, vsi mu pomagali, tako so i meni enako pomagali vsi in tako da ljudje so super, šola je super, splet dela, ko ne moreš v šolo, imaš sošolce, vse pošiljajo, vse ti razlagajo. Prijazen narod, prijazna Slovenija.«

Zgoraj navedeni citat je s strani dijaka, ki je izrazito občutil naklonjenost šole do priseljencev. Zdi se torej, da velja, v kolikor je vzpostavljena tovrstna pozitivna naravnost in etos do priseljencev na sistemski ravni, na ravni celotne šole, jo bodo učenci oz. dijaki prepoznali in izpostavili kot izstopajočo, določujočo izkušnjo tekom zahtevnega šolanja v času pandemije.

Neznanje jezika je seveda pridodalo h kompleksnosti situacije, v kateri so se znašli šolajoči prišleki.

»Starši takrat niso znali slovensko. Pač niso morali pomagat. Tudi brati pač niso ker oni tudi so bili malo starejši pa so imeli tudi velike predmeti pa tko so morali biti tam naučiti pa tko.«

»Težko je bilo po moje na začetku. Tud mogoče zaradi zaradi slovenščine k nisem slišal čisto vseh besed. Nisem vsega čisto natančno razumel. Ni mi pa nič pomagalo.«

»Ma ja zaradi jezika, takrat nisem vedel najboljši, ampak so mislili, da berem s telefona.«

Intervjuvanka je izpostavila denimo pomen odzivnosti profesorice na izraženo potrebo po dodatni učni pomoči, pri čemer lahko prepoznamo tudi samoaktivnost dijakinje v sistemu podpore, ki ji je to omogočal:

»je odvisno koliko sem jaz rabila dodatne ure. Na primer če bi, če pišemo test naslednji teden, jaz bi danes pisala profesorici, če bi imeli eno dodatno uro pa sva imeli. Drugače pa pri slovenščini sem lani imela enkrat na teden dodatno uro zaradi prilagoditve jezika. Ja, po potrebi, ko rabim dodatne ure jim sporočim, pa profesorji če imajo čas, mi pomagajo.«

V odgovorih je bila razvidno prevladujoče pozitivno sprejemanje dodatnih nalog in izzivov. En dijak je posebej izpostavil pogostost jezikovnega tečaja, ki je potekal na šoli, kot olajševalno okoliščino: »Posebaj po pouku. Imam dve uri, šest ur na teden.«

Velja izpostaviti, da so redko (zgolj v dveh primerih in le kot možnost) omenjali izkušnje s svetovalno službo, večinoma pa so izpostavljali učitelje, s katerimi so bili še posebej povezani in pri katerih so čutili dejansko naklonjenost in pripravljenost pomagati.

Večina intervjuvancev bi izbrala šolo v živo (7 takih):, npr.: »Zaradi tega, ker lahko z učitelji boljše komuniciraš.«. In še: »Če smo pa v šoli pa moraš biti vseeno prisoten pri pouku in moraš slediti pouku. Če te kaj vpraša ne moreš izklopiti pred mikrofonom ali pa ga ne vklopiti tako da. Ne rabiš biti pozoren.«

Dijakinja je izpostavila razliko v učenju, ko gre za učenje z računalnikom in s pomočjo 'klasičnih domačih nalog: »Tisti na roko so pa imeli neke drugačen učinek, ko sem jih pisala sem se že zraven zelo veliko naučila.«

Nekateri prepoznavajo prednosti šolanja na daljavo v smislu izmenjevanja gradiv na enem mestu in zaznavanje, da imajo na voljo več časa, ki so ga prej porabili s prevozi do šole, čeprav imajo rajši nenadomestljivi stik v živo: »Po drugi strani se mi pa zdi, da je pa pandemija dala priložnost, da ker nisi rabu ves čas hiteti z enega mesta na drugo mesto, da si lahka pač, ker si bil doma, si se lahko v bistvu res ustavil pa res začel razmišljati o različnih stvareh.«

In še: »Mislim da so s pomočjo teh aplikacij dobili profesorji tudi tako advantage, če lahko rečem, namreč imel so neko platformo, kamor lahko dijaki odlagamo domače naloge, kjer lahko res z lahkoto vidiš, če je nek dijak neki opravil, oziroma ni opravil. Skratka mislim, da so ene stvari se celo olajšale pri profesorjih.«

Vprašani, ki običajno v razredni situaciji čutijo več treme oz. prepoznavajo pri sebi znake socialne anksioznosti, so navadno bolj pozitivno doživljali določen del pouka na daljavo, saj so preizkuse znanja preko videokonference doživljali kot manj ogrožajoče.

(2) Ocena učencev in dijakov o vplivu pandemije na njihovo življenje v šoli

Intervjuvanci so izražali obžalovanje, da niso imeli več osebnega stika, kar povezujejo tudi s slabšim razpoloženjem; npr.:

»Ja je bilo manj komunikacije je bilo za, ko je bila pandemija, nismo šli ven in nismo se videli, to samo poruke pišemo in to online je bilo slabo.«

Navajajo nižjo motivacijo za učenje, ki se je zvišala po prehodu v šolo v živo zaradi socialnega konteksta, v katerem je že fizična prisotnost vrstnikov motivirajoča, npr.: »Po mojem mnenju to je vse motivacija. Jst sedim s sošolko ki vedno ki ima dobre ocene pa me nekako motivira podzavestno.«

Zdelo se je, da se priseljenci veliko povezujejo med sabo, ne pa tudi s slovenskimi otroci, kar so občutili kot manko.

(3) Vpliv pandemije na razpoloženje / duševno zdravje učencev in dijakov

(4) Pozitivni učinki pandemije po mnenju učencev in dijakov

»Da prej se mi zdi, da smo sam tak en mimo drugega hodili pa ni bilo zares nobenega takega odnosa, kot je bil prej. Pa prej je bilo tak vse bolj živahno. To se mi zdi da tak neko življenje pa tak človeškost. Mislim, to mi je manjkalo tudi.«

Slabše razpoloženjsko stanje v času pandemije se je povezovalo s strahovi glede okužbe in z negotovostjo glede prihodnosti. Prav nihče ni izražal tega, da bi se mu razpoloženjsko stanje izboljšalo. Navajali so, da se jim je počutje izboljšalo preko socialnih stikov.

(5) Povzetek

Če lahko posplošeno rečemo, da smo se kot družba znašli v izrednih pogojih, v katerih smo se rabili znajti, pa je na otroke priseljencev to pomenilo pomnožene pritiske ob dejstvu, da so bili neredko oni sami tisti člani družine z najboljšim znanjem jezika. Od tu tudi izhaja občutljivost na podporno naravnost učiteljev oz. šole (pohvala šoli kot pogosta kategorija).

Priseljenske družine in njihove otroke čakajo številni izzivi. Jezikovne ovire so še bolj težavne v pogojih spletnega učenja, to dejstvo še potencira okoliščina, v kateri starši ne zmorejo pomagati otroku zaradi lastnih jezikovnih primanjkljajev. Dodatni kontekst spletnih srečevanj, v katerih niso predvideni dnevni kontakti z vrstniki in vrstnicami v neformalnem kontekstu, kar je bilo oteženo v pogojih spletnega poučevanja, pomeni še povečano verjetnost za upočasnjeno učenje jezika, predvsem pa napoveduje večjo verjetnost za občutke socialne izključenosti od dominantne skupine vrstnikov oz. vrstnic, čeprav se lahko dobro povezujejo, a zgolj znotraj skupine priseljencev.

Izpostavimo lahko, da je pri otrocih ali mladostnikih priseljencih v slovenskih šolah potrebno naslednje:

- Bolj načrtno omogočanje socialnega vključevanja najprej skozi intenzivni tečaj jezika in poznavanja kulture in nato postopno vključenost v redni šolski program
- nujnost sistemskih rešitev in sodelovanja šole s celotnimi družinami: tečaje tudi za starše, da se jezika nauči vsaj eden od staršev, ki je praviloma slabše jezikovno podprt (ker ni zaposlen*a ipd.).
- Sistematično povečevanje komunikacije in možnosti za izmenjevanje izkušenj. Potrebujemo še več srečevanj otrok med sabo in ne manj, prav tako to ne pomeni, da šola omogoča zgolj otrokom priseljencem, da se družijo med sabo. Vtis je, da dodatna srečanja, ki bi naslavljala manko komunikacije, ne samo iz jezikovnega, temveč tudi socialnega vidika, niso bila samoumevna, sistematično podprta. Ni naključje, da je kategorija socialne vključenosti pri priseljencih v odgovorih še posebej poudarjena, saj so bili učenci priseljenci v tem smislu precej spregledani. Izražali so obžalovanje nad aktualnim stanjem – in nepovezanostjo z dominantno skupino vrstnikov oz. vrstnic, njihova vključenost je bila odvisna od individualne občutljivosti pedagogov. Izrazit

manko lahko prepoznamo v skupinskih pristopih, ki bi to naslavljali, saj jih v odgovorih niso prepoznali.

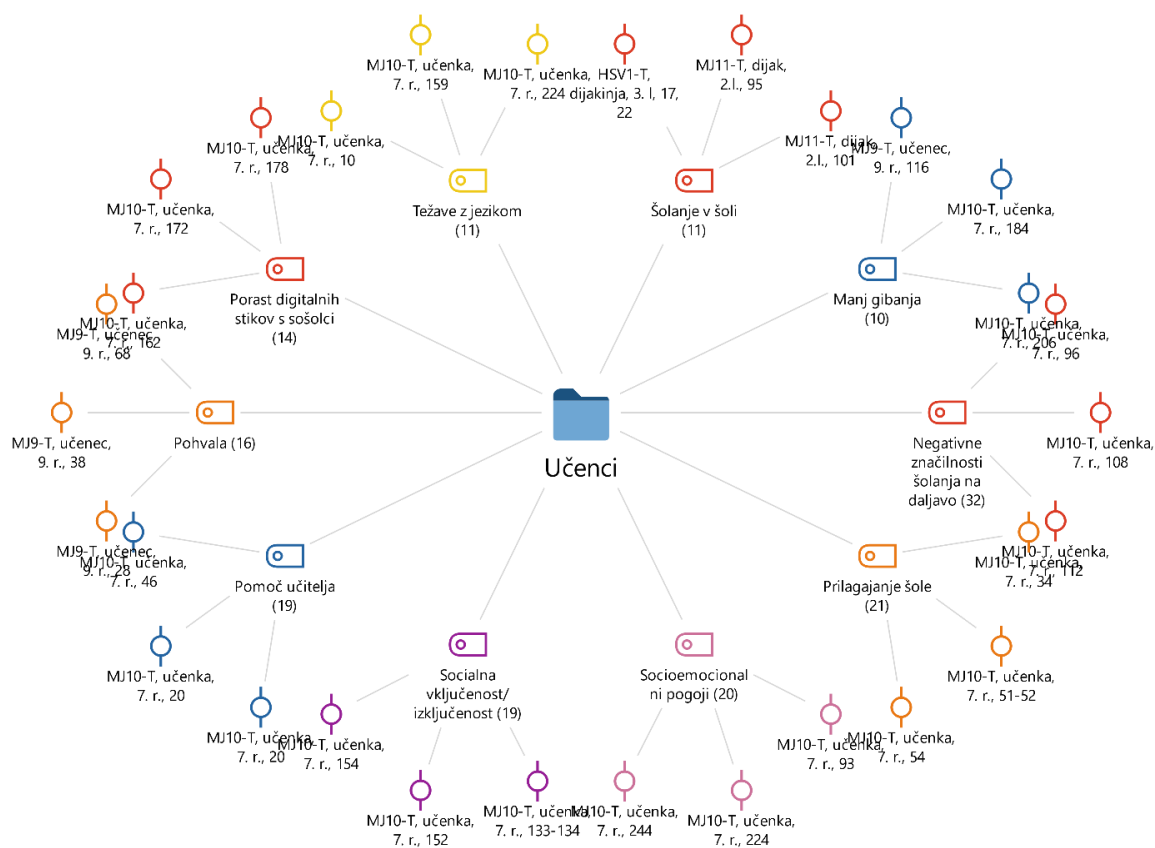
- Če je v enem oddelku več otrok priseljencev, to ne pripomore k njihovi večji vključenosti, slabše je tudi njihovo znanje slovenščine – praviloma se povezujejo med sabo, skupine s slovenskimi otroci pa se zapirajo vase – tu načrtno omogočiti stike, katerih podstat je krepite kondicije za solidarnost, medsebojno pomoč in spoštovanje različnosti.
- Podpiranje samoiniciativnosti – pozitivno več nalog in izzivov, saj z njimi posredno učitelji sporočajo, da gojijo pozitivna pričakovanja do učne, šolske in še kakšne uspešnosti učenca*ke priseljenca.
- Prevladuje vtis, da so bili priseljenci v veliki meri prepuščeni sami sebi in lastni iznajdljivosti, neredko tudi iznajdljivosti družine, ki je, morda bolj kot pri ostalih skupinah, izkoriščala socialni kapital širše družine in širše skupnosti.
- Pomen spodbujanja samoaktivnosti v smislu avtonomnosti in odgovornosti učenca ali mladostnika v šoli, preko tega le-ta ozavešča zmožnost spreminjanja resničnosti (v smislu si upa vprašati ali prositi za pomoč, izpostaviti lastne potrebe ipd.), kar naj bi šole sistematično spodbujale še posebej pri učencih priseljencih, kar deluje, če je kontekst šole do priseljencev sprejemajoč, podporen (Mlinar, 2019; str. 60).
- Izrazito lahko prepoznamo, kolikšen pomen ima ugoden odnos z učiteljem, profesorjem, pedagogom, pri katerem so vprašani dobili občutek, da lahko vprašajo oz. se dogovorijo za srečanje, brez da bi to bilo razumljeno kot težava.
- Pomen negovanja šolske klime in ugodnega socioemocionalnega konteksta v razredu, v katerem so učitelji zmožni reflektirati različne identitete skupnosti, ki so zastopane znotraj šol oz. pri njihovih urah (DfES 2003; po Lesar, 2010).
- Visoka pričakovanja do priseljencev – da se od vsakega učenca se pričakuje čim večjo uresničitev njegovih potencialov, pri čemer ga spodbujajo tako učitelji kot starši. Pomen tega, da se šolsko politiko in rezultate izpitov presoja glede na njihove učinke na partikularne skupine učencev (prav tam).
- Pomen prepoznavnega etosa in kulture vzajemnega spoštovanja, kjer je mogoče slišati 'glasove' vseh učencev – preventiva se dogaja v omogočanju namernih, premišljenih stikov v heterogenih skupinah, znotraj katerih prepoznavajo tudi moči manjšinskih skupin učencev (nadarjenosti, kulturne različnosti skozi prizmo zanimivosti ipd.)
- Vključenost staršev – tudi skozi predstavitev kulture, države, iz katere izhajajo; preko že omenjenih jezikovnih tečajev ipd.

- Pomen gojenja vzdušja zaupanja in spoštovanja ter promoviranja etosa, znotraj katerega je (kulturno-jezikovna) različnost spoštovana in obravnavana kot dodana vrednost, kjer se učitelji*ce, starši, učenke in učenci čutijo sposobne razpravljati ter izmenjati različne izkušnje (prav tam).

Slika 1

Najbolj pogosto izpostavljene teme pri intervjuvancih (negativne značilnosti šolanja na daljavo, prepoznano prilagajanje šole, socioemocionalni pogoji, manko socialne vključenosti, prepoznana pomoč učitelja, pohvala šole s strani intervjuvanca, porast digitalnih stikov z vrstniki, težave z jezikom, šolanje v šoli kot preferenca in manj gibanja)

Single-Case Model

Literatura in viri:

Lesar, I. (2010). Šola/vrtec – prostor medkulturnega dialoga. V Tašner, V., Lesar, I. Antić, M. G., Hlebec, V., Pušnik, M. (ur.). *Brez spopada : kultur, spolov, generacij*. Pedagoška fakulteta.

Alba, R. in Holdaway, J. (2013). The Children of Immigrants at School: Conclusions and Recommendations. V Alba, R. in Holdaway, J. (ur.). *The Children of Immigrants at School: A Comparative Look at Integration in the United States and Western Europe*. New York University Press.

Lesar, I. in Peček, M. (2021). *Priseljenci v Sloveniji skozi raziskovalno prizmo študentov Pedagoške fakultete*. Pedagoška fakulteta.

Mlinar, K. (2019). *Spoštovanje drugega kot drugačnega v javni osnovni šoli*. Doktorska disertacija. Pedagoška fakulteta.

Poročilo 4: Analiza intervjujev z učenci in dijaki iz družin s šibkejšim socialno-ekonomskim statusom

Opravili smo 13 študij primera z učenci in dijaki iz nižjega socialno-ekonomskega statusa (SES), med katerimi je bilo 5 učencev in dijakov moškega in 8 ženskega spola. V vzorcu je sodelovalo 6 učencev druge triade, 4 iz tretje in 3 so bili iz srednje šole.

Pandemija deluje kot katalizator, kjer neenakosti postajajo bolj vidne. Socialna neenakost, vključno z rasizmi in drugimi oblikami družbene diskriminacije in izključenosti se torej odraža kot posledica pandemije (Geier 2020). Pandemija je svojo hitro širitvijo po svetu povzročila trpljenje in strah, spremenila obstoječe družbene strukture, razkrila že prej tleče probleme, povezane s procesi globalizacije, pripomogla proizvesti »zmagovalce brez primere« (Schmidbauer 2020, str. 16). Vodila je v krepitev družbene in globalne neenakosti, prikrajšane potisnila še globlje, brezupne pa oropala upanja na priložnosti.

Učenci in dijaki z nižjim SES ocenjujejo izvedbo pouka na daljavo (13) dobro. Šole so se po njihovem mnenju hitro znašle v tej situaciji in organizirale pouk preko različnih aplikacij, videokonferenc in drugih spletnih okolij. Kar nekaj učencev in dijakov na začetku ni imelo svojega računalnika (6) in nekaterim je na pomoč priskočila šola (4) in jim ga posodila, drugi so se znašli sami. Ena izmed učenek je odšla k prijateljici in sta skupaj spremljali pouk in družina jo je sprejela tako, da je večkrat tam tudi prespala. Spet druga učenka je odšla k sestri v tujino, ki ima računalnik in je od tam spremljala pouk.

Učenec takole opiše svoje težave pri spremljanju pouka:

»Ampak potem, neke sem imel težave s telefonom, zaradi tega ker svojega sem zlamal in potem sem mogel hitro neki novi telefon dobiti pa sem sošolca klical, da mi je on prinesel njegovega. Zdaj pa ni bil nekaj najboljši, je bil tak da lahko delaš ostale stvari, ni bil pa zelo močen, da bi lahko zdržal ne vem kaj vse. Pa potem se dobil od šole neko tablico, tako da sem tam preko bil na Zoomu.« (učenec)

Kar nekaj učencev in dijakov ni imelo svoje sobe (8) za spremljanje pouka in učenja. Učencem in dijakom je bila ponujena dodatna pomoč in prilagoditve za tiste, ki so to potrebovali (5). Lahko rečemo, da učenci in dijaki v večini (12) podpora učiteljev, specialnih učiteljev

ocenjujejo kot zelo dobro, nobeden pa ne poroča o podpori šolske svetovalne službe, pri čemer se zastavlja vprašanje vloge ŠSD med pandemijo. Vsi učenci in dijaki (13) so kot preferenco izbrali pouk v živo, kjer snov bolje razumejo, si jo tudi bolj zapomnijo in so bolj motivirani za sledenje pouku.

Učenci in dijaki poročajo, da jim je bilo v pandemiji dostikrat težko (2) ali dolgočasno (2).

Učenka takole opiše počutje:

Ja, pač blo mi je zelo tisto dolgčas. In potem bla sem kao osamljena. Ampak potem so mi sestra in brat tisto pomagal, da ne bi bla. Pol sem tudi žalostna, ker ne morem niti ven pa to. (učenka).

Predvsem poročajo, da jim je bilo težko (5), ker niso imeli s sošolci in prijatelji stikov v živo. Kar nekaj učencev in dijakov z nižjim SES pravi, da je prišlo v njihovih družinah do ločitev (3), kjer so mame ostale brez zaposlitve ali vsaj zadostne materialne podpore, kar je negativno vplivalo na njihovo blagostanje. Dreesen s sodelavci (2020) tudi ugotavljajo, da je pandemija učinkovala direktno in indirektno na področje izobraževanja mladih ter njihovo splošno blagostanje. Obširne mednarodne raziskave so do zdaj večkrat dokazovale, da je socioekonomski status družine eden najbolj pomembnih prediktorjev kasnejšega izobraževalnega uspeha mladih ljudi.

Situacijo je oteževala okoliščina, da v času zaprtja šol, le ta ni mogla v polni meri delovati kot dejavnik zaščite in podpore in tako so ti učenci ostajali dostikrat sami s temi težavami.

Glede znanja, učenci in dijaki menijo, da je znanje pridobljeno v šoli bolj kvalitetno (5) in dajejo prednost učenju v šoli (10) pred učenjem na daljavo. Pouk je v času zaprtja šol potekal večinoma na daljavo preko različnih aplikacij zoom, teamsov, videokonferenc, opravljanje nalog je prav tako večinoma potekalo preko spletnih učilnic. Razporeditev časa je bila v času pouka na daljavo spremenjena, večina jih poroča o bolj sproščeni strukturi vsakdana (6), kjer so pozneje vstajali in pozneje hodili spat. Motivacija za delo je bila pri večini učencev nižja (9) pri enem višja in pri treh nespremenjena.

O odnosih z učitelji poročajo, da so bili dobri in se niso spremenili (5). Kar nekaj učencev (4) je pohvalilo izreden trud učiteljev za dodatne ure, pogovorne urice in druge oblike pomoči, kar kaže na izredno zavzetost učiteljev za nudenje tako učne kot psihosocialne pomoči.

Ena izmed dijakinj o podpori učitelja pove: *»Ja, so, prav razrednik je. Prav med epidemijo. Smo mel še vedno razredne ure in smo mel prav delavnice s takimi diskusijami, npr. zakaj lahko heteroseksualni pari posvojijo, pa en je bil pa, zakaj proti, ne. In je ful delal take delavnice, da smo se nazaj povezoval, da smo sodeloval, čeprav je težko, ful, pač, ful sem mu hvaležna za take stvari.« (dijakinja)*

O nudenju pomoči s strani svetovalnih delavcev učenci ne poročajo, kar kaže na to, da so bili učitelji tisti, na katere so se učenci in dijaki obrnili po pomoč v stiski.

Odnosi so s sošolci so potekali večinoma preko socialnih omrežij in večina (10) jih poroča o povečani uporabi socialnih omrežij, kjer so se srečevali s sošolci in vrstniki.

Zanimiva je ugotovitev, da pandemija pri večini (10) ni vplivala na spremembo akademskih načrtov, 3 o tem ne poročajo.

Sklep: Učenci z nižjim SES poročajo, da jim je bilo med pandemijo dostikrat težko. Glede na povedano, so se nekateri srečevali s težjimi družinskimi situacijami (ločitve, pomanjkanje sredstev, mame v težavah), kar pa je bilo zaradi zaprtja šol za njih še toliko težje. Nekateri učitelji so jim ponudili možnost pogovora in opore, vendar pa bi ti učenci najbrž potrebovali več psihosocialne podpore v kriznih situacijah.

Izjava učenke, kjer sta se starša ločila: »Najprej sem mislila, da ne bo nikol boljš, sam nabiralo se je. Pol sem se rabila najprej pobrati. Itak je bila moja mami na slabšem in pol sem njej pomagala. Čeprav sem s tem sebi manj, ampak je še zmeraj šlo čez. Ker sem našla nek izziv. Ful velik sta pomagala psa. Da pač tisto nekaj poveš njemu, če že drugmu ne moreš.«(dijakinja)

Podobno ugotavljajo tudi tuje raziskave. Med šolanjem na daljavo veliko prizadevanj s strani stroke usmerjenih v kontinuiteto ožjega vidika - poučevanja ter učenja, manj prizadevanj pa je bilo posvečenih socialno emocionalnim vidikom razvoja otrok in mladostnikov oz. njihovi splošni dobrobiti (Darmondy s sodelavci, 2021).

Na splošno večina učencev in dijakov poroča, da jim je bilo med pandemijo kdaj težko. To je sicer zelo splošen opis, ki pa nakazuje, da so se srečevali z različnimi spremembami, ki so vplivale na njihovo razpoloženje. Vse je izredno prizadelo pomanjkanje stikov s sošolci in drugimi vrstniki, kljub temu, da se je močno povečala uporaba socialnih omrežij. To potrjujejo spoznanje, da so odnosi z vrstniki nenadomestljivi in da le ti predstavljajo za učence in dijake pomebno socialno oporo in podporo. Spet drugi poročajo o finančnih težavah družine (3), ki

so dostikrat povezane z ločitvijo staršev in brezposelnostjo mame. Tudi to je vplivalo na blagostanje učencev in dijakov in nekateri poročajo o depresiji, anksioznosti in strahu pred prihodnostjo. Vprašanje je, v kolikšni meri so to zaznale svetovalne službe ali učitelji in v kolikšni meri so učenci in dijaki ostajali sami s temi težavami. Zastavlja se tudi vprašanje, kako se te težave kažejo po pandemiji in s kakšnimi posledicami se soočajo ti učenci in dijaki. Nekateri učenci in dijaki so poročali, da so ob vrnitvi v šolo imeli problem, kako zopet vzpostaviti stik s sošolci.

Eden izmed učencev poroča tudi o umiku, ko pravi: *»Saj pravim bolj za sebe sem se začel držati, nisem nekaj več odprt, ne vem ni mi prijetno več, bolj ko poveš nekomu slabše je. Raje držim za sebe, te ne rabi nič skrbeti, da bo kdo kaj rekel pa tak«.* (učenec)

Pri premagovanju težav je učencem in dijakom pomagal sprehod, gibanje, pogovor z bližnjimi in tudi domače živali.

Kot pozitivne učinke pandemije nekateri učenci in dijaki vidijo v tem, da so imeli več časa zase in za razvijanje svojih hobijev, čas so si lahko oblikovali bolj po svoji volji. Nekateri so izpostavili (3), da sedaj bolj cenijo odnose z drugimi vrstniki.

Ob tem je potrebno izpostaviti še, da so se v času zaprtja javnega življenja in šolanja na daljavo na prepletu šole in družine prav tako dogajale pomembne spremembe, pri čemer je najbolj izrazita in v oči vpijoča ravno ta, da že prej izključeni starši (npr. priseljenci ali pripadniki nižjega socialno ekonomskega statusa) niso imeli koga nasloviti, ko so se znašli pred izzivi, za vzpostavitev novih komunikacijskih kanalov pa so potrebni viri, čas ter izkušnje. Ranljivejše družine so imele na področju povezovanja z viri moči v času izolacije vsekakor slabše izhodišče. Tudi prej morda že vzpostavljene komunikacije so se prekinile ali oslabile. Marsikomu so gole tehnično komunikacijske ovire preprečevale dostop do virov in delo, na to pa se seveda nalepijo še številni subjektivni in odnosni vidiki dostopnosti podpore. Če slednje soočimo še z dejstvom, da se ravno za to skupino med pandemijo tudi dostopnost strokovnih služb in oblik podpore skrči in dostop do tega oteži, je slika poglobljanja neenakosti med družinami z boljšimi izhodišči in temi, s slabšimi, očitna.

Literatura

Alamdar-Niemann, M. in Schomers, B. (2020). Die Akzeleration der Marginalisierung – Bildungsungerechtigkeit im Ausnahmezustand. V M. Alamdar-Niemann in B. Schomers, *Corona, Gesellschaft und Soziale Arbeit: Neue Perspektiven und Pfade*, str. 132-149, Beltz.

Darmony in drugi (2021). *Impacts of the COVID-19 Control Measures on Widening Educational Inequalities*. Pridobljeno s:
Inequalities.<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/11033088211027412>

Geier, Wolfram (2020). Für eine nachhaltige Risikokultur. V : Blätter für deutsche und internationale Politik 5, 29–32.

Kortmann, B. in Schulze, G. (ur.) (2020). *Jenseits von Corona. Unsere Welt nach der Pandemie – Perspektiven aus der Wissenschaft*. Transcript.

Schmidbauer, W. (2020). Corona erleben. V A. Nassehi in Felixberger (ur.), *Corona, Gesellschaft und Soziale Arbeit: Neue Perspektiven und Pfade*, str. 18-21, Beltz.